

Universitätsbibliothek Wuppertal

Thukydidu xyngraphē

Fünftes und sechstes Buch

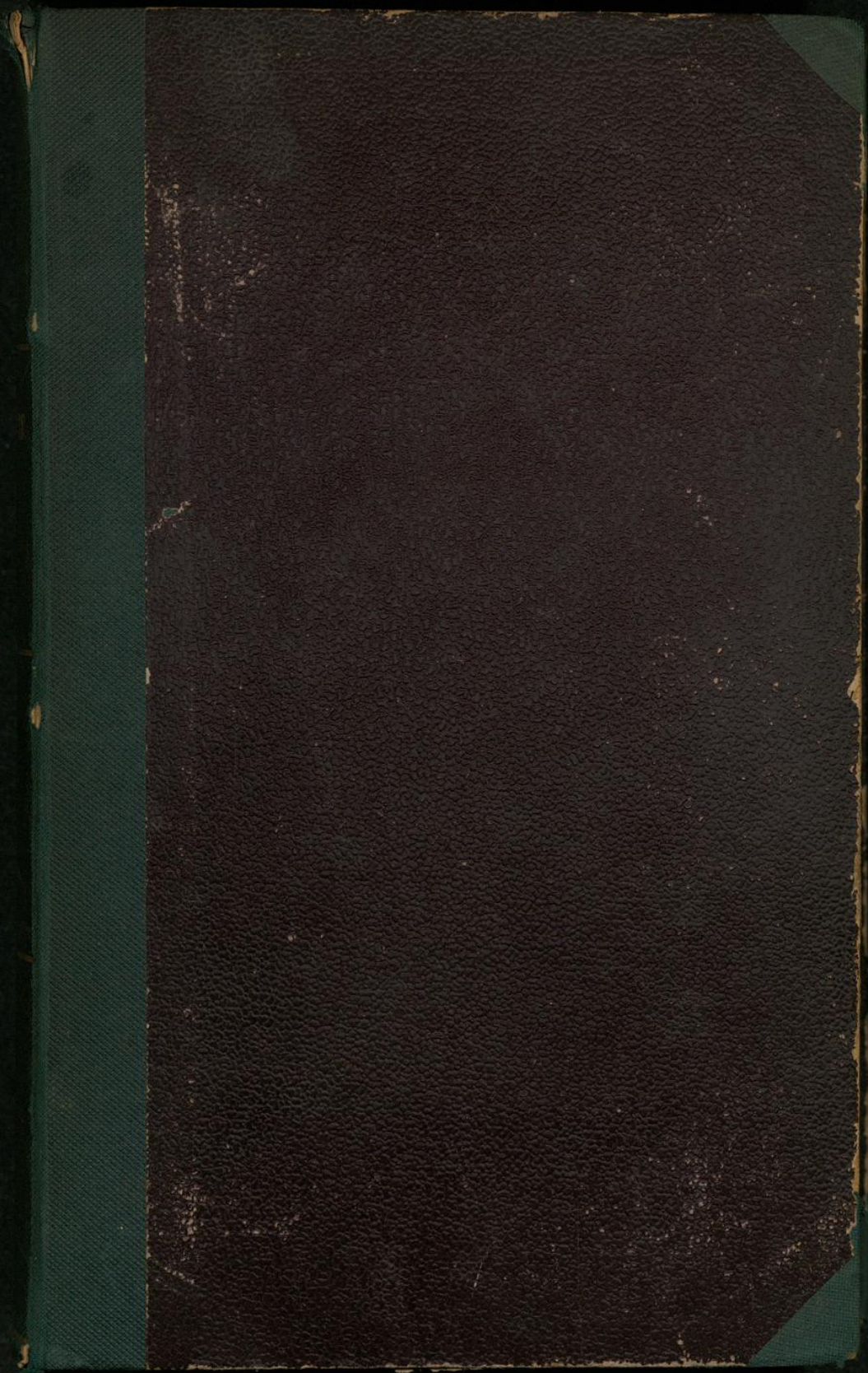
Thucydides

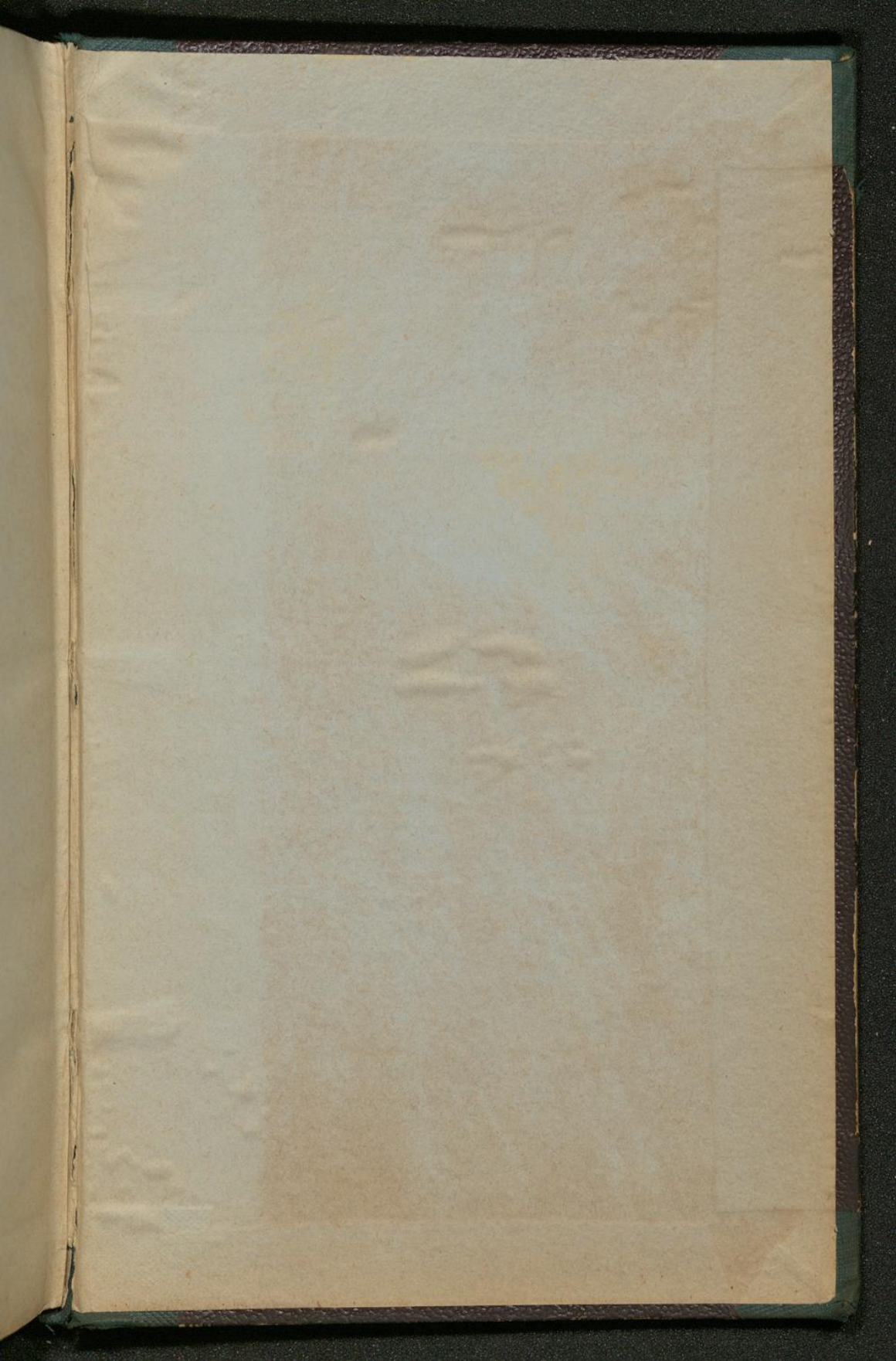
Berlin, 1858

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1833)

Philipp Spissa.

454.

Dieses Buch stammt aus der
Bibliothek Günther Jachmann
Notizen und Handbemerkungen
dürfen nicht verändert oder
entfernt werden!

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

Ἡ Υ Γ Γ Ρ Α Φ Η.

Mit

erklärenden Anmerkungen

herausgegeben

von

K. W. Krüger.

Professor Dr. Ballas
Fraustadt.

Zweiten Bandes erstes Heft, fünftes und sechstes Buch.

Zweite Auflage.

Das Recht zu einer englischen und französischen Uebersetzung
dieses Werkes behält der Verfasser sich vor.

Berlin.

K. W. Krüger's Verlagsbuchhandlung.

—
1858.

Alle rechtmässigen Exemplare dieses Werkes führen hier den Stempel
und die eigenhändige Namensunterschrift des Verfassers.

W. König

04

ZZWX 20906 (2) - 2,1/2,2

84, 21 348

Τὸν δ' ἐπὶ
χοι Πυθίῳ
Δήλον, ἠ-
ροῦσαι, κ
ρόν μοι δ
ἐνόμισαν
αὐτοῖς ἐν

Κλέω
μετὰ τῆν
λίους καὶ
κοντα. σ
λαβὼν αὐ
λιμένα, τῶ

C. 1. §
der jährig
den Pythie
lt. p. 53 ss.
folgende Erz
χρησιγ noch
- κατά π
vgl. Clarisse
(Sch.) ἱεροῖς
I. S. 540. II §
§ 2. vo
p. 491. — ἡ
zu verbinden
lazu Genügen
llk. u. Pp. m
nach 51, 9, 2
vaxov, Statt
I. S. 95. — ὁ
18, 4. (Bl.) S
I. 23. 1. (Arn
C. 2. § 1
Manche mit 2
III.

Θ Ο Υ Κ Υ Δ Ι Δ Ο Υ

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ Ε.

Τοῦ δ' ἐπιγυγνομένου θέρους αἱ μὲν ἐνιαύσιοι σπονδαὶ διελέλυτο μέ-1
χρι Πυθίων. καὶ ἐν τῇ ἐκεχειρίᾳ Ἀθηναῖοι Ἀηλίους ἀνέστησαν ἐκ
Ἀήλου, ἡγησάμενοι κατὰ παλαιὰν τινα αἰτίαν οὐ καθαρὸν ὄντας ἰε-
ρῶσθαι, καὶ ἅμα ἔλλιπές σφίσις εἶναι τοῦτο τῆς καθάρσεως ἢ πρότε-2
ρόν μοι δεδήλωται ὡς ἀνελόντες τὰς θήκας τῶν τεθνεώτων ὀρθῶς
ἐνόμισαν ποιῆσαι. καὶ οἱ μὲν Ἀήλιοι Ἀτραμύτιον Φαρονάκον δόντος
αὐτοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὄκησαν, οὕτως ὡς ἕκαστος ὥρητο.

Κλέων δὲ Ἀθηναίους πείσας ἐς τὰ ἐπὶ Θοράκης χωρία ἐξέπλευσε 2
μετὰ τὴν ἐκεχειρίαν, Ἀθηναίων μὲν ὀπλίτας ἔχων διακοσίους καὶ χι-
λίους καὶ ἰπέας τριακοσίους, τῶν δὲ ξυμμάχων πλείους, ναῦς δὲ τριά-
κοντα. σχῶν δὲ ἐς Σκιώνην πρῶτον, ἐτι πολιορκουμένην, καὶ προς-
λαβὼν αὐτόθεν ὀπλίτας τῶν φρουρῶν κατέπλευσεν ἐς τὸν Κολοφωνίων
λιμένα, τῶν Τορωναίων ἀπέχοντα οὐ πολὺ τῆς πόλεως. ἐκ δ' αὐτοῦ, 2

C. 1. § 1. αἱ μὲν ἐνιαύσιοι σπονδαὶ διελέλυτο μέχρι Πυθίων
der jährige Vertrag war erloschen und es war wieder Krieg bis zu
den Pythien. (Hl.) vgl. (Kr. zu) Clinton F. H. p. 214 s. u. Clarisse Spec. hist.
lit. p. 52 ss. Dem μὲν entspricht nicht Κλέων δὲ 2, 1, sondern die nächst-
folgende Erzählung. vgl. 5, 71, 1 u. Reg. zu Xen. An. unter μὲν. — ἐν τῇ ἐκε-
χειρίᾳ noch während des Waffenstillstandes 4, 117 ff. Clarisse p. 55.
— κατὰ παλαιάν τινα. κατὰ δὴ τινα παλαιάν Suidas, Phot. u. Etym. M.
vgl. Clarisse p. 57 u. zu 1, 24, 1. — ἰερῶσθαι, ἰερῶς ἀνακίεσθαι τῷ θεῷ.
(Sch.) ἰερῶς νενομίσθαι Phot. p. 81. Ueber die Sache Boeckh Staatshaush.
I S. 540. II S. 82. Mythisches bei Plut. π. τῶν ἐκκλ. χρησθησίων 5.

§ 2. τοῦτο, dass sie die Delier nicht weggeschafft; τό Reiske bei Abr.
p. 491. — ἢ. ἢν Reiske eb., Dobree u. eine Hs. Jenes wird mit ἀνελόντες
zu verbinden sein: durch welche sie — weggeschafft und damit recht,
dazu Genügendes, gethan zu haben glaubten. Es ist nicht, wie Gö.,
Hk. u. Pp. meinten (vgl. Kr. z. Dion. p. 119), nach Spr. 60, 5, 2, sondern
nach 51, 9, 2 zu erklären. — πρότερον 1, 8, 1. 3, 104, 1. (Huds.) — Φαρ-
νάκον, Statthalter der daskylitischen Satrapie. Kr. z. Dion. p. 353 u. Stud.
1 S. 95. — ὄκησαν. zu 1, 8, 1. — ὥρητο dazu geneigt war. vgl. 6,
78, 4. (Bl.) Schwerlich richtig; wohl vielmehr: aufgebrochen war. vgl.
8, 23, 1. (Arn.) vgl. 4, 48, 5. 74, 2.

C. 2. § 1. σχῶν ἐς. zu 1, 110, 2. — τῶν Τορωναίων verbinden
Manche mit λιμένα.

αισθόμενος ὑπ' αὐτομόλων ὅτι οὔτε Βρασιδάς ἐν τῇ Τορώνῃ οὔτε οἱ ἐνόητες ἀξιόμαχοι εἶεν, τῇ μὲν στρατιᾷ πεζῇ ἐχώρει ἐς τὴν πόλιν, ναῦς δὲ περιέπεμψε δέκα ἐς τὸν λιμένα περιπλεῖν. καὶ πρὸς τὸ περιτείχισμα πρῶτον ἀφικνεῖται ὁ προσπεριέβαλε τῇ πόλει ὁ Βρασιδάς, ἐντὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ προάστιον, καὶ διελὼν τοῦ παλαιοῦ τείχους μίαν αὐτὴν ἐποίησε πόλιν. βοηθήσαντες δὲ ἐς αὐτὸ Πασιτελίδας τε ὁ Λακεδαιμόνιος ἄρχων καὶ ἡ παροῦσα φυλακὴ προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων ἠμύοντο. καὶ ὡς ἐβιάζοντο καὶ αἱ νῆες ἅμα περιπλεον ἐς τὸν λιμένα περιπεμφθεῖσαι, δέσας ὁ Πασιτελίδας μὴ αἰ τε νῆες φθάσῃσι λαβοῦσαι ἐρημιον τὴν πόλιν καὶ τοῦ τευχίσματος ἀλίσκομένου ἐγκαταληφθῆναι, ἀπολιπὼν αὐτὸ δρόμῳ ἐχώρει ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι φθάνουσιν οἱ τε ἀπὸ τῶν νεῶν ἐλόητες τὴν Τορώνην καὶ ὁ πεζὸς ἐπισπόμενος αὐτοβοεῖ, κατὰ τὸ διηρημένον τοῦ παλαιοῦ τείχους ξυνεσπεσῶν. καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν Πελοποννησίων καὶ Τορωναίων εὐθύς ἐν χερσὶ, τοὺς δὲ ζῶντας ἔλαβον καὶ Πασιτελίδαν τὸν ἄρχοντα. Βρασιδάς δὲ ἐβοήθει μὲν τῇ Τορώνῃ, αἰσθόμενος δὲ καθ' ὁδὸν ἐαλωκυῖαν ἀνεχώρησεν, ἀποσχῶν τεσσαράκοντα μάλιστα σταδίους μὴ φθάσαι ἐλθῶν. ὁ δὲ Κλέων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τρο-

§ 2. ἐξ αὐτοῦ steht nie temporal wie ἐκ τούτου. — ἀπ' für ὑπ' Kr. Bruchst. vgl. 1, 125, 1. — ὅτι οὔτε für ὅτι οὐδέ Pp. Observv. p. 136. — ἀξιόμαχος widerstandsfähig, „ohne Dativ oder πρὸς mit dem Ac. auch 4, 57, 2.“ (Bl.) Das Wort gebrauchen von guten Schriftstellern eben nur Her. u. Thuk. vgl. zu 8, 80, 1. — τῇ vor πεζῇ wird wohl in mehr als Einer Hs. fehlen. Statthast wäre es nur, wenn man annehmen dürfte dass die Reiter nicht ausgeschifft worden; und auch dann würde man τῇ μὲν πεζῇ στρατιᾷ erwarten. Kr. z. Dion. p. 318 u. Stud. 2 S. 177 f. — ἐς τὸν für τὸν Bekker. vgl. 5, 3, 1. — περιπλεῖν. zu ἐπιδῆν 4, 132, 3. — προσπεριέβαλε ausser der alten Mauer um die Stadt aufführte. vgl. 8, 40, 3. — ἐντὸς, τῆς πόλεως δηλονότι. (Sch.) — ποιῆσαι. zu 1, 109, 3. vgl. 6, 67, 2. — καὶ διελὼν wie er auch etc. Spr. 59, 2, 6. — τοῦ τείχους. Spr. 47, 15, 3. vgl. zu 2, 75, 4. — αὐτὴν für αὐτά. Spr. 61, 7, 1. Durch die neue Mauer und Niederreissung des zwischen dieser liegenden Theiles der alten wurden Stadt und Vorstadt ein fester Ort.

C. 3. § 1. ἐς αὐτό, τὸ περιτείχισμα. (Pp.) — ὁ Λακεδαιμόνιος ἄρχων. zu ὁ Ἀθηναῖος 3, 102, 2. — ἐβιάζοντο, ἐπὶ τῆς βίας τῶν Ἀθηναίων ἤτιοντο οἱ περὶ τὸν Πασιτελίδαν. (Sch.) — ἐς. αἰ ἐς eine Hs., auch mir eingefallen, doch nicht nöthig, da man αἱ νῆες bloss auf die ναῦς δέκα beziehen kann. — ἐρημιον entblösst von Vertheidigern. (Hl.) Oester so auch bei Thuk. — Πασιτελίδας 4, 132, 6? — τοῦ τευχίσματος, τοῦ καινοῦ τείχους, τοῦ περιτειχίσματος. (Sch.) — τὴν πόλιν, ἣς ἦν ἐν τῷ παλαιῷ τείχει. (Sch.)

§ 2. οἱ ἀπό. zu 3, 90, 3. — αὐτοβοεῖ kann seinem Begriffe und dem Sprachgebrauche des Thuk. gemäss (zu 2, 81, 3) nicht mit ξυνεσπεσῶν sondern nur mit ἐλόητες verbunden werden. Kr. z. Dion. p. 296 u. Stud. 2 S. 178 f. — τοῦ παλαιοῦ τείχους. τείχους τοῦ παλαιοῦ eine gute Hs. Ich würde τοῦ τ. τοῦ π. erwarten. — ζῶντας ist Prädicat: οἱ ἄλλοι δὲ οὓς ἔλαβον ζῶντες ἦσαν. vgl. 1, 113, 2, 4, 101, 3 u. zu 1, 75, 2. — Πασιτελίδαν. zu 1, 132, 3.

§ 3. μὴ, in sofern das Vorhergehende ein Hinderniss andeutet. Spr.

πᾶσι τε ἐστὶ
σμάτι, καὶ
αὐτοὺς δὲ κ
παντας ἐς
μὲν Πελοπον
δὲ ἄλλο ἔκ
δὲ καὶ Πάν
τὸν χρόνον
Τορώνης ἄρ
Φαίλας
ναυαὶ δύο
ἐξέπλευσαν
τὴν ἐμβασ
ἐπεισοὶ ἀνα
γονται καὶ
στοι, οἱ δὲ
πόντες καὶ
ρον πάλιν
ρακουσῶν
μενον κατ
τῶν τοῦ σ

67, 12, 3. —
soldaten, ein
εἰ τις. Spr.
zu 1, 107, 4
§ 1. α
(Sch.?) Gew
norm wäre.
17, vgl. 8, 3
ἀντὶ τοῦ
μενος. zu 4
C. 4.
— μετὰ τῶ
οὐκ ἔστι
δαρῶν καὶ
ziemlich selten
sich auch bei
§ 2. οἱ
κατοῖται. zu 1
τες, καταλι
wohl nur jense
Ueber ini zu
§ 3. μ
1, 17, 3. (Pp
15, zu 2, 50
dem Prädicat
καὶς für φ

παῖτα τε ἔστησαν δύο, τὸ μὲν κατὰ τὸν λιμένα τὸ δὲ πρὸς τῷ τειχίσματι, καὶ τῶν Τορωναίων γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας ἤνδραπόδιον, αὐτοὺς δὲ καὶ Πελοποννησίους καὶ εἴ τις ἄλλος Χαλκιδεῶν ἦν, ξύμπαντας ἔς ἐπτακοσίους, ἀπέπεμψαν ἔς τὰς Ἀθήνας· καὶ αὐτοῖς τὸ μὲν Πελοποννησίον ὕστερον ἐν ταῖς γενομέναις σπονδαῖς ἀπῆλθεν, τὸ δὲ ἄλλο ἐκομίσθη ὑπ' Ὀλυρθίων, ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς λυθείς. εἶλον δὲ καὶ Πάνακτον Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τεῖχος Βοιωτοὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον προδοσίᾳ. καὶ ὁ μὲν Κλέων φυλακὴν καταστησάμενος τῆς Τορώνης ἄρας περιέπλει τὸν Ἄθων ὡς ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν.

Φαίλαξ δὲ ὁ Ἐρασιστράτου τρίτος αὐτὸς Ἀθηναίων πεμπόντων⁴ ναοὶ δύο ἔς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν πρεσβευτῆς ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐξέπλευσεν. Λεοντίνοι γὰρ ἀπελθόντων Ἀθηναίων ἐκ Σικελίας μετὰ τὴν ξύμβασιν πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς καὶ ὁ δῆμος τὴν γῆν ἐπεισὶ ἀναδάσασθαι. οἱ δὲ δυνατοὶ αἰσθόμενοι Συρακοσίους τε ἐπά-² γονται καὶ ἐκβάλλουσι τὸν δῆμον. καὶ οἱ μὲν ἐπλανήθησαν ὡς ἑκαστοὶ, οἱ δὲ δυνατοὶ ὁμολογήσαντες Συρακοσίους καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπόντες καὶ ἐρημώσαντες Συρακούσας ἐπὶ πολιτείᾳ ὤκησαν. καὶ ὕστε-³ ρον πάλιν αὐτῶν τινες διὰ τὸ μὴ ἀρέσκεσθαι ἀπολιπόντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν Φωκαίας τε τῆς πόλεως τι τῆς Λεοντίνων χωρίον καλούμενον καταλαμβάνουσι καὶ Βοικινίας, ὃν ἔρημα ἐν τῇ Λεοντίνῃ. καὶ τῶν τοῦ δήμου τότε ἐκπεσόντων οἱ πολλοὶ ἦλθον ὡς αὐτοὺς καὶ κα-

67, 12, 3. — φθάσαι, vor der Eroberung. (Hk.) — δύο, eins für die Seesoldaten, eins für die Landtruppen. (Bl.) — γυναῖκας. zu 1, 89, 3. — καὶ εἴ τις. Spr. 59, 2, 4. 60, 10, 1. vgl. 3, 35. — ξύμπαντας ohne Artikel. zu 1, 107, 4.

§ 4. αὐτοῖς, τοῖς Πελοποννησίοις καὶ Χαλκιδεῶσιν, Dativ des Interesses. (Sch.?) Gew. bezieht man αὐτοῖς auf die Athener, wobei der Dativ sehr abnormal wäre. — τὸ Πελοποννήσιον, οἱ Πελοποννήσιοι. (A. Ps.) Spr. 43, 4, 17. vgl. 8, 2, 3 u. Xen. An. 4, 8, 18: οἱ κατὰ τὸ Ἀρχαδικὸν πελασται. — ἀνὴρ λυθείς. zu 2, 103. Ueber die Fügung Spr. 56, 9, 1. — καταστησάμενος. zu 4, 54, 4.

C. 4. § 1. αὐτός. zu 1, 46, 2. — πεμπόντων. zu ἐχόντων 1, 89, 2. — μετὰ τὴν ξύμβασιν 4, 65, 2. (Ds.) — ἐπεγράψαντο, ἑτέροις ἐπὶ τοῖς οὔσιν ἐνεγράψαντο εἰς τὴν πολιτείαν. (Sch.) — ἀναδάσασθαι, ἐξ ἰπαρχῆς δασμὸν καὶ μερσμὸν ποιῆσαι. (Sch.) Ein antikes und daher in der att. Prosa ziemlich seltenes Wort. Spr. B. 2 § 39 unter δατέομαι. Ἀναδασμὸς γῆς findet sich auch bei den Rednern.

§ 2. οἱ δυνατοί. zu 1, 24, 3. — ἐπάγονται. zu 2, 2, 2. — ὡς ἑκαστοὶ. zu 1, 3, 4. — ὁμολογήσαντες, συνθέμενοι. (Sch.) — ἐρημώσαντες, καταλιπόντες ἐρήμην. (Sch.) zerstörten Ps. Dem Begriffe gemäss ist wohl nur jenes. — ἐπὶ πολιτείᾳ, ἐπ' ἰσῆ πολιτείᾳ τῶν Συρακοσίων. (Sch.) Ueber ἐπὶ zu 5, 31, 2.

§ 3. μὴ ἀρέσκεσθαι unzufrieden sein, ohne Zusatz (πνί) auch 5, 37, 3. (Pp.) Gew. gebraucht die att. Prosa nur das Activ. — ἀπολιπόντες. zu 3, 10, 1 u. Schömann z. Isä. p. 299. — χωρίον Bezirk. — ὦν, dem Prädicat assimilirt. Spr. 63, 6. vgl. Heindorf zu Plat. Prot. 121. — Φωκαίας für Φωκίας einige gute Hsn. — τῶν τοῦ δήμου. zu 4, 130, 3. —

καταστάντες ἐκ τῶν τειχῶν ἐπολέμουν. ἃ πονθανόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Φαλακα πέμπουσιν, εἴ πως πείσαντες τοὺς σφίσιν ὄντας ἀτόθι ξυμμάχους καὶ τοὺς ἄλλους, ἣν δύνωνται, Σικελιώτας κοινῆ, ὡς Συρακοσίων δύναμιν περιποιουμένων, ἐπιστρατεύουσι, διασώσειαν τὸν δῆμιον τῶν Λεοντίνων. ὁ δὲ Φαλαξ ἀφικόμενος τοὺς μὲν Καμαριναίους πείθει καὶ Ἀκραγαντίνους, ἐν δὲ Γέλα ἀντιστάντος αὐτῷ τοῦ πράγματος οὐκέτι ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἔρχεται, αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν αὐτούς, ἀλλ' ἀναχωρήσας διὰ τῶν Σικελῶν ἐς Κατάνην καὶ ἅμα ἐν τῇ παρόδῳ καὶ ἐς τὰς Βρικωνίας ἐλθὼν καὶ παραθαρούνας ἀπέπλει. ἐν δὲ τῇ παρακομιδῇ τῇ ἐς τὴν Σικελίαν καὶ πάλιν ἀναχωρήσει καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τισὶ πόλεσιν ἐξημέρισε περὶ φιλίας τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ Λοκρῶν ἐντυγχάνει τοῖς ἐκ Μεισσηνῆς ἐποίκοις ἐκπεπωκόσιν, οἳ μετὰ τὴν τῶν Σικελιωτῶν ὁμολογίαν στασιασάντων Μεισσηνίων καὶ ἐπαγαγομένων τῶν ἐτέρων Λοκρούς ἐποίκοι ἐξεπέμφθησαν καὶ ἐγένετο Μεισσηνῆ Λοκρῶν τινα χρόνον. τοῖσι οὖν ὁ Φαλαξ ἐντυχὼν τοῖς κομιζομένοις οὐκ ἠδίκησεν. ἐγγένητο γὰρ τοῖς Λοκροῖς πρὸς αὐτὸν ὁμολογία ξυμβάσεως περὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. μόνοι γὰρ τῶν ξυμμάχων, ὅτε Σικελιωτῶν ξυνηλλάσσοντο, οὐκ ἐσπέισαντο Ἀθηναίους, οὐδ' ἂν τότε, εἰ μὴ αὐτοὺς κατεῖχεν ὁ πρὸς Ἰτωνέας καὶ Μελαίους πόλεμος, ὁμόρους τε ὄντας καὶ ἀποίκους. καὶ ὁ μὲν Φαλαξ ἐς τὰς Ἀθήνας χρόνῳ ὕστερον ἀφίκετο.

τότε § 2. — καταστάντες. zu 1, 49, 2. — ἐπολέμουν, πρὸς τοὺς Συρακοσίους. (Sch.)

§ 4. τοὺς — ξυμμάχους, die chalkidischen Städte und die Kamarinäer. vgl. 3, 86 etc. (Pp.) — ἣν δύνωνται bezieht sich nur auf τοὺς ἄλλους, wozu der schon in εἴ πως liegende Gedanke erneuert wird. — κοινῆ ist mit ἐπιστρατεύουσι, dies mit πείσαντες zu verbinden. (Sch.) — ὡς durch die Vorstellung dass. — δύναμιν (gefährliche) Obmacht.

§ 5. ἀντιστάντος. zu 5, 38, 5: ἀντίστη τὸ πρᾶγμα. (Pp.) Ungewöhnlich. — οὐκέτι. zu 4, 96, 1. — ἐπὶ τοὺς in freundlichem Sinne, wie öfter z. B. bei ἐλθεῖν noch 4, 85, 3; bei ἐκπλεῖν 1, 37, 2. (Herbst S. 46.) vgl. zu 1, 5, 1 u. Kr. z. Her. 7, 172, 1. — ἔν. Spr. 54, 6, 6. — πείθειν. Der Inf. bei αἰσθάνομαι ist viel seltener als bei den Spr. 56, 7, 9 erwähnten Verben. vgl. 6, 59, 3.

C. 5. § 1. παρακομιδῇ Fahrt längs den Küsten (Italiens bei der Hinfahrt). vgl. 7, 28, 1. — ἐξημέρισε. zu 1, 87, 4. (Dr.) — τοῖς Ἀ. Spr. 48, 12, 4. — ἐποίκοις verdächtigt Dobree. — ἐκπεπωκόσιν. Spr. 50, 10, 3. vgl. 4, 87, 2. 7, 32, 1 u. Kr. de auth. p. 42. — τῶν ἐτέρων die eine Partei. (Va.) zu 3, 73, 4, 44, 1. — καὶ ἐγένετο. Spr. 59, 2, 6. — Λοκρῶν. Spr. 47, 6, 7.

§ 2. τοῖς κομιζομένοις. ἀποκομιζομένοις Bk. Allein über κομιζέσθαι zu 2, 73, 2; über den Artikel Spr. 50, 11, 21 u. Kr. Stud. 2 p. 177. Doch würd' ich mit Dobree und Arn. τοῖς lieber entbehren. — ὁμολογία hier von Verabredung, Präliminarien. — ὅτε Σ. ξυνηλλάσσοντο 4, 65. — οὐδ' ἂν τότε, ἐσπέισαντο. Spr. 69, 7, 2. — κατεῖχεν bedrängt hätte, bei Thuk. so nur hier; ähnlich auch sonst eben nicht häufig. — ἀποίκους, ἐαυτῶν, τῶν Λοκρῶν. (Sch.)

Ὁ δὲ Κλέων ὡς ἀπὸ τῆς Τορώνης τότε περιέπλευσεν ἐπὶ τῆς Ἀμφίπολι, ὁρμώμενος ἐκ τῆς Ἱόνος Σταγείῳ μὲν προσβάλλει, Ἀνδρίων ἀποικία, καὶ οὐχ εἶλεν, Γαληψὸν δὲ τὴν Θασίων ἀποικίαν λαμβάνει κατὰ κράτος. καὶ πέμψας ὡς Περόδικκον πρέσβεις, ὅπως παραγένουτο στρατιᾷ κατὰ τὸ ξυμμαχικόν, καὶ ἐς τὴν Θράκην ἄλλους παρὰ Πολλῆν τὸν Ὀδομάντων βασιλέα, ἄξοντα μισθοῦ Θρακίας ὡς πλείστους, αὐτὸς ἠσύχαζε περιμένων ἐν τῇ Ἱόνῳ. Βρασίδης δὲ πυνθανόμενος ταῦτα ἀντεκάθητο καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ Κερδύλιῳ· ἔστι δὲ τὸ χωρίον τοῦτο Ἀργιλίων, ἐπὶ μετεώρον πέραν τοῦ ποταμοῦ, οὐ πολὺ ἀπέχον τῆς Ἀμφιπόλεως, καὶ κατεφαινετο πάντα αὐτόθεν, ὥστε οὐκ ἂν ἔλαθεν αὐτόθεν ὁρμώμενος ὁ Κλέων τῷ στρατῷ· ὅπερ προσεδέχετο ποιήσειν αὐτόν, ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολι, ὑπεριδόντα σφῶν τὸ πλήθος, τῇ παρούσῃ στρατιᾷ ἀναβήσασθαι. ἅμα δὲ καὶ παρεσκευάζετο Θρακίας τε μισθωτοὺς πεντακοσίους καὶ χιλίους καὶ τοὺς Ἡδῶνας πάντας παρακαλῶν, πελταστὰς καὶ ἱππέας· καὶ Μυρκινίων καὶ Χαλκιδέων χιλίους πελταστὰς εἶχε πρὸς τοῖς ἐν Ἀμφιπόλει. τὸ δ' ὀπλιτικὸν ξύμπαν ἠθροίσθη δισχίλιοι μάλιστα καὶ ἱππῆς Ἑλληνες τριακόσιοι. τούτων Βρασίδης μὲν ἔχων ἐπὶ Κερδύλιῳ ἐκάθητο ἐς πεντακοσίους καὶ χιλίους, οἱ δ' ἄλλοι ἐν Ἀμφιπόλει μετὰ Κλεαρτίδου ἐτετάχατο. ὁ δὲ Κλέων τέως μὲν ἠσύχαζεν, ἔπειτα ἠναγκάσθη ποιῆσαι ὅπερ ὁ Βρασίδης προσεδέχετο. τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἀχθομένων μὲν τῇ ἔδρᾳ,

C. 6. § 1. ὡς. vgl. 3, 69, 1. 5, 10, 8. 8, 31, 1. (Kr. z. Dion. p. 332.) — τότε 5, 3, 4. — ὁρμώμενος. zu 1, 64, 2. — τὴν mit Bezug auf die Erwähnung 4, 107, 2. (Middleton.)

§ 2. κατὰ τὸ ξυμμαχικόν. zu 1, 107, 4; über die Sache 4, 132, 1. (Hk.) — μισθοῦ ἤκειν 4, 124, 4. Spr. 47, 17, 3.

§ 3. καὶ αὐτὸς bezieht sich nur auf ἐκάθητο, nicht auf ἀναθ — noch auf ἐπὶ Κερδύλιῳ. (Ba.) zu 1, 50, 4. 6, 75, 2. Theilweise ähnlich 5, 8, 1. 7, 73, 2 u. Arr. An. 5, 1, 6. — Κερδύλιον an der Westseite des Strymon, etwas über eine Viertelmeile entfernt, während die Stadt auf einer Anhöhe der Ostseite des Flusses lag, der hier einen Halbkreis bildete. zu 4, 102, 2. Ueber die Brücke 4, 103, 4. — αὐτόθεν, das zweite, gehört zu οὐκ ἂν ἔλαθεν: er würde von dort aus bemerkt worden sein. (Pp.) Es wird (mit einigen Hsn. und Va.) zu streichen sein. (Kr. Bruchst.) vgl. Haase p. 98, der αὐτόν aus zwei Hsn. wünscht. — προσεδέχετο, ὁ Βρασίδης. (Sch.) — ὑπεριδόντα mit Geringschätzung. vgl. 6, 104, 4. — ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολι verband schon der Sch. richtig nicht mit ὁρμώμενος sondern mit ἀναβήσασθαι, das als Epexegetem zu ποιῆσαι zu nehmen ist. vgl. Matth Spr. § 476. (Kr. z. Dion. p. 291.) Heindorf zu Plat. Phäd. § 50. (Pp.) vgl. Gr. 57, 10, 8. — σφῶν, τῶν Λακεδαιμονίων. (Sch.) Spr. 58, 4, 3. — πλήθος. zu 4, 10, 4. vgl. 6, 104, 4. — τῇ παρούσῃ στρατιᾷ, οὐ περιμεινάντα πάντας. (Sch.) vgl. 5, 7, 2.

§ 4. ξύμπαν. zu 1, 107, 4. — μάλιστα. zu 1, 13, 2. — ἐς. Spr. 60, 8, 1; über das Hyperbaton Kr. z. Dion. p. 319. — ἐτετάχατο. zu 3, 13, 4.

§ 6. δισχίλιοι. Spr. 60, 2, 3. — Ἑλληνες. vgl. 5, 10, 9. (Pp.)

C. 7. § 1. τέως μὲν. Kr. zu Xen. An. 4, 2, 12. Noch 6, 61, 6. — ἔπειτα ohne δε. Kr. zu Xen. An. 1, 3, 2. — τῇ ἔδρᾳ, τῇ διατριβῇ καὶ τῇ

ἀναλογιζομένων δὲ τὴν ἐκείνου ἡγεμονίαν πρὸς οἷαν ἐμπειρίαν καὶ τόλμαν μετὰ οἷας ἀνεπισημοσύνης καὶ μαλακίας γενήσοιτο καὶ οἰκοθεν ὡς ἄκοντες αὐτῷ ξυνηλθόν, αἰσθόμενος τὸν θροῦν καὶ οὐ βουλόμενος αὐτοὺς διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καθημένους βαρύνεσθαι ἀναλαβὸν ἦγεν· καὶ ἐχρήσατο τῷ τρόπῳ ᾧπερ καὶ ἐς τὴν Πύλον ἐντυχήσας ἐπίστευσέ τι φρονεῖν· ἐς μάχην μὲν γὰρ οὐδὲ ἤλπισεν οἱ ἐπεξίεναι οὐδένα, κατὰ θεῶν δὲ μᾶλλον ἔφη ἀναβαίνειν τοῦ χωρίου, καὶ τὴν μείζω παρασκευὴν περιέμενεν, οὐχ ὡς τῷ ἀσφαλεῖ, ἣν ἀναγκάζηται, περισχῆσων, ἀλλ' ὡς κύκλῳ περιστάς βία αἰρήσων τὴν πόλιν. ἔλθῶν τε καὶ καθίσας ἐπὶ λόφου καρτεροῦ πρὸ τῆς Ἀμφιπόλεως τὸν στρατὸν αὐτὸς ἐθεῖατο τὸ λιμνῶδες τοῦ Στρονμόνος καὶ τὴν θέσιν τῆς πόλεως ἐπὶ τῇ Θράκῃ ὡς ἔχοι. ἀπιέναι τε ἐνόμιζεν, ὁπόταν βούληται, ἀμαχεῖ· καὶ γὰρ οὐδὲ ἐφαίνετο οὐτ' ἐπὶ τοῦ τείχους οὐδεὶς οὔτε κατὰ πύλας ἔξῃει, κεκλημέναι τε ἦσαν πῦσαι. ὥστε καὶ μηχανὰς ὅτι οὐ κατήλθεν ἔχων, ἀβμαρτεῖν ἐδόκει· ἐλεῖν γὰρ ἂν τὴν πόλιν διὰ τὸ ἐρῆμον. ὁ δὲ Βρα-

ἀργία. (Sch.) καθέδρα 2, 18, 3. Her. 9, 41, 1: περιημέκτες τῇ ξορῃ. (Gö.) — πρὸς οἷαν μετὰ οἷας. Spr. 51, 14, 1. vgl. 7, 75, 6. (Bl.) — οἰκοθεν steht schärfer betont vor ὡς. zu 3, 88, 2. — ξυνηλθόν. ξυνηλθόν Dobree, Haase p. 99 u. Ullrich Beitr. z. Krit. des Th. 1 S. 12. zu 3, 111, 1. — διὰ τὸ verdächtigt Ba. Pp. erklärt es als Mischung aus αὐτοὺς ἐν τῷ αὐτῷ καθημένους und αὐτοὺς διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καθῆσθαι. Diese Mischung hat dem Geschmacke Mehrerer zugesagt. Ich erkläre διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ wegen des (Verweilens) an demselben Orte. vgl. zu ἐκ τοῦ ἐπὶ πλείστον 1, 2, 2. Van Velsen Schedae critt. p. 13 ss. vermisst nach βαρύνεσθαι etwa ἀτολμοτήρους γίνεσθαι. — καθημένους bei ihrer Unthätigkeit. zu 4, 124, 4.

§ 2. ᾧπερ verbindet Arn. mit ἐπίστευσε, ich mit ἐντυχήσας, für das dies Object nöthiger ist. — τῷ τρόπῳ dem Charakter, unbesonnen darauf loszugehen. (Sch.) — ἐς τὴν Πύλον. gegen Sphacteria würde man erwarten; doch jener Name umfasst die nahe gelegene Insel mit. (Pp.) So öfter bei Ar. — τι φρονεῖν einige Einsicht zu besitzen, wie 6, 89, 5. Kr. zu Xen. An. 6, 1, 18. — κατὰ θεῶν zur Schau, Recognoscirung, wie 5, 9, 2. 10, 2. vgl. 6, 31, 1. (Pp.) — τὴν die 5, 6, 2 erwähnte. — τῷ ἀσφαλεῖ durch die Sicherheit welche das nachrückende Hauptheer gewähren möchte. (Ps.) vgl. 6, 55, 4. (Arn.) — ἀναγκάζηται, πολεμεῖν. (Sch.) — περισχῆσων, ὑπερσχῆσων καὶ νικήσων. (Sch.) um abzuziehen. vgl. 8, 105, 1. (St.) Eine sonst ungewöhnliche Bedeutung. Pugnaturus superaturusque Va. Und das nackte ἀναγκάζηται lässt allerdings den ersten Begriff vermissen. — περιστάς. περιστήσας der Sch. u. Va.?

§ 3. τῇ Θράκῃ für τὴν Θράκην die besten Hsn.: gegen Thr., um es als ὀρυκτήριον gegen dasselbe zu benutzen. (Dobree.) zu 5, 33, 1. — οὐδέ gehört hier wohl zu dem ganzen Gedanken. vgl. Dem. 8, 24. 31, 41. zum nächsten Worte, gleichfalls nach καὶ γὰρ, bei Isokr. 6, 39, Plat. Symp. 183, e. — ἐφαίνετο οὐτε. Ueber die Stellung zu παράδειγμα 3, 39, 3. — μηχανὰς ὅτι. Spr. 54, 17, 7. — οὐ κατήλθεν. οὐκ ἀνῆλθεν schlechte Hsn. οὐκ ἀνῆλθεν Bk., was Hk. vorgeschlagen aber aufgegeben hatte. οὐκ ἦλθεν Kr. Arnold bezieht κατήλθεν auf das Herabkommen von dem Hügel. vgl. 5, 10, 2. (?) — ἐλεῖν. Spr. 69, 14, 5. — ἐρῆμον Entblößung von Vertheidigern. (Hl.) ἐρημία 8, 71, 2.

σίδας εὐθύς ὡς εἶδε κινουμένους τοὺς Ἀθηναίους, καταβάς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Κερδυλλίου ἐσέρχεται ἐς τὴν Ἀμφίπολιν. καὶ ἐπέξοδον μὲν καὶ ἀντίταξιν οὐκ ἐποίησατο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, δεδῶς τὴν αὐτοῦ παρασκευὴν καὶ νομίζων ὑποδεεστέρους εἶναι, οὐ τῷ πλήθει, ἀντίπαλα γὰρ πως ἦν, ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι — τῶν γὰρ Ἀθηναίων ὅπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἐξῆλθε καὶ Ἀθηναίων καὶ Ἰμβρίων τὸ κράτιστον — τέχνη δὲ παρεσκευάζετο ἐπιθηρόμενος. εἰ γὰρ δειξίμει τοῖς ἐναντίοις τό τε πλῆθος καὶ τὴν ὄπλισιν ἀναγκαίαν οὔσαν τῶν μεθ' ἑαυτοῦ, οὐκ ἂν ἤγειτο μᾶλλον περιγενέσθαι ἢ ἄνευ προόψεως τε αὐτῶν καὶ μὴ ἀπὸ τοῦ ὄντος καταφρονήσεως. ἀπολεξάμενος οὖν αὐτὸς πενήτηντα καὶ ἑκατὸν ὀπίτας καὶ τοὺς ἄλλους Κλεαρίδα προστάξας ἐβουλευέτο ἐπιχειρεῖν αἰφνιδίως, πρὶν ἀπελθεῖν τοὺς Ἀθηναίους, οὐκ ἂν νομίζων αὐτοὺς ὁμοίως ἀπολαβεῖν αὐθις μεμονωμένους, εἰ τύχοι ἐλθοῦσα αὐτοῖς ἡ βοήθεια. Ξυγαλέσας δὲ τοὺς πάντας στρατιώτας καὶ βουλόμενος παραφασοῦναι τε καὶ τὴν ἐπίνοιαν φράσαι ἔλεγε τοιαύτην.

“Ἄνδρες Πελοποννήσιοι, ἀπὸ μὲν οἷας χώρας ἤγομεν, ὅτι αἰεὶ διὰ τὸ εὐψυχον ἐλευθέρως, καὶ ὅτι Δωριῆς μέλλετε ἴωσι μάχεσθαι, ὧν εἰώθατε κρείσσους εἶναι, ἀρκείτω βραχέως δεδηλωμένον· τὴν δὲ ἐπιχειρήσιν ὧ τρόπῳ διανοοῦμαι ποιεῖσθαι διδάξω, ἵνα μὴ τό [τέ] κατ’

C. 8. § 1. κινουμένους. zu 7, 4, 5. — καὶ αὐτὸς. Gedacht wird καὶ αὐτὸς ἐκινεῖτο καὶ καταβάς. zu 5, 6, 3. — δεδῶς τὴν αὐτοῦ π., οὐ φαρῶν τῇ ἰδίᾳ παρασκευῇ. (Sch.) — εἶναι, τοὺς ἑαυτοῦ δηλονότι. (Sch.) Leicht ergänzbar aus τὴν αὐτοῦ παρασκευὴν, wenn nicht vielmehr nach Spr. 58, 4, 3 zu erklären ist. Unnōthig also Ps. ὑποδεεστέρος. Spr. 58, 4, 3. — ἀντίπαλα. Spr. 43, 4, 13. vgl. 4, 117, 3. — τῷ ἀξιώματι, δυνάμει. (Sch.) an Gehalt, Tüchtigkeit, in diesem Sinne nicht gewöhnlich.

§ 2. ὅπερ. Spr. 43, 4, 17. vgl. 3, 108, 2. — καθαρὸν, οὐχὶ συγκλύδων (ἐπηλύδων) οὐδὲ ἐπικούρων ἀλλ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν. (Sch.) Der Kern Va. u. A. Kr. z. Her. 1, 211. vgl. Dion C. 41, 55. — ἀναγκαίαν, εὐτελῆ καὶ οὐκ ἐκ παρασκευῆς. (Sch.) wie man sie durch Eile gedrängt hatte beschaffen können. vgl. 6, 37, 3. (Gb.) nothdürftige nach Schöm. z. Isä. p. 279. Wohl richtig. Dion C. 56, 36: τῷ τε πατρὶ ἅμα ἰκανῶς ἐπιμώρησε καὶ ἑμὶν ἀναγκαιῶς ἐπικούρησεν. — προόψεως αὐτῶν vorhergehene Erblickung der Seinigen von Seiten der Feinde. vgl. zu 2, 89, 6. — μὴ τῆς Reiske. Zu ὄντος gezogen (vgl. zu 1, 91, 4) giebt es den Sinn: und ohne Verachtung wegen des Nichtvorhandenen, der Mängel in der Bewaffnung. Doch vielleicht ist μὴ, von Va. nicht übersetzt, aus dem Sch.: καὶ μὴ ἐπὶ τοῦ φανεροῦ eingeschlichen.

§ 3. Κλεαρίδα προστάξας, μετὰ Κλεαρίδα τάξας. (Sch.) vgl. 6, 42 u. 7, 29, 1. — ἐβουλευέτο. zu 2, 74, 1. — ἀπολαβεῖν μεμονωμένους, ἄνευ τῶν ἄλλων λαβεῖν συμμάχων. (Sch.) Das ἀπο — entspricht dem lat. se —, durch μεμονωμένους gedeutet, was als Glossem verdächtig scheinen kann. — ἡ βοήθεια, ἡ παρά τοῦ Περδικκον καὶ τοῦ Πόλλη. (Sch.) 5, 6, 2.

C. 9. § 1. ὅτι, ἤγομεν. (Ds.) — ἐλευθέρως. Spr. 57, 9, 2. — Δωριῆς. Spr. 50, 8, 4. — κρείσσους. zu 1, 124, 1. — δεδηλωμένον. Spr. 56, 8, 1. — τὴν ἐπιχείρησιν, τὴν ἐπίθεισιν τὴν κατὰ τῶν πολεμίων. (Sch.) — τὴν die bevorstehende. zu 3, 105, 4. — τό τε. τό γὰρ Reiske bei Abr. p. 500.

ὀλίγον καὶ μὴ ἅπαντας κινδυνεύειν ἐνδεῆς φαινόμενον ἀτολμίαν παρά-
 2σχη. τοὺς γὰρ ἐναντίους εἰκάζω καταφρονήσει τε ἡμῶν καὶ οὐκ ἂν
 ἐλπίσαντας ὡς ἂν ἐπεξέλθοι τις αὐτοῖς ἐς μάχην ἀναβῆναι τε πρὸς
 3τὸ χωρίον καὶ νῦν ἀτάκτως κατὰ θεῖαν τετραμμένους ὀλιγορεῖν. ὅστις
 δὲ τὰς τοιαύτας ἀμαρτίας τῶν ἐναντίων κάλλιστα ἰδῶν καὶ ἅμα πρὸς
 τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν τὴν ἐπιχείρησιν ποιεῖται μὴ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς
 μᾶλλον καὶ ἀντιπαρταχθέντος ἢ ἐκ τοῦ πρὸς τὸ παρὸν ξυμφέροντος,
 πλεῖστ' ἂν ὀρθοῖτο· καὶ τὰ κλέμματα ταῦτα καλλίστην δόξαν ἔχει ἂ
 τὸν πολέμιον μάλιστ' ἂν τις ἀπατήσας τοὺς φίλους μέγιστ' ἂν ὠφελή-
 4σειεν. ἕως οὖν ἔτι ἀπαράσκενοι θαρσοῦσι καὶ τοῦ ὑπαπιέναι πλέον ἢ
 τοῦ μένοντος, ἕξ ὧν ἐμοὶ φαίνονται, τὴν διάνοιαν ἔχουσιν, ἐν τῷ ἀ-
 νειμένῳ αὐτῶν τῆς γνώμης καὶ πρὶν ξυνταχθῆναι μᾶλλον τὴν δόξαν,
 ἐγὼ μὲν ἔχων τοὺς μετ' ἑμαντοῦ καὶ φθάσας, ἦν δύνωμαι, προσπε-
 5σοῦμαι δρόμῳ, κατὰ μέσον τὸ στρατεύμα· σὺ δὲ Κλεαρίδα ὕστερον,
 ὅταν ἐμὲ ὀρθῆς ἤδη προσκείμενον καὶ κατὰ τὸ εἶκος φοβοῦντα αὐτούς,
 τοὺς μετὰ σεαυτοῦ, τοὺς τ' Ἀμφιπολίτας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους,
 ἄγων αἰφνιδίως τὰς πύλας ἀνοίξας ἐπεκθεῖν καὶ ἐπέγεισθαι ὡς τάχι-

Bk. hat τε nach einigen Hsn. eingeklammert; doch s. zu 2, 2, 3. — κατ' ὀ-
 λίγον. ἵνα μηδεὶς ἡμῶν διὰ τὸ κατ' ὀλίγους ἡμᾶς μέλλειν ἐξίεναι τῆς πόλεως
 καὶ μὴ ἅπαντας ἀθρόους κινδυνεύειν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οὐκ ἀξιόμαχον νο-
 μίσας τὴν παρασκευὴν, ἀτολμότερος γένηται. (Sch.) zu 4, 10, 4. — ἐνδεῆς.
 unzulänglich zum Siege.

§ 2. γάρ nämlich, bezogen auf διδάξω. — ἂν ἐλπίσαντας. Spr.
 54, 6, 6. vgl. eb. 3, 10. — ἐλπίσαντας ὡς. So auch Eur. El. 919. (Matth.
 Gr. 534 A. 3.) vgl. 8, 54, 1 u. zu 3, 88, 2. — ἀτάκτως. Ein Adverbium
 bei τετραμμένους ist ungewöhnlich. vgl. jedoch Xen. Hier. 9, 7: ἐρρωμένως τρε-
 πόμενοι. (Bl.)

§ 3. κάλλιστα. Dem. 4, 5: εἶδε τοῦτο καλῶς. vgl. Schäfer zu Soph. Oed.
 T. 1008. — ἰδῶν καὶ ἅμα πρὸς μετὰ ἑαυτοῦ mit Erspähung und zugleich nach
 Massgabe; über καὶ Spr. 59, 2, 3; über πρὸς Spr. 68, 39, 5. — ἀντιπα-
 ραταχθέντος. zu μελεῶντι 1, 142, 4. — ὀρθοῖτο. vgl. 3, 30, 2 u. zu 2,
 60, 2 u. 6, 9, 2. — τὰ κλέμματα, τὰ στρατηγήματα. (Sch.) Doch nur durch
 eine Art Kleptik ausgeführt. vgl. Kr. zu Xen. An. 4, 6, 14. — ἔχει, παρέχει.
 (Sch.) zu 1, 9, 1. — ἂ ἀπατήσας. Kr. zu Xen. An. 5, 7, 6. So gehört der
 Ac. des Rel. nur zum Particip Dem. 3, 34, 6, 28. (Kr. Rec. 1827.) Spr. 51,
 9, 2. — ἂν. Spr. 69, 7, 3. — μέγιστα. zu 8, 66, 4.

§ 4. ὑπαπιέναι unvermerkt abziehen. zu 3, 111, 1. — πλέον.
 zu 3, 67, 3. — τοῦ μένοντος. zu 1, 142, 4. vgl. Haase p. 40. — ἕξ ὧν
 nach Massgabe wie. vgl. zu 3, 37, 2. — φαίνονται wie bei ὡς. Spr.
 55, 4, 3. — τῷ ἀνειμένῳ. zu 1, 6, 2. — ξυνταχθῆναι τὴν δόξαν sen-
 tentiam componere Va. Wohl nur sich fassen. Dem ἀνειμένῳ entspräche
 besser ξυνταχθῆναι. Plat. Euthyd. 288, d: ἐὰν ἐλεῖσαντί με καὶ οἰκτεῖραντι συν-
 τεταμένον καὶ σπουδάοντα καὶ αὐτῷ σπουδάστον. vgl. Lex. Plat. in συντεταμέ-
 νος. Auch Xen. Hell. 4, 8, 22 vermuthe ich συντεταμένους. vgl. zu 7, 71, 1. —
 μᾶλλον, als jetzt. — δόξαν Herz (haftigkeit), Entschlossenheit gegen
 die Gefahr. vgl. 7, 66, 3. 71, 3. — δρόμῳ im Sturmschritt. zu 4, 96, 1.

§ 5. προσκείμενον. zu 7, 29, 2. — ἐπεκθεῖν. Spr. 55, 1, 5. zu

στα Ξυμμίξαι. ἔλπις γὰρ μάλιστα αὐτοὺς οὕτω φοβηθῆναι· τὸ γὰρ ἐπιὸν ὕστερον δεινότερον τοῖς πολεμίοις τοῦ παρόντος καὶ μαχομένου. καὶ αὐτὸς τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου, ὥσπερ σε εἰκός, ὄντα Σπαρτιάτην,⁶ καὶ ὑμεῖς ὡ ἄνδρες Ξυμμάχοι ἀκολουθήσατε ἀνδρείως, καὶ νομίσατε εἶναι τοῦ καλῶς πολεμεῖν τὸ ἐθέλειν καὶ τὸ ἀσχύνησθαι καὶ τοῖς ἀρχουσι πείθεσθαι, καὶ τῆδε ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ ἢ ἀγαθοῖς γενομένοις ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν καὶ Λακεδαιμονίων Ξυμμάχους κεκλήσθαι ἢ Ἀθηναίων [τε] δούλοις, ἣν τὰ ἄριστα ἄνευ ἀνδραποδισμοῦ ἢ θανατώσεως πράξῃτε, καὶ δουλείαν χαλεπωτέραν ἢ πρὶν εἶχετε, τοῖς δὲ λοιποῖς Ἑλλήσι κωλυταῖς γενέσθαι ἐλευθερώσεως. ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς μαλακισθῆτε, ὁρῶντες περὶ ὅσων ὁ ἀγὼν ἐστίν, ἐγὼ τε δεῖξω οὐ παραίνεσαι οἷός τε ὢν μᾶλλον τοῖς πέλας ἢ καὶ αὐτὸς ἔργῳ ἐπέξελεσθῆναι.⁷

Ὁ μὲν Βρασιδάς τοσαῦτα εἰπὼν τὴν τε ἔξοδον παρεσκευάζετο¹⁰ αὐτὸς καὶ τοὺς ἄλλους μετὰ τοῦ Κλεαρίδα καθίστη ἐπὶ τὰς Θορκίας καλουμένας τῶν πυλῶν, ὅπως ὥσπερ εἶρητο ἐπέξιοεν. τῷ δὲ Κλέωνι,² φανεροῦ γενομένου αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου καταβάτος καὶ ἐν τῇ πόλει, ἐπιφανεῖ οὔσῃ ἔξωθεν, περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνῶν θυομένου καὶ ταῦτα πράσσοντος ἀγγέλλεται, προῦκεχωρήκει γὰρ τότε κατὰ τὴν

4, 32, 4. — οὕτω, δηλονότι ποιούντων ἡμῶν. (Sch.) — φοβηθῆναι. Spr. 53, 1, 10. vgl. 2, 80, 1 u. zu 2, 73, 2. — τὸ ἐπιὸν, οἱ ἐπιόντες. (Sch.) vgl. zu 7, 43, 7.

§ 6. εἰκός, γίγνεσθαι. Spr. 55, 4, 11. — εἶναι τοῦ καλῶς πολεμεῖν um mit Erfolg Krieg zu führen seien erforderlich, gleichsam Bestandtheile, die Quelle davon. Her. 5, 92, 13: τοιοῦτό ἐστι ἡ τυραννὶς καὶ τοιοῦτων ἔργων. Aristot. Eud. 6, 11: ἡ μυρμηκὴ τὴν γῆν δοκεῖ ἡδονῆς εἶναι. Spr. 47, 6, 9. — τό nach καὶ streichen Reiske und Bk. Dann hängen die folgenden Infinitive von ἐθέλειν ab. Das τό beibehalten ist πολεμεῖν zu ergänzen. Denn Hingebung, alacritatem, kann ἐθέλειν für sich nicht wohl heißen. — ἀσχύνησθαι. zu 2, 43, 1. — καὶ τοῖς. καὶ τὸ τοῖς Kr. Bruchst.

§ 7. κεκλήσθαι hängt gleichfalls von ὑπάρχειν ab. (Va.) es werde euch zu Theil zu heißen. vgl. 1, (82, 5.) 124, 1. 2, 64, 4. 7, 63, 1 u. Spr. 59, 2, 3. — Ἀθηναίων τε. Wenn das τε nicht mit einigen Hsn. zu streichen ist, so muss es wohl dem δὲ nach τοῖς entsprechen. — ἣν τὰ ἄριστα πράξῃτε wenn ihr noch am glücklichsten wegkommt. Spr. 46, 5, 11. Kr. zu Xen. An. 6, 2, 8. „Dion. Arch. 4, 58: εἰ τὰ κράτιστα πράξιαν, χρημάτων ἀφαιρέσεις.“ (Bl.) vgl. zu 4, 63, 3. — ἄνευ ἂ. ἢ θ. exegetisch zu τὰ ἄριστα: nämlich ohne. — θανάτωσις wird noch aus Plut. angeführt. — δουλείαν ist an δούλοις anzufügen: und zwar Sklaven in einer drückenderen Knechtschaft zu heißen. Spr. 46, 4, 6. So schon Bl. vgl. 5, 34, 2. — κωλυταῖς γ. zu 3, 23, 3. Abhängig noch von ὑπάρχειν; erg. ὑμῖν, wie oben bei γενομένοις. — ἐπέξελεσθῆναι. zu 3, 108, 2.

C. 10. § 1. τὴν ἔξοδον. Xen. Hell. 5, 4, 35: παρεσκευάζετο εἰς τὴν ἔξοδον. (Bl.) Bei Thuk. meist ohne, seltener mit ἔς.

§ 2. αὐτοῦ, Βρασιδίου. (Sch.) — καταβάτος. aus φανερός ἐγένετο καταβάς καὶ θυομένος καὶ πράσσων. (Ps.) — ἔξωθεν. mit dem Vorhergehenden zu verbinden, steht wie 5, 6, 3 καταφαίνεται πάντα αὐτόθεν. (Hk.) — ταῦτα, die Anstalten zum Ausfalle. (Hudson.) Bei der Nähe des θυομένου kann man ταῦτα doch nur hierauf beziehen. Auch ist ταῦτα πράσσοντος nicht missig.

θέαν, ὅτι ἡ τε στρατιὰ ἅπασα φανερά τῶν πολεμίων ἐν τῇ πόλει καὶ ὑπὸ τὰς πύλας ἵππων τε πόδες πολλοὶ καὶ ἀνθρώπων ὡς ἐξιόντων ἐ-
 3 ποραίνονται. ὁ δὲ ἀκούσας ἐπῆλθεν· καὶ ὡς εἶδεν, οὐ βουλόμενος
 μάχη διαγωνίσασθαι πρὶν οἱ καὶ τοὺς βοηθοὺς ἦκειν καὶ οἰόμενος
 φθῆσεσθαι ἀπελθὼν σημαίνειν τε ἅμα ἐκέλευεν ἀναχώρησιν καὶ πα-
 ρήγγειλε τοῖς ἀποῦσιν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας, ὥσπερ μόνον οἶόν τ'
 4 ἦν, ὑπάγειν ἐπὶ τῆς Ἡϊόνος. ὡς δ' αὐτῷ ἐδόκει σχολῇ γίγνεσθαι,
 αὐτὸς ἐπιστρέψας τὸ δεξιὸν καὶ τὰ γυμνά πρὸς τοὺς πολεμίους δούς
 ἀπήγγε τὴν στρατιάν. κὰν τοῦτω Βρασιδάς ὡς ὄρα τὸν καιρὸν καὶ
 τὸ στρατεύμα τῶν Ἀθηναίων κινούμενον, λέγει τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ καὶ
 5 τοῖς ἄλλοις· “Ὅτι οἱ ἄνδρες ἡμῶς οὐ μενοῦσιν, δῆλοι δὲ τῶν τε δο-
 ράτων τῇ κινήσει καὶ τῶν κεφαλῶν· οἷς γὰρ ἂν τοῦτο γίγνηται οὐκ
 εἰώθασι μένειν τοὺς ἐπιόντας. ἀλλὰ τὰς τε πύλας τις ἀνοίγεται μοι
 6 ὡς εἴρηται καὶ ἐπεξίωμεν ὡς τάχιστα θαρσοῦντες.” καὶ ὁ μὲν κατὰ
 τὰς ἐπὶ τὸ σταύρωμα πύλας καὶ τὰς πρώτας τοῦ μακροῦ τείχους τότε
 ὄντος ἐξελθὼν ἔδει δρόμῳ τὴν ὁδὸν ταύτην εὐθείαν ἤπερ νῦν κατὰ

Denn aus der Geschäftigkeit dabei war auf das Opfer und dessen Zweck zu schliessen. Die Bemerkung der Anstalten zum Ausfalle wird erst im Folgenden erwähnt. — φανερά, erg. ἐσί. Spr. 62, 1, 2. — ὑπό unter — hin, entlang. — πόδες Geräusch Hl.? Hawkins erklärt sich den Ausdruck so: ein hinangeschlicherer Späher habe durch eine Lücke zwischen dem Thore und dem Wege gesehen.

§ 3. ἐπῆλθεν, dahin wo der Bote gewesen. (Pp.) — τοὺς βοηθοὺς 5, 6, 2. (Pp.) — ἀναχώρησιν. ἀναχωρεῖν oder ἀναχωρῆσαι wäre regelmässiger. vgl. 5, 71, 3. Doch s. Passow in σημαίνω. — τοῖς streicht Kr. Bruchst. vgl. jedoch Stud. 2 S. 177. Der Sinn: er befahl dass sie nach dem linken Flügel zu abmarschirend sich langsam nach Eon zurückziehen sollten.

§ 4. σχολῇ für σχολή zwei Hsn. — αὐτός im Gegensatze zu dem linken Flügel, der zuerst hatte abmarschiren sollen. — ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ will Kampfe. Ueber das fünfte B. S. 43. — γυμνά. zu 3, 23, 4. — δούς. Arrian Takt. p. 84: τὰ γυμνά οὕτω παραδίδονται τοῖς πολεμίοις. — τὸν καιρὸν καὶ —. Spr. 59, 2, 3. — τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ 5, 8, 3.

§ 5. μενοῦσι, δῆλοι δὲ für μένουσι. δῆλοι δὲ Kr. Bruchst. Bei der Vulgata müsste gestellt sein: ὅτι οὐ μένουσιν ἡμῶς οἱ ἄνδρες. Plut. Crass. 25: βοήσας ὡς οὐ μένουσιν οἱ ἄνδρες, ἤλαυνεν. — οἱ ἄνδρες. zu 6, 34, 8. — ἐπιόντας. War eine solche Erläuterung nöthig? Passender war sie als Zusatz des Schriftstellers. Doch ist sie wohl ein Glossem. — τις. Spr. 51, 16, 7 u. 54, 4, 1. — ἀνοίγειν sagt Thuk. öfter, nie ἀνοίγναι. (Pp.) 4, 68, 3. 74, 1. 104, 2. 111, 2. 130, 3 u. Lobeck zu Soph. Aj. 344. — μοι für ἐμοί, wie sonst so beim Imperativ, so viel ich weiss, immer und kaum anders denkbar. — ὡς εἴρηται, ἀνοίγειν. Spr. 55, 4, 11. Ueber die Thore § 6.

§ 6. ὁ μὲν, ὁ Βρασιδάς. (Sch.) Es entspricht καὶ ὁ Κλειάριδας § 7. zu 4, 20, 1. — καὶ vor τὰς ist mir verdächtig. — τοῦ μακροῦ τείχους. vgl. 4, 102, 2. (Bl.) — τότε. τοῦ τότε? im Ggs. zu der spätern Mauer 4, 103, 4. — ἔδει δρόμῳ. zu 4, 67, 5. — εὐθείαν. εὐθὺς ἄνω will Kampfe eb. p. 44.

τὸ καρτερώτατον τοῦ χωρίου ἴοντι τροπαῖον ἔστηκεν, καὶ προσβαλὼν τοῖς Ἀθηναίοις, πεφοβημένοις τε ἅμα τῇ σφετέρῃ ἀταξίᾳ καὶ τὴν τόλμην αὐτοῦ ἐκπεληγημένοις, κατὰ μέσον τὸ στρατεύμα τρέπει. καὶ ὁ Κλειαρίδας, ὡσπερ εἶρητο, ἅμα κατὰ τὰς Θρακίας πύλας ἐπέξειλθὼν τῷ στρατῷ ἐπεφέρειτο. ξυνέβη τε τῷ ἀδοκῆτῳ [καὶ] ἑξαπίνης ἀμφοτέρωθεν τοὺς Ἀθηναίους θορυβηθῆναι, καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον κέρας αὐτῶν, τὸ πρὸς τὴν Ἥϊονα, ὅπερ δὴ καὶ προκεχωρήκει, εὐθὺς ἀπορραγὲν ἐφρυγεν· καὶ ὁ Βρασιίδας ὑποχωροῦντος ἤδη αὐτοῦ ἐπιπαριῶν τῷ⁸ δεξιῷ τιρώσκειται, καὶ πεσόντα αὐτὸν οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὐκ αἰσθάνονται, οἱ δὲ πλησίον ἄραντες ἀπήνεγκαν. τὸ δὲ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ἔμενε μᾶλλον, καὶ ὁ μὲν Κλέων, ὡς τὸ πρῶτον οὐ διανοεῖτο μένειν, εὐθὺς φεύγων καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ Μυρκινίου πελταστοῦ ἀποθνήσκει, οἱ δὲ αὐτοῦ συστραφεῖντες ὀπλίται ἐπὶ τὸν λόφον τὸν τε Κλειαρίδαν ἠμύνοντο καὶ δις ἢ τρίς προσβαλόντα, καὶ οὐ πρότερον ἐνέδουσαν πρὶν ἢ τε Μυρκινία καὶ ἡ Χαλκιδικὴ ἵππος καὶ οἱ πελτασταὶ περιστάντες καὶ ἑσακοντίζοντες αὐτοὺς ἐτροσαν. οὕτω δὲ τὸ στρατεύμα πᾶν ἡδη¹⁰ τῶν Ἀθηναίων, φρυγὸν χαλεπῶς καὶ πολλὰς ὁδοὺς τροπόμενοι κατὰ ὄρη, ὅσοι μὴ διεφθάρωσαν ἢ αὐτίκα ἐν χερσὶν ἢ ὑπὸ τῆς Χαλκιδικῆς ἵππου καὶ τῶν πελταστῶν, οἱ λοιποὶ ἀπεκομίσθησαν ἐς τὴν Ἥϊονα. οἱ δὲ τὸν Βρασιίδαν ἄραντες ἐκ τῆς μάχης καὶ διασώσαντες ἐς τὴν¹¹ πόλιν ἐτι ἔμπρουν ἐσεκόμισαν· καὶ ἦσθετο μὲν ὅτι νικῶντι οἱ μεθ' ἑαυτοῦ, οὐ πολὺ δὲ διαλιπὼν ἐτελεύτησεν. καὶ ἡ ἄλλη στρατιὰ ἀναχωρήσασα μετὰ τοῦ Κλειαρίδου ἐκ τῆς διώξεως νεκροὺς τε ἐσχόλευσε καὶ τροπαῖον ἔστησεν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν Βρασιίδαν οἱ ζύμμαχοι¹¹ πάντες ξὺν ὀπλοῖς ἐπισπόμενοι δημοσίᾳ ἔθαναν ἐν τῇ πόλει πρὸ τῆς

— καρτερώτατον. vgl. 5, 7, 3. — ἴοντι. zu 1, 24, 1. — σφετέρῃ. Spr. 58, 4, 2. vgl. 3, 95, 2. 7, 1, 5. 8, 1. 38, 2.

§ 7. τῷ στρατῷ ἐπ. zu 4, 116, 1. — τῷ ἀδοκῆτῳ. zu 6, 34, 6. 8. — καὶ vor ἑξαπίνης fehlt in zwei Hsn. Wenn es echt ist, verbindet es τῷ ἀδοκῆτῳ und ἀμφοτέρωθεν. Doch vgl. 4, 36, 2. — ἀπορραγὲν, ἀποσπασθὲν τῆς ἄλλης τάξεως. (Sch.)

§ 8. ἐπιπαριῶν τῷ δεξιῷ längs dem rechten Flügel der Athener hinziehend. zu 4, 94, 2 u. Kr. zu Xen. An. 3, 4, 30. Anders Kampe eb. S. 44 f. Der Dativ hier wohl weil der Begriff des ἐπι- (gegen) vorherrscht: πλησιάων ἐπειθετο τῷ δεξιῷ. (Sch.) — τιρώσκειται. Plut. π. τῶν ὑπὸ τοῦ θείου βραδ. τιμ. 1: ὁ Βρασιίδας, ὡς εἰκεν, ἐξεκλύσας τὸ δῆρον τοῦ σώματος αὐτῷ τούτῳ τὸν βαλόντα πατάξας ἀνείλεν. — ἔμενε für ἐμένε τε drei gute Hsn.; vielleicht ἐμένε τι. — ὡς. zu 5, 6, 1.

§ 9. αὐτοῦ ist der Stellung wegen als Adverbium zu nehmen. zu 3, 91, 1. vgl. 7, 16, 1. 64, 1. — τὸν λόφον wohl den 5, 7, 3. (Pp.) — καὶ δις sogar zweimal ist hier anstössig. Eine Hs. ἢ δις, eine καὶ δις καὶ τρίς. (Pp.)

§ 10. δέ. δῆ Kr. — ὁδοῦς. Ar. Ri. 72. Thuk. 3, 24, 1. 5, 53, 3. vgl. Kr. Her. 3, 15. 9, 69.

§ 11. νεκροῦς. zu 1, 54, 2.

νῶν ἀγορᾶς οὔσης· καὶ τὸ λοιπὸν οἱ Ἀμφιπολιταί, περιέρξαντες αὐτοῦ τὸ μνημεῖον, ὡς ἤρωί τε ἐντέμνουσι καὶ τιμὰς δεδωκάσιν ἀγῶνας καὶ 2 ἐτησίους θυσίας καὶ τὴν ἀποικίαν ὡς οἰκιστῇ προσέθεσαν, καταβαλόντες τὰ Ἀγνώνεια οἰκοδομήματα καὶ ἀφανίσαντες εἴ τι μνημόσυνόν ποῦ ἔμελλεν αὐτοῦ τῆς οἰκίσεως περιέσεσθαι, νομίσαντες τὸν μὲν Βρασί-
δαν σωτῆρά τε σφῶν γεγενῆσθαι καὶ ἐν τῷ παρόντι ἅμα τὴν τῶν Λακεδαιμονίων ξυμμαχίαν φόβῳ τῶν Ἀθηναίων θεραπεύοντες, τὸν δὲ Ἀγῶνα κατὰ τὸ πολέμιον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἂν ὁμοίως σφίσι 3 ἔξυμφόρως οὐδ' ἂν ἠδέως τὰς τιμὰς ἔχειν. καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς Ἀθηναίοις ἀπέδωκαν. ἀπέθανον δὲ Ἀθηναίων μὲν περὶ ἑξακοσίους, τῶν δ' ἐναντίων ἑπτὰ, διὰ τὸ μὴ ἐκ παρατάξεως ἀπὸ δὲ τοιαύτης ξυντυχίας καὶ προεκφοβήσεως τὴν μάχην μᾶλλον γενέσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν οἱ μὲν ἐπ' οἶκον ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ μετὰ τοῦ Κλεαρίδου τὰ περὶ τὴν Ἀμφίπολιν καθίσταντο.

12 Καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τελευτῶντος Ῥαμφίας καὶ Ἀντοχαρίδας καὶ Ἐπικυδίδας Λακεδαιμόνιοι ἐς τὰ ἐπὶ Θοράκης χωρία βοήθειαν ἦγον ἑνακοσίων ὀπλιτῶν, καὶ ἀφικόμενοι ἐς Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχίῳ καθίσταντο ὃ τι αὐτοῖς ἐδόκει μὴ καλῶς ἔχειν. ἐνδιατριβόντων δὲ αὐτῶν ἔτυχεν ἡ μάχη αὕτη γενομένη, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

13 Τοῦ δ' ἐπιγυρομένου χειμῶνος εὐθὺς μέχρι μὲν Πικρίου τῆς Θεσσαλίας διῆλθον οἱ περὶ τὸν Ῥαμφίαν, κωλύοντων δὲ τῶν Θεσσαλῶν καὶ ἅμα Βρασίδου τεθνεῶτος, ὧπερ ἦγον τὴν στρατιάν, ἀπετρέποντο

C. 11. § 1. οὔσης. zu ἐκπεπωκόσιν 5, 5, 1. — περιέρξαντες. περιείρξαντες nur Eine Hs. Spr. B. 2 § 39 unter εἶργω u. vgl. Lob. Soph. Aj. 593. — ἐντέμνουσιν, ἐναγίζουσιν, ἐναγίσματα προσφέρουσιν. (Sch.) Ἐντομα τὰ σφάγια κυρίως τὰ τοῖς νεκροῖς ἐναγίζόμενα διὰ τὸ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν ἀποτίμεσθαι τὰς κεφαλὰς· οὕτω γὰρ θύουσι τοῖς χθονίοις· τοῖς δὲ οὐρανίοις ἄνω ἀναστρέφοντες τὸν τράχηλον σφάζουσιν. Sch. Apoll. Rh. 1, 587. (Bl.)

§ 2. Ἀγνώνεια wohl nur die dem Hagnon als οἰκιστῆς (4, 102, 2) erbauten μνημεῖα. (Ds.) Vielleicht bestimmte so genannte Gebäude. — εἴ τι — περιέσεσθαι was irgend, wenn erhalten, als Erinnerungszeichen an die Gründung durch ihn hätte bestehen mögen. (Steph.) — μνημόσυνον. Kr. z. Her. 1, 185, 1. — σωτῆρά τε, als ob folgen sollte χορῆναι θεραπεύειν. vgl. 5, 28, 2. 29, 3. 44, 1. 6, 14. 61, 4. 7, 80, 1 u. Schömann z. Isä. p. 325. — πολέμιον τῶν Feindseligkeit gegen die. — θεραπεύοντες. zu 6, 61, 4. — οὐκ ἂν — ἔχειν, οὔτε συμφῶρειν τοῖς Ἀμφιπολίταις τιμᾶσθαι τὸν Ἀγῶνα, διὰ τὸ κολακεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους, οὔτε ἦδ' ἦν τοῖς Ἀμφιπολίταις τιμᾶν αὐτόν. (Sch.) — ὁμοίως ἔξυμφόρως nicht eben so vortheilhaft wie wenn Brasidas geehrt würde. — τὰς die angeedeuteten, dem οἰκιστῆς gebührenden.

§ 3. περὶ. Spr. 60, 8, 1. — τοιαύτης, wie sie erzählt ist. — προεκφοβήσεις find' ich erst bei Dion C. wieder. (Bl.) — οἱ μὲν, οἱ Ἀθηναῖοι. (Sch.) — κατεστήσαντο richteten ihren Interessen gemäss ein, den oligarchischen. Kr. z. Arr. An. 5, 20, 7.

C. 12. ὀπλιτῶν. Spr. 47, 8, 1. — Ἡράκλειαν 3, 92 f.

ἐπ' οἴκου, νομισαντες οὐδένα καιρόν εἶναι ἔτι τῶν τε Ἀθηναίων ἥσση ἀπεληλυθότων καὶ οὐκ ἀξιόχρεων αὐτῶν ὄντων δρᾶν τι ὧν κάκεινος ἐπενόει. μάλιστα δὲ ἀπῆλθον εἰδότες τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅτε ἐξήγεσαν, πρὸς τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην ἔχοντας. Ξυνέβη τε εὐθὺς¹⁴ μετὰ τὴν ἐν Ἀμφιπόλει μάχην καὶ τὴν Ῥαμφίου ἀναχώρησιν ἐκ Θεσσαλίας ὥστε πολέμου μὲν μηδὲν ἔτι ἀψασθαι μηδετέρους, πρὸς δὲ τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πληγέντες ἐπὶ τῷ Ἀηλίῳ καὶ δι' ὀλίγου ἀθῆς ἐν Ἀμφιπόλει, καὶ οὐκ ἔχοντες τὴν ἐλπίδα τῆς ῥώμης πιστὴν εἶναι, ἥπερ οὐ προσεδέχοντο πρότερον τὰς σπονδάς, δοκοῦντες τῇ παρουσίᾳ εὐτυχία καθυπέριτεροι γενήσεσθαι· καὶ τοὺς Ξυμμάχους ἅμα ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ διὰ τὰ σφάλματα ἐπαυρόμενοι ἐπὶ πλέον ἀποστᾶσιν, μετεμέλοντό τε ὅτι μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καλῶς παρασχόν οὐ ξυνέβησαν· οἱ δ' αὖ Λακεδαιμόνιοι παρὰ γνώμην² μὲν ἀποβαίνοντος σφίσι τοῦ πολέμου, ἐν ᾧ ᾤοντο ὀλίγων ἔτων καθαιρήσειν τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν, εἰ τὴν γῆν τέμνοινεν, περιπεσόντες δὲ τῇ ἐν τῇ νήσῳ Ξυμοφοῖᾳ, οἷα οὐπω γεγένητο τῇ Σπάρτῃ, καὶ ληστευομένης τῆς χώρας ἐκ τῆς Πύλου καὶ Κυθήρων, αὐτομολούντων τε τῶν Εἰλώτων καὶ αἰεὶ προσδοκίας οὐσης μὴ τι καὶ οἱ ὑπομένοντες τοῖς ἔξω πῖσυνοι πρὸς τὰ παρόντα σφίσιν, ὥσπερ καὶ πρότερον, νεω-

C. 13. καιρόν das Heer nach Thrake zu führen. (Pp.) — ἥσση mit, nach einer Niederlage. vgl. 8, 27, 5. — ἀξιόχρεων, δυνατῶν. (Sch.) zu 4, 30, 2. Dem. 3, 27: οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν πρωτιῶν ἡμῖν ἀντιτάσασθαι. (Bl.) — αὐτῶν sie selbst, Ramphias mit den Seinigen. (Sch.) — κάκεινος. καί mit Bezug auf den Gedanken: wie auch sie darauf sann, jedoch an der Ausführung verzweifelnd. (Ba.) — τὴν γνώμην ἔχοντες ihre Gedanken richtend. vgl. 5, 14, 1. 73, 4 mit 3, 25, 2. 5, 44, 1. 48, 2.

C. 14. § 1. ἐκ für τὴν ἐκ. zu 1, 18, 3. — ὥστε, wie bei Her. nach συνήνευε. Kr. dort zu 1, 73, 2. — εἶχον statt ἔχουν. zu 2, 47, 2. — πληγέντες. zu 3, 18, 2. — δι' ὀλίγου, μὲν ὀλίγον. (Sch.) zu 2, 94, 3. — ἐλπίδα τῆς. zu 2, 89, 8. — ῥώμης Macht, wie 7, 63, 3. (Bl.) — ἥπερ, ἐλπίδι aus welchem Vertrauen. Der Da. wie 2, 42, 3. 44, 2. 6, 77, 2. — πρότερον 4, 21. — καθυπέριτεροι, τῶν Λακεδαιμονίων. (Sch.) Der Ausdruck, bei Attikern selten, findet sich auch 7, 56, 1 u. Xen. Mem. 4, 6, 14, Her. 1, 65. 67. 68. 7, 51. 233 u. καινιέριτος 4, 199. vgl. Spr. B. 2 § 23, 5, 3. — ἐδεδίεσαν. Spr. 40 u. δε-. — σφῶν. zu 1, 25, 2. für τοῦ ἑαυτῶν. zu 2, 65, 9. Ueber die Anticipation zu τοὺς Ἀ. μὴ 4, 1, 1. — ἐπὶ πλέον weiter, mehr. vgl. 4, 98, 2 u. Kr. z. Her. 5, 51, 2. 6, 42, 1. — ὅτι nach μεταμέλει, μεταμέλομαι ist selten. Spr. 56, 7, 12. Xen. Kyr. 5, 3, 6: οὐχ ὅτι ἀπέκτανά σου τὸν νῖον μεταμέλει μοι. — καλῶς παρασχόν, καλῶς ἐξόν, καιροῦ ἐπιτηδείου παρατυχόντος. (Sch.) zu 1, 120, 3.

§ 2. οἱ δ' αὖ Ἀ. μετεμέλοντο. (Sch.) Wohl vielmehr πρὸς τὴν εἰρήνην τὴν γνώμην εἶχον. (Ein ander Sch.) — ᾤοντο 2, 81, 2. (Bl.) — τῇ νήσῳ, τῇ Σφακτηρίᾳ. (Sch.) zu 4, 108, 5. — ληστευομένης 4, 41, 2 f. 54 f. (Pp.) — μὴ. zu 2, 93, 2. — τοῖς ἔξω auf die auswärts befindlichen, entlaufnen. (Sch.) — πῖσυνοι. zu 2, 89, 4. — πρὸς τὰ παρόντα. zu 4, 80, 1. vgl. Eur. Hipp. 718. 868. — πρότερον 1, 101 ff.

στειρίσωσιν. Ξυνέβησαν δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἀργεῖους αὐτοῖς τὰς τριακονταεῖς σπονδὰς ἐπ' ἑξόδῳ εἶναι καὶ ἄλλας οὐκ ἤθελον σπένδεσθαι οἱ Ἀργεῖοι, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν Κυν(ο)σουρίαν γῆν ἀποδώσει. ὥστ' ἀδύνατα εἶναι ἐφαίνετο Ἀργείοις καὶ Ἀθηναίοις ἅμα πολεμεῖν. τῶν τε ἐν Πελοποννήσῳ πόλειον ὑπώπτεον τινας ἀποστήσεσθαι πρὸς τοὺς 15 Ἀργεῖους· ὅπερ καὶ ἐγένετο. ταῦτ' οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἢ ἑξυμβασίς, καὶ οὐχ ἦσσαν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπιθυμία τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς γῆσου κομίσασθαι· ἦσαν γὰρ οἱ 2 Σπαρτιάται αὐτῶν πρῶτοί τε καὶ ὁμοίως σφίσι Ξυγγεῖς. ἤρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῶν πράσσειν, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οὐ πῶς ἤθελον, εὐ φερόμενοι, ἐπὶ τῇ ἴσῃ καταλύεσθαι. σφαλέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῷ Ἀηλίῳ παραχορῆμα οἱ Λακεδαιμόνιοι, γνόντες ἦν μᾶλλον ἂν ἐνδέξομενους, ποιοῦνται τὴν ἐνιαύσιον ἐκεχειρίαν, ἐν ᾗ 16 ἔδει ξυνόντας καὶ περὶ τοῦ πλείονος χρόνου βουλευέσθαι. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐν Ἀμφιπόλει ἦσσα τοῖς Ἀθηναίοις ἐγεγένητο καὶ ἐτεθνήκει Κλέων τε καὶ Βρασιδάς, οἵπερ ἀμφοτέρωθεν μάλιστα ἤνταντιῶντο τῇ

§ 3. τὰς der, wie den Zeitgenossen bekannt war, vor fast 30 Jahren geschlossene. — τριακοντούταις für τριακονταεῖς (τριακονταεῖς) nur Eine Hs.; doch vgl. 1, 23, 4. 115, 1. 2, 2, 1. (Pp.) τριακοντούταις 1, 87, 4. — ἑξόδῳ, λήξει. (Sch.) vgl. 5, 28, 2. Xen. Hell. 5, 4, 4: Ἀφροδίσα ἄγονσιν ἐπ' ἑξόδῳ τῆς ἀρχῆς. — τις, die Lakedämonier. Spr. 51, 16, 8. — ὥστε bezieht sich nicht auf den letzten Satz sondern auf die ganze vorhergehende Erörterung § 2, namentlich auf das über die Widerstandskräfte Athens und die inneren Bedrängnisse Spartas Gesagte. „Erwarten würde man etwa ὥστ' ἐπεὶ ἀδύνατα — πολεμεῖν, πρὸς τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον.“ (Arn.) — ἀδύνατα. zu 1, 1, 2.

C. 15. § 1. ἐπιθυμία τῶν ἀνδρῶν κομίσασθαι. Spr. 61, 6, 8. vgl. Plat. Krit. 52, b: οὐδ' ἐπιθυμία σε ἄλλων νόμων ελαβερ εἶδέναι. — τῶν ἐκ. οἱ ἐκ τῆς γῆσου war der feste Ausdruck für die von der Insel (Sphakteria) nach Athen gebrachten Gefangenen. vgl. 4, 19, 1. 108, 5. 5, 24, 2. 35, 3. 43, 2. mit λεγθέντες 5, 34, 3 u. Ar. Wo. 186. vgl. zu 2, 34, 3. — αὐτῶν. zu 4, 126, 3. — ὁμοίως, ὁμοίων Reiske bei Abr. p. 502: den ersten, Vornehmsten, ähnlich; ὁμοίοις Bekker u. Haase p. V; τῶν ὁμοίων Kr., σφίσι Ξυγγεῖς als verfehltes Glossem streichend. Das σφίσι bezieht Arndt de pron. refl. I p. 37 auf die Obrigkeiten. vgl. Xen. Hell. 5, 3, 13. Erwähnung der ὁμοιοι oder ὁμοίτοι ahnet auch Arn.; das καὶ setzt nach ὁμοίως I. C. G. Winkelmann Lycurgus p. 54. — Ξυγγεῖς. εὐγενεῖς Driessen de prior. V libr. Thuc. p. 42 ss.

§ 2. οὐ πῶς für οὐπω die besten Hsn. Suidas: οὐπῶς, οὐδένα τρόπον, καὶ Θουκυδίδης ἐν εἰ καὶ Ὀμηρος. (Pp.) Kr. z. Her. 7, 106. — εὐ φερόμενοι. zu 2, 60, 2. — ἐπὶ τῇ ἴσῃ, ὥστε τὸ προσῆκον μόνον εἶναι, ἀλλὰ δηλονότι καὶ περιττότερον. (Sch.) zu 1, 27, 1. — ἐνδέξομενους, die Anträge. ἐνδέξαμενους Martins Hs. u. Thomas; δεξαμενους einige Hsn. vgl. 6, 20, 1. An den meisten Stellen könnte man den Ao. durch blosser Aenderung des o herstellen, wie Lys. 31, 21, Isokr. 8, 81, Plat. Apol. 30, c, Xen. Mem. 2, 2, 3, muss wohl auch, wie Dem. 18, 168. Doch widerstreben andre, wie 9, 70: πάλα τις ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων κάθηται. Xen. Cyr. 1, 4, 23: εἰστήκεσαν ὡς ἂν σιγησόμενους. vgl. Spr. 64, 3, 3 mit 54, 6, 6. — ἐνιαύσιον. zu 6, 54, 6. — τοῦ πλείονος. zu 4, 117, 2.

εἰρήνη, ὁ
γενομένη
ἀπιστοῦν
τὰ μάλ
κεδαιμον
ἐν στρα
μενος, εἰ
ἐς τε τὸ
καὶ τῷ
διέγενετο
χιστα τῷ
Πλειστο
καὶ ἐς ἐ
ὅποτε τι
ἐνυβαίνε
σαι μετ'
πολὺ τὰ
τῆς ἀλλ

C.
Ar. Ri.
sou. (Bl.
§ 2
Spr. 69,
Hsn. zu
Pp. — r
dorf. Spr
§ 3.
zu Eur.
sehr selte
Spr. 48,
δουσι, w
§
immer
μία findet
καὶ ἐπιθ
(Bl.) — π
μηδίσια
§ 3.
von der F
Eig. lang
sie (die
Theoren
τῶν ἀπόγ
γῶν. (Sch.
— εἰλὰ κ
Der Sinn:
εἰς ἑργα

ειρήνην, ὁ μὲν διὰ τὸ εὐτυχεῖν τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν, ὁ δὲ γενομένης ἡσυχίας καταφανέστερος νομιζῶν ἂν εἶναι κακορῳγῶν καὶ ἀπιστότερος διαβάλλον, τότε δὴ οἱ ἐν ἑκατέρᾳ τῇ πόλει σπεύδοντες τὰ μάλιστα τὴν ἡγεμονίαν, Πλειστοάναξ τε ὁ Πανσανίου, βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, καὶ Νικίας ὁ Νικηράτου, πλείστα τῶν τότε εὐ φερόμενος ἐν στρατηγίαις, πολλῶν δὴ μᾶλλον προεθνμοῦντο, Νικίας μὲν, βουλό-3 μενος, ἐν ᾧ ἀπαθῆς ἦν καὶ ἤξιοῦτο, διασώσασθαι τὴν εὐτυχίαν, καὶ ἔς τε τὸ αὐτίκα πόνων πεπαῦσθαι καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς πολίτας παῦσαι καὶ τῷ μέλλοντι χρόνῳ καταλιπεῖν ὄνομα ὡς οὐδὲν σφῆλας τὴν πόλιν διεγέμετο, νομιζῶν ἐκ τοῦ ἀκινδύνου τοῦτο Ξυμβαίνειν καὶ ὅστις ἐλά- χιστα τύχῃ αὐτὸν παραδίδωσι, τὸ δὲ ἀκίνδυνον τὴν εἰρήνην παρέχειν. Πλειστοάναξ δέ, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβαλλόμενος περὶ τῆς καθόδου καὶ ἔς ἐνθυμίαν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀεὶ προβαλλόμενος ὑπ' αὐτῶν, ὁπότε τι πταίσειαν, ὡς διὰ τὴν ἐκείνου κάθοδον παρανομηθεῖσαν ταῦτα Ξυμβαίνοι. τὴν γὰρ πρόμαντιν τὴν ἐν Δελφοῖς ἐπητιῶντο αὐτὸν πεῖ-5 σαι μετ' Ἀριστοκλέους τοῦ ἀδελφοῦ ὥστε χρῆσαι Λακεδαιμονίοις ἐπὶ πολὺ τάδε θεωροῖς ἀφικνουμένοις, Διὸς νιόῦ ἡμιθέου τὸ σπέρμα ἐκ τῆς ἀλλοτρίας ἔς τὴν ἑαυτῶν ἀναφέρειν, εἰ δὲ μὴ, ἀργυρεὰ εὐλάμα

C. 16. § 1. ὁ μὲν, ὁ Βρασίδης. (Sch.) Spr. 50, 1, 2. — κακορῳγῶν. Ar. Ri. 803: ὁ δῆμος ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς οὐκίχλης ἂ πανουργεῖς οὐ καθορῶ σου. (Bl.) Unruhe verhindert ruhige und besonnene Prüfung.

§ 2. τότε δὴ für τότε δέ zwei schlechte Hsn. Verschieden sind die Fälle Spr. 69, 16, 2; ähnlich ἐπειδὴ δέ — οὕτω δὴ 3, 98, 1. — οἱ ἐν aus einigen Hsn. zugefügt empfahl schon Kist. Man sage nicht σπεύδειν τινὶ τι bemerkte Pr. — τὴν ἡγεμονίαν den ersten Rang für sich; τὴν ὁμολογίαν L. Dindorf. Spr. 46, 6, 3. — πλείστα. zu 2, 11, 5.

§ 3. ἀπαθῆς, εὐτυχῆς. (Sch.) — ἤξιοῦτο geehrt wurde. Porson zu Eur. Hek. 319. (Dobree.) Diese Bedeutung ist in der (attischen) Prosa sehr selten. — καὶ τῷ. κἂν τῷ Dobree. Passender als ἐν wäre ἔς; doch s. Spr. 48, 4, 1 E. — ὅστις, τοῦτω ὅστις. (Ba.) Spr. 51, 13, 5. — παραδί- δωσι, wie 6, 23, 3.

§ 4. δέ, προεθνμῆτο aus § 2. — ἔς ἐνθυμίαν προβαλλόμενος der immer zur Beherzigung vorgehalten, vorgerückt wurde. ἐνθυμία findet sich sehr selten, wohl nie sonst bei den Frühern. „Dion C. p. 195, 2: καὶ ἐπιθυμῶντες καὶ ἐς ἐνθύμιον αὐτοῦ [1. ἐνθυμίαν αὐτὸν] προβάλλοντες.“ (Bl.) — πταίειν mit τι auch Dion C. 36, 28. vgl. zu 4, 18, 3. — παρανομηθεῖσαν, ἦγον παρανόμως δοθεῖσαν αὐτῷ. (Sch.) vgl. 2, 21, 1. Spr. 52, 3, 4.

§ 5. τὴν πρόμαντιν, ἦγον τὴν προαγορεύουσαν ἐκ μαντείας. (Sch.) von der Pythia auch Her. 6, 66. 7, 111 u. a. — ἐπὶ πολὺ, πολλάκις. (Sch.) Eig. lange Zeit hin. Spr. 68, 42, 1. — θεωροῖς ἀφικνουμένοις wenn sie (die sogenannten vier Pythier) als (das Orakel zu befragen abgesandte) Theoren hinkamen. — ἡμιθέου, τοῦ Ἡρακλείους. (Sch.) — τὸ σπέρμα, τὸν ἀπόγονον. (Sch.) In diesem Sinne poetisch. (Bl.) — ἀναφέρειν, κατά- γειν. (Sch.) Veranlasst durch den Begriff Samen, den man trägt, führt. — εὐλάμακον τὴν ἑννιν Λακεδαιμόνιοι λέγουσιν' ἐνιοὶ δὲ τὴν δικελλαν. (Sch.) Der Sinn: λιμὸν ἔσασθαι καὶ πολλοῦ σφόδρα τὸν αἶτον ἀνήσασθαι, ὡπερ ἀργυροῖς ἐργαλείοις χρωμένους. (Sch.) Sprüchwörtlich ἀργυρεὰ λιμός. vgl. Lobeck

εὐλάξαι χρόνῳ δὲ προτρέψαι τοὺς Λακεδαιμονίους φεύγοντα αὐτὸν ἐς Ἀνίκιον διὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτε μετὰ δώρων δοκοῦσαν ἀναχώρησιν καὶ ἡμῶν τῆς οἰκίας τοῦ ἱεροῦ τότε τοῦ Διὸς οἰκοῦντα φόβῳ τῷ Λακεδαιμονίων, ἔτι ἐνός δέοντι εἰκοστῷ τοῖς ὁμοίοις χοροῖς καὶ θυσίας καταγαγεῖν ὥσπερ ὅτε τὸ πρῶτον Λακεδαίμονα κίζοντες τοὺς 17 βασιλέας καθίσταντο. ἀχθόμενος οὖν τῇ διαβολῇ ταύτῃ καὶ νομίζων ἐν εἰρήνῃ μὲν οὐδενὸς σφάλματος γιγνομένου καὶ ἅμα τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς ἄνδρας κομιζομένων κἄν αὐτὸς τοῖς ἐχθροῖς ἀνεπίληπτος εἶναι, πολέμου δὲ καθεστῶτος αἰεὶ ἀνάγκην εἶναι τοὺς προὔχοντας ἀπὸ 2 τῶν ξυμφορῶν διαβάλλεσθαι, προὔθυμήθη τὴν ξύμβασιν. καὶ τὸν τε χεμῶνα τοῦτον ἤσαν ἐς λόγους καὶ πρὸς τὸ ἔαρ ἤδη παρασκευῆ τε προεπανεσεισθη ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, περιωγγελλομένη κατὰ πόλεις ὡς ἐπὶ τειχισμόν, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἔσακούοιεν, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνόδων ἅμα πολλὰς δικαιοσύεις προενεγκόντων ἀλλήλοις ξυνεχωρεῖτο ὥστε ἂ ἐκάτεροι πολέμῳ ἔσχον ἀποδόντας τὴν εἰρήνην πο-

Aglaoph. p. 843 s. — εὐλάξαι, ἀρῶσειν. (Sch.) Von dem (dorischen oder poetischen) Ausdruck findet sich sonst kein Beispiel. — χρόνῳ. zu 4, 85, 1.

§ 6. προτρέψαι habe sie bewogen, hängt von ἐπιπύοντο ab. (Pp.) — ποτέ 1, 114, 2. 2, 21, 1. τότε Kr. z. Dion. p. 297, was, hier verdrängt, unten eingefälscht sein könnte. — δοκοῦσαν, wie 2, 21, 1. vgl. 3, 10, 1. (Dr.) δόκησαν mehrere Hsn. δοκοῦσαν ἕως (aus δοκήσεως Bk.) andere; λῆψιν erklären die Sch. vgl. 2, 21, 1. 3, 10, 1. (Dr.) — ἡμῶν. τοῦ τόπου καθ' ὃν ὄκοδόμησε τὴν οἰκίαν τὸ μὲν ἡμῶν ἦν ἱερόν, τὸ δὲ ἡμῶν βέβηλον. (Sch.) Mit εἶναι hiesse es ἡμῶν τῆς οἰκίας ἦν τοῦ ἱεροῦ. zu 1, 134, 2; über ἡμῶν ohne Artikel zu 1, 8, 1. „Der geheiligte Theil als Zufluchtsort, der andre als gewöhnlicher Aufenthalt, um Profanation zu vermeiden.“ (Arn.) — τότε gehört zu οἰκοῦντα. (Va.) vgl. 3, 87, 2. (Pp.) — τῷ. τῶν andre Hsn. wofür Pp. 1, 9, 2. 5, 11, 2. vgl. 1, 26, 1 anführt; dagegen ἐχθροῖς τό 1, 103, 2. 4, 1, 1. 7, 57, 6. Spr. 50, 8, 1 u. 11. — δέοντι. zu 4, 102, 2.

C. 17. § 1. τοὺς die in Sphakteria gefangenen. — ἀνεπίληπτος unantastbar, hier durch Beschuldigung. (Sch.) Kr. z. Xen. An. 7, 6, 37 lat. Ausg. — ἀνάγκην εἶναι es sei unvermeidlich. (Ba.) — ἀπὸ in Folge von. vgl. 4, 98, 4. 7, 71, 3. Herbst p. 52. — ξύμβασιν. Spr. 46, 6, 3. vgl. 8, 90, 2 mit 5, 39, 2. 6, 39, 2. 8, 6, 1.

§ 2. καὶ τὸν τε. Spr. 69, 32, 11 u. Kr. zu Xen. An. 1, 8, 1 lat. Ausg. — ἐς λόγους ἐρχεσθαι, εἶναι ist der feste Ausdruck von Zusammenkünften zu Unterhandlungen, wie bei Th. noch 3, 80, 1. 4, 74, 1. 5, 37, 1. ξυνήσαν 4, 119, 2. vgl. Her. 1, 82, 2. Sonst auch ἀγκνείσθαι. — πρὸς τὸ ἔαρ ἤδη. zu 1, 135, 1; τὸ wegen des Ggs. zu τὸν χεμῶνα. — προεπανεσεισθη, προηπειλήθη. (Sch.) ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀνασειόντων τὸ ξίφος ἐπὶ τινι. (Ds.) So ἐπανάσεισις 4, 126, 4. (Dobree.) Προ — hat den Begriff des Vorhaltens, wie in προσείω 6, 86, 1. — ἀπὸ τῶν von Seiten der. vgl. zu 3, 36, 5. — περιωγγελλομένη herum, den verschiedenen Staaten, aufgetragen. zu 2, 85, 2. — ὡς ἐπὶ τειχισμόν zum Mauerbau, noch unbestimmt ob zur ἐπιτειχίσις oder περιτειχίσις. vgl. 8, 34, 2. Unnötig also ist die Conjectur ὡς ἐς ἐπιτειχισμόν. (Pp.) Das ὡς ἐπὶ τ. ist mit παρασκευῆ zu verbinden. — δικαιοσύεις, αἰτήματα δίκαια. (Sch.) zu 1, 141, 1. — προενεγκόντων vorbrachten. zu 3, 62, 4. Her. 9, 46, 2: αὐτοῖσιν ἡμῶν ἐν νόῳ ἐγένετο εἰπεῖν ταῦτα τάπερ ὑμεῖς φθάσαντες προσέρετε. vgl. Kr. dort zu 9, 5. — ὥστε. zu 1, 28, 3. — τὴν über den sie verhandelten.

εἶσθαι, Νίσαιαν δ' ἔχειν Ἀθηναίους — ἀνταπαιτούντων γὰρ Πλάταιαν
οἱ Θηβαῖοι ἔφασαν οὐ βία ἀλλ' ὁμολογία αὐτῶν προσχωρησάντων καὶ
οὐ προδόντων ἔχειν τὸ χωρίον, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν
Νίσαιαν — τότε δὴ παρακαλέσαντες τοὺς ἐαυτῶν ξυμμάχους οἱ Λα-
κεδαιμόνιοι καὶ ψηφισαμένων πλὴν Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ἠλεί-
ων καὶ Μεγαρέων τῶν ἄλλων ὥστε καταλύεσθαι, τούτοις δὲ οὐκ ἤρε-
σκε τὰ προσόμενα, ποιοῦνται τὴν ξύμβασιν καὶ ἐσπέισαντο πρὸς τοὺς
Ἀθηναίους καὶ ὤμωσαν, ἐκεῖνοί τε πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τάδε.

“Σπονδὰς ἐποίησαντο Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμα-18
χοι κατὰ τάδε, καὶ ὤμωσαν κατὰ πόλεις. περὶ μὲν τῶν ἱερῶν τῶν
κοινῶν, θύειν [καὶ ἰέναι] καὶ μαντεύεσθαι καὶ θεωρεῖν κατὰ τὰ πάτρια
τὸν βουλόμενον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀδεῶς. τὸ δ' ἱερὸν
καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Δελφούς αὐτονόμους
εἶναι καὶ αὐτοτελεῖς καὶ αὐτοδίκους καὶ αὐτῶν καὶ τῆς γῆς τῆς ἐαν-
τῶν κατὰ τὰ πάτρια. ἔτη δὲ εἶναι τὰς σπονδὰς πενήτηκοντα Ἀθη-2
ναίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις τοῖς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς
ξυμμάχοις τοῖς Λακεδαιμονίων ἀδόλους καὶ ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν
καὶ κατὰ θάλασσαν. ὄπλα δὲ μὴ ἐξέστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ μῆτε
Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐπ' Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμά-
χους μῆτε Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐπὶ Λακεδαιμονίους καὶ
τοὺς ξυμμάχους μῆτε τέχνη μῆτε μηχανῇ μηδεμιᾷ. ἦν δέ τι διάφο-3

§ 3. ἀνταπαιτεῖν noch 3, 58, 1, sonst wohl nicht bei den Frühern.
— οὐ βία 3, 52, 2. — καὶ οὐ προδόντων, erg. ἰνῶν. Wenn aber auch
dies auszudrücken war, wesshalb nicht οὐδὲ προδοσίᾳ oder οὐδὲ προδόντων
nach βία, wie Va. übersetzt? — τὴν Νίσαιαν, ἔφασαν ἔχειν. — τῶν ἄλ-
λων gehört zu ψηφισαμένων. (Ps.) Va., der es mit Μεγαρέων verband, hat wohl
als Gegensatz die von Nisäa gedacht. — ὥστε. zu 6, 88, 9. — τούτοις, den
genannten vier Staaten. — ἐκεῖνοί τε. zu 4, 36, 3. (Kr. z. Dion. p. 269.)

C. 18. § 1. περὶ. zu 4, 118, 1. — θύειν fehlt bei Va. Die Infinitive
hängen, wie auch § 2. 4. 5. 7 u. 8, von σπονδὰς ἐποίησαντο ab; doch können
sie auch absolut stehen, wie 5, 23, 1 ff. — ἰέναι hingehen, besuchen
würde man vor θύειν erwarten. (Arn.) Wohl mit καὶ zu streichen. — θεω-
ρεῖν, θεωρὸς πέμπειν. (Sch.) Dieser Bedeutung widerstrebt die Endung εἰω
und der Sprachgebrauch. (Pp.) — αὐτοτελεῖς, μὴ ἄλλοις συντελοῦντας. (Sch.)
Stob. ἐκλ. φυσ. II, 54: τέλος τὸ ἀνάλωμα, καθ' ὃ λέγεται τις αὐτοτελής καὶ εὐ-
τελής. (Bl.) Ggs. Steuern an andre Staaten. vgl. zu 2, 15, 2. — τὸ ἱερὸν. zu
4, 90, 1. — αὐτοδίκους, μὴ ἐπ' ἄλλων κρινομένους. (Sch.) wie etwa Athens
Bundesgenossen. zu 1, 77, 1. — αὐτῶν über sich selbst, die Bewohner
des ἱερῶν. Spr. 47, 26, 9. — τῆς γῆς d. h. über die Bevölkerung desselben.

§ 2. ἔτη. zu 4, 118, 7. — ἀβλαβεῖς ohne Gefährde. (Hl.) Activisch.
vgl. 5, 47, 1. — πημονῇ, καθῶ § 4, ein veraltetes, poetisches Wort, auch
bei Thuk. nur in Documenten. vgl. 5, 47, 2. (Pp.) — μῆτε τέχνη μῆτε μη-
χανῇ μηδεμιᾷ in keiner Art und Weise. So werden beide Wörter
oft verbunden. Kr. zu Xen. An. 4, 5, 16. In dieser festen Formel sagte man
wohl eig. ohne das erste μῆτε bloss τέχνη μηδὲ μηχανῇ μηδεμιᾷ. vgl. 5, 47, 2.
10 u. Dem. 59, 17. Aenderung ist jedoch bedenklich. Dem. 24, 150: οὐτε
τέχνη οὐτε μηχανῇ οὐδεμιᾷ. vgl. Lys. 13, 95.

ρον ἢ πρὸς ἀλλήλους, δικαίῳ χρήσθων καὶ ὄρκους καθ' ὃ τι ἂν ἔνθωνται. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίους Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι Ἀμφίπολιν. ὅσας δὲ πόλεις παρέδωσαν Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίους, ἐξέστω ἀπιέναι ὅποι ἂν βούλωνται αὐτοὺς καὶ τὰ ἐαυτῶν ἔχοντας. τὰς δὲ πόλεις φερούσας τὸν φόρον τὸν ἐπ' Ἀριστείδου αὐτονόμους εἶναι. ὅπλα δὲ μὴ ἐξέστω ἐπιφέρειν Ἀθηναίους μηδὲ τοὺς ξυμμάχους ἐπὶ κακῷ, ἀποδιδόντων τὸν φόρον, ἐπειδὴ αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. εἰσὶ δὲ αἶδε, Ἀργίλος, Στάγειρος, Ἀκανθος, Σκῶλος, Ὀλυνθος, Σπάργτωλος. ξυμμάχους δ' εἶναι μηδετέρων, μήτε Λακεδαιμονίων μήτε Ἀθηναίων. ἦν δὲ Ἀθηναῖοι πείθωσι τὰς πόλεις, βουλομένας ταύτας ἐξέστω ξυμμάχους ποιῆσθαι αὐτοὺς Ἀθηναίους. Μηκωνβερναίους δὲ καὶ Σαναίους καὶ Σιγγαίους οἰκῆν τὰς πόλεις τὰς ἐαυτῶν, καθάπερ Ὀλύνθιοι καὶ Ἀκάνθιοι. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίους Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι Πάνακτον. ἀποδόντων δὲ καὶ Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίοις Κορυφάσιον καὶ Κύθηρα καὶ Μεθώνην καὶ Πτελεὸν καὶ Ἀταλάντην καὶ τοὺς ἄνδρας ὅσοι εἰσὶ Λακεδαιμονίων ἐν τῷ δημοσίῳ τῷ Ἀθηναίων ἢ ἄλλοθί που ὅσης Ἀθηναῖοι ἄρχουσι ἐν δημοσίῳ· καὶ τοὺς ἐν Σικιώνῃ πολιορκουμένους Πελοποννησίων ἀφεῖναι καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι Λακεδαιμονίων ξύμμαχοι ἐν Σικιώνῃ εἰσὶ καὶ ὅσους Βρασιδάς ἐσέπεμψεν καὶ εἴ τις τῶν ξυμμάχων τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Ἀθήναις ἐστὶν ἐν τῷ δημοσίῳ ἢ ἄλλοθί που ἢς Ἀθηναῖοι ἄρχουσι ἐν δημοσίῳ. ἀποδόντων δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι οὐστinas ἔχουσι Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων κατὰ ταῦτά. Σικωναίων δὲ καὶ Τορωναίων καὶ Σερφυλλίων καὶ εἴ τινα ἄλλην πόλιν ἔχουσι Ἀθηναῖοι, Ἀθηναίους βουλευέσθαι περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων πόλεων ὃ τι ἂν δοκῇ αὐτοῖς. ὄρκους δὲ ποιήσασθαι Ἀθηναίους πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμ-

§ 3. Δικαίῳ. δικαίς einige Hsn., wie Thuk. sonst δίκην, δικας und διάφορα verbindet, 1, 78, 3. 140, 3. (Dr.) Weniger anstössig wäre τῷ δικαίῳ. (Arn.) Wohl: eines Rechtsverfahrens, näher bestimmt durch καθ' ὃ τι ἂν ἔνθωνται. — αὐτοὺς die Einwohner selbst. — καὶ ἔχοντας. zu 2, 68, 1. 8, 55, 3.

§ 4. τὸν ἐπ' Ἀριστείδου, ταχθέντα δηλονότι. (Sch.) zu 1, 96, 2. Dieser Tribut galt nur als Bundescontingent, nicht als Abgabe. — ἀποδιδόντων. Spr. 47, 4, 2. — ἐπειδὴ seit. (Va.) vgl. 1, 6, 2.

§ 5. αὐτοὺς ist kaum erträglich; αὐτονόμους? oder gestrichen. — καθάπερ unter denselben Bedingungen wie, also auch autonom. Kr. z. Dion. p. 347 u. Böckh Staatsh. 1 p. 537 zweite Aufl.

§ 6. Κορυφάσιον 4, 3, 2. (Ds.) — ἐν τῷ δημοσίῳ, ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ. (Sch. u. Hesych.) Lakonisch nach Schneider zu Xen. Hell. 7, 4, 36. — τῷ Ἀ. Andre τῶν Ἀ. zu 5, 16, 6. — ὅσης, χώρας ὅσης. vgl. § 7. Xen. An. 3, 5, 15: δι' ἧσπερ ἦκοιεν.

§ 7. τοὺς ἐν Σ. 4, 122. 133, 2. — τοὺς ἄλλους 4, 123. — κατὰ ταῦτά eben so. vgl. 8, 18, 2 u. Plat. Ges. 767, d: ἔτερον ἀνδαιεῖσθαι κατὰ ταῦτά.

§ 8. Σικωναίων δέ was aber die Sk. anbetrifft. Xen. Oek. 11,

μάχους κα
μέγιστον
θῆκαις
κεδαιμονί
τὸν δὲ ὁ
σαι Ὀλη
ἐν Λακε
καὶ ὅσοι
ταύτη μ
δαμονίου
Ἀρχ
τάτη φθ
ἐκτὴ φθ
στονάς,
Αἰάδος,
κρίδας, 1

11: τῆς δ
Heind. zu
86, 1. 5.
von de
wenn das
Dass nur
§ 9.

ἔξομαι.

§ 10.

— ἴσθαι
vielen und
eine gute

auf der 1

ἀντ

αὐτ

und in Be

lehrt m

πῶς wo

seltene) S

ἢ ἄλλοι

καίους χ

ἄρῳ

341. — Ἀ

κα man die

σλεῖν 2, 3,

C. 19.

trag das E

επιμειν.

Pol. p. 24.

nicht nach

und wegen

1. 14, 1. (V

Αἰδου αἰσ

μάχους κατὰ πόλεις. ὁμνόντων δὲ τὸν ἐπιχώριον ὄρκον ἑκάτεροι τὸν μέγιστον ἔξ ἐκάστης πόλεως. ὁ δ' ὄρκος ἔστω ὅδε: “ἐμμενῶ ταῖς ξυν-9 θήμας καὶ ταῖς σπονδαῖς ταῖσδε δικαίως καὶ ἀδύλως.” ἔστω δὲ Λακεδαιμονίους καὶ τοῖς ξυμμαχοῖς κατὰ ταῦτά ὄρκος πρὸς Ἀθηναίους, τὸν δὲ ὄρκον ἀνανεοῦσθαι κατ' ἐνιαυτὸν ἀμφοτέροισι. στήλας δὲ στή-10 σαι Ὀλυμπίαισι καὶ Πυθοῖ καὶ Ἰσθμοῖ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν πόλει καὶ ἐν Λακεδαίμονι ἐν Ἀμυκλαῖοι. εἰ δέ τι ἀμνημονοῦσιν ὀποτεροιοῦν καὶ ὅτου πέρι, λόγοις δικαίοις χρωμένους εὖορχον εἶναι ἀμφοτέροις ταύτῃ μεταθεῖναι ὅπῃ ἂν δοκῇ ἀμφοτέροις, Ἀθηναίοις καὶ Λακε-11 δαιμονίοις.“

Ἄρχει δὲ τῶν σπονδῶν ἔφορος Πλειστόλας Ἀρτεμισίου μηνὸς τε-19 τάτη φθίνοντος, ἐν δὲ Ἀθήναις ἄρχων Ἀλκαῖος Ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς ἕκτη φθίνοντος. ὤμνον δὲ οἶδε καὶ ἐσπέndonτο, Λακεδαιμονίων μὲν (Πλειστονάξ, Ἄγρις), Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χλιονίς, Μεταγένης, Ἀκανθος, Δαῖδος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρίδας, Ζενξίδας, Ἀντιππος, Τέλλις, Ἀλκινίδας, Ἐμπεδίας, Μηνῆς, Λάφιλος. Ἀθηναίων δὲ οἶδε, Λάμπων,2

11: τῆς δὲ χρηματίσεως καὶ μετὰ ταῦτα ἀρκέσει ἀκούειν. vgl. Spr. 47, 3, 3 u. Heind. zu Plat. Gorg. 139. — τὸν μέγιστον, τὸν ἰσχυρότατον. (Sch.) vgl. 4, 86, 1. 5, 47, 10. (Pp.) — ἑκάτεροι, die Athener, wie auch die Lakedämonier, von denen es freilich § 9 noch besonders erwähnt wird. Eine Nachlässigkeit, wenn das Wort nicht zu streichen ist. — ἔξ. ἔξ ἔξ? oder eine andre Zahl? Dass nur ein unbestimmtes πέντε zu denken sei ist wenig wahrscheinlich.

§ 9. ἐμμενῶ für ἐμμένω F. Ps. vgl. 5, 47, 10: ἐμμενῶ καὶ οὐ παραβήσομαι.

§ 10. στήλας mit der Inschrift der Bedingungen. Kr. Stud. S. 82. 117 ff. — Ἰσθμοῖ für Ἰσθμῶ F. Ps. Spr. 46, 1, 4. — ἐν vor Ἀθήναις fehlt in vielen und guten Hsn. vgl. jedoch 5, 23, 5. (Wasse.) — Ἀθήναις. Ἀθήναις eine gute Hs., was ohne ἐν richtig wäre. Spr. 46, 1, 2 ff. — ἐν πόλει auf der Burg. zu 2, 15, 4. Ohne Artikel. Spr. 50, 2, 15. — ὅτου für εἶτου oder οἰ τοῦ nur eine (schlechte) Hs., wohl auch die Martinsche. Es wird durch καὶ mit εἰ τι verbunden: wenn sie etwas vergessen haben und in Bezug auf welchen Punkt sie es vergessen haben. Umgekehrt minder hart 4, 128, 3. Bedenklich wäre καὶ ὅτου πέρι für καὶ ὅτουοῦν πέρι worüber auch immer zu nehmen. Denn verschieden sind doch (die seltenen) Stellen wie Plat. Hipp. 282, d: πλέον ἀργύριον ἀπὸ σοφίας εἰργασται ἢ ἄλλος δημουργὸς ἀφ' ἧσινος τέχνης. vgl. Spr. 51, 15, 1. — λόγοις δικαίοις χρωμένοις indem sie auf eine dem Rechte gemässe Weise darüber verhandelten. — μεταθεῖναι umzuändern. Kr. Stud. 2 p. 241. — Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις könnten verdächtig scheinen, da man die Bundesgenossen hier nicht füglich habe ausschliessen können; allein s. 5, 29, 3. 4.

C. 19. § 1. ἀρχει τῶν σπονδῶν ἔφορος es beginnt den Vertrag das Ephorat, er beginnt unter dem Ephorat. vgl. 4, 118, 8. — Ἀρτεμισίου. Ideler Handbuch der Chron. 1 S. 363. A. H. O. Müller De in. b. Pel. p. 24 s. — ὤμνον. Spr. 36, 9, 2. vgl. 5, 23, 4. 24. — οἶδε ist vielleicht nach μὲν zu setzen. vgl. 4, 119, 1. 5, 24, 1. — Πλειστονάξ, Ἄγρις sind wegen des gleichen Anfanges ausgefallen. (Arn. zu 5, 24, 1.) Denn auch 5, 24, 1 (vgl. 23, 4) sind von jeder Seite dieselben siebzehn. — Δαῖδος. Δαῖδος einige Hsn., Δάιος eine, wohl richtig. — Λάφιλος für Λάμφιλος Hl.

Ἰσθμίωνικος, Νικίας, Λάχης, Εὐθύδημος, Προκλῆς, Πυθώδωρος, Ἄγων, Μυρτίλος, Θρασυκλῆς, Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων, Λάμαχος, Δημοσθένης.

- 20 Ἄττα αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος ἅμα ἦρι ἐκ Διονυσίων εὐθὺς τῶν ἀστικῶν, αὐτόδεκα ἐτῶν διελθόντων καὶ ἡμερῶν ὀλίγων παρενεγκουσῶν ἢ ὡς τὸ πρῶτον ἢ ἐσβολῇ ἢ ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἢ ἀρχὴν τοῦ πολέμου τοῦδε ἐγένετο. σκοπεῖτω δέ τις κατὰ τοὺς χρόνους καὶ μὴ τῶν ἐκασταχοῦ ἢ ἀρχόντων ἢ ἀπὸ τιμῆς τινος τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ὀνομάτων ἐς τὰ προγεγενημένα σημαίνοντων πιστεύσας μᾶλλον. οὐ γὰρ ἀκριβές ἐστιν οἷς καὶ ἀρχομένοις καὶ μεσοῦσι καὶ ὅπως ἔτυχε τῷ ἐπεγένετό τι. κατὰ θέρη δὲ καὶ χειμῶνας ἀριθμῶν, ὥσπερ γέγραπται, εὐρήσει ἕξ ἡμισείας ἐκατέρου τοῦ ἐνιαυ-

Dies ist wohl ungriechisch und aus *Λάμπων* § 2 entstanden. vgl. 5, 24, 1. *Πάμφιλος* Bl. Uebers.

§ 2. Θεαγένης für Θεογένης mehrere gute Hsn. — Ἀριστοκράτης für Ἀριστοκοίτης Kr. z. Dion. p. 331. vgl. 5, 24, 1.

C. 20. § 1. ἐκ nach. (Sch.) Spr. 68. 17, 7. — τῶν ἀστικῶν, τῶν ἐν ἄστει, τῶν μεγάλων, gefeiert um die Mitte des Elaphebolion. Aeschin. 2, 61. 3, 69. — αὐτόδεκα, ὀλοκλήρων, πρὸς ἀκριβείαν. (Sch.) gerade zehn. Dem. 18, 242: αὐτοτραγικὸς πύθης. — παρενεγκουσῶν, παρελθουσῶν. (Sch.) nach Verlauf Ps. So auch Butt. Mid. p. 127. Allein da wäre eins von beiden Participien überflüssig. Also: mit einem Unterschiede von, drunter oder drüber, nach Schneider Lex. (Pp.) Dion C. 43, 26: ἐπὶ καὶ ἐξήκοντα ἡμέρας ἐμβαλῶν, ὅσαι παρέτερον. Dion. Arch. 1, 28: τούτων ἢ γλῶσσα ὀλίγον παραφέρει. (Bl.) vgl. Schäfer z. Plut. 5 p. 481. u. 5, 26, 3. Einen Ueberschuss von wenigen Tagen versteht Voemel de in. b. Pel. p. 6 s. vgl. Müller de in. b. Pel. p. 33 s. — ἢ ὡς als ob ὕστερον vorherginge: zehn Jahre später als da. (Ba.) vgl. zu 4, 90, 3. — ἢ ἐσβολῇ ἢ ἐς. ἢ ἐσβολῇ ἢ ἐς einige gute Hsn. vgl. Spr. 50, 9, 9. Kr. z. Dion. p. 153 u. Stud. 2 S. 78. Müller S. 34 verdächtigt die Worte ἢ ἐσβολῇ ἐς τὴν Ἀ. καί.

§ 2. καὶ μὴ — μᾶλλον. Hier steckt wohl ein Fehler, vielleicht des Schriftstellers. Pp. will τῶν nach ὀνομάτων einschieben, τῶν ἐκασταχοῦ — τινός von ὀνομάτων, dieses von ἀπαρίθμησιν, ἀπαρίθμησιν noch von κατὰ abhängen lassen: man berechne nach den Zeiten und nicht nach der Aufzählung der zu Merkmalen des früher Geschehenen dienenden Namen derer die in den einzelnen Staaten die höchsten Stellen bekleiden oder eine Ehrenstelle einnehmen mehr (oder eher) Vertrauen schenkend. Mehrfach unbefriedigend. — ἀπαρίθμησιν lässt der Sch. von πιστεύσας abhängen. Das Wort auch bei Dion C. 49, 39. 51, 1. 19, weist Pape noch in einem Scholion nach; ἐξαριθμῆσι in demselben Gedanken Dion C. 66, 17. vgl. 43, 46. — σημαίνοντων, σημασιῶν καὶ δῆλων διδόντων. (Sch.) — οὐ γὰρ ἀκριβές ἐστιν denn es ist damit (z. B. mit Erwähnung des Archons) nicht genau bestimmt. — οἷς ἀρχομένοις unter welchen anfangenden, d. h. ob unter dem Anfang der Magistratur, der Da. von ἐγένετο abhängig. — ὅπως ἔτυχε τῷ unter welchem andern Zeitpunkt irgend, z. B. bald nach dem Anfange, wenn das Ende etc. (Hk.) Zu ἔτυχε τῷ ergänze man ἐπιγεγενημένον. Spr. 56, 4, 2 u. 16. vgl. 5, 56, 4. 8, 95, 2.

§ 3. γέγραπται, in diesem Werke. — ἕξ — ἔχοντος da aus den Halbtheilen beider, d. h. indem der Sommer die eine, der Winter die an-

τοῦ τὴν δύναμιν ἔχοντος δέκα μὲν θέρη ἴσους δὲ χειμῶνας τῷ πρώτῳ πολέμῳ τῷδε γεγενημένους.

Λακεδαιμόνιοι δέ, ἔλαχον γὰρ πρότεροι ἀποδιδόναι ἃ εἶχον, τοὺς 21 τε ἄνδρας εὐθύς τοὺς παρὰ σφίσιν αἰχμαλώτους ἀφίεσαν καὶ πέμψαντες ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης πρέσβεις Ἰσχαγόραν καὶ Μηρῆν καὶ Φιλοχαρίδα ἐκέλευον τὸν Κλεαρίδα τὴν Ἀμφίπολιν παραδιδόναι τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοὺς ἄλλους τὰς σπονδὰς, ὡς εἶρητο ἐκάστοις, δέχεσθαι. οἱ δ' οὐκ ἤθελον, νομιζόντες οὐκ ἐπιτηδείας εἶναι· οὐδὲ ὁ Κλεαρίδας 22 παρέδωκε τὴν πόλιν, χαριζόμενος τοῖς Χαλκιδεῦσιν, λέγων ὡς οὐ δυνατὸς εἶη βία ἐκείνων παραδιδόναι. ἐλθὼν δὲ αὐτὸς κατὰ τάχος μετὰ πρέσβειων αὐτόθεν ἀπολογησόμενός τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ἣν κατηγορῶσιν οἱ περὶ τὸν Ἰσχαγόραν ὅτι οὐκ ἐπέθετο, καὶ ἅμα βουλόμενος εἰδέναι εἰ ἐτι μετακινήτῃ εἶη ἢ ὁμολογία, ἐπειδὴ εὖρε κατελιγμένης, αὐτὸς μὲν πάλιν πεμπόντων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ κελενόντων μάλιστα μὲν καὶ τὸ χωρίον παραδοῦναι, εἰ δὲ μή, ὅποσοι Πελοποννησίων ἐνεῖσαν ἐξαγαγεῖν, κατὰ τάχος ἐπορεύετο. οἱ δὲ ξυμμαχοὶ ἐν τῇ Λα- 22 κεδαιμονίᾳ αὐτοῦ ἔτυχον ὄντες καὶ αὐτῶν τοὺς μὴ δέξαμένους τὰς σπονδὰς ἐκέλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιῆσθαι. οἱ δὲ τῇ αὐτῇ προφάσει ἤπερ καὶ τὸ πρῶτον ἀπέωσαντο οὐκ ἔφασαν δεῖξασθαι, ἣν μὴ τινὰς δικαιοτέρας τούτων ποιῶνται. ὡς δ' αὐτῶν οὐκ ἐσῆκονον, ἐκείνους μὲν 2

dere Hälfte ausmacht, das Jahr seinen Betrag hat, daraus besteht. (St.) Dobree u. A. construiren: ἐκατέρου ἔχοντος ἐξ ἡμισίας τὴν δύναμιν τοῦ ἐνιαυτοῦ, wobei sie ἐξ ἡμισίας zur Hälfte übersetzen. — δύναμιν Summe auch 2, 97, 3 u. 6, 46, 2. (Dobree.) — τῷ πρώτῳ, dem später sog. Archidamischen, zu 1, 1, 1.

C. 21. § 1. ἔλαχον erhielten durchs Loos die Bestimmung. Mit dem Inf. wie 5, 35, 2. Her. 1, 94, 4. 6, 109, 1. — πρότεροι gehört zu ἀποδιδόναι. vgl. 5, 35, 2 u. Spr. 57, 5, 3. — ἀφίεσαν. zu 2, 49, 1. — τοὺς ἄλλους, die thrakischen Bundesgenossen 5, 18, 4. 5. (Sch. u. Pp.) — εἶρητο, συναφωνήθη. (Sch.) nach 5, 18, 3 ff. vgl. zu 25, 2. — ἐπιτηδείας zuträglich, wie 5, 112, 2. vgl. 2, 2, 4 u. zu 1, 19.

§ 2. βία. zu 1, 43, 2. — ἐκείνων, τῶν Χαλκιδεῶν. (Sch.) — μετακινήτῃ, ἤγουν δυνατῇ κινήθῃναι. (Sch.) umzustossen sei. (Hl.) in Bezug auf einzelne Punkte. — κατελιγμένης, ἰσχυρὰς τὰς σπονδὰς. (Sch.) festgestellt; κατελιγμένης, was Pp. nicht für nöthig hält, hatte ich schon vor länger als fünfunddreissig Jahren beigeschrieben, vielleicht auch irgendwo mitgetheilt. Gegen die gew. La., bemerkt Haase p. 66, spreche die Beziehung auf das entfernte σπονδὰς, statt, wie μετακινήτῃ, auf ὁμολογίας, und der Gebrauch des Thuk., der καταλαμβάνειν so nur von Menschen hat 1, 9, 1. 4, 86, 1. Keine Ausnahme sei 8, 63, 2, wo τὰ ἐν τῷ στρατεύματι so v. a. στραπῶται seien. — μάλιστα μὲν wo möglich. zu 1, 32, 1.

C. 22. § 1. αὐτοῦ für αὐτοῖ Kr. Xen. Hell. 7, 4, 36: ἐν τῇ Τεγέᾳ αὐτοῦ. Thuk. 8, 28, 5: ἐς τὴν Μίλητον αὐτοῦ. 5, 83, 1: ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν. (Kr. z. Dion. p. 280 u. Stud. 2 p. 179.) vgl. zu 3, 81, 2. — ποιῆσθαι, αὐτάς. (Ps.) — τὸ πρῶτον wohl mit Bezug auf 5, 17, 3. — προφάσει. zu 3, 111, 1. — δεῖξασθαι. Spr. 53, 1, 10 u. Reisig z. Soph. Oed. K. p. 191. — τούτων, τῶν γενομένων. (Sch.)

ἀπέπεμψαν, αὐτοὶ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἔνυμμάδιαν ἐποιούντο, νομίζοντες ἥμισυ ἂν σφίσι τοὺς τε Ἀργείους, ἐπειδὴ οὐκ ἤθελον Ἀμπελίδου καὶ Λίχου ἐλθόντων ἐπισπένδεσθαι, νομίσαντες αὐτοὺς ἄνευ Ἀθηναίων οὐ δεινούς εἶναι, καὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μάλιστα ἂν ἠουχάζειν πρὸς γὰρ ἂν τοὺς Ἀθηναίους, εἰ ἔξῃν, χωρεῖν. παρόντων οὖν πρόεσβειν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ γενομένων λόγων ἔνυμβησαν καὶ ἐγένοντο ὅμοι καὶ ἔνυμμάδιον ἦδε.

23 “Κατὰ τὰδε ἔνυμμάδιον ἔσονται Λακεδαιμόνιοι πεντήκοντα ἔτη. ἦν τινες ἴωσι ἐς τὴν γῆν πολέμοι τὴν Λακεδαιμονίων καὶ κακῶς ποιῶσι Λακεδαιμονίους, ὠφελεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους τρόπῳ ὁποῖω ἂν δύνανται ἰσχυροτάτω κατὰ τὸ δυνατόν. ἦν δὲ δρώσαντες οἰχώνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, καταλύειν δὲ ἅμα ἄμφω τὴν πόλει. ταῦτα δ’ εἶναι δικαίως καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως. καὶ ἦν τινες ἐς τὴν Ἀθηναίων γῆν ἴωσι πολέμοι καὶ κακῶς ποιῶσιν, Ἀθηναίους ὠφελεῖν Λακεδαιμονίους τρόπῳ ὅτῳ ἂν δύνανται ἰσχυροτάτω κατὰ τὸ δυνατόν. ἦν δὲ δρώσαντες οἰχώνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, καταλύειν δὲ ἅμα ἄμφω τὴν πόλει. ταῦτα δ’ εἶναι δικαίως καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως. ἦν δὲ ἡ δουλεία ἐπανιστήται, ἐπικουρεῖν

§ 2. ἐπισπένδεσθαι, ἄλλας σπονδὰς σπένδεσθαι 5, 14, 3; ἐπι — dazu, ferner. — νομίσαντες αὐτούς ist Wiederholung des νομίζοντες τοὺς Ἀργείους. (Sch.) Die Epanalepsis (Spr. 65, 9, 2) ist bei einem so kurzen Zwischensatz durch nichts gerechtfertigt. Doch mag die Schuld dem Schriftsteller aufgebürdet werden. — οὐ als ob ἥμισυ nicht vorherginge. — γὰρ ἂν denn sonst, wenn die Athener nicht durch einen Vertrag sie aufzunehmen gehindert wären. (Va.) zu 1, 11, 1 u. Reg. in γὰρ. — χωρεῖν, τοὺς Πελοποννησίους. (Sch.) τοὺς ἄλλους II. Pp. Der Sache nach möchte man lieber τοὺς Ἀργείους denken. — λόγων, συμβατικῶν. (Sch.)

C. 23. § 1. Κατὰ τὰδε zieht man sonst zum vorigen C.; doch s. 5, 47, 3. 77, 1. 79, 1. 8, 37, 1. vgl. 18, 1. — δὲ nach ἦν ist mit Böhme gestrichen. vgl. 5, 47, 3. (8, 18, 1. 37, 1.) Kr. zu 5, 47, 1. — Λακεδαιμόνιοι. Ausgefallen ist καὶ Ἀθηναῖοι. (F. Ps.) Vielleicht Ἀθηναῖοι καὶ vor Λακ. vgl. 5, 18, 1. 47, 1. — ὠφελεῖν, βοηθεῖν, selten so. (Bl.) — Λακεδαιμονίους, das zweite, verdächtigt Schäfer zu Eur. Or. 793. (Pp.) vgl. § 2. — τρόπῳ — δυνατόν auf die kräftigste Weise auf die sie ihren Mitteln nach könnten. vgl. § 2. (3.) 5, 47, 3. 5. Plat. Rep. 458, e: γάμοις ποιήσομεν ἱεροῦ εἰς δύναμιν οὐ μάλιστα.

§ 2. τὴν πόλιν, τῶν θρωσάντων. (Sch.) — καταλύειν. zu 8, 58, 5. vgl. Kr. zu Xen. An. 1, 1, 10. — πόλει, wie § 3 und (bei Bekker) Isokr. 12, 156. 157, dagegen πόλι 4, 17. 8, 116, wie φύση Plat. Rep. 410, e. — εἶναι. Xen. Hell. 4, 4, 8: πάντα εἶναι ἀδόλως. Spr. 62, 2, 3. — Ἀθηναίους verband man sonst mit dem Vorhergehenden.

§ 3. ἡ δουλεία, ἦγον τὸ πλήθος τῶν δούλων, οἱ Ἕλλητες. (Sch.) So δερατηῆ Her. 1, 199, 1 u. dort Kr. Ein doch, besonders in δουλεία, ziemlich seltener Gebrauch. — ἐπανιστήται. zu 1, 115, 4.

Ἀθηναίους Λακεδαιμονίοις παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. ὁμοῦνται δὲ ταῦτα οἵπερ καὶ τὰς ἄλλας σπονδάς ὤμνον ἑκατέρων. ἀνανεοῦσθαι δὲ κατ' ἐνιαυτὸν Λακεδαιμονίους μὲν ἰόντας ἐς Ἀθήνας πρὸς τὰ Διονύσια, Ἀθηναίους δὲ ἰόντας ἐς Λακεδαίμονα πρὸς τὰ Ἰακίνθια. στή-5 λην δὲ ἑκατέρους στήσαι τὴν μὲν ἐν Λακεδαίμονι παρ' Ἀπόλλωνι ἐν Ἀμυκλαῶ, τὴν δὲ ἐν Ἀθήναις ἐν πόλει παρ' Ἀθηναίῳ. ἦν δὲ τι δοκῆ Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν περὶ τῆς ξυμ- μαχίας, ὃ τι ἂν δοκῆ, εὐδοκοῦν ἀμφοτέροις εἶναι.

Τὸν δὲ ὄρκον ὤμνον Λακεδαιμονίων μὲν οἶδε, Πλειστοκόναξ, ³ A-24 γις, Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίσις, Μεταγένης, Ἀκανθος, Δάϊθος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρίδας, Ζευξίδας, Ἀντιππος, Αἰωνίδαας, Τέλλης, Ἐμπεδίας, Μηνᾶς, Λάφιλος. Ἀθηναίων δὲ Λάμπων, Ἰσθμίωνκος, Λάχης, Νικίας, Εὐθύδημος, Προκλῆς, Πυθόδωρος, Ἄγγων, Μυρτίλος, Θερασυκλῆς, Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων, Λάμαχος, Δημοσθένης.

Αὕτη ἡ ξυμμαχία ἐγένετο μετὰ τὰς σπονδάς οὐ πολλῶ ὕστερον, ² καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἀπέδωσαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὸ θέρους ἤρξε τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους. ταῦτα δὲ τὰ δέκα ἔτη ὁ πρῶτος πόλεμος ξυνεχῶς γειόμενος γέγραπται.

Μετὰ δὲ τὰς σπονδάς καὶ τὴν ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων ²⁵ καὶ τῶν Ἀθηναίων, αἱ ἐγένοντο μετὰ τὸν δεκαετῆ πόλεμον ἐπὶ Πλειστοκόλα μὲν ἐν Λακεδαίμονι ἐφόρον, Ἀλκαίου δ' ἄρχοντος Ἀθήνησι, τοῖς μὲν δεξαμένοις αὐτὰς εἰρήνην ἦν, οἱ δὲ Κορίνθιοι καὶ τῶν ἐν Πε- ²λοποννήσῳ πόλεων τινες διεκίνοον τὰ πεπραγμένα καὶ εὐθύς ἄλλη ταραχὴ καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαίμονα. καὶ ἅμα καὶ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ Λακεδαιμόνιοι προϊόντος τοῦ χρόνου ἕποτο ἐγένοντο, ἔστιν ἐν οἷς οὐ ποιοῦντες ἐκ τῶν ξυγκειμένων ἂ εἴρητο. καὶ ³

§ 4. τὰς ἄλλας 5, 18. — ἑκατέρων hängt von οἵπερ ab. — τὰ Διονύσια, τὰ ἐν Ἄσπυ. zu 5, 20, 1. — τὰ Ἰακίνθια, die im Hekatombäon gefeiert wurden. Manso Sparta 3, 2 S. 200 f. (Nicht unbestritten.)

§ 5. παρ' Α. neben der Statue des A. vgl. 2, 13, 4 u. die Erkl. zu Her. 5, 80. — πόλει, zu 5, 18, 10. — προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν. vgl. 5, 18, 10. 29, 3. 47, 13, Pol. 22, 26, 27. ohne τὸ 7, 9, 17. vgl. Heindorf zu Plat. Theät. 31 u. Stallbaum z. Rep. 1, 12. Andok. 3, 40: ἔξισιν ἀφελεῖν. Mit τὸ entgegengesetzt stehen beide Begriffe auch Plat. Krat. 432, a u. Phäd. 95, e.

C. 24. § 1. Ζευξίδας Ζευξίλας viele Hsn., keine jedoch 5, 19, 1. vgl. Ζευξίδαμος. — Λάφιλος für Λάμφιλος eine Hs. zu 5, 19, 1. — Δάϊθος eb.

§ 2. μετὰ τὰς σπονδάς 5, 18. — τοὺς ἐκ. zu 5, 15, 1. — ξυνεχῶς ohne Unterbrechung, wie jetzt eine eintrat.

C. 25. § 2. τινές, Mantinea 5, 29, 1; Elis 31, 1. (Pp.) — διεκίνοον suchten zu zerstören. (H.) — ἔστιν ἐν οἷς. Spr. 61, 5, 3. — ἐκ τῶν ξυγκειμένων verdächtigt Kr. Bruchst. — εἴρητο, ἐν ταῖς σπονδαῖς. (Sch.) Erg. ποιεῖν.

ἐπὶ ἕξ ἔτη μὲν καὶ δέκα μῆνας ἀπέσχοτο μὴ ἐπὶ τὴν ἑκατέρων γῆν στρατεῦσαι, ἔξωθεν δὲ μετ' ἀνακωχῆς οὐ βεβαίον ἐβλαπτον ἀλλήλους τὰ μάλιστα· ἔπειτα μέντοι καὶ ἀναγκασθέντες λῦσαι τὰς μετὰ τὰ δέκα 2 βῆτη σπονδὰς αὐθις ἐς πόλεμον φανερόν κατέστησαν. γέγραφε δὲ καὶ ταῦτα ὁ αὐτὸς Θουκιδίδης, Ἀθηναῖος, ἕξῃς, ὡς ἕκαστα ἐγένετο, κατὰ θέρην καὶ χειμῶνας, μέχρι οὗ τὴν τε ἀρχὴν κατέπαυσαν τῶν Ἀθηναίων Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τὰ μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν 2 Πειραιᾶ κατέλαβον. ἔτη δὲ ἐς τοῦτο τὰ ξύμπαντα ἐγένετο τῷ πολέμῳ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι. καὶ τὴν διὰ μέσου ξύμβασις εἴ τις μὴ ἀξιώσει πόλεμον νομίζειν, οὐκ ὀρθῶς δικαιοῦσι. τοῖς τε γὰρ ἔργοις ὡς διήρηται ἀθροεῖται καὶ εὐρήσει οὐκ εἰκὸς ὅν εἰρήνην αὐτὴν κριθῆναι, ἐν ἧ οὔτε ἀπέδωσαν πάντα οὔτ' ἀπέδεδξαντο ἃ ξυνέθεντο, ἔξω τε τούτων πρὸς τὸν Μαντινικὸν καὶ Ἐπιδαύριον πόλεμον καὶ ἐς ἄλλα ἀμφοτέροις ἀμαρτήματα ἐγένοντο, καὶ οἱ ἐπὶ Θοράκης ξύμμαχοι οὐδὲν ἦσαν πολέμιοι ἦσαν, Βοιωτοὶ τε ἐκεχειρίαν δεχήμερον ἤγον. ὥστε ξὺν τῷ πρώτῳ πολέμῳ τῷ δεκαετῆ καὶ τῇ μετ' αὐτὸν ὑπόπτῳ ἀνακωχῇ καὶ τῷ ὕστερον ἕξ αὐτῆς πολέμῳ εὐρήσει τις τοσαῦτα ἔτη, λογισόμενος κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ ἡμέρας οὐ πολλὰς παρενεγκούσας· καὶ τοῖς ἀπὸ χρησμῶν

§ 3. ἕξ, ἐπὶ Acacius und Kr., δέκα, δ', τέσσαρας Kr. z. Clinton F. H. 414. vgl. Clarisse p. 102. Ullrich Beiträge zur Erkl. des Thuk. S. 153 ff. sucht ἕξ καὶ τέσσαρας als das Richtige zu erweisen. — ἀπέσχοτο μὴ. Xen. ἠπρ. 9, 5: τῶν ἀπεχομένων μὴ ἱππεύειν. Spr. 67, 12, 3. — ἑκατέρων. ἀλλήλων wäre das Uebliche. zu 1, 44, 1. — στρατεῦσαι, was zuerst die Athener 6, 105, 1 ff. verschuldeten. — ἔξωθεν in sofern von Aussen her auf die Beschädigten gewirkt wird. — μετ' ἀνακωχῆς unter Waffenruhe. (Ba.) per. (Va.) zu 1, 40, 3 u. über μετὰ zu 1, 18, 7. — ἀναγκασθέντες. zu 4, 25, 1.

C. 26. § 1. κατέλαβον. κατέβαλον zwei Hsn.; nicht übel. Plut. Lys. 14: καββαλόντες τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰ μακρὰ σκέλη. Xen. Hell. 2, 2, 20: τὰ μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντες. (Dr.) — ἐς τοῦτο bis zu diesem Zeitpunkt, wie ἐς τόδε Her. 4, 10, 2. So ziemlich selten. vgl. Spr. 43, 4, 7.

§ 2. διὰ μέσου. zu 4, 20, 1. Eben so local Her. 1, 104, 1: τὸ διὰ μέσου ἔθνος. — μὴ steht (ungewöhnlich) nach τίς, um die Negation für ἀξιώσει zu verschärfen. vgl. Haase p. 3. — δικαιοῦσαι, δικαίως κρινεῖ. (Sch.) — τοῖς τε. Dem τί entspricht ἔξω τε. (Arn.) — τοῖς ἔργοις ὡς διήρηται wie er, ἡ διὰ μέσου ξύμβασις, durch die Thatsachen von dem frühern und spätern Kriege geschieden ist, gleichfalls durch Thätlichkeiten bezeichnet, also nicht wesentlich verschieden. Schlechtere Hsn. haben διείρηται. vgl. Schömann z. Isä. p. 468. — αὐτὴν kann man nach Spr. 61, 7, 1 erklären. Plat. Euthyphr. 2, a: οὐ δίχην αὐτὴν καλοῦσιν ἀλλὰ γραφήν. — οὔτ' οἷδ' wünscht Bekker. — ἃ ξυνέθεντο, ἀποδίδοναι καὶ ἀποδέχεσθαι. Spr. 55, 4, 11.

§ 3. ἔξω. zu 1, 9, 3. — τὸν Μαντινικόν 5, 33 ff. (Pp.) — Ἐπιδαύριον 5, 53 ff. (Ds.) — ἐγένοντο. zu 1, 58, 1. — πολέμιοι ἦσαν, καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην. (Sch.) — δεχήμερον den man alle zehn Tage erneuerte. (Dodwell.) vgl. 5, 32, 4. 5, 6, 7, 4. 10, 2. — πολέμῳ, der später ὁ Δεκελεικός genannt wurde. vgl. zu 1, 1, 1. — παρενεγκούσας, προσθε-

τι ἰσχυροισαμένοις μόνον δὴ τοῦτο ἐχρῶς Ξυμβάν· αἰ γὰρ ἔγωγε μέ-
μνημαι, καὶ ἀρχομένου τοῦ πολέμου καὶ μέχρι οὗ ἐτελεύτησεν, προ-
φερόμενον ὑπὸ πολλῶν ὅτι τρεῖς ἐννέα ἔτη δέοι γενέσθαι αὐτόν. ἐπι-
βίων δὲ διὰ παντός αὐτοῦ, αἰσθανόμενός τε τῇ ἡλικίᾳ καὶ προσέχων
τὴν γνώμην, ὅπως ἀκριβές τι εἴσομαι· καὶ Ξυνέβη μοι φεύγειν τὴν
ἔμμαντοῦ ἔτη εἴκοσι μετὰ τὴν ἐς Ἀμφίπολιν στρατηγίαν καὶ γενομένῳ
παρ' ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι, καὶ οὐχ ἦσσαν τοῖς Πελοποννησίων
διὰ τὴν φυγὴν, καθ' ἡσυχίαν τι αὐτῶν μᾶλλον αἰσθεσθαι. τὴν οὖν
μετὰ τὰ δέκα ἔτη διαφορὰν τε καὶ Ξύγχυσιν τῶν σπονδῶν καὶ τὰ ἔπειτα
ὡς ἐπολεμήθη ἐξηγήσομαι.

Ἐπειδὴ γὰρ αἱ πεντηκοντούτεες σπονδαὶ ἐγένοντο καὶ ὕστερον αἰ27
Ξυμμαχία, καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου πρεσβεῖται, αἵπερ παρεκλή-
θησαν ἐς αὐτά, ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος. καὶ οἱ μὲν ἄλλοις
ἐπ' οἶκον ἀπῆλθον, Κορίνθιοι δὲ ἐς Ἄργος τραπόμενοι πρῶτον λόγους
ποιῶνται πρὸς τινὰς τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων ὡς χρῆ, ἐπειδὴ Λα-
κεδαιμόνιοι οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ ἀλλ' ἐπὶ καταδουλώσει τῆς Πελοποννήσου
σπονδὰς καὶ Ξυμμαχίαν πρὸς Ἀθηναίους τοὺς πρὶν ἐχθρίστους πεποι-
ηται, ὅσῃν τοὺς Ἀργείους ὅπως σωθήσεται ἡ Πελοπόννησος, καὶ ψη-
φίσασθαι τὴν βουλομένην πόλιν τῶν Ἑλλήνων, ἣτις αὐτόνομός τε ἔστι
καὶ δίκας ἴσας καὶ ὁμοίας δίδωσι, πρὸς Ἀργείους Ξυμμαχίαν ποιέσθαι
ὥστε τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν, ἀποδείξαι δὲ ἄνδρας ὀλίγους ἀρχὴν αὐ-3

μίνας. (Sch.) zu 5, 20, 1. Einen Ueberschuss von vierundzwanzig nach
Vömel De in. b. Pel. p. 7. — ἀπὸ χρησμῶν, ὠρημῖνοις ἀπὸ χρησμῶν. (Ds.)
auf Prophezeiungen hin, auf P. gestützt. — ἐχρῶς sicher, ein-
treffend. (Va.) — Ξυμβάν. Ar. Ri. 220: χρησμοὶ τε Ξυμβαίνουσι καὶ τὸ Πυ-
θικόν. Abhängig von εὐρήσει.

§ 4. προφερόμενον. vgl. 7, 69, 3. Her. 5, 63, 1? Nach Passow so
nur bei Spättern. — ἐπιβίων. zu 2, 65 3. — αἰσθανόμενος. zu 1, 71, 4.
— τῇ ἡλικίᾳ. Kr. Leben des Th. S. 9 f. Epikr. Nachtr. S. 14 ff. u. Ullrich Bei-
träge S. 128 ff. — εἴσομαι. Spr. 38, 7, 5.

§ 5. φεύγειν. Kr. Leben des Th. S. 47 ff. — παρ' ἀμφοτέροις, τοῖς
τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων. (Sch.) Man würde den Ge. erwarten.
Aehnlich Xen. Oek. 4, 5: ἐξ ὁπόσον περ ἐθνῶν δασμούς λαμβάνει, τίεαγε τῷ
ἄρχοντι ἐκάστω εἰς ὁπόσους δεῖ δίδοναι τροφὴν ἵππιας. Kr. z. Dion. p. 46. —
τι. Spr. 51, 16, 10. — αἰσθεσθαι für αἰσθέσθαι mit drei der besten Hsn.
Bk. vgl. Spr. § 40 u. d. W. — τά, die 5, 20, 3. 24, 2 erwähnten. (Blume Ani-
madvv. p. 10.) — Ξύγχυσιν. zu 1, 146. — ὡς. zu 1, 1, 1.

C. 27. § 1. αἱ Ξυμμαχίαι. Der Plural in sofern auch Bundesgenossen
sie annahmen 5, 23, 1. 48. — καὶ αἰ. Hier fängt der Nachsatz an:kehrten
auch die. (Hk.) Wenn nicht mit Kampe (Ueber das 5 Buch des Th. S. 52)
καὶ vor οἱ μὲν zu streichen und dort der Nachsatz zu beginnen ist. — ἐς
αὐτά zu den Verhandlungen darüber nach Sparta.

§ 2. πρῶτον gehört zum ganzen Gedanken: das erste was sie tha-
ten war dass sie. Kr. Stud. 2 S. 179 f. — ἐν τέλει. zu 1, 10, 6. — ἀ-
γαθῷ, συμφέροντι. (Sch.) — δίκας. vgl. 5, 79, 1. (Pp.) vgl. zu 1, 28, 1. —
ἴσας καὶ ὁμοίας. zu 1, 27, 1. — ἀλλήλων. zu 1, 44, 1. — ὥστε. zu 1,
28, 3. — ἐπιμαχεῖν. zu 1, 44, 1.

τοκράτορας, καὶ μὴ πρὸς τὸν δῆμον τοὺς λόγους εἶναι, τοῦ μὴ καταφανεῖς γίνεσθαι τοὺς μὴ πείσαντας τὸ πλῆθος· ἔφασαν δὲ πολλοὺς προσχωρήσεσθαι μίσει τῶν Λακεδαιμονίων. καὶ οἱ μὲν Κορίνθιοι δι-
 28 δάξαντες ταῦτα ἀνεχώρησαν ἐπ' οἶκον. οἱ δὲ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ἀκούσαντες ἐπειδὴ ἀνήνεγκαν τοὺς λόγους ἔς τε τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν δῆμον, ἐψηφίσαντο Ἀργεῖοι, καὶ ἄνδρας ἐίλοντο δώδεκα πρὸς οὓς τὸν βουλευόμενον τῶν Ἑλλήνων ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι πλὴν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων· τούτων δὲ μηδετέροις ἐξεῖναι ἄνευ τοῦ δήμου τοῦ Ἀργείων σπείσασθαι. ἐδέξαντό τε ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι μᾶλλον ὀρῶντες τὸν τε τῶν Λακεδαιμονίων σφίσι πόλεμον ἐσόμενον, ἐπ' ἐξόδῳ γὰρ πρὸς αὐτοὺς αἱ σπονδαὶ ἦσαν, καὶ ἅμα ἐλπίσαντες τῆς Πελοποννησίου ἡγή-
 30 σεσθαι· κατὰ γὰρ τὸν χρόνον τοῦτον ἦ τε Λακεδαιμίων μάλιστα δὴ κακῶς ἤκουσε καὶ ὑπερώφθη διὰ τὰς ξυμφοράς, οἱ τε Ἀργεῖοι ἄριστα ἔσχον τοῖς πᾶσιν, οὐ ξυναράμενοι τοῦ Ἀττικοῦ πολέμου, ἀμφοτέροις δὲ μᾶλλον ἐνσπονδοὶ ὄντες ἐκκαρπώσάμενοι. οἱ μὲν οὖν Ἀργεῖοι οὕτως
 29 ἐς τὴν ξυμμαχίαν προσεδέχοντο τοὺς ἐθέλοντας τῶν Ἑλλήνων, Μαντινῆς δ' αὐτοῖς καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν πρῶτοι προσεχώρησαν, δεδιότες τοὺς Λακεδαιμονίους. τοῖς γὰρ Μαντινεῦσι μέρος τι τῆς Ἀρκαδίας

§ 3. ἀρχὴν in Ansehung der Macht. — αὐτοκράτορας, ἀνάθε-
 28 σον τῶν ὄλων πραγμάτων ἔχοντας. (Sch.) zu 2, 65, 2. — τοὺς. zu 4, 118, 9. — τοῦ μὴ —, ἵνα μὴ φωραθῶσιν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ συνθέμενοι τοῖς Ἀργείοις. (Sch.) zu 1, 4, 2. — τοὺς μὴ πείσαντας, ἵαν μὴ πείσωσι. (Sch.) Ueber den Artikel zu 3, 81, 3. Abgesandte die vor dem Volke der Argeier auftreten konnten nicht unbekannt bleiben und hatten persönliche Gefahren von Seiten der Lakedämonier zu befürchten, wenn die Verbindung mit Argos fehl-
 30 schlug. — προσχωρήσεσθαι, τοῖς Ἀργείοις. (Sch.)

C. 28. § 1. οἱ τῶν Ἀργείων ἄνδρες, τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων
 5, 27, 2. (Ba.) — ἀνήνεγκαν ἔς brachten an, vor. Kr. z. Her. 1, 157. — ἐψηφίσαντο nahmen die Vorschläge durch Beschluss an. — ποιεῖσθαι, ἐψηφίσαντο, hier bloss in der Bedeutung beschlossen. (Pp.) Spr. 65, 11, 9. — μηδετέροις hängt von σπείσασθαι ab. (Va.) — ἐξεῖναι, ἐψηφίσαντο. (Hudson.) — ἄνευ. zu 1, 94, 4. — τοῦ Ἀ. für τῶν Ἀ. einige gute Hsn. Kr. Spr. 50, 8, 11.

§ 2. τε. zu 5, 11, 2. vgl. 6, 15, 1. — ἐπ' ἐξόδῳ, ἐπὶ τέλους. (Sch.) zu 5, 14, 3. — ἡγήσεσθαι, ἡγεμόνες εἶσεσθαι. (Sch.)

§ 3. μάλιστα δὴ, ὑπερβαλλόντως. (Sch.) zu 1, 1, 2. — ἤκουσε. ἤκουε? — ὑπερώφθη, ἐξουδενώθη. (Sch.) vgl. zu 7, 42, 3. — διὰ τὰς ξυμφοράς 5, 14, 2. (Pp.) — ἄριστα ἔσχον waren in den besten Zustand ge-
 30 langt; oder εἶχον? — τοῖς πᾶσιν in allen Dingen, Stücken, wie 7, 50, 3. (Pp.) Kr. z. Her. 1, 1, 2. — ξυναράμενοι τοῦ. zu 2, 71, 2. — Ἀττικοῦ gegen die Athener, wie 5, 31, 3. vgl. 1, 128, 2. 2, 95, 2. (5, 29, 1.) zu 1, 24, 4. — ἀμφοτέροις, τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις. (Sch.) — μᾶλλον vielmehr gehört zu ἐκκαρπώσάμενοι. (Ps.) — ἐκκαρπώσάμενοι, τοὺς καρποὺς καὶ τὰς προσόδους λαβόντες ἀπὸ τῆς γῆς ἀκραιούς. (Sch.) — ἐθέ-
 29 λοντας erg. προσχωρεῖν als Passiv zu προσδέχεσθαι. Spr. 55, 4, 11. vgl. 4, 81, 1 u. Her. 8, 102, 1.

κατέστραπτο ὑπήκοον, ἔτι τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πολέμου ὄντος, καὶ ἐνόμιζον οὐ περιόψεσθαι σφᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους ἄρχειν, ἐπειδὴ καὶ σχολὴν ἦγον· ὥστε ἄσμενοι πρὸς τοὺς Ἀργείους ἐτρέποντο, πόλιν τε μεγάλην νομίζοντες καὶ Λακεδαιμονίους ἀεὶ διάφορον, δημοκρατουμένην τε ὡσπερ καὶ αὐτοί. ἀποστάντων δὲ τῶν Μαντινέων καὶ ἡ ἄλλη Πελοπόννησος ἐς Θροῦν καθίστατο ὡς καὶ σφίσι ποιητέον τοῦτο, νομίσαντες πλέον τὲ τι εἰδότας μεταστῆναι αὐτοὺς καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἅμα δι' ὀργῆς ἔχοντες ἐν ἄλλοις τε καὶ ὅτι ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς Ἀττικαῖς ἐγγράπτο ἐδορξον εἶναι προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν ὃ τι ἂν ἀμφοῖν τοῖν πόλεον δοκῆ, Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους. τοῦτο γὰρ τὸ γράμμα, μάλιστα τὴν Πελοπόννησον διεδορξέει καὶ ἐς ὑποψίαν καθίστη μὴ μετὰ Ἀθηναίων σφᾶς βούλωνται Λακεδαιμόνιοι δουλώσασθαι· δίκαιον γὰρ εἶναι πᾶσι τοῖς Ξυμμαχοῖς γεγράφθαι τὴν μετάθεσιν. ὥστε φοβούμενοι οἱ πολλοὶ ὤρηγντο πρὸς τοὺς Ἀργείους καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι Ξυμμαχίαν ποιῆσθαι.

Λακεδαιμόνιοι δὲ αἰσθόμενοι τὸν Θροῦν τοῦτον ἐν τῇ Πελοποννήσῳ καθιστώτα καὶ τοὺς Κορινθίους διδασκάλους τε γενομένους καὶ αὐτοὺς μέλλοντας σπείσασθαι πρὸς τὸ Ἄργος, πέμπουσι πρέσβεις ἐς τὴν Κόρωνθον, βουλόμενοι προκαταλαβεῖν τὸ μέλλον, καὶ ἡτιῶντο τὴν τε ἐσθ-

C. 29. § 1. μέρος τι, wohl ἡ Παρρασιχὴ 5, 33, 1. (Hk.) — κατέστραπτο. Spr. 52, 10, 11. — ὑπήκοον. Spr. 57, 4, 2.

§ 2. περιόψεσθαι σφᾶς, ἐπιτρέψαι τοῖς Μαντινέωσιν. (Sch.) zu 1, 35, 3. — ἄρχειν, τῶν κατιστραμμένων. (Sch.) — ἐπειδὴ καὶ sowohl aus andern Gründen als auch weil. Spr. 69, 32, 17. — ἦγον, οἱ Λακεδαιμόνιοι. (Sch.) — ὡσπερ καὶ αὐτοί, ἰδημοκρατοῦντο. vgl. 5, 44, 1. 7, 55, 2. Xen. Cyr. 8, 4, 21: τῶ ἐὺ δεδιμηκῶτι, ὡσπερ καὶ ἐγὼ νῦν, ἄδεινος ἂν συναρμόζοι. vgl. Spr. 62, 4, 1. — Θροῦν. zu 4, 66, 2. — τοῦτο, τὸ προσελθεῖν τοῖς Ἀργείοις. (Sch.)

§ 3. πλέον τι εἰδότας, wie 7, 49, 4. (Bl.) 6, 90, 4. (Pp.) wo es gleichfalls die Kunde herrschsüchtiger Absichten bezeichnet. — τε. zu 5, 11, 2. — μεταστῆναι. zu 1, 107, 4. — δι' ὀργῆς. zu 2, 60, 3. — ἐν ἄλλοις in andern Dingen, in Bezug auf dieselben. zu 2, 18, 3. — Ἀττικαῖς mit den Athenern, wie 5, 36, 2. Ἀθηναίων 5, 30, 2. 4. 40, 2. 3 u. zu 1, 35, 4; mit πρὸς 5, 40, 2. 46, 5. — ἐδορξον 5, 18, 10. 23, 5. (Wasse.)

§ 4. γράμμα Vertragsbestimmung. Passows Lex. u. d. W. — διαδορξέειν wird noch aus Späteren angeführt. — μὴ. zu 2, 13, 4. — εἶναι, ἐνόμιον aus ὑποψίαν. (Hk.) Spr. 65, 11, 7. Der Inf. entspricht dem ἦν Spr. 53, 2, 7. — πᾶσι γεγράφθαι τὴν μετάθεσιν die Erlaubniss zu Aenderungen allen garantirt worden wäre. (Va.) — πρὸς τοὺς Ἀργείους gehört zu Ξυμμαχίαν ποιῆσθαι. (Dr.) Anders jedoch Haase p. 110, wie auch 2, 59, 1.

C. 30. § 1. διδασκάλους. Aeschin. 1, 172: τοιούτων εἰσηγητῆς ἀντὶ καὶ διδασκαλὸς ἔργων ἐγένετο. vgl. Aeschyl. Sieben 555 u. Eum. 554. (Bl.) — προκαταλαβεῖν verhüten, vorbauen. (Va.) zu 3, 3, 2. — τὸ μέλλον die beabsichtigte Verbindung mit Argos. (Sch.) — ἡτιῶντο machten ihnen Vorwürfe über. (Sch.) vgl. 1, 123, 1. 133. — ἐσθήσιν Angabe, Anstiftung. (Ps.) So das Verbum 3, 20, 1. 4, 76, 2. vgl. 6, 99, 2. 7, 73, 1.

27ῃσιν τοῦ παντός καὶ εἰ Ἀργεῖοις, σφῶν ἀποστάντες, ξύμμαχοι ἔσονται, παραβήσεσθαι τε ἔφασαν αὐτούς τούς ὅρκους, καὶ ἤδη ἀδικεῖν ὅτι οὐ δέχονται τὰς Ἀθηναίων σπονδάς, εἰρημένον κύριον εἶναι ὃ τι ἂν τὸ πλῆθος τῶν ξυμμάχων ψηφίσῃται, ἦν μὴ τι θεῶν ἢ ἡρώων κώλυμα ᾗ. Κορίνθιοι δὲ παρόντων σφίσι τῶν ξυμμάχων, ὅσοι οὐδ' αὐτοὶ ἐδέξαντο τὰς σπονδάς — παρεκάλεσαν δὲ αὐτούς αὐτοὶ πρότερον — ἀντέλεγον τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἃ μὲν ἠδικοῦντο, οὐ δηλοῦντες ἀντικρως, οἱ οὔτε Σόλλιον σφίσι ἀπέλαβον παρ' Ἀθηναίων οὔτε Ἀνακτόριον, εἴ τέ τι ἄλλο ἐνόμιζον ἐλασσοῦσθαι, πρόσχημα δὲ ποιούμενοι τοὺς ἐπὶ Θράκης μὴ προδώσειν· ὁμόσαι γὰρ αὐτοῖς ὅρκους ἰδίᾳ τε, ὅτε μετὰ Ποτιδιατῶν τὸ πρῶτον ἀφίσταντο, καὶ ἄλλους ὕστερον. οὐκ οὖν παραβαίνειν τοὺς τῶν ξυμμάχων ὅρκους ἔφασαν οὐκ ἐσιόντες ἐς τὰς τῶν Ἀθηναίων σπονδάς· θεῶν γὰρ πίστεις ὁμόσαντες ἐκείνοις οὐκ εἶαν εἰδορκεῖν προδιδόντες αὐτούς. εἰρησθαι δ' ὅτι ἦν μὴ θεῶν ἢ ἡρώων κώλυμα ᾗ· φαίνεσθαι οὖν σφίσι κώλυμα θεῶν τοῦτο. καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν ὅρκων τοσαῦτα εἶπον, περὶ δὲ τῆς Ἀργείων ξυμμαχίας μετὰ τῶν φίλων βουλευσάμενοι ποιήσειν ὃ τι ἂν δίκαιον ᾗ. καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμονίαν πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐπ' οἶκον, ἔνυχον δὲ παρόντες ἐν Κορίνθῳ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, οἳ ἐκέλευον τοὺς Κορινθίους

Xen. Hier. 9, 10: ὁ ἀγαθὸν τι εἰσηγούμενος οὐκ ἀτίμητος ἔσται. Das Substantiv wohl nur bei Spätern, wie Dion C. 38, 1.

§ 2. καὶ εἰ, καὶ ἡμῶντο εἰ für den Fall dass. (Sch.) Spr. 65, 5, 7. vgl. 4, 85, 2. — σφῶν, τῶν Λακεδαιμονίων. (Sch.) — τὰς Ἀθηναίων σπ. zu 1, 35, 1. vgl. 5, 30, 4. 40, 2. 3. Mit πρὸς 5, (40, 2.) 46, 5. — εἰρημένον, ὀρισθέντος. (Sch.) Spr. 56, 9, 5. vgl. zu 1, 125. — κύριον, κεκυρωμένον, βέβαιον. (Sch.) Zu beziehen ist dies auf den peloponnesischen Bundesvertrag. vgl. 5, 47, 10. — τὸ πλῆθος. zu 1, 125.

§ 3. Σόλλιον. Σόλλειον viele u. gute Hsn.; doch vgl. 3, 95, 1, wo alle Σόλλιον oder Σόλιον haben. — ἀπέλαβον, οἱ Κορίνθιοι. (Sch.) Vielmehr οἱ Λακεδαιμόνιοι, wie 5, 35, 5, wegen σφίαν. Spr. 51, 2, 3. vgl. jedoch zu 2, 65, 9. — εἴ τε. zu 1, 35, 2. — τι. zu 4, 58. — πρόσχημα. zu 1, 96, 1. — προδώσειν. Spr. 61, 6, 8.

§ 4. ὕστερον. κοινῇ entbehrt ich ungerne. — οὐκ οὖν — ἔφασαν sie verletzten also nicht, erklärten sie, die eidliche Verpflichtung gegen ihre Verbündeten, insbesondere die Lakedämonier als Hegemonen. (Va.) — ἐσιέναι so noch 5, 35, 2. 40, 2. 46, 2. 4. ἐσθλῶν 5, 48. Bei Andern wohl nicht so. — θεῶν πίστεις, θεῶν ὅρκους ἐπὶ πίστι. (Sch.) Aehnlich ὅρκοι θεῶν Xen. An. 2, 5, 7. 3, 1, 22. 2, 10. — ἐκείνοις den Verbündeten in Thrake. (Va.)

§ 5. ὅτι, κύριον ἔσται ὃ τι ἂν τὸ πλῆθος τῶν ξυμμάχων ψηφίσῃται. aus § 2. (Hk.) Thuk. schrieb wohl: ὃ τι δ' εἰρησθαι — ἦ, φαίνεσθαι σφίσι. Spr. 51, 13, 13. — τῶν παλαιῶν ὅρκων, τῶν πρὸς τοὺς ἐπὶ Θράκης. (Sch.) Vielmehr τῶν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. (Bl.) Ich möchte beide verstehen. — Ἀργείων. Ἀργείας mehrere u. einige gute Hsn. vgl. jedoch 3, 86, 1. 5, 11, 2. 25, 1. 32, 5. 44, 1. 45, 1. 46, 2. 78. 82, 4. 8, 6, 1. (6, 33, 2) vgl. zu 5, 29, 3. — ποιήσειν, εἶπον. (Va.)

ίεναι ἐς τὴν ξυμμαχίαν καὶ μὴ μέλλειν· οἱ δὲ ἐς τὸν ὕστερον ξύλλογον αὐτοῖς τὸν παρὰ σφίσι προεῖπον ἤκειν.

Ἦλθε δὲ καὶ Ἡλείων πρεσβεία εὐθύς καὶ ἐποίησαντο πρὸς Κορινθίους ξυμμαχίαν πρῶτον, ἔπειτα ἐκεῖθεν ἐς Ἄργος ἐλθόντες, καθάπερ προεῖρητο, Ἀργείων ξύμμαχοι ἐγένοντο. διαφερόμενοι γὰρ ἐτύγχανον τοῖς Λακεδαιμονίοις περὶ Λεπρέου. πολέμου γὰρ γενομένου ποτὲ πρὸς Ἀρχάδων τινὰς Λεπρεάταις καὶ Ἡλείων παρακληθέντων ὑπὸ Λεπρεατῶν ἐς ξυμμαχίαν ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς καταλυσάντων τὸν πόλεμον, Ἡλεῖοι τὴν γῆν νεμομένοις αὐτοῖς τοῖς Λεπρεάταις τάλαντον ἔταξαν τῷ Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ ἀποφέρειν. καὶ μέχρι τοῦ Ἀττικῶν πολέμου ἀπέφερον, ἔπειτα πανσαμένων διὰ πρόφασιν τοῦ πολέμου οἱ Ἡλεῖοι ἐπηνάγκαζον· οἱ δ' ἐτράποντο πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ δίκης Λακεδαιμονίους ἐπιτραπέισης ὑποτοπήσαντες οἱ Ἡλεῖοι μὴ ἴσον ἔξεν ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν Λεπρεατῶν τὴν γῆν ἔτεμον. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐδὲν ἤσσον ἐδίκασαν αὐτονόμους εἶναι Λεπρεάτας καὶ ἀδικεῖν Ἡλείους, καὶ ὡς οὐκ ἐμμεινάντων τῇ ἐπιτροπῇ φρουρὰν ὀπλιτῶν ἐσπέμφσαν ἐς Λεπρεον. οἱ δὲ Ἡλεῖοι, νομίζοντες πόλιν σφῶν ἀφεστηκυῖαν δέξασθαι τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν ξυνθήκην προφέροντες ἐν ἧ' εἴρητο, ἃ ἔχοντες ἐς τὸν Ἀττικὸν πόλεμον καθίσταντό

§ 6. *ίεναι ἐς τὴν ξ.* zu 3, 91, 1. vgl. jedoch zu 1, 78, 2. — *σφίσι, τοῖς Κορινθίοις.* (Sch.) — *ἤκειν, τοῖς Κορινθίοις.* (Sch.)

C. 31. § 1. *ἐποίησαντο. ἐποίησαντο* mehrere Hsn. — *καθάπερ προεῖρητο* wie vorher bestimmt war, wohl daheim, erg. *ίεναι*. Auf 5, 28, 1 kann es sich nicht wohl beziehen.

§ 2. *παρακληθέντων* Spr. 47, 4, 2. — *ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς, ἐπὶ τῷ καρποῦσθαι τὸ ἡμισον τῆς γῆς.* (Sch.) Arr. An. 2, 1, 4: *καπένας ἐπὶ τοῖς ἡμίσεισι τῶν τότε ὄντων*. Ueber *ἐπὶ* 5, 4, 2. Her. 4, 159, 1 u. Spr. 68, 41, 8; über *γῆς* 47, 28, 9. — *καταλυσάντων* für *καὶ λυσάντων* zwei Hsn., wie ich conjicirt hatte: wenn sie beigelegt hätten. *Λύειν πόλεμον* hat Thuk. nie gesagt, und wer sonst? — *νεμομένοις.* zu 1, 2, 1. — *αὐτοῖς. αὐτοί?* Sonst nämlich gingen die Vorschläge von den Besteuernten aus. zu 1, 99, 3. Oder ist *τοῖς Λεπρεάταις* zu streichen? — *τάλαντον. τάλαντα ε' Bl.*

§ 3. *διὰ πρόφασιν. προφάσει* 3, 86, 2. — *ἐπηνάγκαζον, ἀποφέρειν.* (Sch.) hielten sie dazu an. Spr. 55, 4, 11. — *ἐπιτραπέειν δίκην, δίκαιαν*, wie *ἐπιτροπή* sind die eig. Ausdrücke in dieser Sache. vgl. 4, 83, 2, Sch. zu 1, 28, 2, Harpokr. in *ἐπιτροπή* u. Bud. comm. p. 150. (Dr.) vgl. 7, 18, 4. Ueber den Da. Spr. 52, 3, 5. — *ἴσον, τὸ δίκαιον.* (Sch.) zu 4, 59, 3. — *ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν, πανσάμενοι τοῦ ἐπιτρέψαι τὴν δίκην Λακεδαιμονίους.* (Sch.) Sonst scheint die Phrase nicht vorzukommen. (Bl.) vgl. 8, 63, 3. *οὐκ ἐμμείναντες τῇ ἐπιτροπῇ* § 4.

§ 4. *οὐδὲν ἤσσον* nichtsdestoweniger (Va.), obgleich die Eleer die scheidrichterliche Entscheidung aufgegeben hatten. — *ξυνθήκην.* Es musste also vor dem Anfange des Krieges darüber unter den Peloponnesiern ein besonderer Vertrag [zur Garantie] geschlossen sein. (Pp.) Sonderbar jedoch dass nicht auch die Korinthier 5, 30, 3 sich darauf beriefen. (Bl.) — *προφέροντες.* zu 3, 64, 2. — *τινὲς* Jegliche. Spr. 51, 16, 7? Statthaff

τας, ταῦτα ἔχοντας καὶ ἐξελεῖν, ὡς οὐκ ἴσον ἔχοντες ἀφίστανται πρὸς τοὺς Ἀργεῖους, καὶ τὴν ξυμμαχίαν, ὡσπερ προείρητο, καὶ οὗτοι ἐπέποισαντο. ἐγένοντο δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς μετ' ἐκείνους καὶ οἱ ἐπὶ Θοράκης Χαλκιδῆς Ἀργείων ξύμμαχοι. Βοιωτοὶ δὲ καὶ Μεγαρῆς τὸ αὐτὸ λέγοντες ἡσύχαζον, περιορώμενοι ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ νομίζοντες σφίσι τὴν Ἀργείων δημοκρατίαν, αὐτοῖς ὀλιγαρχουμένοις, ἥσσον ζύμφορον εἶναι τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας.

32 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου Σικωνάιους μὲν Ἀθηναῖοι ἐκπολιορκήσαντες ἀπέκτειναν τοὺς ἡβῶντας, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠδραπόδιον καὶ τὴν γῆν Πλαταιεῦσιν ἔδωσαν νέμεσθαι, Ἀηλλοὺς δὲ κατήγαγον πάλιν εἰς Ἀῆλον, ἐνθυμούμενοι τὰς τε ἐν ταῖς μάχαις ξυμφορὰς καὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς θεοῦ χρήσαντος. καὶ Φωκῆς καὶ Λοκροὶ ἤρξαντο πολεμεῖν. καὶ Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι, ἤδη ξύμμαχοι ὄντες, ἔρχονται εἰς Τεγέαν ἀποστήσαντες Λακεδαιμονίων, ὁρῶντες μέγα μέρος ὄν, καὶ εἰ σφίσι προσγέναιτο, νομίζοντες ἅπασαν ἂν ἔχειν Πελοπόννησον. ὡς δὲ οὐδὲν ἂν ἔφασαν ἐναντιωθῆναι οἱ Τεγεᾶται Λακεδαιμονίοις, οἱ Κορίνθιοι μέχρι τούτου προθύμως πρᾶσσοντες ἀνείσαν τῆς φιλονεικίας καὶ ὠρρώθησαν μὴ οὐδεὶς σφίσι ἐπι τῶν ἄλλων προσχωρῆ. ὅμως δὲ ἐλθόντες εἰς τοὺς Βοιωτοὺς ἐδέοντο σφῶν τε καὶ Ἀργείων γίνεσθαι ξυμμάχους καὶ τᾶλλα κοινῇ πρᾶσσειν. τὰς τε δεχημένους ἐπισπονδάς, αἱ ἦσαν Ἀθηναῖοις καὶ Βοιωτοῖς πρὸς ἀλλήλους

wäre *οἴτινες*. zu 5, 18, 10. — ἐξελεῖν, τοῦ πολέμου. (Sch.) — προείρητο, den hier nicht wieder erwähnten Gesandten § 1.

§ 5. τὸ αὐτὸ λέγοντες, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες. (Sch.) eben die Sprache führend (Hl.), wie die Korinthier u. A., über die Lakedämonier sich beschwerend. — περιορώμενοι vernachlässigt Va. Spr. 52, 10, 11; doch unpassend; mit Aufmerksamkeit und Achtung behandelt Ds.; aber 4, 124, 4 ist doch verschieden und das Wort sonst von Thuk. nicht passiv gebraucht. vgl. Haase p. 106. Ansprechend streicht Dobree ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων und verbindet ἡσύχαζον περιορώμενοι. vgl. zu 4, 71, 1. Haase vermuthet τὰ ἀπὸ für ὑπὸ. vgl. 1, 127, 1. 7, 77, 4. 8, 51, 2. 48, 2. 56, 2. 5, 37, 3 u. Pflugk zu Eur. Her. 23. — αὐτοῖς da sie selbst.

C. 32. § 1. παῖδας. zu 1, 89, 3. — ἀπέκτειναν. vgl. 4, 122. (Pp.) — νέμεσθαι. zu 1, 2, 1. vgl. Böckh Staatsh. 1 S. 559. — ἐνθυμούμενοι τὰς τε — καὶ τοῦ. Spr. 47, 11, 1. — ταῖς μάχαις, bei Delion und Amphipolis. (Pp.)

§ 2. Τεγέαν. Τεγέαν accentuirt man gew. hier u. 5, 62, 1. 64, 1. 2. 74, 1. 76, 1. Doch s. Göttling Accentlehre p. 128. (Pp.) — ἀποστήσαντες, τὴν Τεγέαν. — μέγα μέρος, τῆς Πελοποννήσου. (Sch.) Ueber μέρος zu 2, 20, 2. — ὄν. Spr. 63, 6 A. — προσγέναιτο, προσκηθεῖν. (Sch.) vgl. 2, 87, 4. 6, 6, 1. — ἅπασαν ohne Artikel, wie 7, 15, 1. Her. 2, 91, 2. Spr. 50, 11, 9.

§ 3. ἀνείσαν τῆς. Spr. 47, 13. vgl. 7, 43, 7. Ar. Frie. 318: τῆς βοῆς ἀνήσει. Her. 9, 38: μετίσαν τῆς χρημοσύνης. — φιλονεικίας. zu 1, 41, 3. — εἰς. Spr. 68, 21, 2 u. Kr. zu Xen. An. 1, 1, 11. vgl. 5, 64, 3.

§ 4. ἐπισπονδάς, ein ἀπαξ εἰρημένον (Bl.); über ἐπι — nach — Spr.

οὐ πολλῶ ὕστερον γενόμενοι τούτων τῶν πεντηκονταετίδων σπονδῶν, ἐκέλευον οἱ Κορινθιοὶ τοὺς Βοιωτοὺς ἀκολουθήσαντας Ἀθήναζε καὶ σφίσι ποιῆσαι, ὡσερ Βοιωτοὶ εἶχον, μὴ δεχομένων δὲ Ἀθηναίων ἀπειπεῖν τὴν ἐκχειρίαν καὶ τὸ λοιπὸν μὴ σπένδουσθαι ἄνευ αὐτῶν. Βοιωτοὶ δὲ δεομένων τῶν Κορινθίων περὶ μὲν τῆς Ἀργείων ξυμμα-⁵ χίας ἐπισχεῖν αὐτοὺς ἐκέλευον, ἐλθόντες δὲ Ἀθήναζε μετὰ Κορινθίων οὐχ εὗροντο τὰς δεχημέρους σπονδάς, ἀλλ' ἀπεκρίναντο οἱ Ἀθηναῖοι Κορινθίοις εἶναι σπονδάς, εἴπερ Λακεδαιμονίων εἰσὶ ξύμμαχοι. Βοιωτοὶ μὲν οὖν οὐδὲν μᾶλλον ἀπέπειον τὰς δεχημέρους, ἀξιούντων καὶ αἰ-⁸ τιωμένων Κορινθίων ξυνθέσθαι σφίσι. Κορινθίοις δὲ ἀνακαχῆ ἄσπονδος ἦν πρὸς Ἀθηναίους.

Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ θέρους πανδημεὶ ἐστράτευσαν, Πλει-³³ στοάνακτος τοῦ Πανσανίου, Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἡγουμένους, τῆς Ἀρκαδίας ἐς Παρρασίους, Μαντινέων ὑπηγούους ὄντας, κατὰ στάσιν ἐπικαλεσαμένων σφῶς, ἅμα δὲ καὶ τὸ ἐν Κυψέλοις τεῖχος ἀναίρησον-² τες, ἦν δύνωνται, ὃ ἐτείχισαν Μαντινῆς καὶ αὐτοὶ ἐφρούρουν, ἐν τῇ Παρρασιακῇ κείμενον ἐπὶ τῇ Σκιρίτιδι τῆς Λακωνικῆς. καὶ οἱ μὲν Λα-² κεδαιμόνιοι τὴν γῆν τῶν Παρρασίων ἐδύον, οἱ δὲ Μαντινῆς τὴν πό-² λιν Ἀργείοις φύλαξι παραδόντες αὐτοὶ τὴν ξυμμαχίαν ἐφρούρουν. ἀ-² δύνατοι δ' ὄντες διασωῶσαι τό τε ἐν Κυψέλοις τεῖχος καὶ τὰς ἐν Παρ-² ρασίοις πόλεις ἀπῆλθον. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοὺς τε Παρρασίους αὐτο-² νόμως ποιήσαντες καὶ τὸ τεῖχος καθελόντες ἀνεχώρησαν ἐπ' οἶκον.

Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους ἤδη ἦόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ Θράκης³⁴ μετὰ Βρασίδου ἐξεληθόντων στρατιωτῶν, οὓς ὁ Κλεαρίδας μετὰ τὰς σπονδάς ἐκόμισεν, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐψηφίσαντο τοὺς μὲν μετὰ Βρα-³⁴ σίδου Ἐλλωτας μαχεσαμένους ἐλευθέρους εἶναι καὶ οἰκεῖν ὅπου ἂν βού-

68, 46, 17. vgl. zu 5, 22, 2. — τούτων verdächtigt Dobree; doch s. Spr. 50, 11, 21 u. Kr. zu Xen. An. 7, 5, 3. — αὐτῶν für σφῶν. zu 1, 95, 2.

§ 5. ξυμμαχίας, das zu schliessende. — ἐπισχεῖν abwarten. (Va.) mit περί auch 8, 5, 2. (Pr.) vgl. Her. 8, 5, 1. 23. — εὗροντο. Spr. 52, 10, 1. vgl. 1, 31, 2. 58, 1. — ἀξιούντων, ἀπειπεῖν τὰς δεχημέρους σπονδάς. (Ps.) — αἰτιωμένων. ἤτιῶντο οἱ Κορινθιοὶ δηλονότι τοὺς Βοιωτοὺς ὅτι συνέθεντο αὐτοῖς ἀπειπεῖν τὰς πρὸς Ἀθηναίους σπονδάς. (Sch.) Va. u. Hl. lassen ξυνθέσθαι von ἀξιούντων abhängen. Für einen Vertrag schliessen ohne nähere Bestimmung findet sich συντίθεσθαι auch sonst. vgl. Lex. Xen. — ἄσπονδος nicht durch einen förmlichen Vertrag begründet, wohl auch nicht verabredet.

C. 33. § 1. τῆς Ἀρκαδίας. Spr. 47, 5, 5. — ἐπικαλεσαμένων, τῶν Παρρασίων. (Sch.) — κείμενον ἐπὶ τῇ Σ., ἐπιτεταχισμένον ὡςτι βλάπτει τὴν Σκιρίαν. (Sch.) vgl. (zu) 5, 51, 1. 8, 60, 1.

§ 2. τὴν πόλιν ihre (eigne) Stadt. (Hl.) — τὴν ξυμμαχίαν das Land, die Plätze der Verbündeten. vgl. 4, 118, 3; das parrhasische Gebiet. (Sch.) u. zu 3, 92, 3.

C. 34. § 1. τῶν ἀπό. Spr. 50, 8, 14. — μετὰ, τῶν μετὰ Kr. Bruchst. — τοὺς μετὰ B. Ἐλλωτας 4, 80, 3. — μαχεσαμένους. Spr. 50, 10, 3. —

λωνται, καὶ ὕστερον οὐ πολλῶν αὐτοὺς μετὰ τῶν νεοδαμωδῶν ἐς Λέπρον κατέστησαν, κείμενον ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς καὶ τῆς Ἡλείας, ὄντες 27 ἤδη διάφοροι Ἡλείοι· τοὺς δ' ἐκ τῆς νήσου ληφθέντας σφῶν καὶ τὰ ὄπλα παραδόντας, δέισαντες μὴ τι διὰ τὴν ξυμφορὰν νομίσαντες ἐλασσωθῆσθαι καὶ ὄντες ἐπίτιμοι νεωτερίσωσιν, ἤδη καὶ ἀρχάς τινας ἔχοντας ἀτίμους ἐποίησαν, ἀτιμίαν δὲ τοιάνδε ὥστε μῆτε ἄρχην μῆτε πριαμένους τι ἢ πωλοῦντας κυρίους εἶναι. ὕστερον δὲ αὖθις χρόνῳ ἐπίτιμοι ἐγένοντο.

35 Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους καὶ Θύσσον τὴν ἐν τῇ Ἄθῳ Δικτιδῆς εἶλον, Ἄθηναίον οὖσαν ξύμμαχον·

Καὶ τὸ θέρους τοῦτο πᾶν ἐπιμίξια μὲν ἦσαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις, ὑπώπτεον δὲ ἀλλήλους εὐθύς μετὰ τὰς σπονδάς οἷ τε Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ ἀπόδοσιν. τὴν γὰρ Ἀμφίπολιν πρότεροι λαχόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποδίδουσι καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀποδεδώκεσαν, οὐδὲ τοὺς ἐπὶ Θοράκης παρεῖχον ξυμμάχους τὰς σπονδάς δεχομένους οὐδὲ Βοιωτοὺς οὐδὲ Κορινθίους, λέγοντες αἰεὶ ὡς μετ' Ἀθηναίων τούτους, ἢ μὴ θέλωσι, κοινῇ ἀναγκάσωσιν· χρόνους τε προὔθεντο ἄνευ ξυγγραφῆς ἐν οἷς 38 ἤρην τοὺς μὴ εἰσόντας ἀμφοτέροις πολεμίους εἶναι. τούτων οὖν ὀρῶντες οἱ Ἀθηναῖοι οὐδὲν ἔργῳ γιγνόμενον ὑπετόπτεον τοὺς Λακεδαιμόνιους μηδὲν δίκαιον διανοεῖσθαι, ὥστε οὔτε Πύλον ἀπαιτούντων αὐτῶν ἀπεδίδοσαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ τῆς νήσου δεσμώτας μετεμέλοντο ἀπο-

νεοδαμωδῶν. vgl. 7, 58, 3. Heloten die schon einige Zeit frei gewesen nach Müller Dor. 2 S. 45. Ueber die Betonung des Ge. Göttling Acc. S. 327. — ἐπὶ τῆς. zu 1, 60, 2. — Λακωνικῆς. zu 1, 25, 1.

§ 2. τοὺς ἐκ. zu 5, 15, 1. — νομίσαντες καὶ ὄντες indem sie glaubten und wenn sie wären. Spr. 56, 14, 1. — ἐλασσωθῆσθαι auch Dem. 21, 66; ἐλασσώσεσθαι unten 5, 104, 105, 2. — τινάς, ἐπίους, auf die ἀτίμους bezogen. (Va.) — ἀτιμίαν ist an ἀτίμους anzuschliessen, wie δουλείαν an δούλους 5, 9, 7. — πριαμένους — κυρίους εἶναι noch auf eine rechtsgültige Art etwas kaufen oder verkaufen können. (Hl.)

C. 35. § 1. ἐπιμίξια. Spr. 44, 3, 5. So ὁμιλία Isokr. 15, 48. Plat. Rep. 614, e. — τῇ Ἄθῳ. τῷ Ἄθῳ schlechte Hsn. vgl. 4, 109, 1. 5, 3, 4. Vielleicht jedoch war das Wort Fem. als Bezeichnung der Landschaft. (Hk.) — Δικτιδῆς. Διῆς Gatterer, Ἄθῳ ἀκτῇ Didot, gegen 5, 82, 1? οἱ Χαλκιδῆς Pr. vgl. Böckh Staatsh. 2 S. 682, 691. — ὑπώπτεον ἀλλήλους. vgl. 8, 39, 2 u. zu 4, 51. — οὐκ ἀπόδοσιν. zu 1, 137, 4.

§ 2. πρότεροι. zu 5, 21, 1. — τὰ ἄλλα. τᾶλλα eine Hs. — παρεῖχον δεχομένους bewirkten die Annahme Va.; ἀπεδείκνον Ds. Ungewöhnlich ist die Verbindung mit dem Particip. — προὔθεντο, ἔταξαν. (Sch.) — ἄνευ ξυγγραφῆς, συμφωνίας γεγραμμένης. (Sch.) — εἰς τὰς σπονδάς. (Sch.)

§ 3. ὑπετόπτεον. zu 2, 5, 3. — αὐτῶν fehlt in schlechten Hsn.; Eine

δεδωκότες, τὰ τε ἄλλα χωρία εἶχον, μένοντες ἕως σφίσι κάκεινοι ποιη-
 σιαν τὰ εἰρημένα. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰ μὲν δυνατὰ ἔφρασαν πεποιη-
 κέναι· τοὺς γὰρ παρὰ σφίσι δεσμώτας ὄντας Ἀθηναίων ἀποδοῦναι
 καὶ τοὺς ἐπὶ Θοράκης στρατιώτας ἀπαγαγεῖν καὶ εἰ τοῦ ἄλλου ἐγκρα-
 τεῖς ἦσαν· Ἀμφιπόλειος δὲ οὐκ ἔφρασαν κρατεῖν ὥστε παραδοῦναι,
 Βοιωτοὺς δὲ πειράσεσθαι καὶ Κορινθίους ἐς τὰς σπονδὰς ἐσαγαγεῖν
 καὶ Πάνακτον ἀπολαβεῖν καὶ Ἀθηναίων ὅσοι ἦσαν ἐν Βοιωτοῖς αἰ-
 χμάλωτοι κομιεῖν. Πύλον μέντοι ἤξιον σφίσι ἀποδοῦναι· εἰ δὲ μή,
 Μεσσηνίους γε καὶ τοὺς Εἰλωτας ἐξαγαγεῖν, ὥσπερ καὶ αὐτοὶ τοὺς
 ἀπὸ Θοράκης, Ἀθηναίους δὲ φρουρεῖν τὸ χωρίον αὐτούς, εἰ βούλονται.
 πολλάκις δὲ καὶ πολλῶν λόγων γενομένων ἐν τῷ θέρει τούτῳ ἐπεισαν
 τοὺς Ἀθηναίους ὥστε ἐξαγαγεῖν ἐκ Πύλου Μεσσηνίους καὶ τοὺς ἄλ-
 λους Εἰλωτάς [τε καὶ] ὅσοι ἠτόμολῆκεσαν ἐκ τῆς Λακωνικῆς· καὶ κα-
 τήμισαν αὐτοὺς ἐν Κρανίοις τῆς Κεφαλληνίας· τὸ μὲν οὖν θέρος τοῦτο
 ἦσυχία ἦν καὶ ἔφοδοι παρ' ἀλλήλους.

Τοῦ δ' ἐπιγεγομένου χιμῶνος — ἔτυχον γὰρ ἔφοροι ἕτεροι καὶ 36
 οὐκ ἐφ' ὧν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο ἄρχοντες ἤδη καὶ τινες αὐτῶν καὶ
 ἐναντίοι σπονδαῖς — ἔλθουσῶν πρεσβειῶν ἀπὸ τῆς Ξυμμαχίδος καὶ
 παρόντων Ἀθηναίων καὶ Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ πολλὰ ἐν ἄλ-
 λήλοις εἰπόντων καὶ οὐδὲν Ξυμβάντων, ὡς ἀπῆεσαν ἐπ' οἶκου, τοῖς
 Βοιωτοῖς καὶ Κορινθίοις Κλεόβουλος καὶ Ξενάργης, οὗτοι οἵπερ τῶν
 ἐφόρων ἐβούλοντο μάλιστα διαλύσαι τὰς σπονδὰς, λόγους ποιοῦνται
 ἰδίους, παραινοῦντες ὅτι μάλιστα ταῦτά τε γινώσκειν καὶ πειράσθαι
 Βοιωτούς, Ἀργείων γενομένους πρῶτον αὐτοὺς Ξυμμαχούς, αὐθις μετα
 Βοιωτῶν Ἀργείους Λακεδαιμονίους ποιῆσαι Ξυμμαχούς· οὕτω γὰρ ἦμισ' 2
 ἂν ἀναγκασθῆναι Βοιωτούς ἐς τὰς Ἀτικὰς σπονδὰς ἐσελθεῖν· ἐλέσθαι

αὐτοὶ. — τὰ τε ἄλλα, χωρία 5, 18, 6. — εἰρημένα, τεταγμένα. (Sch.) erg.
 ποιεῖν. Kr. zu Xen. An. 4, 1, 14.

§ 4. καὶ εἰ τοῦ und aus andern Orten deren sie etwa. Spr.
 60, 10, 1. Doch kann man diesen Satz auch, καὶ τοὺς — ἀπαγαγεῖν als διὰ
 μέσον genommen, an ἀποδοῦναι anschliessen.

§ 5. ἀπολαβεῖν von den Böotern (5, 3, 4) für die Athener zurück-
 zu erhalten. vgl. 5, 30, 3. — κομιεῖν für κομίσαι. zu 1, 27, 2. — γε καὶ für
 τε καὶ Reiske b. Abr. p. 519. — ὥσπερ καὶ αὐτοί, ἐξήγαγον. Spr. 62, 4, 1.

§ 6. ὥστε. zu 2, 2, 4. — τε καὶ streicht Kr. Sollte hier noch auf häus-
 liche Sklaven Lakonikas hingewiesen werden, so müsste ὅσοι für ὅσοι ἄλλοι
 stehen: die andern, nämlich Heloten und so viele sonst. vgl. 6,
 74, 2. Doch so nur bei καί, wohl nie bei τε καί. — ἐφόροι. zu 1, 6, 1.

C. 36. § 1. ἐναντίοι σπονδαῖς Verträgen mit Athen abgeneigt.
 Kr. zu Xen. An. 2, 3, 7. (Pp.) — Ξυμμαχίδος. zu 1, 110, 2. — ἐν. zu
 4, 25, 6. — οὐδὲν. zu 2, 5, 4. — ἀπῆεσαν, οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Κορινθιοί.
 (Sch.) — οὗτοι οἵπερ, wie Her. 7, 170, 3. 8, 124, 2. — ταῦτά für ταῦτα
 H. u. Reiske: gleichesinnig zu sein, dieselben Interessen zu verfolgen.
 (Bd.) — αὐτοὺς selbst. — αὐθις. zu 6, 90, 1. 7, 42, 5.

§ 2. ἦμισ' ἂν für ἦμισα Pp. u. Elmsley. — ἐλέσθαι — γενέσθαι

γὰρ Λακεδαιμονίους πρὸ τῆς Ἀθηναίων ἔχθρας καὶ διαλύσεως τῶν
 35 σπονδῶν Ἀργείους σφίσι φίλους καὶ ξυμμάχους γενέσθαι. τὸ γὰρ
 Ἀργος αἰεὶ ἠπίσταντο ἐπιθυμοῦντας τοὺς Λακεδαιμονίους καλῶς σφίσι
 φίλιον γενέσθαι, ἡγούμενοι τὸν ἔξω Πελοποννήσου πόλεμον ὄβριον ἂν
 εἶναι. τὸ μέντοι Πάνακτον ἐδέοντο Βοιωτοὺς ὅπως παραδῶσι Λακε-
 37 δαιμονίους, ἵνα ἀντ' αὐτοῦ Πύλον, ἣν δύνωνται, ἀπολαβόντες ῥᾶον κα-
 ταῦτα ἐπεσταλμένοι ἀπὸ τε τοῦ Ξενάρχου καὶ Κλεοβούλου καὶ ὅσοι
 φίλοι ἦσαν αὐτοῖς τῶν Λακεδαιμονίων ὥστε ἀπαγγεῖλαι ἐπὶ τὰ κοινά,
 ἐκάτεροι ἀνεχώρουν. Ἀργείων δὲ δύο ἄνδρες τῆς ἀρχῆς τῆς μεγίστης
 ἐπετήρουν ἀπιόντας αὐτοὺς καθ' ὁδὸν καὶ ξυγγενόμενοι ἐς λόγους ἤλ-
 38 θον, εἴ πως οἱ Βοιωτοὶ σφίσι ξύμμαχοι γένοιντο ὡς περ Κορινθιοὶ καὶ
 Ἡλείοι καὶ Μαντινῆς· νομίζειν γὰρ ἂν τούτου προχωρήσαντος ῥαδίως
 ἦδη καὶ πολεμεῖν καὶ σπένδασθαι καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰ βούλου-
 39 το, κοινῶ λόγῳ χρωμένους, καὶ εἴ τινα πρὸς ἄλλον δέοι. τοῖς δὲ τῶν
 Βοιωτῶν πρέσβεσιν ἀκούουσαι ἤρεσκεν· κατὰ τύχην γὰρ ἐδέοντο τού-
 των ὧν περ καὶ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμονίας αὐτοῖς φίλοι ἐπεστάλκεσαν.
 καὶ οἱ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ὡς ἦσθοντο αὐτοὺς δεχομένους τὸν λόγον,
 40 εἰπόντες ὅτι πρέσβεις πέμψουσιν ἐς Βοιωτοὺς ἀπῆλθον. ἀφικόμενοι δὲ

denn die Lakedämonier würden der Feindschaft mit den Athe-
 nern und der Brechung des Vertrages die Freundschaft und
 Bundesgenossenschaft mit den Argeiern vorziehen, d. h. wenn sie
 diese erlangten, so würden sie es nicht achten darüber mit den Athenern zu
 brechen. (Ps. u. Bd.) Das ἂν aus dem vorigen Satze kann auch hier ge-
 dacht werden. Kr. zu Xen. An. 4, 6, 43.

§ 3. καλῶς, βεβαίως. (Sch.) auf anständige Weise, ohne dafür
 das kynurische Gebiet hinzugehen. (Arn.) Ein Sch. verbindet es mit ἠπίσταντο.
 vgl. Kr. zu Dion. p. 296. Doch wäre das Hyperbaton hart. Dobree vermuthet
 κάλλως, eine doch nicht prosaische Krasis; καὶ ἄλλως Kr. Bruchst.; πάντως?
 vgl. 5, 41, 3. — ἡγούμενοι will man auf ἠπίσταντο (Κλεόβουλος καὶ Ξενάρ-
 ρης) beziehen und dabei alle Lakedämonier gedacht wissen; hier sehr hart.
 Es könnte gesetzt sein als ob ὡς ἐπεθύμουν οἱ Λακ. vorherginge; passender
 wäre jedoch ἡγουμένους. (Kr. Bruchst.) vgl. Stud. 2 p. 203 f. — ἐδέοντο
 Βοιωτοὺς ὅπως, ἐδέοντο Βοιωτοὺς οὕτω ποιῆσαι ὅπως. (Sch.) Sommer in
 Jahns Jahrb. 24, 2 S. 133 verglich Soph. Aj. 557: δεῖ σ' ὅπως, unzureichend;
 ich vermute ἡτοῦντο.

C. 37. § 1. ἐπεσταλμένοι. ἀντὶ τοῦ τούτων ἐπιτεταλμένων αὐτοῖς ὑπὸ τῶν
 ἐφόρων. (Sch.) Spr. 52, 4, 1. Doch wird dies Wort selbst sonst nicht leicht
 so im Passiv vorkommen. — κοινά Staats-Behöden. vgl. 5, 38, 2 u.
 Xen. An. 5, 6, 27. — τῆς μεγίστης, τῶν ἀρχωνῶν vermuthlich 7, 47, 11. (Bl.)

§ 2. ἄνδρες τῆς. Spr. 47, 9. — κοινῶ λόγῳ χρωμένους, ὁμοφρο-
 νουσίας δηλονότι Ἀργείους τε καὶ Κορινθίους καὶ Βοιωτοὺς. (Sch.) vgl. zu 4,
 64, 2. — εἴ τινα πρὸς ἄλλον. zu 4, 3, 4.

§ 3. οἱ ἐκ τῆς Α., οἱ περὶ τὸν Κλεόβουλον δηλονότι. (Sch.) — αὐτοῖς,
 τοῖς τῶν Βοιωτῶν πρέσβεσι καὶ τοῖς Κορινθίοις. (Sch.) Abhängig von ἐπεστάλ-
 κεσαν. (Va.)

οἱ Βοιωτοὶ ἀπήγγειλαν τοῖς βοιωτάρχαις τὰ τε ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος καὶ τὰ ἀπὸ τῶν Ξυγγενομένων Ἀργείων· καὶ οἱ βοιωτάρχαι ἠρέσκοντό τε καὶ πολλῶ προθυμότεροι ἦσαν, ὅτι ἀμφοτέρωθεν Ξυνεβηθῆκει αὐτοῖς τοὺς τε φίλους τῶν Λακεδαιμονίων τῶν αὐτῶν δεῖσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους [ἐς] τὰ ὁμοῖα σπεύδειν. καὶ οὐ πολλῶ ὕστερον πρέσβεις παρήσαν Ἀργείων τὰ εἰρημμένα προκαλοῦμενοι· καὶ αὐτοὺς ἀπέπεμψαν ἐπανέσαντες τοὺς λόγους οἱ βοιωτάρχαι καὶ πρέσβεις ὑποσχόμενοι ἀποστελεῖν περὶ τῆς Ξυμμαχίας ἐς Ἀργος.

Ἐν δὲ τούτῳ ἐδόκει πρῶτον τοῖς βοιωτάρχαις καὶ Κορινθίοις καὶ 38 Μεγαροῦσι καὶ τοῖς ἀπὸ Θράκης πρέσβεσιν ὁμοῖαι ὄρκους ἀλλήλοις ἢ μὴν ἐν τε τῷ παρατυχόντι ἀμνεῖν τῷ δεομένῳ καὶ μὴ πολεμήσειν τῷ μὴδὲ Ξυμβῆσθαι ἀνευ κοινῆς γνώμης, καὶ οὕτως ἤδη τοὺς Βοιω-2 τοὺς καὶ Μεγαρέας, τὸ γὰρ αὐτὸ ἐποίουν, πρὸς τοὺς Ἀργείους σπένδεισθαι. πρὶν δὲ τοὺς ὄρκους γενέσθαι οἱ βοιωτάρχαι ἐκοίνωσαν ταῖς τέσσαροι βουλαῖς τῶν Βοιωτῶν ταῦτα, αἴπερ ἅπαν τὸ κῆρος ἔχουσι, καὶ παρήνον γενέσθαι ὄρκους ταῖς πόλεσιν, ὅσαι βούλονται ἐπ' ὠφελία σφίσι Ξυνομνύναι. οἱ δ' ἐν ταῖς βουλαῖς τῶν Βοιωτῶν ὄντες οὐ προς-3 δέχονται τὸν λόγον, δεδιότες μὴ ἐναντία Λακεδαιμονίοις ποιήσωσι, τοῖς ἐκείνων ἀφεστῶσι Κορινθίοις Ξυνομνύντες· οὐ γὰρ εἶπον αὐτοῖς οἱ 4 βοιωτάρχαι τὰ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος, ὅτι τῶν τε ἐφόρων Κλεόβουλος καὶ Ξενάργης καὶ οἱ φίλοι παρανοῶσιν Ἀργείων πρῶτον καὶ Κορινθίων γενομένους Ξυμμάχους ὕστερον μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεσθαι,

§ 4. τὰ ἐκ τῆς A. die aus L. mitgegebenen Aufträge 5, 36, 1 ff. vgl. 5, 38, 4. — τὰ ἀπό. zu 5, 31, 5. — τοὺς φίλους τῶν ihre Freunde aus der Zahl der. (Ps.) zu 5, 67, 3. — τῶν αὐτῶν, Verbindung der Bδότεr mit den Argeiern. (Pp.) — ἐς τὰ ὁμοῖα σπεύδειν auf ähnliche Zwecke hinstreben, eodem properare Ps. Das ἐς verdächtigt Kr. Bruchst. Spr. 46, 6, 3.

§ 5. τὰ εἰρημμένα προκαλοῦμενοι zur Annahme der Vorschläge § 1 auffordernd. vgl. zu 4, 20, 1 mit 2, 72, 3 u. 73, 1. (Dr.)

C. 38. § 1. ἐν τῷ π. zu 3, 82, 7. — ἀμνεῖν für ἀμνεῖν Bekker. — τῷ δεομένῳ dem von ihnen der Hülfe bedürfe. (Va.) Ueber den Singular zu 4, 92, 5. vgl. 5, 39, 2, 80, 1.

§ 2. τὸ αὐτὸ ἐποίουν, ἤγουν τὴν κοινὴν πράξιν ἐποίησαν. (Sch.) sie handelten einstimmig. (Hl.) Das ἐποίουν durch ἐπρασσον zu erklären ist unstatthaft. Mir scheint die Stelle verfälscht. Va.: idem ii inter se ipsi fecerant. Ungenügend ἐπόθουν für ἐποίουν Kr. Bruchst. — σπένδεισθαι von ἐδόκει regiert. (Va.) — ταῖς den bekanntlich bestehenden. So οἱ ὀδοθήκοντα und οἱ ἐξακόσιοι 5, 47, 11. (Blume Animadvv. p. 10.) — ὠφελία, συμμαχία. (Sch.) vgl. § 1 u. zu 1, 3, 2. — σφίσι gehört zu Ξυνομνύναι. (Ps.) — Ξυνομνύναι. zu 1, 71, 4.

§ 3. ἀφεστῶσι, in sofern sie mit den Argeiern, den Feinden Spartas, sich verbündet hatten. (Ds.)

§ 4. μετὰ τῶν A. γίγνεσθαι. Pp. hält für passender mit Va. Ξυμμάχους zu ergänzen als mit Ds. den Ausdruck für sich zu nehmen, wie μετὰ

οιόμενοι τὴν βουλὴν, κὰν μὴ εἴπωσιν, οὐκ ἄλλα ψηφισθῆναι ἢ ἂ σφίσι προδιαγνόντες παραινῶσιν. ὡς δὲ ἀντίεστη τὸ πρῶγμα, οἱ μὲν Κορίνθιοι καὶ οἱ ἀπὸ Θοράκης πρέσβεις ἀπρακτοὶ ἀπῆλθον, οἱ δὲ βωιωτάρχαι μέλλοντες πρότερον, εἰ ταῦτα ἐπεισαν, καὶ τὴν ξυμμαχίαν περάσεισθαι πρὸς Ἀργείους ποιεῖν, οὐκέτι ἐσήνεγκαν περὶ Ἀργείων ἐς τὰς βουλὰς, οὐδὲ ἐς τὸ Ἄργος τοὺς πρέσβεις οὐς ὑπέσχοτο ἐπιμπον, ἀμέλεια δὲ τις ἐνῆν καὶ διατριβὴ τῶν πάντων.

39 Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ Μηκόβερναν Ὀλύνθιοι Ἀθηναίων φρουρούντων ἐπιδραμόντες εἶλον.

Μετὰ δὲ ταῦτα — ἐγίνοντο γὰρ αἰεὶ λόγοι τοῖς [τε] Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις περὶ ὧν εἶχον ἀλλήλων — ἐλπίζοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, εἰ Πάνακτον Ἀθηναῖοι παρὰ Βωιωτῶν ἀπολάβοιεν, κομισσάσθαι ἂν αὐτοὶ Πύλον, ἦλθον ἐς τοὺς Βωιωτοὺς πρεσβευόμενοι καὶ ἐδέοντο σφίσι Πάνακτόν τε καὶ τοὺς Ἀθηναίων δεσμώτας παραδοῦναι, εἴν' ἀντ' αὐτῶν Πύλον κομισσάνται. οἱ δὲ Βωιωτοὶ οὐκ ἔφρασαν ἀποδώσειν, ἣν μὴ σφίσι ξυμμαχίαν ἰδίαν ποιήσωσιν ὥσπερ Ἀθηναῖοις. Λακεδαιμόνιοι δέ, εἰδότες μὲν ὅτι ἀδικήσουσιν Ἀθηναίους, εἰρημένον ἄνευ ἀλλήλων μῆτε σπένδεισθαι τῷ μῆτε πολεμεῖν, βουλόμενοι δὲ τὸ Πάνακτον παραλαβεῖν ὡς τὴν Πύλον ἀντ' αὐτοῦ κομιούμενοι καὶ ἅμα τῶν συγγέαι σπενδόντων τὰς σπονδὰς προθυμουμένων τὰ ἐς Βωιωτοὺς, ἐποίησαντο τὴν ξυμμαχίαν τοῦ χειμῶνος τελευτῶντος ἤδη καὶ πρὸς

πνος εἶναι. vgl. zu 4, 125, 1. Ich ziehe dieses vor. — σφίσιν. σφεῖς Bk. Es schwebt hier das Subject von ψηφισθῆναι als Hauptsubject vor. vgl. 4, 113, 2. (Arn.) Arndt De pron. refl. I p. 34 bezieht σφίσι zu προδιαγνόντες gefügt auf die Böotarchen: quae ipsi secum antea deliberata (σφίσι προδιαγνόντες) suasissent. Ich billige σφεῖς.

§ 5. ἀντίεστη, ἄλλως ἀπέβη, ἐκωλύθη. (Sch.) vgl. 5, 4, 5. — καὶ vor τὴν gehört zum ganzen Satze, insbesondere zu πρὸς Ἀργείους. vgl. § 1. (Pp.) — ἐσήνεγκαν stellten einen Antrag. Spr. 52, 1, 2. Mit einem Ac. 8, 67, 1. 2. vgl. Her. 3, 80, 4. 82, 1. — οὐς, πέμπειν. Spr. 55, 4, 11. — ὑπέσχοτο 5, 37, 4. (Ds.)

C. 39. § 1. Ἀ. φρουρούντων. zu 1, 89, 2. — τε scheint verdächtig. (Kampe obs. cr. p. 8.) — ἀλλήλων von ἄ in ὧν regiert. Spr. 47, 9, 5.

§ 2. ἰδίαν auch 5, 40, 1. separatim Va. an beiden Stellen, ἰδία 5, 42, 3. — εἰρημένον — πολεμεῖν. Diese Bedingung, auch 5, 46, 2 erwähnt, dürfte C. 23 ausgefallen sein. — τὸ II. auch 5, 40, 1. 2 u. 42, 1. Plut. Alk. 14, ἢ Πάνακτος Plut. Nik. 10. (Dr.) ὁ II. Menander bei Harpokr. u. Suid. (Wasse.) vgl. Phot. p. 274. (Pp.) — συγγέαι ὄρκους Eur. Hipp. 1063, νόμιμα Her. 7, 136, τὰς ψήφους Isae. 5, 18. (Valck. z. Eur. Hipp. 1062.) So συγγεῖν τὰ νόμιμα Ant. 4, α, 1. 6. 4, β, 7, τὸν θεσμόν Dem. 23, 62, τὰ σύμβολα 21, 173. vgl. zu 1, 146. — τὰ ἐς für τὰς ἐς die besten Hsn.: die Verbindung mit. So προθυμήθη τὴν ξύμβασιν 5, 17, 1. (Pp.) 5, 46, 1: ἐπισχόντας τὰ πρὸς Ἀργείους. (Arn.) Spr. 46, 6, 3. — ἤδη καὶ καὶ ἤδη? Sonst freilich καὶ πρὸς ἕαρ ἤδη. vgl. (zu) 4, 135, 1. 5, 81, 2 u. 8, 108, 1. — καὶ πρὸς ἕαρ. ὄντος ergänzt Gb. Vielmehr: sie machten ein Bündnis am Ende des Win-

ἕαρ κ
λέμω
οἱ τ
Πάν
τοῖς
ἐς Α
ᾄοντο
τὰς Α
ᾄστε ο
πρότε
Λακεδ
ποροῦν
καὶ Τ
δεχόμε
Πειλοπ
κεδαίμ
τοι αὐ
μονίου

ters u
genden.

C. 4
ᾄοντο di
u. ἰκνιόμ
lung nirg

§ 2.
Hel. 108,
9, 48, 18
bestehend
bezogen

§ 3.
ἀπορίων
Aristot. T
γεῖταις
(P.) Ung
οχλίαν
35, 3, 15.
dicet fass
ἰγισθαι
3, 38, 5. (H
— ὅπ
scheint es
ρίων (?)
vereinig
(Pp.) Stat

ἔαρ· καὶ τὸ Πάνακτον εὐθὺς καθηρεῖτο. καὶ ἐνδέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεῦτα.

Ἀμα δὲ τῷ ἤρι εὐθὺς τοῦ ἐπιγυνομένου θέρους οἱ Ἀργεῖοι, ὡς⁴⁰ οἱ τε πρέσβεις τῶν Βοιωτῶν οὐς ἔφασαν πέμψειν οὐχ ἦκον, τό τε Πάνακτον ἦσαν καθαιρούμενον καὶ ξυμμαχίαν ἰδίαν γεγενημένην τοῖς Βοιωτοῖς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔδεισαν μὴ μονωθῶσι καὶ ἐς Λακεδαιμονίους πᾶσα ἡ ξυμμαχία χωρήσῃ· τοὺς γὰρ Βοιωτοὺς² ὤοντο πεπεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τό τε Πάνακτον καθελείν καὶ ἐς τὰς Ἀθηναίων σπονδὰς εἰσεῖναι, τοὺς τε Ἀθηναίους εἰδέναί ταῦτα, ὥστε οὐδὲ πρὸς Ἀθηναίους ἔτι σφίσι εἶναι ξυμμαχίαν ποιήσασθαι, πρότερον ἐλπίζοντες ἐκ τῶν διαφορῶν, εἰ μὴ μείνειαν αὐτοῖς αἱ πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδαί, τοῖς γοῦν Ἀθηναίοις ξύμμαχοι ἔσεσθαι. ἀ³ ποροῦντες οὖν ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι καὶ φοβούμενοι μὴ Λακεδαιμονίοις καὶ Τεγεάταις, Βοιωτοῖς καὶ Ἀθηναίοις ἅμα πολεμῶσιν, πρότερον οὐ δεχόμενοι τὰς Λακεδαιμονίων σπονδὰς, ἀλλ' ἐν φρονήματι ὄντες τῆς Πελοποννήσου ἠγγήσεσθαι, ἐπεμπον ὡς ἐδύνατο τάχιστα ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις Εὐστροφον καὶ Αἴσωνα, οἱ ἐδόκουν προσφιλέστατοι αὐτοῖς εἶναι, ἠγοούμενοι ἐκ τῶν παρόντων κράτιστα πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ποιησάμενοι, ὅπῃ ἂν ξυγχωρῇ, ἡσυχίαν ἔχειν. καὶ⁴¹

ters und gegen den Frühling zu. (Pp.?) Va, verbindet es mit dem Folgenden. — καθηρεῖτο, ὑπὸ Βοιωτῶν. (Sch.)

C. 40. § 1. ἔφασαν 5, 37, 4. (Pp.) — ἦκον Kr. Bruchst. ἔοντο oder ἦκοντο die Hsn. Das — το ist aus dem folgenden τό entstanden. Spr. § 40 u. ἰκνέομαι. Auch Thuk. gebraucht das Simplex ἰκνέσθαι in der eig. Bedeutung nirgends. vgl. zu 1, 99, 3.

§ 2. ὥστε οὐδέ. ὥστε οὐ mit dem Inf. auch 8, 76, 6, Eur. Phön. 1358, Hel. 108, Plat. Apol. 26, d, Lys. 21, 18, Isokr. 12, 255, Isä. 11, 27, Dem. 9, 48, 18, 283. (Pp.) — ἐκ τῶν wegen der zwischen Athen und Sparta bestehenden. (Bl.) — αὐτοῖς aus der Seele des Schriftstellers auf die Argeier bezogen. vgl. zu 1, 95, 2. — εἶναι, ἐξείναι. zu 4, 98, 5.

§ 3. ἀποροῦντες ταῦτα. So ἀπορεῖν τι Xen. Hell. 6, 1, 4 und selbst ἀπορεῖν τὴν ἐξαγωγήν Her. 4, 179, 2, τὴν ἔλασιν 3, 4, 2, ἀπορῶ τὴν αἰτίαν Aristot. Thierg. 7. (St. u. Bl.) Spr. 46, 5, 4. vgl. 6, 3 u. 48, 15, 7. — Τεγεάταις καὶ B. Kr. — ἐν φρονήματι ὄντες, διανοία ἐπηρημένη ἐλπίζοντες. (Ps.) Ungewöhnlich so. — αὐτοῖς, τοῖς Λακεδαιμονίοις. — ἠγοούμενοι ἡσυχίαν ἔχειν entschlossen sich ruhig zu verhalten. (Bl.) vgl. Spr. 55, 3, 15. Zw. 2, 42, 3. Zwar könnte man mit dem Sch. κράτιστα als Prädicat fassen; doch scheint der Plural nicht eben so wie bei εἶναι auch bei ἠγγέσθαι und ähnlichen Verben üblich zu sein. (Pp.) S. jedoch 3, 16, 2 u. 8, 56, 5. (Bö.) u. vgl. dial. Synt. 44, 3, 9. — ἐκ τῶν παρόντων. zu 3, 29, 2. — ὅπῃ ἂν ξυγχωρῇ, καθὼς ἂν συγχωρῇ ὁ καιρός. (Sch.) So gefasst erscheint es mit dem Vorhergehenden verbunden pleonastisch nach ἐκ τῶν παρόντων (?), mit dem Folgenden unpassend (Ba.: wie man sich darüber vereinigen könne); also ξυγχωρεῖ impersonal, ein nicht erwiesener Gebrauch. (Pp.) Statthaft wäre ἐγχωρῇ.

αὐτοῦ ὄρκοι παλαιοὶ μηδετέρους οἰκεῖν τὸ χωρίον ἀλλὰ κοινῇ νέμειν, τοὺς δ' ἄνδρας οὓς εἶχον αἰχμαλώτους Βοιωτοὶ Ἀθηναίων, παραλαβόντες οἱ περὶ τὸν Ἀνδρομένην ἐκόμισαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ἀπέδοσαν, τοῦ τε Πανάκτου τὴν καθάρεισιν ἔλεγον αὐτοῖς, νομίζοντες καὶ τοῦτο ἀποδιδόναι· πολέμιον γὰρ οὐκέτι ἐν αὐτῷ Ἀθηναίοις οἰκῆσειν οὐδένα. λεγομένων δὲ τούτων οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, νομίζοντες, ἀδικεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τοῦ τε Πανάκτου τῇ καθάρεισι, ὃ ἔδει ὀρθὸν παραδοῦναι, καὶ πυνθανόμενοι ὅτι καὶ Βοιωτοῖς ἰδίᾳ Ξυμμαχίαν πεποιήνται, φάσκοντες πρότερον κοινῇ τοὺς μὴ δεχομένους τὰς σπονδὰς προσαναγκάσειν. τὰ τε ἄλλα ἐσχόπουν ὅσα ἐξελελοίπεσαν τῆς Ξυνθήκης καὶ ἐνόμιζον ἐξηπατῆσθαι, ὥστε χαλεπῶς [πρὸς] τοὺς πρέσβεις ἀποκρινάμενοι ἀπέπεμψαν.

Κατὰ τοιαύτην δὴ διαφορὰν ὄντων τῶν Λακεδαιμονίων πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ ἐν ταῖς Ἀθήναις αὐ βουλόμενοι λῦσαι τὰς σπονδὰς εὐθύς ἐνέκειντο. ἦσαν δὲ ἄλλοι τε καὶ Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικία μὲν ὧν ἐτι τότε νέος ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει, ἀξιώματι δὲ προγόνων τιμώμενος· ᾧ ἐδόκει μὲν καὶ ἄμεινον εἶναι πρὸς τοὺς Ἀργεῖους μάλλον χωρεῖν, οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ φρονήματι φιλονεικῶν ἠγαντιοῦτο, ὅτι Λακεδαιμόνιοι διὰ Νικίου καὶ Λάχνητος ἔπραξαν τὰς σπονδὰς, αὐτὸν κατὰ τε τὴν νεότητα ὑπεριδόντες καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν προξενίαν ποτὲ οὔσαν οὐ τιμήσαντες, ἦν τοῦ πάππου ἀπειπόντος αὐτὸς τοὺς ἐν τῆς

νέμειν beweiden. (Sch.) — καὶ τοῦτο ἀποδιδόναι auch dies, die Ueberlassung des geschleiften Ortes, sei zurückgeben.

§ 3. δεινὰ ἐποίουν, εἰσενεπάθουν. (Sch.) So auch das Activ, z. B. Andok. 1, 63. (Bd.) vgl. Kr. z. Her. 2, 121, 11. [Dem.] 25, 60: αἰτιώμενον καὶ δεινὰ ποιόντος τὰνθρώπων. — ὀρθόν auch 5, 46, 2, ἐστὼς Plat. Alc. 14. vgl. Nic. 10. (Gb.) u. Her. 9, 13. (Bl.) — καὶ πυνθανόμενοι. Da dies καὶ dem τέ nach τοῦ entspricht, so müsste es concinner heissen: καὶ ὅτι, ὥσπερ ἐπυνθάνοντο. — ἰδίᾳ, ἄνευ τῶν Ἀθηναίων. (Sch.) — φάσκοντες 5, 35, 2. (Ds.) — ἐξελελοίπεσαν, (οὐκ) ἐποίησαν, ἐάσαντες τὴν συνθήκην. (Sch.) vgl. 5, 35, 2. (Pp.) — Ξυνθήκης hängt von ὅσα ab. — πρὸς, von Va. nicht anerkannt, wird zu streichen sein.

C. 43. § 1. οἱ gehört zu βουλόμενοι; anders Haase p. 95. — αὐ ihrerseits, wie Kleobulos und Xenares zu Sparta. (Arn.) — ἡλικία, etwa dreissig Jahre alt. Krüger zu Clintons F. H. unter 423, 2. — ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει nach dem in andern Städten üblichen Massstabe. (Bl.) zu 4, 84, 2. — ἀξιώματι προγόνων, εὐγενεία. (Sch.)

§ 2. καὶ vor ἄμεινον bezeichnet den Gegensatz zu dem zweiten Grunde. — οὐ μέντοι ἀλλὰ doch nicht dies allein war es sondern. (Bl.) Plat. Phäd. 62, b: Δόξειεν οὕτω γ' εἶναι ἄλογον· οὐ μέντοι ἀλλ' ἴσως ἔχει τινὰ λόγον. (Hoogeween De part. p. 476.) Viel häufiger so οὐ μὴν ἀλλὰ. Spr. 67, 14, 2. — φρονήματι, ὄγκω, ἐπάρασει. (Sch.) aus verletztem Stolze (vgl. 4, 64, 1) widerstrebte er eifrig sich anstrengend. — αὐτόν, ein betontes ihn. vgl. Spr. 51, 1, 3. — καὶ κατὰ καιρόν, wie er es danach erwarten konnte. (Va.) — τοῦ πάππου, Ἀλκιβιάδου τοῦ παλαιοῦ. Heindorf zu Plat. Euthyd. 10. vgl. 6, 89, 1.

37 ησού αυτών αἰχμαλώτους θεραπεύων διενόετο ἀνανεώσασθαι. πανταχόθεν τε νομίζων ἐλασσοῦσθαι τό τε πρῶτον ἀντεῖπεν, οὐ βεβαίους φάσκων εἶναι Λακεδαιμονίους, ἀλλ' ἵνα Ἀργείους σφίσι σπεισάμενοι ἐξέλωσι καὶ αὐθις ἐπ' Ἀθηναίους μόνους ἴωσι, τούτου ἕνεκα σπένδονται αὐτούς· καὶ τότε, ἐπειδὴ ἡ διαφορὰ ἐγεγένητο, πέμπει εὐθὺς ἐς Ἄργος ἰδίᾳ, κελεύων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν ξυμμαχίαν προκαλουμένους ἦκιν μετὰ Μαντινέων καὶ Ἡλείων, ὡς καιροῦ ὄντος καὶ αὐτὸς ξυμ-
 44 πρᾶξων τὰ μάλιστα. οἱ δὲ Ἀργεῖοι ἀκούσαντες τῆς τε ἀγγελίας καὶ ἐπειδὴ ἔγνωσαν οὐ μετ' Ἀθηναίων πραχθεῖσαν τὴν τῶν Βοιωτῶν ξυμμαχίαν, ἀλλ' ἐς διαφορὰν μεγάλην καθεστῶτας αὐτοὺς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν μὲν ἐν Λακεδαίμονι πρέσβειων, οἱ σφίσι περὶ τῶν σπονδῶν ἔτυχον ἀπόντες, ἡμέλουν, πρὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, νομίζοντες πόλιν τε σφίσι φίλαν ἀπὸ παλαιοῦ καὶ δημοκρατουμένην, ὥσπερ καὶ αὐτοί, καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχουσαν τὴν κατὰ θάλασσαν ξυμπολεμήσειν σφίσιν, ἣν καθιστῶνται ἐς πόλεμον. ἐπεμπον οὖν εὐθὺς πρέσβεις ὡς τοὺς Ἀθηναίους περὶ τῆς ξυμμαχίας· ξυνεπρεσβεύοντο δὲ καὶ οἱ Ἡεῖοι καὶ Μαντινῆς. ἀφίκοντο δὲ καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις κατὰ τάχος, δοκοῦντες ἐπιτηδείοι εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις, Φιλοχαρίδας καὶ Λέων καὶ Ἐνδιος, δέισαντες μὴ τὴν τε ξυμμαχίαν ὀργιζόμενοι πρὸς τοὺς Ἀργεῖους ποιήσονται καὶ ἅμα Πύλον ἀπαιτήσονται ἀντὶ Πανάκτου καὶ περὶ τῆς Βοιωτῶν ξυμμαχίας
 45 ἀπολογησόμενοι ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαντο. καὶ λέγοντες ἐν τῇ βουλῇ περὶ τε τούτων καὶ ὡς αὐτοκράτορες ἦκουσι περὶ πάντων ξυμβῆναι τῶν διαφορῶν, τὸν Ἀλκιβιάδην ἐφόβουν μὴ καὶ ἦν ἐς τὸν δῆμον ταῦτα λέγωσιν, ἐπαγάγωνται τὸ πλήθος καὶ ἀπωσθῆ ἡ

§ 3. πανταχόθεν. zu 8, 2, 3. — ἐλασσοῦσθαι zurückgesetzt zu sein. — τό τε. Es entspricht καὶ τότε. (Ps.) Zu beziehen ist dies auf die Verhandlungen des funfzigjährigen Vertrages. (Dr.) — βεβαίους zuverlässig, treu. (St.) vgl. 2, 102, 1. 3, 11, 1. (Dr.) 7, 77, 6. 8, 21, 2. — σφίσι, τοῖς Ἀθηναίοις. (Sch.) — ἐξέλωσι überwältigten. zu 3, 113, 4. (Dr.) vgl. 8, 46, 4. — τούτου ἕνεκα steht eben so nach ἵνα Xen. An. 2, 3, 13. — προκαλουμένους ist das Fu. — ἐπὶ τὴν ξ. gehört zu προκαλουμένους. — ὡς ὄντος καὶ ξυμπράξων. Spr. 56, 14, 2.

C. 44. § 1. τε. zu 5, 11, 2. — καὶ ἐπειδὴ. Spr. 59, 2, 4. vgl. 5, 55, 3 u. 58, 1. — μετ' Ἀ. mit Genehmigung der A. (Abr. u. Hl.) zu 3, 66, 1. vgl. 4, 104, 2. — τὴν τῶν B. die von den Lakedämoniern mit den B. geschlossene 5, 39, 2. (Hk.) — σφίσι, τοῖς Ἀργείοις. (Sch.) — τὴν γνώμην εἶχον. zu 3, 25, 2. — ἀπὸ παλαιοῦ noch 1, 2, 3. ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου 2, 15, 1. 4. — ὥσπερ καὶ αὐτοί. zu 5, 29, 2.

§ 2. περὶ τῆς über die beabsichtigte. — δέισαντες, auf die Gesandten bezogen was von allen Lak. gilt. (Pp.) wie Xen An. 5, 5, 7. — τὴν τε als ob etwa folgen sollte τὴν τε Πύλον ἀντὶ Πανάκτου οὐκ ἀποδιδώσιν ἀπαιτοῦσιν αὐτοῖς. (Hk.)

C. 45. § 1. ξυμβῆναι. Spr. 55, 3, 3. zu 4, 81, 1. — καὶ ἦν. ἦν καὶ Pp., auch mir eingefallen. — ἐπαγάγωνται, καταπίσωσι. (Sch.)

Ἀργείων ἐ-
 δης· τοὺς
 ῆσσαν
 — πεισ-
 τάλλα ξυ-
 ἐπρατ-
 νῶ ἔχουσι
 καὶ Μαντι-
 τὸν δῆμον
 βουλῆ, αὐ-
 Ἀλκιβιάδ-
 νίον ἐσῆ-
 οὺς καὶ τ-
 πρὶν τι ἐ-
 Τῆ
 αὐτῶν ἦ-
 ρας ὁμο-
 μᾶλλον γ-
 αὐτοὺς κ-

§ 2.
 πιστιν, ὁ
 fasst. (Pp.)
 1, 5. — ἀ-
 πεισιν. S
 ganzen Satz
 dersprech
 — ἀντι-
 § 3.
 Hk., wohl ri
 von tyris s
 3, 75, 2. —
 § 4.
 παγῶντι
 spottet von
 C. 46.
 1, 44, 1. —
 Ἀργείοις,
 — αὐτοῖς
 γων ἀνα-
 3, 13. Doc
 dass aufg
 scheinung
 unter für
 u. 55, 3. F
 glücklich
 kommen, u
 des Ungl

Ἀργείων Ξυμμαχία. μηχανᾶται δὲ πρὸς αὐτοὺς τοιοῦνδε τι ὁ Ἀλκιβιάδης· τοὺς Λακεδαιμονίους πείθει, πίστιν αὐτοῖς δοῦς, ἣν μὴ ὁμολογήσωσιν ἐν τῷ δήμῳ αὐτοκράτορες ἦκειν, Πύλον τε αὐτοῖς ἀποδώσειν — πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους, ὥσπερ καὶ νῦν ἀντιλέγειν — καὶ τᾶλλα ξυναλλάξειν. βουλόμενος δὲ αὐτοὺς Νικίον τε ἀποστήσαι ταῦτα εἴπραττε καὶ ὅπως ἐν τῷ δήμῳ διαβαλὼν αὐτοὺς ὡς οὐδὲν ἄληθές ἐν νῦν ἔχουσιν οὐδὲ λέγουσιν οὐδέποτε ταῦτά, τοὺς Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας Ξυμμαχίους ποιῆσθαι. καὶ ἐγένετο οὕτως. ἐπειδὴ γὰρ ἐξ ἑκ τῶν δήμων παρελθόντες καὶ ἐπερωτώμενοι οὐκ ἔφρασαν, ὥσπερ ἐν τῇ βουλῇ, αὐτοκράτορες ἦκειν, οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι ἠλείχοντο, ἀλλὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου πολλῶν μᾶλλον ἢ πρότερον καταβοῶντος τῶν Λακεδαιμονίων ἐσήκονόν τε καὶ ἐτοίμοι ἦσαν εὐθὺς παραγαγόντες τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν Ξυμμαχίους ποιῆσθαι· σεισμοῦ δὲ γενομένου πρὶν τι ἐπικυρωθῆναι, ἢ ἐκκλησίᾳ αὕτη ἀνεβλήθη.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκκλησίᾳ ὁ Νικίας, καίπερ τῶν Λακεδαιμονίων 46 αὐτῶν ἠπατημένων καὶ αὐτὸς ἔξηπατημένος περὶ τοῦ μὴ αὐτοκράτορας ὁμολογήσαι ἦκειν, ὅμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἔφη χρῆναι φίλους μᾶλλον γίνεσθαι, καὶ ἐπισχόντας τὰ πρὸς Ἀργείους πέμψαι ἔτι ὡς αὐτοὺς καὶ εἰδέναι ὅ τι διανοοῦνται, λέγων ἐν μὲν τῷ σφετέρῳ καλῶ,

§ 2. δέ. δὴ Kr. — τοιοῦνδε τι. Kr. zu Xen. An. 4, 7, 10 lat. Ausg. — πίστιν, ὄρκον βέβαιον. (Sch.) So hat es auch Plut. Alk. 14 u. Nic. 10 gefasst. (Pr.) — μὴ ὁμολογήσωσιν, μὴ γανερῶς εἴπωσιν. (Sch.) vgl. Spr. 67, 1, 5. — ἀποδώσειν bewirken dass wiedergegeben werde. (Ba.) — πείσειν. Spr. 65, 11, 9. — καὶ νῦν. καὶ gehört nicht zu νῦν sondern zum ganzen Satze: er werde eben so gut auch das bewirken als er jetzt widerspreche und durch Widerspruch es verhindere. vgl. Spr. 69, 32, 13. — ἀντιλέγειν. Spr. 55, 4, 9.

§ 3. Νικίου, ἦγον τῆς φιλίας τοῦ Νικίου. (Sch.) — ἐπραττε. ἐφρασε Hk., wohl richtig. — καὶ ὅπως. Spr. 59, 2, 4. — ἀληθές könnte wohl Glossem von ὅγιός sein, was Plut. Alk. 14 hat; sincerum Va. (Kr. Bruchst.) vgl. zu 3, 75, 3. — οὐδέποτε ταῦτά. zu 4, 50, 1.

§ 4. ἐς. Spr. 68, 24, 2. — καταβοῶντος. Kr. z. Her. 6, 85, 1. — παραγαγόντες. zu 3, 68, 1. — σεισμοῦ — ἀνεβλήθη. zu 3, 89, 1. Verspottet von Ar. Ach. 170. Ekkh. 791. (Bl.)

C. 46. § 1. τῇ ὑστεραίᾳ die am folgenden Tage gehaltene. (Ps.) zu 1, 44, 1. — ἠπατημένων καὶ ἠπατημένος. Spr. 56, 14, 2. — τὰ πρὸς Ἀργείους, ἦγον τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀργείων. (Sch.) zu 2, 76, 1 u. 5, 39, 2. — αὐτοὺς, τοὺς Λακεδαιμονίους. (Sch.) — εἰδέναι. Spr. 38, 7, 5. — λέγων ἀναβάλλεσθαι aufzuschieben heissend. (Arn.) vgl. Spr. 56, 3, 13. Doch vgl. Kr. z. Arr. 7, 23, 7. Man kann auch erklären: äussernd dass aufgeschoben werde (Spr. 52, 10, 11) und dass mithin die Beschleunigung des Krieges nicht zu betreiben sei. — ἐν τῷ σφετέρῳ καλῶ unter für sie, die Athener, ehrenvollen Verhältnissen. vgl. 6, 11, 5 u. 85, 3. Freilich möchte man wegen εὐ ἐσώτων § 2 καλόν lieber günstig, glücklich erklären. vgl. 5, 59, 4. 60, 2, wenn nur ἀπρεπές, wie Hl. angenommen, unglücklich heissen könnte. Nun aber wird an die Schmach des Unglücks zu denken sein. vgl. 5, 28, 3.

2έν δὲ τῷ ἐκείνων ἀρρεπεῖ τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι σφίσι μὲν γὰρ εὖ ἐστῶτων τῶν πραγμάτων ὡς ἐπὶ πλείστον ἄριστον εἶναι διασωσασθαι τὴν εὐπραγίαν, ἐκείνοις δὲ δυστυχοῦσιν ὅτι τάχιστα εὖρημα εἶναι διακινδυνεύσαι. ἐπεισέ τε πέμψαι πρέσβεις, ὧν καὶ αὐτὸς ἦν, κελύσσοντας Λακεδαιμονίους, εἴ τι δίκαιον διανοοῦνται, Πάνακτόν τε ὀρθὸν ἀποδιδόνα καὶ Ἀμφίπολιν, καὶ τὴν Βοιωτῶν ξυμμαχίαν ἀκείναι, ἣν μὴ ἐς τὰς σπονδὰς ἐσίωσι, καθάπερ εἴρητο ἀνευ ἀλλήλων μηδενὶ ξυμβαίνειν. εἰπεῖν τε ἐκέλευον ὅτι καὶ σφεῖς, εἰ ἐβούλοντο ἀδικεῖν, ἤδη ἂν Ἀργείους ξυμμάχους πεποιήσθαι, ὡς παρεῖναι γ' αὐτοὺς αὐτοῦ τούτου ἕνεκα. εἴ τε τι ἄλλο ἐνεκάλουν, πάντα ἐπιστείλιαντες ἀπέπεμψαν τοὺς περὶ τὸν Νικίαν πρέσβεις. καὶ ἀφικομένων αὐτῶν καὶ ἀπαγγελλάντων τὰ τε ἄλλα καὶ τέλος εἰπόντων ὅτι εἰ μὴ τὴν ξυμμαχίαν ἀνήσουσι Βοιωτοῖς μὴ ἐσιώδῃν ἐς τὰς σπονδὰς, ποιήσονται καὶ αὐτοὶ Ἀργείους καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ξυμμάχους, τὴν μὲν ξυμμαχίαν οἱ Λακεδαιμόνιοι Βοιωτοῖς οὐκ ἔρασαν ἀνήσειν, ἐπικρατούντων τῶν περὶ τὸν Ξενάρη τὸν ἔφορον ταῦτα γίγνεσθαι, καὶ ὅσοι ἄλλοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν, τοὺς δὲ ὄρκους δεομένου Νικίου ἀνεκώσαντο. ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ πάντα ἀτελῆ ἔχων ἀπέλθῃ καὶ διαβληθῆ, ὅπερ καὶ ἐγένετο, αἴτιος δοκῶν εἶναι τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδῶν. ἀναχωρήσαντός τε αὐτοῦ ὡς ἤκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι οὐδὲν ἐκ τῆς Λακεδαιμονος πεπραγμένον, εὐθὺς δὲ ὀργῆς εἶχον, καὶ νομίζοντες ἀδικεῖσθαι, ἔτυχον γὰρ παρόντες οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξυμμαχοί, παραγωγόντος Ἀλκιβιάδου, ἐποιήσαντο σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτοὺς τήνδε.

47 “Σπονδὰς ἐποιήσαντο ἑκατὸν Ἀθηναῖοι ἔτη καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μαν-

§ 2. εὖ ἐστῶτων, εὖ γερομένων. (Sch.) Kr. z. Her. 1, 155, 2. — ὡς. Spr. 49, 10. Noch eben so 4, 14, 3. 62, 3. — ἐπὶ πλείστον, hier von der Zeit, wie 6, 54, 5. Spr. 43, 4, 8. — διασωσασθαι ohne sie durch erneuerten Krieg aufs Spiel zu setzen. — εὖρημα. Zeune u. Kr. zu Xen. An. 2, 3, 18 gr. Ausgabe. — ὧν. Spr. 47, 9, 2. — εἴρητο. zu 5, 39, 2.

§ 3. ὄτι. Spr. 55, 4, 10. — σφεῖς bei ὅτι wie 5, 65, 6 u. Xen. An. 7, 5, 9; öfter beim Inf. (ohne ὅτι). Der No. wie 4, 114, 5. — ἂν πεποιήσθαι gemacht haben würden (Ps.), ἐπεποίητο ἂν. Spr. 54, 6, 6. — ὡς wie, denn. Spr. 55, 4, 9. — πάντα. Spr. 58, 4, 5. — τοὺς περὶ. Spr. 50, 5, 6.

§ 4. τὰ τε. zu 5, 11, 2. — Βοιωτοῖς mit ξυμμαχίαν zu verbinden (vgl. § 2, wo der Ge., u. zu 5, 5, 1) scheint doch die Stellung zu widerstreben. (Arn.) Es ist also wohl ein Dativ des Interesses. (Dr.) — μὴ ἐσιώδῃν ἐς τὰς σπονδὰς im Fall diese dem funzigjährigen Frieden nicht beiträten. (Hl.) — ἐπικρατεῖν ταῦτα γίγνεσθαι es durchsetzen dass dies geschah. (Ps.) vgl. 6, 74, 2. (Pp.) — τὸν Ξενάρη τόν. Spr. 50, 7, 9. vgl. 6, 81. — γνώμης. zu 1, 113, 2.

§ 5. πάντα ἀτελῆ ἔχων, παντάπασιν ἄπρακτος. (Gb.) — ἐκ τῆς Α. π. dass er von L. dort Ausgerichtetes mitbringe. vgl. 5, 83, 1. — δὲ ὀργῆς εἶχον, τὸ πρᾶγμα? Sonst mit e. persönlichen Object 2, 37, 2. 64, 1. 5, 29, 3.

C. 47. § 1. Ἀθηναῖοι. Einschlebung zwischen Zahlen. zu 3, 87, 2.

τινῆς καὶ Ἡλείοι ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν Ξυμμάχων ὧν ἄρχουσι
 ἑκάτεροι ἀδύλους καὶ ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.
 ὄπλα [δὲ] μὴ ἐξέστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ, μήτε Ἀργείους καὶ Ἡλεί-²
 οὺς καὶ Μαντινέας καὶ τοὺς Ξυμμάχους ἐπὶ Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ξυμ-
 μάχους ὧν ἄρχουσι Ἀθηναῖοι μήτε Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ξυμμάχους
 ἐπὶ Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας καὶ τοὺς Ξυμμάχους τέχνη
 μηδὲ μηχανῇ μηδεμιᾶ. κατὰ τὰδε Ξυμμάχους εἶναι Ἀθηναίους καὶ³
 Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας ἑκατὸν ἔτη. ἦν πολέμοι ἴσως
 ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀθηναίων, βοηθεῖν Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαν-
 τινέας Ἀθήναζε, καθ' ὃ τι ἂν ἐπαγγέλλωσι Ἀθηναῖοι, τρόπῳ ὁποῖο
 ἂν δύνωνται ἰσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν. ἦν δὲ δηρώσαντες οἴχων-⁴
 ται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι καὶ
 Ἡλείοις καὶ Ἀθηναίοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ πασῶν τῶν πόλειων
 τούτων. καταλύειν δὲ μὴ ἐξεῖναι τὸν πόλεμον πρὸς ταύτην τὴν πόλιν
 μηδεμιᾶ τῶν πόλειων, ἦν μὴ ἀπάσαις δοκῇ. βοηθεῖν δὲ καὶ Ἀθηναί-⁵
 οὺς ἐς Ἄργος καὶ Μαντινείαν καὶ Ἡλιν, ἦν πολέμοι ἴσως ἐπὶ τὴν
 γῆν τὴν Ἡλείων ἢ τὴν Μαντινέων ἢ τὴν Ἀργείων, καθ' ὃ τι ἂν ἐ-
 παγγέλλωσι αἱ πόλεις αὗται, τρόπῳ ὁποῖο ἂν δύνωνται ἰσχυροτάτῳ
 κατὰ τὸ δυνατόν. ἦν δὲ δηρώσαντες οἴχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην⁶
 τὴν πόλιν Ἀθηναίοις καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι καὶ Ἡλείοις καὶ
 κακῶς πάσχειν ὑπὸ πασῶν τούτων τῶν πόλειων. καταλύειν δὲ μὴ ἐξ-
 εῖναι τὸν πόλεμον πρὸς ταύτην τὴν πόλιν, ἦν μὴ ἀπάσαις δοκῇ ταῖς
 πόλεισι. ὄπλα δὲ μὴ ἔαν ἔχοντας διέναι ἐπὶ πολέμῳ διὰ τῆς γῆς τῆς⁷
 σφετέρως αὐτῶν καὶ τῶν Ξυμμάχων ὧν ἂν ἄρχουσι ἕκαστοι [μηδὲ
 κατὰ θάλασσαν], ἦν μὴ ψηφισαμένων τῶν πόλειων ἀπασῶν τὴν δίο-
 δον εἶναι, Ἀθηναίων καὶ Ἀργείων καὶ Μαντινέων καὶ Ἡλείων. τοῖς⁸
 δὲ βοηθοῦσιν ἢ πόλις ἢ πέμπουσα παρεχέτω μέτροι μὲν τριάκοντα

Hier, um die Athener als die eine Partei zu scheiden. — *ἑκάτεροι*, die A-
 thener und als zweite Partei die Argeier etc. (Ds.)

§ 2. *δὲ* fehlt in Einer Hs., vielleicht aus § 7 (oder 5, 18, 2?) entstan-
 den. zu 5, 23, 1. — *πημονῇ*. zu 5, 18, 2. — *μηδὲ*. zu 5, 18, 2.

§ 3. *τὰδε τε τὰδε* oder *δὲ τὰδε* zwei schlechte Hsn. *τὰδε δὲ*, worauf
 eine Hs. führt, halt' ich für nöthig. — *εἶναι*. zu 5, 18, 1. — *ἐπαγγέλλω-
 σιν*, *ζητῶσαν*. (Sch.) entbieten. vgl. § 5. 8. 6, 56, 1. Her. 1, 70, 1. 77, 2.
 u. zu 3, 16, 3.

§ 3. *τρόπῳ* — *δυνατόν*. zu 5, 23, 1.

§ 4. *ταύτην τὴν πόλιν*. zu 5, 23, 2.

§ 7. *μηδὲ κατὰ θάλασσαν* wird zu streichen sein, da sonst 5, 56, 2
 ungehörig wäre. Auch ist es an sich verkehrt. — *ἦν μὴ* erg. *διώσω*. (Pp.)
 Vielmehr *ἔωσω*. Allein diese Ergänzung, nach *εἰ μὴ* nicht eben selten (Spr.
 65, 5, 12), wäre nach *ἦν μὴ* ungewöhnlich. Doch führt Pp. Dem. 24, 45 f u.
 Athen. 14, 20 an, aus Gesetzen. Also wohl ein antiker Gebrauch. — *δίο-
 δον*, eig. nur auf *γῆς* beziehb. bezogen doch später die Argeier auch auf
θάλασσαν 5, 56, 2.

ημερῶν σίτον, ἐπὶν ἔλθῃ ἐς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγέλασαν βοηθεῖν,
 καὶ ἀπιούσι κατὰ ταῦτά· ἦν δὲ πλέονα βούλωνται χρόνον τῇ στρατιᾷ
 χρῆσθαι, ἢ πόλις ἢ μεταπεμψαμένη δίδωται σίτον, τῷ μὲν ὀπλίτῃ καὶ
 ψιλῷ καὶ τοξότη τρεῖς ὀβολοὺς Αἰγυαίους τῆς ἡμέρας ἑκάστης, τῷ
 9δ' ἵππεϊ δραχμὴν Αἰγυαίαν. ἢ δὲ πόλις ἢ μεταπεμψαμένη τὴν ἡγε-
 μονίαν ἐχέτω, ὅταν ἐν τῇ αὐτῆς ὁ πόλεμος ᾗ· ἦν δὲ ποι δόξῃ ταῖς
 πόλεσι κοινῇ στρατεῦσθαι, τὸ ἴσον τῆς ἡγεμονίας μετεῖναι πάσαις ταῖς
 πόλεσιν. ὁμόσαι δὲ τὰς σπονδὰς Ἀθηναίους μὲν ὑπὲρ τε σφῶν αὐ-
 τῶν καὶ τῶν ξυμμάχων, Ἀργεῖοι δὲ καὶ Μαντινῆς καὶ Ἡλεῖοι καὶ οἱ
 10ξυμμαχοὶ τούτων κατὰ πόλεις ὀμνύντων. ὀμνύντων δὲ τὸν ἐπιχώριον
 ὄρκον ἕκαστοι τὸν μέγιστον κατὰ ἱερῶν τελείων. ὁ δὲ ὄρκος ἔστω ὅδε·
 “ἐμμενῶ τῇ ξυμμαχίᾳ κατὰ τὰ ξυγκείμενα δικαίως καὶ ἀβλαβῶς καὶ
 ἀδόλως καὶ οὐ παραβήσομαι τέχνη οὐδὲ μηχανῇ οὐδεμιᾶ.” ὀμνύντων
 δὲ Ἀθήνησι μὲν ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἐνδημοὶ ἀρχαί, ἔξορκούντων δὲ οἱ
 11πρωτάνεις· ἐν Ἀργεὶ δὲ ἡ βουλὴ καὶ οἱ ὀδοήκοντα καὶ οἱ ἀρτῦναι,
 ἔξορκούντων δὲ οἱ ὀδοήκοντα· ἐν δὲ Μαντινείᾳ οἱ δημιουργοὶ καὶ ἡ
 βουλὴ καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαί, ἔξορκούντων δὲ οἱ θεωροὶ καὶ οἱ πολέμαρ-
 χοι· ἐν δὲ Ἡλιδι οἱ δημιουργοὶ [καὶ οἱ τὰ τέλη ἔχοντες] καὶ οἱ ἔξα-
 12κόσιοι, ἔξορκούντων δὲ οἱ δημιουργοὶ καὶ οἱ θεομοφύλακες. ἀναεοῦ-
 σθαι δὲ τοὺς ὄρκους Ἀθηναίους μὲν ἴοντας ἐς Ἥλιν καὶ ἐς Μαντι-

§ 8. ἐπὶν seit, von wo an. vgl. zu 1, 6, 2. Diese Form findet sich
 auch 8, 58, 4 u. 5, gleichfalls nur in einem Document, ferner bei Ar. Vögel 933.
 1355, Lys. 1175, Xen. Cyr. 3, 2, 1, An. 2, 4, 3. (Pp.) Spr. 69, 26. — ἐλθῃ,
 ἢ βοηθεῖα aus βοηθοῦσιν. (Ps.) — κατὰ ταῦτά, σίτον παραδέξωμαι. (Pp.) —
 τῷ jedem. Kr. zu Xen. An. 1, 3, 21. — τρεῖς, also fünf attische. Denn
 die äginetische Drachme betrug zehn attische Obolen. Poll. 9, 76. 86. (Arn.)
 vgl. Böckh Metrol. S. 82. 84.

§ 9. αὐτῆς Kr., αὐτῆς Dr. u. Reiske b. Abr. p. 529. αὐτῇ die Hsn.

§ 10. κατὰ auf — herab d. h. bei, wie Andok. 1, 98 u. Ar. Frösche
 101. Spr. 68, 24, 1. — ἱερῶν τελείων. Ausgewachsene und überhaupt
 mangellose Opferthiere darzubringen war bei allen Opfern üblich.
 Hier also sind wohl vollständige Opfer gemeint, wie Hekatomben, die der
 kleine Sch. zu Il. α. 65 τελείας θυσίας nennt. vgl. Gräv. zu Luc. Philops. p. 341.
 (Dr.) Für die erste Erklärung (ausgewachsene) vergleicht Arn. Her. 1, 183, 1,
 wo τὰ τέλει τῶν προβάτων und γαλαθηνά entgegengesetzt sind; Bl. Plat. Ges.
 824, c. Ael. V. G. 7, 13 u. a. — ἐμμενῶ für ἐμμένω Fr. Port. zu 5, 18, 9. —
 ἔξορκούντων es sollen vereiden. (Ps.) — ἐνδημοὶ ἀρχαί stehen den ὑπερ-
 ορίους entgegen Aesch. 1, 21. (Dr.) vgl. Aristot. Pol. 3, 9, 8. (Arn.)

§ 11. οἱ ὄγδ. die bekannte Behörde der. zu 5, 38, 2. — οἱ δη-
 μιουργοὶ. zu 1, 56. Von diesen und den im Folgenden erwähnten Obrig-
 keiten ist wenig oder nichts bekannt. — οἱ ἀρτῦναι für αἱ ἀρτ. Dr. Denn
 dass es mehrere Behörden dieses Namens gegeben ist kaum denkbar. (Pp.)
 — τέλη. zu 4, 118, 7. vgl. Böckh Corp. inser. 1 p. 31. Doch zweifle ich
 ob der Ausdruck je irgendwo speciell Name einer bestimmten Behörde ge-
 wesen sei und halte ihn hier für ein Glossem von δημιουργοὶ. Auch findet
 sich τὰ τέλη ἔχειν sonst wenigstens bei Thuk. nicht und vielleicht nirgends.

νειαν καὶ
 καὶ Ἡλεί
 θρηναίω
 τῶν ὄρκο
 οὺς μὲν
 Μαντινῆ
 Ὀλυμπια
 ἄμεινον
 ὅτι [δ']
 ριον εἰνω
 Αἰ
 Λακιδαιμ
 τέρων.
 τὰς, ἀλλ
 τινεῦσι
 μωσαν, ἀ
 λήλους β
 ἀπέστησ
 γνόμην
 Ὀλυ
 παγκρατ
 εἰσέρησ
 αὐτοῖς ἡ
 σκοπιεῖς
 § 12.
 γάλα wu
 die Sache
 § 13.
 30, 2, 13
 (Pp.) — ὁ
 προσειν
 C. 48.
 39 u. zu 3
 oben nicht
 μιν. Spr.
 C. 49.
 steht in d
 χρισίαις γ
 ροῖς κατα
 ἐναντι λόγ
 γη τὸν πο
 ροντα ἀπ
 währscheini
 φέρον τῶ

νεων καὶ ἐς Ἄργος τριάκοντα ἡμέραις πρὸ Ὀλυμπίων, Ἀργείους δὲ καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας ἰόντας Ἀθήναζε δέκα ἡμέραις πρὸ Παναθηναίων τῶν μεγάλων. τὰς δὲ Ξυμμάχιας τὰς περὶ τῶν σπονδῶν καὶ τῶν ὄρκων καὶ τῆς Ξυμμαχίας ἀναγοῶνται ἐν στήλῃ λιθίνῃ Ἀθηναίων μὲν ἐν πόλει, Ἀργείους δὲ ἐν ἀγορᾷ ἐν τοῦ Ἀπόλλωνος τῷ ἱερῷ, Μαντινέας δὲ ἐν τοῦ Διὸς τῷ ἱερῷ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καταθέντων δὲ καὶ Ὀλυμπίαισι στήλην χαλκῆν κοινῇ Ὀλυμπίοις τοῖς νυνί. εἰάν δέ τι δοκῇ ἄμεινον εἶναι ταῖς πόλεσι ταύταις προσθεῖναι πρὸς τοῖς Ξυγμαμένοις, ὃ τι [δ'] ἂν δόξῃ ταῖς πόλεσιν ἀπάσαις κοινῇ βουλευομέναις, τοῦτο κύριον εἶναι.“

Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ αἱ Ξυμμαχίαι αὐταὶ ἐγένοντο, καὶ αἱ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων οὐκ ἀπειρηγντο τούτου ἕνεκα οὐδ' ὑφ' ἐτέρων. Κορίνθιοι δὲ, Ἀργείων ὄντες Ξυμμαχοί, οὐκ ἐσῆλθον ἐς αὐτάς, ἀλλὰ καὶ γενομένης πρὸ τούτου Ἡλείοις καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι Ξυμμαχίας τοῖς αὐτοῖς πολεμεῖν καὶ εἰρήνην ἄγειν, οὐ Ξυνομοσαν, ἀρκεῖν δ' ἔφασαν σφίσι τὴν πρώτην γενομένην Ξυμμαχίαν ἀλλήλοισι βοηθεῖν, Ξυνεπιστρατεύειν δὲ μηδενί. οἱ μὲν Κορίνθιοι οὕτως ἀπέστησαν τῶν Ξυμμάχων καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πάλιν τὴν γνώμην εἶχον.

Ὀλύμπια δ' ἐγένετο τοῦ θέρους τούτου οἷς Ἀνδροσθένης Ἀρχαῖς παγκράτιον τὸ πρῶτον ἐνίκα· καὶ Λακεδαιμόνιοι τοῦ ἱεροῦ ὑπὸ Ἡλείων εἰρχθησαν ὥστε μὴ θύειν μηδ' ἀγωνίζεσθαι, οὐκ ἐκτίνοντες τὴν δίκην αὐτοῖς ἦν ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ νόμῳ Ἡεῖοι κατεδικάσαντο αὐτῶν, φάσκοντες σφῶν ἐπὶ Φύρκον τε τεῖχος ὄπλα ἐπενεγκεῖν καὶ ἐς Λέπρεον

§ 12. Ὀλυμπίων. Ideler Chron. 1 S. 366 f. — Παναθηναία τὰ μεγάλα wurden am 28 Hekatombäon gefeiert. Clinton F. H. p. 324 s. Ueber die Sache vgl. Böckh Staatsh. 3 S. 7 (166 der ersten Ausg.).

§ 13. πόλει. zu 5, 18, 10. — ἐν τοῦ. zu καὶ ἐν 1, 9, 3. — ἀγορᾷ. Spr. 50, 2, 15. — καταθεῖναι für στήσαι στήλην 5, 18, 10. 23, 5 ungewöhnlich. (Pp.) — δ' verdächtigt mit Recht Bk.; Na. las es nicht. vgl. zu 5, 23, 5. — προσθεῖναι. zu 5, 18, 1.

C. 48. Ξυμμαχίαι. zu 5, 27, 1. — αὐταὶ für οὕτως Kr. Bruchst. vgl. 8, 59 u. zu 3, 28, 2. — οὐδ' ὑφ' ἐτέρων. zu 2, 67, 5. — Ξυμμαχίας, die oben nicht erwähnt ist. (Pp.) — πολεμεῖν — βοηθεῖν. zu 1, 44, 1 E. — μέν. Spr. 59, 1, 11. vgl. 4, 32, 1. 5, 67, 3.

C. 49. § 1. οἷς. zu 3, 8. — ἐν τῷ. ἔκτω einige Hsn. u. der Sch. Doch steht ἐν ähnlich 7, 11, 1. (Arn.) 1, 77, 1: ἐν τοῖς ὁμοίοις νόμοις ποιήσαντες τὰς κρίσεις φιλοδικεῖν δοκοῦμεν. Isä. 6, 4: ἐν μιᾷ ψήφῳ καὶ ἐνὶ ἀγῶνι οἶται ἀδελφούς καταστήσειν ἐκείνῳ τοὺς οὐδὲν αὐτῷ προσήκοντας. Ant. 5, 59: σύ με ἐν ἀφανεί λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι. eb. 85: οὐ προκαταγνώσεσθέ μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον. Ar. Plut. 647: ἐν τοῖς λεγομένοις εἶσι ταχύ. Lys. 13, 12: Κλεοφῶντα ἀπέκτειναν ἐν τῇ προσφάσει ταύτῃ. — σφῶν für σφᾶς Gö., Dobree u. Bk. wahrscheinlich von Abschreibern geändert, die nicht sahen dass der Ge. von Φύρκον τείχος abhängt, wie αὐτῶν von Λέπρεον. zu 3, 102, 1. „vgl. 8, 96, 2:

αὐτῶν ὀπλίτας ἐν ταῖς Ὀλυμπιακαῖς σπονδαῖς ἐσπέμψαι. ἡ δὲ καταδίκη δισχίλιαι μυαῖ ἦσαν, κατὰ τὸν ὀπλίτην ἕκαστον δύο μυαῖ, ὡσπερ ὁ νόμος ἔχει. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρόσβεις πέμψαντες ἀντέλεγον μὴ δικαίως σφῶν καταδικασθαι, λέγοντες μὴ ἐπηγγέλλθαι πω ἐς Λακεδαίμονα τὰς σπονδάς, ὅτ' ἐσπέμψαν τοὺς ὀπλίτας. Ἡλείοι δὲ τὴν παρ' αὐτοῖς ἐκεχειρίαν ἤδη ἔφρασαν εἶναι — πρώτοις γὰρ σφίσιον αὐτοῖς ἐπαγγέλλουσιν — καὶ ἦσαν χαζόντων σφῶν καὶ οὐ προσδεχομένων, ὡς ἐν σπονδαῖς, αὐτοὺς λαθεῖν ἀδικήσαντας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον οὐ χρεῶν εἶναι αὐτοὺς ἐπαγγεῖλαι ἔτι ἐς Λακεδαίμονα, εἰ ἀδικεῖν γε ἤδη ἐνόμιζον αὐτούς, ἀλλ' οὐχ ὡς νομιζοντας τοῦτο δραῖσαι, καὶ ὅπλα οὐδαμῶσε ἔτι αὐτοῖς ἐπενεγκεῖν. Ἡλείοι δὲ τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶχοντο, ὡς μὲν οὐκ ἀδικοῦσι μὴ ἂν πεισθῆναι, εἰ δὲ βούλονται σφίσι Λέπρεον ἀποδοῦναι, τό τε αὐτῶν μέρος ἀφιέναι τοῦ ἀργυρίου καὶ ὁ 50 τῷ θεῷ γίνεται αὐτοῖ ὑπὲρ ἐκείνων ἐκτίσειν. ὡς δ' οὐκ ἐσῆκουον, αὐθις τάδε ἤξιον, Λέπρεον μὲν μὴ ἀποδοῦναι, εἰ μὴ βούλονται, ἀναβάντας δὲ ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, ἐπειδὴ προθυμοῦνται χρῆσθαι τῷ ἱερῷ, ἀπομόσαι ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἢ μὴν ἀποδώσειν ὕστερον τὴν καταδίκην. ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἤθελον, Λακεδαιμόνιοι μὲν εἴργοντο τοῦ ἱεροῦ [θυσίας καὶ ἀγῶνων] καὶ οἴκοι ἔθνον,

εὐθὺς σφῶν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῖν.“ (Gö.) — ἐς Λέπρεον 5, 31, 4. — αὐτῶν für αὐτῶν Bekker. — σπονδαῖς. Plut. Lyk. 23: ἡ Ὀλυμπιακὴ ἐκεχειρία.

§ 2. μυαῖ. Spr. 60, 2, 2. Zwei Minen waren im Peloponnes das Lösegeld für einen Gefangenen. Her. 6, 79. Erschienen die 1000 Hopliten als Gefangene des beleidigten Gottes? (Arn.) — ἦσαν. Spr. 63, 6. — καταδικασθαι, erg. τὴν καταδίκην, oder nach Spr. 61, 5, 6. vgl. 52, 4, 4.

§ 3. τὴν — εἶναι erklärten dass der Stillstand, der bei ihnen angekündigt zu werden pflege, bei ihnen schon statt gefunden. (Pp.) — αὐτοῖς für αὐτοῖς Bekker. — ὑπελάμβανον, ἀντέλεγον, ἐκ διαδοχῆς ἀπεκρίνοντο. (Sch.) Lys. 13, 82: εἰ τῆ ἐπὶ Φυλῆν ὀδῶ ἀπολογία χρῆται, ὑπολαμβάνειν χρῆ εἰ ἄντιος αὐτῷ γένητο αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν. — οὐ χρεῶν — αὐτοὺς es würde überflüssig gewesen sein die Abkündigung noch in Lakedämon vorzunehmen, wenn sie, die Eleer, wirklich geglaubt dass sie, die Lakedämonier, sich bereits vergangen hätten. (Hl.) Haase p. 55 verbindet ἤδη (schon damals) mit ἐνόμιζον. — οὐχ ὡς νομιζοντας nicht als hätten sie, die Eleer, es geglaubt, sondern als hätten sie es nicht geglaubt. vgl. Spr. 67, 10, 4. — τοῦτο, τὸ ἐπαγγεῖλαι. — καὶ ὅπλα — ἐπενεγκεῖν und sie, die Lakedämonier, hätten auch von der Zeit an nach keiner Seite hin Feindseligkeiten unternommen. (Hl.)

§ 4. εἶχετο bestanden auf. Her. 7, 5, 1: τοιοῦτον λόγον εἶχετο. 7, 6, 1: τῶν αὐτῶν λόγων ἔχομενος. — μὴ. Spr. 68, 7, 4. — ἂν πεισθῆναι als ob ἔλεγον vorherginge: sie, die Eleer, erklärten dass sie sich nicht überreden liessen dass sie, die Lakedämonier, nicht Unrecht gethan. (Ps.) — αὐτῶν für αὐτῶν Bekker. — ἀφιέναι erg. ἔφρασαν aus λόγον εἶχοντο. — γίγνεται, ὀφείλεται. (Sch.)

C. 50. § 1. ἀναβάντας für ἀναβάντες Bekker gegen alle Hsn. nach Pp. — ἀπομόσαι, κρῶσαι δι' ὄρκου. (Sch.)

§ 2. θυσίας nimmt man als Apposition; allein es ist wohl ein Ge. der

οἱ δὲ ἀλλ
δεδοίτες
ἦλθον
ναίων
πανηγύ
καὶ ἐπει
τῶν φάρ
ἀνακην
νίσεως π
λῶσαι ὅτ
πάντες κ
τε καὶ ἡ
πια Ἀργ
σφῶς ἐλλ
λῶν λόγ
διελύθησ

Τοῦ
μάχη ἐγ
τινας. π
γὰρ ἐπὶ
τε καθι
καὶ τότε
Λακεδαί

Relation:
ausgesch
49, 1. —
— Ἀργε
Bruchst.)

§ 3.
dicit Pau
Her. 8, 59,
Erlk. zu Pl
u. Aristot.
δαιμονίος
sich noch
260. (Ps.)
γένεσθαι. (S

§ 4.
stört von
bloss gleich

C. 51.
1, 92, 8 u.
§ 2. ἡ
Kuidia. Hl

οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληγες ἐθεώρουγ πλὴγ Λεπρεατῶγ. ὁμογ δὲ οἱ Ἡλεῖοι, δεδιότεγ μὴ βία θύσωσι, ζῦν ὄπλοισ τῶγ νεωτέρωγ φυλακὴγ εἶχον· ἤλθον δὲ αὐτοῖγ καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆγ, χίλιοι ἑκατέρωγ, καὶ Ἀθηναίων ἱππῆγ, οἱ ἐγ Ἀργεῖοι ὑπέμενον τὴγ ἑορτὴγ. δέογ δ' ἐγένετο τῆγ πανηγύρεο μὲγα μὴ ζῦν ὄπλοισ ἔλθωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἄλλωγ τε καὶ ἐπειδὴ καὶ Αἰχασ ὁ Ἀρκεσιλάου, Λακεδαιμόνογ, ἐγ τῶ ἀγῶνι ὑπὸ τῶγ βαβδούχωγ πληγὰγ ἔλαβεν, ὅτι νικῶντογ τοῦ ἑαυτοῦ ζεύγουγ καὶ ἀνακηρουχθέντογ Βοιωτῶγ δημοσίου κατὰ τὴγ οὐκ ἐξουσίαν τῆγ ἀγωνίσεωγ προελθῶγ ἐγ τὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἠνίοχον, βουλόμενογ δηλώσαι ὅτι ἑαυτοῦ ἦγ τὸ ἄρμα· ὥστε πολλῶ δη μᾶλλον ἐπεφρόβηγτο πάντεγ καὶ ἐδόκει τι νέον ἐσεσθαῖ. οἱ μὲντοι Λακεδαιμόνιοι ἠσύχουσαν τε καὶ ἠ ἑορτὴ αὐτοῖγ οὔτω διῆλθεν. ἐγ δὲ Κόρωθον μετὰ τὰ Ὀλύμπια Ἀργεῖοι τε καὶ οἱ ζῦμμαχοι ἀφίκοντο δεησόμενοι αὐτῶγ παρὰ σφᾶγ ἐλθεῖν. καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεισ ἐτυχον παρόντεγ, καὶ πολλῶ λόγωγ γεγομένωγ τέλος οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλὰ σεισμοῦ γεγομένωγ διελύθησαν ἑαστοῖ ἐπ' οἶκον. καὶ τὸ θέρογ ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγυρομένωγ χειμῶνογ Ἡρακλειώταγ τοῖγ ἐγ Τραχινῶγ μάχη ἐγένετο πρὸγ Αἰνιᾶναγ καὶ Δόλοπαγ καὶ Μηλιέαγ καὶ Θεσσαλῶγ τιναγ. προσοικοῦντα γὰρ τὰ ἔθνη ταῦτα τῆ πόλει πολέμια ἦγ· οὐ γὰρ ἐπ' ἄλληγ τινὲ γῆ ἠ τῆγ τούτωγ τὸ χωρίον ἐτειχίσθη. καὶ εὐθύγ τε καθισταμένηγ τῆγ πόλει ἠγαντιοῦντο, ἐγ ὅσων ἐδύνατο φθείροντεγ, καὶ τότε τῆγ μάχηγ ἐνίκησαν τοὺγ Ἡρακλειώταγ, καὶ Ξενάρηγ ὁ Κνίδιογ, Λακεδαιμόνογ, ἀρχωγ αὐτῶγ, ἀπέθανεν, διεφθάρησαν δὲ καὶ ἄλλοι

Relation: sie wurden vom Heiligthum rücksichtlich der Opfer ausgeschlossen. Doch ist *θύσιας καὶ ἀγῶνων* vielleicht ein Glossem aus 5, 49, 1. — *ἐθεώρουγ*, τῆγ θεωρίας μεῖχον. (Sch.) — αὐτοῖγ. Spr. 48, 9, 1. — Ἀργεῖοι hat wohl den Namen eines näher liegenden Ortes verdrängt. (Kr. Bruchst.)

§ 3. ὑπό. Spr. 52, 3, 3. — βαβδούχωγ, den Kampfrichtern, Ἑλληνοδίκαι Paus. 6, 2, 1. vgl. Schol. zu Ar. Frie. 733. (Br.) Andre, wie Valck. z. Her. 8, 59, verstehen Lictores als Diener der Hellanodiken. Doch vgl. die Erkl. zu Plat. Prot. 338, a. — ζεύγουγ, ἄρματος. (Sch.) Gespann. — δημοσίου Gemeinwesen, ohne Artikel, wie 6, 34, 3. (zw 5.) vgl. 5, 18, 6. 7 u. Aristot. Pol. 2, 5, 4. — κατὰ — ἀγωνίσεωγ, διὰ τὸ μὴ ἐξεῖναι Λακεδαιμονίωγ ἀγωνίσεσθαῖ. (Sch.) Ueber οὐ zu 1, 137, 4. — ἀγωνίσιγ findet sich noch bei Prokopios öfter. (Abr.) — ἀγῶνα Kampfplatz, wie Od. 9, 260. (Ps.) So μάχη Xen. An. 2, 2, 6 u. δρόμογ 4, 8, 26. — ἀνέδησε, ἐτεφάνωσε. (Sch.) — ἠγ. Spr. 54, 6, 3.

§ 4. αὐτοῖγ, τοῖγ Λακεδαιμονίωγ. (Sch.) in Bezug auf sie, ungestört von ihnen. (Pp.) Arn. bezieht es auf πάντεγ. — τέλος zuletzt, nicht bloss gleich nach καὶ oder vor δέ. vgl. 2, 100, 4. 7, 44, 7. 8, 56, 5.

C. 51. § 1. ἐπ' ἄλληγ τινὲ γῆ, ἐπὶ βλάβῃ ἄλληγ τινὸγ γῆγ. (Sch.) zu 3, 92, 3 u. 5, 33, 1.

§ 2. ἠγαντιοῦντο 3, 92, 1. 93, 2. (Dr.) — ὁ Κνίδιογ der Sohn des Knidis. Hl. Der Name ist wohl verfälscht. (Palmer.) Κινάδωνογ?

τῶν Ἡρακλειωτῶν. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα καὶ δωδέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

52 Τοῦ δ' ἐπιγυρομένου θέρους εὐθὺς ἀρχομένου τὴν Ἡράκλειαν, ὡς μετὰ τὴν μάχην κακῶς ἐφθείρετο, Βοιωτοὶ παρέλαβον, καὶ Ἥγησιππίδαν τὸν Λακεδαιμόνιον ὡς οὐ καλῶς ἀρχοντα ἐξέπεμψαν. δεισαντες δὲ παρέλαβον τὸ χωρίον μὴ Λακεδαιμονίων τὰ κατὰ Πελοπόννησον θορυβουμένων Ἀθηναῖοι λάβωσιν. Λακεδαιμόνιοι μέντοι ὠργίζοντο αὐτοῖς.

2 Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, στρατηγὸς ὢν Ἀθηναίων, Ἀργείων καὶ τῶν ξυμμάχων ξυμπρασσόντων ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον μετ' ὀλίγων Ἀθηναίων ὀπιλιτῶν καὶ τοξοτῶν καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων παραλαβὼν τὰ τε ἄλλα ξυγκαθίστη περὶ τὴν ξυμμαχίαν διαπορευόμενος Πελοπόννησον τῇ στρατιᾷ καὶ Πατρῆας τε τείχη καθεῖναι ἐπεισεν ἐς θάλασσαν καὶ αὐτὸς ἕτερον διανοεῖτο τείχισαι ἐπὶ τῷ Ρίῳ τῷ Ἀχαϊκῷ. Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυώνιοι καὶ οἷς ἦν ἐν βλάβῃ τειχισθὲν βοηθήσαντες διεκάλυψαν.

53 Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Ἐπιδαυροῖς καὶ Ἀργεῖοις πόλεμος ἐγένετο, προφάσει μὲν περὶ τοῦ θύματος τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθαίως, ὁ δὲ ὄν ἀπαγαγεῖν οὐκ ἀπέπεμπον ὑπὲρ βοταμίων Ἐπιδαυροῖς κρυώτατοι δὲ

C. 52. § 1. τὸν. zu 3, 25, 1. — δεισαντες δὴ τό ohne παρέλαβον? So las vielleicht Va. Sonst würde gestellt sein: παρέλαβον δὲ τὸ χ. δεισαντες. Die Fälschung mochte der nicht gefasste Ac. veranlassen, über den Kr. zu Xen. An. 3, 5, 18. — τὰ κατὰ in Bezug auf die Angelegenheiten in zu 3, 6, 2.

§ 2. μετ' ὀλίγων καὶ παραλαβὼν. zu και 1, 26, 3. — αὐτόθεν, ἀπὸ Πελοποννήσου. (Sch.) vgl. zu 3, 7, 3. — ξυμμάχων, πρὸς δηλονότι. (Sch.) — τείχη, μακρὰ. Kr. Stud. 1 S. 169 A. 2. — καθεῖναι. zu 4, 103, 4. — ἦν. Spr. 53, 2, 7. — ἕτερον. ἕτερα würde man erwarten. vgl. jedoch zu 4, 69, 2. Pp. denkt an ein Castell wegen ἐπὶ τῷ, wobei doch auch die andre Erklärung statthaft scheint. — ἐν βλάβῃ nachtheilig. Plat. Rep. 373: ἰατρῶν ἐν χρείαις ἰσόμεθα οὕτω διατώμενοι. And. 2, 22: πάνν ἄν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. Aehnlich ἐν διαβολῇ, ἐν ἐγκλήματι γίνεσθαι Lys. 19, 34 u. Dem. 18, 251. — τειχισθὲν, τὸ Ρίον, wohl nicht auch auf Patrā zu beziehen. — βοηθεῖν heisst bei Her. u. Thuk. öfter ausziehen zur Abwehr vgl. 8, 55, 1, besonders mit ἐπὶ πύλας und ἐπὶ oder ἐς π. zu 8, 11, 1.

C. 53. § 1. προφάσει. πρόφασιν Dobree; vgl. zu 3, 111, 1. Der Gebrauch dieses absoluten Ac. oder Da. ist sonst bei Attikern nicht eben sehr gewöhnlich. — μέν. Dem entspricht ἰδοὺ δέ. (Bl.) — Πυθαίως für Πυθαίως Wesseling zu Diod. 12, 78; Πυθαίως Valckenaer Epist. ad Roev. p. 74; Πυθαίως Dobree. — ἀπαγαγεῖν abführen, entrichten. (Ba.) Als Schuldiges. So φόρον, δασμὸν ἀπάγειν Ar. We. 707, Ach. 643, Xen. Kyr. 2, 4, 12 (§ 14 ἀποδιδόναι) u. 3, 1, 10. Eben so ἀποπέμπειν. (Bl.) Spr. 68, 46, 6. — κρυώτατοι. Spr. 49, 7, 1. vgl. 2, 62, 2 u. 4, 18, 1. — βοταμίων Weide, pascua Va. Hutgeld Böckh Staatsh. 1 S. 415. παραποταμίων einige Hsn.: am Flusse gelegene Ländereien, als Neutrum. (Pp.) βοταμίων will G. Hermann im Philol. 1 p. 370: „Neglexerant Epidaurii victimam mittere pro conservando sibi jure communium sacrorum. Eadem ratio intercedebat inter Asi-naeos et Hermionenses, ut docet Corpus Inscr. p. 593 inscr. 1193.“

τοῦ ἱεροῦ
ρον τῷ
τε Κορ
τὴν βοη
οὐν οἱ
προῶν
αὐτοῦς
Λύκων
δὲς ὅποι
τοῖς τὰ
κον καὶ
δ' ἦν μὴ
Ἀργεῖοι
θόντες τ
χρόνον ἐ
ξυμμάχο
οἱ δὲ καὶ
9' ὄν χρ
σβεῖται α

§ 2.
ἐνεκα ἡ
ten. (Bl.)
ἴσειθα.
zu 4, 66,
C. 54.
Truppen d

§ 2.
wohl Opfer
Grenze.
— τὸν μὲ
Metageitnio
einige Hsn.
μήρας ἢ

§ 3.
τμήεις. vgl
gleich sie
— πάντα
dem Vorher
vermuthe e
aus 5, 53, 2
Diese Erklä
zu beziehen
fassen, ind
erklären sin
Plat. Gorg.
aber auch
zu erwarten
C. 55.
III.

τοῦ ἱεροῦ ἦσαν Ἀργεῖοι· ἐδόκει δὲ καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας τὴν Ἐπίδαν-
 ρον τῷ τε Ἀλκιβιάδῃ καὶ τοῖς Ἀργείοις προσλαβεῖν, ἣν δύνωνται, τῆς
 τε Κορίνθου ἕνεκα ἡσυχίας καὶ ἐκ τῆς Ἀγίνης βραχυτέραν ἔσεσθαι
 τὴν βοήθειαν ἢ Σκύλλαον περιπλεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, παρεσκευάζοντο
 οὖν οἱ Ἀργεῖοι ὡς αὐτοὶ ἐς τὴν Ἐπίδανρον διὰ τοῦ θύματος τὴν ἐς-
 πράξιν ἐσβαλοῦντες, ἐξεστράτευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τοὺς⁵⁴
 αὐτοὺς χρόνους πανδημῶς ἐς Λεῦκτρα τῆς ἑαυτῶν μεθορίας πρὸς τὸ
 Λύκαιον, Ἄγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου βασιλέως ἡγουμένον· ἦδει δὲ οὐ-
 δεις ὅποι στρατεύουσιν, οἱ δὲ αἱ πόλεις ἐξ ὧν ἐπέμφθησαν, ὡς δ' αὐ-²
 τοῖς τὰ διαβατήρια θυόμενοις οὐ προσχώρει, αὐτοὶ τε ἀπῆλθον ἐπ' οἴ-
 κον καὶ τοῖς ἔννεμαχος περιήγγειλαν μετὰ τὸν μέλλοντα, Καρνεῖος
 δ' ἦν μὴν, ἱερομῆνια Λωρικέσι, παρασκευάζεσθαι ὡς στρατευσομένους.
 Ἀργεῖοι δ' ἀναχωρησάντων αὐτῶν τοῦ πρὸ τοῦ Καρνείου μηνός ἐξελ-³
 θόντες τετράδι φθίνοντες καὶ ἄγοντες τὴν ἡμέραν ταύτην, πάντα τὸν
 χρόνον ἐσέβαλλον ἐς τὴν Ἐπίδανριαν καὶ ἐδῆνον. Ἐπιδαῦριοι δὲ τοὺς
 ἔννεμαχος ἐπεκαλοῦντο· ὧν τινες οἱ μὲν τὸν μῆνα προσφασίσαντο,
 οἱ δὲ καὶ ἐς μεθορίαν τῆς Ἐπίδανρίας ἐλθόντες ἠσύχαζον. καὶ κα-⁵⁵
 θ' ὃν χρόνον ἐν τῇ Ἐπιδαύρῳ οἱ Ἀργεῖοι ἦσαν, ἐς Μαρτίνειαν προ-
 σβείαι ἀπὸ τῶν πόλεων ξενῆλθον Ἀθηναίων παρακαλεσάντων. καὶ

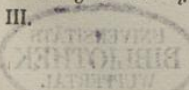
§ 2. ἄνευ τῆς αἰτίας ohne die angegebene Beschuldigung. —
 ἕνεκα ἡσυχίας, um es durch eine drohendere Stellung in Ruhe zu hal-
 ten. (Hl.) — βραχυτέραν, διὰ βραχείος (βραχυτέρου) διαστήματος. (Sch.) —
 ἔσεσθαι. Ueber die harte Verbindung zu βλέπειν 4, 3, 3. — ἢ περιπλεῖν.
 zu 4, 66, 2. — τοῖς Ἀθηναίοις gehört zu βραχυτέραν ἔσεσθαι. (Hk.)

C. 54. § 1. αἱ πόλεις, αἱ Λακωνικαί. (Sch.) — ἐπέμφθησαν Leute,
 Truppen dazu geschickt waren. (Va.)

§ 2. διαβατήρια, τὰ ἱερὰ (τὰ) εἰς διάβασιν. (Sch. zu 5, 55, 3.) Hier
 wohl Opfer für den Uebergang nicht über einen Fluss sondern über die
 Grenze. (Hl.) — προσχώρει, κατὰ ἦν. (Sch.) Kr. z. Xen. An. 6, 2, 21.
 — τὸν μέλλοντα, μῆνα δηλονότι. (Sch.) — Καρνεῖος, der dem attischen
 Metageitnon entsprach. Corsini F. A. 2 p. 452 s. — ἱερομῆνια. ἱερομηνία
 einige Hsn. vgl. zu 3, 56, 1. 65, 1. τοῦ γὰρ Καρνείου πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡ-
 μέρας ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον οὐκ ἐστρατεύοντο. (Sch.)

§ 3. μηνός gehört zu dem ersten τοῦ. Gemeint ist der lakonische Ἐκα-
 τομβεύς. vgl. Ideler Chron. 1 S. 363. — ἄγοντες vorrückend Va., ob-
 gleich sie feierten Ps., wobei καὶ für καίπερ doch kaum erträglich wäre.
 — πάντα τὸν χρόνον, während der Festtage der Lakedämonier. (Hk.) Mit
 dem Vorhergehenden verbindet diese Worte Bk. Keine Erklärung genügt; ich
 vermute eine Lücke. — ἐσέβαλλον für ἐσέβαλον wenige Hsn. Der A. ist
 aus 5, 55, 2 entstanden, wo er passt. — τινες οἱ μὲν für οἱ μὲν τινες Abr.
 Diese Erklärung scheint mir unstatthaft, vielmehr τινες auf beide Sätze sich
 zu beziehen, bezeichnend dass dieselben doch nicht alle Bundesgenossen um-
 fassen, indem zu denken ist: manche kamen wohl auch. Aehnlich zu
 erklären sind denn wohl auch die sonst noch angeführten Stellen, 7, 86, 4?
 Plat. Gorg. 499, c, Prot. 343, d, Rep. 463, b, 560, a. — οἱ δὲ καὶ andre
 aber auch. Spr. 50, 1, 9. — ἠσύχαζον, wohl um noch andre Verbündete
 zu erwarten. (Bl.)

C. 55. § 1. ἐν τῇ im Gebiet von. (Ps.) — τῶν, den eingeladenen. —

γινόμενον λόγων Εὐφραμίδας ὁ Κορίνθιος οὐκ ἔφη τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις ὁμολογεῖν· σφείς μὲν γὰρ περὶ εἰρήνης ξυγκαθῆσθαι, τοὺς δ' Ἐπιδαυρίους καὶ τοὺς Ξυμμάχους καὶ τοὺς Ἀργεῖους μεθ' ὀπλων ἀντιτετάχθαι· διαλύσει οὖν πρῶτον χοῖραι ἀφ' ἑκατέρων ἐλθόντας τὰ στρατόπεδα καὶ οὕτω πάλιν λέγειν περὶ τῆς εἰρήνης. καὶ πεισθέντες ὄχοντο καὶ τοὺς Ἀργεῖους ἀπήγαγον ἐκ τῆς Ἐπιδαυρίας. ὕστερον δὲ ἐς τὸ αὐτὸ ξυνελθόντες οὐδ' ὡς ἐδυνήθησαν ξυμβῆναι, ἀλλ' οἱ Ἀργεῖοι πάλιν ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν ἐσέβαλον καὶ ἐδήνον. ἔξιστρατεύσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς Καρύας, καὶ ὡς οὐδ' ἐνταῦθα τὰ διαβατήρια αὐτοῖς ἐγένετο, ἐπακχώρησαν. Ἀργεῖοι δέ, τεμόντες τῆς Ἐπιδαυρίας ὡς τὸ τρίτον μέρος, ἀπῆλθον ἐπ' οἶκον. καὶ Ἀθηναίων αὐτοῖς χίλιοι ἐβοήθησαν ὀπλίται καὶ Ἀλκιβιάδης στρατηγός· πυθόμενοι δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔξιστρατεῦσθαι καὶ ὡς οὐδὲν ἔτι αὐτῶν ἔδει, ἀπῆλθον. καὶ τὸ θέρος οὕτω διήλθεν.

56 Τοῦ δ' ἐπιγινόμενον χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι λαθόντες Ἀθηναίους φρουρούς τε τριακοσίους καὶ Ἀγησιππίδαν ἄρχοντα κατὰ θάλασσαν ἐς Ἐπίδαυρον ἐσέπειψαν. Ἀργεῖοι δ' ἐλθόντες παρ' Ἀθηναίους ἐπεκάλουν ὅτι, γεγραμμένον ἐν ταῖς σπονδαῖς διὰ τῆς εαυτῶν ἐκάστους μὴ εἶναι πολεμίους διέναι, ἐάσειαν κατὰ θάλασσαν παραπλεῦσαι· καὶ εἰ μὴ κάκεινοι ἐς Πύλον κομισοῦσιν ἐπὶ Λακεδαιμονίους τοὺς Μεσσηνίους καὶ Εἰλωτας, ἀδικήσεσθαι αὐτοί. Ἀθηναῖοι δὲ Ἀλκιβιάδου πεί-

ὁμολογεῖν und ὁμολογεῖσθαι. das Medium, stehen oft so, wie Dem. 18, 14. (Pr.) — ξυγκαθῆσθαι von Berathenden, wie Xen. An. 5, 7, 21. Hell. 2, 4, 23. 7, 3, 5. (Bl.)

§ 2. ἀφ' ἑκατέρων ἐλθόντας von beiden Parteien, von Seiten der Staaten die es mit Argos wie derer die es mit Epidaurus hielten, hingegangene Männer. (A. Ps. u. Hk.) vgl. Kr. zu Xen. An. 1, 3, 14. — ὄχοντο, οἱ πρέσβεις δηλονότι. (Sch.) Vorher würde man freilich πεισθέντων erwarten. Doch vgl. Spr. 56, 9, 2 u. Xen. An. 2, 2, 8. — τὸ αὐτό. zu 3, 91, 2. — ὡς. zu 4, 44, 2. — ξυμβῆναι. zu 4, 81, 1.

§ 3. τὰ διαβατήρια. zu 5, 54, 2. 116, 1. — ἐγένετο, κατὰ δηλονότι. (Sch.) Kr. zu Xen. An. 2, 2, 3. — ὡς τό. Spr. 69, 63, 5. — πυθόμενοι will Ps., δὲ streichend, mit ἐβοήθησαν verbinden und so übersetzt Va. — ἔξιστρατεῦσθαι den Feldzug beendigt hätten erklären Enekel u. A.; Einige suchen diese Bedeutung in ἐξ, Andere im Perfect; letzteres schwierig mit Recht; für jenes könnte man vergleichen aus wirthschaftlichen, aushandeln etc. Da jedoch das Wort sonst nirgends so vorkommt, so wird wohl das δὲ zu streichen sein. — καὶ ὡς. zu 5, 44, 1. Nur ist freilich dieser Fall härter, da das Particip und der Satz nicht gleichartige Gedanken enthalten. Vielleicht ist καὶ aus καὶ ὡς οὐδ' § 3 A. entstanden, wie Aehnliches nicht selten vorkommt.

C. 56. § 1. ἐς, wie in ἐς Ἴλιον 1, 12, 2. Spr. 68, 21, 3.

§ 2. γεγραμμένον. zu 1. 125. Ueber die Sache 5, 47, 7. — ἐν ταῖς σπ. 5, 47, 7. — ἀδικήσεσθαι lautet das passive Fu. regelmässig, wie 6, 87, 4. Iphig. A. 1437, Isokr. 2, 16, Plat. Gorg. 509, Xen. Kyr. 3, 2, 18, Dem. 20, 164. 21, 30. 220. 23, 115. — αὐτοί sie, betont, die Argeier nämlich. Spr. 51, 1, 3.

σαντος τῆ μὲν Λακωνικῆ στήλη ὑπέγραψαν ὅτι οὐκ ἐνέμειναν οἱ Λακωναῖοι τοῖς ὄρκοις, ἐς δὲ Πύλον ἐκόμισαν τοὺς ἐκ Κρανίων Ἐλωτας ληΐζεσθαι, τὰ δ' ἄλλα ἠσύχαζον. τὸν δὲ χειμῶνα τοῦτον πολέμοιόντων Ἀργείων καὶ Ἐπιδαυρίων μάχη μὲν οὐδεμία ἐγένετο ἐκ παρασκευῆς, ἐνέδραι δὲ καὶ καταδρομαί, ἐν αἷς ὡς τόχοικν ἑκατέρων τινὲς διεφθίροντο· καὶ τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος πρὸς ἑαυ ἤδη κλιμακας ἔχοντες οἱ Ἀργεῖοι ἦλθον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαυρον, ὡς ἐρήμου οὐσης διὰ τὸν πόλεμον βίᾳ αἰρήσοντες· καὶ ἄπρακτοι ἀπῆλθον. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα καὶ τρίτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγυρομένου θέρους μεσοῦντος Λακεδαιμόνιοι, ὡς αὐτοῖς οἱ τε Ἐπιδάυριοι ξύμμαχοι ὄντες ἐταλαιπώρον καὶ τὰλλα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ μὲν ἀρεστήκει τὰ δ' οὐ καλῶς εἶχε, νομίσαντες, εἰ μὴ προκαταλήφονται ἐν τάχει, ἐπὶ πλέον χωρήσεισθαι αὐτά, ἐστράτεον αὐτοῖ καὶ οἱ Ἐλωτες πανδημῆ ἐπ' Ἀργος· ἤγετο δὲ Ἄγρις ὁ Ἀρχιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. Ξυνεστράτεον δ' αὐτοῖς Τιγαῖται καὶ ὅσοι ἄλλοι Ἀρκάδων Λακεδαιμονίοις ξύμμαχοι ἦσαν. οἱ δ' ἐκ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου ξύμμαχοι καὶ οἱ ἔξωθεν ἐς Φλιοῦντα Ξυνελέγοντο, Βοιωτοὶ μὲν πεντακισχίλιοι ὀπλίται καὶ τοσοῖτοι ψιλοὶ καὶ ἱππῆς πεντακίοιοι καὶ ἄμπποὶ ἴσοι, Κορίνθιοι δὲ δισχιλίοι ὀπλίται, οἱ δ' ἄλλοι ὡς ἕκαστοι, Φλιάσιοι δὲ πανστρατιᾷ, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνων ἦν [τὸ στράτευμα].

§ 3. Λακωνικῆ, ἣν ἴσθησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουσαν τὰς Λακωνικὰς σπονδάς. (Sch.) Gemeint ist die 5, 18, 10. — ὑπέγραψαν. Ar. Lys. 513: ἐν τῇ στήλῃ παραγράφου. (Kr. z. Dion. p. 351.) Bei entschiedenem Bruche pflegte man τὰς στήλας καθαιρεῖν. Kr. zu Arr. An. 2, 1, 4. — Κρανίων 5, 35, 6. — ληΐζεσθαι, ὡστε ληΐζεσθαι. (Sch.) Spr. 55, 3, 20.

§ 4. ἐκ παρασκευῆς, ἦσαν ἐκ γανερῶς παρατάξεως. (Sch.) Etwas verschieden 4, 94, 1. — τόχοικεν. zu 5, 20, 2.

§ 5. πρὸς ἕαρ. zu 4, 135. — ἐρήμον. Man erwartete die Truppen zum Schutz von Ortschaften und Festen gegen Befehdungen derselben versendet zu finden. (Arn.) — βίᾳ καὶ βίᾳ?

C. 57. § 1. τὰλλα die übrigen Staaten. vgl. 5, 59, 1. Kr. zu ταῦτα Xen. An. 1, 7, 9. — προκαταλήφονται vorbauen würden. Einige gute Hsn. καταλήφονται. vgl. jedoch 3, 2, 2. 3, 2, 46, 4. 6, 18, 3; mit einem Ac. 1, 57, 3. 5, 30, 1. — τὰ μὲν, Πίλις καὶ Μαντίνια. (Sch.) — ἐπὶ πλέον χωρήσεισθαι würde weiter um sich greifen. (Hl.) — αὐτά, τὸ ἀποσῆναι καὶ τὸ μὴ καλῶς εἶχειν.

§ 2. ὅσοι ἄλλοι 5, 67, 2. (Pp.) — οἱ ἔξωθεν, Πελοποννήσου δηλονότι. (Sch.) — ἄμπποὶ Fusssoldaten die, jeder einem Reiter zugetheilt, nach Erfordern ihn zu Fuss begleiteten oder sich auf dessen Pferd schlangen. Die Erkl. zu Xen. Hell. 7, 5, 23. „vgl. Caes. b. g. 1, 48. b. c. 3, 84.“ (Arn.) — οἱ ἄλλοι 5, 58, 4. — ὡς wie d. h. mit solchen oder solchen Truppen, mehr oder minder zahlreich. — ἐκείνων, τῶν Φλιασίων. Kr. z. Xen. An. 1, 2, 15. — τὸ στράτευμα verdächtigt Kr. Bruchst. zu 5, 67, 3.

58 Ἀργεῖοι δὲ προαισθόμενοι το τε πρῶτον τὴν παρασκευὴν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν Φλιοῦντα βουλόμενοι τοῖς ἄλλοις προμήξια ἐχώρουν, τότε δὴ ἔξεστράτευσαν καὶ αὐτοὶ ἐβοήθησαν δ' αὐτοῖς καὶ Μαντινῆς ἔχοντες τοὺς σφετέρους ξυμμάχους καὶ Ἡλείων 2 τρισχίλιοι ὀπλίται. καὶ προϊόντες ἀπαντῶσι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐν Μεθυδρίῳ τῆς Ἀρκαδίας καὶ καταλαμβάνουσιν ἐκάτεροι λόφον. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι ὡς μεμονωμένοι τοῖς Λακεδαιμονίοις παρεσκευάζοντο μάχεσθαι, ὁ δὲ Ἄγις τῆς νυκτὸς ἀναστήσας τὸν στρατὸν καὶ λαθῶν 3 ἐπορεύετο ἐς Φλιοῦντα παρὰ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους. καὶ οἱ Ἀργεῖοι αἰσθόμενοι ἅμα ἔω ἐχώρουν πρῶτον μὲν ἐς Ἄργος, ἔπειτα ἢ προσεδέχοντο τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν ξυμμάχων καταβήσεσθαι, τὴν κατὰ Νεμέαν ὁδόν. Ἄγις δὲ ταύτην μὲν ἦν προσεδέχοντο οὐκ ἐτρέπτετο, παραγγείλας δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀρκάσι καὶ Ἐπιδαυροίοις ἄλλην ἐχώρησε χαλεπὴν καὶ κατέβη ἐς τὸ Ἀργεῖον πεδίον· καὶ Κορινθιοὶ καὶ Πελληνῆς καὶ Φλιάσιοι ὄρθιον ἔτερον ἐπορεύοντο· τοῖς δὲ Βοιωτοῖς καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Σικωνίοις εἴρητο τὴν ἐπὶ Νεμέας ὁδὸν καταβαίνειν, ἢ οἱ Ἀργεῖοι ἐκάθηντο, ὅπως, εἰ οἱ Ἀργεῖοι ἐπὶ σφᾶς ἰόντες ἐς τὸ πεδίον βοηθοῖεν, ἐφεπόμενοι τοῖς ἵπποις χοῶντο.

59 Καὶ ὁ μὲν οὕτω διατάξας καὶ ἐσβαλὼν ἐς τὸ πεδίον ἐδήγον Σάμινθόν τε καὶ ἄλλα· οἱ δὲ Ἀργεῖοι γνόντες ἐβοήθησαν ἡμέρας ἤδη ἐκ τῆς Νεμέας, καὶ περιτυχόντες τῷ Φλιασίων καὶ Κορινθίων στρατοπέδῳ τῶν μὲν Φλιασίων ὀλίγους ἀπέκτειναν, ὑπὸ δὲ τῶν Κορινθίων 2 αὐτοὶ οὐ πολλῷ πλείους διεφθάρησαν. καὶ οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Μεγαρηῆς καὶ οἱ Σικωνῖοι ἐχώρουν, ὥσπερ εἴρητο αὐτοῖς, ἐπὶ τῆς Νεμέας καὶ τοὺς Ἀργεῖους οὐκέτι κατέλαβον, ἀλλὰ καταβάντες, ὡς ἐῶρων τὰ ἑαυτῶν δηρούμενα, ἐς μάχην παρετάσσοντο. ἀντιπαρεσκευάζοντο δὲ καὶ

C. 58. § 1. τό τε für τότε Hl. — καὶ ἐπειδὴ. zu 5, 44, 1.

§ 2. μεμονωμένοις, ἐρήμοις συμμάχων. (Sch.)

§ 3. ἐς Ἄργος nach Argos zu. (Bl.) — μετὰ τῶν ξυμμάχων steht in einigen guten Hsn. vor τοὺς Λακ., dadurch mir verdächtig. — κατὰ nach — zu, neben ἐπὶ 7, 80, 2. — ἦν erg. τρέψεσθαι. Spr. 55, 4, 11. — παραγγείλας nachdem er die Befehle dazu ertheilt hatte. Spr. 52, 1, 2, 60, 7, 4. vgl. 5, 72, 1. — Ἀργεῖον für Ἀργεῖων? nach Thuk. Weise, wie in Θριάσιον πεδίον 2, 19, 2. 20, 2. 21, 1. (Dobree.) vgl. 2, 102, 2. (Pp., der ungehörig Μαῖάνδρον πεδίον dagegen anführt.)

§ 4. ὄρθιον. ὄρθριον die besten Hsn., wofür ὄρθριοι zu sagen wäre. (Ba.) Als Adj. zweier Endungen steht ὄρθιος auch Eur. Hel. 632. vgl. Plut. Alex. 337 — ἐκάθηντο. καθῆντο oder κάθηντο die besten Hsn. Aber sonst ist die erste Form bei Thuk. sicher 3, 97, 2. 4, 44, 3. 5, 6, 4. — σφᾶς, τοὺς περὶ τὸν Ἄγιν. (Dobree.) zu 3, 111, 2.

C. 59. § 1. ἡμέρας ἤδη. zu 1, 30, 4. — αὐτοὶ οὐ πολλῷ πλείους sie selbst in nicht viel grösserer Zahl. vgl. 5, 115, 1. Liv. 21, 29: victi amplius ducenti ceciderunt. (Arn.) Aehnlich 5, 67, 3.

§ 2. καταβάντες, οἱ Ἀργεῖοι. (Sch.)

οἱ Λακ
γὰρ τοῦ
καθ' ἑ
μέας
σαν ο
πλήθος
ἐνόμισ
νίους
δὲ ἄνδ
φρον,
των προ
εἶναι Ἀ
καλοῦσα
δὲς πο
τῶν κα
τοὺς λό
μενος ἄ
δετα τε
ἀπὴ γα

§ 3.
einem Co
τό πρὸς
2, 3. Cel
§ 4.
Beitr. z. K
ohne Reite
— ἰδὲ κα
1, 11. Do
ἡ μάχη

§ 5.
u. Götting
sind Strate
72, 3. Die
— ἐνομι
gute Hsn.
hält, regier
Spr. 55, 2,
C. 60.

zier § 4.
Hand. —
— ἀλλ' ἦ
So ἡ Soph
ἢ αὐτοῖς
ἔπειτα μ
§ 2.
und die vor

οἱ Λακεδαιμόνιοι. ἐν μέσῳ δὲ ἀπειλημένοι ἦσαν οἱ Ἀργεῖοι· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ πεδίου οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔργον τῆς πόλεως καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, καθύπερθεν δὲ Κορίνθιοι καὶ Φλιάσιοι καὶ Πελλήνης, τὸ δὲ πρὸς Νεμέας Βοιωτοὶ καὶ Σικυώνιοι καὶ Μεγαροῖς. ἵπποι δὲ αὐτοῖς οὐ παρήσαν· οὐ γὰρ πῶ οἱ Ἀθηναῖοι μόνοι τῶν Ξυμμάχων ἦγον. τὸ μὲν οὖν πλήθος τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Ξυμμάχων οὐχ οὕτω δεινὸν τὸ παρὸν ἐνόμιζον, ἀλλ' ἐν καλῷ ἐδόκει ἡ μάχη ἔσεσθαι καὶ τοὺς Λακεδαιμόνιους ἀπειληφέναι ἐν τῇ αὐτῶν τε καὶ πρὸς τῇ πόλει. τῶν δὲ Ἀργείων δύο ἄνδρες, Θρασυλλός τε, τῶν πέντε στρατηγῶν εἷς ὢν, καὶ Ἀλκίφρων, πρόξενος Λακεδαιμονίων, ἤδη τῶν στρατοπέδων ὅσον οὐ Ξυνιόντων προσελθόντες Ἀγιδί διελεγέσθην μὴ ποιεῖν μάχην· ἐτοίμους γὰρ εἶναι Ἀργείους δίκας δοῦναι καὶ δεξασθαι ἴσας καὶ ὁμοίας, εἴ τι ἐπικαλοῦσιν Ἀργεῖοις Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸ λοιπὸν εἰρήνην ἄγειν σπονδάς ποιησαμένους. καὶ οἱ μὲν ταῦτα εἰπόντες τῶν Ἀργείων ἀφ' ἑαυ-60 τῶν καὶ οὐ τοῦ πλήθους κελεύσαντος εἶπον· καὶ ὁ Ἄγρις δεξάμενος τοὺς λόγους αὐτός, καὶ οὐ μετὰ τῶν πλειόνων οὐδὲ αὐτὸς βουλευσάμενος ἀλλ' ἢ ἐνὶ ἀνδρὶ κοινώσας τῶν ἐν τέλει Ξυστρατευομένων, σπένδεται τέσσαρας μῆνας ἐν οἷς ἔδει ἐπιτελέσαι αὐτοὺς τὰ ῥηθέντα. καὶ² ἀπήγαγε τὸν στρατὸν εὐθύς, οὐδενὶ φράσας τῶν ἄλλων Ξυμμάχων.

§ 3. καθύπερθεν für καθύπερθε mehrere Hsn. So auch ὑπερθεν vor einem Consonanten Xen. Mem. 1, 4, 11. vgl. Lobeck zu Soph. Aj. 441. — τὸ πρὸς an der Seite nach. vgl. 4, 108, 1. 6, 2, 3. Kr. zu Xen. An. 6, 2, 3. Ueber den Ge. zu 1, 62, 1. vgl. Her. 4, 33, 1. 7, 126. 176, 2. 8, 130, 2.

§ 4. οὐχ οὕτω nicht so gar, nicht eben. vgl. 2, 11, 4 u. Ullrich Beitr. z. Krit. 3 S. 8. Nahe läge οὐδ' οὕτω: obgleich sie eingeschlossen und ohne Reiterei waren. vgl. Kr. zu Xen. An. 4, 8, 3. — ἐν καλῷ. zu 5, 46, 1. — ἐδόκει mit dem No. u. dann dem Ac. c. inf., wie Xen. An. 1, 4, 18. 3, 1, 11. Doch kann nach καὶ auch τὸ πλήθος als Subject gedacht werden. — ἡ μάχη. zu 3, 105, 4.

§ 5. Θρασυλλός. Θρασύλος einige Hsn. vgl. Schömann z. Isä. p. 354 u. Götting Acc. S. 186. — τῶν bezeichnet wohl dass sie überhaupt jährlich fünf Strategen hatten. vgl. 6, 72, 2. Arn. vergleicht dazu die πέντε λόγους 3, 72, 3. Die heimische Benennung war wohl λοχαγοί. Kr. zu Xen. An. 5, 10, 11. — Ξυνιόντων. zu 4, 94, 2. — προσελθόντες für προσελθόντες viele und gute Hsn. — ποιεῖν, von διελεγέσθην, in sofern es ein εἶπον, ἐκέλευσαν enthält, regiert; eine bei διαλέγεσθαι sonst nicht vorkommende Construction. Spr. 55, 3, 13. Ueber das Activ zu 2, 86, 4 u. Spr. 52, 8, 1.

C. 60. § 1. μὲν steht mit Bezug auf die Missbilligung der übrigen Argeier § 4. — ἀφ' ἑαυτῶν. Spr. 68, 16, 7. — αὐτός allein. (Ps.) auf eigne Hand. — οὐδ' αὐτός auch er nicht, wie auch die beiden Argeier nicht. — ἀλλ' ἢ. Spr. 69, 4, 6. Gebraucht als ob πλειόνων ohne τῶν vorherginge. „So ἢ Soph. Antig. 313 u. Oed. K. 795: ἐν τῷ λέγειν κακ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.“ (Matth. Gr. § 266.) vgl. 6, 10, 1. Eur. Hipp. 471: τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχεις.

§ 2. Ξυμμάχων dürfte zu streichen sein. Denn auch die Spartiaten und sie vorzugsweise kamen hier in Betracht. Oder schrieb Thuk. Ξυναρχόν-

οὐ δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξυμμαχοὶ εἶποντο μὲν ὡς ἡγήετο διὰ τὸν νόμον, ἐν αἰτία δ' εἶχον κατ' ἀλλήλους πολλῇ τὸν Ἄγιν, νομίζοντες ἐν καλῷ παρατυχόν σφίσι ξυμβαλεῖν καὶ πανταχόθεν αὐτῶν ἀποκεκλημένων καὶ ὑπὸ ἵππέων καὶ πεζῶν οὐδὲν δράσαντες ἄξιον τῆς παρασκευῆς ἀπιέναι. στρατόπεδον γὰρ δὴ τοῦτο κάλλιστον Ἑλληνικὸν τῶν μέγροι τοῦδε ξυνήλθειν· ὠφθη δὲ μάλιστα ἕως εἴη ἦν ἀθρόον ἐν Νεμέᾳ, ἐν ᾗ Λακεδαιμόνιοι τε πανστρατιᾷ ἦσαν καὶ Ἀρκάδες καὶ Βοιωτοὶ καὶ Κορινθιοὶ καὶ Σικυῶνιοι καὶ Πιελληγῆς καὶ Φλιάσιοι καὶ Μεγαροῆς, καὶ οὗτοι πάντες λογάδες ἀπ' ἐκάστων, ἀξιόμαχοι δοκοῦντες εἶναι οὐ τῇ Ἀργείων μόνον ξυμμαχίᾳ ἀλλὰ καὶ ἄλλῃ ἐπιπροσγενομένη. τὸ μὲν οὖν στρατόπεδον οὕτως ἐν αἰτία ἔχοντες τὸν Ἄγιν ἀνεχώρουν τε καὶ διελύθησαν ἐπ' οἴκου ἐκαστοῦ· Ἀργεῖοι δὲ καὶ αὐτοὶ εἴη ἐν πολλῷ πλείονι αἰτία εἶχον τοὺς σπεισασμένους ἀνευ τοῦ πλήθους, νομίζοντες κακεῖνοι μὴ ἂν σφίσι ποτὲ κάλλιον παρ᾽ ἑσὼν Λακεδαιμόνιους διαπεφευγῆναι· πρὸς τε γὰρ τῇ σφετέρᾳ πόλει καὶ μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων τὸν ἀγῶνα ἂν γίνεσθαι. τὸν τε Θράσυλλον ἀναχωρήσαντες ἐν τῷ Χαράδρῳ, οὐπερ τὰς ἀπὸ στρατιᾶς δίκας πρὶν εἰσέναι κρῖνονσιν, ἤρξαντο λείπειν. ὁ δὲ καταρρυγὼν ἐπὶ τὸν βωμόν περιγίγνεται· τὰ μέντοι χρήματα ἐδήμευσαν αὐτοῦ.

των? (ξυμβούλων?) — διὰ τὸν νόμον 5, 66, 2. vgl. 63, 3. (Hk.) — ἐν αἰτία. zu 1, 35, 2. — παρατυχόν. παρ᾽ ἑσὼν § 4. zu 1, 76, 3. — αὐτῶν, τῶν Ἀργείων, die man als Hauptbegriff, auch durch ξυμβαλεῖν angeregt, leicht denken kann.

§ 3. τοῦτο. zu κίνησις 1, 1, 2. — κάλλιστον. Auch schöner als das bei Platōa? Den Worten nach doch wohl. Denn dass nur von einem hellenischen Heere gegen Hellenen die Rede sei (Ds.) wird durch nichts angedeutet. Pp. urgirt dass κάλλιστον, nicht μέγιστον gesagt sei. — τῶν μέγροι τοῦδε. zu ἀξιολογώτατον τῶν 1, 1, 1. — ἐν Ν. in N. und der Umgegend. Ζητεῖται πὸς τριχῆ διαμεθ' ἑνὸς τοῦ τῶν Πελοποννησίων στρατεύματος εἰς Φλιοῦντα καὶ ἐνὸς μόνου μέρους τὴν ἐπὶ Νεμέαν ἰόντος, τῶν δὲ ἄλλων ἄλλαις χρησασμένων ὁδοῖς καὶ οὐδαμῶς συμμίζαντων ἐγὼ ἀθρόους αὐτοὺς ὄψαι περὶ Νεμέαν. Μήποτε δὲ μετὰ τὰς σπονδὰς ἀναχωροῦντα τὰ τρία μέρη ὀπίσω ἐπὶ Φλιοῦντα ἐν Νεμέᾳ πάντα ἐγένετο· εὐπορος γὰρ ἦδε ἡ ὁδὸς· καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἐγγύθεν πάντας ἤκειν ἐπὶ τῇ μάχῃ προσδεχόμενοι προσηνῶν εἰς τὴν Νεμέαν. (Sch.) — ἐν ᾗ auf welchem Punkte; bei der temporalen Bedeutung müsste παρῆσαν für ἦσαν folgen. — καὶ ἂν für καὶ Bk. Man löse auf: καὶ ἄλλῃ ἂν ἀξιόμαχοι ἐδόκουν εἶναι, εἰ προσεγένετο. Spr. 69, 7, 1.

§ 4. οὕτως ziehe ich zum Vorhergehenden d. h. zum ganzen Gedanken, wie Xen. An. 3, 1, 10. Kr. De auth. p. 62. — μὴ ἂν — παρ᾽ ἑσὼν da sich ihnen nie eine schönere, günstigere Gelegenheit hätte darbieten können. (Ps.) zu 1, 120, 3; über μὴ zu 1, 76, 1 und über ἂν Spr. 54, 6, 6. Doch hätte man hier gern noch einen Inf. wie etwa κρατεῖν.

§ 5. ἂν γίνεσθαι. Spr. 54, 6, 6. vgl. eb. 10, 3. — ἀπὸ στρατιᾶς. ἀπὸ στρατιᾶς zwei schlechte, ἀποστρατιᾶς zwei gute Hsn. vgl. zu 1, 3, 4. — εἰσέναι, in die Stadt. (Va.) — τὸν den dort befindlichen. — περιγίγνεται, σώζεται. (Sch.) vgl. 8, 95, 4 etc.

Μ
κοσίον
— ὄμι
— ἀπι
μένους
κατηγ
τοῦ πα
θῶς αἰ
καιρῶ
τες ἐκ
Ἀρκάδ
λείπον
ξόμεν
βουλόμ
ἦσαν α
τες τήν
οὐδέις
τε εἶνα
θεντο
χομεν

C. 6
2, 2, 17
Eur. Med
K. comm
Vielleicht
7, 39, 2.
8, 105, 2.
§ 2.
ἐλθόντος
z. Her. 7.
auch n
halten w
§ 3.
56, 9, 1.
κατασκευ
γιν. (Dr.
überred
auf ein to
Spr. 55, 13
for Act. M
καὶ ἦσαν
19, 2, 4.
μνοι, κα
ερωτην.
§ 4.
επιτελε
Diot. vgl.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀθηναίων βοηθησάντων χιλίων ὀλιτιῶν καὶ τρια-61
 κοσίων ἰπέων, ὧν ἐστρατήγον Λάχης καὶ Νικόστρατος, οἱ Ἀργεῖοι
 — ὁμως γὰρ τὰς σπονδὰς ὠκνοῦν λῦσαι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους
 — ἀπιέναι ἐκέλευον αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν δῆμον οὐ προσήγον βουλο-
 μένους χρηματίσαι, πρὶν [ἤ] Μαντινῆς καὶ Ἡλείοι, ἔτι γὰρ παρήσαν,
 κατηνάγκασαν δεόμενοι. καὶ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι, Ἀλκιβιάδου προεβου-2
 τοῦ παρόντος, ἐν τε τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα, ὅτι οὐκ ὀρ-
 θῶς αἱ σπονδαὶ ἄνευ τῶν ἄλλων ξυμμάχων καὶ γένοιτο, καὶ νῦν, ἐν
 καιρῷ γὰρ παρῆναι σφεῖς, ἀπτεσθαι χοῆραι τοῦ πολέμου. καὶ πείσαν-3
 τες ἐκ τῶν λόγων τοὺς ξυμμάχους εὐθὺς ἐχώρουν ἐπὶ Ὀρχομενὸν τὸν
 Ἀρκαδικὸν πάντες πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ὁμως καὶ πεισθέντες ὑπε-
 λείποντο πρῶτον, ἔπειτα δ' ὕστερον καὶ οὗτοι ἦλθον. καὶ προσκατε-
 ζόμενοι τὸν Ὀρχομενὸν πάντες ἐπολιόρκουν καὶ προσβολὰς ἐποιούντο,
 βουλόμενοι ἄλλως τε προσγενέσθαι σφίσι καὶ ὄμηροι ἐκ τῆς Ἀρκαδίας
 ἦσαν αὐτόθι ὑπὸ Λακεδαιμονίων κείμενοι. οἱ δὲ Ὀρχομεῖοι δέισαν-4
 τες τὴν τε τοῦ τείχους ἀσθένειαν καὶ τοῦ στρατοῦ τὸ πλῆθος καὶ ὡς
 οὐδεὶς αὐτοῖς ἐβοήθει, μὴ προαπόλωνται, ξυνέβησαν ὥστε ξύμμαχοί
 τε εἶναι καὶ ὀμήρους σφῶν τε αὐτῶν δοῦναι Μαντινεῦσι καὶ οὓς κατέ-
 θεντο Λακεδαιμόνιοι παραδοῦναι. μετὰ δὲ τοῦτο ἔχοντες ἤδη τὸν Ὀρ-62
 χομενὸν ἐβουλεύοντο οἱ ξύμμαχοι ἐφ' ὃ τι χοῆ πρῶτον ἵέναι τῶν λοι-

C. 61. § 1. ὁμως, obgleich unzufrieden damit. (Ps.) vgl. Kr. zu Xen. An. 2, 2, 17 lat. A. — χρηματίσαι. zu 1, 87, 4. — πρὶν ἢ spricht Elmsl. zu Eur. Med. 179 den attischen Dichtern ab; auch dem Thuk. Reisig zum Oed. K. comm. cr. 36; wohl mit Recht; s. jedoch Herm. zu Elmsl. Med. 1024. (Pp.) Vielleicht ist πρὶν δῆ ἢ zu schreiben. vgl. 1, 118, 2. 132, 6. 3, 29, 1. 104, 7. 7, 39, 2. 71, 4. Das blossе πρὶν mit dem Indicativ nur 1, 51, 1. 2, 65, 2. 8, 105, 2. (Haase p. 88.) Auch 3, 101, 2 u. 5, 10, 9.

§ 2. παρόντος bei der Volksversammlung. Erwarten möchte man παρελθόντος oder προηγοῦντος. Pp. vermuthet dass δὲ ausgefallen sei. vgl. Kr. z. Her. 7, 203. — οὐκ ὀρθῶς, gegen 5, 47, 6. (Bl.) — καὶ γένοιτο schon, auch nur geschlossen seien (Spr. 69, 32, 19), geschweige denn gehalten würden. — χοῆραι. Spr. 65, 11, 6.

§ 3. πείσαντες, οἱ Ἀθηναῖοι, obgleich ἐχώρουν πάντες folgt. (Hk.) Spr. 56, 9, 1. — ἐκ τῶν λόγων. Luk. Kat. 26: ἐκ τοῦ λόγου δεῖξω. Opfer 3: κατεδυσώπησεν αὐτὸν ἐκ τῶν λόγων. Plut. Rom. 14: πεπεισμένον ἐκ τῶν λογίων. (Dr.) — ὁμως. Falsch stand vor ὁμως ein Komma. Der Sinn: auch überredet dennoch, wie Soph. Oed. K. 666: ὁμως δὲ καμῶδ μὴ παρόντος αἰδ' ὅτι τοῖμόν φιλᾶξι σ' ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς. vgl. Reisig enarr. 659 u. Spr. 55, 13, 3. — ἔπειτα ὕστερον. ἔπειτα μεθ' ὕστερον Hym. Dem. 205. (Werfer Act. Mon. 1 p. 268.) — ἄλλως τε so wohl aus andern Gründen. — καὶ ἦσαν. Auch hier ist dem Particip ein selbständiger Satz angefügt. Spr. 59, 2, 4. Doch ist die Stelle gerade in dieser Weise ungewöhnlich. — κείμενοι, κατεθέμενοι. (Abr.) Spr. 38, 5, 3. Doch dürfte man κατακείμενοι erwarten. zu 3, 28, 3. 4, 57, 4.

§ 4. καὶ ὡς, καὶ δέισαντες, ὡς. — προαπόλωνται, bevor sie Hilfe erhielten. (Ps.) — Μαντινεῦσι. vgl. 5, 77, 1. (Hk.) — οὓς, Parrhasier meint Didot. vgl. 5, 33, 2.

πῶν. καὶ Ἡλείοι μὲν ἐπὶ Λέπρεον ἐκέλευον, Μαντινῆς δὲ ἐπὶ Τεργέαν· καὶ προσέθεντο οἱ Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς Μαντινεῦσιν. καὶ οἱ μὲν Ἡλείοι ὀργισθέντες, ὅτι οὐκ ἐπὶ Λέπρεον ἐψηφίσαντο, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκον, οἱ δὲ ἄλλοι ξυμμάχοι παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Μαντινείᾳ ὡς ἐπὶ Τεργέαν ἰόντες. καὶ τινες αὐτοῖς καὶ αὐτῶν Τεγεατῶν ἐν τῇ πόλει ἐνεδίδουσιν τὰ πράγματα.

- 63 Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀργους τὰς τετραμήνους σπονδὰς ποιησάμενοι, Ἄγων ἐν μεγάλῃ αἰτία εἶχον οὐ χειρωσάμενον σφίσιν Ἀργος, παρασχὸν καλῶς ὡς οὐπω πρότερον [αὐτοῖ ἐνόμιζον]. ἀθρόους γὰρ τοσοῦτους ξυμμάχους καὶ τοιούτους οὐ ῥάδιον εἶναι λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ Ὀρχομενοῦ ἠγγέλλετο ἑαλωκέαι, πολλῶ δὴ μᾶλλον ἐχαλέπαινον καὶ ἐβούλενον εὐθύς ὑπ' ὀργῆς παρὰ τὸν τρόπον τὸν ἑαυτῶν ὡς χορὴν τὴν τε οἰκίαν αὐτοῦ κατασκάψαι καὶ δέκα μυριάσι δραχμῶν ζημιῶσαι. ὁ δὲ παρητεῖτο μηδὲν τούτων δρᾶν· ἔργῳ γὰρ ἀγαθῷ ὄυσεσθαι τὰς αἰτίας στρατευσάμενος, ἢ τότε ποιεῖν αὐτοὺς ὁ τι βούλονται. οἱ δὲ τὴν μὲν ζημίαν καὶ τὴν κατασκαφὴν ἐπέσχον, νόμον δὲ ἔθεντο ἐν τῷ παρόντι ὅς οὐπω πρότερον ἐγένετο αὐτοῖς· δέκα γὰρ ἄνδρας Σπαρτιατῶν προσείλοντο αὐτῷ ξυμβούλους, ἄνευ ὧν
- 64 μὴ κύριον εἶναι ἀπάγειν στρατιᾶν ἐκ τῆς πόλεως. ἐν τούτῳ δ' ἀφικνεῖται αὐτοῖς ἀγγελία παρὰ τῶν ἐπιτηδείων ἐκ Τεργέας ὅτι, εἰ μὴ παρέσονται ἐν τάχει, ἀποστήσεται αὐτῶν Τεγέα πρὸς Ἀργεῖους καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ ὅσον οὐκ ἀφῆστηκεν. ἐνταῦθα δὴ βοήθεια τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Εἰλωτῶν πανδημεὶ ὀξεῖα καὶ οἷα οὐπω πρότερον. ἐχώρουν δὲ ἐς Ὀρέσθειον τῆς Μανναλίας· καὶ τοῖς μὲν Ἀρκάδων σφετεροῖς οὐδὲ ξυμμάχοις προσεῖπον ἀθροισθεῖ-

C. 62. § 1. ἐπὶ Α., εἶναι wie auch § 2. (Va.) — προσέθεντο, συνῆλθον τῇ γνώμῃ. (Sch.) vgl. zu 6, 50, 1.

§ 2. ἐνεδίδουσαν. zu 4, 76, 2.

C. 63. § 1. ἐξ aus dem Gebiete von. — σφίσιν. zu 4, 28, 4. — αὐτοῖ ἐνόμιζον könnte fehlen und muss wohl.

§ 2. ἑαλωκέαι. Spr. 61, 6, 8. — ἐβούλενον. zu 4, 41, 1. — παρὰ τὸν τρόπον τὸν ἑαυτῶν 1, 132, 5. (Hudson.)

§ 3. ὄυσεσθαι. λύσεσθαι will Dobree. vgl. ἀπολύεσθαι 5, 75, 2. 8, 87, 1. ἐγκλημα λύσαι 1, 42, 3. Freilich ist das Wort mehr poetisch und findet sich sonst bei Thuk. nicht, wohl aber bei spätern Geschichtschreibern. (Pp.) Oefter auch bei Her., hier vielleicht als der von Agis selbst gebrauchte Ausdruck. vgl. zu ἄτρακτος 4, 40, 2. Der Sch. erklärt: ἀπολύσαι; wieder gut machen Schneider; ἀνάληψις 5, 65, 2. — ἦ. zu 1, 78, 3. — ποιεῖν. zu 4, 50, 3. — ἐπέσχον. zu 2, 76, 1. — τῷ παρόντι, τῷ τότε καιρῷ, ὅτε ὠργίζοντο. (Sch.) diesem Anlasse. — μὴ κύριον εἶναι erg. βασιλεῖα ὁ νόμος ἐκέλευε. „vgl. 2, 24, 2.“ (Pp.) — πόλεως. πολεμίας Lindau Spicil. p. 10 u. Haase p. 89.

C. 64. § 1. γίγνεται. Spr. 52, 8, 1. — Ὀρέσθειον für Ὀρέστειον hier u. § 2 die besten Hsn. vgl. 4, 134, 1. Einen Orestheus als Gründer erwähnt Paus. 8, 3, 1. Doch leitet schon Eur. Or. 1647 den Ort vom Orestes ab.

§ 2. Ἀρκάδων, ἐκ τῶν Α. (Sch.) zu τῶν Ἀθηναίων 1, 126, 6. — κατὰ

σιν ἵεναι κατὰ πόδας αὐτῶν ἐς Τεγέαν, αὐτοὶ δὲ μέχρι μὲν τοῦ Ὀρεσθελίου πάντες ἐλθόντες, ἐκείθεν δὲ τὸ ἕκτον μέρος σφῶν αὐτῶν ἀποπέμψαντες ἐπ' οἶκον, ἐν ᾧ τὸ πρεσβύτερόν τε καὶ τὸ νεώτερον ἦν, ὥστε τὰ οἴκοι φρουρεῖν, τῷ λοιπῷ στρατεύματι ἀφικνοῦνται ἐς Τεγέαν. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον οἱ ξύμμαχοι ἀπ' Ἀρκάδων παρήσαν. πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ Βοιωτοὺς καὶ Φωκέας καὶ Λοκρούς, βοηθεῖν κελύοντες κατὰ τάχος ἐς Μαντινίαν. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἕξ ὀλίγον τε ἐγίγνετο καὶ οὐ ῥᾶδιον ἦν μὴ ἀθροῖς καὶ ἀλλήλους περιμείνασι διελθεῖν τὴν πολεμίαν· ξυνέκλυε γὰρ διὰ μέσον· ὁμοῦ δὲ ἠπείλοντο. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀναλαβόντες τοὺς παρόντας Ἀρκάδων ξυμμάχους ἐσέβαλον ἐς τὴν Μαντινικήν, καὶ στρατοπεδευσάμενοι πρὸς τῷ Ἡρακλείῳ ἐδήρουν τὴν γῆν.

Οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ὡς εἶδον αὐτούς, καταλαβόντες⁶⁵ χωρίον ἐρυμνὸν καὶ δυσπρόσοδον παρετάξαντο ὡς ἐς μάχην. καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐθύς αὐτοῖς ἐπήσαν· καὶ μέχρι μὲν λίθου καὶ ἀκοντίου βολῆς ἐχώρησαν, ἔπειτα τῶν πρεσβυτέρων τις Ἀγιδί ἐπεβόησεν, ὁρῶν πρὸς χωρίον κατεργὸν ἴοντασ σφᾶς, ὅτι διανοεῖται κακὸν κακῷ ἰᾶσθαι, δηλῶν τῆς ἕξ Ἀργεῶν ἐπαίτιον ἀναχωρήσεως τὴν παροῦσαν ἀκαιρον προθυμίαν ἀνάληψιν βουλομένην εἶναι. ὁ δὲ, εἴτε καὶ διὰ τὸ ἐπιβόημα εἴτε καὶ αὐτῷ ἄλλο τι ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ δόξαν ἐξαίφνης, πάλιν τὸ στρατεύμα κατὰ τάχος πρὶν ξυμιῆσαι ἀπῆγεν. καὶ ἀφικόμενος

πόδας. zu 3, 98, 2. — αὐτῶν für αὐτῶν Bk. — σφῶν αὐτῶν. Spr. 51, 2, 10. — τὸ πρεσβύτερον ohne Ergänzung des μέρος nach Spr. 43, 4, 17.

§ 3. οἱ ξύμμαχοι. οἱ ξ. οἱ? vgl. § 2 A. u. 4. — ἕξ ὀλίγον, ἐξαίφνης. (Sch.) zu 2, 11, 3. — ἐγίγνετο, ἐλθεῖν. (Sch.) es, die Aufforderung, kam ihnen plötzlich. (Eisenkel u. Hl.) Spr. 61, 5, 6. — μὴ — περιμείνασι wofern sie nicht versammelt waren und einander erst abgewartet hatten. (Va.) Spr. 67, 8 u. 9. — ξυνέκλυε, ἀπέκλυε. (Sch.) Der Sinn ist wohl: es lag, zusammenhängend, ununterbrochen. Oder schrieb Thuk. etwas Anderes? — διὰ μέσον, ἐν μέσῳ οὔσα. (Sch.) Dion. C. 55, 20: πολλὴ γῆ διὰ μέσον ἐστίν. Her. 1, 104: τὸ διὰ μέσον ἔθνος. vgl. Dion. Arch. 11, 16 u. Plut. Pel. 16.

C. 65. § 2. σφᾶς. Spr. 58, 4, 3. — κακόν, den Vertrag 5, 60, 1. Die Redensart ist sprichwörtlich. Soph. b. Stob 4, 37: ἐνταῦθα μέντοι πάντα τῶν θρώπων νοσεῖ, κακοῖς ὅταν θελοῖσιν ἰᾶσθαι κακά. vgl. Lob. zu Soph. Aj. 362. — ἐπαίτιον zum Vorwurf gemacht. (Sch.) Der Ge. hängt von ἀνάληψιν ab. — ἀνάληψιν, θρασυῖαν, κατορθοῦσαν. (Sch.) vgl. zu 5, 63, 3. — βουλομένην bezwecke. Das Wort, bei Thuk. sonst nicht so von Sachen, hier nur weil gedacht wird: er wolle mit seinem unzeitigen Eifer den Rückzug wieder gut machen.

§ 3. εἴτε καὶ — εἴτε καί. zu 6, 60, 2. — ἐπιβόημα scheint sonst nicht vorzukommen. — αὐτῷ ihm von selbst. Spr. 51, 6, 8. — ἢ κατὰ τὸ αὐτό verdächtigt Dobree. ἢ καὶ τὸ αὐτό Kampe z. fünften B. S. 52: oder auch eben derselbe Gedanke. Nach der gew. La. ist wohl zu erklären: als dem angefangenen Verfahren Verfahren Gemässes. Der Sch.: ἤπερ τὸ αὐτό.

πρὸς τὴν Τεγεᾶτιν τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικὴν, περὶ οὐπερ ὡς τὰ πολλὰ βλάπτοντος ὁποτέρωσεν ἂν ἐσπίπτη Μαντινῆς καὶ Τεγεᾶται πολεμοῦσιν. ἐβούλετο δὲ τοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου, βοηθοῦντας ἐπὶ τὴν τοῦ ὕδατος ἐκτροπὴν, ἐπειδὴν πύθωνται, καταβιάσασαι, τοὺς Ἀργεῖους καὶ τοὺς ξυμμαχοὺς, καὶ ἐν τῷ ὁμαλῷ τὴν μάχην ποιῆσθαι. καὶ ὁ μὲν τὴν ἡμέραν ταύτην μείνας αὐτοῦ περὶ τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν· οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τὸ μὲν πρῶτον καταπλαγέντες τῇ ἕξ ὀλίγου [αἰγνιδίῳ] αὐτῶν ἀναχωρήσει οὐκ εἶχον ὃ τι εἰκάσωσιν· εἴτ' ἐπειδὴ ἀναχωροῦντες ἐκείνοι τε ἀπέκρουσαν καὶ σφεῖς ἡσύχαζον καὶ οὐκ ἐπηκολούθουν, ἐνταῦθα τοὺς ἐαυτῶν στρατηγούς αἰδῆς ἐν αἰτία εἶχον τό τε πρότερον καλῶς ληφθέντας πρὸς Ἀργεῖ Λακεδαιμονίους ἀφειθῆναι, καὶ νῦν ὅτι ἀποδιδράσκοντας οὐδεὶς ἐπιδιώκει, ἀλλὰ καθ' ἡσύχιαν οἱ μὲν σώζονται σφεῖς δὲ προδίδονται. οἱ δὲ στρατηγοὶ ἐθοροβήθησαν μὲν τὸ παρανίκια, ὕστερον δὲ ἀπάγουσιν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου καὶ

— ἐξέτρεπεν, μετωχέτευεν. (Sch.) — δόξαν. Spr. 56, 9, 3. — τὰ πολλὰ kann hier wegen ὡς nur mehrentheils heissen. Spr. 69, 63, 5. Pp. verdächtigt das τὰ. — ὁποτέρωσεν ἂν ἐσπίπτη, εἰς ὁποτέραν (ἂν) πόλιν ᾔξῃ. (Sch.) — πολεμοῦσιν, ἀλλήλοις δηλονότι. (Sch.)

§ 4. ἐβούλετο — ξυμμαχοὺς er wollte die auf dem Hügel befindlichen, die Argeier und ihre Verbündeten, von dem Hügel, indem (wenn) sie gegen die Ableitung des Wassers, sobald sie davon vernommen, heranzögen, was er erwartete, herabzukommen nöthigen. (Ps.) Kr. Stud. 2 S. 180 f. Ueber τὸς ἀπὸ Spr. 50, 8, 14. Doch könnte τοὺς auch nach der A. zu 3, 81, 3 erklärt werden. — τοῦ λόφου bezieht sich auf das χωρίον ξυμμόν § 1. — καταβιάσασαι, ἀντὶ τοῦ ἀνάγκην αὐτοῖς τοῦ καταβῆναι παρασχέειν. (Sch.) — τοὺς Ἀργεῖους. Spr. 57, 7. — τὴν. zu 3, 105, 4.

§ 5. ἐξέτρεπεν, τὸ ὕδωρ. zu 1, 114, 2. — ἐξ ὀλίγου bei geringer Entfernung. vgl. § 1. (A. Ps.) Mit Bezug auf μέγιστον μὲν λίθου etc. § 2, wie αἰγνιδίῳ auf κατὰ τάχος § 3. (Abr.) — αἰγνιδίῳ fehlt in einer Hs. Als Glossem zu ἐξ ὀλίγου verdächtigt es Dr. vgl. zu 2, 11, 3. „So erklärt der Schol. ἐξ ὀλίγου 5. 64, 3 durch ἐξαιρήνης; eben so δι' ὀλίγου 5, 66, 1.“ (Hk.) — εἰκάσωσιν. zu 3, 4, 4. — εἴτ' ἐπειδ' Denn εἴτ' ἐπειδὴ ist mir sonst woher nicht erinnerlich; mehrfach findet sich ἐπειδ' ἐπειδὴ. zu 8, 67, 2. Auch steht sonst bei Thuk regelmässig so ἐπειτα. Kr. z. Dion. p. 94. Εἴτα hat er vielleicht nie gebraucht. Denn auch 4, 58, 1 u. 8, 44, 2 vermuth' ich ἐπειτα.

§ 6. ἀπέκρουσαν, ἐαυτοὺς δηλονότι. ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν πλοιοζόμενων καὶ οὐκέτι ὁρωμένων λέγεται. (Sch.) Zu ergänzen ist vielmehr αὐτοὺς, τοὺς Ἀργεῖους. Wie man nämlich von Schiffenden sagt ἀποκρούσαι γῆν, wenn sie das Land nicht mehr sehen können, so auch von Menschen. Luk. Wahre Gesch. 2, 38: ἐγείνομεν. ἐπεὶ δ' ἀπεκρούσαμεν αὐτοὺς, ἰώμεθα τοὺς τραυματίας. (Dr.) vgl. Plat. Prot. 338, a u. dort Heindorf. (Gö.) — σφεῖς, οἱ Ἀργεῖοι. (Sch.) für αὐτοὶ ist ausser der or. obl. ungewöhnlich. (Pp.) Spr. 51, 1, 3. Dieser No. ist überhaupt nicht so gar häufig. — ἐν αἰτία εἶχον, ἐμέμνοντο. (Sch.) zu 1, 35, 2. — τὸ πρότερον gehört zu ἀφειθῆναι. — καλῶς ληφθέντας, εὐκαιρῶς καὶ βεβαίως ἀποληφθέντας. (Sch.) — ἀφειθῆναι. Spr. 50, 6, 6. — νῦν ὅτι. Spr. 54, 17, 7. Das ὅτι heisst hier weil. — οἱ μὲν, οἱ Λακεδαιμόνιοι. (Sch.) — σφεῖς, οἱ Ἀργεῖοι. (Sch.)

προειδὸς
λεμιόνος.
Τῆ
ἐμελλόν
δατος
δι' ὀλί
προειλη
τῷ και
αὐτοῖς
ἐαυτῶν
βασιλέα
μύχους
πεντηκο
μοτία.
καὶ ταχ
πεδον τ
τοῦ δρι

C.
wird w
um die
45. Den
stellt. A
2, 89, 7
is ὅ für
ἐξαιρήσε
eb. Doch
§ 2.
zeigte s
(Kr. Bruch
καὶ σπου
τὸν ἰαυ
35, 2.
Ihm au s
nur: πόν
Indess sc
seiner Ste
§ 3.
ταροῖε
durch die
Ien. An.
τὸ δὲ τῷ §
Reibenfo
Iph. T. 13
(Passow
durch die
ringen T
μίση τῶ
C. 67

προελθόντες ἐς τὸ ὀμαλὸν ἐστρατοπεδεύσαντο ὡς ἰόντες ἐπὶ τοὺς πο-
λεμίους.

Τῇ δ' ὑστεραία οἱ τε Ἀργεῖοι καὶ οἱ Ξύμμαχοι ξυνετάξαντο, ὡς 66
ἔμελλον μαχεῖσθαι, ἣν περιτύχωσιν· οἱ τε Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τοῦ ὕ-
δατος πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες ὁρῶσι
δι' ὀλίγου τοὺς ἐναντίους ἐν τάξει τε ἤδη πάντας καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου
προεληλυθότας. μάλιστα δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἐς ὃ ἐμέμνητο, ἐν τούτῳ
τῷ καιρῷ ἐξεπλάγησαν. διὰ βραχείας γὰρ μελλήσεως ἢ παρασκευῆς
αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ εὐθὺς ὑπὸ σπουδῆς καθίσταντο ἐς κόσμον τὸν
ἑαυτῶν, Ἄγιδος τοῦ βασιλέως ἕκαστα ἐξηγουμένου κατὰ τὸν νόμον.
Βασιλέως γὰρ ἄγοντος ὑπ' ἐκείνου πάντα ἄρχεται, καὶ τοῖς μὲν πολέ-
μαρχοῖς αὐτὸς φράζει τὸ δεῖον, οἱ δὲ τοῖς λοχαγοῖς, ἐκείνοι δὲ τοῖς
πεντηκοντήροισιν, αὐθις δ' οὗτοι τοῖς ἐνωμοτάρχαις καὶ οὗτοι τῇ ἐνω-
μοτία. καὶ αἱ παραγγέλσεις, ἣν τι βούλωνται, κατὰ τὰ αὐτὰ χωροῦσι
καὶ ταχέϊα ἐπέρχονται· σχεδὸν γὰρ τι πᾶν πλὴν ὀλίγον τὸ στρατό-
πεδον τῶν Λακεδαιμονίων ἄρχοντες ἄρχόντων εἰσὶ, καὶ τὸ ἐπιμελὲς
τοῦ δρωμένου πολλοῖς προσήκει. τότε δὲ κέρας μὲν εὐώνυμον Σκιῶ-67

C. 66. § 1. περιτύχωσιν, τοῖς Λακεδαιμονίοις. (Sch.) — ὁρῶσι. Es
wird wohl ὡς ὁρῶσι zu lesen und vor μάλιστα nur ein Komma zu setzen sein,
um die Rede angemessen zu machen. (Kr. Bruchst.) Gebilligt von Kampe p.
43. Denn μάλιστα δὲ mit einigen Hsn. genügt nicht und wäre ungebührig ge-
stellt. Λακεδαιμόνιοι wiederholt ist eben nicht anstößig. — δι' ὀλίγου. zu
2, 89, 7. — ἐς ὃ ἐμέμνητο, μετὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων μνήμην. (Sch.) Das
ἐς ὃ für ἕως ist eig. Herodoteisch. Dial. Synt. 54, 16, 2. — ἐξεπλάγησαν.
ἐξεπλάγησαν zeigten sich nie in einem glänzenden Lichte Kampe
eb. Doch dies kann ἐκχαίνεσθαι schlechtweg wohl nicht bezeichnen.

§ 2. διὰ βραχείας. Vorher vermisse ich den Gedanken: Hier aber
zeigte sich die Vortrefflichkeit ihrer militärischen Verfassung.
(Kr. Bruchst.) — παρασκευῆς, ἐγὼπλασις. (Sch.) — ὑπὸ σπουδῆς, σπουδῆ,
κατὰ σπουδὴν, wie 3, 33, 3. 8, 107, 1. (Pp.) — κόσμον, σύνταξιν. (Sch.) —
τὸν ἑαυτῶν die bei ihnen gewöhnliche. (H.) — ἕκαστα ἐξ. zu 3,
55, 2. — ὑπ' ἀπ'. Dobree, erklärend, wie auch Haase: Alles geht von
ihm aus. Bei der Bedeutung regiert werden sagte man in der That wohl
nur: πάντα ἄρχομαι. vgl. Xen. Ag. 2, 16, nicht πάντα ἄρχεται ὑπ' ἐμοῦ.
Indess scheint doch der Begriff des Anfangens hier auch nicht recht an
seiner Stelle und ich vermute daher ἄρχονται.

§ 3. πεντηκοντήρ auch Xen. An. 3, 4, 21, während Xen. sonst πεν-
τηκοστήρ gebraucht. (Kr. Ind. ad Xen. An.) — παραγγέλσεις mündlich
durch die Officiere (nicht durch Heroldsruf) mitgetheilte Befehle. Kr. zu
Xen. An. 4, 1, 5. Unterschieden sind sie hier von allgemeinen Verfügungen,
τὸ δεῖον § 2. — βούλωνται. δέονται? — κατὰ τὰ αὐτὰ in derselben
Reihenfolge, vom Könige an die Polemarchen etc. (Ps.) — χωροῦσι. Eur.
Iph. T. 1358: λόγοι ἐχώρον. Her. 1, 122, 2: ἐντεῦθεν ἡ γὰρ αὐτὴ κεχώρηκε.
(Passows Lex.) — ταχέϊα. Spr. 57, 5, 4. — ἐπέρχονται gehen hin
durch die Truppentheile. — σχεδόν τι. zu 3, 68, 3. — ὀλίγου eines ge-
ringen Theiles. Spr. 43, 4, 17. — τὸ ἐπιμελὲς τοῦ δρωμένου, ἢ ἐπι-
μέλεια τῶν γινόμενων. (Sch.) vgl. zu 5, 102.

C. 67. § 1. κέρας εὐώνυμον als linker Flügel. (Pp.) Anders Diod.

ται αὐτοῖς καθίσταντο, αἰεὶ ταύτην τὴν τάξιν μόνοι Λακεδαιμονίων ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἔχοντες· παρὰ δ' αὐτοῖς οἱ ἐπὶ Θράκης Βρασιδέιοι στρατιῶται καὶ νεοδαμῶδεις μετ' αὐτῶν· ἔπειτ' ἤδη Λακεδαιμόνιοι αὐτοῖ ἐξῆς καθίστασαν τοὺς λόχους καὶ παρ' αὐτοὺς Ἀρκάδων Ἡραιῆς, μετὰ δὲ τούτους Μανάλιοι, καὶ ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα Τεγεᾶται καὶ Λακεδαιμονίων ὀλίγοι, τὸ ἔσχατον ἔχοντες, καὶ οἱ ἰππῆς αὐτῶν ἕφ' ἑκατέρῳ τῷ κέρα. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὕτως ἐτάξαντο· οἱ δ' ἐναντίοι [αὐτοῖς] δεξιῶν μὲν κέρας Μαντινῆς εἶχον, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνων τὸ ἔργον ἐγίγνετο, παρὰ δ' αὐτοὺς οἱ ξύμμαχοι Ἀρκάδων ἦσαν, ἔπειτα Ἀργείων οἱ χίλιοι λογάδες, οἷς ἡ πόλις ἐκ πολλοῦ ἄσκησιν τῶν ἐς τὸν πόλεμον δημοσίᾳ παρεῖχεν, καὶ ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ ἄλλοι Ἀργεῖοι, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν, Κλεωναῖοι καὶ Ὀρνεᾶται, ἔπειτα Ἀθηναῖοι ἔσχατοι τὸ εὐώνυμον κέρα ἔχοντες καὶ ἰππῆς μετ' αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι.

68 Τάξις μὲν ἦδε καὶ παρασκευὴ ἀμφοτέρων ἦν, τὸ δὲ στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων μείζον ἐράνη. ἀριθμὸν δὲ γράψαι, ἢ καθ' ἑκάστους ἑκατέρων ἢ ξύμπαντας, οὐκ ἂν ἐδυνάμην ἀκριβῶς· τὸ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων πλῆθος διὰ τῆς πολιτείας τὸ κρυπτόν ἠγνοεῖτο, τῶν

15, 32 und Andere. — Σκιρῶται, offenbar Fussvolk, nicht Reiter. (Abr.) — μόνοι *A.* allein unter den *L.* (Ps.) Obgleich ursprünglich Arkader, wurden sie doch jetzt (5, 33, 1) zu Lakonika gerechnet. (Clinton F. H. p. 403.) — ἐπὶ σφῶν αὐτῶν. Spr. 68, 40, 6. — αὐτοῖς. Wegen des *Da.* ist wohl nicht καθίσταντο zu denken, sondern ἦσαν zu ergänzen. zu 1, 48, 3. (Pp.) — οἱ ἐπὶ Θράκης die in Thrake gewesenen. Erwarten würde man οἱ ἀπὸ Θ., wie Haase p. 61 lesen will. vgl. 5, 34, 1. 35, 5. Allein der Ausdruck war den Truppen geblieben auch als er nicht mehr passte. vgl. zu 1, 89, 1.

§ 2. Τεγεᾶται. Ueber deren Ansprüche auf diesen Flügel Her. 9, 26. (Bl.)

§ 3. μὲν. zu 5, 48. — αὐτοῖς. Einen *Da.* hat Thuk. wohl nie so dem ἐναντίοι beigefügt. — Μαντινῆς. Spr. 57, 8. — ἔργον dürfte Glossem sein. vgl. 4, 28, 4. 5, 64, 3 u. zu 5, 57, 2 E. — παρὰ. Spr. 68, 36, 1. — ἦσαν dürfte zu streichen sein. zu 1, 48, 3. Dann ist παρὰ mit dem *Ac.* (sonst αὐτοῖς) minder anstössig, indem auch ἔστασαν vorschweben könnte. vgl. Xen. An. 1, 8, 5. — οἱ ξύμμαχοι Ἀρκάδων ihre Verbündeten aus Arkadien. (Pp.) Spr. 47, 9. vgl. 5, 37, 4 u. über die Sache 5, 84, 1. — οἱ χίλιοι λογάδες. vgl. 5, 72, 2. 73, 4 u. 5. Ein stehendes Heer in Miniatur, erlesen aus Jünglingen der reichern Classen, und daher später Handhabe der Aristokratie. vgl. Diod. 12, 80. Plut. Alk. 15, Paus. 2, 20, 1. Aristot. Pol. 5, 3, 5. (Arn.) — ἀσκησιν παρεῖχε, ἦσκει αὐτούς, ἢ, ὡς τινες, ἐξουσίαν παρεῖχε τοῦ ἀσκεῖν αὐτούς. (Sch.) Plut. Pel. 18: οἷς ἡ πόλις ἀσκησιν καὶ διαίταν ἐν τῇ Καδμείᾳ στρατοπεδουμένοις παρεῖχεν. vgl. Diod. 12, 75: ἀπολύσαντες αὐτοὺς καὶ τῆς ἄλλης λειτουργίας καὶ τροφῆς δημοσίας χορηγοῦντες προσέταξαν γυμνάζεσθαι συνεχεῖς μελέτας. (Sintenis zu Plut. Them. p. LXVIII.) — τῶν ἐς τὸν πόλεμον, τῶν πολεμικῶν. (Sch.)

C. 68. § 1. καθ' ἑκάστους ἑκατέρων nach den einzelnen Völkerschaften beider Theile, von jeder besonders. — ἂν ἐδυνάμην, εἰ ἐπεχείρουν. Spr. 54, 3, 10. Auch ohne ἂν hätte er ἐδυνάμην, nicht δύναμαι gesagt. zu ξυνέγραψε 1, 1, 1. — διὰ — κρυπτόν, διὰ τὸ ἔθος εἶναι Λακε-

δ' αὐ δα
μέντοι
παραγεν
όντων
ἐν τῇ
τῷ προ
ὁμοίως,
ἐπὶ ὀκτω
πεντήκο
Ἐπι
στούς
ὅτι ἰπέ
τὴν μὲν
Ἀργείοι
ποτέ ἰο
ἅμα ἐχ
τοῖς δὲ

δαμονί
dern
κομπώ
weisen
nicht blo
Nach 17,

§ 3
Takt. p. 2
— ἐπὶ δ
7, 1, 33.
von den
Mann enth
35, 2. —

C. 69.
ἐπὶ nicht
(neben dem
47, 1. (Ds.)
64, 1. —
vai, μὴ ἀ
Part. erg.
es freilich
115, 2: ἵ
in Bezug au
γροῦ § 2

§ 2.
unter den P
mit den Lak
Gleichen
auf die Her
ἐπιχειροῦ

δ' αὖ διὰ τὸ ἀνθρώπειον κομπῶδες ἐς τὰ οἰκεία πλήθη ἠπιστεῖτο. ἐκ μέντοι τοιοῦδε λογισμοῦ ἕξεστί τῳ σκοπεῖν τὸ Λακεδαιμονίων τότε παραγενόμενον πλήθος. λόχοι μὲν γὰρ ἐμάχοντο ἐπὶ ἄνεν Σκιριτῶν, ὄντων ἑξακοσίων, ἐν δὲ ἐκάστῳ λόχῳ πεντηκοστῆς ἦσαν τέσσαρες καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἐνωμοτίαι τέσσαρες. τῆς τε ἐνωμοτίας ἐμάχοντο ἐν τῷ πρώτῳ ζυγῷ τέσσαρες· ἐπὶ δὲ βάρδος ἐτάξαντο μὲν οὐ πάντες ὁμοίως, ἀλλ' ὡς λοχαγὸς ἕκαστος ἐβούλετο, ἐπὶ πᾶν δὲ κατέστησαν ἐπὶ ὀκτώ. παρὰ δὲ ἅπαν πλὴν Σκιριτῶν τετρακόσιοι καὶ δυοῖν δέοντες πεντήκοντα ἄνδρες ἢ πρώτη τάξις ἦν.

Ἐπεὶ δὲ ξυνιέναι ἔμελλον ἤδη, ἐνταῦθα καὶ παραινέσεις καθ' ἑκά-69
στον ὑπὸ τῶν οἰκείων στρατηγῶν τοιαῦδε ἐγίνοντο, Μαντινεῦσι μὲν ὅτι ὑπὲρ τε πατρίδος ἢ μάχῃ ἐστὶ καὶ ὑπὲρ ἀρχῆς ἅμα καὶ δουλείας, τὴν μὲν μὴ πειρασάμενοις ἀφαιρεθῆναι, τῆς δὲ μὴ αὔθις περιῶσθαι· Ἀργείοις δὲ, ὑπὲρ τῆς τε παλαιᾶς ἡγεμονίας καὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ποτὲ ἰσομοιρίας μὴ διὰ παντὸς στερισκομένους ἀνέχεσθαι καὶ ἄνδρας ἅμα ἐχθροὺς καὶ ἀστυγείτονας ὑπὲρ πολλῶν ἀδικημάτων ἀμύνασθαι· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις, καλὸν εἶναι μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ζυμμάχων

δαιμονίους πάντα κρῖνα πράττειν. (Sch.) — τῶν δ' αὖ die Anzahl der andern Völkerschaften auf beiden Seiten. — ἀνθρώπειον. zu 1, 37, 3. — κομπῶδες. vgl. 6, 17, 4. Das seltene Wort kann Bl. nur aus Spätern nachweisen. — ἐς τὰ. Spr. 50, 9, 9. — πλήθη verdächtigt Kr. Bruchst. Denn nicht bloss auf die Massen erstreckt sich die Prahlerei. Vgl. jedoch 6, 17, 4. Nach 17, 4: Dann ist τὸ πλήθος aus dem Vorigen zu ergänzen.

§ 3 ζυγῷ Glied, vorzugsweise das erste: in der Front. vgl. Arr. Takt. p. 24. — βάρδος. Raphel. ad Arr. exp. 1, 2, 4. — ἐπὶ πᾶν. zu 2, 51, 1. — ἐπὶ ὀκτώ acht Mann hoch. Spr. 68, 40, 6. Dieselbe Tiefe Xen. An. 7, 1, 23. Hell. 3, 2, 16. — ἐβούλετο. Einige Willkür war gestattet, in sofern von den folgenden Gliedern der Enomotie einzelne vielleicht weniger als vier Mann enthalten konnten. — παρὰ ἅπαν die ganze Front hin. vgl. 4, 35, 2. — ἄνδρες. Spr. 60, 2, 3.

C. 69. § 1. ξυνιέναι, ἀλλήλοις τὰ στρατεύματα. (Sch.) zu 4, 94, 2. — ὅτι nicht weil, sondern dass, zu παραινέσεις Mahnungen gehörig, wie (neben dem Inf.) § 2. — ἀρχῆς, über ihre Bundesgenossen ὧν ἀρχοῦσαν 5, 47, 1. (Ds.) vgl. 5, 29, 1. — δουλεία Abhängigkeit von Sparta. zu 2, 63, 1. — τὴν μὲν, τὴν ἀρχήν. (Sch.) — μὴ πειρασάμενοις ἀφαιρεθῆναι, μὴ ἀφαιρεθῆναι πειρασάμενοις. (Sch.) Ueber den Ac. Spr. 52, 4, 6. „Zum Part. erg. τῆς ἀρχῆς.“ (Ps.) Es gehört also μὴ bloss zu ἀφαιρεθῆναι, wobei es freilich eig. nach πειρασάμενοις stehen sollte. Spr. 67, 8, 4. vgl. Her. 4, 125, 2: ἐς τοὺς Ἀγαθύρους οὐκ ἔτι ἀπίσταντας ἀπικνέοντο. Der Dativ steht in Bezug auf ein bei ἔσται zu denkendes αὐτοῖς. Ueber den Inf. hier u. ἀνέχεσθαι § 2 Spr. 61, 6, 9. vgl. zu 5, 101, 6, 69, 4.

§ 2. δέ, erg. παραινέσεις ἐγίνοντο ὅτι ἡ μάχῃ ἐστὶ. — ἡγεμονίας, unter den Pelopiden. Her. 7, 148 f. vgl. Diod. 12, 75. (Hk.) — ἰσομοιρία mit den Lakedämoniern, nach der Einwanderung der Herakliden und Dorer. Gleichen Einfluss, gleiches Ansehen erklären Arn. u. Bl. mit Bezug auf die Her. 1, 82 erwähnte Zeit. — διὰ παντὸς für immer. (Ps.) — ἀστυγείτονας. zu κατὰ τὸ ὅμορον 6, 88, 1. — τοῖς δὲ Ἀ., παραινέσεις

ἀγωνιζόμενους μηδενὸς λείπεσθαι, καὶ ὅτι ἐν Πελοποννήσῳ Λακεδαιμονίους νικῆσαντες τὴν τε ἀρχὴν βεβαιότεραν καὶ μείζω ἔξουσιν, καὶ οὐ μὴ ποτὲ τις αὐτοῖς ἄλλος ἐς τὴν γῆν ἔλθῃ. τοῖς μὲν Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις τοιαῦτα παρηρέθη, Λακεδαιμόνιοι δὲ καθ' ἑκάστους τε καὶ μετὰ τῶν πολεμικῶν νόμων ἐν σφίσι αὐτοῖς ὧν ἠπίσταντο τὴν παρακέλευσιν τῆς μνήμης ἀγαθοῖς οὖσιν ἐποιοῦντο, εἰδότες ἔργων ἐκ πολλοῦ μελέτην πλείω σώζουσαν ἢ λόγων δι' ὀλίγον καλῶς ἐρηθεῖσαν 70 παραίνεσιν. καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ξύνοδος ἦν, Ἀργεῖοι μὲν καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐντόνως καὶ ὀργῇ χωροῦντες, Λακεδαιμόνιοι δὲ βραδέως καὶ ὑπὸ ἀλλήτων πολλῶν νόμῳ ἐγκαθεστῶτων, οὐ τοῦ θείου χάριν, ἀλλ' ἵνα ὁμαλῶς μετὰ θυθμοῦ βαίνοντες προέλθοιεν καὶ μὴ διασπασθεῖν αὐτοῖς ἡ τάξις, ὅπερ φιλεῖ τὰ μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προσόδοις ποιεῖν.

ἐγίνοντο. vgl. zu ὅτι § 1. — λείπεσθαι. zu 1, 10, 4. — οὐ μὴ ἔλθῃ. Spr. 53, 7, 6. Der Satz ist wie ein frei stehender ausgedrückt, für den ὅτι nur als Anführungszeichen gilt.

§ 3. Λακεδαιμόνιοι δέ. Kr. Bruchst. vermisst καὶ οἱ ξύμμαχοι, ohne welches auch der Gegensatz καθ' ἑκάστους τε καὶ ἐν σφίσι αὐτοῖς keine rechte Beziehung hat. Doch ist hier und im Folgenden wohl noch Mehreres gefälscht. Kampe z. fünften B. S. 49 f. schlägt, Besseres wünschend, einstweilen vor: δὲ καθ' ἑκάστους τε τῶν ξυμμάχων καὶ ἐν σφίσι αὐτοῖς τῶν πολεμικῶν νόμων ὧν ἠπίσταντο. Vielleicht ist τε καὶ μετὰ τῶν πολεμικῶν νόμων nach βραδέως 5, 70, 1 zu versetzen. — νόμων. νόμους πολεμικοὺς λέγει τὰ ἔσματα ἅπερ ἦδον οἱ Λακεδαιμόνιοι μέλλοντες μάχεσθαι ἢν δὲ προτροπικά. (Sch.) Aber doch nur zum Angriffe, von dem erst C. 70 gesprochen wird. Auch wäre zu Reden Musik ein schlechtgewähltes Accompagnement. Es wird also der Sinn sein: mit, nach den kriegerischen Bräuchen eines jeden Volkes. — ἐν σφίσι — ἐποιοῦντο. Man construire: ἐν σφίσι αὐτοῖς, ἀγαθοῖς οὖσιν, ἐποιοῦντο τὴν παρακέλευσιν τῆς μνήμης (d. h. τοῦ μεμνησθαι) ἐκείνων ὧν ἠπίσταντο (d. h. τῆς μελέτης αὐτῶν). (Hk., Dobree u. Pp.) Ueber ἐν σφίσι αὐτοῖς zu 4, 25, 6. Ich zweifelte ob die Stelle unverfälscht ist. Vielleicht schrieb Thuk. ἀγαθοῖς ἀγαθῆν οὖσαν, wobei παρακέλευσιν auch zu ἐποιοῦντο zu denken: von dem wovon sie wussten, dass die Ermahnung zur Erinnerung daran (vgl. 8, 76, 2 u. zu 4, 59, 3), dessen eingedenk zu sein, Tapferen dienlich sei, machten sie dieselbe, sprachen sie aus. (Kr. Bruchst.) Kampe eb. will ὡς ἀγαθοῖς ἱκανῆν οὖσαν. Genügen möchte ἀρξοῦσαν. — εἰδότες. Den Gedanken erläutert Xen. Kyr. 3, 3, 50 ff. (Kr. z. Dion. p. 4.) — ἐκ πολλοῦ. Spr. 43, 4, 8. — δι' ὀλίγον. zu 4, 95, 1.

C. 70. ξύνοδος. zu 6, 69, 3. — ἐντόνως, ἰσχυρῶς. (Sch.) Xen. Hell. 2, 4, 23: ἐντόνως ἔλεγον. — ὀργῇ. zu 7, 68, 1. — χωροῦντες. Spr. 56, 9, 4. — ὑπό. Spr. 68, 43, 1. Xen. Hell. 2, 2, 23: τὰ τεῖχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων. „Die αὐλητρίαι waren eine Kaste nach Her. 6, 60.“ (Arn.) — νόμῳ. νόμου die besten Hsn., ὁμοῦ einige; νόμου wohl durch die falsche Erklärung von νόμων 5, 69, 3 veranlasst; νόμῳ ist zu ἐγκαθεστῶτων nicht wohl entbehrlich. — τοῦ θείου χάριν des religiösen Cultus halber. (Ps.) vgl. Gell. 1, 11, 1: non ex aliquo ritu religionum neque rei divinae gratia. (Hudson.) — ὁμαλῶς, ἡρεμαίως. (Sch.) gleichmässig, im Gleichschritt? und die gerade Linie erhaltend. Kr. zu Xen. An. 1, 8, 14. — μετὰ θυθμοῦ. ἐν θυθμῶ Xen. An. 5, 4, 14. πρὸς θυθμόν Diod. 5, 34. — προσόδοις Anrücken zum Kampfe. Kr. Her. 7, 212. — ποιεῖν thun, leiden. vgl. 5, 71, 1. u. Ar. Plut. 1204: καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χειρῶν τὰναντία αὐταὶ ποιοῦσιν. (Dr.)

Ξυνο
τὰ στρα
τῶν ἐν
ἐναντίον
λεν τὰ
ἀσπίδι
εἶναι
κέρως, π
μυσσιν,
ἐσχον μ
Λακεδαί
εἶχον. δ
ἀγαν πε
ἐσημηγε
τὸ διακε

C. 7
ποιεῖ μ
7, 3. vgl.
Var. zu
Ba. Spr.
hinaus.
fort, ste
schieben
verlangt
τὰς γυμν
πλῆσεως
πλημῖνος
ἀνεπισκ
ἰσοδον πε
So las voll
Wort wird

§ 2.
ist. — π
der vorder
μη κατά
die rechte
1415. Mit
nos Später
u. zu 4, 67
1, 168, 1. S
sich perf
mit ihrem

§ 3. ο
(Ba.) die M
11, 2. ἐπε
ἢ εὐνοῦσα
καίτις Kr.
vgl. 5, 72,

Ξυγιόντων δ' ἔτι Ἄγρις ὁ βασιλεὺς τοιόνδε ἐβουλεύσατο δοῦσαι.⁷¹
 τὰ στρατόπεδα ποιεῖ μὲν καὶ ἄπαντα τοῦτο· ἐπὶ τὰ δεξιὰ κέρατα αὐ-
 τῶν ἐν ταῖς Ξυνόδοις μᾶλλον ἐξωθεῖται, καὶ περιόχουσι κατὰ τὸ τῶν
 ἐναντίων ἐδώνημον ἀμφοτέροι τῷ δεξιῷ, διὰ τὸ φοβουμένους προστέλ-
 λειν τὰ γυμνά ἕκαστον ὡς μάλιστα τῇ τοῦ ἐν δεξιᾷ παρατεταγμένου
 ἀσπίδι καὶ νομίζειν τὴν πυκνότητα τῆς Ξυγκλήσεως εὐσκεπαστότατον
 εἶναι· καὶ ἡγείται μὲν τῆς αἰτίας ταύτης ὁ πρωτοστάτης τοῦ δεξιῷ²
 κέρως, προθυμούμενος ἐξαλλάττειν ἀεὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἑαυτοῦ γύ-
 μνωσιν, ἔπονται δὲ διὰ τὸν αὐτὸν φόβον καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ τότε περι-
 ἔσχον μὲν οἱ Μαντινῆς πολὺ τῷ κέρα τῶν Σικριτῶν, ἔτι δὲ πλεόν οἱ
 Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεᾶται τῶν Ἀθηναίων, ὅσω μείζον τὸ στρατεύμα
 εἶχον. δεῖσας δὲ Ἄγρις μὴ σφῶν κωκλωθῆν τὸ ἐδώνημον καὶ νομίσας
 ἄγαν περιέχειν τοὺς Μαντινέας τοῖς μὲν Σικριταῖς καὶ Βρασιδεῖσι
 ἐσήμησεν ἐπεξαγαγόντας ἀπὸ σφῶν ἐξιῶσαι τοῖς Μαντινεῶσιν, ἐς δὲ
 τὸ διάκενον τοῦτο παρήγγελλεν ἀπὸ τοῦ δεξιῷ κέρως δύο λόχους τῶν

C. 71. § 1. τοιόνδε. zu 4, 67, 2. — ἐβουλεύσατο. zu 2, 74, 1. —
 ποιεῖ μὲν. Es entspricht καὶ τότε § 2. (Ba.) zu 5, 1, 1. — τοῦτο. Spr. 51,
 7, 3. vgl. 6, 92, 4. — κέρατα. Thuk. sagt sonst nur κέρως, κέρω, κέρα. (Pp.
 Var. zu 7, 6.) Spr. 48, 9, 1. Vielleicht zu streichen. — αὐτῶν für αὐτῶν
 Ba. Spr. 47, 9, 18 u. 50, 9, 8 vgl. zu 4, 43, 3. — περιόχουσι reichen
 hinaus. (Hl.) vgl. § 2. 3 u. zu 3, 107, 3. — ἐξωθεῖται drängen sich
 fort, steht zu ποιεῖ epexegetisch. Spr. 59, 1, 5. — προστέλλειν vor-
 geschoben, nach der Rechten hin. Andre wollen προστέλλειν. Kampe eb.
 verlangt ὑποτέλλειν. Doch „vgl. Dion C. 40, 23: ταῖς τῶν παρασιατῶν ἀσπί-
 τας γυμνώσεις σφῶν προστέλλειν.“ (Pp.) — τὰ γυμνά. zu 3, 23, 4. — Ξυγ-
 κλήσεως ὁ ἀνὴρ κατέχει πῆγεις τέσσαρας, πεπυκνωμένος δὲ κατέχει πῆγεις δύο,
 σνησοικῶς δὲ κατέχει πῆγιν. ὁ δὲ συνασπισμὸς γίνεται πρὸς τὸ τὴν πολεμίων
 ἔφοδον πεφραγμένως ὑποστῆναι. vgl. Arr. Tak. p. 32 s. — εὐσκεπαστότερον?
 So las vielleicht der Sch., hinzuzufügend: ἤπερ τὸ διεσῖνα ἀπ' ἀλλήλων. Das
 Wort wird noch aus Dion C. 49, 30 angeführt. Ueber das Neu. Spr. 43, 4, 13.

§ 2. ἡγείται τῆς αἰτίας ταύτης der erste Veranlasser dazu
 ist. — πρωτοστάτης Flügelmann. (Hl.) Poll. 1, 127. (Hudson.) Sonst
 der vorderste einer Reihe. Arr. Takt. p. 20. — ἐξαλλάττειν — γύμνωσιν,
 μὴ κατὰ δόρον τοῦ ἐναντίου ἔχειν τὰ γυμνά τοῦ σώματος. (Sch.) Seine Blösse,
 die rechte Seite, den Feinden zu entziehen. vgl. Herm. zu Eur. Phö.
 1415. Mit ττ haben das Wort alle Hsn. mit σσ Hk. u. A. Γύμνωσις wird noch
 aus Spätern angeführt. — καὶ τότε und so auch damals. vgl. 7, 29, 4
 u. zu 4, 67, 5. — περιέσχον τῶν Σ. überflügelten die S. vgl. § 1 u. 3.
 3, 108, 1. 5, 73, 1. 8, 104, 3. Ueber den Ge. vgl. Spr. 47, 19. Doch findet
 sich περιέχειν selbst mit dem Ge. so vielleicht sonst nirgends. — τῷ κέρα
 mit ihrem Flügel. zu 3, 108, 1.

§ 3. σφῶν. zu 3, 111, 2. — ἐπεξαγαγόντας ἐπ. — gegen die Feinde
 (Ba.), die Mantineaer, ἐξ. — aus ihrer dermaligen Stellung. vgl. 2, 21, 3. „7,
 52, 2. ἐπεξαγωγή τοῦ κέρως 8, 105, 3.“ (Hk.) 8, 104, 3. (Bl.) — ἐξιῶσαι,
 τὸ ἐδώνημον. Pp. nimmt es intransitiv, wie 6, 87, 5. Ueber den Inf. bei ση-
 μαίνειν Kr. z. Her. 5, 35, 1. 6, 78. — τὸ διάκενον, τὸ ἐν μέσῳ κενόν. (Sch.)
 vgl. 5, 72, 2 u. 4, 135, 1. — λόχους hängt von ἔχουσι ab. (Kr. z. Dion. p.

πολεμάρχων Ἴππονόδα καὶ Ἀριστοκλεί ἔχουσι παρελθεῖν καὶ ἐσβαλόν-
 τας πληρῶσαι, νομίζων τῷ θ' ἑαντῶν δεξιῶ ἔτι περιοσίαν ἔσεσθαι
 72 καὶ τὸ κατὰ τοὺς Μαντινέας βεβαιοτέρων τετάξεσθαι. ξυνέβη οὖν
 αὐτῷ, ἅτε ἐν αὐτῇ τῇ ἐφόδῳ καὶ ἐξ ὀλίγου παραγγέλωντι, τὸν τε
 Ἀριστοκλέα καὶ τὸν Ἴππονόδαν μὴ θελήσει παρελθεῖν, ἀλλὰ καὶ διὰ
 τοῦτο τὸ αἰτίαμα ὕστερον φεύγειν ἐκ Σπάρτης, δόξαντας μαλακισθῆ-
 ναι, καὶ τοὺς πολεμίους φθάσαι τῇ προσμίξει, καὶ κελεύσαντος αὐτοῦ
 ἐπὶ τοὺς Σκιρίτας ὡς οὐ παρηλθόν οἱ λόχοι, πάλιν αὖ σφίσι προσμί-
 ζῆσαι μὴ δυναθῆναι ἔτι μηδὲ τούτους ξυγκλῆσαι. ἀλλὰ μάλιστα δὴ
 κατὰ πάντα τῇ ἐμπειρίᾳ Λακεδαιμόνιοι ἐλασσωθέντες τότε τῇ ἀνδρίᾳ
 ἔδειξαν οὐχ ἦσσαν περιγεγόμενοι. ἐπειδὴ γὰρ ἐν χερσὶν ἐγίνοντο τοῖς
 ἐναντίοις, τὸ μὲν τῶν Μαντινέων δεξιὸν τρέπει αὐτῶν τοὺς Σκιρίτας
 καὶ τοὺς Βρασιδείους, καὶ ἐσπερόντες οἱ Μαντινῆς καὶ οἱ ξύμμαχοι
 αὐτῶν καὶ τῶν Ἀργείων οἱ χίλιοι λογάδες κατὰ τὸ διάκενον καὶ οὐ
 ξυγκλησθὲν τοὺς Λακεδαιμονίους διέφθειρον καὶ κυκλωσάμενοι ἔτριψαν

290 u. Stud. 2 S. 157.) zu 3 26, 1. — τῶν πολεμάρχων hängt von den Eigennamen ab. Spr. 47, 9, 1. — ἐσβαλόντας eingerückt. — πληρῶσαι, τὸ διάκενον δηλονότι. (Sch.) — ἑαντῶν. Spr. 58, 4, 3. — βεβαιοτέρον τετάξεσθαι, ἐν ἀσφαλείᾳ ἔσεσθαι, ὡς ἂν μὴ δυνάμενον κυκλωθῆναι. (Sch.)

C. 72. § 1. ἐξ ὀλίγου. zu 2, 11, 3. — ἀλλὰ — μαλακισθῆναι, eine beiläufig erwähnte Thatsache aus späterer Zeit, dem Gedanken nach parenthetisch, der Construction nach an ξυνέβη (ohne αὐτῷ, „wie 1, 95, 3.“ Arn.) angefügt. (Ba.) Die Insubordination mochte als eine Art Feigheit (μαλακισθῆναι) erscheinen. Ein ähnlicher Ungehorsam Her. 9, 53 ff. — φθάσαι τῇ προσμίξει ist eine mir nicht bekannte Construction. Vielleicht ist τῇ προσμίξει, ein bei Fröhern wohl sonst nicht vorkommendes Wort, als Glossem zu streichen. — αὐτοῦ, τοῦ Ἄγιδος. (Sch.) — ἐπὶ streicht Kampe S. 47, ein Komma nach προσμίξει setzend, womit er τοὺς Σκιρίτας als Subjectsaccusativ, von ξυνέβη abhängig, verbindet. — ἐπὶ τοὺς Σκιρίτας kann der Stellung nach nicht füglich anders als mit κελεύσαντος verbunden werden (Spr. 62, 3, 2): und als die beiden Lochen, nachdem er sie an die Stelle der Skiriten beordert hatte, nicht hinkamen, geschah es dass sie wiederum zu ihnen, denen um den Agis (Spr. 58, 4, 3), zu stossen nicht mehr vermochten und diese nicht zusammenschlossen. Anders Pp., der nach αὐτοῦ mit Ba. und vor μὴ interpungirt: und als er, da jene Lochen nicht zu den Skiriten kamen, diesen, den Skiriten, befahl wieder an sie, die um den Agis, heranzurücken, geschah es dass auch diese nicht wieder sich anschliessen und die Schlachtlinie ausfüllen konnten. — τούτους, die Skiriten. (Pp.) — ξυγκλῆσαι intransitiv, wiewohl etwas verschieden, auch 4, 35, 1. (Pp.)

§ 2. τῇ ἐμπειρίᾳ an Erfahrung, weil sie πανόημει zugleich mit den Heloten ausgezogen waren 5, 64, 1, Brasidas wenigstens vor der Schlacht bei Amphipolis auf seine Truppen nicht besonders gerechnet hatte 5, 8, 1, während die Feinde erlesene Truppen besaßen. Vgl. 5, 67, 3. (Hk.) Unzureichend; ich vermurthe ἀπορία. (Kr. Bruchst.) Dies billigt Kampe S. 47. — ἔδειξαν περιγεγόμενοι. Spr. 56, 7, 5. Kampe will, wie Pp., ἂν nach ἦσον einschleichen. Man denke: sie zeigten durch den Erfolg etc. — ἐν χερσίν. zu 4, 43, 2. — αὐτῶν τοὺς Σ. zu 4, 126, 3. — οἱ χ. λογάδες 5, 67, 3.

καὶ ἔξ
 ἀπέκτι
 δ' ἄλλ
 ἦν κα
 [τε] Ἀ
 Κλει
 φαν οἰ
 Λακεδα
 μὴ φθ
 γείων κ
 τερα, κα
 τῷ περι
 νος περι
 μάλιστ
 τις αὐτο
 νημον σ
 χίλιος,
 νον. κα

§ 3.
 καλοῦμ
 (Larcher.)
 — πίντε
 sprechen
 — ἐς für
 warten;
 Lex. unter
 zertreten
 nicht er
 ἦν. — ἐγ

C. 73.
 stanten us
 νισ ἐπὶ 3
 γνητο ἐγ
 λινε) durc
 stand eine L
 bern. Arr.
 τὴ ἐγ' ἐκ
 καὶ παραρ
 δαίον, ἀπ
 να τῆς συμ
 ἢ ohne συμ
 ται ist woh
 wie bei Arr
 τὴ. zu 4, 9
 überflüge
 1, 54, 3 u.

§ 2.
 III.

καὶ ἐξέωσαν ἐς τὰς ἀμάξας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐπιτεταγμένων ἀπέκτεινάν τινας. καὶ ταύτῃ μὲν ἠσθῶντο οἱ Λακεδαιμόνιοι· τῷ³ δ' ἄλλω στρατοπέδῳ, καὶ μάλιστα τῷ μέσῳ, ἤπερ ὁ βασιλεὺς Ἄγις ἦν καὶ περὶ αὐτὸν οἱ τριακόσιοι οἱ ἱππῆς καλούμενοι, προσπεσόντες τῶν [τε] Ἀργείων τοῖς πρεσβυτέροις καὶ πέντε λόχοις ὀνομασμένοις καὶ Κλεωναίοις καὶ Ὀρνείταις καὶ Ἀθηναίων τοῖς παρατεταγμένοις ἐτροψαν οὐδὲ ἐς χεῖρας τοὺς πολλοὺς ὑπομείναντας, ἀλλ' ὡς ἐπήρσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, εὐθὺς ἐνδόντας καὶ ἔστιν οὖς καὶ καταπατηθέντας τοῦ μὴ φθῆναι τὴν ἐγκατάληψιν. ὡς δὲ ταύτῃ ἐνεδεδώκει τὸ τῶν Ἀρ-73 γείων καὶ Ξυμμάχων στρατεύμα, παρερογγύντο ἤδη ἅμα καὶ ἐφ' ἐκάτερα, καὶ ἅμα τὸ δεξιὸν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν ἐκκλωῦτο τῷ περιέχοντι σφῶν τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς κίνδυνος περιεστήκει, τῇ μὲν κικλονμένους τῇ δὲ ἤδη ἠσθημένους. καὶ² μάλιστα ἂν τοῦ στρατεύματος ἐταλαιπώρησαν, εἰ μὴ οἱ ἱππῆς παρόντες αὐτοῖς ὠφέλιμοι ἦσαν. καὶ ξυνέβη τὸν Ἄγιον, ὡς ἦσθητο τὸ εὐώνυμον σφῶν ποιοῦν τὸ κατὰ τοὺς Μαντινέας καὶ τῶν Ἀργείων τοὺς χιλίους, παραγγεῖλαι παντὶ τῷ στρατεύματι χωρῆσαι ἐπὶ τὸ κικλόμενον. καὶ γενομένου τούτου οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν τούτῳ, ὡς παρῆλθε³

§ 3. ἱππῆς. οἱ ἱππῆς Kr. Bruchst. Spr. 50, 12, 3. Gebilligt von Pp. — καλούμενοι. Denn sie waren nur Ritter, nicht beritten nach Strabo 10 p. 481. (Larcher.) vgl. Hermann Die gr. Staatsalterth. § 29. (Pp.) — πέντε. τοῖς πέντε? — πέντε λόχοις. Sonst Πεντέλοχοις, auch der Sch., wofür ὀνομασμένοις zu sprechen scheint. Bekannt ist von ihnen sonst nichts. — οὐδέ. zu 3, 57, 1. — ἐς für εἰς Hk. — ἐς χεῖρας ὑπομείνειν zum Handgemenge abwarten; ὑπομείνειν ὥστε ἐς χεῖρας δέχεσθαι wäre das Gewöhnliche. vgl. die Lex. unter χεῖρ. — τοὺς πολλοὺς. zu 3, 32, 1. — καταπατηθέντας — zertritten über der gar zu grossen Eilfertigkeit vom Feinde nicht erreicht zu werden. (Hl.) Für τῷ jedoch will Arn. wohl richtig τῷ. — ἐγκατάληψις ist sehr selten.

C. 73. § 1. καὶ ξυμ. καὶ τῶν ξυμ.? nach dem, wie mich dünkt, constanten usus des Thuk. (Kampe p. 48.) — ἤδη — ἐκάτερα. ἤδη οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ θάτερα oder ἤδη ἅμα καὶ οἱ Ἀθηναῖοι Kampe eb. — παρερογγύνντο ἐφ' ἐκάτερα an beiden Seiten wurden sie (die übrige Schlachtlinie) durch Absprengen von der Hauptlinie entblösst, es entstand eine Lücke, sowohl bei den χιλίους § 2. vgl. 5, 67, 3 als bei den Athenern. Arr. An. 1, 16, 1: ὡς τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερογγύντο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἵππων. vgl. eb. 2, 10, 4. 11, 1. Plut. Brut. 42: εἰς τὰ γυμνά καὶ παραρογγύνμενα τῆς ἐναντίας φάλαγγος, ἣ τὸ δεξιὸν ἀπεσπίασθη πρὸς τὴν διώξιν, ὡσαύμενοι. Dion. Arch. 3, 24: τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ῥωμαίων ἐπιλωμένον τῆς συμμαχίας παρερογγύντό τε καὶ σφόδρα ἐπόνει. vgl. eb. 9, 11. — ἤδη. ἤδη ohne ἅμα Arr. An. 1, 16, 1 in der Reminiscenz; wohl beides richtig. Das ἅμα ist wohl ein Glossem zu καί. — καὶ ἐφ' ἐκάτερα. καὶ τὰ ἐφ' ἐκάτερα? wie bei Arrian; doch nicht nothwendig. Das καί wie bei ἀμφοτέρω³ 6, 80, 1. vgl. zu 4, 96, 4. — σφῶν auf das collective τὸ δεξιὸν bezogen: mit dem überflügelnden Theile von sich. Spr. 58, 4, 1. — περιεστήκει. zu 3, 54, 3 u. 4, 34, 3.

§ 2. σφῶν zu 3, 114, 2. — ἐπί, zur Hülfe. zu 3, 4, 5.

καὶ ἐξέβλεπεν ἀπὸ σφῶν τὸ στρατεύμα, καθ' ἥσυχίαν ἐσώθησαν καὶ ἄτων Ἀργείων μετ' αὐτῶν τὸ ἥσσηθέν· οἱ δὲ Μαντινῆς καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τῶν Ἀργείων οἱ λογάδες οὐκέτι πρὸς τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις τὴν γνώμην εἶχον, ἀλλ' ὄρωντες τοὺς τε σφετέρους νενικημένους καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπιφερομένους ἐς φυγὴν ἐτρόπαυον. καὶ τῶν μὲν Μαντινέων καὶ πλείους διεφθάρθησαν, τῶν δὲ Ἀργείων λογάδων τὸ πολὺ ἐσώθη. ἡ μὲντοι φυγὴ καὶ ἀποχώρησις οὐ βίαιος οὐδὲ μακρὰ ἦν· οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι μέχρι μὲν τοῦ τρέψαι χρόνιους τὰς μάχας καὶ βεβαίους τῷ μένειν ποιοῦνται, τρέψαντες δὲ βραχείας καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ τὰς διώξεις.

74 Καὶ ἡ μὲν μάχη τοιαύτη καὶ ὅτι ἐγγύτατα τούτων ἐγένετο πλείστον δὴ χρόνον μεγίστη δὴ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ὑπὸ ἀξιολογωτάτων πόλεων ξυμειθούσα. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι προθέμενοι τῶν πολεμίων νεκρῶν τὰ ὄπλα τροπαίων εὐθύς ἴστασαν καὶ τοὺς νεκροὺς ἐσκόλευον καὶ τοὺς αὐτῶν ἀνέilonτο καὶ ἀπήγαγον ἐς Τεγέαν, οὐπερ ἐτάφησαν, καὶ τοὺς τῶν πολεμίων ὑποσπόνδους ἀπέδουσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀργείων μὲν καὶ Ὀρεατῶν καὶ Κλεωναίων ἑπτακόσιοι, Μαντινέων δὲ διακόσιοι, καὶ Ἀθηναίων ξὺν Αἰγινήταις διακόσιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἀμφό-

§ 3. σφῶν. zu 1, 30, 3. — καὶ τῶν. καὶ Ἀρκάδας καὶ τῶν?

§ 5. καὶ πλείους. οἱ πλείους einige schlechte Hsn. zu 3, 11, 1. 4, 10, 2. — τὸ πολὺ. zu 4, 113, 1. — βίαιος. zu 2, 33, 3. — χρόνιους. zu 1, 12, 1. — τῷ μένειν durch Standhalten. — ἐπὶ πολὺ. Plut. Pel. 17: ἐγένετο οὐκ ἐπὶ πολὺν τόπον ἢ διώξεις.

C. 74. § 1. καὶ ὅτι. ἢ ὅτι, wie 7, 86, 4, vermuthet Dr. dort. — ἐγγύτατα. Spr. 62, 2, 4. — πλείστον δὴ für πλείστον δὲ die besten Hsn.; das folgende δὴ verdächtigt dabei Bekker; ich möchte das erste streichen. — χρόνου. Spr. 47, 2, 2. — ὑπό. ἀπό Kr. Bruchst. — ξυμειθούσα dem Ausdrucke nach auf μάχη, dem Begriffe nach auf die Truppen bezogen. (Ds.) Arn. u. Bl. vergleichen τῆς μάχης συνεστρώσεως Her. 1, 74, 1. — τῶν νεκρῶν lässt Haase p. 7 s. von προ — abhängen, unter τὰ ὄπλα die der Lakedämonier denkend; mir nicht wahrscheinlich. Denn an einen erneuerten Angriff der Feinde war kaum zu denken. Auch kann προτιθεσθαι ἠνώς τι nur gesagt werden wenn unmittelbarer Schutz beabsichtigt wird, wie πῆλον ὁμμάτων προθέσθαι Eur. Iph. T. 1218. Wo ein blosses Hinstellen zu eventuellem Gebrauch bezeichnet würde, müsste gesagt werden wie Her. 9, 52: ἐθνετο πρὸ τοῦ ἰσοῦ τὰ ὄπλα. Anstössig wäre mir auch die Stellung. Ausstellung der erbeuteten Waffen war sehr natürlich, wenn auch sonst wo nichts davon erwähnt wird. — ἴστασαν so 6, 70, 3. (Pp.) ἴστατο Xen. Hell. 7, 5, 13. In der Regel τροπαίων ἐστῆσαν oder ἐσθήσαντο, da man meist nicht eben die Verrichtung der Sache bezeichnen mag. — ἐσκόλευον. Das vorhergegangene Sammeln der feindlichen Waffen war eig. kein σκολεῖν; dazu rechnete man nur was Einzelnen als Beute zufiel. Her. 9, 80, 1: ἀπὸ τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκόλευον φελιά τε καὶ στραπτῶς καὶ τοὺς ἀκινάκας, ἕντιας χρυσέους, ἐπεὶ ἐσθιῆτος γε ποιικίλης λόγος ἐγένετο οὐδὲ εἰς. Verboten war es den Lakedämoniern während der Schlacht. Herm. Alt. § 30 A. 1.

§ 2. Αἰγινήταις, attischen Ansiedlern 2, 27, 1. 7, 57, 2. (Arn.) vgl. Böckh Staatshaush. I S. 562 f. — ἀμφοτέρω 5, 61, 1. Androt. b. Schol. zu

τιροί
καὶ ἀε
θειαν

σιλεύς
μὲν Τ
ἀπὸ Κ
Λακεδα

Κάρονι
τῶν Ἑλ
νήσω ἔ
ἐργω τ
δὲ οἱ α

Τη
δαυρίου
τοὺς ὑ
λοῦς.
στερον

Ar. Vö.
ἐν τῷ πο
τι eine
54, 4. (Ar
betonten
tonter Be
denen a

C. 7
der König
προσβυ
Ueber τί
für ἀπίρη

§ 2
5, 1, 5, 1
— τῆ νή
δετήτα.
61, 7, 1. —
braucht zu
passend.
lung von
247, c. —

§ 3.
16, Aristot
Herm. Vig.
In. 6, 2.
ἐπεσθῆ
πίλακος
ὕβ. Ge. 1
ἴσως. vgl

τεροι. Λακεδαιμονίων δὲ οἱ μὲν ξύμμαχοι οὐκ ἔταλαιπώρησαν ὥστε
καὶ ἀξίολογόν τι ἀπογενέσθαι· αὐτῶν δὲ χαλεπὸν μὲν ἦν τὴν ἀλή-
θειαν πυθέσθαι, ἐλέγοντο δὲ περὶ τριακοσίους ἀποθανεῖν.

Τῆς δὲ μάχης μελλούσης εἰσεῖθαι καὶ Πλειστούανξ ὁ ἔτερος βα-75
σιλεύς ἔχων τοὺς τε πρεσβυτέρους καὶ νεωτέρους ἐβοήθησεν, καὶ μέχρι
μὲν Τεγέας ἀφίκετο, πυθόμενος δὲ τὴν νίκην ἀπεχώρησεν. καὶ τοὺς
ἀπὸ Κορίνθου καὶ ἔξω Ἰσθμοῦ ξυμμάχους ἀπέστρεψαν πέμψαντες οἱ
Λακεδαιμόνιοι, καὶ αὐτοὶ ἀναχωρήσαντες καὶ τοὺς ξυμμάχους ἀφέντες, 2
Κάρνηια γὰρ αὐτοῖς ἐτύγχανον ὄντα, τὴν ἑορτὴν ἤγον. καὶ τὴν ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων τότε ἐπιφερομένην αἰτίαν ἕς τε μαλακίαν διὰ τὴν ἐν τῇ
νῆσῳ ξυμφορὰν καὶ ἕς τὴν ἄλλην ἀβουλίαν τε καὶ βραδυτήτα ἐνὶ
ἔργῳ τούτῳ ἀπελύσαντο, τύχη μὲν, ὡς ἐδόκουν, κακίζόμενοι, γνώμη
δὲ οἱ αὐτοὶ ἐτι ὄντες.

Τῇ δὲ προτέρῃ ἡμέρῃ ξυνέβη τῆς μάχης ταύτης καὶ τοὺς Ἐπι-3
δαυρίους πικροὺς ἐσβαλεῖν ἐς τὴν Ἀργείαν ὡς ἐρῆμον οὔσαν καὶ
τοὺς ὑπολοίπους φύλακας τῶν Ἀργείων ἐξελεθόντων διαφθεῖραι πολ-
λοὺς. καὶ Ἡλείων τρισχιλίων ὀπλιτῶν βοηθησάντων Μαντινεῶσιν ὕ-4
στερον τῆς μάχης καὶ Ἀθηναίων χιλίων πρὸς τοῖς προτέροις, ἐστρά-

Ar. Vö. 13. (Kr. z. Dion. p. 318.) — οὐκ ἔταλαιπώρησαν, οὐ κακῶς ἔργον
ἐν τῷ πολέμῳ. (Sch.) Der Ausdruck hier befremdender als 5, 73, 2. — καὶ ἀξί-
τι eine auch (nur), eben der Rede werthe Anzahl. zu 4, 48, 5. vgl. 2,
54, 4. (Arn.) vgl. Her. 2, 85. — ἀπογενέσθαι. zu 2, 34, 1. — αὐτῶν sollte der
betonten Stellung nach nur von περὶ τριακοσίους abhängen, ist aber in unbe-
tonter Bedeutung auch bei πυθέσθαι zu denken: von ihnen selbst, von
denen die Wahrheit zu erfahren etc. — περὶ. Spr. 60, 8, 1.

C. 75. § 1. ὁ ἔτερος. Nach dem Gesetze Her. 5, 75, 2 musste einer
der Könige daheim bleiben. (Hudson.) vgl. Xen. Hell. 5, 3, 10. — τοὺς τε
πρεσβυτέρους καὶ νεωτέρους, die Agis 5, 64, 2 zurückgeschickt hatte. (Ds.)
Ueber τί zu 1, 7, 2. — τοὺς ξυμμάχους 5, 64, 3. (Ds.) — ἀπέστρεψαν
für ἀπέτρεψαν die meisten Hsn. vgl. 4, 97, 2. (Dr.)

§ 2. ἐτύγχανον. zu 1, 58, 1. — ἤγον, ἐώραζον. (Sch.) vgl. § 4. 4,
5, 1. 5, 76, 1. 82, 3. — ἐς in Bezug auf. vgl. 8, 88, 1. (Dr.) Spr. 68, 21, 8.
— τῇ νῆσῳ, Sphakteria. zu 5, 15, 1. — ἄλλην. Spr. 50, 4, 11. — βρα-
δυτήτα. vgl. 1, 71, 3. (Hk.) — ὡς ἐδόκουν. Spr. 55, 4, 3. — τούτῳ. Spr.
61, 7, 1. — κακίζεσθαι scheint Thuk. nur für geschmäht werden ge-
braucht zu haben, wie 1, 105, 5. 2, 21, 3. (Pp.) Das ist hier doch wenig
passend. Auch aus Platon weist Ast neben zwei Stellen mit dieser Bedeu-
tung von der andern (sich schlecht beweisen) nur eine nach, Menex.
247, c. — οἱ αὐτοί, wie in früheren Zeiten.

§ 3. προτέρῃ für προτεραιᾶ die besten Hsn. So Ho. Il. 9, 5, Od. π,
50, Aristot. Polit. 5, 10, 2, Poll. 1, 65. (St.) Mehr bei Herbst S. 36 f. vgl.
Herm. Vig. 61. — τῆς μάχης. Spr. 47, 27, 9. vgl. Her. 5, 56 u. Kr. zu Xen.
An. 6, 2, 9. — ἐρῆμον, τοῦ σιραιεύματος. (Sch.) — ἐξελεθόντων αὐτῶν
διαφθεῖραι eine Anzahl zum Theil guter Hsn.; τῶν Ἀργείων ist dann mit
φύλακας zu verbinden, während es bei der aufgenommenen La. Subject des
abs. Ge. ist. Gemeint ist der Abzug nach Mantinea. Doch vermouth' ich ἐξε-
λεθόντες. vgl. zu 6, 7, 2. — πολλούς. τοὺς πολλούς möchte man mit Dobree

τευσαν ἅπαντες οἱ ξύμμαχοι οὗτοι εὐθὺς ἐπὶ Ἐπίδαυρον, ἕως οἱ Λακεδαιμόνιοι Κάρνεια ἤγον, καὶ διελόμενοι τὴν πόλιν περιτειχίζον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐξεπαύσαντο, Ἀθηναῖοι δέ, ὡσπερ προσετάχθησαν, τὴν ἄκραν τὸ Ἡραῖον εὐθὺς ἐξειργάσαντο. καὶ ἐν τούτῳ ξυγκαταλιπόντες ἅπαντες τῷ ταχίσματι φρουρὰν ἀνεχώρησαν κατὰ πόλεις ἕκαστοι. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

- 76 Τοῦ δ' ἐπιγυρομένου χειμῶνος ἀρχομένου εὐθὺς οἱ Λακεδαιμόνιοι, [ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἤγαγον,] ἐξεστράτευσαν, καὶ ἀρκόμενοι ἐς Τεγῆαν λόγους προὔπεμπον ἐς τὸ Ἄργος ξυμβατηρίους. ἦσαν δὲ αὐτοῖς πρότερόν τε ἄνδρες ἐπιτήδαιοι καὶ βουλόμενοι τὸν δῆμον τὸν ἐν Ἄργει καταλῦσαι, καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη ἐγγένητο, πολλῶ μᾶλλον ἐδύνατο πείθειν τοὺς πολλοὺς ἐς τὴν ὁμολογίαν. ἐβούλοντο δὲ πρῶτον σπονδὰς ποιήσαντες πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους αὐθις ὕστερον καὶ ξυμμαχίαν, καὶ οὕτως ἤδη τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι. καὶ ἀγινέεται, πρόξενος ὢν Ἀργείων, Αἰχας ὁ Ἀρκεσιλάου παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων δύο λόγῳ φέρων ἐς τὸ Ἄργος, τὸν μὲν καθ' ὃ τι εἰ βούλονται πολεμεῖν, τὸν δὲ ὡς εἰ εἰρήνην ἄγειν. καὶ γενομένης πολλῆς ἀντιλογίας, ἔτυχε γὰρ

erwarten. vgl. Kr. z. Dion. p. 305. Allein es ist aufzulösen: πολλοὶ ἦσαν οἱ φύλακες οὓς διέφθειραν. Spr. 50, 11, 1. Nicht ganz ähnlich glaubt Pp. 7, 37, 3.

§ 4. διελόμενοι. zu 5, 114.

§ 5. ἐξεπαύσαντο, ἀπέκαμον τοῦ περιτειχίζειν. (Sch.) Ein seltenes Wort. — προσετάχθησαν. zu 1, 136, 2. — τὴν ἄκραν τὸ Ἡραῖον. Spr. 50, 7, 2. — ξυγκαταλείπειν φρουρὰν eine gemeinschaftliche Besatzung zusammen zurücklassen. (Ba.) vgl. 5, 80, 3. Dies Verbum scheint sonst nicht vorzukommen.

C. 76. § 1. ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἤγαγον, dürfte von Jemand nach 5, 75, 2 u. 4 eingefälscht sein. vgl. zu Καρνείος 5, 54, 2. Anstössig wäre der müßige Zusatz selbst bei der Annahme dass Thuk. den Winter mit der herbstlichen Tag- und Nachtgleiche anfangen lasse, was auch Müller De in. b. pel. p. 11 annimmt. — λόγους Vorschläge. — ξυμβατήριος, auch § 3, findet sich wohl erst bei Spätern wieder, auch bei Dion C. 41, 47. — πρότερόν τε. Dem τί entspricht καὶ vor ἐπειδὴ. — ἐπιτήδαιοι. zu 1, 60, 2. — καὶ βουλόμενοι. οἱ βουλόμενοι Kr. Bruchst. — τὸν δῆμον, τὴν δημοκρατίαν. (Sch.) vgl. 3, 81, 3. 5, 81, 2. 8, 54, 3. 65, 1. 68, 1. 4 u. zu 1, 107, 3; daneben auch in dieser Verbindung δημοκρατία 8, 63, 2.

§ 2. ποιήσαντες. Spr. 52, 8, 1. So 8, 36, 2. vgl. zu 2, 29, 4. 86, 4. 5, 32, 4. 38, 5. u. Elmsley zu Ar. Ach. 58. — ξυμμαχίαν erg. ποιεῖν oder καὶ vor οὕτως ist pleonastisch. (Ba.) Letzteres wird bei einem attischen Prosaiker, zumal so, nicht statthaft sein; ersteres ist nicht hart, da auch bloss ξυμμαχίαν ἐβούλοντο gesagt werden konnte. vgl. 6, 82, 4. Da jedoch αὐθις ohne Conjunction anstössig ist, so dürfte das καὶ vor οὕτως wohl vor αὐθις zu stellen sein. vgl. 4, 112, 3. — λόγῳ Aufträge, Erklärungen. — καθ' ὃ τι erg. ἔσται, wie auch zu ὡς. (Hk.) Dobree will beide εἰ streichen. Wir sprächen wohl allenfalls ohne Ergänzung mit ähnlicher Kürze: den einen (dass) wie, wenn etc.

καὶ ὁ
ἦδη κα
σθαι

ποττώ
ἀνδρας

κεδαμο
ἀναροῦ

μίους εἰ

κεδαμο
τοὶ Λα

δὲ τῷ σ

§ 3.
79, 2. —

C. 7

§ 8, 3,
ξυμβα

seltene
δας Ki

meint,
— τῶς

die arka
5, 61, 3 f.

besten Hs
— ἐκ βῶ

τὸ Ἡραῖον
νεύτων 5,

rens; κατο

§ 2.

Εβ. § 33, 1

εἰς ist s

— πολεμ

vgl. Matth

die meist

πολιεσ. π

1, 7. — σ

figen. Den

αὐ des Ar

31, 1, 7, 31

αὐ gegen

31, 1. (Hk.)

εἰς ἐμν

II. überset

pflichte n

n der Ausg

εἰς ἐμσ

ίωσ, we

übertrage

— αἰρεσ.

καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης παρών, οἱ ἄνδρες οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις πράσσοντες, ἤδη καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ τολμῶντες, ἔπισαν τοὺς Ἀργεῖους προσδέξασθαι τὸν Ξυμβατήριον λόγον. ἔστι δὲ ὅδε.

“Κατὰδε δοκεῖ τῶ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων Ξυμβalέσθαι⁷⁷ ποτῶς Ἀργεῖος, ἀποδίδοντας τῶς παῖδας τοῖς Ὀρχομενίοις καὶ τῶς ἄνδρας τοῖς Μαιναλίοις, καὶ τῶς ἄνδρας τῶς ἐν Μαντινείᾳ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀποδίδοντας, καὶ ἐξ Ἐπιδαύρου ἐκβῶντας καὶ τὸ τεῖχος ἀναιροῦντας. αἱ δὲ κα μὴ εἰκῶντι τοῖ Ἀθηναῖοι ἐξ Ἐπιδαύρου, πολε-²μίους εἶμεν τοῖς Ἀργεῖοις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς τῶν Λακεδαιμονίων Ξυμμάχοις καὶ τοῖς τῶν Ἀργείων Ξυμμάχοις. καὶ αἶ τινα τοῖ Λακεδαιμόνιοι παῖδα ἔχωντι, ἀποδόμεν ταῖς πόλεσι πάσαις. περὶ δὲ τῶ σῶ σύματος ἔμενλῆν τοῖς Ἐπιδαυρίοις ὄρκον, δόμεν δὲ αὐτοὺς

§ 3. τοῖς Α. πράσσοντες. zu 3, 4, 4 — ἐκ τοῦ φανεροῦ. zu 4, 79, 2. — τολμῶντες. zu 2, 43, 1. vgl. 6, 56, 3. (Pp.)

C. 77. § 1. κατὰδε, ἄωρισί ἀντὶ τοῦ κατὰ τὰδε (Sch.) Spr. B. 2. § 8, 3, 9. — ἐκκλησία. ἀλία vermuthet Ahrens De dial. dor. p. 480. — Ξυμβalέσθαι sich zu vergleichen, pacisci Va. vgl. § 4. Eine sehr seltene Bedeutung. (Bl.) — ποτῶς, πρὸς τοὺς. Spr. B. 2 § 8, 3, 9. — παι-²δας Kinder übersetzt man. vgl. 5, 61, 3. Vielleicht sind Sklaven gemeint. Bei der erstern Erklärung ist ἀποδίδοναι so wie 5, 45, 2 zu fassen. — τῶς ἄνδρας τοῖς Μ. Nirgends vorher erwähnt. — τῶς ἐν Μαντινείᾳ, die arkadischen Geisseln die von Orchomenos nach Mantinea gebracht waren 5, 61, 3 f. (Hobbes.) — Ἐπιδαύρου für — ρω hier und § 2 die meisten und besten Hsn. Gemeint ist das Gebiet von Ep. zu 5, 56, 1. „vgl. 5, 80, 3.“ (Pp.) — ἐκβῶντας, ἐκβαίνοντας. Spr. B. 2 § 39 in βᾶω. — τὸ τεῖχος, τὴν ἀκρὰν τὸ Ἡραῖον 5, 75, 5. (Hk.) 80, 3. (Arn.) — ἀναιροῦντας. Uncontrahirt κοινα-²νεόντων 5, 79, 1; ἀναιροῦντας möchte man vermuthen. (Pp.) ἀναιριόνας Ahrens; καταίρ-?

§ 2. κα. Spr. B. 2 § 2, 3, 4. — εἰκῶντι, εἰκῶσι, weichen, abziehen. Eb. § 33, 1, 7. — Ἀθηναῖοι. Ἀσαναῖοι Ahrens. Spr. B. 2 § 4, 3, 4. — ἐξ bei εἰκῶν ist selten. (Bl.) Tyrt. 2, 12, 42: εἰκῶσ' ἐκ χῶρης. (Valck. zu Her. 2, 80.) — πολεμῖως Ahrens. — εἶμεν die besten Hsn.; sonst ἡμεν, nicht schlechter. vgl. Matth. Spr. § 217 p. 505. (Pp.) Spr. B. 2 § 38, 2, 6. — ἔχωντι. ἔχοντι die meisten Hsn. Spr. B. 2 § 54, 12, 2. — ἀποδόμεν. Spr. 36, 1, 12. — πόλεις. πόλειςσι hier eine, mehrere u. gute Hsn. 5, 79, 3. Spr. B. 2 § 18 5, 7. — σῶ, θεοῦ. Spr. B. 2 § 4, 3, 4. — τῶ ist vielleicht nach σῶ zuzu-²fügen. Denn da von einem bestimmten Gotte die Rede ist, so bedarf auch σῶ des Artikels. Ueber die Einschlebung dieses Ge. zu περὶ 1, 139, 1. 6, 33, 1. 7, 31, 4. vgl. 1, 32, 2. 2, 13, 2. Valck. ad Adon. p. 284 wollte τῶ τῶ σῶ gegen Spr. 50, 8, 11. — σύματος, θύματος; über die Sache vgl. 5, 53, 1. (Hl.) — ἔμενλῆν Bekker wie es scheint aus den besten Hsn.; deren einige ἔμεν λῆν, αἱ μὲν λῆν u. A. haben, εἶμεν λῆν Hl., Reiske, Valckenaer. Hl. übersetzt: die Epidaurier sollen sich mit einem Eide verpflichten, welchen sie ihnen selbst abnehmen wollten. Bekker in der Ausg. von 1821 wünscht: αἱ μὲν λῆν τῶς Ἐπιδαυρίοις, ὄρκον δόμεναι αὐτοῖς ὁμόσαι. Ahrens liest αἱ μὲν λῆν, τοῖς Ἐ. ὄρκον δόμεν' αἱ δὲ, αὐτῶς ὁμόσαι, wenn sie wollen, mögen sie (die Argeier) den E. einen Eid übertragen, wenn aber nicht, selbst schwören. Schwerlich richtig. — αὐτοῦς. αὐτοῖς einige Hsn.

ῥόμοσαι. τὰς δὲ πόλεις τὰς ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας, αὐτονόμους εἶμεν πάσας κατὰ πάτρια. αἱ δὲ καὶ τῶν ἐκτὸς Πελοποννήσου τις ἐπὶ τῶν Πελοποννήσου γῶν ἤντι ἐπὶ κακῶ, ἀλέξεμεναι ἀμοθεὶ βουλευσαμένους, ὅσα καὶ δικαιοτάτα δοκῆ τοῖς Πελοποννησίοις. ὅσοι δ' ἐκτὸς Πελοποννήσου τῶν Λακεδαιμονίων ξύμμαχοί ἐντι, ἐν τῶ αὐτῶ ἰσοῦνται ἐν τῶπερ καὶ τοῖ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τοῖ τῶν Ἀργείων ξύμμαχοί ἐντι, τὰν αὐτῶν ἔχοντες. ἐπιδείξαντας δὲ τοῖς ξυμμάχοις ξυμβαλέσθαι, αἱ καὶ αὐτοῖς δοκῆ. αἱ δὲ τι δοκῆ τοῖς ξυμμάχοις, οὐ καδ' ἀπιάλλην.“

78 Τοῦτον μὲν τὸν λόγον προσεδέξαντο πρῶτον οἱ Ἀργεῖοι, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων τὸ στρατεύμα ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Τεγέας ἐπ' οἶκον· μετὰ δὲ τοῦτο ἐπιμύξιας οὔσης ἤδη παρ' ἀλλήλους, οὐ πολλῶ ὕστερον ἐπράξαν αὐθις οἱ αὐτοὶ ἄνδρες ὥστε τὴν Μαντινέων καὶ τὴν Ἀθηναίων καὶ Ἡλείων ξυμμαχίαν ἀφέντας Ἀργεῖους σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν ποιήσασθαι πρὸς Λακεδαιμονίους. καὶ ἐγένοντο αἶδε.

79 “Καττάδε ἔδοξε τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀργεῖοις σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν εἶμεν πεντήκοντα ἔτη ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις, δίκας δίδοντας κατὰ πάτρια· ταὶ δὲ ἄλλαι πόλεις ταὶ ἐν Πελοποννήσῳ κοιναεόντων τῶν σπονδῶν καὶ τῶν ξυμμαχίαν αὐτόνομοι καὶ αὐτοπόλεις,

§ 3. αὐτονόμως Ahrens. — ἀλέξην Ahrens. — ἀμοθεὶ bestätigen Theognost. Ann. Ox. II. 165, 7 u. Phavorin. p. 103, 32 Dind. Da Hesych. μόθος durch σιάσις erklärt, so scheint es für ἀσασιάσις zu stehen. (Ahrens.) Die gew. La. ἀμόθῃ erklärt auch Lobeck z. Buttm. ausführl. Spr. § 116, 22 durch ὁμοῦ. Didot vergleicht κοινῆ 5, 47, 9 u. ἄμα 80, 1. Pp. wünscht überall zu deuten: ubique vel quovis modo. — βουλευσαμένως Ahrens.

§ 4. ὅσοι Ahrens. — ἐντι, εἰσίν. Spr. B. 2 § 38, 2, 2. — ἐν τῶ αὐτῶ in demselben Vertragsverhältnisse. (Va.) vgl. 5, 79, 2. — ἰσοῦνται. ἰσοῦνται einige gute Hsn., ἰσιόνται Ahrens. — ἐπιδείξαντας nachdem die Lakedämonier und Argeier den Vertrag vorgelegt, wolle man. (Ps.) — τι δοκῆ für τι καὶ (κα Hk.) ἄλλο δοκῆ die besten Hsn.; μὴ δοκῆ eine Hs. als Var. — ἀπιάλλην, ἀποπέμπειν. (Hesych.) ἐπιπέμπειν, στέλλειν. (Sch.) Herm. zu Ar. Wo. 1301. Ueber den eig. äolischen Infinitiv Spr. 2 B. § 33, 1, 8. Das Compositum ist sonst woher nicht nachgewiesen; über ἰάλλω s. die Lex. Ich denke nicht an die Heimsendung der Gesandten, sondern der von den Bundesgenossen etwa gemachten Erinnerungen und Ausstellungen.

C. 78. πρῶτον. zu 5, 27, 2. Ggs. μετὰ δὲ τοῦτο οὐ πολλῶ ὕστερον. — παρ'. zu ἐπὶ 1, 5, 1. — ἀφέντας, wie 1, 102, 3. 5, 115, 1.

C. 79. § 1. ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις. zu 5, 27, 2. Hier scheint von Streitigkeiten der Privaten die Rede zu sein. vgl. § 3. (Pp.) — δίδοντας für διδοῦσι als ob σπονδὰς ποιέσθαι vorherginge. (Hk.) Ueber die Redensart zu 1, 28, 2. 5, 27, 2. — κοιναεόντων für κοινῶν ἐόντων Valckenaer ad Eur. Phoe. 196. κοιναεόντων Ahrens. vgl. p. 296. Ueber die Form Spr. B. 2 § 21 unter κοινῶν. — τὰς ξυμμαχίας Bekker. Doch vgl. 5, 27, 1 u. 48. (Pp.) Herbst S. 5 f. — αὐτοπόλεις. Vielleicht ein dorisches Wort, sonst wohl nirgends vorkommend. (Bl.) Aehnlich αὐτοσιεῖς καὶ αὐτόδικοι 5, 18, 1. (Pp.) αὐτοπόλιαι Xen. Hell. 5, 2, 14.

τὰν αὐ
σοσι δι
τοῖς
ξύμμα
ἔχοντε
καὶ
τῶν π
περὶ ὅ
μάχων
πολίσι
A
ἀλλήλο
πράγμα
μὴ προ
τες, κα
ἄλλα
ἐπεμφο

§
τα εἰ
δὲ πο
Xen. A
vgl. Bō
hängen
vielmehr
69, 7, 2
erforderl
§ 3.
διακρι
den. (Ps
διακριθῆ
ἐπίσης h
trüchtigen
würfniss o
streitende
— ἀμφο
44, 2, 2.
den Bür
Pp. vermo
αὐτο δ' ἄ
zu gestatte
iv zu erklä
mit das Pr
C. 80.
doch s. Kr
vergliches
μου, οὐκ
§ 2.
ῥῆμιν. vgl

τῶν αὐτῶν ἔχοντες, κατὰ πάτρια δίκας διδόντες τὰς ἴσας καὶ ὁμοίας. οσοὶ δὲ ἔξω Πελοποννήσῳ Λακεδαιμονίοις ξύμμαχοι ἐντι ἐν τοῖς αὐ-² τοῖς ἐσοῦνται τοῖσπερ καὶ τοὶ Λακεδαιμόνιοι· καὶ τοὶ τῶν Ἀργείων ξύμμαχοι ἐν τῷ αὐτῷ ἐσοῦνται τῷσπερ καὶ τοὶ Ἀργεῖοι, τῶν αὐτῶν ἔχοντες. αἱ δὲ ποι στρατιᾶς δέη κοινᾶς, βουλευέσθαι Λακεδαιμονίως καὶ Ἀργείως ὅσα κα δικαιοτάτα κρίναντας τοῖς ξυμμάχοις. αἱ δὲ τινεσ τῶν πολιῶν ἢ ἀμφίλογα, ἢ τῶν ἐντὸς ἢ τῶν ἐκτὸς Πελοποννήσου, αἴτε περὶ ὄρων αἴτε περὶ ἄλλου τινός, διακριθῆμεν. αἱ δὲ τις τῶν ξυμμάχων πόλις πόλει ἐρίζοι, ἐς πόλιν ἐλθεῖν ἀντινα ἴσαν ἀμφοῖν ταῖς πόλεσι δοκεῖοι. τοῖς δὲ ἔταις κατὰ πάτρια δικάζεσθαι.“

Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ ἡ ξυμμαχία αὕτη ἐγεγένητο· καὶ ὁπόσα⁸⁰ ἀλλήλων πολέμῳ ἢ εἴ τι ἄλλο εἶχον, διελύσαντο. κοινῇ δὲ ἤδη τὰ πράγματα τιθέμενοι ἐψηφίσαντο κήρυκα καὶ προεβείαν παρ' Ἀθηναίων μὴ προσδέχεσθαι, ἣν μὴ ἐκ Πελοποννήσου ἐξίωσι τὰ τεῖχη ἐκλιπόντες, καὶ μὴ ξυμβαίνειν τῷ μηδὲ πολεμεῖν ἀλλ' ἢ ἄμα. καὶ τὰ τε² ἄλλα θυμῷ ἔφερον καὶ ἐς τὰ ἐπὶ Θορόκης χωρία καὶ ὡς Πελοπόννησον ἐπεμψαν ἀμφοτέροι προέβεις καὶ ἀνέπεισαν Πελοπόννησον ξυνομόσαι σφι-

§ 2. ὅσοι einige gute Hsn. — τοῖς αὐτοῖς. zu 5, 77, 4. — ἐσοῦνται einige gute Hsn., auch im Folgenden. — τοῖσπερ. Spr. 51, 11, 1. — δέ ποι. δέσποι zwei gute Hsn., δέ ποισ Ahrens. vgl. p. 367. Ueber ποι vgl. Xen. An. 5, 1, 8. — στρατιᾶς. στρατίας A. Ps. — δέη. δέοι Boissonnade. vgl. Böckh Corp. inserr. p. 29. (Pp.) — βουλευέσθαι und die Inf. § 3 hängen von ἐδοξε § 1 ab. (Pp.) — ὅσα κα erg. κρίνανται, wenn dies nicht vielmehr für κρίναντας herzustellen ist. (Pp.) Vgl. jedoch (über ὡς ἄν) Spr. 69, 7, 2 u. Kr. zu Xen. An. 5, 7, 22. „Gemeint sind die zu jeder Expedition erforderlichen Leistungen der einzelnen Staaten.“ (Hk.)

§ 3. ἢ ἀμφίλογα über irgend einen Besitz Streit statt finde. — διακριθῆμεν es soll durch den Weg Rechts entschieden werden. (Ps.) Spr. B. 2 § 30, 2, 6. Arr. An. 1, 27, 4. ἐκίλευσεν ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι. (Bl.) vgl. Lex. Dem. — πόλει Ahrens. Spr. B. 2 § 18, 5. — ἐρίζοι haderte, nicht über Besitz sondern z. B. über Beleidigungen, Beeinträchtigungen. — ἐς πόλιν — δοκοίη so solle man sich, um das Zerwürfniß entscheiden zu lassen, an eine Stadt wenden die man beiden streitenden Städten für gleich günstig, für unparteiisch, halte. (Va.) — ἄμψω wird sonst regelmässig mit dem Dual des Namens verbunden. Spr. 44, 2, 2. — δοκεῖοι Pp. u. Bk. δοκεῖοι oder δοκίη die Hsn. — τοῖς ἔταις den Bürgern als Privatleuten, bourgeois. vgl. Böckh Corp. inserr. p. 31. Pp. vermuthet τοῖς ἔταις nach dem Sch.: τοῖς πολιορκουμένοις ἐν μιᾷ ἐκίστη πόλει δι' ἀλλήλων λύειν τὰ διάφορα. Denn der Sprachgebrauch schein nicht zu gestatten δικάζεσθαι, wofür Valckenauer δίκας ἐσεσθαι vermuthete, als Passiv zu erklären: solle Recht gesprochen werden. Uebrigens wird hiermit das Processiren bei den Gerichten eines andern Staates untersagt.

C. 80. § 1. αὕτη. zu 3, 28, 2. — ἄλλο. ἄλλως möchte man erwarten; doch s. Kr. z. Dion. p. 267 u. zu Xen. An. 3, 2, 32. (Pp.) — διελύσαντο verglichen sich über. (Hl.) vgl. 1, 140, 4. 145. — τιθέμενοι, διατιθέμενοι, οἰκονομοῦντες. (Sch.) zu 1, 25, 1. — τῷ. zu 5, 38, 1.

§ 2. ἔφερον verwalteten Ps.; vielmehr ertrugen, wie in βαρέως φέρειν. vgl. zu 1, 31, 1. — ἀμφοτέροι, Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι. (Sch.)

σιν. οὐ μόντοι εὐθὺς γε ἀπέστη τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ διανοεῖτο, ὅτι καὶ τοὺς Ἀργείους ἑώρα· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ἀρχαῖον ἐξ Ἀργου. καὶ τοῖς Χαλκιδεῦσι τοὺς τε παλαιούς ὄρκους ἀνεκείσαντο καὶ ἄλλους ὁμόσαν. ἐπεμψαν δὲ καὶ παρὰ τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις, τὸ ἐξ Ἐπιδαύρου τεῖχος κελύοντες ἐκλιπεῖν. οἱ δ' ὀρώντες ὀλίγοι πρὸς πλείους ὄντες τοὺς ξυμφύλακας ἐπεμψαν Δημοσθένην τοὺς σφετέρους ἐξάζοντα. ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ ἀγωνά τινα πρόφασιν γυμνικὸν ἐξω τοῦ φρουρίου ποιήσας, ὡς ἐξῆλθε τὸ ἄλλο φρουρικόν, ἀπέκλῃσε τὰς πύλας· καὶ ὕστερον Ἐπιδαυροῖς ἀνανεωσάμενοι τὰς σπονδὰς αὐ- 81τοι οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδωσαν τὸ τεῖχοςμα. μετὰ δὲ τὴν τῶν Ἀργείων ἀπόστασιν ἐκ τῆς ξυμμαχίας καὶ οἱ Μαντινῆς, τὸ μὲν πρῶτον ἀντέχοντες, ἔπειτ' οὐ δυνάμενοι ἄνευ τῶν Ἀργείων, ξυνέβησαν καὶ αὐτοὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφείσαν τῶν πόλεων. καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι, χίλιοι ἐκάτεροι, ξυστρατεύσαντες τὰ τ' ἐν Σικυωνίᾳ ἐς ὀλίγους μᾶλλον κατέστησαν αὐτοὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλθόντες καὶ μετ' ἐκεῖνα ξυναμφότεροι ἤδη καὶ τὸν ἐν Ἀργεῖι δῆμον κατέλυσαν καὶ ὀλιγαρχία ἐπιτηδεῖα τοῖς Λακεδαιμονίοις κατέστη. καὶ πρὸς ἕαθ ἤδη ταῦτα ἦν τοῦ χειμῶνος λήγοντος, καὶ τέταρτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

— ξυνομόσαι. zu 1, 71, 4. — διανοεῖτο, ἀποσιῆναι. (Sch.) zu 1, 1, 1 E. — ἑώρα, ἀποσιάντας. (Sch.) Spr. 56, 16 A. vgl. zu 1, 78, 3. — ἐξ Ἀργου. 2, 99, 2. — Χαλκιδεῦσι. vgl. 5, 30, 4. Die Lakedämonier werden schon nach dem Abfalle 1, 58, 1 einen Vertrag mit ihnen geschlossen haben. (Pp.)

§ 3. τὸ ἐξ Ἐ. τεῖχος ἐκλιπεῖν. Her. 7, 37: ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐξ οὐρανοῦ ἔδρα. Oder auch: das in der Nähe von E. gelegene Castell. vgl. über ἐκ zu 1, 64, 1. 7, 31, 1. (Arn.) Jenes ist richtig. Spr. 50, 8, 14. Nicht anstößig ist dass der Ortsname die Landschaft mit umfasst. — τεῖχος. zu 5, 77, 1. — ὄντες für ὄντας Abr. Spr. 56, 7, 5. — ἐξάζοντα. Keine gemiedene Kakophonie. Lobeck Parall. p. 42. — πρόφασιν. zu 3, 111, 1. — ποιήσας. zu 2, 86, 4. — τὸ ἄλλο, die nicht attischen ξυμφύλακας. vgl. 5, 75, 4 f. — φρουρικόν für φρούριον nur einige schlechtere Hsn. Dieses scheint nicht wie praesidium auch Besatzungstruppen bezeichnet zu haben; jenes findet sich auch bei Dion C. 56, 42. (Dr. u. Pp.) Streichen wollte es Kr. Bruchst. — ἀπέκλῃσε τὰς πύλας sagt auch Xen. An. 7, 1, 12, 6, 24. (Bl.) — αὐτοὶ von selbst. (Ba.)

C. 81. § 1. ἐκ τῆς. Spr. 50, 9, 9. — τῆς ξυμμαχίας, τῶν Ἀθηναίων. (Sch.) — ξυνέβησαν. vgl. Xen. Hell. 5, 2, 2. (Pp.) — τῶν πόλεων. vgl. 5, 33, 1 u. 2. 58, 1. 61, 3. 67, 3. (Arn.)

§ 2. Ἀργεῖοι ist nur zu ξυστρατεύσαντες und κατέστησαν, nicht auch zu ἐλθόντες Subject. Spr. 56, 9, 1. — χίλιοι. vgl. zu 5, 67, 3. (Arn.) Böckh Staatsb. 1 S. 392. — ἐς ὀλίγους zu einer oligarchischen Verfassung. zu 2, 37, 1. — μᾶλλον, ἢ πρότερον. (Ds.) Dies würde eine betontere Stellung des μᾶλλον erfordern. Der Ggs. ist also wohl: eine mehr oligarchische als demokratische Verfassung. vgl. 8, 53, 4. — ξυναμφότεροι, wie schon Ps. wollte, für ξυναμφότερα einige (schlechte) Hsn. — κατέλυσαν, mit Hilfe der χίλιοι λογάδες. zu 5, 67, 3. — ἐπιτηδεῖα. zu 1, 19. — ἦν. zu 4, 135, 1.

Τ
θηνα
δίων
γον
σαντε
νομέν
τοῖς
οἱ φιλ
ἐβόηθ
μὲν οὐ
ἐπ' οἷ
ἀπό τ
τε τῶ
ἀδικί
τριβα
φοβού
πάλιν
χίλι
θάλα
ξυγγ

C.
vgl. Bö
nias. (S
Thuk. d
μενος.
8, 66, 1
οὐδὲν ἐ
ἀγαθός.
auch die
die Parti
mit nich
μνος
§ 2.
blieben
103, 3.
ἀναβαλό
§ 3.
tigen F.
streichen
ien. zu
Mar. 15.
§ 4.
persönlich
vgl. zu 7
52, 2. —
sonst nic
besagen 7

Τοῦ δ' ἐπιγυρομένου θέρους Διῆς τε οἱ ἐν Ἀθῶ ἀπέστησαν Ἀθηναίων πρὸς Χαλκιδέας, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐν Ἀχαΐᾳ οὐκ ἐπιτηδείως πρότερον ἔχοντα καθίσταντο. καὶ Ἀργείων ὁ δῆμος, κατ' ὀλίγον ξυνοστάμενός τε καὶ ἀναθαρσήσας, ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις, τηρήσαντες αὐτάς τὰς γυμνοπαιδίας τῶν Λακεδαιμονίων· καὶ μάχης γενομένης ἐν τῇ πόλει ἐπεκράτησεν ὁ δῆμος, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτεινε τοὺς δὲ ἐξήλασεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἕως μὲν αὐτοὺς μετεπέμποντο οἱ φίλοι, οὐκ ἦλθον ἐκ πλείονος, ἀναβαλόμενοι δὲ τὰς γυμνοπαιδίας ἐβόηθουν. καὶ ἐν Τεγέᾳ πυθόμενοι ὅτι νενίκηνται οἱ ὀλίγοι προελθεῖν μὲν οὐκέτι ἠθέλησαν δεομένων τῶν διαπεφευγόντων, ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπ' οἴκου τὰς γυμνοπαιδίας ἤγον. καὶ ὕστερον ἐλθόντων πρέσβειων ἀπὸ τε τῶν ἐν τῇ πόλει [ἀγγέλων] καὶ τῶν ἐξ Ἀργείων, παρόντων τε τῶν ξυμμάχων καὶ ῥηθέντων πολλῶν ἀφ' ἑκατέρων ἔγνωσαν μὲν ἀδικεῖν τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς στρατεύειν ἐς Ἀργος, διατριβαὶ δὲ καὶ μελλήσεις ἐγίνοντο. ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀργείων ἐν τούτῳ, φοβούμενος τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων ξυμμαχίαν πάλιν προσαγόμενός τε καὶ νομίζων μέγιστον ἂν σφᾶς ὠφελήσειν, τεχνίζετο μακρὰ τεῖχη ἐς θάλασσαν, ὅπως, ἢν τῆς γῆς εἰσῶγονται, ἢ κατὰ θάλασσαν σφᾶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαγωγῇ τῶν ἐπιτηδείων ὠφελῆ. ξυνήδεσαν δὲ τὸν τεχισμὸν καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τινὲς πόλειων.

C. 82. § 1. Διῆς für Δικιδῆς mehrere gute u. einige schlechte Hsn. vgl. Böckh Staatsh. 2 S. 682. — ἐπιτηδείως, συμφερόντως τοῖς Λακεδαιμονίοις. (Sch.) zu 1, 19. — κατ' ὀλίγον nach und nach Ba. So scheint Thuk. den Ausdruck nie gebraucht zu haben. vgl. zu 4, 10, 4. — ξυνοστάμενος. zu 2, 88, 1. So öfter von politischen Umtrieben, wie 8, 89, 2. vgl. 8, 66, 1. 2, 73, 3. Ar. Ri. 862: ἔπαυσα τοὺς ξυνοστάμενος· καὶ μ' οὐκ ἔληθεν οὐδὲν ἐν τῇ πόλει ξυνοστάμενον. — ἀναθαρσήσας, ἀναλαβόντες αὐτῆς ἐλπίδας ἀγαθᾶς. (Sch.) Spr. 53, 5, 2. vgl. 58, 4, 1. — ἐπέθεντο. ἐπέθετο oder auch die Participia im Plural, wie 5, 60, 4, wäre regelmässig. (Pp.) Ich nehme die Participia appositiv. — τηρήσαντες nachdem sie abgewartet, womit nicht vereinbar Paus. 2, 20, 1. (Bl.) — αὐτάς. zu 2, 3, 3. — τὰς γυμνοπαιδίας, im Anfange des Hekatombäon. Manso Sparta 1, 2 S. 213 f.

§ 2. οὐκ ἦλθον ἐκ πλείονος sie kamen längere Zeit nicht, blieben eine Zeit lang aus. (Va.) Die Stelle ist wohl verfälscht. zu 4, 42, 3. 103, 3. Kampe z. fünften B. S. 50 bessert: οὐκ ἦλθον, νῦν δ' ἐκπλαγέντες ἀναβαλόμενοι τὰς.

§ 3. δεομένων obgleich sie baten. (Sch.) — ἀγγέλων verdächtigen F. u. A. Ps., als Botschafter erklärt Hl. Vielleicht ist es hier zu streichen und vorher für πρέσβειων herzustellen. — ἀφ' ἑ. von beiden Seiten. zu 3, 36, 5. — διατριβῇ καὶ μελλήσεις verbindet auch Plut. Publ. 21. Mar. 15. vgl. Brut. 43.

§ 4. προσαγόμενος, οικειούμενος. (Sch.) Sonst gew. so mit einem persönlichen Ac.; ὀλίγους ἐς φίλιαν 3, 32, 1. — μέγιστον. Spr. 46, 5, 7. vgl. zu 7, 24, 3 u. 8, 66, 4. — ἄν. zu 2, 80, 5. — μακρὰ τεῖχη. zu 5, 52, 2. — ἐπαγωγῇ scheint in diesem Sinne (über ἐπάγεσθαι so zu 1, 81, 1) sonst nicht vorzukommen. — ξυνήδεσαν. ξυνήδεσαν? Denn was soll jenes besagen? — τινὲς. Spr. 47, 9, 20 u. Kr. zu Xen. An. 2, 5, 33. Anders

καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι πανδημεῖ, καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες καὶ οἰκέται, ἐτείχιζον· καὶ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν αὐτοῖς ἦλθον τέκτονες καὶ λιθουργοὶ καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

- 83 Τοῦ δ' ἐπιγυρομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ὡς ᾔσθοντο τειχιζόντων, ἐστράτευσαν ἐς τὸ Ἄργος αὐτοὶ τε καὶ οἱ ἕξμμαχοι πλὴν Κορινθίων· ὑπῆρχε δὲ τι αὐτοῖς καὶ ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν πρᾶσσόμενον. ἦγε δὲ τὴν στρατιὰν Ἄγρις ὁ Ἀρχιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς πόλεως δοκοῦντα προὔπαρχειν οὐ προὔχωρησεν ἔτι· τὰ δὲ οἰκοδομούμενα τείχη ἐλόντες καὶ καταβαλόντες καὶ Ὑσιὰς, χωρίον τῆς Ἀργείας, λαβόντες καὶ τοὺς ἐλευθέρους ἀπαντας οὓς ἔλαβον ἀποκτείναντες ἀνεχώρησαν καὶ διελύθησαν κατὰ πόλεις. ἐστράτευσαν δὲ μετὰ τοῦτο καὶ Ἀργεῖοι ἐς τὴν Φλιασίαν καὶ δρῶσαντες ἀπῆλθον, ὅτι σφῶν τοὺς φηγάδας ὑπέδεχοντο· οἱ γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἐνταῦθα κατώκηντο. κατέκλησαν δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος καὶ Μακεδονίαν Ἀθηναῖοι, Περδικκὰ ἐπικαλοῦντες τὴν τε πρὸς Ἀργείους καὶ Λακεδαιμονίους γενομένην ξυνωμοσίαν καὶ ὅτι παρασκευασμένων αὐτῶν στρατιὰν ἄγειν ἐπὶ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θοράκης καὶ Ἀμφίπολις Νικίον τοῦ Νικηράτου στρατηγούντος ἔψευστο τὴν ἕξμμαχίαν καὶ ἡ στρατιὰ μάλιστα διελύθη ἐκείνου ἀπάραντος· πολέμιος οὖν ἦν. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα οὗτος καὶ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

oben 5, 25, 2. — καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες. Kr. z. Her. 1, 59, 3. — τέκτονες. Ueber ξύλα beim Mauerbau 6, 99, 1. (Bl.)

C. 83. § 1. ὑπῆρχε. Spr. 56, 3, 1. Mit ἐκ auch 7, 23, 3. — αὐτόθεν. Theokr. 25, 170: Ἀργεὺς ἐξ ἱεροῖο αὐτόθεν. (Valckenaer z. Her. 4, 134.) Her. 8, 64: αὐτόθεν ἐκ Σαλαμῖνος. Plut. Tib. Gr. 8: αὐτόθεν ἐξ Ἰταλίας. Ar. Ach. 116: οὐκ ἐστ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν. (Kr. z. Dion. p. 280.) vgl. zu 5, 22, 1. u. Herbst S. 33 ff.

§ 2. προὔπαρχειν vorbereitet zu sein, durch die πρᾶσσοντας αὐτοῖς. — οἰκοδομούμενα welche gebaut wurden.

§ 3. ὅτι bezieht sich auf δρῶσαντες, nicht auf ἀπῆλθον. — κατώκηντο. zu 1, 120, 2.

§ 4. κατέκλησαν. κατέλησαν Kr. Bruchst. vgl. zu 3, 85, 1. ἐγκατέκλεισαν Valck. z. Her. 6, 133. Κατακλείειν γῆν u. Ae. war den Griechen fremd, was freilich Böckh Staatsh. 1 S. 77 nicht glaubt. — καὶ stellt das Ereigniß bloss dem vorhergehenden entgegen. — Μακεδονίαν für Μακεδονίας eine Hs., Μακεδόνας Gō. So las wohl der Sch.: τοῖσιν τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοῦ ἀπέκλεισαν. — Περδικκὰ ἐπικαλοῦντες für Περδικκάν, ἐπικαλοῦντες Gō. — τὴν γενομένην 5, 80, 2. — ξυνωμοσίαν, ἔνορκον ἕξμμαχίαν. (Sch.) zu 3, 64, 2. — καὶ ὅτι. Spr. 59, 2, 4. — ἔψευστο τὴν. zu 3, 66, 2. vgl. Her. 6, 32. — διελύθη. Es war also wohl, vermuthlich gegen das Ende des Winters, wirklich ein Heer hingeschickt. vgl. Böckh Staatsh. 2 S. 38. — ἀπάραντος, ἀπὸ τοῦ ἀναπεισθέντος. (Sch.) Er scheint ἐπαρθέντος gelesen zu haben. zu 4, 26, 4? Ἀπαίρειν gebraucht Thuk. so nur von Schiffen. ἀποστάντος Pp. οὐ παρόντος Kr. vgl. 3, 6, 1. 4, 8, 2. 8, 2, 2. — οὗτος für οὗτος mehrere, z. Th. gute Hsn.

Τοῦ δ' ἐπιγυμνομένου θέρους Ἀλκιβιάδης τε πλεύσας ἐς Ἄργους⁸⁴ ναυσὶν εἴκοσιν Ἀργείων τοὺς δοκοῦντας εἶτι ὑπόπτους εἶναι καὶ τὰ Λακεδαιμονίων φρονεῖν ἔλαβε, τριακοσίους ἄνδρας, καὶ κατέθρυτο αὐτοὺς Ἀθηναῖοι ἐς τὰς ἑγγυὰς νήσους ὧν ἤρχον· καὶ ἐπὶ Μῆλον τήναι νῆσον Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑαυτῶν μὲν τριάκοντα, Χίαις δὲ ἕξ, Λεσβίαν δὲ δυοῖν, καὶ ὀπλίταις ἑαυτῶν μὲν διακοσίους καὶ χιλίους καὶ τοξόταις τριακοσίους καὶ ἱπποτοξόταις εἴκοσι, τῶν δὲ Ξυμμάχων καὶ νησιωτῶν ὀπλίταις μάλιστα πεντακοσίους καὶ χιλίους. οἱ δὲ Μήλιοις Λακεδαιμονίων μὲν εἶδιν ἄποικοι, τῶν δ' Ἀθηναίων οὐκ ἤθελον ὑπακούειν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι νησιῶται, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον οὐδετέρων ὄντες ἡσύχαζον, ἔπειτα, ὡς αὐτοὺς ἠνάγκαζον οἱ Ἀθηναῖοι δροῦντες τὴν γῆν, ἐς πόλεμον φανερόν κατέστησαν. στρατοπεδευσάμενοι οὖν ἐς τὴν γῆν αὐτῶν τῇ παρασκευῇ ταύτῃ οἱ στρατηγοί, Κλεομήδης τε ὁ Λυκομήδους καὶ Τισιάς ὁ Τισιμάχου, πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς γῆς, λόγους πρῶτον ποιησομένους ἐπεμψαν πρέσβεις. οὓς οἱ Μήλιοι πρὸς μὲν τὸ πλῆθος οὐκ ἤγαγον, ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς ὀλίγοις λέγειν ἐκέλευον περὶ ὧν ἤκουσιν. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις ἔλεγον τοιαύτα.

„Ἐπειδὴ οὐ πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λόγοι γίνονται, ὅπως δὴ μὴ Ξυνε-⁸⁵ χει ῥήσει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὰ καὶ ἀνέλεγκτα ἐς ἅπαξ ἀκούσαντες ἡμῶν ἀπατηθῶσιν, γιγνώσκωμεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ ἡμῶν ἢ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγωγή, ὑμεῖς οἱ καθήμενοι εἶτι ἀσφαλέστερον ποιήσατε. καθ' ἕ-³ καστον γὰρ καὶ μὴδ' ὑμεῖς ἐνὶ λόγῳ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτη-

C. 84. § 1. τε bezieht sich auf καί vor ἐπὶ § 2. — φρονεῖν. zu 3, 68, 2.

§ 2. Λεσβίαν. Λεσβίας viele und gute Hsn. Spr. 44, 2, 3. Doch ist dies wohl durch Χίαις veranlasst. (Bl.) — καὶ νησιωτῶν. Spr. 69, 32, 2.

§ 3. οὐκ ἤθελον. vgl. 3, 91, 2. — οὐδετέρων neutral. Der Sch.: γράφεται μεθ' ἐτέρων; er wollte sagen οὐδὲ μεθ' ἐτέρων. Und dies oder Ξυμμάχοι hinzugefügt erwartet man. (Pp.) zu 2, 67, 5; über den blossen Ge. 47, 6, 4. vgl. 3, 86, 1. Plut. Pyrrh. 31: τὴν πόλιν ἐὰν μηδετέρου γενομένην.

§ 4. ἐς, sonst ἐν bei diesem Verbum, jenes das Hingekommen sein andeutend. — ταύτῃ, die durch ἐς πόλεμον κατέστησαν angedeutete.

C. 85. § 1. ὅπως δὴ eben, offenbar damit. — ῥήσεις, διεξοδικὸς λόγος. Tim. p. 228 u. dort Ruhnken. — ἐπαγωγὰ. zu 4, 88. — ἀνέλεγκτα Unwiderlegtes, nicht sogleich bei jedem einzelnen Punkte Abgelehntes. — ἐς ἅπαξ mit einem Male, im Ggs. zu einer Discussion. Spr. 66, 1, 3. — φρονεῖ bezweckt. (Sch.) Ungewöhnlich. Valck. z. Her. 4, 131. — ἡμῶν für ὑμῶν mit einer Hs. Reiske u. Kr. z. Dion. p. 172. — καθ' ἕκαστον. zu 5, 55, 1. — εἶτι. ὃ εἶτι will lieber G. Herm. Philol. 1 p. 370. So las vielleicht der Schol. vgl. Spr. 43, 4, 10.

§ 2. καὶ μὴδ' ὑμεῖς und auch ihr nicht, wie wir es nicht sollen. — ἐνὶ λόγῳ, Ξυνεχεί ῥήσει § 1. Falsch ἐν ὀλίγῳ die meisten und besten Hsn. (Kr. z. Dion. p. 172 s.) — ἐπιτηθείως gehörig, treffend, richtig. Her. 6, 97: οὐκ ἐπιτήδεια καταγνώμιες κατ' ἐμοῦ. vgl. unten 8, 66, 2. — ὑπολαμ-

- δείως λέγεσθαι εὐθὺς ὑπολαμβάνοντες κρίνεται. καὶ πρῶτον, εἰ ἀρέσκει ὡς λέγομεν εἶπατε.“ οἱ δὲ τῶν Μηλίων ξύνεδροι ἀπεκρίναντο·
- 86 “Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ’ ἡσυχίαν ἀλλήλους οὐ ψέγεται, τὰ δὲ τοῦ πολέμου, παρόντα ἤδη καὶ οὐ μέλλοντα, διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται. ὁρῶμεν γὰρ αὐτούς τε κριτὰς ἦκοντας ὑμᾶς τῶν λεχθησομένων καὶ τὴν τελευτήν ἕξ αὐτοῦ κατὰ τὸ εἶκος περιγενομένοις μὲν τῷ δικαίῳ καὶ δι’ αὐτὸ μὴ ἐνδοῦσι πόλεμον ἡμῖν φέρουσαν, πεισθεῖσι δὲ δουλείαν.“
- 87 ΑΘ. Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν μελλόντων λογιούμενοι ἢ ἄλλο τι ξυνήκετε ἢ ἕκ τῶν παρόντων καὶ ὧν ὁρᾶτε περὶ σωτηρίας βουλευσόντες τῇ πόλει, πανοίμεθ’ ἄν· εἰ δ’ ἐπὶ τοῦτο, λέγομεν ἄν.
- 88 ΜΗΛ. Εἶκος μὲν καὶ ξυγγνώμη ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτας ἐπὶ πολλὰ καὶ λέγοντας καὶ δοκοῦντας τρέπεσθαι· ἢ μέντοι ξύνοδος καὶ περὶ σωτηρίας ἦδε πάρεστιν καὶ ὁ λόγος ᾧ προκαλεῖσθε τρόπον, εἰ δοκεῖ, γυγέσθω.
- 89 ΑΘ. Ἡμεῖς τοίνυν οὔτε αὐτοὶ μετ’ ὀνομάτων καλῶν, ὡς ἢ δικαίως τὸν Μῆδον καταλύσαντες ἄρχομεν ἢ ἀδικούμενοι νῦν ἐπεξερχόμεθα.

βάνοντες. zu 5, 49, 3. — κρίνεται sagt euer Gutachten darüber. (Hl.) über jeden einzelnen Punct, καθ’ ἕκαστον. — ὡς λέγομεν die vorgeschlagene Art zu verhandeln. — ξύνεδροι. zu 4, 22, 1.

C. 86. ἐπιείκεια, εὐγνωμοσύνη. (Sch.) Humanität. zu 4, 19, 2. vgl. 3, 40, 1. — τοῦ διδάσκειν die sich darin beweist dass man belehrt. — οὐ ψέγεται wird von uns nicht getadelt Hl.; ist nicht zu tadeln Va. Dion. Arch. 7, 28 p. 1375: ἡ ἰσομοῖρία τῆς τύχης οὐ ψέγεται. (Kr. z. Dion. p. 173.) Plut. Geschwätz. 4: οὐ ψέγεται τῷ (l. τῷ) πίνειν, εἰ προσεῖη τῷ πίνειν τὸ σιωπᾶν. (Hl.) — τὰ τοῦ πολέμου die kriegerischen Anstalten. (Hl.) — αὐτοῦ, τῆς ἐπιεικείας τοῦ διδάσκειν καθ’ ἡσυχίαν. (So auch Dion.) Spr. 58, 3, 6. — ἕξ αὐτοῦ aus der Unterredung. — περιγενομένοις τῷ δικαίῳ wenn wir bei der Discussion in der Vertretung unseres Rechtes obgesiegt. — δι’ αὐτό. zu 1, 2, 1. — μὴ ἐνδοῦσι wenn wir nicht nachgeben, uns nicht unterwerfen. vgl. 4, 19, 3. 8, 54, 1.

C. 87. ὑπονοίας τῶν μελλόντων λογιούμενοι um argwöhnische Vermuthungen über das Bestehende in Betracht zu ziehen. — ἄλλο τι ἢ. Spr. 62, 3, 7. vgl. 3, 85, 2. — ξυνήκειν bei Thuk. nur hier, überhaupt selten, von Personen bei den Frühern sonst wohl nie. — ἕκ τῶν π. zu 3, 29, 2. — βουλευσόντες, wie 5, 111, 1. vgl. Zusätze zu 3, 42, 5.

C. 88. ξυγγνώμη — τρέπεσθαι. zu 4, 114, 5. Her. 1, 39: συγγνώμη περὶ ἐμὲ φυλακὴν ἔχειν. Spr. 61, 7, 5 u. Schäfer z. Dem. 5. p. 696. — ἐν τῷ τοιῷδε, zu 2, 36, 1. — καθεστῶτας Menschen die sich befinden. (Ps.) Spr. 55, 2, 6. vgl. Kr. z. Dion. p. 174 u. Stud. 2 S. 181. — δοκοῦντας milder für ὑπονοῦντας. (Kr. z. Dion. p. 174.) Doch erscheint das Wort so seltsam dass ich ὑπονοῦντας vermuthe. — καὶ vor περὶ als ob folgen sollte καὶ τὸν λόγον — ἐχέτω. vgl. zu 3, 39, 3. 6, 24, 1.

C. 89. §. 1. ὀνομάτων καλῶν, λέξεων εὐπρεπῶν. (Sch.) οὐ καλλιπεύμεθα 6, 83, 2. (Kr. z. Dion. p. 17 u. 175.) — τὸν Μ. καταλύσαντες, τὸν βάρβαρον μόνον καθελόντες 6, 83, 2. vgl. 1, 69, 3. — ἐπεξερχόμεθα. zu

μεθα, λ
κείαμο
κίηται
φρονου
ἐν τῷ
προϋχ
L
ἐπειδῆ
μὴ κατ
μένο
τινα ὡ
γίστη
3, 38,
beziehe
σων. —
(ἡμᾶς)
(Sch.)
§.
nach
und th
abhän
εἰδόν
κρίνει
ind. z.
ἴσων ἰσ
grund.
u. a. (C
p. 176.
C.
ἢ μὴ δ
gedacht
dabei zu
τό mit
Des Me
wünsch
erträglich
χρῆσαι
hier das
(Dr.) Da
abhängen
dixasa
Hn. De
πυγῶν
zwei sch
als der
nachde
πιθῶν
Bezug u
κόντε n
— ὅσπ
die grō

μεθα, λόγων μῆκος ἄπιστον παρέξομεν, οὐθ' ὑμᾶς ἀξιοῦμεν ἢ ὅτι Λακεδαιμονίων ἄποικοι ὄντες οὐ ξυνεστρατεύσατε ἢ ὡς ἡμᾶς οὐδὲν ἠδικήκατε λέγοντας οἴεσθαι πείσειν, τὰ δυνατὰ δ' ἔξ ὧν ἐκάτεροι ἀληθῶς² φρονοῦμεν διαπράσσεσθαι, ἐπισταμένους πρὸς εἰδότας ὅτι δίκαια μὲν ἐν τῷ ἀνθρωπείῳ λόγῳ ἀπὸ τῆς ἴσης ἀνάγκης κρίνεται, δυνατὰ δὲ οἱ προὔχοντες πράσσουσι καὶ οἱ ἀσθενεῖς ξυγχωροῦσιν.

ΜΗΛ. Ἡμεῖς μὲν δὴ νομίζομεν γε χορήσιμον — ἀνάγκη γάρ, ⁹⁰ ἐπειδὴ ὑμεῖς οὕτω παρὰ τὸ δίκαιον τὸ ξυμμέρον λέγειν ὑπέθεσθε — μὴ καταλείναι ὑμᾶς τὸ κοινὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ τῷ αἰεὶ ἐν κινδύνῳ γυγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα [δίκαια] καὶ τι καὶ ἐντὸς τοῦ ἀκριβοῦς πείσαντά τινα ὠφελῆθῆναι. καὶ πρὸς ὑμῶν οὐχ ἦσσαν τοῦτο, ὅσῳ καὶ ἐπὶ μεγίστῃ τιμωρίᾳ σφαλέντες ἂν τοῖς ἄλλοις παράδειγμα γένοισθε.

3, 38, 1, — ἄπιστον nicht überzeugend. (Kr. ind. zu Dion.) Zu beziehen ist es wohl auf das verbundene λόγων μῆκος, also fast für ἀπίστων. — ἀξιοῦμεν — πείσειν. Man verbinde: ἀξιοῦμεν ὑμᾶς οἴεσθαι πείσειν (ἡμᾶς), λέγοντας ἢ ὅτι. (Sch.) — οὐ ξυνεστρατεύσατε, τοῖς Λακεδαιμονίοις. (Sch.) Man denke dabei ὅμως vor οὐ. (Ba.)

§. 2. τὰ δυνατὰ — διαπράσσεσθαι dass ihr euch zu dem was nach Massgabe dessen was wir beide wirklich denken möglich und thunlich ist verstehet. (Hl.) Doch heisst διαπράσσεσθαι, von ἀξιοῦμεν abhängig, hier wohl: zu erlangen versuchen. — ἐπισταμένους πρὸς εἰδότας (ihr) wissende gegenüber (uns) wissenden. — δίκαια — κρίνεται Gerechtes wird in der menschlichen Erörterung (Kr. ind. z. Dion. in λόγος) nur bei den gleichen Zwangsmitteln (ὅταν ἴσῃν ἰσῆν ἔχωσι Sch.) in Anschlag gebracht, gilt als Entscheidungsgrund. — ἀπὸ. zu 1, 91, 4. — πράσσουσι, wie 5, 105, 1. vgl. 3, 71. u. a. (Herbst 8, 44 f.) Ueber die Sache „1, 76, 2.“ (Bl.) u. Kr. z. Dion. p. 176.

C. 90. ἡμεῖς μὲν δὴ für ἢ μὲν δὴ Pp. ἡμεῖς δὴ der Rand einer Hs. ἢ μὲν δέ, nach γέ ein Komma gesetzt und χορήσιμον (erg. ἐστίν als Nachsatz gedacht, G. Herm. Phil. 1 p. 370 s. — χορήσιμον. Es ist weder ἡμῖν noch ὑμῖν dabei zu denken, wie aus καὶ πρὸς ὑμῶν — hervorgeht. (Sch. u. Pp.) — παρὰ τὸ mit Beseitigung des. (Ba.) — ὑπέθεσθε habt angeregt. (Ba.) Des Mediums wegen wohl: ihr habt als Basis festgestellt. Gestellt wünsch' ich es nach οὕτως, da sonst τὸ ξυμμέρον nach γάρ zu ergänzen kaum erträglich ist. — τὸ κοινὸν ἀγαθόν, τούτοις τὸ πρῶτος τοῖς ἀσθενεστέροις χορήσθαι. (Sch.) Vielmehr ist die Befolgung des Rechtes und der Billigkeit hier das Gemeingut. (Abr.) — εἶναι gewährt werde. vgl. 3, 39, 6. (Dr.) Dobree nimmt εἶναι für ἐξεῖναι (zu 4, 8, 3) und lässt ὠφελῆθῆναι davon abhängen, τὰ εἰκότα mit πείσαντα verbindend. Warum nicht mit ὠφελῆθῆναι? — δίκαια streicht Herm. ebendas. als Glossem. — ἐντὸς für ἐκτός die besten Hsn. Der Sinn: δεῖ μᾶλλον τῆς φιλανθρωπίας ἢ περ τοῦ πρὸς ἀκριβείαν δικαίον τυγχάνειν τοῖς ἡτιανοῖς. (Sch.) zu 4, 8, 3. — πείσαντα für πείσοντα F. Ps. u. zwei schlechte Hsn.: es ist nützlich dass Jemand auch etwas mehr als dem strengen Rechte gemäss ist Begünstigung erfahre, nachdem er seine Gegner überredet, sie ihm zu gewähren. So fehlt bei πείσειν oft das Object. Kr. zu Xen. An. 3, 1, 26. Hier steht das Wort mit Bezug auf die von den Meliern beabsichtigte Ueberredung der Athener; sonst könnte man πείσαντα (Kr. Bruchst.) vermuthen. — πρὸς ὑμῶν. zu 2, 86, 3. — ὅσῳ. zu 1, 68, 2. — ἐπὶ μεγίστῃ τιμωρίᾳ in Folge der, durch die grösste Strafe (gegen euch), mit παράδειγμα γένοισθε zu verbinden.

- 91 **ΑΘ.** Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, ἣν καὶ πανθῆ, οὐκ ἀθυμοῦμεν τὴν τελευταίην· οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νικηθεῖσιν — ἔστι δὲ οὐ πρὸς Λακεδαιμόνιος ἡμῖν ὁ ἀγὼν — ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοι πον τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν. καὶ περὶ μὲν τοῦτου ἡμῖν ἀφείσθω κινδυνεύεσθαι· ὡς δὲ ἐπ' ὠφελία τε πάρεσμεν τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς καὶ ἐπισωτηρία νῦν τοὺς λόγους ἐροῦμεν τῆς ὑμετέρας πόλεως, ταῦτα δηλώσομεν, βουλόμενοι ἀπόνως μὲν ὑμῶν ἄρξαι, χρησίμως δ' ἡμᾶς ἀμφοτέροις σωθῆναι.
- 92 **ΜΗΛ.** Καὶ πῶς χρήσιμον ἂν ξυμβαίῃ ἡμῖν δουλεῖσαι, ὥσπερ καὶ ὑμῖν ἄρξαι;
- 93 **ΑΘ.** Ὅτι ὑμῖν μὲν πρὸ τοῦ τὰ δεινότεα παθεῖν ὑπακοῦσαι ἂν γένοιτο, ἡμεῖς δὲ μὴ διαφθείραντες ὑμᾶς κερδαίνομεν ἂν.
- 94 **ΜΗΛ.** Ὅστε δὲ ἡσυχίαν ἄγοντας ἡμᾶς φίλους μὲν εἶναι ἀντὶ πολέμιων, ξυμμάχους δὲ μηδετέρων, οὐκ ἂν δέξασθε;

(Sch.) — *σγαλέντες*, wenn ihr überwunden worden. vgl. 2, 60, 2. (65, 4.) 6, 24, 2. 33, 6. 8, 86, 5. — *παράδειγμα*. zu 3, 39, 3. Vor-schwebt: wenn ihr gegen uns hart verfaehret. „vgl. 3, 84, 3.“ (Bl.)

C. 91, § 1. *δέ*. vgl. 5, 106. Kr. zu Xen. An. 6, 4, 10. — *πανθῆ*, *καταλυθῆ*. (Sch.) vgl. 1, 81, 2. — *ἀθυμοῦμεν τὴν τελευταίην*. Sehr ungewöhnlich. Eur. El. 831: *τί χροῖμ' ἐθνημῖς*; (Bl.) Aehnliches bei *ἀπορῶ* zu 5, 40, 3. Der Gedanke: wir fürchten nicht grausame Sieger zu finden. — *οὗτοι*. Spr. 51, 7, 5. Ullrich Beitr. zur Kritik 3 S. 8 zweifelt ob dieser Gebrauch sich sonst bei Thuk. finde und ist geneigt *οὗτω* zu lesen. Vgl. zu 5, 59, 4. Anderer Art sei das epanaleptische *οὔτιος* 1, 80, 2. 4, 44, 3. 8, 61, 2. — *δεινοί*. πάντες γὰρ οἱ ἄρχων εἰωθότες ἐπέρον οὐ χαλεπῶς τοῖς νικηθεῖσιν προσφέρονται. (Sch.) Wenn nämlich die Besiegten selbst über Andere geherrscht haben. *Παρά τοῖς τυράννοις οὐ μισοῦνται τίραννοι*. (Dion. über Thuk. 39, 4.) — *οὐ πρὸς Λ.*, sondern für unsere Herrschaft. Pp. erklärt: Wir haben jetzt keinen Kampf gegen die L. — *νικηθεῖσιν*, (*ἔστι* — *ἀγῶν*.) für *νικηθεῖσιν*. *ἔστι* — *ἀγῶν*, — Hk. Anstössig bleibt *δέ*, wofür vielleicht *τε* zu lesen. — *ἀλλ' ἦν*, ἀλλὰ δεινόν, ἦν. (Sch. u. St.) Spr. 59, 2, 4. vgl. 5, 109. — *αὐτοὶ* von selbst. Ueber die Sache Zusätze zu 3, 40, 4.

§. 2. *ἀφείσθω* sei überlassen. vgl. Schömann z. Isä. p. 342. — *κινδυνεύεσθαι*. zu 1, 73, 2. — *τούς*. Spr. 50, 11, 1. — *ἀπόνως* ohne Erschwerung von eurer Seite. (St.) — *ἄρξαι* die Herrschaft erlangen. Spr. 53, 5, 2. vgl. 5, 97. vgl. Reg. unter *ἄρχων*. Eben so *δουλεῖσαι* unterthan werden 5, 92. 100 u. *ὑπακοῦσαι* 93. — *ἀμφοτέροις*, καὶ ἡμῖν καὶ ὑμῖν. (Sch.)

C. 92. *ξυμβαίῃ*, wie 6, 34, 8. (Ps.) vgl. dort Kr. — *καί*. Spr. 69, 32, 13.

C. 93. *ἂν γένοιτο* zu Theil würde. (Ps.) Kr. z. Xen. An. 1, 9, 13. — *κερδαίνοι ἂν*. vgl. 3, 46, 3 (Bl.)

C. 94. *δέ* nach *ὥστε* fehlt in den besten Hsn., ist jedoch nicht wohl entbehrlich: unter der Bedingung aber dass — würdet ihr uns nicht annehmen? (Ps.) würdet ihr das nicht annehmen? (Haase.) Oder man müsste mit Dr. erklären: also würdet ihr euch nicht gefal- len lassen dass wir —. vgl. Luc. Todtengespr. 15, 3: *οὐκ ἂν δέξαιμιτο ἀνελεῖν*. Doch hat das *ὥστε*, wenn auch in der Frage nicht anstössig (Spr.

Α
λα με
δηλο
τε μῆ
των
μν δε
καί το
ἂν πα
έτερον
καὶ ἐν

65, 3
Bekket
C
ή φιλ
zwise
Ueber
Fro
dum
C
Natu
Ange
theils
über
Gesicht
C
zu 1,
einen
σὺν γο
τέρου
ἔλλει
ἰλιπ
mulher
τοῖς μ
γνείσθ
dass.
theile
σται ὡ
γινού
als Se
wider
ene n
στροι.
hier w
C.
ἰνταῦ
des R

ΑΘ. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡμᾶς βλέπτει ἢ ἔχθρα ὑμῶν ὅσον ἢ φι-95
 λια μὲν ἀσθενείας, τὸ δὲ μῖσος δυνάμειος παράδειγμα τοῖς ἀρχομένοις
 δηλούμενον.

ΜΗΛ. Σκοποῦσι δ' ὑμῶν οὕτως οἱ ὑπήκοοι τὸ εἰκός, ὥστε τοὺς96
 τε μὴ προσήκοντας καὶ ὅσοι ἄποικοι ὄντες οἱ πολλοὶ καὶ ἀποστάντες
 τινὲς κειχέρονται ἐς τὸ αὐτὸ τιθέασιν;

ΑΘ. Δικαιώματι γὰρ οὐδετέρους ἔλλείπειν ἡγοῦνται, κατὰ δύνα-97
 μιν δὲ τοὺς μὲν περιγίγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ φόβῳ οὐκ ἐπιέναι· ὥστε ἔξω
 καὶ τοῦ πλεόνων ἄρξαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς ἡμῖν διὰ τὸ καταστραφῆναι
 ἂν παράσχοιτε, ἄλλως τε καὶ νησιῶται ναυκρατόρων καὶ ἀσθενέστεροι
 ἑτέρων ὄντες εἰ μὴ περιγένοισθε.

ΜΗΛ. Ἐν δ' ἐκείνῳ οὐ νομίζετε ἀσφάλειαν; — δεῖ γὰρ αἰ98
 καὶ ἐνταῦθα, ὥσπερ ὑμεῖς τῶν δικαίων λόγων ἡμᾶς ἐκβιάσαντες τῷ

65, 3, 4), in der Entgegnung etwas Ungefügendes. — δέξασθε für δέξοσθε Bekker. vgl. Herm. de part. ἂν 3, 7 p. 166.

C. 95. οὐ γὰρ nein; denn nicht. (Ps.) Spr. 69, 14. 7. vgl. 5, 99. — ἢ φιλία μὲν. ἢ φιλία, ἢ μὲν? So las vielleicht Va. Doch steht φιλία so zwischen beiden Sätzen dass es leicht als doppelt gedacht vorschweben kann. Ueber den Gedanken vgl. 3, 37, 2. 39, 5. (Kr. z. Dion. p. 178.) Gemeint ist Freundschaft ohne Unterwerfung, Hass nach Unterjochung. Oderint, dum metuant.

C. 96. σκοποῦσι — τιθέασιν erwägen eure Unterthanen das Naturgemässe so dass sie die euch nichts Angehenden, nicht Angehörigen, z. B. Colonisten Anderer, und alle die, grössten- theils Colonisten von euch, und, zum Theil schon abgefallen, überwältigt sind in dieselbe Kategorie setzen, aus demselben Gesichtspuncte betrachten. (Sch.) — οἱ πολλοί. zu 3, 32, 4.

C. 97. δικαιώματι an Rechtsgründen für ihre Sache. (St.) zu 1, 41, 1. Haase p. 46 will δικαιώματι oder erklären: den Andern um einen Rechtsgrund nachstehen. vgl. Plat. Men. 87, a: ἔλλειπειν τοι- οῦτω χωρῖον, u. dort Wex. — γὰρ ja wohl; denn. Spr. 69, 14, 7. — οὐ δε- τίρους, οὔτε ἡμτέρους ἀποίκους ἀποστάντας οὔτε τοὺς μὴ προσήκοντας. (Sch.) — ἔλλείπειν steht wohl als mit ελασσοῦσθαι synonym mit dem Dativ: so ἔλλιπῆ εἶναι προθυμία. τόλμη 6, 69, 2. (Pp.) Sonst liesse sich ἔλλιπεις ver- muthen. (Kr. Bruchst.) — κατὰ δύναμιν, δι' ἰσχύιν. (Sch.) — τοὺς μὲν, τοὺς μὴ καταστραφέντας. (Sch.) Wohl eig. τοὺς μὴ προσήκοντας. — περιγι- γνεσθαι, μένειν ἐλευθέρους. (Sch.) — ἔξω καὶ τοῦ noch ausserdem dass. Oder ἔξω τοῦ και? (Kr. Bruchst.) zu 1, 9, 3. — τὸ ἀσφαλὲς Vor- theile für unsere Sicherheit, wie ἀσφάλεια 5, 98. Sch.: ἀσφάλεια προσέ- σται ὡς ἂν μὴ καταφρονουμένοις ὑπὸ τῶν συμμάχων. — ἄλλως — περι- γένοισθε zumal wenn sich zeigt, dass ihr als Inselbewohner uns als Seeherrschern und als schwächere denn Andere uns nicht widerstehen könnet. (Ehenkel.) was denn für die zum Abfall Geneigten eine neue Warnung sein wird. Doch für ἀσθενέστεροι erwart' ich ἀσφαλέ- στροι. — μὴ streicht Kampe. Ueber das fünfte Buch S. 51. (?) Es steckt hier wohl ein grösserer Fehler, wie auch Arn. meint.

C. 98. ἐκείνῳ bezieht sich auf das folgende ὅσοι γὰρ. (Didot.) — καὶ ἐνταῦθα, wie schon 5, 90. — τῶν δικαίων λόγων von den Gründen des Rechtes. vgl. 1, 76, 2. — ἐκβιάσαντες, ἐκχρούσαντες. (Sch.) zurück-

ὁμειτέρῳ ξυμφόρῳ ὑπακούειν πείθετε, καὶ ἡμᾶς τὸ ἡμῖν χρῆσιμον διδάσκοντας, εἰ τυγχάνει καὶ ὑμῖν τὸ αὐτὸ ξυμβαῖνον, πειράσθαι πείθεσθαι. — ὅσοι γὰρ νῦν μηδετέροις ξυμμαχοῦσιν, πῶς οὐ πολεμώσεσθε αὐτούς, ὅταν ἐς τὰδε βλέψαντες ἠγήσωνται ποτε ὑμᾶς καὶ ἐπὶ σφᾶς ἤξεν; κἂν τούτῳ τί ἄλλο ἢ τοὺς μὲν ὑπάρχοντας πολεμίους μεγαλύετε, τοὺς δὲ μηδὲ μελλήσαντας γενέσθαι ἀκοντας ἐπάγεσθε;

99 ΑΘ. Οὐ γὰρ νομίζομεν ἡμῖν τούτους δευοτέρους ὅσοι ἠπειροῦται που ὄντες τῷ ἐλευθέρῳ πολλὴν τὴν διαμέλλησιν τῆς πρὸς ἡμᾶς φυλακῆς ποιήσονται, ἀλλὰ τοὺς νησιώτας τε τοὺς ἀνάγκτους, ὡσπερ ὑμᾶς, καὶ τοὺς ἤδη τῆς ἀρχῆς τῷ ἀναγκαιῷ παροξυνομένους. οὗτοι γὰρ πλεῖστ' ἂν τῷ ἀλογίστῳ ἐπιτρέψαντες σφᾶς τε αὐτούς καὶ ἡμᾶς ἐς προὔπτον κίνδυνον καταστήσειαν.

100 ΜΗΛ. Ἡ που ἄρα, εἰ τοσαύτην γε ὑμεῖς τε μὴ πανθῆναι ἀρχῆς καὶ οἱ δουλεύοντες ἤδη ἀπαλλαγῆναι τὴν παρακινδύνευσιν ποιοῦνται, ἡμῖν γε τοῖς ἔτι ἐλευθέρους πολλὴ κακότης καὶ δειλία μὴ πᾶν πρὸ τοῦ δουλεῦσαι ἐπεξελεθεῖν.

weisen, bezogen auf 5, 89. — τῷ ὁμειτέρῳ ξ. ὑπακούειν uns eurem Interesse fügen (Va.), diesem gemäss die Sache zu erörtern. Ungewöhnlich so. Ueber das Possessiv zu 4, 87, 2. — καὶ ἡμᾶς — es ist nöthig dass auch wir unser Interesse erörternd, wofern dasselbe mit dem eurigen zusammenfällt, dadurch euch zu überreden versuchen. (Va.) — ξυμβαῖνον. Spr. 56, 4, 4. Erg. χρῆσιμον. (Ps.) — μηδετέροις, μήτε τοῖς Ἀθηναίοις μήτε τοῖς Λακεδαιμονίοις (Sch.) — πῶς οὐ π. wie ist es möglich dass ihr sie euch **nicht** verfeinden solltet? d. h. ihr werdet sie euch nothwendig verfeinden. — ἐν τούτῳ. zu (2, 8, 3.) 4, 14, 2, 7, 30, 2. — ἐς τὰδε, τὰ ἡμέτερα πάθη. (Sch.) — μεγαλύετε, ἀυξήσετε. (Sch.) durch die Bereitwilligkeit der Neutralen gegen euch Partei zu nehmen. — μελλήσαντας für μελλήσαντας Reiseke bei Abr. p. 558. διανοηθέντας Sch. Wohl auch wegen μηδὲ nothwendig. — γενέσθαι. Spr. 53, 8, 4. vgl. Lob. z. Phryn. p. 745 s. (Pp.) — ἐπάγεσθε zieht sie euch als Feinde zu, über den Hals, wie noch 6, 10, 1.

C. 99. τῷ ἐλευθέρῳ wegen ihrer Freiheit, weil sie frei sind. (St.) vgl. 5, 406. — διαμέλλησιν Verzögerung, Lässigkeit. (St.) Sonst wo scheint das Wort nicht vorzukommen. — ἀλλὰ bezieht sich auf den Comparativ. (Matth. Gr. § 455.) Spr. 49, 2, 6. — τε τοὺς für τέ που Kr. Bruchst. — ἀνάγκτους die noch nicht von uns beherrscht werden. — τῷ ἀναγκαιῷ, τῇ ἀνάγκῃ, τῇ δουλείᾳ. (Sch.) durch den Druck. (Ba.) — πλεῖστα ἐπιτρέψαντες. Her. 3, 36, 1.: μὴ πάντα ἡλικίῃ καὶ θυμῷ ἐπιτρέπε. (Arn.) — τῷ ἀλογίστῳ schlechte Berechnung ihrer Mittel zur Erhebung gegen uns.

C. 100. Ἡ που ἄρα wirklich wohl demnach. (Hoogeween u. ἦπον 11.) ἦ τὰρα will Elmsley zu Eur. Her. 651. — πανθῆναι hängt von τὴν παρακινδύνευσιν ποιοῦνται ab, in sofern dies den Begriff des Anstrebens einschliesst. (Matth. §. 542, 1b, γ.) — ἀρχῆς, aus παῦα ἰνὰ ἀρχῆς wie 3, 40, 4. vgl. 5, 16, 3. Anders 5, 91. — ἀπαλλαγῆναι, ὑπὲρ τοῦ ἀπ. τῆς ὁμειτέρας ἀρχῆς. (Sch.) — παρακινδύνευσιν wird noch aus Dion. Arch. 1, 57 nachgewiesen, ἀποκινδύνευσιν unten 7, 76, 4, κινδύνευσιν steht wohl nirgends. — δειλία, ἂν εἴη. Spr. 62, 1, 3. — ἐπεξελεθεῖν, εἰς τέλος ἐργάασθαι. (Sch.) zu 1, 70, 4.

AΘ. Οὐκ, ἣν γε σωφρόνως βουλευήσθε· οὐ γὰρ περὶ ἀνδρα-101
γαθίας ὁ ἀγὼν ἀπὸ τοῦ ἴσου ὑμῖν μὴ αἰσχύνῃν ὄφλειν, περὶ δὲ σω-
τηρίας μᾶλλον ἢ βουλή πρὸς τοὺς κρείσσονας πολλῶ μὴ ἀνδίστασθαι.

MHΛ. Ἄλλ' ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολέμων ἔστιν ὅτε κοινοτέρως102
τὰς τύχας λαμβάνοντα ἢ κατὰ τὸ διαφέρον ἐκατέρων πλῆθος, καὶ
ἡμῖν τὸ μὲν εἶξαι εὐθὺς ἀνέλπιστον, μετὰ δὲ τοῦ δρωμένου ἔτι καὶ
σιτῆναι ἐλπίς ὀρθῶς.

AΘ. Ἐλπίς δέ, κινδύνον παραμύδιον οὔσα, τοὺς μὲν ἀπὸ περι-103
ουσίας χρωμένους αὐτῇ, κὰν βλάβῃ, οὐ καθεῖλεν· τοῖς δ' ἔς ἅπαν τὸ
ὑπάρχον ἀναρριπτοῦσι, δάπανος γὰρ φύσει, ἅμα τε γιγνώσκειται σφα-
λέντων καὶ ἐν ὅτῳ ἔτι φυλάσσεται τις αὐτὴν γνωρισθεῖσαν οὐκ ἐλλείπει.

C. 101. οὐκ, ἣν. zu 3, 66, 2. — ἀπὸ τοῦ ἴσου bei gleichen Mit-
teln. vgl. zu 1, 136, 3. 2, 89, 1. 5, 104. — ὄφλειν Bekker, ὄφλεῖν die Hsn.
wie Dem. 29, 34. 31, 12. 32, 26. 27. ὄφλων 24, 30. 55. 80. 81. 25, 65 u.
öfter bei demselben. (Pp.) vgl. Lob. zum Buttman u. ὄφλισκάνω. Die Begriffe
περὶ ἀνδραγαθίας und περὶ σωτηρίας sind proleptisch von den Infinitiven zu
den Substantiven gerückt, vgl. Spr. 61, 6, 9. — πολλῶ. Die ungewöhnliche
Stellung hebt den Begriff, wie in vielen Fällen.

C. 102. πολέμων für πολεμίῳν eine Hs. u. Va. wie 2, 11, 3; über
den Gedanken 1, 78, 2. (Kr. z. Dion. p. 178.) — κοινοτέρως gemein-
schaftlichere d. h. gleichmässiger den Einen wie den Andern betreffende,
mag er stark oder schwach sein. Lys. 2, 10: τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς
ἅπαντων ἀνθρώπων νομίζοντες. Plut. Nik. 27: κοινὰ αἱ τύχαι τοῦ πολέμου.
(Kr. eb.) ξυνὸς Ἐννάλιος II. σ, 309. Mars communis. (Abr.) Bezogen auf ἀπὸ
τοῦ ἴσου 5, 101. (Dobree). — ἢ κατὰ τὸ διαφέρον ἐκατέρων πλῆθος als
man nach der verschiedenen Macht beider Theile erwarten
sollte. vgl. Spr. 49, 4. Denn oft siegt der Schwächere. — εὐθὺς gehört
zu εἶξαι. (Sch.) zu ἀνέλπιστον nach Bl. — μετὰ τοῦ δρωμένου bei kräf-
tigem Verfahren. (Ps.). Ueber μετά zu 1, 18, 7; über das Particium zu
1, 142, 4. τὸ δρωόμενον selbst 5, 66, 3. 6, 16, 3. (Arr. An. 5, 7, 5. Takt.
p. 82.) τὸ τρωόμενον 2, 63, 1. — σιτῆναι ὀρθῶς sich aufrecht zu er-
halten. So σιτῆναι ἐς ὀρθόν Soph. Oed. T. 50. (Bl.) Fremdartig scheint mir
das Adverbium; ich vermüthe ὀρθούς. Erg. ἡμᾶς. vgl. Xen. An. 4, 8, 20.

C. 103. κινδύνοσ for κινδύνω Sch. und einige Citate. Bei Plat. Rep. p. 329, e
ist der Da. ein persönlicher. Sonst ist der Ge. regelmässig, wie Plat. Ges.
p. 632, e: παραμύδια ποιήσασθαι τῆς ὁδοῦ. Den Da. hätte sich so höchstens
ein Dichter erlaubt. — ἀπὸ περιουσίας bei überflüssigen, sehr reich-
lichen Mitteln (Ps.); über ἀπὸ zu 1, 91, 4, über περιουσία 1, 123, 2. ἐκ
περιουσίας νεῶν 7, 13, 1. 8, 45, 3. — οὐ καθεῖλε, οὐ κατέλυσε παντελῶς.
(Sch.) zu 1, 4. Hier fast dichterische Färbung. „Eur. Herk. 1396: τοὺς σθέρ-
ωντας καθαιροῦσιν τύχαι. vgl. [Simonides bei] Plat. Prot. 844, c' (Bl.) Ueber
den Ao. Spr. 53, 10, 2. — ἐς ἅπαν völlig, ganz und gar. Raphael. zu
Arr. An. 4, 11, 15. (8.) — ἀναρριπτοῦσι aufs Spiel setzen. Men. 66:
θεδογμένον τὸ πρᾶγμα, ἀνερριπθῶ κύβος. Dion. Arch. 3, 23 p. 475: τοὺς σθέρ-
ῶν ἀπάντων ἀνερριπῆν κύβον. — δάπανος, δαπανηρά. (Sch.) Etwas ver-
schieden „Pind. Isth. 5, 57: δαπάναι ἐλλίδων.“ (Bl.) Gemeint sind die Ver-
luste die sie bringt. So wieder erst bei Spättern. — σφαλέντων. Spr. 47,
4, 3. — καὶ ἐν — ἐλλείπει und lässt denen die ihr zu viel vertraut, Alles
aufs Spiel gesetzt haben, nichts übrig in dessen Besitz man sich
künftig vor ihr, nachdem man sie als trüglich kennen gelernt

- 102 ὁ ὑμεῖς ἀσθενεῖς τε καὶ ἐπὶ ῥοπῆς μιᾶς ὄντες μὴ βούλεσθε παθεῖν, μὴδὲ ὁμοιωθῆναι τοῖς πολλοῖς, οἷς παρὸν ἀνθρωπείως ἔτι σώζεσθαι, ἐπειδὴν πιεζομένους αὐτοὺς ἐπιλίπωσιν αἱ φανεραὶ ἐλπίδες, ἐπὶ ταῖς ἀφανεῖς καθίστανται, μαντικὴν τε καὶ χρησμοὺς καὶ ὅσα τοιαῦτα μετ' ἐλπίδων λυμαίνεται.
- 104 ΜΗΛ. Χαλεπὸν μὲν καὶ ἡμεῖς, εἴ ἴστε, νομίζομεν πρὸς δύναμιν τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τύχην, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ἔσται, ἀγωνίζεσθαι· ὅμως δὲ πιστεύομεν τῇ μὲν τύχῃ ἐκ τοῦ θεῖου μὴ ἐλασσωσέσθαι, ὅτι ὅσοι πρὸς οὐ δικαίους ἰστάμεθα, τῆς δὲ δυνάμεως τῶ ἐλλείποντι τὴν Λακεδαιμονίων ἡμῶν ξυμμαχίαν προσέεσθαι, ἀνάγκη ἔχουσαν, καὶ εἰ μὴ του ἄλλου, τῆς γὰρ ξυγγενείας ἔνεκα καὶ αἰσχύνῃ βοηθεῖν. καὶ οὐ παντάπασιν οὕτως ἀλόγως θρασυνόμεθα.
- 105 ΑΘ. Τῆς μὲν τοίνυν πρὸς τὸ θεῖον εὐμενίας οὐδ' ἡμεῖς οἴομεθα λελείψεσθαι· οὐδὲν γὰρ ἔξω τῆς ἀνθρωπείας τῶν μὲν ἐς τὸ θεῖον νομίσεως τῶν δ' ἐς σφᾶς αὐτοὺς βουλήσεως δικαιοῦμεν ἢ πράσσομεν. ἡγούμεθα γὰρ τὸ τε θεῖον δόξῃ, τὸ ἀνθρώπιον δὲ σαφῶς διὰ

hat, hüten könnte. (Kr. z. Dion. p. 179.) Καὶ verbindet οὐκ ἐλλείπει mit ἅμα τε γυγνώσκεται; über das Fu. Spr. 53, 7, 8. Für οὐκ ἐλλείπει vermuthet Bk. οὐκέτι λείπει; und allerdings findet sich ἐλλείπειν so nicht leicht. Aehnlich jedoch Soph. El. 736: ὄρᾳ μόνον νιν ἐλλείμμενον. vgl. dort Herm. (Kr. Stud. 2. S. 181 ff.)

§. 2. ῥοπῆς, κινήσεως. (Sch.) Eur. Hipp. 1163: δέδορκε μέντοι ᾧως ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς. (Bl.) vgl. die Lex. — ἀνθρωπείως durch menschliche Mittel. (St.) — λυμαίνεται. Spr. 52, 1, 2. τοὺς ἀνθρώπους fñgt Dion. p. 914 hinzu.

C. 104. ἴστε ist Imperativ. (Ps.) — εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ἔσται, ἀγωνίζεσθαι ergänzen Andere, ἢ δύναμις καὶ ἡ τύχη Ds., bloss ἡ τύχη ich: wenn das Glück bei ungleichen Mitteln walten wird. — ἐξ. Spr. 68, 17, 9. vgl. zu 5, 112, 2. — ἐλασσωσέσθαι. zu 5, 34, 3. — ἴστασθαι πρὸς τινα hier wie bei Liban. ὑποθ. zu Dem. π. εἰρ. im feindlichen Sinne, sonst im freundlichen. (Pp.) — τῶ ἐλλείποντι, τῇ ἀσθενείᾳ. (Sch.). Der Dativ hängt von προσέεσθαι ab. (Hk.) — ἡμῶν mit ξυμμαχίαν verbunden (Hk.) wäre müssig; ich ziehe es gleichfalls zu προσέεσθαι. So zwei Dative Eur. Hel. 248: τί σοι παράσχω δῆλα τῶ τεθνηκότι. — αἰσχύνῃ, δι' αἰσχύνῃ Dion. p. 914.

C. 105. §. 1. τὸ θεῖον. τοῦ θεῖου? (eben so § 2?) Oder man muss, freilich hart, erklären: πρὸς μὲν τὸ θεῖον τῆς πρὸς τοῦ θεῖου εὐμενίας in Bezug auf die Götter glauben wir dass wir rücksichtlich ihres Wohlwollens nicht im Nachtheil sein werden. Den Ge. wird man nach Spr. 47, 21 erklären müssen. (Kr. z. Dion. p. 180.) Aehnlich νικᾶν τοῦ κλήρου. Dem. 43, 31. vgl. 44, 12. — τῆς ἀνθρωπείας gehört sowohl zu νομίσεως als zu βουλήσεως. vgl. zu 2, 44, 1: wir begeben weder noch thun wir etwas das im Widerspruch stände einerseits mit den menschlichen Religionsansatzungen in den auf die Gottheit bezüglichen Dingen, andererseits mit den menschlichen Bestrebungen in dem was sie für sich selbst zu erringen trachten. (Kr. z. Dion. p. 180 s.) — νομίσεως εἶπε διὰ τὰ νομιμισμένα. (Sch.) Poll. 5, 126: ἡ νόμισις τὸ ὄνομα σκληρόν. Auch Thuk. hat es nicht weiter gebraucht; bei Dion. C. 59, 9. Der Bedeutung Ansicht widerstrebt doch wohl das ἐξ. — δόξῃ nach herkömmlicher Ansicht, erg. οὐδ' ἂν κρατῆ ἄρχειν.

παντός
θέντες
βόντες
ὑμᾶς
αὐτό.
λασσώσ
δὴ βοη
κακὸν οἰ
τοῖς κα
ἄλλους
δηλώσει
τὰ δὲ ξ
σωτηρία
Μ
τῶ ξυμ
δόντας
πολιμίο

(Ps.) Kr.
Kr. Son
διὰ πα
unwid

§. 2.
νθεις, π
ἡμῶν. Spr
εἰκότος.
von τὸ ἀγ
ἦν hängt
will Reiske
Nur noch
ἀγος. (Bl
tigkeit,
Vortheile,

§. 1.
gehörig,
zu δηλώσει
enthaltene
— πρὸς
ganzen Sa
t. 46, 2
dämonier.

C. 10
πιστεύο
eben in
dämonier,
Interes
ρον εἶν

παντός ὑπὸ φύσεως ἀναγκαίας οὗ ἂν κρατῆ ἄρχειν· καὶ ἡμεῖς οὔτε
 θέντες τὸν νόμον οὔτε κειμένῳ πρῶτοι χρῆσάμενοι, ὄντα δὲ παραλα-
 βόντες καὶ ἐσόμενον ἐς αἰὶ καταλείποντες χρώμεθα αὐτῷ, εἰδότες καὶ
 ἡμᾶς ἂν καὶ ἄλλους ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει ἡμῖν γενομένους δρωῦντας ἂν
 αὐτό. καὶ πρὸς μὲν τὸ θεῖον οὕτως ἐκ τοῦ εἰκότος οὐ φοβούμεθα ἐ-
 λασσώσεσθαι· τῆς δὲ ἐς Λακεδαιμονίους δόξης, ἣν διὰ τὸ αἰσχρὸν
 δὴ βοηθήσειν ἡμῖν πιστεύετε αὐτούς, μακαρίσαντες ἡμῶν τὸ ἀπειρό-
 κακὸν οὐ ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον. Λακεδαιμόνιοι γὰρ πρὸς σφᾶς μὲν αὐ-
 τούς καὶ τὰ ἐπιχώρια νόμιμα πλεῖστα ἀρετῇ χροῦνται· πρὸς δὲ τοὺς
 ἄλλους πολλὰ ἂν τις ἔχων εἰπεῖν ὡς προσφέρονται ξυνελὼν μάλιστ' ἂν
 δηλώσειεν ὅτι ἐπιφανέστατα ὧν ἴσμεν τὰ μὲν ἡδέα καλὰ νομίζουσι,
 τὰ δὲ ξυμφέροντα δίκαια. καίτοι οὐ πρὸς τῆς ἡμετέρας νῦν ἀλόγου
 σωτηρίας ἢ τοιαύτη διάνοια.

ΜΗΛ. Ἡμεῖς δὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἤδη καὶ μάλιστα πιστεύομεν¹⁰⁶
 τῷ ξυμφέροντι αὐτῶν, Μηλίους, ἀποίκους ὄντας, μὴ βουλήσεισθαι προ-
 δόντας τοῖς μὲν εὔνοις τῶν Ἑλλήνων ἀπίστους καταστήναι, τοῖς δὲ
 πολεμίοις ὠφελίμους.

(Ps.) Kr. z. Dion. p. 181 s. — τὸ ἀνθρώπειον. zu 4, 61, 4. — δέ für τε.
 Kr. Sonst stände τό τε ἀνθρ. — σαφῶς sichtlich, im Ggs. zu δόξῃ. —
 δια παντός. zu 1, 38, 1. (Bl.) — ὑπὸ φύσεως ἀναγκαίας aus einem
 unwillkürlichen Naturtriebe das Recht des Stärkern auszuüben.

§. 2. θέντες. Her. 7, 8, 1: οὐτ' αὐτὸς κατηγοῦμαι νόμον τόνδε ἐν ἡμῖν
 τιθεῖς, παραδεδάμενός τε αὐτῷ χρῆσομαι. (Wasse.) — ἂν — ἂν. Spr. 69, 7, 3. —
 ἡμῖν. Spr. 48, 13, 8. — αὐτό bezieht sich auf χρώμεθα αὐτῷ. zu 1, 69, 2. — ἐκ τοῦ
 εἰκότος. zu 4, 17, 4. — ἐλασσώσεσθαι. Spr. 55, 3, 18. — τῆς δόξης hängt
 von τὸ ἄφρον ab. (Ba.) Mit ἐς: Hoffnung auf. Ungewöhnlich. vgl. zu 3, 14. —
 ἣν hängt von πιστεύετε ab, nach der Analogie von πίστιν πιστεύειν. (Ps.) ἢ
 will Reiske. — δὴ mit Zurückweisung auf αἰσχρὸν 5, 104. — τὸ ἀπειρόκακον.
 Nur noch bei Eur. Alk. 926: παρ' εὐτυχῆ σοι πότιμον ἦλθεν ἀπορικᾶκόν τόδ'
 ἄλγος. (Bl.) An unserer Stelle bezieht sich das -κακον auf sittliche Schlech-
 tigkeit, in sofern die Erfahrung lehrt dass die Menschen meist nach ihrem
 Vortheile, nicht nach dem Gebote der Ehre und des Rechtes handeln.

§. 3. πλεῖστα, zu 1, 3, 4. — πρὸς τοὺς ἄλλους, zu προσφέρονται
 gehörig, steht des Gegensatzes halber voran. — ἂν, auch das erste gehört
 zu δηλώσειεν. — ξυνελὼν. zu 1, 70, 5. — ὅτι hezieht sich auf ein in δηλώσειεν
 enthaltenes λέγων. — ὧν ἴσμεν, πάντων ἀνθρώπων ὧν ἴσμεν. (Sch.) zu 1, 18, 2.
 — πρὸς vortheilhaft. (St.) vgl. zu 2, 86, 3. — νῦν gehört wohl zum
 ganzen Satze d. h. zu οὐκ ἔστιν. — ἀλόγον unwahrscheinlich. vgl.
 6, 46, 2 u. zu 1, 32, 2. — ἦ. Spr. 50, 4, 6. — τοιαύτη wie die der Lake-
 dämonier.

C. 106. ἦδη δὴ Kr. Bruchst. — καὶ μάλιστα. Spr. 69, 32, 18. —
 πιστεύομεν. Das Komma ist vielleicht hier zu setzen: wir aber haben
 eben in Bezug auf diesen Punct, das eigennützige Verfahren der Lake-
 dämonier, gerade am meisten Vertrauen, dass sie nämlich ihres
 Interesses wegen. Ueber den Da. vgl. 5, 99. Doch dürfte τῷ ξυμφέ-
 ροντι αὐτῶν ein Glossem sein.

- 107 **ΑΘ.** Οὐκὸν οἴεσθε τὸ ξυμφέρον μὲν μετ' ἀσφαλείας εἶναι, τὸ δὲ δίκαιον καὶ καλὸν μετὰ κινδύνου δρᾶσθαι· ὁ Λακεδαιμόνιοι ἤκιστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τολμῶσιν.
- 108 **ΜΗΛ.** Ἀλλὰ καὶ τοὺς κινδύνους [τε] ἡμῶν ἕνεκα μᾶλλον ἡγοῦμεθ' ἂν ἐγχειρίσασθαι αὐτοὺς καὶ βεβαιοτέρους ἢ [ἐς] ἄλλους νομιεῖν, ὅσῳ πρὸς μὲν τὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα, τῆς δὲ γνώμης τῷ ξυγγενεῖ πιστότεροι ἐτέρων ἐσμέν.
- 109 **ΑΘ.** Τὸ δ' ἐχρὸν γε τοῖς ξυναγωνιζομένοις οὐ τὸ εὖνον τῶν ἐπικαλεσαμένων φαίνεται, ἀλλ' ἦν τῶν ἔργων τις δυνάμει πολὺ προύχῃ· ὁ Λακεδαιμόνιοι καὶ πλεῖον τι τῶν ἄλλων σκοποῦσιν. τῆς γοῦν οἰκείας παρασκευῆς ἀπιστία καὶ μετὰ ξυμμάχων πολλῶν τοῖς πέλας ἐπέρχονται, ὥστε οὐκ εἰκὸς ἐς νῆσόν γε αὐτοὺς ἡμῶν ναυκρατόρων ὄντων περαιωθῆναι.
- 110 **ΜΗΛ.** Οἱ δὲ καὶ ἄλλους ἂν ἔχουν πέμψαι· πολὺ δὲ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, δεῖ οὖ τῶν κρατούντων ἀπορώτερος ἢ λῆψις ἢ τῶν λαθεῖν βουλομένων ἢ σωτηρία. καὶ εἰ τοῦδε σφάλλοιτο, τραποῦντ' ἂν καὶ ἐς τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ξυμμάχων, ὅσους μὴ Βρασιδάς ἐπῆλθεν· καὶ οὐ περὶ τῆς μὴ προσηκούσης μᾶλλον ἢ τῆς οἰκειότερας [ξυμμαχίδος τε καὶ γῆς] ὁ πόνος ὑμῖν ἔσται.

C. 107. οὐκὸν — εἶναι ihr glaubet also nicht dass der Nutzen mit der Sicherheit verbunden, nur was gefahrlos auch nützlich sei. (Pp.) Συμφέρον μὲν τὸ μετ' ἀσφαλείας ἕκαστα πράττειν, τὸ δὲ καλὸν καὶ τὸ δίκαιον διὰ κινδύνων περιγίγνεται. (Sch.) — δρᾶσθαι. δρᾶσαι die besten Hsn. falsch. Hier als allgemeiner Gedanke zu fassen. — ὁ, μετὰ κινδύνου δρᾶν. (Pp.)

C. 108. τε ist Ppn. und mir verdächtig. — ἐγχειρίσασθαι, ἀναδέξασθαι. (Sch.). Ein ungewöhnlicher Ausdruck. — βεβαιοτέρους ἢ ἐς ἄλλους für sichrere, weniger gefahrvolle Gefahren als die für Andere unternommenen erklärt Scholefeld (vgl. 3, 39, 6), weder dem Sinne noch der Sprache angemessen. Ich möchte ἐς mit Dobree streichen und mit Hl. deuten: sie werden mehr auf uns, d. h. unsre Leistungen und unsere Treue, als auf Andere bauen. Sichtlich bezieht sich auf diese Stelle τὸ ἐχρὸν 5, 109. — ὅσῳ. Spr. 51, 10, 5. — πρὸς τὰ ἔργα in Bezug auf thatsächliche Leistungen. — τῆς γνώμης τῷ ξυγγενεῖ wegen der Verwandtschaftlichkeit der Gesinnung, in sofern diese in gemeinsamer Abstammung gegründet ist. (St.)

C. 109. τὸ ἐχρὸν die Zuverlässigkeit, das bauen Können auf die zur Hülfe Rufenden. vgl. zu 5, 108. Prädicat: über den Artikel Spr. 50, 4, 14. — ἀλλ' ἦν. Umschreibung des Subjects durch einen Satz. Spr. 60, 10, 1. vgl. zu 5, 91, 1. — τις. zu 5, 38, 1. — τῶν ἔργων δυνάμει. 1, 82, 2.: ἡ ναυτικὴ ἢ χρημάτων δύναμις. vgl. 1, 25, 4. 6, 46, 2. — καὶ πλεῖον. zu 3, 11, 1. 4, 10, 2. — πλεῖόν τι. zu 3, 67, 3. — καὶ μετὰ nicht nur mit dieser sondern auch mit. — περαιωθῆναι. zu δουλεῦσαι 1, 81, 2.

C. 110. ἄλλους, Verbündete die eine Flotte besitzen. — πολὺ. zu 7, 13, 3. — δεῖ οὖ auf welchem. zu 1, 2, 1. — τῶν κρατούντων von Seiten der Seebeherrscher, für dieselben. (Sch.) zu 1, 18, 2. — ἀπορώτερος. zu 3, 89, 4. — ἢ λῆψις, τὸ συλλαβεῖν αὐτοὺς, τοὺς βοηθοῦντας. (Sch.) — μὴ. Spr. 67, 4, 2. — ἐπῆλθε hinkam, wie 8, 54, 3. (Arn.) — περὶ τῆς

ΑΘ. Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις ἂν τι γένοιτο καὶ ὑμῖν, καὶ 111
 οὐκ ἀνεπιστήμοσιν ὅτι οὐδ' ἀπὸ μιᾶς πάποτε πολιορκίας Ἀθηναῖοι
 δι' ἄλλων φόβον ἀπεχώρησαν. ἐνθυμούμεθα δὲ ὅτι φήσαντες περὶ
 σωτηρίας βουλεύσειν οὐδὲν ἐν τοσούτῳ λόγῳ εἰρήκατε ὡς ἄνθρωποι ἂν
 πιστεύσαντες νομίσειεν σωθῆσθαι, ἀλλ' ὑμῶν τὰ μὲν ἰσχυρότατα ἐλ- 2
 πιζόμενα μέλλεται, τὰ δ' ὑπάρχοντα βραχέα πρὸς τὰ ἤδη ἀντιτετα-
 γμένα περιγιγνεσθαι. πολλήν τε ἀλογίαν τῆς διανοίας παρέχετε, εἰ
 μὴ μεταστησάμενοι ἔτι ἡμᾶς ἄλλο τι τῶνδε σωφρονέστερον γνώσεσθε.
 οὐ γὰρ δὴ ἐπὶ γε τὴν ἐν τοῖς αἰσχροῖς καὶ προὔπτοις κινδύνους πλεῖστα
 διαφθείρουσαν ἀνθρώπου αἰσχύνην τρέψετε. πολλοῖς γὰρ προσρω-
 μένοις ἔτι ἐς οἷα φέρονται τὸ αἰσχρὸν καλούμενον ὀνόματος ἐπαγωγῶ
 δυνάμει ἐπεσπάσατο ἡσσηθεῖσι τοῦ ῥήματος ἔργῳ ξυμφοραῖς ἀνηκέ-
 στοις ἐκόντας περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην αἰσχίῳ μετ' ἀνοίας ἢ τύχης

μὴ προσηκούσης um irgend ein euch nichts angehendes Land, nicht
 bloss auf Melos zu beziehen, wobei οὐ stehen müsste. (Arn.) — ξυμμαχίδος
 τε καὶ γῆς von Va. nicht übersetzt verdächtigen Arn. u. Pp. ξυμμαχίας τε καὶ
 γῆς Haase p. 90 s. Allein καὶ γῆς so gestellt und ohne Zusatz wäre eine
 ungeschickte Bezeichnung Attikas. Vielleicht nicht zu kühn wäre οἰκίας τε
 καὶ ξυμ. γῆς. Für καὶ γῆς will Küppers Curae crit. p. 21 f. ἐκ καινῆς, wobei
 τε anstössig wäre.

C. 111. §. 1. τούτων — ὅτι von diesen Dingen (Einfällen in At-
 tica) könnte wohl etwas geschehen auch für euch, in Bezug auch
 auf euch, wie schon für Andere, als schon (καὶ) erfahren habende
 und nicht unkundige dass, d. h. wenn auch etwas der Art geschehen
 möchte, so habt doch auch ihr schon die Erfahrung gemacht und wisset
 wohl dass. Kr. Rec. 1829 Stud. 2 S. 225 f. — φήσαντες 5, 88. — οὐδ' ὅ
 ἀπὸ μιᾶς. Spr. 24, 2, 2; über die Sache 1, 105, 4. — φ. ὅτῳ? — νομί-
 σαιεν. zu 3, 49, 3.

§ 2. ὑμῶν — μέλλεται eure kräftigsten Stützen, auf Hoff-
 nungen beruhend, werden beabsichtigt, man geht damit um euch
 zu unterstützen. (St.) Ueber das Passiv von μέλλω Kr. zu Xen. An. 3, 1, 47
 lat. Ausg. Aehnlich Soph. Oed. K. 1628: πάλα τὰπὸ σοῦ βραδύνεται. —
 βραχέα περιγιγνεσθαι sind zu geringfügig als dass ihr glück-
 lich davon kommen könntet. (St. u. Pp.) Ueber βραχέα mit dem Inf.
 Spr. 49, 1. — πρὸς τὰ ἀ. gegenüber (verglichen mit) der euch ent-
 gegen stehenden Macht. (Hk.) Mit βραχέα zu verbinden. vgl. 2, 35, 2, 3,
 6, 4. — μεταστησάμενοι. zu 1, 79, 1. — ἔτι gehört zu γνώσεσθε. (Ps.)

§. 3. αἰσχροῖς. ἰσχύτις Reiske; leichter wäre ἀρκοῖς. (Kr. Bruchst.)
 Der Sch. erklärt ποιμικὸν αἰσχύνης, schmachbringende, wenn man sie
 nicht bestehe (Ba.), um die Unabhängigkeit zu behaupten; Hk.: thörichte,
 in sofern Thorheit schimpflich ist. — πολλοῖς hängt von ἐπεσπάσατο ab,
 welches in περιπεσεῖν das nähere Object hat: vielen zog dassogenannte
 Schimpfliche es zu dass sie — hineingeriethen. (Dr.) — ἔτι.
 ἦδη? — τὸ αἰσχρὸν x. Die sog. Schande. (Hl.). — ἐπαγωγῶ, ἐπι-
 σπαστικοῦ. (Sch.) verführerisch, in sofern es auf Erhaltung der Ehre
 dringt. — ἐπεσπάσατο. Das Medium bedeutet wohl durch seine Kraft
 zuziehen. (Pp.) — ἡσσηθεῖσι τοῦ ῥήματος überwältigt von dem
 Worte Schande durch die Furcht vor demselben. vgl. § 4 u. zu 4, 37. —
 ἔργῳ in der That, nicht bloss einem Worte oder der Idee nach. — ἢ τύ-

ἠπροσλαβεῖν. ὁ ὑμεῖς, ἦν εὐβουλευήσθε, φυλάξεσθε, καὶ οὐκ ἀπρεπὲς νομιεῖτε πόλεώς τε τῆς μεγίστης ἡσοῦσθαι μέτρια προκαλουμένης, ξυμμάχους γενέσθαι ἔχοντας τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ὑποτελεῖς, καὶ δοθείσης αἰρέσεως πολέμου πέρι καὶ ἀσφαλείας μὴ τὰ χεῖρω φιλονεικῆσαι· ὡς οἵτινες τοῖς μὲν ἴσοις μὴ εἰκονοῖ, τοῖς δὲ κρείσσοσι καλῶς προσφέρονται, πρὸς δὲ τοὺς ἡσσοὺς μέτριοι εἰσιν, πλείστ' ἂν ὀρθοῖντο. σκοπεῖτε οὖν καὶ μεταστάντων ἡμῶν καὶ ἐνθυμηθεὶς πολλὰκις ὅτι περὶ πατρίδος βουλευέσθε, ἦν μῖα περὶ καὶ ἐς μίαν βουλὴν τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν ἔσται.

- 112 Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι μετεχώρησαν ἐκ τῶν λόγων· οἱ δὲ Μήλιοι κατὰ σφᾶς αὐτοὺς γενόμενοι, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς παραπλήσια καὶ ἀντέλεγον, ἀπεκρίναντο τάδε. “οὔτε ἄλλα δοκεῖ ἡμῖν ἢ ἄπερ καὶ τὸ πρῶτον, ὧ Ἀθηναῖοι, οὐτ' ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πόλεως ἐπτακόσια ἔτη ἤδη οἰκουμένης τὴν ἐλευθερίαν ἀφαιρησόμεθα, ἀλλὰ τῇ τε μέχρι τοῦδε σωζούσῃ τύχῃ ἐκ τοῦ θεῖου αὐτὴν καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ Λακεδαιμονίων τιμωρίᾳ πιστεύοντες πειρασόμεθα σώζεσθαι, προκα-

χης, ἢ μετὰ τύχης: sie gerathen in grössere Schmach durch Unverstand als durch Unglück. (Va.) Spr. 68, 9. Doch ist hier die Nichtwiederholung des μετά auffallend und wohl mit dem Sch. τύχη zu lesen. „Aehnlich ein Da. nach μετά 1, 59, 3.“ (Pp.) vgl. 5, 104 g. E. — προσλαβεῖν. zu 4, 61, 1.

§ 4. πόλεώς τε. Dem τί entspricht καὶ vor δοθείσης. — μέτρια. Spr. 46, 5, 4. vgl. zu 4, 20, 1. — ξυμμάχους γενέσθαι ist Epexegetem zu μέτρια προκαλουμένης. Spr. 57, 10, 7. — τὰ χεῖρω φιλονεικῆσαι hartnäckig auf dem Schlechteren bestehen, euch für den Krieg entscheidend. „Plat. Prot. 360. e: φιλονεικεῖν μοι δοκεῖς τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν ἀποκρινόμενον. Der Inf. hängt von οὐκ ἀπρεπὲς νομιεῖτε ab.“

§ 5. ὡς da. — προσφέρονται, ἐμιλοῦσιν. (Sch.) — μεταστάντων ἡμῶν auch nachdem wir abgetreten sind, wie Her. 8, 81 u. Xen. An. 2, 3, 21. vgl. zu 1, 79, 1. — ἦν — ἔσται. Der Gedanke muss wohl sein: ihr habt nur Ein Vaterland und diese Eine Berathung wird über dessen Wohl oder Wehe entscheiden. Aber die Worte sind eben so unerklärlich als ungenügend die Verbesserungsvorschläge. — ἦν. ἢ Ps., ἢ Hl. — ἦν μῖα περὶ. ἢ μῖα ἐπὶ ὅπῃς Dobree, ἦν ὑμᾶς περιποιῆσαι ἐς μίαν Haase p. 91 s. — ἐς streicht Ritschl, bei Küppers p. 24. ἢς und ἴστε (als Ipv.) für ἔσται aufnehmend, „ohne ἂν nach κατορθώσασαν?“ (Pp.). — τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν. τυχοῦσά τε καὶ μὴ κατορθώσασα Pp. Ueber τυχύν zu 3, 39, 7; über τε καὶ zu 2, 35, 1. — ἔσται. ἴστε einige Hsn. u. Va., ἴσταται Dobree, ἴστατε Döderlein, ἂν κάθησθε und oben ἢς Kr.

C. 112. §. 1. μετεχώρησαν, μετέστησαν 5, 111, 5. (Pp.) vgl. die Lex. — ἐκ τῶν λόγων aus der Unterredung. (Va.) vgl. 5, 113. (Pp.) — κατὰ σφᾶς αὐτοὺς γενόμενοι allein zurückgeblieben. (Ps.) Spr. 68, 25, 4. — παραπλήσια καὶ ἀντέλεγον Aehnliches wie sie den Athenern bei der Unterredung entgegnet hatten (F. Ps.); über καὶ zu 7, 70, 1; über das Ipf. Spr. 53, 2, 8.

§. 2. ἐκ τοῦ θεῖου ist mit σωζούσῃ zu verbinden. (Va.) Spr. 50, 10, 2. Ueber ἐκ zu 5, 104. — καὶ Λακεδαιμονίων. Spr. 69, 32, 2. — τιμωρίᾳ. zu 1, 25, 1. — προκαλούμεθα ὑμᾶς heisst in Bezug auf εἶναι: wir

λούμεθα δὲ ὑμᾶς φίλοι μὲν εἶναι, πολέμιοι δὲ μηδετέροις, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἡμῶν ἀναχωρῆσαι, σπονδὰς ποιησαμένους αἰτινες δοκοῦσιν ἐπιτήδαιοι εἶναι ἀμφοτέροις.“

Οἱ μὲν δὲ Μῆλιοι τσαῦτα ἀπεκρίναντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δια-113 λυόμενοι ἤδη ἐκ τῶν λόγων ἔφασαν· “ἀλλ' οὖν μόνου γε ἀπὸ τούτων τῶν βουλευμάτων, ὡς ἡμῖν δοκεῖτε, τὰ μὲν μέλλοντα τῶν ὀρωμένων σαφέστερα κρίνετε, τὰ δὲ ἀφανῆ τῶ βούλεσθαι ὡς γιγνόμενα ἤδη θεᾶσθε, καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τύχῃ καὶ ἐλπίσι πλεῖστον δὴ παραβεβλημένοι καὶ πιστεύσαντες πλεῖστον καὶ σφαλῆσεσθε.“

Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναίων πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐς τὸ στρατεύμα· 114 οἱ δὲ στρατηγοὶ αὐτῶν, ὡς οὐδὲν ὑπήκουον οἱ Μῆλιοι, πρὸς πόλεμον εὐθὺς ἐτράποντο καὶ διελόμενοι κατὰ πόλεις περιτείχισαν κύκλῳ τοὺς Μηλίους. καὶ ὕστερον φυλακὴν σφῶν τε αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων καταλαμβάντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνεχώρησαν τῶ πλείονι τοῦ στρατοῦ. οἱ δὲ λιπόμενοι παραμένοντες ἐπολιόρκουν τὸ χωρίον.

Καὶ Ἀργεῖοι κατὰ τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλια-115 σίαν καὶ λοχισθέντες ὑπὸ τε Φλιασίων καὶ τῶν σφετέρων φρυγᾶδων διεφθάρησαν ὡς ὀγδοήκοντα. καὶ οἱ ἐκ τῆς Πύλου Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίων πολλὴν λείαν ἔλαβον· καὶ Λακεδαιμόνιοι δὲ αὐτὸ τὰς μὲν σπονδὰς οὐδ' ὡς ἀφέντες ἐπολέμουν αὐτοῖς, ἐκήρυξαν δὲ εἴ τις βούλεται παρὰ σφῶν Ἀθηναίους ληΐζεσθαι. καὶ Κορίνθιοι ἐπολέμησαν ἰδίων τιῶν διαφόρων ἕνεκα τοῖς Ἀθηναίοις· οἱ δ' ἄλλοι Πελοποννή-

bieten euch an (sein zu dürfen); in Bezug auf ἀναχωρῆσαι: wir fordern euch auf. Eben so zweierlei Infinitive nach προσιπεῖν 1, 26, 3 u. Her. 2, 115, 3. — ἐπιτήδαιοι. ἐπιτήδεια? Denn ἡ ἐπιτήδειος findet sich bei Attikern wohl nie; geändert Eu. Tr. 514.

C. 113. διαλυόμενοι scheidend. (Ps.) vgl. Her. 8, 56 mit 7, 177. — ἀλλ' οὖν doch in der That. Spr. 69, 52, 1. — ἀπό gemäss, danach zu urtheilen. Spr. 68, 16, 7. — ὡς δοκεῖτε. Spr. 55, 4, 3. — τὰ μέλλοντα die erwartete Hilfe. vgl. 5, 111, 1. (Ds.) Spr. 55, 4, 4. — σαφέστερα κρίνετε für sicherer haltet. (Va.) — τῶ βούλεσθαι weil ihr es herbeiwünscht. (Sch. u. Ps.) vgl. zu 3, 3, 1. — ἤδη zieh' ich zu γίγνεται. vgl. 2, 61, 2. 3, 2, 2. 6, 38, 4. Verschieden 2, 42, 3. — παραβεβλημένοι, ἐπιτρέψαντες παραβόλως. (Sch.) — πλεῖστον. zu 3, 36, 2.

C. 114. ἐτράποντο, ἐπέποντο die meisten Hsn., wofür Arn. καθίστη 2, 75, 1. vergleicht. — διελόμενοι, τὸ ἔργον, τὴν περιτείχισιν. (Ps.) vgl. 2, 78, 1. 5, 75, 4. — πόλεις 5, 84, 2. (Ds.) — σφῶν αὐτῶν. Spr. 51, 2, 10.

C. 115. § 1. Ἀργεῖοι für Ἀργείων. zu 5, 59, 1. — τὸν χρόνον τὸν αὐτόν. Ungewöhnliche Stellung, wie 7, 39, 1. Dem. 8, 14 u. Xen. Kyr. 4, 4, 10: χρόαν τὴν αὐτὴν ἐργάσεσθε καὶ γυναιξὶ ταῖς αὐταῖς συνοικήσετε. (Pp.) Dort wird jedoch, wie 1, 140, 1, diese Stellung durch den Gegensatz mehr gerechtfertigt als hier. Spr. 50, 11, 15. vgl. zu 1, 2, 2 E. — Ἀθηναῖοι ist wohl zu streichen, da die Heloten 5, 56, 3 gemeint sind. (Kr. Bruchst.) — οὐδ'. Spr. 67, 8, 4. — εἴ τις. zu 4, 37. — παρὰ σφῶν aus ihrer Mitte.

§ 2. διαφόρων für διαφορῶν Bekker. τὰ ἴδια διάφορα 2, 37, 1. vgl.

σίοι ἡσύχαζον. εἶλον δὲ καὶ οἱ Μήλιοι τῶν Ἀθηναίων τοῦ περιτειχίσματος τὸ κατὰ τὴν ἀγορὰν προσβαλόντες νυκτός, καὶ ἄνδρας τε ἀπέκτειναν καὶ ἐσενεγκάμενοι σίτον τε καὶ ὅσα πλείστα ἐδύνατο χρήσιμα ἀναχωρήσαντες ἡσύχαζον· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἄμεινον τὴν φυλακὴν τὸ ἔπειτα παρεσκευάζοντο. καὶ τὸ θῆρος ἐτελεύτα.

- 116 Τοῦ δ' ἐπιγυμνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι μελλήσαντες ἐς τὴν Ἀργεῖαν στρατεύειν, ὡς αὐτοῖς τὰ διαβατήρια [ἱερά] ἐν τοῖς ὄροις οὐκ ἐγίνετο, ἀνεχώρησαν. καὶ Ἀργεῖοι διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν τῶν ἐν τῇ πόλει τινὰς ὑποτοπήσαντες τοὺς μὲν ἔυνελαβον, οἱ δ' αὐτοὺς καὶ ᾗδιέφρονον. καὶ οἱ Μήλιοι περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀόθις καθ' ἑτερόν τι τοῦ περιτειχίσματος εἶλον τῶν Ἀθηναίων, παρόντων οὐ πολλῶν τῶν φυλάκων. καὶ ἐλθοῦσης στρατιᾶς ὕστερον ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἄλλης, ὡς ταῦτα ἐγίνετο, ἧς ἦρχε Φιλοκράτης ὁ Δημέου, καὶ κατὰ κράτος ἤδη πολιορκούμενοι, γενομένης καὶ προδοσίας τινὸς ἀφ' ἑαυτῶν, ἔσνεχώρησαν τοῖς Ἀθηναίοις ὥστ' ἐκείνους περὶ αὐτῶν βουλευῆσαι. οἱ δὲ ἀπέκτειναν Μηλίων ὅσους ἠβῶντας ἔλαβον, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠνδραπόδισαν. τὸ δὲ χωρίον αὐτοὶ ὤκησαν, ἀποίκους ὕστερον πεντακοσίους πέμψαντες.

ΣΤ.

- 1 Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὐθις μείζονι παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχηςτος καὶ Εὐρυμέδοντος ἐπὶ Σικελίαν πλεύσαντες καταστρέψασθαι, εἰ δύναντο, ἄπειροι οἱ πολλοὶ ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ πλήθους καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρ-

auch zu 1, 68, 2. (Pp.) — ἀγορὰν Markt im Lager der Athener. (Dr.) vgl. 1, 62, 1. 3, 6, 2. (Arn.) — χρήσιμα für χρήμασι zwei Hsn. u. Va.

C. 116. § 1. μελλήσαντες. Spr. § 40 unter μέλλω. — ἱερά fügen Thuk. (5, 54, 2. 55, 3) u. Xen. sonst so nicht hinzu. — ἐγίνετο. zu 5, 55, 3. — μέλλησιν Vorhaben. (Ps.)

§ 2. καθ' και? — τοῦ περιτειχίσματος lässt Pp. sowohl von τι als partitiv von εἶλον abhängen; unstatthaft. Es scheint προσβαλόντες ausgefallen zu sein. (Kr. Bruchst.) — πολλῶν τῶν. Spr. 50, 11, 1. — ὡς ταῦτα ἐγίνετο verdächtig Pp. wegen der Stellung u. des Ipfs. — καὶ vor κατὰ verbindet ἐλθοῦσης und πολιορκούμενοι. zu 1, 65, 1. — ἀφ' ἑαυτῶν aus ihrer Mitte. — ἐκείνους, τοὺς Ἀθηναίους. (Sch.) zu 4, 37. — βουλευῆσαι. ὁποῖον ἂν τι βούλωνται (3, 28, 1) oder Aehnliches (4, 37) dürfte ausgefallen sein. — ὤκησαν. zu 1, 8, 1. Mehrere Hsn. ὤκισαν.

C. 1. μείζονι τῆς. Spr. 47, 27, 1. — μετὰ Λάχηςτος 3, 86, 1. — Εὐρυμέδοντος 4, 2, 1. — καταστρέψασθαι, Σικελίαν. zu 1, 114, 2. —

βάρων,
προς Π
πολλῶ
δίων
ὠκίσθη
λαῖτα
στουγ
θον ἦ
ἐκαστός
φαίνον
τόχθον
τοῦ Σ
ἀπ' αὐ
μένη
δὲ ἀλί
κνοῦντι
παντες
προῦξ

καὶ δ
6, 2, 6.

Spr. 51

in sofer

— περ

ille cir

larum s

perfectio

2, 3. —

— ἐν μ

— ἡε g

δίου. (

— ἐλν

Pp. vor.

C.

diese

τὰ ξίμ

§ 2

3έλω. (

1, 68, 4

kommen

Spr. 52,

Sicoris

(zweifell

§ 2

— δια

σαντες

§

βάρων, καὶ ὅτι οὐ πολλῶν τιμῶν ὑποδέεσθαι τὸν πόλεμον ἀνηροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελοποννησίους. Σικελίας γὰρ περίπλους μὲν ἔστιν ὀλίγα οὐ πολλῶν τιμῶν ἔλασσον ἢ ὅκτω ἡμερῶν καὶ τοσαύτη οὐσα ἐν εἰκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διαίρεται τὸ μὴ ἠπειρος εἶναι ὥσπερ δὲ ἦδε τὸ ἀρχαῖον καὶ τοσαύτε ἔθνη ἔσχε τὰ ξύμπαντα. παλαιότατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Αἰαστρυγόνες οἰκῆσαι, ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε ὀνόμαζον ἐσθλόν ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν· ἀρκίτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται καὶ ὡς ἕκαστός πη γινώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ μετ' αὐτοὺς πρῶτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοὶ φασί, καὶ πρότεροι διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι, ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὐρίσκειται, Ἰβηρες ὄντες καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ Αἰγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ' αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο, πρότερον Τρινακρία καλούμενη· οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ πρὸς ἐσπέραν τὴν Σικελίαν. Ἰλίου δὲ ἀλισκομένου τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ ὄμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες ξύμπαντες μὲν Ἐλυμοὶ ἐκλήθησαν, πόλεις δ' αὐτῶν Ἔρυξ τε καὶ Ἐγεστα. προσξυνώκησαν δὲ αὐτοῖς καὶ Φωκέων τινὲς τῶν ἀπὸ Τροίας τότε

καὶ ὅτι mit einem Genitiv, τοῦ πλήθους, verbunden, wie mit einem Dativ 6, 2, 6. 31, 6. vgl. Spr. 59, 2, 4. — Σικελίας. Σικελία? zu 2, 97, 1. — τινί. Spr. 51, 16, 4. „Herod. 1, 181, 1: οὐ πολλῶν τῶν ἀσθενέστερον.“ (Bl.) — γὰρ, in sofern aus dem Umfange u. der Bevölkerung die Grösse des Krieges hervorgeht. — περίπλους. Quint. institt. or. 1, 10, 40: Plurimum refert eujus sit formae ille circuitus; reprehensique a geometris sunt historici qui magnitudines insularum satis significari navigationis ambitu crediderunt. Nam ut quaeque forma perfectissima, ita capacissima est. (Ac.) vgl. Pol. 9, 21. — ἔλασσον. Spr. 49, 2, 8. — ὀκτὼ ἡμερῶν. Spr. 47, 8, 1. Ueber die Sache Kr. z. Her. 4, 86, 1. — ἐν μέτρῳ, wie wir ähnlich sagen könnten: in einer Entfernung von — liegt. — τῆς θαλάσσης. 8, 95, 2: διέχει θαλάσσης μέτρον ἐξήκοντα σταδίου. (Pr.) μέτρον (τῆς) θαλάσσης auch bei Dion C. 59, 17. 26. vgl. zu 2, 86, 2. — εἶναι für ὄσα mit einer Hs. u. mehreren Nachahmungen zieht jetzt auch Pp. vor. vgl. zu 3, 1 u. Jacobs z. Ach. T. p. 727.

C. 2. § 1. ἦδε für ὅδε die meisten und besten Hsn.: bevölkert wurde diese Insel schon in alten Zeiten. — ἔσχε erhielt. Spr. 53, 5, 1. — τὰ ξύμπαντα. Spr. 50, 11, 13. — παλαιότατοι. zu 1, 4, 1.

§ 2. ὡς. Schäfer zu Soph. Oed. K. 1124: καὶ σοὶ θεοὶ πόροιον ὡς ἐγὼ θέλω. (Bl.) — πρῶτοι. Spr. 53, 5, 3. — ἐνοικισάμενοι. ἐνοικισθῆ Her. 1, 68, 4. Sonst scheint das Wort in der guten attischen Prosa nicht vorzukommen. — Ἰβηρες, inconcin; erwarten würde man ὕστεροι, Ἰβηρες. — ὑπὸ. Spr. 52, 3, 1. vgl. 1, 8, 2. 6, 2, 2. — Σικανοῦ π. sehr zweifelhaft ob der Sicoris, jetzt Segre. Hierüber und über andere der hier vorkommenden (zweifelhaften) Angaben Schlegels Werke B. 12 S. 471 f.

§ 3. τὰ πρὸς ἐσπέραν. zu 5, 59, 3. — ἀλισκομένου. zu 1, 23, 2. — διαφυγόντες glücklich durchgekommen. zu 4, 131, 2. — οἰκήσαντες. Spr. 53, 5, 2. zu 1, 8, 1.

§ 4. τῶν ἀπό. Spr. 50, 8, 14. — ὡς μὲν — λέγεται gehört zu ἐπὶ

χειμῶνι ἐς Λιβύην πρῶτον, ἔπειτα ἐς Σικελίαν ἀπ' αὐτῆς κατενεχθέν-
τες. Σικελοὶ δ' ἐξ Ἰταλίας, ἐνταῦθα γὰρ ὄκουν, διέβησαν ἐς Σικε-
λίαν, φεύγοντες Ὀπικας, ὡς μὲν εἰκὸς καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν, τη-
ρήσαντες τὸν πορθμὸν κατιόντος τοῦ ἀνέμου, τάχα ἂν δὲ καὶ ἄλλως
ἔπως ἐσπλεύσαντες. εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἐτι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοὶ, καὶ ἡ
χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ βασιλέως τινὸς Σικελῶν, τοῦνομα τοῦτο ἔχοντος,
οὕτως Ἰταλία ἐπωνομάσθη. ἐλθόντες δὲ ἐς τὴν Σικελίαν στρατὸς πολ-
λὸς τοὺς τε Σικανοὺς κρατούντες μάχῃ ἀνέστειλαν πρὸς τὰ μεσημβρινὰ
καὶ ἐσπέρια αὐτῆς καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν
καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ὄκησαν, ἔχοντες, ἐπεὶ διέβησαν,
ἔτη ἐγγὺς τριακῶσια πρὶν Ἑλλήνας ἐς Σικελίαν ἐλθεῖν. ἐτι δὲ καὶ
νῦν τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βορρῶν τῆς νήσου ἔχουσι. ὄκουν δὲ καὶ
Φοινικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν ἄκρας τε ἐπὶ τῇ θαλάσῃ
ἀπολαβόντες καὶ τὰ ἐπικείμενα νησίδια ἐμπορίας ἐνεκεν τῆς πρὸς τοὺς
Σικελούς· ἐπεὶ δὲ οἱ Ἕλληνες πολλοὶ κατὰ θάλασσαν ἐπισέπλεον,
ἐκλιπόντες τὰ πλείω Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν
Ἑλύμων ξυνοικήσαντες ἐνέμοντο, ξυμμαχία τε πίσυνον τῇ τῶν Ἑλύ-
μων καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδῶν Σικελίας ἀπέχει.
βάρβαροι μὲν οὖν τοσοῦδε Σικελίαν καὶ οὕτως ὄκησαν.

3 Ἑλλήνων δὲ πρῶτοι Χαλκιδῆς ἐξ Εὐβοίας πλεύσαντες μετὰ Θου-
κλέους οἰκιστοῦ Νάξου ὄκισαν καὶ Ἀπόλλωνος ἀρχηγέτου βωμόν, ὅστις

σχεδιῶν. (Hl.) Kr. zu Xen. An. 4, 6, 7. — τηρήσαντες, φυλάξαντες καπόντα
τὸν ῥοῦν Dion. Arch. 1, 22. (Hudson) — κατιόντος τοῦ ἀ. als der Wind
(vom Lande) her wehte. zu 2, 25, 3. — ἂν δέ, gestellt wie 6, 10, 2 u. ἂν
τε 2, 63, 2. Erg. διαβαῖν, aber im Sinne der Vergangenheit. Poet. Synt. 54,
11, 3. vgl. Kr. De auth. p. 53.

§ 5. Ἰταλοῦ. Ein fabelhafter König. (Schlegels Werke B. 12 S. 454.) —
οὕτως möchte ich, wenn nicht Ἰταλία mit zwei Hsn. u. Va. zu streichen
ist, lieber nach Spr. 56, 10, 3 erklären als Ἰταλία für ein Epexegetem halten;
vgl. jedoch Kr. zu Xen. An. 4, 8, 22. — στρατὸς πολὺς ist Apposition. (Ba.)
Nach griechischer Redeweise vielmehr Prädical, wie οἱ Σικελοὶ ἦλθον πολλοί.
vgl. Spr. 50, 11, 1. — ἀνέστειλαν für ἀπέστειλαν Bekker; vom Zurück-
drängen des Meeres ἀποστέλλειν 3, 89, 3. Dagegen „Isokr. 12, 44: τοὺς βαρ-
βάρους ἀπέστειλαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης.“ (Arn.) — ἐποίησαν καλεῖσθαι. Spr.
55, 3, 11. — ἔχοντες was sie besaßen. — ἐπεὶ seitdem. zu 1, 6, 2.

§ 6. περὶ in — umher. (Ba.) Spr. 68, 33, 1. — ἀπολαβόντες nach-
dem sie abgesondert besetzt hatten. zu 1, 7, 1. — νησίδια, die
Aegaten u. a. (Bl.) — ἐνεκεν. ἐνεκα, was nach Thom. M. Thuk. immer ge-
braucht hätte, einige, schlechte Hsn. — πολλοί. Spr. 50, 11, 1. — κατὰ
θάλασσαν, Ggs. zu § 4. (Pp.) — ἐπισέπλεον. ἐπεσέπλεον nur eine Hs.
zu 2, 38, 1. — ξυνοικήσαντες. zu § 3. 6, 5, 2 u. 1, 8, 1. ξυνοικήσαντες
einige Hsn. — πίσυνοι. zu 2, 89, 4. — καὶ ὅτι. zu 6, 1. — πλοῦν Strecke
von Seefahrt. vgl. 4, 104, 3. 6, 49, 3. 97, 2. 7, 50, 2. — τοσοῦδε für το-
σοῦτοι auch 7, 58, 1. 59, 1.

C. 3. § 1. πρῶτοι. πρῶτον viele, auch gute Hsn.; aus πρῶτον θύουσι
entstanden. — ὄκισαν für ὄκησαν mehrere, auch gute Hsn. vgl. jedoch Kr.
Stud. 2 S. 129. Im J. 734 v. Ch. G. nach Clinton F. H. p. 264 s. — ἀρχη-

νῦν ἐξω
ροὶ πλέο
χίας τῶ
ἐκ τῆς
ἴστιρον
Θουκλή
Συρακο
σαντες,
ταναῖοι
ἐκ Μεγο
τε ποτα
τοῖς Χα
αὐτῶν ἐ
ἐκ τῆς
χώραν κ
τας. κα
Γέλονος
πρὶν δὲ

γίτου
61 u. H
§ 2.
S. 144 u.
so nur ö
wiewohl
ζομίνη
die ganze
νησίδια
§ 3.
αἰτοὶ σύ
C. 4.
bei Ander
τιλον. Π
ποιήσαν
bezieht.
§ 2.
Feinde des
gara? Die
Polyb. 32,
S. 10 nim
τὸν τι πο
unklare A
Preis ge
sich mit d
mächtigere
§ 3.
πρῶτοι ἢ
selben Ge
riale αἰ

νῦν ἔξω τῆς πόλεως ἔστιν, ἰδρῶσαντο, ἐφ' ᾧ, ὅταν ἐκ Σικελίας θεωροὶ πλέωσι, πρῶτον θύουσιν. Συρακούσας δὲ τοῦ ἐχομένου ἔτους Ἀρ-2 χίας τῶν Ἡρακλειδῶν ἐκ Κορίνθου ᾤκισεν, Σικελούς ἐξελάσας πρῶτον ἐκ τῆς νήσου ἐν ἧ νῦν οὐκέτι περικλυζομένη ἢ πόλις ἢ ἐντός ἔστιν· ὕστερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω προστειχισθεῖσα πολυάνθρωπος ἐγένετο. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ Χαλκιδῆς ἐκ Νάξου ὁρμηθέντες ἔτι πέμπτῳ μετὰ³ Συρακούσας οἰκισθεῖσας Λεοντίους τε πολέμῳ, τοὺς Σικελούς ἐξελάσαντες, οἰκίζουσιν καὶ μετ' αὐτοὺς Κατάνην· οἰκιστὴν δὲ αὐτοὶ Καταναῖοι ἐποίησαντο Εὐάρχον. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λάμυς⁴ ἐκ Μεγάρων ἀποικίαν ἄγων ἐς Σικελίαν ἀφίκετο, καὶ ὑπὲρ Παντακίου τε ποταμοῦ Τρωίτιλόν τι ὄνομα χωρίον οἰκίσας καὶ ὕστερον αὐτόθεν τοῖς Χαλκιδεῦσιν ἐς Λεοντίους ὀλίγον χρόνον ξυμπολιτεύσας καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκπεσὼν καὶ Θάψον οἰκίσας αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει, οἱ δ' ἄλλοι² ἐκ τῆς Θάψου ἀναστάντες Ὑβλωνος βασιλέως Σικελοῦ προδόντος τὴν χώραν καὶ καθηγησαμένου Μεγαρέας ᾤκισαν τοὺς Ὑβλαιούς κληθέντας. καὶ ἔτη οἰκήσαντες πέντε καὶ τεσσαράκοντα καὶ διακόσια ὑπὸ Γέλωνος, τυράννου Συρακοσίων, ἀνέστησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ χώρας, πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν ἢ αὐτοὺς οἰκῆσαι, Πάμμυ-³

γέτου des Führers, Beschützers der Ansiedelung. vgl. Stob. 74, 61 u. Heind. zu Plat. Lys. 5. — ὅστις. Spr. 51, 8, 3.

§ 2. Συρακούσας ist neuere Form, Συράκοσσαι ältere. Götting Acc. S. 144 u. z. Aristot. Pol. 293. — τοῦ ἐχομένου im nächsten, in der Regel so nur örtlich. — τῶν Ἡρακλειδῶν. Spr. 47, 9, 1. — νήσου, Ortygia, wiewohl meist nur Νάξος von den Doriern und Livius genannt. — περικλυζομένη sonst ohne, mit einem ι subscr. Bekker. — ἐγένετο. Hier ist die ganze Stadt Subject, zu 1, 100, 3. Denn καὶ vor ἡ ἔξω hat nur auf προστειχισθεῖσα, nicht auf πολυάνθρωπος Bezug.

§ 3. οἰκισθεῖσας. Spr. 56, 10, 2. „οἰκίαν 6, 4, 3.“ (Pp.) vgl. 6, 4, 4, 5, 3. — αὐτοὶ für sich einen eigenen, nicht auch den Thukles als solchen anerkennend.

C. 4. § 1. Παντακίου für Πανταγίου die besten Hsn. Doch heisst er bei Andern Πανταγίας. Ueber das Fehlen des Artikels Spr. 50, 7, 1. — Τρωίτιλον. Πρώτιλον mehrere, z. Th. gute Hsn. — ἐς Λεοντίους, weil ξυμπολιτεύσας den Begriff μεικτικῆς andeutet (Pp.), worauf auch αὐτόθεν sich bezieht.

§ 2. ἀναστάντες vertrieben, wahrscheinlich durch Sikeler, etwa Feinde des Hyblon. — τὴν χώραν. Das Gebiet von Thapsos oder von Megara? Dieses meint Bd. und erklärt προδοῦναι übergeben, was Bl. durch Polyb. 32, 13, 5. 36, 1, 1 ungenügend belegt. Auch Ullrich Beitr. z. Krit. 3 S. 10 nimmt προδόντος wie δόντος 5, 1, 2 und vergleicht Xen. Hell. 1, 5, 7: τὴν τε προσκειόμενον [μισθόν] ἀπέδωκε καὶ ἐπὶ μὲνός προείδωκεν. Eine mir unklare Aehnlichkeit. Richtiger wohl versteht Hl. jenes und deutet προδοῦναι Preis geben, aufgeben. vgl. 3, 55, 2. 5, 106. Der kleine Fürst scheint sich mit den Megarern als Führer (καθηγησαμένου) verbunden zu haben, weil mächtigere Nachbarn auch ihn bedrängten. — Μεγαρέας, wie Λίνδια § 3.

§ 3. ὕστερον ἢ mit dem Inf. ist selten. Schöm. z. Isä. p. 211. Ueber πρότερον ἢ zu 1, 69, 4. — αὐτοὺς. Es sind dieselben so lange sie von demselben Geschlechte sind. zu 1, 2, 2. Für αὐτοὺς eine wenig verbürgte Variante αὐτοί. Spr. 55, 2, 3. — οἰκῆσαι für οἰκίσαι fast alle Hsn., gebilligt

λον πέμπαντες ἐς Σελινοῦντα κτίζουσιν, καὶ ἐκ Μεγάρων τῆς μητροπόλεως οὐσῆς αὐτοῖς ἐπελθὼν ξυγκατάκτισεν. Γέλαν δὲ Ἀντίφημος ἐκ Ρόδου καὶ Ἐντίμος ἐκ Κρήτης ἐποίκους ἀγαγόντες κοινῇ ἔκτισαν ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ μετὰ Συρακουσῶν οἰκίαισιν. καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα ποταμοῦ τὸ ὄνομα ἐγένετο, τὸ δὲ χωρίον οὗ νῦν ἡ πόλις ἐστὶ καὶ ὁ πρῶτον ἐτιχίσθη Ἀλνδιοὶ καλεῖται νόμιμα δὲ Ἐλωρικὰ ἐτέθη αὐτοῖς. ἔτεσι δὲ ἐγγύτατα ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν μετὰ τὴν σφετέρην οἰκίαισιν Γελῶσι Ἀκράγαντα ὄκισαν, τὴν μὲν πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος ποταμοῦ ὀνομάσαντες, οἰκιστὰς δὲ ποιήσαντες Ἀριστόνου καὶ Πυστίλου, νόμιμα δὲ τὰ Γελῶν δόντες. Ζάγκλη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κύμης τῆς ἐν Ὀπικίᾳ, Χαλκιδικῆς πόλεως, ληστῶν ἀφικόμενων ὤκισθη, ὕστερον δὲ καὶ ἀπὸ Χαλκίδος καὶ τῆς ἄλλης Εὐβοίας πλήθος ἔλθόν ξυγκατενείμαντο τὴν γῆν· καὶ οἰκισταὶ Περγήρης καὶ Κραταιμένης ἐγένοντο αὐτῆς, ὁ μὲν ἀπὸ Κύμης, ὁ δὲ ἀπὸ Χαλκίδος. ὄνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον Ζάγκλη ἦν ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοειδὲς τὴν ἰδέαν τὸ χωρίον ἐστὶ, τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ Ζάγκλον καλοῦσιν· ὕστερον δ' αὐτοὶ μὲν ὑπὸ Σαμίων καὶ ἄλλων Ἰώωνων ἐκπίπτουσιν, οἱ Μήδους φεύγοντες προσέβαλον Σικελίᾳ, τοὺς δὲ Σαμίους Ἀναξίλας, Πηγήνων τύραννος, οὐ πολλῶ ὕστερον ἐκβαλὼν καὶ τὴν πόλιν αὐτὸς ξυμμίκτων ἀνθρώπων οἰκίσας Μεσσήνην ἀπὸ τῆς

von Dr. u. Pp. Denn sonst müsse *οἰκισθῆναι* stehen. Dagegen glaubt Ullrich eb. S. 10 f., von der Gründung einer hellenischen Stadt werde (nur) *οἰκίσειν* gesagt. Warum nicht auch von der Niederlassung *οἰχῆσαι*? — Πάμμυλον. Πάμμυλον einige gute Hsn., Πάμμυλον Reiske. Götting Acc. S. 189 glaubt Πάμμυλος aus Πανόμιλος verkürzt. — ἐς vor Σελινοῦντα (Ἐλινοῦντα die besten Hsn.) verdächtige Dr.; aber Σελινοῦντα ist proleptisch der Ort wo später Selinus stand. vgl. zu 1, 2, 3 E.; über die Ergänzung des Ac. zu κτίζουσιν Spr. 60, 5, 5 u. zu 1, 114, 2. — καὶ ἐκ Μ. und zwar aus dem M. im eigentlichen Hellas. Ueber καὶ für ὅς vergleicht Hertlein Obs. in Xen. Hell. 1, 7, 4: ἐπιστολὴν ἐπεδείκνυε μαρτύριον, καὶ ἐπεμψαν etc. u. Plut. über die Klugheit der Thiere 19: κορυεὺς τις θαναμάσιόν τι χροῖμα πολυφώνων πίττης ἔτρεφε, καὶ ἀνθρώπων ζῆματα καὶ θηρείους γθόγγους ἀνταπεδίδου. — ἐπελθῶν, nach der 1, 24, 1 erwähnten Sitte. — ξυγκατάκτισε half gründen; dass er auch aus seiner Vaterstadt Ansiedler dazu mitgebracht ist aus dem Worte nicht zu schliessen. — μετὰ Σ. οἰκίησιν. Ueber das Fehlen des Artikels bei epochenmässigen Bestimmungen zu 1, 12, 2. — ἡ πόλις, ἀρχόπολις. zu 2, 15, 4. (Bl. u. Arn.) — καὶ ὁ. Spr. 60, 6, 4. — καλεῖται. καλοῦνται scheint eine Hs. gehabt zu haben.

§ 4. ἐγγύτατα, wie 6, 5, 3. Kr. zu Xen. An. 4, 2, 28.

§ 5. ἀπὸ von — aus, wie 6, 5, 2. Her. 7, 95: Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. — ξυγκατενείμαντο theilten mit ihnen. (Passow.) Ein seltenes Wort. — ὁ μὲν geht auf Κραταιμένης nach Paus. 4, 23, 3.

§ 6. ὄνομα. Spr. 46, 13 u. 52, 4, 6 u. zu 1, 122, 4. — τὴν ἰδέαν ist hinzugefügt, weil dieser Begriff in — εἰδὲς verwischt ist. vgl. Lobeck Paralipp. p. 537. — αὐτοί, die Kymäer und Chalkidier. (Arn.) — προσέβαλον legten an, wie 8, 12, 1. 14, 1. 33, 1. vgl. 101, 1 u. 6, 44, 2 u. Spr. 52, 2, 7.

C. 5. § 1. αὐτὸς für αὐτοῖς Dobree u. Bekker. — τὴν πόλιν ξυμμίκτων ἀνθρώπων οἰκίσας materialer Genitiv: ἡ πόλις ἦν ὄκισεν ἦν ξυμ-

ἐαυτοῦ τὸ
φύκισθη
πλείστον
κουσῶν
φωνῆ μ
τὰ Χαλ
φύκισθη
καὶ δ' ἐ
ρακοσίω
μετὰ Σ
Μενέκω
ρακοσίω
λέτρα ἄ
ναίων α
Γέλονος
Το
σῆνδε ο
τῇ ἀλη
πῶς βο
μάχοις
τες καὶ
τίους ἐς

μικτων ἄ
für ἀρχαί
log dem
vgl. 3, 16
bei Dion
§ 2.
kamen
zu 6, 2, 6
genpar
Mitteld
§ 4.
366 s. U
Lösegel
spruch ge
C. 6.
— ἀρξ
dies als
τοῖς ἄ. ἔ
den auss
finern 5,
§ 2.
τῶν ξυμ
baton des
ändern A

ἐαυτοῦ τὸ ἀρχαῖον πατριδος ἀντωνόμασεν. καὶ Ἰμέρα ἀπὸ Ζάγκλης ἐκρίσθη ὑπὸ Εὐκλείδου καὶ Σίμου καὶ Σάκωνος, καὶ Χαλκιδῆς μὲν οἱ πλείστοι ἦλθον ἐς τὴν ἀποικίαν, ξυνώκησαν δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκ Συρακοσῶν φρυγάδες στάσει νικηθέντες, οἱ Μυλητίδαι καλούμενοι· καὶ φωνὴ μὲν μετὰ τῆς τε Χαλκιδῆος καὶ Δωρίδος ἐκράθη, νόμιμα δὲ τὰ Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν. Ἄκραι δὲ καὶ Κασμέναι ὑπὸ Συρακοσίων ἐκρίσθησαν, Ἄκραι μὲν ἐβδομήκοντα ἔτεσι μετὰ Συρακοῦσας, Κασμέναι δ' ἑγγὺς εἴκοσι μετὰ Ἄκρας. καὶ Καμάρωνα τὸ πρῶτον ὑπὸ Συρακοσίων ἐκρίσθη, ἔτεσιν ἑγγύτατα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Συρακοσίων κτίσιν· οἰκισταὶ δὲ ἐγένοντο αὐτῆς Δάσκων καὶ Μενέκωλος. ἀναστάτων δὲ Καμαριναίων γενομένων πολέμῳ ὑπὸ Συρακοσίων δι' ἀπόστασιν, χρόνῳ Ἰπποκράτης ὕστερον, Γέλας τύραννος, λύτρα ἀνδρῶν Συρακοσίων αἰχμαλώτων λαβὼν τὴν γῆν τὴν Καμαριναίων αὐτὸς οἰκιστὴς γεόμενος κατώκισε Καμάρωνα. καὶ αὐθις ὑπὸ Γέλωνος ἀνάστατος γενομένη τὸ τρίτον κατοικήθη ὑπὸ Γελῶν.

Τοσαῦτα ἔθνη Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων Σικελίαν ὧκει καὶ ἐπὶ τοῦ σήμδε οὖσαν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύειν ὤρμητο, ἐφιέμενοι μὲν τῇ ἀληθειστάτῃ προσάσει τῆς πάσης ἄρξειν, βοηθεῖν δὲ ἅμα εὐπρεπῶς βουλόμενοι τοῖς ἐκείνων ξυγγενέσι καὶ τοῖς προσγεγενημένοις ξυμμάχοις, μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐξώρμησαν Ἐγεσταίων [τε] πρέσβεις παρόντες καὶ προθυμότερον ἐπικαλούμενοι. ὁμοροὶ γὰρ ὄντες τοῖς Σελωνντίοις ἐς πόλεμον καθέστασαν περὶ τε γαμικῶν τιμῶν καὶ περὶ γῆς ἀμικτων ἀνθρώπων.

μικτων ἀνθρώπων. Spr. 47, 8, 3. vgl. Dial. Synt. 47, 8, 3. — τὸ ἀρχαῖον für ἀρχαίως oder ein wirkliches Adverbium beim Artikel ist ungew. (Pp.) Analog dem Falle wo eine Präposition (etwa κατά) zugefügt wäre. Spr. 50, 8, 13. vgl. 2, 16: ἐκ τῆς κατά τὸ ἀρχαῖον πολιτείας. — ἀντονομάζειν so nur noch bei Dion C. 293, 95. (Bl.)

§ 2. Χαλκιδεῖς μὲν οἱ πλείστοι ἦλθον die meisten welche kamen waren zwar Chalkidier. (Hl.) Spr. 50, 11, 1. — ξυνώκησαν. zu 6, 2, 6; einige Hsn. ξυνώκισαν. — στάσει νικηθέντες durch eine Gegenpartei besiegt. (Ps.) Her. 1, 150: στάσει ἴσωθέντες. — μετὰ εἰς ein Mittelding. Spr. 66, 1, 2. — Δωρίδος. zu 3, 112, 3.

§ 4. Ἰπποκράτης, der von 498 bis 491 regierte. Clinton F. H. p. 266 s. Ueber die ungew. Einschlebung Kr. Stud. 2 S. 169. — λύτρα als Lösegeld. Ov. Met. 2, 695: nitidam cape praemia vaccam. (Ba.) Widerspruch gegen Her. 7, 154. — Γελῶν für Γέλωνος Dodwell zu Ol. 79, 4.

C. 6. § 1. ὄρμητο. Kr. z. Her. 6, 65, 1. — προσάσει. zu 1, 23, 5. — ἄρξειν. zu 1, 27, 2. — εὐπρεπῶς, εὐπροσασίως. (Sch.) indem sie dies als anständigen Vorwand gebrauchten. zu 1, 37, 3. 4, 60, 1. — τοῖς ἐ. ξυγγενέσι, τοῖς Χαλκιδεῦσι. (Sch.) — τοῖς προσγεγενημένοις den ausser den Stammverwandten Hinzugekommenen, wie den Akragantinern 5, 4, 5. (Hk.)

§ 2. Ἐγεσταίων τε. Das τε steht als ob noch Anregungen Anderer, τῶν ξυναγορευόντων αὐτοῖς, folgen sollten. (Sommer.) Wohl ein blosses Hyperbaton des τε, wenn dies nicht zu streichen ist. — προθυμότερον als in andern Angelegenheiten. Spr. 49, 6. — ἐς πόλεμον καθέστασαν auch 3,

φισβητήτου, καὶ οἱ Σελινοῦντιοὶ Συρακοσίους ἐπαγόμενοι ἑνυμμάχους
 κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν· ὥστε
 τὴν γενομένην ἐπὶ Ἀράχης καὶ τοῦ προτέρου πολέμου Λεοντίνων οἱ
 Ἐγεσταῖοι ἑνυμμάχους ἀναμνησκόντες τοὺς Ἀθηναίους ἐδέοντο σφίσι
 ναῦς πέμψαντας ἐπαμῦνα, λέγοντες ἄλλα τε πολλὰ καὶ κεφάλαιον, εἰ
 Συρακοῖσι Λεοντίνους τε ἀναστήσαντες ἀτιμώρητοι γενήσονται καὶ
 τοὺς λοιποὺς ἔτι ἑνυμμάχους αὐτῶν διαφθείροντες αὐτοὶ τὴν ἅπασαν
 δύναμιν τῆς Σικελίας σχήσουσι, κίνδυνον εἶναι μὴ ποτε μεγάλη παρα-
 σκευῇ Λωριῆς τε Λωριεῦσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς καὶ ἅμα ἄποικοι τοῖς
 ἐκπέμψασιν Πελοποννησίοις βοηθήσαντες καὶ τὴν ἐκείνων δύναμιν ἑνυ-
 μαθέλωσιν· σῶφρον δ' εἶναι μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἔτι ἑνυμμάχων ἀν-
 τέχειν τοῖς Συρακοσίοις, ἄλλως τε καὶ χρήματα σφῶν παρεξόντων ἐς
 τὸν πόλεμον ἰκανά· ὧν ἀκούοντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
 τῶν τε Ἐγεσταίων πολλάκις λεγόντων καὶ τῶν ἑναγορευόντων αὐτοῖς
 ἐψηφίσαντο πρόσβεις πέμψαι πρῶτον ἐς τὴν Ἐγεσταίαν περὶ τε τῶν
 χρημάτων σκευομένους εἰ ὑπάρχει, ὥσπερ φασίν, ἐν τῷ κοινῷ καὶ ἐν
 τοῖς ἱεροῖς καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα πρὸς τοὺς Σελινοῦντιοὺς ἐν ὄτρῳ
 ἐστὶν εἰδομένους.

86, 1. κατέστησαν 1, 23, 5. 5, 25, 3. 84, 3. — ἀμφισβητήτου. ἀμφισβητη-
 σίμου Lobeck Paralipp. p. 494, was die Attiker sonst gebrauchen. Thuk. hat
 sonst keins von beiden; „das erstere Dior. H. u. Paus.“ (Bl.) — ἐπαγόμε-
 νοι. ἐπαγαγόμενοι? — κατεῖργον. zu 4, 98, 4. Her. 6, 102: κατεργοντες
 πολλόν.

§ 3. ἐπὶ. Spr. 68, 40, 4. — προτέρου beziehe ich nicht mit Ullrich
 Beitr. z. Erkl. S. 13 auf den Archidamischen Krieg, sondern auf den früher
 in Sikilien geführten. — Λεοντίνων verbindet Va. mit πολέμου, wofür die
 Stellung mehr spricht. vgl. Spr. 47, 7, 5 u. zu 1, 24, 4; Bd. mit ἑνυμμάχους.
 Also wohl: Bündniss der Eggestäer mit den Leontinern. Denn dass
 ein solches statt gefunden, scheinen die Worte τοὺς λοιποὺς ἐν ἑνυμμάχους
 αὐτῶν vgl. § 4 anzudeuten. „Ueber die Einschlebung zu 3, 90, 3.“ (Bö.)
 — ἀναμνησκόντες, um den frühern Vorgang zu einer abermaligen In-
 tervention als Grund und selbst als Verpflichtung geltend zu machen. Ueber
 die Ac. Spr. 47, 11, 3. — πέμψαντας für πέμψαντες eine Hs. — κεφα-
 λαιον als Hauptsache dass. — Λεοντίνους ἀναστήσαντες 5, 4, 2.
 — διαφθείροντες. διαφθείραντες Va. Aber σχήσουσι kann heissen: in Be-
 sitz nehmen werden. Spr. 53, 7. — τὴν ἅπασαν. Spr. 50, 11, 12.
 vgl. 6, 16, 6. — κίνδυνον μὴ. Kr. zu Xen. An. 4, 1, 6. — Λωριεῖς Λω-
 ριεῦσι, Συρακοῖσι τοῖς Πελοποννησίοις. (Sch.) — κατὰ τὸ ξυγγενὲς. zu
 1, 6, 3. — τοῖς ἐκπέμψασιν, τοῖς Κορινθίοις. (Sch.) — ἐκείνων, τῶν Ἀ-
 θηναίων. (Sch.)

§ 4. σφῶν, τῶν Ἐγεσταίων. (Sch.) — τὸν, τὸν μέλλοντα. (Sch.) Spr.
 50, 2, 2. — ἀκούειν mit einem Ge. sowohl der Sache als der Person ver-
 bunden ist selten, noch bei Dem. 18, 9. (zw. Plat. Gorg. 516, d.) vgl. Dial.
 Synt. 47, 10, 7. Hier jedoch könnte der folg. Ge. auch ein absoluter sein. —
 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ist mit ἀκούοντες zu verbinden. (Va.) — τῶν ἑναγο-
 ρευόντων αὐτοῖς, Alkibiades und dessen Anhänger. (Winsem.) — πέμ-
 ψαι für πέμψαντες eine Hs. — κοινῷ öffentlicher Schatz. zu 1, 80, 3.
 — τὰ τοῦ πολέμου die Kriegsangelegenheiten. vgl. 6, 15, 3. Con-
 cinner wäre περὶ τοῦ πολέμου. (Hk.) — πρὸς τοὺς. τοῦ πρὸς Kr. Bruchst.

Kai
 λαν·
 Κορινθ
 λην κ
 κατοικί
 καταπ
 ἀδικεῖν
 ἐπ' οἴκο
 καὶ ἔξακ
 ἐξελθόντ
 αὐλισαμ
 τῶν. κ
 Ὀρνείας
 Κα
 κομισαν
 φυγάδας
 παρὰ Χ
 ρους σ
 ὁ χεμμ
 τῶδε,
 Τ
 ἦρον ἐκ
 τάλαντο

Oder τῶ
 Kr. zu X
 C. 7
 bedeutun
 binden.
 Dem. 6.
 zu einem
 ἄλλης in
 § 2.
 der Ac.
 σπονδῆς
 5, 47, 3.
 ἐξελθόντω
 den. (vgl.
 § 3.
 u. zu Xen.
 § 4.
 C. 8.
 μεθὲν σ
 zu Xen.
 — μηνό

Καὶ οἱ μὲν πρόβειαι τῶν Ἀθηναίων ἀπεστάλησαν ἐς τὴν Σικελίαν· Μακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος καὶ οἱ Ξύμμαχοι πλὴν Κορινθίων στρατεύσαντες ἐς τὴν Ἀργεῖαν τῆς τε γῆς ἕτεμον οὐ πολλὴν καὶ οἶτον ἀνικομίσαντό τινα ζεύγη κομίσαντες, καὶ ἐς Ὀρετιάς κατοικίσαντες τοὺς Ἀργεῖων φυγάδας καὶ τῆς ἄλλης στρατιάς παρακαταλιπόντες αὐτοῖς ὀλίγους, καὶ σπεισόμενοι τινα χρόνον ὥστε μὴ ἀδικεῖν Ὀρετιάς καὶ Ἀργεῖους τὴν ἀλλήλων, ἀπεχώρησαν τῷ στρατιῷ ἐπ' οἶκον. ἔλθόντων δὲ Ἀθηναίων οὐ πολλῷ ὕστερον ναυσὶ τριάκοντα καὶ ἑξακοσίοις ὀπλίταις οἱ Ἀργεῖοι μετὰ τῶν Ἀθηναίων πανστορατιᾷ ἔξελθόντες τοὺς ἐν Ὀρεαῖς μίαν ἡμέραν ἐπολιόρχουν· ὑπὸ δὲ νύκτα αὐλισομένον τοῦ στρατεύματος ὑποθιν ἐκιδιδράσκουσιν οἱ ἐκ τῶν Ὀρειῶν· καὶ τῇ ὕστερα αἱ οἱ Ἀργεῖοι, ὡς ᾔσθοντο, κατασκάψαντες τὰς Ὀρεαῖς ἀνεχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὕστερον ταῖς ναυσὶν ἐπ' οἶκον.

Καὶ ἐς Μεθώνην τὴν ὄμορον Μακεδονίᾳ ἱππέας κατὰ θάλασσαν κομίσαντες Ἀθηναῖοι σφῶν τε αὐτῶν καὶ Μακεδόνων τοὺς παρὰ σφίσι φυγάδας ἑκακούργων τὴν Πεοδίκκον. Μακεδαιμόνιοι δὲ πέμψαντες παρὰ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θοράκης, ἄγοντας πρὸς Ἀθηναίους δεχημέρους σπονδάς, ξυμπολεμεῖν ἐκέλευον Πεοδίκκᾳ· οἱ δ' οὐκ ᾔθελον· καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα καὶ ἕκτον καὶ δέκατον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγυνομένου θέρους ἅμα ἦροι οἱ τῶν Ἀθηναίων πρόβειαι ἦγον ἐκ τῆς Σικελίας καὶ οἱ Ἐγισταῖοι μετ' αὐτῶν ἄγοντες ἑξήκοντα τάλαντα ἀσήμων ἀργυρίου ὡς ἐς ἑξήκοντα ναῦς μηνὸς μισθόν, ἃς ἔ-

Oder τοῦ πρὸς τοὺς. — ἐν ὅτῳ in welcher Lage. Spr. 43, 4, 22. vgl. Kr. zu Xen. An. 3, 1, 15. — εἰσομένους. Spr. 38, 7, 5.

C. 7. § 1. τῆς γῆς. Spr. 47, 28, 9. — τινα zu ζεύγη gezogen wäre bedeutungslos; es ist also, wohl auch der Stellung wegen, mit οἶτον zu verbinden. Manches was man hieher ziehen könnte ist doch verschieden, wie Dem. 6, 26: παρ' ἃ λογισμῶ βέλτισθ' ὀρωσι τι πράξουσιν. — κατοικίσαντες zu einem ἐπιτίχιμα. — τοὺς Ἀ. φυγάδας 5, 83, 3. 116, 1. (Pp.) — τῆς ἄλλης im Gegensatze zu den Verbannten.

§ 2. τινὰ χρόνον auf, für eine gewisse Zeit. (Va.) So noch der Ac. bei σπένδσθαι 2, 73, 2. 4, 63, 2. 5, 60, 1. (Her. 7, 148, 2.) bei σπονδάς ποιῆσθαι 5, 41, 2. 47, 1. εἶναι 5, 18, 2. 79, 1 vgl. 4, 118, 7 u. 8. 5, 47, 3. Spr. 46, 3. — τὴν ἀλλήλων. Spr. 51, 3 A. — ἔξελθόντες für ἔξελθόντων Va. u. A. Ps. Dies ist durch das vorhergehende ἔλθόντων entstanden. (vgl. 5, 75, 3?) — ἀποθεν. zu 4, 120, 2. — οἱ ἐκ. Spr. 50, 8, 14.

§ 3. ἀνεχώρησαν. Ueber die Stellung vgl. 1, 87, 3. Kr. z. Dion. p. 25 u. zu Xen. An. 7, 8, 16. — Μακεδόνων φυγάδας. vgl. 1, 59, 2, 95, 2 f. (Pp.)

§ 4. δεχημέρους alle zehn Tage erneuerte. zu 5, 26, 3.

C. 8. § 1. ἦγον. Kr. zu Xen. An. 2, 1, 9. — ὡς verbinde ich nicht mit μισθόν sondern mit dem Zahlworte. — ἐς für. vgl. 2, 65, 8. 8, 3, 1 u. Kr. zu Xen. An. 1, 2, 27. Aehnlich wie ἐς τὸν πόλεμον 6, 6, 4. vgl. 4, 116, 2. — μηνός. Spr. 47, 8, 1. — μισθόν. Böckh Staatsh. 1 S. 382. (297.)

2 μλλον δεήσεσθαι πέμπειν. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκκλησίαν ποιήσαντες καὶ ἀκούσαντες τῶν τε Ἐγχεσταιῶν καὶ τῶν σφετέρων πρέσβειων τὰ τε ἄλλα ἐπαγωγὰ καὶ οὐκ ἄληθῆ καὶ περὶ τῶν χρημάτων ὡς εἴη ἐτοῖμα ἐν τε τοῖς ἱεροῖς πολλὰ καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς, ἐψηφίσαντο καὶ ἐξήκοντα πέμπειν ἐς Σικελίαν καὶ στρατηγούς αὐτοκράτορας Ἀλκιβιάδην τε τὸν Κλεινίου καὶ Νικίαν τὸν Νικηράτου καὶ Λάμαχον τὸν Ξενοφάνους, βοηθούς μὲν Ἐγχεστῆσι πρὸς Σελιουντίους, ξυγκατοικίσαι δὲ καὶ Λεοντίους, ἦν τι περιγίγνηται αὐτοῖς τοῦ πολέμου, καὶ τὰλλα τὰ ἐν τῇ

3 Σικελίᾳ προὔσαι ὅπῃ ἂν γινώσκουσιν ἄριστα Ἀθηναίοις. μετὰ δὲ τοῦτο ἡμέρα πέμπτη ἐκκλησία αὐθις ἐγένετο, καθ' ὃ τι χρὴ τὴν παρασκευὴν ταῖς ναυσὶ τάχιστα γίνεσθαι καὶ τοῖς στρατηγοῖς εἴ του προσδεοῖντο ψηφισθῆναι ἐς τὸν ἔκπλον. καὶ ὁ Νικίας ἀκούσιος μὲν ἤρημένος ἄρχειν, νομίζων δὲ τὴν πόλιν οὐκ ὀρθῶς βεβουλεύσθαι, ἀλλὰ προσφάσει βραχεῖα καὶ εὐπρεπῆ τῆς Σικελίας ἀπάσης, μεγάλου ἔργου, ἐπίσθαι, παρελθὼν ὑποτρέψαι ἐβούλετο καὶ παρήγει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε.

9 “Ἡ μὲν ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ἦδε ξυνελέγη, καθ' ὃ τι χρὴ ἐς Σικελίαν ἐκπεῖν. ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου εἶτε χρῆναι σκέψασθαι, εἰ ἄμεινόν ἐστιν ἐπέμπειν τὰς ναῦς, καὶ μὴ οὕτω βραχεῖα βουλῇ περὶ μεγάλων πραγμάτων ἀνδράσιν ἀλλοφύλοις πειθομένους πόλεμον οὐ προσήκοντα ἄρασθαι. καίτοι ἔγωγε

§ 2. ποιήσαντες. zu 1, 67, 2. — ἐπαγωγὰ verlockend. zu 4, 38. Hier ist es Prädicat: τὰ ἄλλα ἃ ἔλεγον ἐπαγωγὰ ἦν. Spr. 50, 11, 1. — τοῖς κοινοῖς für τῷ κοινῷ die besten u. meisten Hsn. Die öffentlichen Gelder mochten sich an mehreren Orten befinden. „Eben so gebraucht den Plu. Polyb. 1, 59.“ (Pp.) — αὐτοκράτορας. vgl. 6, 26, 1. — βοηθούς. Spr. 57, 4, 3. zu 4, 2, 2. — ξυγκατοικίσαι. Inf. der Absicht, wie 6, 69, 4. 5 u. Xen. Hell. 1, 1, 22, mit βοηθούς verbunden nach Spr. 59, 2, 3. vgl. 5, 2, 2 u. zu 4, 132, 3. — ἦν τι — πολέμου wenn ihnen etwas von dem Kriege übrig bliebe, d. h. wenn sie neben dem Hauptzwecke auch dazu die Mittel behielten; περιουσία γίνηται τῇ νίκῃ. (Sch.) — ἄριστα für das beste, hier nicht Adv. zu 1, 126, 5.

§ 3. πέμπτη. Spr. 50, 2, 16. — καθ' ὅτι wie (ausgerüstet), in Bezug auf den Begriff der Berathung der in ἐκκλησία liegt. (Ps.) — εἴ του was etwa. Denn der Satz ist Object und entspricht dem τὴν παρασκευὴν. Spr. 60, 10, 1. vgl. zu 5, 3, 3. — ἀκούσιος, wie ἄσμενος 6, 12, 2, ἄκων 34, 6. Spr. 57, 5, 2. — μὲν — δέ einerseits — andererseits. (Ba.) — προσφάσει βραχεῖα καὶ εὐπρεπῆ unter einem unerheblichen und bloss scheinbaren Vorwande. (Hl.) Der Da. wie 6, 79, 2. (Pp.) — τοιάδε, nicht τάδε, weil Thuk. die Rede nicht wortgetreu wiedergeben konnte, 5, 84, 4. 7, 10, 1. (Wasse.) vgl. 1, 139, 4. 4, 91, 1. 7, 60, 4 etc., wie (Dr.) zu 1, 31, 3.

C. 9. § 1. τῆς ἡμετέρας, der Strategen: ἀντὶ τοῦ πῶς χρὴ ἡμῖν τοῖς στρατηγοῖς τὴν παρασκευὴν ἀθροισθῆναι. (Sch.) — ἄμεινον. Spr. 49, 6. — καὶ μὴ, χρῆναι. (Va.) — οὕτω, wie ihr gethan habet. (Kampe Nic. or. expl. p. 8.) — ἀλλοφύλοις, τοῖς Ἐγχεστῆσι. (Sch.) — οὐ, das προσήκοντα aufhebend. Spr. 67, 4, 1. vgl. 8, 3.

καὶ τιμῶν
ὀροῦσιν
τὸς τι
τῆς πόλ
τερον λ
γινώσκ
νῆς ἂν
τοῖς ἐτο
καρῶ σ
σημί γ
ἐπιθυμ
γενομέν
ὀνόματι
καὶ ἐκ

§. 3.
rege, so
του in
50, 4,
θαροῦ
ἐμοῦ μ
bin. (P
gleich
galt Nik
theidigm
zu 2, 6
interess
gekehrt
ἀλλ' ἢ ἄ
§. 3.
dert 1,
Spiel set
8, 7. —
was zu
u. Kr. zu
C. 1.
auch vor
nach h
δὲνο ste
ἐπαγωγ
Zweideut
βραχεῖα
— οὕτω
Μάνν
liades m
cherlie R
vgl. zu
fordern.
vorzugsw
47, 4, 2
III.

καὶ τιμῶμαι ἐκ τοῦ τοιοῦτου καὶ ἦσσαν ἐτέρων περὶ τῷ ἔμμαντοῦ σώματι ὀρθωθῶ, νομιζῶν ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι ὅς ἂν καὶ τοῦ σώματος τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται· μάλιστα γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι' ἑαυτὸν βούλοιο ἔρθοῦσθαι. ὅμως δὲ οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶπον παρὰ γνώμην οὔτε νῦν, ἀλλὰ ἢ ἂν γηνώσκω βέλυστα, ἐρῶ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέροους ἀσθε-³ νῆς ἂν μου ὁ λόγος εἴη, εἰ τὰ τε ὑπάρχοντα σώζειν παραινοίην καὶ μὴ τοῖς ἐτοίμοις περὶ τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κινδυνεύειν· ὡς δὲ οὔτε ἐν καιρῷ σπεύδετε οὔτε ῥάδιά ἐστι κατασχεῖν ἐφ' ἃ ὄρησθε, ταῦτα διδάξω. φημί γὰρ ὑμᾶς πολέμιους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας καὶ ἐτέρους¹⁰ ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας δεῦρο ἐπαγαγέσθαι. καὶ οἴεσθε ἴσως τὰς γενομένας ὑμῖν σπονδὰς ἔχειν τι βέβαιον, αἱ ἦσχαζόντων μὲν ὑμῶν ὀνόματι σπονδαὶ ἔσονται — οὕτω γὰρ ἐνθάδε τε ἄνδρες ἐπραξαν αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων — σφαλέντων δὲ πού ἀξιώχρησθαι δυνάμει ταχέϊαν

§. 2. καίτοι. Der Zusammenhang: wenn aber ich Bedenklichkeiten anrege, so muss dies um so gewichtiger scheinen, da ich. — ἐκ τοῦ τοιοῦτου in Folge solch einer Unternehmung: vgl. 8, 47, 1. 51, 2 u. Spr. 50, 4, 6. — περὶ τῷ. Spr. 68, 32 A. vgl. zu 1, 60, 1. Plat. Phäd. 114, e: θαρροῦν χρεὶ περὶ τῇ αὐτοῦ ψυχῇ. vgl. Theät. 148. Dagegen And. 2, 7: οὐ περὶ ἑμοῦ μόνου ὀρθωθεῖν. — νομιζῶν wie wohl ich übrigens der Meinung bin. (Ps.) vgl. zu 1, 69, 4. — ὁμοίως. ὅμως Ba. — ὁμοίως ἀγαθόν in gleicher Weise gut (Ps.), nicht schlechter als der furchtlose. Bei Vielen galt Nikias für furchtsam; also hier wohl mit auch eine beiläufige Selbstvertheidigung. — δι' ἑαυτὸν. Spr. 68, 23 A. — ἔρθοῦσθαι, εὐτυχεῖν. (Sch.) zu 2, 60, 2. vgl. 8, 64, 3. — ὅμως δέ, obgleich ich mich für den Krieg interessiren könnte. (Ba.). — οὔτε νῦν, παρὰ γνώμην ἐρῶ aus εἶπον. Umgekehrt Xen. An. 7, 7, 13: προερῶν ἄπερ αὐτῷ. Spr. 62, 4, 1. — ἀλλὰ ἢ. ἀλλ' ἢ ἄ Reiske. ἀλλ' ἢ ohne ἄ eine Hs. vgl. zu 6, 8, 2.

§. 3. πρὸς in Betracht. Spr. 68, 39, 6. — τοὺς τρόπους, geschil- dert 1, 70, 2 ff. — τοῖς ἐτοίμοις mit dem Vorhandenen, es aufs Spiel setzend zu 1, 70, 3. u. zu 2, 65, 4. — ῥάδια statt ῥάδιον. Spr. 55, 3, 7. — κατασχεῖν, κήσασθαι. (Sch.) Spr. 53, 5, 2. — ἐφ' ἃ wozu, was zu erlangen. vgl. 4, 18, 1. 6, 24, 2. 69, 5. 78, 4. 7, 15, 1. vgl. 3, 111, 1 u. Kr. zu Xen. An. 1, 2, 2. — ὄρησθε. zu 6, 78, 4.

C. 10. §. 1. δεῦρο. δεύτερον die meisten und besten Hsn., die aber auch vorher ὑμᾶς haben. Kampe p. 10 billigt δεύτερον, erklärend: gleich nachher, vgl. 8, 22, 1 u. II. τ. 371. Diese Stellen sind etwas verschieden; δεῦρο steht im Ggs. zu den etwa nach Sikilien zu schickenden Feinden. — ἐπαγαγέσθαι euch auf den Hals zu ziehen. (Hl.) zu 5, 98. Ueber die Zweideutigkeit Spr. 53, 4, 1. — ὀνόματι, μέγιστος ὀνόματος, τοῖσιν οὐ βέβαιοι. (Sch.) Spr. 46, 4, 3. Mit dem Ggs. ἐργῶ 8, 89, 3 u. Dion C. 54, 24. — οὕτω, ὥστε μὴ βεβαιοὺς αὐτὰς πηγάνειν. (Sch.). — ἐνθάδε ἄνδρες Männer von hier. (Sch.) vgl. 6, 38, 1. Spr. 50, 8, 15. Gemeint ist Alki- biades mit seinem Anhang. — ἐπραξαν haben behandelt, durch man- cherlei Ränke. (Dr.) — αὐτὰ für αὐτὰς die besten Hsn., τὰ περὶ τὰς σπονδὰς, vgl. zu ἀληθῆ 3, 3, 1. (Schömann zu Isae. p. 443.) αὐτὰς würde ἐπράξαν erfordern. — ἐκ τῶν aus der Zahl der. Spr. 68, 17, 9. Gemeint sind vorzugsweise Kleobulos und Xenares 5, 36 ff. (Sch.) — σφαλέντων. Spr. 47, 4, 2 u. 8. — δέ πού. Das δέ haben nur einige schlechte Hsn. — τήν. Spr.

τὴν ἐπιχείρησιν ἡμῖν οἱ ἐχθροὶ ποιήσονται, οἷς πρῶτον μὲν διὰ ξυμφορῶν ἢ ξύμβασιν καὶ ἐκ τοῦ ἀσχιόνοσ ἢ ἡμῖν κατ' ἀνάγκην ἐγένετο, **ἔπειτα ἐν αὐτῇ ταύτῃ** πολλὰ τὰ ἀμφισβητούμενα ἔχομεν. εἰσὶ δ' οἱ οὐδὲ ταύτην πω τὴν ὁμολογίαν ἐδέξαντο, καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι ἀλλ' οἱ μὲν ἄντικρος πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καὶ διὰ τὸ Λακεδαιμονίους ἐτι ἡσυχάζειν δεχημέροις σπονδαῖς καὶ αὐτοὶ κατέχονται. τάχα ἂν δ' ἴσως, εἰ δίχα ἡμῶν τὴν δύναμιν λάβοιεν, ὅπερ νῦν σπεύδομεν, καὶ πάνυ ἂν ξυνεπίθοντο μετὰ Σικελιωτῶν, οὓς πρὸ πολλῶν ἂν ἐτιμήσαντο ξυμμάχους γενέσθαι ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. ὥστε χρὴ σκοπεῖν τινα αὐτὰ καὶ μὴ μετεώρῳ τε πόλει ἀξιοῦν κινδυνεύειν καὶ ἀρχῆς ἄλλης ὀρέγεσθαι πρὶν ἢν ἔχομεν βεβαιωσώμεθα, εἰ Χαλιιδῆς γε οἱ ἐπὶ Θράκης, ἔτη τοσαῦτα ἀφαστώτες ἀπ' ἡμῶν, ἐτι ἀχειρωτοὶ εἰσι καὶ ἄλλοι τινὲς κατὰ τὰς ἡπείρους ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται. ἡμεῖς δὲ Ἐγεσταίοις δὴ οὐδὲ ξυμμάχοις ὡς ἀδικουμένοις ὀξέως βοηθοῦμεν, ἔφ' ὧν δ' αὐτοί, πάλαι ἀφαστώτων, ἀδικούμεθα ἐτι, μέλλομεν ἀμύνεσθαι;

50, 11, 1. — **διὰ** auf Veranlassung. Spr. 68, 22, 4. — **ἐκ τοῦ ἀσχιόνοσ** von einer schwachvolleren Lage aus. vgl. 1, 39, 1. **ἀπὸ γὰρ ἐδεθήσαν διὰ τὸ πιασαί.** (Sch.) vgl. 4, 117, 3. Ueber den Artikel zu 5, 60, 1. — **κατ' ἀνάγκην** nothgedrungen, eine Erläuterung des **ἐκ τοῦ ἀσχιόνοσ**. zu 4, 63, 3. — **ἔπειτα** — **ἔχομεν**, dem relativen Satz ein selbständiger angefügt. Spr. 59, 2, 6. — **ἀμφισβητούμενα** 5, 35. (Hk.) u. 42, 3. (Pp.)

§. 2. **οὐχ οἱ ἀ.** die mächtigsten. zu 1, 5, 1. — **πολεμοῦσιν**, **Κορίνθιοι**. (Sch.) 5, 32, 5. (Ds.) Oder die Diktidier 5, 35, 1 und Perdikkas 5, 83, 4? — **οἱ δὲ καί.** Spr. 69, 32, 15. (Kr. Stud. 2, S. 227). — **καὶ διὰ τὸ.** διὰ τὸ καὶ Kampe p. 12, Anstoss nehmend an καὶ neben καὶ αὐτοί. — **δεχημέροις σπονδαῖς.** zu 5, 26, 3. — **καὶ αὐτοί**, wie die Lakedämonier κατέχονται (ohne δεχημέροις σπονδαῖς). zu 5, 26, 3. — **ἂν δ' ἔφ' ἂν** die besten Hsn. zu 6, 2, 4. — **ἴσως** neben **τάχα** auch 6, 34, 2. 78, 3. vgl. Wolf zu Dem. Lept. 15. (Pp.) — **δίχα**, **διηρημένων εἰς δύο μέρη**. (Sch.) einen Theil hier, einen in Sikilien. — **ὅπερ.** Spr. 46, 6, 3. vgl. 6, 79, 2 mit 1, 141, 5. 5, 16, 2 u. 6, 39, 2. — **καὶ πάνυ.** Spr. 69, 32, 18. — **ξυνεπίθοντο.** ξυνεπιθεῖντο nur schlechte Hsn. — **πρό.** Spr. 68, 15, 2. vgl. 3, 40, 6.

§. 3. **τινά** man, wir, wie 6, 11, 1. 48, 2. (Didot.) Spr. 51, 16, 8. — **αὐτὰ** diese Verhältnisse. zu 4, 64, 1. — **μετεώρῳ.** τῆς πόλεωσ ἡμῶν οὐκ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ὀρμούσῃ. **μετῆνεκται δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν πλοίων τῶν μήπω ὠρμισμένων.** (Sch.) — **τε πόλει τῇ πόλει** Kr. Bruchst., wofür einigermassen das Sch. spricht: **τῆσ πόλεωσ ἡμῶν οὐκ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ὀρμούσῃ.** (Pp.) vgl. 6, 47, 2. Ueber den Da. zu 2, 65, 4. — **πρὶν** ohne ἂν. Spr. 54, 17, 3. vgl. Reg. unter **πρὶν**. — **εἰ X. γε.** Ein Beweis scheint wenigstens darin zu liegen dass die Ch. Spr. 65, 5, 7. — **ἐπι.** Spr. 68, 40, 2. — **ἀφαστώτες** 1, 58, 1. (Pp.) — **ἡπείρους** festländische Gegenden. — **ἐνδοιαστῶσ, οὐ βεβαίωσ.** (Sch.) vgl. 8, 87, 4. Her. 7, 174 u. οἱ ἐνδοιάζοντες **γίλοι** 6, 91, 4. vgl. zu 1, 122, 3. — **δῆ, δῆθεν.** (Sch.) Dagegen ist die Stellung; also: eben, gerade, mit Ironie. — **βοηθοῦμεν.** Spr. 53, 1, 9. — **ἔφ' ὧν.** Spr. 51, 13, 2. — **αὐτοί** für αὐτῶν Reiske. — **ἐτι**, sonst zu **μέλλομεν** gezogen, gehört wohl zu **ἀδικούμεθα** als Gegensatz zu **πάλαι**, wie vorher **ἐτι ἀχειρωτοὶ εἰσιν**. — **ἀμύνεσθαι**; Sonst steht hier ein Punct und nach **βοηθοῦμεν** ein Kolon.

καίτοι το
σαιμεν.
ἀνόητο
μὴ κατ
λιῶται
ἡμῖν γ
λιστα γ
ἐκαστοι
γὰρ ἂν
ἐπὶ τῶ
δ' ἂν οἱ
μετα,
εἰ δὲ σ
θαντο.
πεῖραν

C.

5. 86, 2.
weit e
ben Ob
59, 1
Spr. 5
gleich
vgl. 6,
ausser
§.
δυναί.
langt
ἐκφοβ
6, 5, 1
ἦγον ε
ἀρχῆν
gegen d
§
60, 7,
ποι. (S
sich so
zu ergä
so nich
μάλοσ
zu 1, 3
ὀλιγο
Nähe
69, 7.
Sachen
§
115, 3.
rentia,
major
Εργρ
Macht

καίτοι τοὺς μὲν κατεργασάμενοι κἂν κατάσχοιμεν· τῶν δ' εἰ καὶ κρατή-11
 σαμεν, διὰ πολλοῦ γε καὶ πολλῶν ὄντων χαλεπῶς ἂν ἄρχην δυναίμεθα.
 ἀνόητον δ' ἐπὶ τοιοῦτους ἵνα ὦν κρατήσας τε μὴ κατασχῆσαι τις καὶ
 μὴ κατορθώσας μὴ ἐν τῷ ὁμοίῳ καὶ πρὶν ἐπιχειρῆσαι ἔσται. Σικε-2
 λιῶται δ' ἂν μοι δοκοῦσιν, ὡς γε νῦν ἔχουσι, καὶ ἐτι ἂν ἦσσαν δεινοὶ
 ἡμῖν γενέσθαι, εἰ ἄρξειαν αὐτῶν Συρακόσιοι, ὅπερ οἱ Ἐγεσταῖοι μά-
 λιστα ἡμᾶς ἐκφοβοῦσιν. νῦν μὲν γὰρ κἂν ἔλθοιεν ἴσως Λακεδαιμονίων
 ἕκαστοι χάριτι, ἐκείνως δ' οὐκ εἰκὸς ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν στρατεῦσαι· ὧ³
 γὰρ ἂν τρόπῳ τὴν ἡμετέραν μετὰ Πελοποννησίων ἀφέλονται, εἰκὸς
 ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ τὴν σφετέρην διὰ τοῦ αὐτοῦ καθαιρεθῆναι. ἡμᾶς
 δ' ἂν οἱ ἐκεῖ Ἕλληγες μάλιστα μὲν ἐπεπληγμένοι εἴεν, εἰ μὴ ἀφικολί-
 μεθα, ἔπειτα δὲ καὶ εἰ δεῖξαντες τὴν δύναμιν δι' ὀλίγον ἀπέλθοιμεν·
 εἰ δὲ σφαλερήμεν τι, τάχιστ' ἂν ὑπεριδόντες μετὰ τῶν ἐνθάδε ἐπί-
 θοντο. τὰ γὰρ διὰ πλείστον πάντες ἴσμεν θανατιζόμενα καὶ τὰ
 πείραν ἡμῶν τῆς δόξης δόντα. ὅπερ νῦν ὑμεῖς ὡς Ἀθηναῖοι ἐς Λακε-

C. 11. § 1. κατεργασάμενοι überwältigen, wie 4, 85, 2. 6, 33, 5. 86, 2. Her. 8, 100, 1. — τῶν δέ, τῶν Σικελιωτῶν. (Sch.) — διὰ πολλοῦ die weit entfernt. vgl. § 4, 3, 94, 4 u. zu 2, 29, 3. — ὦν ist zu beiden Verben Object, wie der Ge. 7, 5, 3 E. Spr. 60, 5, 2. — τε καὶ. Spr. 69, 59, 1. Ueber die Verbindung des selbständigen Satzes mit dem relativen Spr. 59, 2, 6. vgl. Kr. zu Blumes Lyk. 3, 5. — ἐν τῷ ὁμοίῳ in der gleichen Lage. (Hl.) Spr. 43, 4, 4 u. 22. Ueber καὶ als Spr. 69, 32, 5. vgl. 6, 21, 2. ὁμοίως καὶ πρὶν 7, 28, 4. — ἔσται. Dann nämlich werden wir ausser den gemachten Opfern noch neue Feinde haben 6, 10, 1.

§ 2. ἂν — ἂν. Spr. 69, 7, 3. — καὶ ἐτι sogar noch. (Va.) οὔτε νῦν εἰσι δεινοί, καὶ ἐτι ἦτιον ἔσονται δεινοί. (Sch.) — ἀρξειαν die Herrschaft erlangt haben möchten. Spr. 53, 5, 2. vgl. zu 5, 91, 2. — ὅπερ ἡμᾶς ἐκφοβοῦσι, wie ὄν φόβον ἡμᾶς ἐκφοβοῦσιν. Spr. 46, 11, 2. Ueber die Sache 6, 6, 3. — ἕκαστοι einzelne Staaten; oder ὡς ἕκαστοι? — ἐκείνως, ἦγον εἰ ἀρχθεῖεν ὑπὸ Συρακουσίων. (Sch.) zu 1, 77, 2. 3, 46, 2. — ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν eine herrschende Macht gegen die andere, die Syrakosier gegen die Athener. Spr. 50, 4, 9. — στρατεῦσαι. Spr. 53, 1, 10. vgl. zu 1, 81, 2.

§ 3. ἀφέλονται. ἀφείλοντο? „Erg. ἡμᾶς. vgl. 8, 76, 3.“ (Pp.) Spr. 60, 7, 1. — τῶν αὐτῶν, τῶν Πελοποννησίων. (Sch.) — διὰ τοῦ αὐτοῦ, τρόπου. (Sch.) Nämlich als angebliche Befreier der Hellenen. (Pp.) Λιὰ τρόπον findet sich sonst bei Thuk. schwerlich und überhaupt wohl selten; τρόπου nicht zu ergänzen wäre unstatthaft, da man διὰ τοῦτου, διὰ τοῦ αὐτοῦ substantivirt so nicht sagte. Verschieden δὲ αὐτοῦ. 6, 15, 1. — ἡμᾶς. Spr. 46, 10, 1. μάλιστα μὲν am meisten, anders als es gewöhnlich steht. Spr. 65, 5, 12. zu 1, 32, 1 u. 6, 16, 5. — δεῖξαντες, ἐπιδείξαντες 6, 47, 2. (Ds.) — δι' ὀλίγον, ταχέως. (Sch.) Passender verbindet Hl. es mit δεῖξαντες in der Nähe zeigen, um sie mehr als durch den blossen Ruf zu schrecken. zu 2, 89, 7. — ὑπεριδόντες, καταφρονήσαντες ἡμῶν. (Sch.) zu 5, 6, 3. 43, 2. von Sachen 4, 62, 2. 6, 18, 4. — ἐπίθοντο. ἐπιθύντο schlechte Hsn.

§ 4. τὰ διὰ πλείστον das Entlegenste. vgl. 3, 94, 4 und zu 4, 115, 3. Spr. 50, 5, 8 u. 68, 22, 3. Tac. A. 1, 47: major e longinquo reverentia. (Didot.) Agric. 30: omne ignotum pro magnifico est. (Hk.) Liv. 28, 44: major ignotarum rerum est terror. (Pp.) — πείραν τῆς δόξης διδόναι Erprobung des Rufes gewähren, in wiefern demselben die wirkliche Macht entspricht. (vgl. Plut. Galba 20.) — ὅπερ will Ba., τὰ γὰρ — δόντα

δαμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους πεπόνθατε, διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτῶν πρὸς ἃ ἐφοβέσθε τὸ πρῶτον περιγεγενησθαι καταφρονήσαντες ἤδη καὶ Σικελίας ἐπίεσθε. *χορὴ δὲ μὴ πρὸς τὰς τύχας τῶν ἐναντίων ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ τὰς διανοίας κρατήσαντας θυροεῖν· μηδὲ Λακεδαιμονίους ἄλλο τι ἡγήσασθαι ἢ διὰ τὸ αἰσχροὺν σκοπεῖν ὅτω τρόπῳ ἔτι καὶ νῦν, ἣν δύνωνται, σφήλαντες ἡμᾶς τὸ σφέτερον ἀπρεπὲς εὖ θήσονται, ὅσω καὶ περὶ πλείστον καὶ διὰ πλείστον δόξαν ἀρετῆς μελετῶσιν. ὥστε οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Ἐγισταίων ἡμῖν, ἀνδρῶν βαρβάρων, ὁ ἀγών, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ' ὅπως πόλιν δι' ὀλιγαρχίας ἐπιβουλεύουσιν ὀξέως φυλαξώμεθα. καὶ μεμνήσθαι χορὴ ἡμᾶς ὅτι νεωστὶ ἀπὸ νόσου μεγάλης καὶ πολέμου βραχὺ τι κελωφήκαμεν, ὥστε καὶ χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ἠῤῥῆσθαι, καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἡμῶν δίκαιον ἐνθάδε [εἶναι] ἀναλοῦν καὶ μὴ ὑπὲρ*

parenthetisch denkend, auf *ἐπεριδόντες ἂν ἐπίθοντο* beziehen. Unelidlich! Mir scheint ein Satz ausgefallen zu sein, etwa: Je mehr man frühere Ueber-schätzung bemerkt, desto grössere Missachtung pflegt einzutreten. (Kr. Bruchst.) — *ὅπερ ἐς Α. πεπόνθατε* wie es euch in Bezug auf die L. ergangen ist. zu 4, 17, 3. vgl. 1, 80, 1, 6, 13, 2, 104, 4. — *παρὰ γνώμην, παρ' ἐπίδα.* (Sch.) vgl. 4, 40, 1, 127, 1. — *αὐτῶν* hängt von *περιγεγενησθαι* ab. (Sch.) — *πρὸς ἃ* in Bezug auf das was. vgl. 6, 64, 3 u. Spr. 51, 13, 6. Doch kann man auch auflösen: *πρὸς ταῦτα πρὸς ἃ.* Spr. 51, 13, 7. vgl. Lyk. Leokr. 129: *εἰς αὐτὸ τοῦτο τὴν τιμωρίαν τάξαντες εἰς ὃ μάλιστα φοβούμενοι τυγχάνου-σιν.* Bezeichnet wird der Lakedämonier Ueberlegenheit im Landkriege. vgl. 1, 143, 4. 4, 12, 3. — *ἐπίεσθε*, expegetisch. Spr. 59, 1, 5. vgl. zu 2, 60, 3 u. Heindorf zu Plat. Phäd. 36. Die besten Hsn. haben *ἐπίεσθαι*, was, von Kampfe S. 15 vertheidigt, sich doch nur hart an *ὑπὲρ πεπόνθατε* anschlies-sen liesse.

§ 5. *πρὸς τὰς* in Bezug auf, hier so viel als *διὰ τὰς*, wie 8, 2, 1. vgl. mit 5, 14, 2. — *τύχας* Unfälle, wie 1, 84, 3. — *τὰς διανοίας, δηλονότι τῶν πολεμίων.* (Sch.) Also: über die Pläne, Entwürfe der Feinde obsiegend, an Einsicht ihnen darin überlegen, unbesorgt, zu-versichtlich sein. vgl. 1, 84, 3. 140, 2. 144, 1 u. zu 6, 31, 1. — *θυρο-εῖν* für *θυροεῖν* Gō. nach Thuk. Weise. — *μηδὲ — σκοπεῖν, μὴ νομίσετε* [= *ἡγήσασθε*] *Α. ἄλλο τι σκοπεῖν ἢ διὰ τὸ αἰσχροῦς ἐπιεῖσθαι σπεῖδεν.* (Sch.) — *ἄλλο τι.* Spr. 62, 3, 7. — *ἔτι καὶ νῦν*, dem Frieden zu Trotz. — *ἀπρε-πὲς, ἀδοξίαν.* (Sch.) vgl. 5, 46, 1. (Pp.) — *εὖ θήσονται, ἀναμαγέσονται.* (Sch.) wohl bestellen, abthun. zu 1, 75, 2. (76, 1.) Eig. ist hier eine Brachylogie für: *τὰ ἐαυτῶν, ἀπρεπῆ ὄντα, εὖ θήσονται.* — *ὅσω* da. Spr. 51, 10, 5 u. zu 1, 68, 2. — *περὶ πλείστον, ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα.* (Sch.) Spr. 68, 31, 5. — *διὰ πλείστον, ἐκ πλείστω χρόνῳ.* (Sch.) vgl. zu 1, 77, 4. 4, 93, 1. — *μελετῶσιν, θηρόνται.* (Sch.) anstreben. — *δι' ὀλιγαρχίας* unter einer Oligarchie. zu 4, 8, 6. 30, 1. Dem. 15, 19: *οὐκ ἔσιν ὅπως, εἰ δ' ὀλιγαρχίας ἕπαντα σοτήσεται, τὸν παρ' ἡμῖν δῆμον εἰσούσιν.* vgl. Ind. Dem. — *ἐπιβουλεύουσιν, ἡμῖν δηλονότι.* (Sch.) — *ὀξέως* gehört wohl zu *φυλαξώμεθα.* (Hl.) vgl. 6, 10, 3. — *φυλαξώμεθα. φυλαξόμεθα* eine Hs.

C. 12. § 1. *κλωφήκαμεν.* Soph. Aj. 61: *τοῦδ' ἐλώγησεν πόνου.* (Bl.) vgl. Lex. Plat. Ein (in der att. Prosa) ziemlich seltenes Wort, bei Thuk. nur noch und anders 2, 49, 2 u. 7, 77, 3. — *τοῖς σώμασιν.* vgl. 6, 26, 2. Der Artikel nur hier, wo eine bestimmte Hinweisung vorliegt, nicht bei *χρήμασι*, wo nicht bestimmte Gelder bezeichnet werden. (Kampfe S. 15.) — *εἶναι,*

ἀνδρῶν φυγάδων τῶνδε ἐπικουρίας δεομένων, οἷς τό τε ψεύσασθαι κα-
λῶς χρήσιμον καὶ τῷ τοῦ πέλας κινδύνῳ, αὐτῶν λόγους μόνον παρα-
σχομένους, ἢ κατορθώσαντας χάριν μὴ ἀξίαν εἶδέναι ἢ πταίσαντας
ποῦ τοὺς φίλους Ξυναπολέσαι. εἴ τε τις ἄρχην ἄσμενος αἰρεθεῖς²
παραίνει ὑμῖν ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώ-
τερος ἔτι ὢν ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως Θανμασθῆ μὲν ἀπὸ τῆς ἵπποτροφίας,
διὰ δὲ πολυτέλειαν καὶ ὠφεληθῆ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ
ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπόρνεσθαι, νομι-
σατε δὲ τοὺς τοιοῦτους τὰ μὲν δημόσια ἀδικεῖν τὰ δὲ ἴδια ἀνα-
λοῦν, καὶ τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι καὶ μὴ οἷον νεωτέρως βουλευέσασθαι
τε καὶ ὄξείως μεταχειρίσαι. οὗς ἐγὼ ὄρων νῦν ἐνθάδε τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ¹³

ἔξιναι. (Sch. u. Reiz z. Vig. 177 p. 750.) vgl. 4, 34, 9. 5, 40, 2. 7, 11, 8.
(Pp.) Unpassend; ich lasse es mit Hk. von *μεινῆσθαι* abhängen, aus dem
etwa *νομίζειν* vorschwebte, ein Uebergang wie öfter. Bl. vermuthet *οἶμαι*.
Es mit einigen Hsn. zu streichen wäre bedenklich. — *φυγάδων*. Mit Bezug
auf die Leontiner. vgl. 6, 19 u. Plat. Nic. 12. — *τῶνδε*. Spr. 50, 11, 22. —
καλῶς, ἢτοι πιθανῶς. (Sch.) zu 1, 5, 2. — *τοῦ πέλας*. Spr. 44, 1, 6 u. zu
1, 32, 3. — *κινδύνῳ* durch, mit Gefahr, auf *κατορθώσαντας* und *πταί-
σαντας* zu beziehen. (Ds.) vgl. § 2. — *αὐτῶν* Bekker. *αὐτῶν* für *αὐτοῦς* die
besten Hsn. Der Sinn: von sich, aus ihren Mitteln. (Wex Ep. crit p.
10?) — *Ξυναπολέσαι* für *Ξυναπολέσθαι* Reiske. Der Inf. hängt noch von
χρήσιμον ab. Da dies aber in der gewöhnlichen Bedeutung nicht mehr passt,
so erklärt es Ds. *ἐν χρήσει ὄν, σύνηδες* und Pp. meint dass es wenigstens
zu *Ξυναπολέσαι* in diesem Sinne zu denken sei. Doch diese Erklärung scheint
weder dem Sprachgebrauche des Th. noch anderer Attiker gemäss zu sein.
Es schwebte hier wohl allgemein aus *χρήσιμον* ein *οὐδὲν διαφέρει* vor. Oder
ist *χρήσιμον* zu streichen und *οἷον τε* für *οἷς τό τε* zu lesen?

§ 2. εἴ τε. Spr. 69, 25, 2 u. zu 1, 35, 2. — *τις ταῦτα διὰ τὸν αὐστρά-
τηγον Ἀλκιβιάδην*. (Sch.) — *ἄσμενος αἰρεθεῖς*. zu 6, 8, 3. — *ἄλλως τε*
ist an *παραίνει* anzuschliessen. — *ἐς τό, ἀπὸ τοῦ ἢ ὥστε*. (Sch.) vgl. 7, 67, 3.
— *ἵπποτροφίας*, mit der er als Strateg besonders glänzend zu prunken
gedenkt. Ein doch auch ungeschickter Sinn. Die Deutung: um für die Zu-
kunft Mittel zur Hippotrophie zu erwerben, sucht hier was im folg. Satze ent-
halten ist. Sonst vermuthete ich: *ἀπὸ τῆς στρατηγίας ὥσπερ ἀπὸ τῆς ἵπποτρο-
φίας*. Ueber die Sache zu 6, 15, 2. — *διὰ δὲ π.*, d. h. zur Bestreitung seines
Aufwandes. „Ueber diesen Athen. 12 p. 534.“ (Bl.) — *ὠφεληθῆ ἔξ*, wie
Lys. 21, 18. 27, 7. Dem. 52, 11: *ἐκ τοῦ πρᾶγματος (οὐδὲν) ζημώσομαι*. —
ἐμπαράσχητε gewähret; *ἐμ* — scheint hier in der Bedeutung wie in
ἔνεσι syn. mit *ἔξεσι* zu stehen. „vgl. 7, 56, 3.“ (Pp.) — *ἐλλαμπόρνεσθαι*,
ἐναλαῖονεῖσθαι. (Sch.) vgl. 6, 16, 3 u. Lennep z. Phal. 88 p. 255. — *οἷον*
geeignenschaftet [Jüngeren um]. vgl. Spr. 55, 3, 5. [Auf fällt jedoch der
Da.] — *νεωτέρως* für *νεώτερον* Kr.: mit jugendlicher Leidenschaft.
Plat. Ges. 10 S. 907 m.: *προθυμία νεωτέρως εἰπεῖν ἡμῖν γέγονεν*. Der Da. ist
sprachwidrig. — *βουλευέσασθαι, περὶ αὐτοῦ*. (Sch.) — *μεταχειρίσαι*. zu
1, 13, 2.

C. 13. § 1. οὗς bezieht Wex eb. auf *τοιοῦτους* (den Alkibiades) und setzt
nach *ἐγὼ* und *καθημένους* Kommata. Hart! Ba. u. Pp. erklären es durch *οἷους*.
Ich vermthe *ὡς*. Kr. zu Xen. An. 5, 8, 10. — *ἐγὼ*. Spr. 51, 1, 2. vgl. 6,

παρακλευστοὺς καθήμενους φοβοῦμαι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντιπαρακλειόμην μὴ κατασχυνθῆναι, εἴ τῷ τις παρακάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξῃ, εἰ μὴ ψηφίζηται πολεμεῖν, μαλακὸς εἶναι, μηδ', ὅπερ ἂν αὐτοὶ πάθουεν, δυσέρωτας εἶναι τῶν ἀπόντων, γνόντας ὅτι ἐπιθυμία μὲν ἐλάχιστα κατορθοῦνται προνοία δὲ πλείστα, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὡς μέγιστον δὴ τῶν πρὶν κίνδυνον ἀναρριπτούσης ἀντιχειροτονεῖν καὶ ψηφίζεσθαι τοὺς μὲν Σικελιώτας οἷσπερ νῦν ὄροις χρωμένους πρὸς ἡμᾶς οὐ μεμπτοῖς, τῷ τε Ἰονίῳ κόλπῳ, παρὰ γῆν ἣν τις πλέῃ, καὶ τῷ Σικελικῷ, διὰ πελάγους, τὰ αὐτῶν νεμομένους καθ' αὐτοὺς καὶ ξυμφέρεσθαι. τοῖς δ' Ἐγεσταίοις ἰδίᾳ εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνευ Ἀθηναίων καὶ ξυνηΐψαν πρὸς Σελινουσίους τὸ πρῶτον πόλεμον, μετὰ σφῶν αὐτῶν καὶ καταλύεσθαι. καὶ τὸ λοιπὸν ξυμμάχους μὴ ποιεῖσθαι, ὡσπερ εἰώθαμεν, οἷς κακῶς μὲν πράξουσιν ἀμνησθῆναι, ὠφέλιος δ' αὐτοῖς δεῖ-

34, 6 u. Kr. zu Xen. An. 5, 8, 23. — παρακλευστοὺς, παρακεκλημένους. (Sch.) Dion C. 52, 15? Wohl εἰᾶροι des Alkibiades. Ueber den Accent Lo-beck Parall. p. 489. παρακλευστίας Reiske u. Kr. Bruchst., weil sonst ἀντιπαρακλειόμην beziehungslos ist, wesshalb Abr. παρακλευστοὺς activ deutete, dies unstatthaft. — κατασχυνθῆναι aus Ehrgefühl scheu zu werden, so dass sie gegen den Krieg zu stimmen nicht wagen, aus Furcht dass etc. (St.) — τῶνδε lässt St. von τῷ abhängen, dies auf die Jüngern beziehend. Wenn man τις nicht auf die Aeltern beziehe, scheine es, meint Pp., dass der Singular δόξῃ nicht habe gesetzt werden können. vgl. jedoch Spr. 61, 4, 1. Indess spricht für diese Erklärung τῶνδε, das nicht füglich auf die Aeltern gehen kann. — ὅπως μὴ nach φοβεῖσθαι Xen. Mem. 2, 9, 2 u. Plat. Euthyphr. 4, e. Doch hier gehört es zu κατασχυνθῆναι. (Engelhardt zu Plat. Euthyphr. 4.) — δόξῃ. δόξει eine Hs. — εἰ μὴ für ἂν war hier, wie 6, 18, 7 (u. 8, 75, 3) zu geben. Kr. z. Dion. p. 274 s. vgl. zu 4, 46, 2. — μαλακὸς εἶναι, indem er sich gegen das Unternehmen erklärt.

§ 2. αὐτοί, οἱ νεώτεροι. (Ps.) — τῶν ἀπόντων. Theop. bei Athen. 6, 261, a: τῶν μὲν ὑπαρχόντων ἡμέλων, τῶν δ' ἀπόντων ἐπεθύμων. (Bl.) — ἐλάχιστα ist der Ac. So πλείστα ὀρθοῦσθαι 3, 30, 2. 42, 4. τὰ πλείω 3, 37, 5. (Pp.) — κατορθοῦνται, οἱ ἄνθρωποι. (Ba.) Spr. 61, 4, 7. vgl. zu 2, 60, 2. Gō. will κατορθοῦται. Auch findet sich κατορθοῦσθαι bei Thuk. sonst nur passiv, 2, 63, 4. 4, 76, 4. — τῶν πρὶν. Spr. 47, 28, 10 u. zu 1, 1, 1. — ἀναρριπτούσης. zu 4, 85, 2. — νῦν erg. χρωῖνται. — οὐ μεμπτοῖς über die wir uns nicht beschweren dürfen, mit denen wir zufrieden sein können. vgl. (7, 15, 1.) Her. 7, 48 u. Arr. An. 5, 25, 3. — παρὰ γῆν ἣν. Vor παρὰ das Komma dachite schon St. vgl. 6, 18, 4. 49, 2 u. Spr. 54, 17, 7. — τῷ Σικελικῷ, πόντῳ aus κόλπῳ. Ueber dessen Umfang Strabo 2, 3 p. 123. (Pp.) — διὰ πελάγους, ἣν τις πλέῃ. (St.) — τὰ αὐτῶν νεμομένους im Genuss ihrer Besitzthümer. zu 1, 2, 1. — καθ' αὐτοὺς. zu 4, 65, 1. — ξυμφέρεσθαι ihre Angelegenheiten ausmachen. (St.) So findet sich das Wort selten, doch Her. 1, 196 u. bei Dion C. 146, 23. 424, 11. (Bl.)

§ 3. εἰπεῖν hängt gleichfalls von ἀντιπαρακλειόμην ab. — καὶ vor ξυνηΐψαν entspricht dem καὶ vor καταλύεσθαι. Spr. 69, 32, 13. — τό für τόν eine Hs. u. Va. — μετὰ σφῶν αὐτῶν auf ihre eigne Hand, ohne uns; skoptisch. — οἷς ἀμνησθῆναι solche Menschen denen wir helfen müssen. Spr. 53, 7, 7 u. 8. — ὠφέλιος für ὠφέλειος Bekker. — δ'. zu τε — καὶ 6, 11, 1. — αὐτοί. zu 4, 61, 3.

θέντες οὐ
κιν κήδε
ἐπισημα
δὲς τὸ
μαστίον
οἶμαι, κα
ὡς πλίσ
'Ο μ
πλείστα
τις κα
δης ὁ
τάλλα δ
λιστα ο
καὶ Κα
δόξῃ ὡ
μίας μ
ποτροφ

C.

z. π.

das v

(Kr. H

vor.

ist Sul

πόλεως

σόνlich

ισται.

(Matth.

p. 128

κακῶ

lautete

λατῶ

Spr. 5

2, 89

Sinne

6.) H

trete

den m

— οἱ

τί bez

figt w

4, 2.

Dion

unserr

διαβο

αἰνῶ

8

vgl. 2

schüt

θέντες οὐ τευξόμεθα. καὶ σὺ ὡς πρόταται ταῦτα, εἴπερ ἡγεῖ σοι προσή-14
κειν κήδεσθαι τε τῆς πόλεως καὶ βούλει γενέσθαι πολίτης ἀγαθός,
ἐπιψήφισε καὶ γνώμας προτίθει αὐθις Ἀθηναίους, νομίμας, εἰ ὄρω-
δεῖς τὸ ἀναψηφίσαι, τὸ μὲν λύειν τοὺς νόμους μὴ μετὰ τοσῶνδ' ἄν
μαρτύρων αἰτίαν σχεῖν, τῆς δὲ πόλεως βουλευσαμένης ἰατρὸς ἄν γενέ-
σθαι, καὶ τὸ καλῶς ἄρξει τοῦτ' εἶναι, ὅς ἄν τὴν πατριδα ὠφελήσῃ
ὡς πλεῖστα ἢ ἐκὼν εἶναι μηδὲν βλάβῃη."

Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπεν, τῶν δὲ Ἀθηναίων παρόντες οἱ μὲν¹⁵
πλεῖστοι στρατεύειν παρήγγον καὶ τὰ ἐψηφισμένα μὴ λύειν, οἱ δὲ
τινες καὶ ἀντέλεγον. ἐνήγε δὲ προθυμώτατα τὴν στρατείαν Ἀλκιβιά-
δος ὁ Κλεινίου, βουλόμενος τῷ τε Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὧν καὶ ἐς
τᾶλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἐμνήσθη, καὶ μά-
λιστα στρατηγήσαι τε ἐπιθυμῶν καὶ ἐλπίζων Σικελίαν τε δι' αὐτοῦ
καὶ Καοχηδόνα λήρυσθαι καὶ τὰ ἴδια ἅμα εὐτυχήσας χορήμασι τε καὶ
δόξῃ ὠφελήσεν. ὧν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀστώων, ταῖς ἐπιθυ-²
μίαις μείζουσιν ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ἐχρηῖτο ἐς τε τὰς ἱπ-
ποπορίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας· ὅπερ καὶ καθέειλεν ἴσπερον τὴν

C. 14. ταῦτα darüber. Kr. zu Xen. An. 5, 1, 14. — κήδεσθαι τε.
z. u. möchte man erwarten; doch s. zu 5, 11, 2. — ἐπιψήφισε berufe
das Volk zur Abstimmung; vgl. 1, 87, 1. (Dr.) Auch hiezu gehört αὐθις,
(Kr. Hal. Rec. 1820.) — γνώμας προτίθει lege es zur Besprechung
vor. zu 1, 139, 3. — ἀναψηφίσαι. αὐθις ἐπιψηφίσαι. (Va.) — τὸ λύειν
ist Subjectsac. (St.) Dann würde aber doch zu erwarten sein αὐτὸς δὲ τῆς
πόλεως. Auch findet sich αἰτίαν ἔχειν (in der Prosa) wohl nur mit einem per-
sönlichen Subject. Daher denke ich ἐξεις τὸ λύειν αἰτίαν, τὸ λύειν σοι αἰτία
ἔσται. vgl. 4, 114, 5. „Plat. Lach. p. 190, e: ἐγὼ αἴτιος τὸ σὲ ἀποκρίνασθαι.“
(Matth. Gr. § 543, 3.) — τοὺς νόμους. vgl. 3, 37, 3 u. Schoem. De com.
p. 128 s. — μῆ. Spr. 67, 7, 4. Dem Verbum entrückt, wie 6, 29, 2. —
κακῶς vor βουλευσαμένης wird nach den besten Hsn. gestrichen. Vielleicht
lautete das Gesetz etwa: τῆς πόλεως βουλευσαμένης μὴ ἐξείναι ἀναψηφίσειν. —
ἰατρὸς, πόλει παρασχὼν φάρμακον σωτηρίας Eur. Phō. 893. (Bl.) — ὅς ἄν.
Spr. 51, 13, 11 u. zu 2, 44, 1. 6, 16, 4. — ἐκὼν εἶναι. Spr. 55, 1, 1. vgl.
2, 89, 5. 7, 81, 3.

C. 15. § 1. μὲν. zu 1, 48, 2. — παριών vollkommen in demselben
Sinne wie sonst παρεθών auch 1, 67, 3. 139, 4. (Ullrich Beitr. z. Krit. 3 S.
6.) Hier und an den übrigen Stellen steht der Plural: das wirkliche Aufge-
treten eines Einzelnen hätte auch hier durch παριθών bezeichnet wer-
den müssen. Anders οὐ παριών 8, 68, 2. Beides mit Unterschied 1, 67, 3.
— οἱ δὲ τινες. Spr. 59, 1, 9. vgl. Kr. zu Xen. An. 2, 3, 15. — τῷ τε Ν.
τέ bezieht sich auf καὶ vor μάλιστα, gestellt als ob ἐπιθυμῶν nicht hinzuge-
fügt werden sollte. (Hk.) zu 5, 11, 2. — τᾶλλα — τὰ πολιτικὰ. Spr. 50,
9, 2. vgl. 1, 90, 4. — διαβόλως, ἤγουν ἐπὶ διαβολῇ καὶ κατηγορίᾳ. (Sch.)
Dion C. 46, 1: καὶ πρὸς ξυ καὶ ἐμοῦ διαβόλως ἐμνημόνευσεν. (Bl.) So steht,
unserm schlecht machen entsprechend, (προ)διαβάλλειν 6, 75, 3. 83, 3,
διαβολή 87, 1. 90, 1. — ἐμνήσθη 6, 12, 2. — αὐτοῦ, τοῦ στρατηγήσαι. (Ps.)
αὐτοῦ eine Hs. — τὰ ἴδια seinen Privatinteressen.

§ 2. ὑπό. Spr. 68, 43, 2. vgl. zu 1, 130, 1. — ἢ κατὰ. Spr. 49, 4,
vgl. 2, 50, 1. 7, 75, 4. — οὐσίαν, das (viel später) von Manchen, sehr über-
schätzt, auf 100 Talente veranschlagt wurde. Lys. 19, 52. — αἱ ἱπποπορο-

στῶν Ἀθηναίων πόλιν οὐχ ἥκιστα. φοβηθέντες γὰρ αὐτοῦ οἱ πολλοὶ τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα παρανομίας ἐς τὴν δίκαιαν καὶ τῆς διανοίας ὧν καθ' ἕνα ἐκαστον ἐν ὅτῳ γίγνεται ἐπρασσεν, ὡς τυραννίδος ἐπιθυμοῦντι πολέμοι καθέστασαν, καὶ δημοσίᾳ κράτιστα διαθέντι τὰ τοῦ πολέμου ἰδίᾳ ἐκαστοι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ ἀχθεσθέντες καὶ ἄλλοις ἐπιτρέψαντες οὐ διὰ μακροῦ ἔσφηλαν τὴν πόλιν. τότε δ' οὖν παρελθὼν τοῖς Ἀθηναίοις παρήγει τοιαύδε.

- 16 “Καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἐτέρων ὢ Ἀθηναῖοι ἄρχειν — ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδὴ μὲν Νικίας καθήματο — καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω εἶναι. ὧν γὰρ πέρι ἐπιβόητός εἰμι, τοῖς μὲν προγόνοις ἔμῳ καὶ ἐμοὶ δόξαν φέροι ταῦτα, τῇ δὲ πατρίδι καὶ ὠφελίαν. οἱ γὰρ Ἕλληνες καὶ ὑπὲρ δυνάμιν μείζω ἡμῶν τὴν πόλιν ἐνόμισαν τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ τῆς Ὀλυμπιάζε θεωρίας, πρότερον ἐλπίζοντες αὐτὴν καταπεπολεμηῆσθαι, διότι ἄρματα μὲν ἐπὶ καθήκα, ὅσα οὐδεὶς πω ἰδιώτης

φίαι τῶν μακρὰς οὐσίας κεκτημένων εἶσιν. Aristot. Pol. 6, 4, 3. vgl. Isokr. 16, 33, Dem. 18, 320. 42, 24 u. Sch. zu Pind. I, 3, 32. (Bl.) Ueber diese u. a. Luxusarten Plat. Lys. 205, c.

§ 3. τῆς τε — δίκαιαν, τὸ παρανόμως διαπῦσθαι ἢ τὸ παρανόμως τῷ ἑαυτοῦ σῶματι χρῆσθαι κατὰ τὰς διατριβὰς. (Sch.) — παρανομία Ueberhebung, wie 1, 132. 2, 6, 28, 2 u. Andok. g. Alk. 30. vgl. zu Isos 6, 16, 4. Anders deutete es Plat. Alk. 6. — ἐς τὴν. Spr. 50, 9, 9. Eingeschoben 6, 28, 2. — ὧν hängt wie διανοίας von μέγεθος ab: seines Geistes hohes Streben in den Dingen die. Spr. 47, 9, 6. Her. 6, 2: ἐπέδουε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πρὸς Λαρτίον πολέμου. — καθ' ἕνα ἐκαστον jedes für sich, einzeln, stets so gestellt. Dem. 2, 24: σεσώκατε πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἕνα αὐτῶν ἐκαστον ἐν μέρει. vgl. Kr. Stud. 2 S. 236. — ἐν ὅτῳ γίγνεται an welchem Geschäft, Unternehmen er als Leiter Theil nahm. — διαθέντι für διαθέντα nur eine Hs., διαθέντος eine am Rande, was freilich correcter wäre, da dieser Da. neben τοῖς ἐπιτηδεύμασι ungeschickt mit ἀχθεσθέντες verbunden wird, wenn nicht εἶνοι oder Aehnliches nach πολέμου ausgefallen ist. Den Da. τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ zu deuten: wegen seiner Lebensweise (Bö.) scheint unzulässig. — ἐπιτρέψαντες, τὰ τοῦ πολέμου. (Sch.) — διὰ μακροῦ nach langer Zwischenzeit, noch 6, 91, 2. Spr. 68, 22, 3. — τοῖς Ἀθηναίοις zwingt die Stellung mit παρελθὼν zu verbinden. vgl. 6, 19. 32, 3. 35. 72, 1.

C. 16. § 1. καὶ προσήκει. zu 2, 60, 1. — ἐτέρων. Spr. 47, 27, 1 u. zu 1, 85, 2. Seine Ansprüche (προσήκει) entwickelt er § 1—5; seine Würdigkeit § 6. — ἐντεῦθεν. Spr. 47, 13, 9. — ἐπιβόητος, ὁ μοχθηρὰν ἔχων φημην. Ammon. p. 42. Ein seltenes Wort, das Dion C. einige Male gebraucht. (Bl.) vgl. § 6. — ταῦτα. Spr. 51, 5, 1 E.

§ 2. μείζω für μεγάλην als ob τῆς δυνάμεως vorherginge. (Bl.) — τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ, διαπρεψάντος ἐμοῦ. (Sch.) Der Ausdruck ist ungewöhnlich; über ἐμός Spr. 51, 4, 7. vgl. 2, 61, 2. Er bezieht sich auch auf das Gefolge und den sonstigen Aufwand bei der Festschau, wahrscheinlich Ol. 89. — καταπεπολεμηῆσθαι. καταπεπολεμηῆσθαι? — ἄρματα. Dass vier Wörter hinter einander auf (ein kurzes) α endigen ist denn doch wohl nur zufällig, hier gewiss nicht kakophon. vgl. Lobeck Parall. p. 54. — καθήκα. Lob. z Phryn. p. 398. (Gö.) Plat. Ages. 20: ἄρμα καθέσσαν Ὀλυμπίαν ἀγωνίσασθαι. vgl. Kr.

πρότερον, ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην καὶ τᾶλλα
 ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην. νόμῳ μὲν γὰρ τιμῇ τὰ τοιαῦτα,³
 ἐκ δὲ τοῦ δρωμένου καὶ δύναμις ἅμα ὑπονοεῖται. καὶ ὅσα αὐτὸ ἐν τῇ
 πόλει χορηγίας ἢ ἄλλῳ τῷ λαμπρόνομαι, τοῖς μὲν ἀστοῖς φρονεῖται
 φύσει, πρὸς δὲ τοὺς ξένους καὶ αὐτῇ ἰσχὺς φαίνεται. καὶ οὐκ ἀχρη-
 στος ἦδ' ἢ ἄνοια ὅς ἂν τοῖς ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον ἀλλὰ καὶ
 τὴν πόλιν ὠφελῆ, οὐδὲ γε ἄδικον ἐφ' ἑαυτῷ μέγα φρονοῦντα μὴ ἴσον
 εἶναι, ἐπεὶ καὶ ὁ κακῶς πράσσων πρὸς οὐδένα τῆς ξυμφορᾶς ἰσομοιρεῖ.
 ἀλλ' ὡσπερ δυστυχοῦντες οὐ προσαγορευόμεθα, ἐν τῷ ὁμοίῳ τις ἀνε-
 χέσθω καὶ ὑπὸ τῶν εὐπραγοῦντων ὑπερφρονούμενος, ἢ τὰ ἴσα νέμων
 τὰ ὁμοῖα ἀντάξιόντα. οἶδα δὲ τοὺς τοιούτους καὶ ὅσοι ἐν τινος λαμ-⁵
 πρότητι προέσχον ἐν μὲν τῷ κατ' αὐτοὺς βίῳ λυπηροὺς ὄντας, τοῖς

zu Xen. An. 4, 8, 27. — ἐνίκησα, πρώτος ἐγενόμην Isokr. 16, 34. Her. 6, 122:
 ἔπη νικήσας, τεθρίππῳ δὲ δεύτερος γενόμενος. — τέταρτος. τρίτος Isokr. u.
 Eur. bei Plut. Alk. 11. — ἀξίως. Isokr. eb.: ἐν ταῖς θυσίαις καὶ ταῖς ἄλλαις
 ταῖς περὶ τὴν ἑορτὴν δαπάναις ἀφειδῶς δέκευτο καὶ μεγαλοπρεπῶς. vgl. die
 Erkl. zu Athen. 1, 3 (C. 5).

§ 3. νόμῳ dem Herkommen nach. (Hl.?) — τιμῇ τὰ τ. II, 97:
 λῶβη τίθει γ' ἔσσειται. Spr. 61, 7, 5. — τοῦ δρωμένου. zu 5, 102. — καὶ
 ὅσα αὐτ. zu 1, 91, 4. — ἄλλῳ τῷ, ἐκουσίαις ἑορτασίμοις ἀναλώμασι. (Sch.)
 Gymnasiarchien und Trierarchien erwähnt Isokr. 16, 35. — λαμπρόνομαι.
 vgl. 6, 12, 2. — αὐτῇ für αὐτῆς gute Hsn. Spr. 61, 7.

§ 4. ἦδ' ἢ ἄνοια für ἢ διάνοια Sch., Muret u. einige Hsn. vgl. 6, 17, 1.
 Der starke Ausdruck war vom Nikias zwar nicht öffentlich ausgesprochen, aber
 sonst gewiss vielfach vom Alkibiades ausgesagt. Εἰρωνεύεται ὁ ἄ. λέγων ὅτι
 εἰ καὶ ἀνόητος γαίνομαι τινα, ἀλλ' οὐν τῇ πόλει οὐκ ἀχρηστὸς ἐστὶ μὲν ἢ ἄνοια,
 ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμος. (Sch.) — ὅς ἂν. zu 6, 14. — τέλεσι, δαπάναις. (Sch.)
 vgl. 4, 60, 2. — φρονοῦντα ist nicht Subject sondern zu dem aus dem
 Vorhergehenden zu denkenden Subject Apposition: dass er, eingebildet
 auf sich. Spr. 55, 2, 6. Daher habe ich nach ὠφελῆ nur ein Komma ge-
 setzt. — πρὸς mit. Spr. 68, 39, 4. — πρὸς οὐδένα neben οὐδὲ πρὸς ἕνα.
 Spr. 24, 2, 2. Getrennt finden sich οὐδεὶς und μηδεὶς bei Thuk. so wohl nur
 5, 111, 1; wohl nie bei Herodot u. den Tragikern; überall wohl nie die
 Plurale οὐδένας etc. — ἴσον ist Gegensatz der παρανομία 6, 15, 3. — ἰσο-
 μοιρεῖ (mit Bezug auf ἴσον) Gleichheit des Antheils hat, in sofern
 Niemand ihm von seinem Unglück etwas abnimmt, es ihm tragen hilft. (Va.)
 Dion. Arch. 7, 14: ἰσομοιρεῖν οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἀπέφαινον τοῖς πένησι τοὺς εὐ-
 πόρους. — προσαγορευόμεθα wir werden freundlich angeredet.
 (St.) also mittelbar für: wir werden geachtet. (Sch.) Weniger befremden
 würde προσηγορούμεθα. — ἐν τῷ ὁμοίῳ, ὁμοίως. Spr. 43, 4, 5 u. zu 4,
 106, 1. — εὐπραγεῖν ist bei den Frühern selten. — ὑπερφρονούμενος.
 Spr. 56, 6, 1. Das Wort ist milder als καταφρονούμενος und stärker als ὑπερ-
 ορώμενος. vgl. 3, 39, 5 u. 6, 68, 2. — τὰ ἴσα νέμων, indem er sich mit
 dem Unglücklichen oder Geringeren gleich stellt. (Sch.) — ἀντάξιόντα ver-
 lange gegentheilig von den Höhern oder Glücklichen für sich. Das Wort
 wohl nur hier.

§ 5. τοὺς τοιούτους, dem Alkibiades Aehnliche. — ἐν τινος, ἐν τινος
 πράγματι. (Sch.) — προέσχον, κρείττους ἐγένοντο. (Sch.) — ἐν τῷ κατ'
 αὐτοὺς βίῳ in ihrem Zeitalter. (Hl.) Spr. 68, 25, 1 E. Diod. 3, 66:
 μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου. Her. 6, 109: μνημόσυνα λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀν-
 θρώπων βίον. — λυπηροὺς lästig als sie verdunkelnde, ἐπιδη καὶ ὁ φθό-

ὁμοίοις μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ξυνόντας, τῶν δὲ ἔπειτα ἀνθρώπων προσπολήσιν τε ξυγγενείας τισὶ καὶ μὴ οὔσων καταλιπόντας, καὶ ἧς ἂν ὡσι πατρίδος, ταύτῃ αὐχῆσιν ὡς οὐ περὶ ἄλλοτριῶν οὐδ' ἀμαρτόντων, ἀλλ' ὡς περὶ σφετέρων τε καὶ καλὰ πράξαντων. ὦν ἐγὼ ὀρεγόμενος καὶ διὰ ταῦτα τὰ ἴδια ἐπιβοούμενος τὰ δημόσια σκοπεῖτε εἴ του χεῖρον μεταχειρίζω. Πελοποννήσου γὰρ τὰ δυνατώτατα ξυστήσας ἄνευ μεγάλου ὑμῖν κινδύνου καὶ δαπάνης Λακεδαιμονίους ἐς μίαν ἡμέραν κατέστησα ἐν Μαντινείᾳ περὶ τῶν ἀπάντων ἀγωνισασθαι· ἐξ οὗ καὶ περιγεγόμενοι τῇ μάχῃ οὐδέπω καὶ νῦν βεβαίως 17 θαρσοῦσιν. καὶ ταῦτα ἢ ἐμὴ νιότης καὶ ἄνοια, παρὰ φύσιν δοκοῦσα εἶναι, ἐς τὴν Πελοποννησίων δύναμιν λόγοις τε πρόεπονσιν ὠμίλησε καὶ ὀργῇ πίστιν παρασχομένη ἐπεισεν. καὶ νῦν μὴ πεφόβησθε αὐτήν, ἀλλ' ἕως ἐγὼ τὸ ἐτι ἀκμάζω μετ' αὐτῆς καὶ ὁ Νικίας εὐτυχῆς δοκεῖ εἶναι, ἀποχρήσασθε τῇ ἑκατέρου ἡμῶν ὠφελίᾳ. καὶ τὸν ἐς τὴν Σι-

νος λύπη κατὰ τὸ γένος ἐστί. (Sch.) vgl. 2, 45, 1. (Pp.) — μὲν μάλιστα. Die gew. Stellung wäre μάλιστα μὲν ἐν τοῖς ὁμοίοις. Doch auch jene Stellung findet sich hin und wieder. Kr. zu Xen. An. 7, 7, 19 lat. Ausg. vgl. Soph. Phil. 1285. — ξυνόντας mit denen sie verköhren. (Ps.) Erg. λοιπῶν ὄντας. (Sch.) — τῶν ἀνθρώπων hängt von πρὶ ab. (Haase Uebers.) — προσποίησιν — καταλιπόντας Ansprüche auf Verwandtschaft, selbst wenn sie unbegründet sind, zurücklassen. — σφετέρων ihnen Angehörige. — καλὰ πράσσειν hier von glänzenden Thaten. Sonst anders. Kr. zu Xen. An. 6, 2, 8 lat. Ausg. — αὐχῆσιν hat auch Thuk. nur hier; sonst findet es sich wohl nirgends.

§ 6. ὦν, καλῶν, nach solchem Ruhme. — ἐπιβοούμενος. zu § 1. — μεταχειρίζω. zu 1, 13, 2. — τὰ δυνατώτατα Argeier, Mantineer, Eleer 5, 46 ff. 52. — ξυστήσας. vgl. 6, 85, 3. Her. 6, 74: συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ. (Bl.) — ἐς μίαν ἢ. Spr. 68, 21, 10. vgl. 4, 89, 1. — κατέστησα, ἡνάγκασα. (Sch.) 5, 54 ff. — τῶν ἀπάντων. zu 6, 6, 3. — ἀγωνισασθαι. Her. 5, 94: κρατήσας αὐτοῦ κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἐναντοῦ νόθον. Isocr. 7, 37: τὴν ἐξ' Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐπέστησαν ἐπιμειβεσθαι τῆς εὐκομίας. — καὶ περιγεγόμενοι. Spr. 56, 13, 2. — καὶ könnte verdächtig scheinen als schon in οὐδὲ enthalten. Xen. An. 7, 6, 35: πραγματευόμενος οὐδὲ νῦν πο πέπανμαι. Doch vgl. Plat. Hipp. 293, c: καὶ οὐδέπω καὶ τήμερον, φήσει, οἷός τ' εἶ.

C. 17. § 1. ταῦτα — ὠμίλησε diese Verhandlungen, d. h. so erfolgreiche, hat meine Jugend und meine, wie es scheint, wie ich beschuldigt werde, widernatürliche, alles Mass überschreitende, Unvernunft gegen die Macht der Peloponnesier mit angemessenen Worten geführt. Spr. 46, 5, 4. vgl. 2, 37, 3 u. Schoem. z. Isae. p. 412. — ὀργῇ mit Feuereifer, ardore. vgl. zu 1, 140, 1. 7, 68, 1, wie λόγοις, wegen der Stellung des τέ auf Alkibiades zu beziehen. — πίστιν Zuversicht bei mir und Andern. zu 1, 120, 4. — παρασχομένη. Das ι subscr. habe ich nach zwei guten Hsn. hinzugefügt. — ἐπεισεν, als Redner, wie 5, 61, 2. 5, 52, 2. — ἐπεισεν. — ἕως für ἐπεισε καὶ νῦν μὴ πεφόβησθαι αὐτήν. ἀλλ' ἕως J. G. Schneider u. Bekker (nach Reiske?). — καὶ νῦν und so (demnach) auch jetzt. Spr. 69, 32, 8. vgl. 6, 36, 2. 83, 2. 89, 2. (7, 15, 1.) — αὐτήν, τὴν νεότητα ἢ τὴν ἄνοιαν. (Sch.) Richtig, weil auch μετ' αὐτῆς sich darauf bezieht. — εὐτυχῆς auch noch 5, 16, 1. 7, 77, 2. (Pp.) — ἀποχρήσασθε gebraucht reichlich. zu 1, 68, 4. — ἑκατέρου ὠφελίᾳ Nutzen von

κλίαν
ὄχλους
τῶν πα
περι ο
τὰ ἐν
γων π
μὴ κα
οὔτων
γὼς τρ
προσχ
μὴν οἰ

beidet
Ge. bei
zu 3, 4

§
vgl. §
Dion C
2, 25,
τοῖς πα
Ver
wieder
vorher
μεταβο
ὄσπερ
vgl. Kr
werden
νομιμ
τῶν ἰσα
timus;
— ὅ τι
πρὸς το
στασι
Spr. 59
Allein
Worte
haben
Land
erhalten
31, 9,
größe d
§
vgl. 1,
vgl. 2,
Behag
schlie
3, 4, v
Spr. 53
§
πῶντα

κελίαν πλοῦν μὴ μεταγινώσκειτε ὡς ἐπὶ μεγάλην δύναμιν ἐσόμενον. ὄχλοις τε γὰρ ξυμμίκτοις πολυανδροῦσιν αἱ πόλεις καὶ ῥαδίας ἔχουσι τῶν πολιτειῶν τὰς μεταβολὰς καὶ ἐπιδοχάς. καὶ οὐδεὶς δι' αὐτὸ ὡς περὶ οἰκείας πατρίδος οὔτε τὰ περὶ τὸ σῶμα ὄπλοις ἐξήρτυται οὔτε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ νομίμοις κατασκευαῖς. ὃ τι δὲ ἕκαστος ἢ ἐκ τοῦ λέγων πείθειν οἴεται ἢ στασιάζων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ λαβῶν ἄλλην γῆν, μὴ κατορθώσας, οἰκήσειν, ταῦτα ἐτοιμάζεται. καὶ οὐκ εἰκὸς τὸν τοιοῦτον ὄμιλον οὔτε λόγον μιᾷ γνώμῃ ἀκροῦσθαι οὔτε ἐς τὰ ἔργα κοινῶς τρέπεσθαι. ταχὺ δ' ἂν ὡς ἕκαστοι, εἴ τι καθ' ἡδονὴν λέγοιτο, προσχωροῖεν, ἄλλως τε καὶ εἰ στασιάζουσιν, ὥσπερ πνυθανόμεθα. καὶ μὴν οὐδ' ὀπλίται οὔτ' ἐκείνοις ὅσοι περ κομποῦνται, οὔτε οἱ ἄλλοι "Ελ-

beiden, Brauchbarkeit beider. zu *Λωριέων* 1, 18, 2. Sonst pflegt der Ge. bei *ἀφελία* ein objectiver zu sein, zw. 3, 82, 5. — *μεταγινώσκειτε*. zu 3, 40, 1. — ὡς als, deshalb weil.

§ 2. *ξυμμίκτοις*, also ohne Einheit der Gesinnung und der Interessen. vgl. § 3. — *πολυανδροῦσιν*. Ein sehr seltenes Wort, nachgebraucht von Dion C. u. Josephos. (Bl.) — *αἱ πόλεις, τῆς Σικελίας*. (Sch.) Eben so 7, 13, 2. 25, 7. 32, 1. — *τάς*. Spr. 50, 11, 1. — *ἐπιδοχάς, τὸ ἔγγράφειν ῥαδίως τοῖς πολιτείαις ξένους τε καὶ γυνάδας*. (Sch.) Von Annahme ganz neuer Verfassungen erklärt es Gō. Doch ist das Wort, das erst bei Spättern wieder und anders vorkommt, so gebraucht mir anstößig und es könnte wohl vorher *πολιτῶν* ausgefallen sein; oder bloss zu denken? — *δι' αὐτό, διὰ τὰς μεταβολὰς καὶ τὰς ἐπιδοχάς τῆς πολιτείας*. (Sch.) vgl. zu 1, 2, 1. — ὡς περὶ. ὥσπερ die besten Hsn. Jenes ist gesetzt als ob *ἀγωνιούμενοι* vorschwebte. vgl. Kr. zu Xen. An. 3, 2, 15. — *τὰ ἐν* muss mit St. für den No. genommen werden. (Dr.) Ueber die Stellung des οὔτε zu 3, 39, 3. vgl. zu 6, 37, 1. — *νομίμοις, οὐ ταῖς νομιζόμεναις ἀλλὰ ταῖς ἱκαναῖς. οὕτω καὶ νόμιμον ἤτορα τὸν ἱκανὸν καὶ νόμιμον ἀθλητὴν φασιν*. (Sch.) Aehnlich *δικαίος, justus, legitimus*; doch *μονίμοις* Ds., auch mir eingefallen. — *κατασκευαῖς*. zu 1, 10, 2. — ὃ τι bezieht sich als Collectiv auf *ταῦτα*. Xen. Kyr. 1, 6, 11: ὃ τι δ' ἂν πρὸς τοῖς εἰρημένοις λαμβάνη τις, ταῦτα τιμὴν νομιοῦσαι. (Pp.) Spr. 58, 4, 5. — *στασιάζων* steht variirt dem *ἐκ τοῦ πείθειν* entgegen. (Sch.) vgl. 7, 70, 4 u. Spr. 59, 2, 3. — *λαβῶν* — *οἰκήσειν*. Gefügiger wäre *λαβεῖν* — *οἰκήσων*. Allein die Stelle heisst: was jeder entweder durch Ueberredung mit Worten oder durch Bürgerfehde von dem Gemeingut erhalten habend, sich, wenn er unglücklich gewesen, in einem anderen Lande anzusiedeln gemeint ist etc. d. h. womit er, nachdem er es — erhalten hat etc. (Sch. u. Ba.) Ueber das nur zu *λαβῶν* gehörige ὃ τι Spr. 51, 9, 2. — *ἐτοιμάζεται* schafft er sich an, aber mit dem Nebenbegriffe des leicht beweglichen, wegzuschaffenden Besitzthumes.

§ 3. *τὸν τοιοῦτον*. Spr. 50, 4, 6. — *μιᾷ γνώμῃ, ὁμοιοῦντας*. (Sch.) vgl. 1, 122, 2. (Pp.) — *κοινῶς, ὁμοφρονούντας*. (Sch.) Doch etwas mehr. vgl. 2, 42, 2. 4, 61, 4. — ὡς ἕκαστοι zu 1, 3, 4. — *καθ' ἡδονὴν* nach Behagen zu 2, 37, 2. — *προσχωροῖεν* sie dürften sich uns anschliessen ist sowohl zum Hauptsatze als zu ὡς ἕκαστοι zu denken. zu 1, 3, 4. vgl. zu 2, 21, 3. — *ἄλλως τε καί*. Spr. 69, 5. — *πνυθανόμεθα*. Spr. 53, 1, 2.

§ 4. *ἐκείνοις, εἰσίν*. — ὅσοιπερ κομποῦνται für ὅσοι περικομποῦνται die besten Hsn. „vgl. 5, 68, 1: διὰ τὸ ἀνθρώπειον κομπῶδες ἐς τὰ

ληγες διεφάνησαν τοσοῦτοι ὄντες ὅσους ἕκαστοι σφᾶς αὐτοὺς ἠρίθμουν, ἀλλὰ μέγιστον δὴ αὐτοὺς ἐψευσμένη ἢ Ἑλλὰς μόλις ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἱκανῶς ὠπλίσθη. τὰ τε οὖν ἐκεῖ, ἔξ ὧν ἐγὼ ἀκοῆ ἀισθάνομαι, εἰς ταῦτα καὶ εἰ εὐπορώτερα ἔσται· βραβύρους τε γὰρ πολλοὺς ἔξομεν οἱ Συρακοσίων μίσει ἐνεπιθήσονται αὐτοῖς· καὶ τὰ ἐνθάδε οὐκ ἐπικωλύσει, ἣν ὑμεῖς ὀρθῶς βουλευήσθε. οἱ γὰρ πατέρες ἡμῶν τοὺς αὐτοὺς τούτους οὐσπερ νῦν φασὶ πολέμιους ὑπολιπόντας ἂν ἡμᾶς πλείν καὶ πρὸς εἰ τὸν Μίθρον ἐχθρὸν ἔχοντες τὴν ἀρχὴν ἐκτίσαντο, οὐκ ἄλλω τινὶ ἢ τῇ περὶ οὐσίας τοῦ ναυτικοῦ ἰσχύοντες. καὶ νῦν οὐτε ἀνέλπιστοὶ πῶ μᾶλλον Πελοποννήσιοι ἐς ἡμᾶς ἐγένοντο, εἴ τε καὶ πάννυ ἔρρωται, τὸ μὲν ἐς τὴν γῆν ἡμῶν ἐσβάλλειν, κὰν μὴ ἐκπλεύσωμεν,

οἰκεία πλήθη.“ (Arn.) — τοσοῦτοι, ὀπλίται. Doch können auch bloss Menschen gedacht werden, ungeachtet der Stellung des ὀπλίται, zu παράδειγμα 3, 39, 3. — ὅσους für ὅσοι, das aus dem vorhergehenden ὅσοι entstanden, einige Hsn. — μέγιστον. Spr. 46, 5, 7. zu 3, 36, 2. — αὐτοὺς ἐψευσμένη sie erlogen, erdichtet hat. Xen. An. 5, 6, 35: τὰ χρήματα ἔ-ὑπέσχετο Τιμασίῳ καὶ Θώρακι ἐψευσμένοι ἦσαν. (Pp.) vgl. zu 3, 66, 2. Ueber die geringe Wahrhaftigkeit der Hellenen s. Kr. Stud. 1 S. 78. — ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ist nach der Auffassung des Thuk. gesagt. Denn die Athener konnten doch nicht daran denken auch die folgenden Begebenheiten mit dem sog. Archidamischen Kriege zusammenzufassen. Ja sie hatten jetzt eig. seit sechs Jahren Frieden. (Ulrich Beiträge z. Erkl. S. 57 f. u. 106.) — τὰ τε ἐκεῖ, entgegengesetzt καὶ τὰ ἐνθάδε. (Hl.) — ἔξ ὧν zu urtheilen nach dem was. Kr. zu Xen. An. 1, 9, 28. — ἀκοῆ ἀισθάνομαι. vgl. 6, 20, 1 u. zu 53, 3. Ueber das Pr. Spr. 53, 1, 2. — εὐπορώτερα, εὐκαταμνηχανώτερα. (Sch.)

§ 5. βραβύρους τε setzt voraus dass nach αὐτοῖς noch etwas über die Hellenen gesagt worden, vielleicht auch von den Karthagern. (Kr. Stud. 2 S. 132 u. 184.) vgl. 6, 88, 7. Hk. u. A. wollen bloss τί tilgen. — ἔξομεν wir werden gewinnen. Spr. 53, 7. — ἐπικωλύειν, sehr selten, findet sich noch Xen. Oek. 8, 4 u. Soph. Phil. 1242. (Herm.) — φασί. Man könnte φησὶ vermuthen. vgl. 6, 10, 1. Bei φασί sind mit dem Sch. οἱ περὶ τὸν Νικίαν zu denken. vgl. 6, 37, 1. — τὴν ἀρχὴν, wie 6, 18, 2. Spr. 50, 2, 3.

§ 6. καὶ νῦν — ἐγένοντο und jetzt, wie jetzt die Sachen stehen (vgl. 1, 143, 4), haben die Lakedämonier nie weniger Hoffnung gegen uns gefasst. (St.) οὐδὲν μᾶλλον ἀηληπίασι Πελοποννήσιοι τοῦ ἡμᾶς καταλῦσαι. (Sch.) Ἀνέλπιστος findet sich freilich auch activ 3, 30, 1. 8, 1, 2, wiewohl in verschiedener Weise. Der Einwand dass Thuk. das Wort nur von Sachen passiv gebrauche ist nicht erheblich, da nach dieser Erklärung bei Πελοποννήσιοι ein Angriff der Peloponnesier zu denken wäre. Eben so vereinzelt 4, 103, 4: ἀπροσδόκητος προσπεσῶν. Doch sinngemässer glaubte ich erklären zu dürfen: und so sind auch jetzt die P. nie weniger gegen uns zu erwarten, ein Angriff derselben gegen uns nie weniger zu fürchten, gewesen. (Kr. z. Dion. p. 267 s.) Einen ähnlichen Gedanken suchte auch Pp.'s Conjectur εὐέλπιστοι. — εἴ τε. Spr. 69, 23, 2. — ἔρρωται Muth und Entschlossenheit haben. zu 2, 8, 1. 3. 4, 72, 1. 8, 78, 1. Allein der Indicativ ist offenbar unpassend. Daher vermuthete ich z. Dion. p. 267 s. 270, es sei als Coniunctiv zu nehmen, wo es denn nach der Analogie von μεμυῶμαι ἔρρωται zu accentuiren wäre. Dies oder ἐρρῶντο wollte schon Abr. p. 580. — τὸ ἐσβάλλειν ist an ἱκανοὶ anzuschliessen. Spr. 46, 4, 4. Ueber den Artikel zu 2, 53, 2. — ἀντιπαλον gewachsen. zu 1, 122, 2.

ἱκανοὶ εἶσιν, τῷ δὲ ναυτικῷ οὐκ ἂν δύναιντο βλέπειν· ὑπόλοιπον γὰρ ἡμῶν ἐστὶν ἀντίπαλον ναυτικόν. ὥστε τί ἂν λέγοντες εἰκὸς ἢ αὐτοὶ¹⁸ ἀποκνοίμεν ἢ πρὸς τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους σκηπτόμενοι μὴ βοηθοῦμεν; οἷς χρεῶν, ἐπειδὴ γε καὶ ξυνωμόσαμεν, ἐπαμύνειν, καὶ μὴ ἀντιτιθέναι ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνοι ἡμῶν. οὐ γὰρ ἴνα δεῦρο ἀντιβοηθῶσι προσεθέμεθα αὐτούς, ἀλλ' ἴνα τοῖς ἐκεῖ ἐχθροῖς ἡμῶν λυπηροὶ ὄντες δεῦρο κωλύωσιν αὐτούς ἐπιέναι. τὴν τε ἀρχὴν οὕτως ἐκτησάμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἤρξαν, παραγιγνόμενοι προθύμως τοῖς ἀεὶ ἢ βαρβάροις ἢ Ἑλλησιν ἐπικαλουμένοις, ἐπεὶ εἶγε ἡσυχάζουεν πάντες ἢ φυλοκρονοῦεν οἷς χρεῶν βοηθεῖν, βραχὺ ἂν τι προσκτώμενοι αὐτῇ περὶ αὐτῆς ἂν ταύτης μᾶλλον κινδυνεύοιμεν. τὸν γὰρ προὔχοντα οὐ μόνον ἐπιόντα³ τις ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ ὅπως μὴ ἐπεισι προκαταλαμβάνει. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῶν ταμειέσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἀρχεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη, ἐπειδὴ περ ἐν τῷδε καθέσταμεν, τοῖς μὲν ἐπιβουλεύειν τοὺς δὲ μὴ ἀνέναι, διὰ τὸ ἀρχθῆναι ἂν ὑφ' ἐτέρων αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι, εἰ μὴ αὐτοὶ ἄλλων ἀρχομεν. καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ὑμῖν τοῖς⁴

C. 18. § 1. ἢ vor αὐτοὶ würde man vor λέγοντες erwarten, da dies dem σκηπτόμενοι entgegen steht. zu 6, 24, 1. Gedacht ist als Gegensatz: welche einleuchtende Gründe sind es durch die wir (uns selbst) von dem Unternehmen abzustehen überreden oder die wir bei den dortigen Bundesgenossen auch nur vorwenden könnten, um uns zu entschuldigen dass wir sie nicht unterstützen. — σκηπτόμενοι, προσασίζόμενοι. (Sch.) — μὴ, gegen Spr. 67, 2. Dem. 23, 75: πῶς ἂν δίκαια ταῦτα καὶ μὴ γίνουτο; Xen. Mem. 3, 1, 10: τί οὐ σκοποῦμεν πῶς ἂν αὐτῶν μὴ διαμαρτύνομεν; — ἐπειδὴ γε καὶ. Spr. 69, 32, 17. — ξυνωμόσαμεν uns eidlich mit ihnen verbunden haben. zu 1, 71, 4. vgl. Her. 7, 235 u. ξυνωμόται 7, 148. — ὅτι — ἡμῶν, ἐπήμυναν. Spr. 62, 4, 1. zu 3, 64, 1. — προσεθέμεθα, ξυμμάχους ἐποιήσαμεθα. (Sch.) Valck. zu Her. 5, 69. (Bl.) — ἡμῶν. Spr. 47, 10.

§ 2. οὕτως — παραγιγνόμενοι. Spr. 59, 1, 7. vgl. 3, 20, 3. — φυλοκρονοῦεν für φιλοκρονοῦεν die besten Hsn. Bk. Anecd. p. 17: φυλοκρονεῖν κυρίως μὲν τὸ τὰς φυλὰς τὰς ἐν ταῖς πόλεσι διακρίνειν, σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἄλλο τι διατάπειν καὶ διακρίνειν. Hier mit Bezug auf die Stammverschiedenheit. (Gö.) Doch ist es mehr als zweifelhaft ob das Wort in der eig. Bedeutung je vorkommt. (Abr. u. Bl.) So dürfte denn auch jene Beziehung unsicher sein. (Kr.) vgl. Hesych. Etym. u. Poll. 8, 110. (Abr.) — αὐτῇ, τῇ ἀρχῇ. — κινδυνεύοιμεν. Von dem allgemeinen Gedanken (κινδυνεύοιμεν) geht er auf die zunächst berücksichtigten Athener über; eine nicht seltene Vermischung. vgl. das Register unter Uebergang u. Kr. zu Xen. An. 2, 4, 26.

§ 3. τὸν προὔχοντά τις, pluralisch. zu 2, 37, 1, 4, 92, 5, 5, 38, 1. — ὅπως μὴ für μὴ ὅπως Eine Hs. μὴ πῶς Hk.? ὅπως streicht Pp.? Spr. 54, 8, 5. — ἐπεισι. Spr. 38, 3, 3. — προκαταλαμβάνει nimmt ihn vorweg und verhütet es so. vgl. zu 1, 33, 3. — ταμειέσθαι abmessen. Kr. zu Xen. An. 2, 5, 18. — ἐν τῷδε auf dieser Stufe der Macht. Spr. 43, 4, 4. — ἀνέναι die Herrschaft über sie aufzugeben. zu 1, 75, 2. — διὰ τὸ ἐνέαι, διὰ τὸ κινδυνεύειν ἂν ἀρχθῆναι ἡμᾶς ὑφ' ἐτέρων. (Sch.) Ueber den Aο. Spr. 53, 5, 2; über den Inf. ἀρχθῆναι 50, 6, 4 (vgl. 2, 8, 3); über ἂν 69, 7, 1; über αὐτοῖς uns selbst 51, 6, 4. vgl. zu 2, 54, 1.

§ 4. ἐκ τοῦ αὐτοῦ durch dasselbe Verhalten. Spr. 43, 4, 23. — ἐπι-

ἄλλοις τὸ ἥσυχον, εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐς τὸ ὅμοιον μεταλήψεσθε. λογισάμενοι οὖν τάδε μᾶλλον ἀξήσειν, ἐπ' ἐκεῖνα ἦν ἴωμεν, ποιῶμεθα τὸν πλοῦν, ἵνα Πελοποννησίων τε στορέσωμεν τὸ φρόνημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες τὴν ἐν τῷ παρόντι ἥσυχίαν καὶ ἐπὶ Σικελίαν πλεῦσαι, καὶ ἅμα ἢ τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐκεῖ προσγεγομένων πάσης τῷ εἰκότι ἀρξόμεν, ἢ κακώσομεν γε Συρακοσίους, ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι ὠφελήσομεθα. τὸ δὲ ἀσφαλές, καὶ μένιν, ἦν τι προχωρῆ, καὶ ἀπελθεῖν αἱ νῆες παρέξουσιν· ναυκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. καὶ μὴ ὑμᾶς ἢ Νικίου τῶν λόγων ἀπραγμοσύνη καὶ διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρεσβυτέρους ἀποτρέψῃ, τῷ δὲ εὐθότῳ κόσμῳ, ὅσπερ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἅμα νέοι γεραιτέροις βουλευ-

σκεπτίον, ἐπιτηδέντιον. (Sch.) zu erzielen. — ἐπ' ἐκεῖνα ἦν. Spr. 54, 17, 7. — τοῖς ἄλλοις wie den Andern, den Lakedämoniern. Spr. 48, 13, 9. — ἐπιτηδεύματα politisches Verhalten. vgl. 1, 32, 2. — ἐς τὸ ὅμοιον μεταλήψεσθε zu der gleichen Beschaffenheit umwandeln wollen. zu 1, 120, 3. — τάδε, τὰ ἐνταῦθα πράγματα. (Sch.) zu 1, 144, 6. — ἵνα II. τε als ob folgen sollte καὶ ἅμα ἀρξόμεν, von ἵνα abhängig. (Matth. § 632, 4. p. 1529.) vgl. zu 1, 82, 2 u. Her. 4, 148. — στορέσωμεν, στορέσαι τὴν ὀργὴν Aesch. Pro. 190. (Abr.) Lyk Leokr. 109: Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι χροσοφόρων Μήδων ἐισόρεσαν δόναμιν. Nachahmungen bei Plut. Nik. 9. Ueber die Bosheit des Her. 6 etc. Aehnlich wohl Ar. Ritter 481: ἐγὼ σε νῆ τὸν Ἡρακλῆα παραστορῶ. — ὑπεριδόντες — πλεῦσαι so viel als ὑπεριδεῖν (zu 6, 11, 3) ὥστε καὶ ἐπὶ Σ. πλεῦσαι. Nach ὑπεριδόντες folgte sonst noch καὶ οὐκ ἀγαπήσαντες nicht zufrieden mit, was jedoch die meisten und besten Hsn. auslassen. vgl. Heindorf zu Plat. Euthyd. 81.

§ 5. τῷ εἰκότι der Wahrscheinlichkeit nach. Bei Thuk. so nur hier und mir auch sonst woher nicht erinnerlich. Anders 2, 89, 4. — ἐν ᾧ, τῷ κακῶσαι Συρακοσίους. (Sch.) — ὠφελήσομαι passiv auch 7, 67, 3 steht bei den Attikern ziemlich eben so oft als ὠφελήθημαι, z. Th. mit zweifelhafter La. — τὸ δ' ἀσφαλές was aber Sicherheit ist, gewährt. Spr. 57, 10, 12. Kr. z. Dion. p. 158. Pp. verbindet: παρέξουσιν τὸ ἀσφαλές (τοῦ) μένιν, was wegen τὸ sprachwidrig ist. — προχωρῆ für προχωρῆ Reiske, Valla und zwei (schlechte) Hsn. Nicht das Anschliessen Einzelner (προχωρεῖ τι), sondern ein von Stattengehen überhaupt genüge. vgl. 2, 5, 1: εἴ τι ἄρα μὴ προχωρήσειν. 1, 111, 1 u. 6, 74, 2: προὐχῶσι οὐδέν. — παρέξουσιν· ναυκράτορες für παρέξουσιν· αἰτοκράτορες Valckenauer z. Her. 5, 36. vgl. Th. 5, 97, 109. — καὶ ξυμπάντων. Spr. 69, 32, 18 u. über den Ge. Spr. 47, 26, 8.

§ 6. ἢ Νικίου τῶν λ. ἄ. die Unthätigkeit empfehlenden Worte des Nikias. (St. u. Abr. p. 41.) Also nicht nach Spr. 47, 9, 8. — διάστασις, ἦτοι ἀνίστασις oder ἀνι τοῦ στάσις. (Sch.) Active Bedeutung hat es wohl so wenig als ἀπόστασις 1, 122, 1. So könnte διαστασιὰσις stehen, was (vielleicht an einigen Stellen verdrängt) verloren gegangen ist. — τοῖς νέοις, weil auch ἢ Νικίου τῶν λόγων zu διάστασις gehört und also τῶν νέων unklar wäre: die durch Nikias Worte gesuchte Zwietracht für die Jünglinge gegen die Alten. (St.) Spr. 48, 12, 8. Kr. z. Dion. p. 328. — ἐς, wie bei ἐχθρα 2, 68, 5. vgl. zu 2, 65, 1. — ἀποτρέψῃ für ἀποστρέψῃ Kr. Rec. N. 3 Jan. 1828 (Stud. 2 S. 132) u. Pp. vgl. 6, 8, 3 u. 19. Ἀποστρέφειν wird in uneigentlicher Bedeutung wohl nirgends zu dulden sein. —

οντες ἐς τ
γῆν τὴν
μῆδεν
ἀκριβέσ
συχίαν
των τῆ
τε τὴν
θες ἐξ
δοκίαν ἀπ
λέστατα
χείρω ἢ
Του
νον τε κ

ἐς τὰ δ
durch die
1, 144,
mehr un
— οὐτ
§
Rücksiel
wägen
γένετο χ
ἐάν für
verzehe
αὐτῆν.
ὥσπερ
hinzu: ἄ
— ἐγγ
(Ba.) Das
γῆσσω P
— ἐμπε
Geschickl
sich selb
theidigt
wohl lieb
§ 8.
γγινώσκ
bart. Vie
zu bezie
εἰς μοι
ἐπρασμ
leit, ἀπ
zu 6, 87,
γῆ μῆσ
spalt m
C. 1
3. — Α
ἔγισται

οντες ἐς τὰδε ἦσαν αὐτά, καὶ νῦν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πειραῶσε προαγαγεῖν τὴν πόλιν, καὶ νομίζετε νεότητα μὲν καὶ γῆρας ἄνευ ἀλλήλων τμηδὲν δύνασθαι, ὁμοῦ δὲ τό τε φανῶλον καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ πᾶν ἀκριβῆς ἂν Ξυγκραθῆν μάλιστ' ἂν ἰσχύειν, καὶ τὴν πόλιν, ἐὰν μὲν ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαι τε αὐτὴν περὶ αὐτὴν ὡσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ πάντων τὴν ἐπιστήμην ἐγγηράσσεσθαι, ἀγωνιζομένην δὲ αἰεὶ προσλήψεσθαι τε τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὸ ἀμύνεσθαι οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ μᾶλλον ξύνηθες ἔξιν. παρὰπαν τε γιγνώσκω πόλιν μὴ ἀπράγμονα τάχιστ' ἂν μοις δοκεῖν ἀπραγμοσύνης μεταβολῇ διαφθαρεῖν, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀσφαλέστατα τούτους οἰκεῖν οἱ ἂν τοῖς παροῦσιν ἦθεσι καὶ νόμοις, ἣν καὶ χείρω ἦ, ἥμιστα διαφόρως πολιτεύωσιν.“

Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἀλκιβιάδης εἶπεν· οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες ἐκέλευον τε καὶ τῶν Ἐγεσταιῶν καὶ Λεοντίνων φρυγᾶδων, οἱ παρελθόντες

ἐς τὰδε zu der jetzigen Macht. zu 1, 144, 5. — νεοί ist eingeschoben, um durch die ungew. Stellung den Ggs. zu heben. — αὐτά, ihre Herrschaft. zu 1, 144, 5. — τῷ αὐτῷ τρόπῳ ist Erneuerung des τῷ εἰωθότῳ κόσμῳ, was mehr nur zu βουλευόντες als zu προαγαγεῖν passt. Aehnlich τὸν αὐτὸν τρόπον — οὕτω Dem. 20, 2. — προαγαγεῖν weiter führen, erheben. zu 1, 75, 2.

§ 7. φανῶλον in Bezug auf die Jugend (Ba.), wohl nicht ohne Ironie mit Rücksicht auf Nikias Aeusserungen. — τὸ πᾶν ἀκριβῆς von genau erwägender Berechnung der Alten. — Ξυγκραθῆν. Eur. Aeol. 2: οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλά καὶ κακά, ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις ὡστ' ἔχειν καλῶς. (Bl.) — ἐὰν für ἂν Kr. zu 6, 13, 1. — τρίψεσθαι werde sich abnutzen, verzehren. (Va.) vgl. zu 8, 46, 2. Dasselbe Fu. passiv 7, 42, 6. — περὶ αὐτὴν. 8, 46, 2: περὶ ἐαυτοῦς κατατῖψαι τοὺς Ἕλληνας. vgl. zu 1, 69, 4. — ὡσπερ καὶ ἄλλο τι. vgl. 1, 142, 4. Kr. zu Xen. An. 1, 3, 15. Man denke hinzu: ἀργὸν κείμενον. (Sch.) — πάντων, πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων. (Sch.) — ἐγγηράσσεσθαι. So senescere civitatem otio Liv. 1, 22. vgl. Sal. Cat. 21. (Ba.) Das mediale Fu. γηράσσειν Ar. Ri. 1308. συγγηράσσειν Eur. Stob. 71, 5, γηράσω Plat. Rep. 393 e, Ges. 949, Simonides Frag. 1. — ἀγωνιζομένην — ἐμπειρίαν kämpfend aber, sich ühend im Kampfe, werde sie, die Geschicklichkeit, die Erfahrung, Uebung, noch dazu gewinnen, zu sich selbst. vgl. zu 4, 61, 1. — τὸ ἀμύνεσθαι ξύνηθες ἔξιν die Vertheidigung in Uebung haben. — οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ μᾶλλον ist wohl lieber mit ξύνηθες ἔξιν als mit ἀμύνεσθαι zu verbinden. (Sch. u. Ba.)

§ 8. παρὰ πᾶν überhaupt. (Va.) So 6, 80, 1. Anders 3, 68, 3. — γιγνώσκω δοκεῖν ich bin entschieden zu glauben. (Arn.) Immer hart. Vielleicht ist ἐμοὶ für μοί zu lesen und ἐμοὶ δοκεῖν nur auf τάχιστ' ἂν zu beziehen: meines Erachtens am schnellsten. Aesch. Pers. 242: ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν τάχ' εἶσα πάντα νημερτῆ λόγον. vgl. Reiz z. Vig. n. 154. — ἀπραγμοσύνης μεταβολῇ durch den Uebergang zur Unthätigkeit, ἀπραγμοσύνην ἀπὸ πολυπραγμοσύνης μεταλαμβάνουσαν. vgl. 6, 76, 4 u. zu 6, 87, 5. — ἀσφαλέστατα. vgl. 6, 92, 5 u. Dem. 23, 102: ἡμῖν ὑπάρχει μεγίστοις οὖσαν ἀσφαλῶς οἰκεῖν. — τοῖς ἦθεσι διαφόρως im Zwiespalt mit ihren Sitten. Isä. 1, 40: ὃ ζῶν διάφορος ἦν. Spr. 43, 13, 4.

C. 19. τοιαῦτα μὲν. τοιαῦτα δὲ will Bekker, wohl richtig. vgl. zu 1, 43, 2. — Λεοντίνων. τῶν Λεοντίνων könnte man vermuthen, da φρυγᾶδων nicht zu Ἐγεσταιῶν gehört. Aber man übersetze: und einige leontinische Ver-

ἐδέοντό τε καὶ τῶν ὀρκίων ὑπομνησκόντες ἰκέτεον βοθηῆσαι σφίσι, πολλῷ μᾶλλον ἢ πρότερον ὠρηγντο στρατεύειν. καὶ ὁ Νικίας γινούς ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ ἂν ἔτι ἀποτρέψειεν, παρασκευῆς δὲ πλήθει, εἰ πολλὴν ἐπιτάξειεν, τάχ' ἂν μεταστήσειεν αὐτούς, παρελθὼν αὐτοῖς αὖθις ἔλεγε τοιαῦτα.

- 20 “Ἐπειδὴ πάντως ὀρῶ ὑμᾶς ὃ Ἀθηναῖοι ὠρηγμένους στρατεύειν, ξυνεγένοι μὲν ταῦτα ὡς βουλόμεθα, ἐπὶ δὲ τῷ παρόντι ἂ γινώσκω σημανῶ. ἐπὶ γὰρ πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκοῆ ἀισθάνομαι, μέλλομεν ἵνα μεγάλας καὶ οὐδ' ὑπήκοους ἀλλήλων οὔτε δεομένας μεταβολῆς, ἢ ἂν ἐκ βιαίου τις δουλείας ἄσμενος ἐς ῥῆῳ μετάστασιν χωροίη, οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν τὴν ἡμετέραν εἰκότως ἀντ' ἐλευθερίας προσδέξαμενας, τό
21 τε πλήθος ὡς ἐν μιᾷ νήσῳ πολλὰς [τάς Ἑλληνίδας]. πλὴν γὰρ Νάξου καὶ Κατάνης, ἃς ἐλπίζω ἡμῖν κατὰ τὸ Λεοντίνων ξυγγενές προσέσεσθαι, ἄλλαι εἰσὶν ἐπὶ αἱ παρεσκευασμέναί τοῖς πᾶσιν ὁμοιοτρόπως μάλιστα τῇ ἡμετέρῃ δυνάμει, καὶ οὐκ ἦμιστά ἐπὶ ἃς μᾶλλον πλέομεν,
22 Σελινοῦς καὶ Συράκουσαι. πολλοὶ μὲν γὰρ ὀπλιταὶ ἔνεσι καὶ τοξόται καὶ ἀκοντισταί, πολλαὶ δὲ τριήρεις καὶ ὄχλος ὁ πληρώσων αὐτάς. χρή-

bannte. Der Ausdruck ist wie *αὐγὰς Σάμος* Xen. An. 1, 7, 5. — *τῶν ὀρκίων*, die sie einander bei dem Abschlusse des Bündnisses geleistet. (Ds.) — *ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων, τοῖς αὐτοῖς χρώμενος λόγους.* (Sch.) Spr. 68, 16, 7. — *μεταστήσειεν* zu einer andern Ansicht brächte. — *αὐτοῖς*, zu 6, 15, 3.

C. 20. § 1. *ξυνεγένοι* es möge gedeihen, gelingen, der eig. Ausdruck in solchen Fällen. Dem. 9, 76: *ὅτι ὑμῖν δόξει, τοῦτ', ὃ πάντες θεοὶ, συνεγένοι.* vgl. eb. 3, 36, 4, 51. — *ἐπὶ τῷ.* zu 1, 70, 2. vgl. Schöm. z. Isā. p. 238. — *σημαίνειν* von einem Redner auch 1, 72, 2. 2, 45, 2. 7, 66, 1. In der att. Prosa so nicht gewöhnlich. vgl. Kr. z. Her. 1, 75, 1. — *ὑπήκοοι* könnten durch den Köder der Befreiung von uns angelockt werden. — *οὔτε, οὐδέ* Bekker. — *μεταβολῆς*, Befreiung von Herrschern, *ἐπὶ δεσπότην μεταβολῆ* 6, 76, 4. Anders 7, 55, 2. — *δουλείας* Abhängigkeit. zu 2, 63, 1. — *ῥῆῳ* erleichterten. — *μετάστασιν* einen aus Umwälzung hervorgegangenen Zustand. zu 4, 74, 4. — *οὐδ' ἂν, οὐτ' ἂν* Benedict u. Bekker. — *εἰκότως* natürlicher Weise. (Hl.), wie man erwarten darf. — *προσδέξαμενους* für *προσδεχομένους* die besten Hsn. Spr. 54, 6, 6. zu 5, 15, 2. — *ὡς ἐν.* Spr. 69, 63, 6. vgl. Kr. zu Xen. An. 4, 3, 31. — *πολλὰς* schliesst sich an *ἐπὶ πόλεις* an. (Sch.) — *τάς Ἑλληνίδας* könnte wohl als Glossem hier eingeschlichen sein. (Kr. Bruchst.) Dass der Zusatz bedeuten könne: nur die hellenischen gerechnet, wäre einem Hellenen wohl nicht eingefallen.

§ 2. *Λεοντίνων.* Spr. 47, 7, 5. — *προσέσεσθαι* sich uns anschliessen werden. vgl. 5, 104. Oester analog *προσγίγνεσθαι*. — *ἐπτά, Συράκουσαι, Σελινοῦς, Γέλα, Ἀκράγας, Μεσσήνη, Τίμρα, Καμάρινα.* (Sch.) — *αἱ* für *καὶ* Kr. So Va.? — *τοῖς πᾶσιν* in allen Dingen, wie 2, 11, 4. vgl. zu 5, 28, 3. — *ὁμοιοτρόπως.* vgl. 7, 55, 2. 8, 96, 4. Beispiele dieses Adv. führt Bl. aus Späteren an; bei echten Attikern findet sich vielleicht selbst das Adj. nicht weiter als bei Thuk. a. d. a. St. u. 1, 6, 4. 3, 10, 1. vgl. jetzt Keil z. Passows Lex. u. d. W. Ueber die Sache Kr. z. Dion. p. 254. — *ἐπὶ ἃς.* Spr. 51, 13, 7. — *μᾶλλον* als gegen die übrigen.

ματὰ τ'
τίους: Σ
δὲ μάλ
οικίω
ταῖς κ
ἔπιρ β
εἰρησ
καὶ μῆ
ᾧ ἀμν
ἐπιμετα
παραοκ

§ 3.
ματα ἐν
sind mit
fallen. D
6, 6, 4.

zugefügt
tau die b
(Sch. u.
mit den
alter
tung.
Versch
von d
δεδομ
Spr. 48
κίω,
meist v
πλείστο
C.
dreier,
lität, v
ἀλλά,
thig be
43, 4,
zu Xe
an der
(Pp.)
verein
Arch. 8,
σχωσιν
Doch an
- ἢ ἐπ
men z
πως ο
§ 2
Also im
Hülle: a
13, 3,
Thuk. 5
ναί, δ
III.

ματὰ τ' ἔχουσι τὰ μὲν ἴδια, τὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἔστι Σελινον-
 τίοις. Συρακοσίοις δὲ καὶ ἀπὸ βαρβάρων τιῶν ἀπαρχὴ ἐσφέρεται. ᾧ
 δὲ μάλιστα ἡμῶν προέχουσιν, ἵππους τε πολλοὺς κέκτηνται καὶ οἴτω
 οἰκίῳ καὶ οὐκ ἐπακτῷ χροῶνται. πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ κατ-21
 τικῆς καὶ φαύλου στρατιῆς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ περὶ πολὺν ξυμπληρῶν,
 εἴπερ βουλόμεθα ἄξιον τῆς διανοίας δοῦναι καὶ μὴ ὑπὸ ἰππέων πολλῶν
 εἶργεσθαι τῆς γῆς, ἄλλως τε καὶ εἰ ἔυστώσιν αἱ πόλεις φοβηθεῖσαι
 καὶ μὴ ἀντιπαράσχωσιν ἡμῖν φίλοι τινὲς γενόμενοι ἄλλοι ἢ Ἐγχεσταῖοι
 ᾧ ἀμνηνοῦμεθα ἰππικόν· αἰσχρὸν δὲ βιωθέντας ἀπελθεῖν ἢ ἕστερον
 ἐπιμεταπέμπεσθαι, τὸ πρῶτον ἀσκέπτως βουλευσαμένους· αὐτόθεν δὲ22
 παρασκευῆν ἀξιοχρεῶν ἐπιέναι, γνόντας οὐ πολὺ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας

§ 3. ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἦγον κοινά. ἔθος γὰρ τοῖς παλαιοῖς τὰ κοινὰ γοή-
 ματα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμειῖν. (Sch.) Aber auch die Schätze der Tempel selbst
 sind mit zu verstehen. Doch konnte τὰ δὲ κοινά vor τὰ δὲ καὶ leicht aus-
 fallen. Die κοινά hier nicht bestimmt erwähnt zu sehen wäre sehr auffallend. vgl.
 6, 6, 4. 8, 2. Bis hierher war so gestellt als sollte ἐστὶ τοῖς Σελινοντίοις nicht
 zugefügt werden. vgl. zu 5, 11, 2. — ἀπαρχὴ ἐσφέρεται. ἀπ' ἀρχῆς γέρε-
 ται die besten Hsn.: werden Gelder gesteuert wegen ihrer Herrschaft
 (Sch. u. Dr.), wobei man aber die Präposition verdächtigen möchte, um ἀρχῆς
 mit dem vorhergehenden ἀπὸ zu verbinden. Ba. erklärt ἀπ' ἀρχῆς von
 alter Zeit her, mit Bezug auf die nun angehäuften Schätze. Diese Bedeu-
 tung, die auch Böckh Staatshaush. 2 S. 624 annimmt, ist wohl unzulässig.
 Verschieden Pind. P. 8, 25. Eur. Phō. 1595. Für ἀπαρχὴ eine Tantieme
 von den Erzeugnissen vergleicht Bl. Plat. Ges. 7 p. 806 d: γεωργία ἐκ-
 δεδομένη δούλους ἀπαρχὴν τῶν ἐκ τῆς γῆς ἀποτελοῦσιν. — ᾧ, ἐν ᾧ. (Sch.)
 Spr. 48, 15, 9. — ἵππους, τοῦθ' ἔστιν ὅτι ἵππους. Spr. 51, 13, 13. — οἰ-
 κείῳ, ἦγον ἐκ τῆς οἰκείας γῆς (Sch.) — οὐκ ἐπακτῷ, während die Athener
 meist von Einfuhr lebten. vgl. 7, 28, 1. Dem. 18, 87: οἴτω πάντων ἀνθρώπων
 πλείστῳ χροῶμεθ' ἐπιεσκατῷ. (Pp.) eb. 20, 20. vgl. zu 1, 81, 1.

§ 21. § 1. γὰρ δὲ, zweier Endungen, wie auch Eu. S kyr. 2; häufiger
 dreier, wie 6, 31, 2. vgl. zu 4, 9, 1. Bezeichnen wird es auch hier die Qua-
 lität. vgl. 6, 31, 2. Denn mit den Seesoldaten nahm man es weniger genau. —
 ἀλλὰ, erg. δεῖ, das vorher: es bedarf, hier und zu ἐπιέναι § 2: es ist nö-
 thig bedeutet. (Abr.) Spr. 59, 2, 3. — ἀξιόν ohne τι die besten Hsn. Spr.
 43, 4, 10. Dem. 20, 47: πῶς οὐχ ὑπερθεῖνον ποιήσομεν. vgl. 4, 50, 3 u. Kr.
 zu Xen. An. 3, 2, 37. — τῆς γῆς wohl nicht: an der Landung, sondern:
 an der Fouragirung auf dem Lande. vgl. 7, 11, 3. (Bl.) vgl. 3, 86, 3.
 (Pp.) — εἰ ἔυστώσιν falls sie, wie zu erwarten ist, sich mit einander
 vereinigen sollten. Spr. 54, 12, 3. vgl. Herm. de part. ἄν p. 96 s. Dion.
 Arch. 8, 26: πάντα ὑπὸ δέους συνίστασθαι γίλει τὰ διάφορα. — ἀντιπαρά-
 σχωσιν gegen sie stellen, ἰππικόν. (H.) Ein sehr seltenes Wort. (Bl.)
 Doch auch Dem. 21, 123 u. bei Spätern. — ᾧ ἀμνηνοῦμεθα. Spr. 53, 7, 8.
 — ἢ ἐπιμεταπέμπεσθαι oder Truppen, namentlich Reiterei, nachkom-
 men zu lassen. (St.) Ein sehr seltenes Wort. (Bl.) vgl. 7, 7, 3. — ἀσκέ-
 πτως ohne Bedacht.

§ 2. αὐτόθεν, ἦγον ἐκ τοῦ ἡμέτερον τόπου. (Sch.) vgl. 6, 22, 2. 3.
 Also im Gegensatz der von Sikeloten nicht mit Gewissheit zu erwartenden
 Hilfe: schon jetzt, sofort Va. u. Herm. z. Vig. 224. wie Xen. Hell. 2, 2,
 13, 3, 4, 20. 7, 5, 3 Für diese Erklärung macht Bonitz Beitr. z. Erkl. des
 Thuk. S. 32 den Ggs. des ἕστερον und μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων geltend. — ἐπιέ-
 ναι, δεῖ aus § 1. — πολὺ weit zu 1, 15, 2. — ἡμετέρας αὐτῶν. Spr.

αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευσόμενοι καὶ εἰ ἐν τοῖς τῆδε [ὑπηκόοις ξυμμαχοῖ] ἤλθετε ἐπὶ τινα, ὅθεν ῥάδια αἱ κομιδαὶ ἐκ τῆς φιλίας ὧν προσέδει, ἀλλ' ἐς ἀλλοτριὰν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, ἔξ ἧς μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων τῶν χειμερινῶν ἄγγελον ῥάδιον ἐλθεῖν.
 22 „Ὀπλίτας τε οὖν πολλοὺς μοι δοκεῖ χορῆναι ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμαχῶν, τῶν τε ὑπηκόων καὶ ἦν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνάμεθα ἢ πέισαι ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι, καὶ τοξότας πολλοὺς καὶ σφενδονήτας, ὅπως πρὸς τὸ ἐκείνων ἵππικὸν ἀντέχωσιν, ναυσί

51, 2, 40. Der Begriff des αὐτῶν ist hier ziemlich erloschen, wie 8, 25, 3. Lys. 13, 45. 28. 7. Isä. 7, 30. 8, 1. 10, 17. (Arndt De pron. refl. 1 p. 8.) Doch auch sonst, und nicht bloss bei der dritten Person (σφετέρους αὐτῶν), eben so. vgl. 1, 82, 2. 2, 72, 2. Plat. Menex. 245, e: καὶ ναὺς καὶ τεῖχη ἔχοντες καὶ τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀποικίας. Lys. 13, 97: τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσσεσθε. Isokr. 20, 22: ἐνσημανεῖσθε Λογίτη τὴν ὁρῆν τὴν ἡμετέραν αὐτῶν. — καὶ στρατευσόμενοι schliesst sich dem πολὺ an. Spr. 59, 2, 3. Doch ist das καὶ vielleicht zu streichen und vorher πολὺ τι zu lesen. — ἐν τῷ ὁμοίῳ. zu 6, 11, 1. — στρατευσόμενοι. στρατεύσασθαι die besten Hsn., von Herm. a. d. a. St. mit Abr. als Fut. ex. aufgefasst, was mir unzulässig scheint. — καὶ εἰ ἴθι καὶ οὐκ ἄν. vgl. 6, 64, 2. καὶ ὅτε F. u. A. Ps. Bloss οὐκ strich Herm. z. Vig. 224.; dass aber in solcher Verbindung die Conjunction fehlen könnte wüsste ich nicht zu erweisen. — τοῖς τῆδε. Spr. 50, 7, 2. — ὑπηκόοις ξύμμαχοι streicht Kr. — τινὰ für τινάς, der Singular massenhaft, wie 6, 22, 1. zu 2, 37, 1. — αἱ κομιδαί, αἱ πορίσεις. (Sch.) die Transporte. — ὧν προσέδει dessen was man nachträglich bedürfte. Ueber das ἴφ. Spr. 53, 2, 7 E. — ἐς ἀλλοτριὰν πᾶσαν in ein völlig fremdes Land, aus (ἢ γῆ) πᾶσά ἐστιν ἀλλοτρία. Spr. 50, 11, 10. vgl. 6, 37, 3. Her. 1, 52: ἀνέθηκε σάκος τε χρύσειον πᾶν ὁμοίως καὶ αἰχμὴν σιερὴν πᾶσαν χρυσεήν. 9, 70, 2: τὴν γάτην τῶν ἵππων ἰούσαν χαλκίην πᾶσαν Plat. Prot. p. 317, b: τὴν ἐναντίαν ἄπασαν ὁδὸν ἠλήλυθα. — ἀπαρτήσαντες. ἀπαρτήσαντες mehrere gute Hsn. Allein hier ist der Ao ungleich passender als oben: Ihr werdet — Krieg führen, euch entfernt habend, ἀντὶ τοῦ ἀπαρτήσεντες, ἀπελθόντες καὶ πολὺ τῆς οἰκίας χωρισθέντες. (Sch.) Dem. 4, 12: οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμυγίπολιν δεῖξασθαι δύνασθ' ἂν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαῖς. vgl. Diod. 3, 68 u. Lenep z. Phal. 50. An schliesst sich das Particip an στρατευσόμενοι: στρατεύσεσθε ἀπαρτήσαντες. Spr. 56, 14, 2. Entgegengesetzt wird es durch ἀλλὰ dem οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ. Spr. 59, 2, 3. — οὐδ' ἄγγελον verbindet Herm. Aber kaum bewähren dies Stellen wie Xen. An. 5, 6, 22. 7, 7, 10; und selbst wohl nicht Mem. 4, 6, 7: οὐδὲ μὰ Δι' ἔμοιγε πολλοστὸν μέρος αὐτῶν. Also vielleicht: sogar in vier Monaten nicht, οὐδὲ negativ wie καὶ bei Zahlen affirmativ. Spr. 69, 32, 18 u. Kr. Her. 1, 95, 1. Ueber die Sache Kr. Stud. S. 221. — τῶν χειμερινῶν. Her. 2, 68, 1: τοὺς χειμερινώτετους μῆνας τέσσαρας. Eur. ungew. Bruchst. 96: ὁρθῶς Ἐυροπίδης διορίζεται θέρους τέσσαρας μῆνας καὶ χειμῶνος ἴσους, φίλης δ' ὁπώρας διπύχους ἤρας τ' ἴσους. Dies war die populäre, nicht die Thukydidische Berechnung.

C. 22. § 1. ἡμῶν αὐτῶν. Spr. 51, 2, 10. — τῶν τε ὑπηκόων sowohl der (von den) unterworfenen. appositiv zu ξυμμαχῶν, vgl. 6, 43, 2. 69, 5, 7, 20, 2. 57, 3. (Dobree.) — καὶ ἦν. Spr. 60, 10, 1. — τινὰ. zu 6, 21, 2. — ἐξ II. z. B. der Argeier und Mantineer. (Ds.) — ἀντέχειν πρὸς τι wird noch aus Spätern angeführt; gew. ἀντίχειν τι.

§ 2. ναυσί τε. ναυσὶ δὲ wünscht Bekker, ich auch. Es entspricht dem

τε καὶ π
αὐτόθεν
τοποσί
που υπ
γὰρ οὐ
τὸν ἐπ
αὐτόθεν
νομίσα
θέρου μ

ὄπλιτας
§ 1. —
17. —
ὁ καὶ μ
dem ep
Lyk. g.
werde
οὐχὶ προ
τες γὰρ
liches u
das σ
τῶν δ
πρωτο
κάγχου
(Beck.)
mengo
λῶνων
(395);
also z.
ἦναγ
Die Ver
b: περι
ἐπ' ἀν
ἐπιτηδ
§
dem
Nominal
ἀνδρός
ὑποδ
42. (B
68, 41,
'Εγχεσ
ταῖς δ'
C.
λον εἰ
wird die
mäßig
γι προ
Denn ein
man off
die Kan

τε καὶ πολὺ περιεῖναι, ἵνα καὶ τα ἐπιτήδεια ὅσων ἐσκομιζόμεθα, τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σίτον ἐν ὀλκασί, πυροὺς καὶ πεφρυγμένας κριθάς, ἄγειν, καὶ σιτοποιοὺς ἐκ τῶν μυλωνίων πρὸς μέρος ἡναγκασμένους ἐμισθοῦς, ἵνα, ἦν ποὺ ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανόμεθα, ἔχη ἢ στρατιὰ τὰ ἐπιτήδεια, πολλήν γὰρ οὕσα οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι, τὰ τε ἄλλα ὅσον δυνατὸν ἐτοιμάσασθαι καὶ μὴ ἐπὶ ἑτέροις γίνεσθαι, μάλιστα δὲ χρήματα αὐτόθεν ὡς πλεῖστα ἔχειν. τὰ δὲ παρ' Ἑγεσταίων, ἃ λέγεται ἐκεί' ἐτοῖμα, νομίζατε καὶ λόγῳ ἂν μάλιστα ἐτοῖμα εἶναι. ἦν γὰρ αὐτοὶ ἐλθόμεν ἐν-23 θένδε μὴ ἀντίπαλον μόνον παρασκευασάμενοι, πλὴν γε πρὸς τὸ μάχμον

ὀπλίτας τε. — καὶ πολὺ. Spr. 69, 32, 18. — περιεῖναι, δοκεῖ χοῖναι aus § 1. — ἵνα καὶ sowohl aus andern Gründen als auch damit. Spr. 69, 32, 17. — καὶ αὐτόθεν ist mit ἄγειν zu verbinden, weil ὁ καὶ αὐτόθεν σίτος, ὁ καὶ μέγας ἀνήρ ungriechisch ist. Es dürfte also das τὸν δὲ vorbereitend dem epexegetisch folgenden σίτον vorausgeschickt sein, etwa wie Eur. bei Lyk. g. Leokr. 100, 42: ἀρξουσιν ἄλλων, τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν sie aber werde ich retten, die Stadt. vgl. 1, 68, 4. Ar. We. 1376: ὁ δ' ὄπισθεν οὐχὶ προκτὸς ἐστὶν οὐτοσί. Her. 2, 86, 2: τὰ μὲν αὐτοῦ ἐξάγοντες, τὰ δὲ ἐγχείοντες φάρμακα. Dial. Synt. 50, 1, 7. Doch ist mir aus der att. Prosa Aehnliches nicht erinnerlich. Daher vermuthete ich: τὰ δὲ καὶ αὐτόθεν, σίτον —; das σίτον als Prädicat zu πυροὺς καὶ κριθάς gezogen. Thomas S. 643 f. will: τῶν δὲ καὶ αὐτόθεν σίτον ἐν ὀλκασί. Allein der partitive Ge. wäre hier seltsam. — πεφρυγμένας κριθάς. κάγχρος vermuthet Pierson, weil Möris p. 213 sagt: κάγχρος Ἀτικῶς, κριθαὶ πεφρυγμέναί Ἑλληνικῶς, ohne etwas darauf zu geben. (Beck.) — πρὸς μέρος im Verhältniss zu der einzuschiffenden Menschenmenge Dr.; verhältnissmässig gleich viele aus jeder Mühle, ἐκ τῶν μυλωνίων πρὸς μέρος, z. B. aus jeder zwei, Böckh Staatsh. d. Ath. 1, 23 p. 308 (395); Gut Dobree: im Verhältniss zu den in der Mühle befindlichen Sklaven, also z. B. einen von zehnen. vgl. Reiske Ind. Dem. u. πρὸς p. 437 Schäfer. — ἡναγκασμένους gepresste, indem man die Besitzer sie zu stellen zwang. Die Verbindung wie Plat. Apol. 36, e: τί πρέπει ἀνδρὶ πένητι εὐεργετῆ; Phaed. 87, b: περὶ ἀνθρώπου ὑγάντου πρεσβύτου λέγει. — ἀπολαμβανόμεθα. Her. 2, 115: ἐπ' ἀνέμων ἀπολαμφθέντες. vgl. Dorvill. z. Char. p. 363 u. Lex. Xen. s. v. — ἐπιτήδεια, βρώσιμα καὶ πόσιμα. (Sch.)

§ 3. πολλή οὕσα für πολλὴν οὕσαν durch Anticipation als Nominativ dem ἔσται angefügt. Spr. 61, 6, 8. So Matth. Gr. § 316, b. der eben so als Nominativ erklärt Soph. Oed. T. 393: καίτοι τό γ' αἰνιγμ' οἰχὶ τοῦπιέντος ἦν ἀνδρὸς διεπιῖν. vgl. noch OK. 752, Thuk. 2, 97, 2, [Plat.] Alk. β. 147, b. — ὑποδέξασθαι aufnehmen, auch die Lebensmittel beschaffend. „vgl. 6, 42.“ (Bl.) — ἐτοιμάσασθαι, δοκεῖ χοῖναι aus § 1. — ἐπὶ ἑτέροις. Spr. 68, 41, 9. — αὐτόθεν, ἦγον ἐκ τοῦ ἡμετέρου τόπου. (Sch.) — τὰ δὲ παρ' Ἑγεσταίων, παρ' Ἑγεσταίων δὲ τὰ παρ' Ἑγεσταίους. Spr. 50, 8, 14. — λόγῳ, ταῖς δ' ἀληθείαις οὐ. (Sch.) vgl. 6, 46, 1.

C. 23. § 1. αὐτοὶ im Gegensatz zu den Egestäern u. A. — ἀντίπαλον eine gewachsene Macht. (Pp.) Spr. 46, 5, 7 u. zu 1, 3, 4. Doch wird diese Ausdrucksweise sonst wohl nicht ganz eben so vorkommen; regelmässig wäre ἀντίπαλα; dem ὑπερβάλλοντες entspräche mehr ἐντίπαλοι. — πλὴν γε πρὸς τὸ — ὀπλιτικόν ausgenommen gegen die Hoplitienmacht. Denn eine Hoplitienmacht die den Sikelioten gewachsen hinüberzuführen musste man offenbar verzichten. (Sch. u. Ds.) vgl. 6, 37, 2. (Pp.) — τὸ μάχμον die Kampffähigen, Combattanten, wie Xen. Kyr. 3, 4, 46. Spr. 43, 4, 17.

αὐτῶν τὸ ὀπλιτικόν, ἀλλὰ καὶ ὑπερβάλλοντες τοῖς πᾶσι, μόλις οὕτως οἰοῦνται ἐσόμεθα τῶν μὲν κρατεῖν τὰ δὲ καὶ διασῶσαι. πόλιν τε νομίσει χρῆνὴ ἐν ἀλλοφύλοις καὶ πολεμίοις οἰκιοῦντας ἰέναι, οὓς πρόβει τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἢ ἂν κατὰσχωσιν εὐθύς κρατεῖν τῆς γῆς ἢ εἰδέναι ὅτι, ἦν σφάλλωνται, πάντα πολέμια ἔξουσιν. ὅπερ ἐγὼ φοβούμενος καὶ εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡμᾶς δὴν εὖ βουλευσάσθαι, ἔτι δὲ πλείω εὐτυχήσει, χαλεπὸν δὲ ἀνθρώπων ὄντας, ὅτι ἐλάχιστα τῇ τύχῃ παραδοὺς ἐμᾶντὸν βούλομαι ἐκπλεῖν, παρασκευῆ δὲ ἀπὸ τῶν εἰκότων ἀσφαλῆς [ἐκπλεῦσαι]. ταῦτα γὰρ τῇ τε ἐμπύσῃ πόλει βεβαιοτάτα ἡγοῦμαι καὶ ἡμῖν τοῖς στρατευσομένοις σωτήρια. εἰ δὲ τῶν ἄλλως δοκεῖ, παρήμῃ αὐτῷ τὴν ἀρχήν.“

24 Ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε, νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων ἢ ἀποτρέψαι ἢ εἰ ἀναγκάζοιτο στρατεῦσθαι, μάλιστα οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι· οἱ δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἐξηρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὠρμηγτο, καὶ

— τὸ ὀπλιτικόν ist hier eig. Adj. Spr. 50, 8, 6. — ὑπερβάλλοντες, παρασκευασμένοι überlegen gerüstet, wie διαφέροντες 3, 39, 5. — τοῖς πᾶσι in allen Stücken. zu 6, 20, 2. — οὕτως auch so, selbst bei Ueberlegenheit. (Hl.) — τῶν μὲν, ἡγὼν τῶν πολεμίων. (Sch.) Besser wird es als Neutrum gedacht. — τὰ δὲ, die Herrschaft in der Heimath Hk.; wohl vielmehr die verbündeten Sikelioten. — καὶ auch nur. Spr. 69, 32, 19.

§ 2. πόλιν — ihr müsset euch vorstellen als ob ihr [sie] eine neue Stadt zu gründen hinginget. (Ba.) Eben so wie dazu müsset ihr zu dem Angriffe gegen Syrakus mit Allem ausgestattet sem. vgl. 7, 75, 4. Doch vermisst Pp. bei dieser Erklärung ὡς, was doch nicht unentbehrlich scheint. Die κατοικίσις Λεοντίων 6, 33, 2. 77, 1 (vgl. 6, 3, 2) kann durch οἰκίζων nicht bezeichnet werden. — κρατεῖν τῆς γῆς. Ggs. ἐργασθαι 6, 21, 1, — οἰκιοῦντας für οἰκιοῦντας Hk., wie einige Hsn. corr.; andere οἰκιοῦντες. — οὓς bezieht sich auf das bei νομίσει vorschwebende αὐτούς, die Hingeschickten. Die Erg. ἡμᾶς würde κατὰσχωσιν erfordern. Spr. 63, 1, 2. — εἰδέσθαι überzeugt, gewärtig sein. Luc. Hermet. 36: πάντων ὁμοίως ἀκουστίων ἢ εἰδέναι ὅτι πρὸς χάριν δικάζειν δόξομεν. (Fritzsche ad Luc. p. 72 s.)

§ 3. εὐ fehlt in einigen u. den besten Hsn., scheint aber mir unentbehrlich. — πλείω. Spr. 46, 5, 4. So εὐτυχεῖν πολλά 2, 61, 1, τὰ παρόντα, 4, 17, 3, ἐκὰθ' τοῖς πολεμίοις εὐτίχηται 7, 77, 3. Kr. z. Her. 3, 40, 1 u. 7, 190. — εὐτυχήσει. um nämlich etwas auszurichten. vgl. zu 4, 10, 4. — χαλεπὸν δὲ, πολλὰ εὖ βουλευσάσθαι καὶ ἔτι πλείω εὐτυχήσει. — ἀνθρώπων ist Prädicat: Wesen die Menschen sind. Spr. 55, 2, 6. — ἀπὸ τῶν εἰκότων menschlichen Berechnungen nach, wie Plat. Ges. 941, e. 950, d. — ἐκπλεῦσαι, von Va nicht übersetzt und aus ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι 6, 24, 1 entstanden, streicht Kr. Rec. 1828 (Stud. 2 S. 137): auch Dobree ἀσφαλῆ lesend. — παρήμῃ. Kr. zu Xen. An. 5, 7, 10: παρήμῃ, ἀρχέτω. vgl. Her. 7, 161, 2. (Bl.)

C. 24. § 1. τῶν πραγμάτων der Erfordernisse. — ἢ ἀποτρέψαι, gestellt als ob etwa folgen sollte ἢ ἐκπλεῦσαντας ἀσφαλῆς ἔσασθαι. vgl. 4, 27, 3. 6, 18, 1. 8, (39, 2.) 46, 1. — μάλιστα. μάλιστα ἂν Pp., Dobree u. Bekker. vgl. jedoch 3, 24, 1. 4, 52, 3 u. zu 1, 81, 2. — οὕτως. οὕτω γ' ? — τὸ ἐπιθυμοῦν, τὴν ἐπιθυμίαν. (Sch.) Spr. 43, 4, 28 u. zu 1, 90, 2. — ἐξηρέθησαν, ἐξέβαλον. (Sch.) Xen. An. 2, 5, 4: ὅπως ἐξέλομεν ἀλλήλων τὴν ἀπισίαν. Ueber das Passiv Spr. 52, 4, 1. — ὀχλῶδες μὲν ἦτοι τὸ περισκελές καὶ ὀχληρὸν ἢ τὸ πολὺ. (Sch.) Wohl das Trossvolle.

τοῦναντίον περιέστη αὐτῷ· ἐν τε γὰρ παραινέσαι ἔδοξε καὶ ἀσφάλεια νῦν
 δὴ καὶ πολλὴ ἔσοσθαι· καὶ ἔρωσ ἐνέπεισε τοῖς πῦσιν ὁμοίως ἐκπλεῦ-
 σαι· τοῖς μὲν [γὰρ] προεσβυτέροις ὡς ἢ καταστρεφόμενοις ἐφ' ἃ ἔπλεον
 ἢ οὐδὲν ἂν σφαλίσαν μεγάλην δύναμιν, τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς τε
 ἀπούσης πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας καὶ ἐδέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι·
 ὁ δὲ πολλὸς ὄμιλος καὶ στρατιώτης ἐν τε τῷ παρόντι ἀργύριον οἴσειν³
 καὶ προσκτήσασθαι δύναμιν, ὅθεν αἰδίων μισθοφορὰν ἐπάροξεν. ὥστε
 διὰ τὴν ἄγαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμίαν, εἴ τῳ ἄρα καὶ μὴ ἤροσκεν,
 δεδιώς μὴ ἀντιχειροτονῶν κακόνους δόξειεν εἶναι τῇ πόλει ἡσυχίαν
 ἤγεν. καὶ τέλος παρελθόν τις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρακαλέσας τὸν²⁵
 Νικίαν οὐκ ἔφη χρῆμα προφασίζεσθαι οὐδὲ διαμέλλειν, ἀλλ' ἐναν-
 τίον ἀπάντων ἤδη λέγειν ἦντινα αὐτῷ παρασκευῆν Ἀθηναῖοι ψηφί-
 σωνται. ὁ δὲ ἄκων μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ξυναρχόντων καθ' ²

§ 2. τοῦναντίον περιέστη αὐτῷ das Gegentheil von dem was er erwartete, Abwendung des Zuges, ergab sich für ihn. [Dem.] 13, 35: τοῦτο καὶ ὑμῖν περιέστηκε. — νῦν δὴ jetzt eben, hier so v. a. jetzt vollends, wesshalb Dobree νῦν γε oder νῦν γε δὴ vermuthete; „ähnlich jedoch Xen. Kyr. 4, 1, 23 u. Plat. Lach. 179, a.“ (Pp.) — καὶ πολλή. Spr. 69, 32, 18. — τοῖς πῦσι. Bei ὁμοίως steht πάντες, da gerade hier kein Zusammenfassen der Gesamtheit gedacht wird, in der Regel ohne Artikel. zu 1, 5, 2. Mit demselben wird gedacht sein: alle Einzelnen in der Gesamtheit, vgl. 2, 49, 5. — ἐκπλεῦσαι. Spr. 50, 6, 6. — γὰρ würde man nicht vernünnen; jetzt ist mit dem Sch. ἔρωσ ἐνέπεισε wiederholt zu denken. (Pp.) vgl. 6, 68, 4. Kr. Bruchst. streicht es. vgl. Stud. 2 S. 216. — ὡς. Spr. 69, 63, 3. — ἐφ' ἃ. zu 6, 9, 3. — ἢ καταστρεφόμενοις ἢ σφαλίσαν. zu 4, 5, 1. Ueber ὡς σφαλίσαν Spr. 56, 9, 10. — ἐπλεον, ἐμείλλον πλείν. (Gb.) Spr. 53, 2, 2. — ἂν. γ' ἂν Kr. Bruchst. Sehr passend. (Pp.) — ἡλικία ist oft das dienstfähige Alter, ἢ στρατιωτικὴ Xen. Kyr. 6, 2, 37, ἢ στρατεύσιμος Hell. 6, 5, 12. στρατεύσιμα ἔτη Kyr. 1, 2, 4. vgl. Poll. 1, 177 u. 2, 11. — ἀπούσης, γῆς erg. der Sch., bei diesem Particip und dieser Verbindung kaum zulässig. Der Ausdruck ist nur etwas kühn: der Anblick des weit Entlegenen. — πόθῳ καὶ ὄντες. Spr. 59, 2, 3. — θεωρίας, ιστορίας. (Sch.) — ἐδέλπιδες ὄντες als ob πλείν ἐβούλοντο, ἐπεθύμησαν vorherginge. (Abr.) vgl. zu 3, 36, 2.

§ 3. ὁ δὲ πολλὸς ὄμιλος. Aus ἐδέλπιδες ὄντες schwebt ἤλιπισαν vor. (Hk.) — καὶ. Spr. 69, 32, 3. — στρατιώτης ohne Artikel hier collectiv zu nehmen, wie miles (Spr. 44, 1, 2), ist kaum statthaft. Richtig der Sch.: ἡγών τοδ στρατιωτικὸν πλήθος, also ὁ στρατιωτικὸς ὄμιλος militärische Masse. Spr. 57, 1, 2. Plut. Per. 12: τὸν θηρικὸν ὄχλον καὶ ἰδιώτην συντεταγμένον εἶχεν. Doch will Dobree καὶ streichen und στρατιώτης mit οἴσειν verbinden zu Ar. Plut. 314. — προσκτήσασθαι. Spr. 53, 6, 9. Herbst S. 16 u. Reg. unter Inf. 6 g. E. — ἀργύριον, als μισθός und σιτηρέσιον. — οἴσειν. zu 3, 17, 2. — ὄθρον ἐπάροξεν, wie 8, 72, 2. Spr. 55, 4, 9. — τῶν πλειόνων ist Neutrum. Spr. 50, 2, 8.

C. 25. § 1. τις, Demostrotos nach Plut. Nik. 12. (Bl.) vgl. Alk. 18. — τῶν Ἀθηναίων scheint müßig; τῶν δημαγωγῶν Kr. Bruchst. — παρακαλέσας wandte sich an. (Hk.) — ψηφίσωνται. Spr. 54, 7, 1.

§ 2. εἶπεν ὅτι. εἶπε δ' ὅτι Kr. Bruchst., belobt von Pp. Herodi. 8, 6, 2: ἄκων μὲν ἔφερος δέ. Dion C. 54, 16: ἄκων μὲν εἶπε δ' οὖν τινα. 49, 1: ἄκων

ἡσυχίαν μᾶλλον βουλευέσσοιτο, ὅσα μέντοι ἤδη δοκεῖν αὐτῶ, τριήρεις μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἑκατὸν πλευστέα εἶναι, αὐτῶν δ' Ἀθηναίων ἐσισθαι ὀπιταγωγούς ὅσοι ἂν δοκῶσι, καὶ ἄλλας ἐκ τῶν ἑνυμμάχων μεταπεμπτέας εἶναι, ὀπλίταις δὲ τοῖς ἑνυμμάχων Ἀθηναίων καὶ τῶν ἑνυμμάχων πεντακισχιλίων μὲν οὐκ ἐλάσσουσιν, ἣν δὲ τι δύνωνται, καὶ πλείουσιν· τὴν δὲ ἄλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ λόγον καὶ τοξοτῶν τῶν αὐτόθεν καὶ ἐκ Κρήτης καὶ σφενδονητῶν καὶ ἣν τι ἄλλο πρόπον δοκῆ 26 εἶναι, ἐτοιμασάμενοι ἄξειν. ἀκούσαντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας εἶναι καὶ περὶ στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ τοῦ παντός πλοῦ τοὺς στρατηγούς πρόσσειν ἢ ἂν αὐτοῖς δοκῆ ἄριστα εἶναι Ἀθηναίους. καὶ μετὰ ταῦτα ἡ παρασκευὴ ἐγίνετο καὶ ἔς τε τοὺς ἑνυμμάχους ἔπεμπον καὶ αὐτόθεν καταλόγους ἐποιούντο. ἄρτι δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου καὶ τοῦ ξυνηχοῦς πολέμου ἔς τε ἡλικίας πλήθους ἐπιγεγεννημένης καὶ ἐς χρημάτων ἄθροισιν διὰ τὴν ἐκχειρίαν, ὥστε ἦσαν πάντα ἐπορίζετο. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ ἦσαν.

27 Ἐν δὲ τούτῳ, ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀθηναίων — εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον, ἡ τετραγώνος ἔργασια, πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίῳ προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς — μᾶν νυκτὶ οἱ πλείστοι περιεκόπησαν

μὲν ὑπέσχετο δ' οὐκ. Eur. Phön. 1421: ἄκων μὲν ἐξέτινε δ' εἰς ἦπαρ ξίφος. vgl. Wyttenbach z. Jul. p. 196 Sch. Das blossе ἀκων μὲν Plut. Alk. 18 war hier nicht zu vergleichen. Nach dem Sch. entspräche dem μὲν erst μέντοι. — ὅσα δοκεῖν. Ar. Frieden 857: ὅσα γ' ὡδ' ἰδεῖν, τὰ νῦν τάδε πράττει. Wolken 434: ὅσ' ἐμαντῶ στρουθοδικῆσαι. (Reisig Comm. ad Soph. Oed. C. 147.) „Wespen 1288: ὅσον μόνον εἰδέναι.“ (Bl.) Zu erklären ist der Inf. aus Spr. 53, 3, 5. — ἔλασσον. Spr. 49, 2, 3. Das Adj. § 3. — πλευστέα. Spr. 44, 4, 2 u. zu 1, 88. — αὐτῶν ohne Artikel, wie 6, 30, 2. Spr. 50, 11, 16. zu 1, 27, 3. — εἶναι, αὐτῶν δ' Ἀ. ἐσισθαι. εἶναι αὐτῶν Ἀθηναίων, ὧν ἐσισθαι Kr. vgl. 6, 31, 3. 43, 1. Va. übersetzt Ἀττικαῖς nach εἶναι.

§ 3. δέ τι. δ' εἶτι Abr. u. Dobree. — τι etwa, irgend d. „7, 29, 1: τοὺς πολέμιους, ἣν τι δύνηται, ἀπ' αὐτῶν βλάψαι.“ (Abr.) vgl. Kr. zu Xen. An. 3, 4, 23. — καὶ πλείουσιν mit noch mehrern. Spr. 69, 32, 18. zu 5, 73, 5. — ὡς wie bei Zahlwörtern. Spr. 69, 63, 5. — κατὰ λόγον nach Verhältniss. — τῶν αὐτόθεν 2, 13, 7. (Pp.) — Κρητῶν 6, 43, 2. — σφενδονητῶν, Ροθίων 6, 43, 2. (Pp.) — ἐτοιμασάμενοι bei εἰπε wie wenn εἶπον vorherginge. vgl. 6, 64, 5. 7, 48, 1 u. Spr. 58, 4, 3.

C. 26. § 2. καταλόγους ἐποιούντο, κατέλεγον. Spr. 52, 8, 1. — ἀνειλήφει ἑαυτὴν, wie Isokr. 6, 40 u. 104: ἐν τῷ πολέμῳ προσδυτήσασαι πάλιν αὐτὰς ἀνέλαβον. Ueber die Sache Böckh Staatsh. 2 S. 477 ff. (537 ff.) — ἡλικίας junger, dienstfähiger Mannschaft, wie oft. vgl. 3, 67, 2. 7, 64, 2. 8, 1, 2. Lys. 2, 49 etc. — ἐπιγεγεννημένης, ἀεὶθησίας. (Sch.) Richtiger Hl.: wieder herangewachsen. — χρημάτων, 7000 Talente nach den Rednern; doch s. Kr. Stud. 2 S. 253. — ἄθροισις findet sich sonst in der att. Prosa wohl nicht.

C. 27. § 1. κατὰ τὸ ἐπιχώριον nach Landesbrauch kann wegen der Stellung nicht mit ἡ τετραγώνος ἔργασια verbunden werden. — ἡ τετραγώνος ἔργασια eine auffallende, doch nicht zu verdächtigende Apposition: es sind diese, die bekannten viereckigen Figuren, zahlreich. — περιεκόπησαν wurden verstümmelt. (Hl.) — τὰ πρόσωπα. ἰστίον

τα πρόσωπα
δημοσίου
οἰδεν αὐτῶν
ξένων
ἐκπλοῦ
καὶ δὴ
καὶ ἀκού
κοπαί
να, κα
τὸν Ἀλ
Ἀκτιβί
βαίως
εἶναι, ἔ
καὶ ἡ
ἐκείνου
τηδεῖ
μνηρί
τούτων

ὅτι Πα
πραχί
Ἑρμοκ

§
τρούς,
als et
war de
(Bl.) —
μοσίας
kann
wöhnlic
μώματα

C.
S. 50.
solche
μετ' οἰ
νία.
u. Lys.
zur V
320 ff.

§
greife
sie, s
ἰσπολα
ἴγουν
ἴγουν
ἴγουν
C.

τα πρόσωπα. καὶ τοὺς δράσαντας ἤδει οὐδεὶς, ἀλλὰ μεγάλοις μνηστροῖς^α δημοσίᾳ οὐτοί τε ἐζητοῦντο, καὶ πρὸς ἔτι ἐψηφίσαντο, καὶ εἴ τις ἄλλο τι οἶδεν ἀσεβῆμα γεγενημένον, μνηνεῖν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ πρᾶγμα μειζόνως ἐλάμβανον· τοῦ τε γὰρ ἔκπλον οἰωνὸς ἐδόκει εἶναι καὶ ἐπὶ ξυνομοσίᾳ ἅμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου καταλύσεως γεγενῆσθαι. μνηνέται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων²⁸ καὶ ἀκολούθων περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν οὐδέν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἶνον γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιεῖται ἐν οἰκίαις ἐφ' ὕβρει, [ων καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐψητῶντο. καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῶ² Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι, ἐμποδῶν ὄντι σφίσι μὴ αὐτοῖς τοῦ δήμου βεβαίως προσεστάναι, καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἐξελάσειαν, πρῶτοι ἂν εἶναι, ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τά τε μυστικά καὶ ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπή γένοιτο καὶ οὐδέν εἴη αὐτῶν ὃ τι οὐ μετ' ἐκείνον ἐπράχθη, ἐπιλέγοντες τεκμήρια τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν. ὁ δ' ἐν τε τῶ παρόντι πρὸς τὰ²⁹ μνηνήματα ἀπελογεῖτο, καὶ ἐτοῖμος ἦν πρὶν ἐκπλεῖν κρίνεσθαι, εἴ τι τούτων εἰργασμένος ἦν — ἤδη γὰρ καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο

ὅτι Πανσανίας ἐν τῇ διαπεπονημένῃ αὐτῶ τῶν Ἀτικῶν ὀνομάτων συναγωγῇ τοὺς τραχίλους καὶ τὰ αἰδοῖα τοὺς Ἑρμᾶς περικοπῆναι φησι καὶ τοὺς τοῦτο δράσαντας Ἑρμοκοπίδας καλεῖσθαι. (Sch.)

§ 2. μεγάλοις, hundred Minen nach Andok. 1, 40. vgl. 27. — μνηστροῖς, δῶροις ἐπὶ μνήσει. (Sch.) — μειζόνως ἐλάμβανον nahmen es als etwas Wichtigeres auf. zu 3, 56, 2. — οἰωνός. Wahrscheinlich war der Unfug ein Manöver der Aristokratie, eben zu diesem Zwecke verübt. (Bl.) — ἐπί, wie 6, 60, 1. vgl. 28, 1. Der vollere Ausdruck wäre ἀπὸ ξυνομοσίας ἐπὶ νεωτέροις πράγμασι, wie Plut. Alk. 18 u. 20 spricht. Denn wegen kann ἐπί hier wohl nicht heissen. — ξυνομοσία mit dem Ge. ist ungewöhnlich, erklärbar, weil man ξυνομῶναι τι sagte, wie auch τὸ πρᾶγμα ξυνομῶται Ar. Lys. 1007. vgl. Spr. 47, 7, 2.

C. 28. § 1. ἀπό. Spr. 52, 5, 1. zu 3, 36, 5 u. zu 6, 45, 1. vgl. Herbst S. 50. — ἀκολούθων, ἦγουν δούλων. (Sch.) pedissequorum, die eben als solche dabei gewesen sein mochten. (Dr.) θεράποντα nennt Andok. 1, 12. — μετ' οἶνον in der Trunkenheit. Lys. 4, 7: μετ' οἶνον ἐλθόντες. vgl. παροιμία. — μυστήρια ποιεῖν von verspottender Nachahmung, wie And. 1, 11 u. Lys. 14, 42. μυστηρίων ἀπομιμήσεις Plut. Alk. 19. vgl. 22. — ἐφ' ὕβρει zur Verhöhnung durch freche Handlungen. Meier der att. Proc. S. 320 ff. — ὦν, beider Verbrechen.

§ 2. ὑπολαμβάνοντες, προσδεχόμενοι αὐτὰ ὥστε πιστεύειν. (Sch.) er greifend. (Pp.) — ἐμποδῶν. Spr. 66, 1, 5. — μὴ αὐτοῖς dass nicht sie, sondern er. Spr. 51, 6, 4 u. 67, 12, 3. — καὶ νομίσαντες ist mit ὑπολαμβάνοντες zu verbinden; über den Ao. Spr. 53, 5, 2. — ἐμεγάλυνον, ἦγουν εἰς μέγεθος ἦγον τὸ ἐγκλημα. (Sch.) — ἐπιλέγοντες, ἦγουν ἐπιβοῶντες ἐκείνω. (Sch.) Es heisst dazu, zum Beleg, sagend. — οὐ δημοτικὴν, ἦγουν τὴν ἐξω τοῦ ἔθους τῆς δημοκρατίας. (Sch.) — παρανομίαν. zu 6, 15, 3.

C. 29. § 1. τὰ τῆς die Erfordernisse der, wie 5, 65, 2. — εἴ τι εἰρ-

— καὶ εἰ μὲν τούτων τι εἴργαστο, δίκην δοῦναι, εἰ δ' ἀπολυθείη, ἀρ-
2 χεῖν. καὶ ἐπεμαρτύροτο μὴ ἀπόντος περὶ αὐτοῦ διαβολὰς ἀποδέχεσθαι,
ἀλλ' ἤδη ἀποκτείναν, εἰ ἀδικεῖ, καὶ ὅτι σωφρονέστερον εἴη μὴ μετὰ
τοιαύτης αἰτίας, πρὶν διαγνώσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ τοσοῦτο στρατεύ-
3 ματι. οἱ δ' ἐχθροί, δεδιότες τό τε στρατεύμα μὴ εὔνοον εἶη, ἢν
ἤδη ἀγωνίζηται, ὃ τε δῆμος μὴ μαλακίζηται, θεραπεύων, ὅτι δι' ἐκεί-
νον οἱ τ' Ἀρχεῖοι ξυνεστράτεον καὶ τῶν Μαρτυρέων τινές, ἀπέτροπον
καὶ ἀπέσπενδον, ἄλλους ὀήτορας ἐπιέντες, οἱ ἔλεγον τὸν μὲν πλεῖν
αὐτὸν καὶ μὴ κατασχεῖν τὴν ἀναγωγὴν, ἐλθόντα δὲ κρίνεσθαι ἐν ἡμέ-
ραις ὀηταῖς, βουλόμενοι ἐκ μείζονος διαβολῆς, ἢν ἐμελλον ὄσον αὐτοῦ
ἀπόντος πορευθῆναι, μετὰπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγωνίσασθαι. καὶ ἔδοξε
πλεῖν τὸν Ἀλιβιάδην.

- 30 Μετὰ δὲ ταῦτα θέρους μεσοῦντος ἤδη ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο ἐς
τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ξυμμάχων τοῖς πλείστοις καὶ τοῖς σιτα-
γωγοῖς ὀκλάσι καὶ τοῖς πλοίοις καὶ ὅση ἄλλη παρασκευὴ ξυνεπέτο
πρότερον εἰρητο ἐς Κέρκυραν ξυλλέγεσθαι, ὡς ἐκεῖθεν ἀθρόοις ἐπὶ
2 ἄκρην Ἰαπυγίαν τὸν Ἴονον διαβαλοῦσιν· αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι καὶ εἴ τι-
νες τῶν ξυμμάχων παῖσαν ἐς τὸν Πειραιᾶ καταβάντες ἐν ἡμέρᾳ
ὀητῇ ἅμα ἔφ' ἐπλήρουν τὰς ναῦς ὡς ἀναξόμενοι. ξυγκατέβη δὲ καὶ ὁ
ἄλλος ὄμιλος ἅπας, ὡς εἰπεῖν, ὁ ἐν τῇ πόλει καὶ ἀστών καὶ ξένων,

γαστο. Der Ind. mit Bezug auf die positive Beschuldigung. Lys. 3, 33: τὸ
παιδίον μνησάει ἱκανὸν ἢν εἰ τι ἐγὼ ἐξημάρτανον. — ἀρχεῖν, στρατηγεῖν.

§ 2. αὐτοῦ ist mir verdächtig, vielleicht aus § 3 zugefügt. — ἀποδέ-
χεσθαι, δεχέσθαι ὡς βεβαίας. (Sch.) — πρὶν διαγνώσει. zu 6, 10, 3. —
ἐπί. Spr. 68, 41, 4.

§ 3. εἶρη. ἢ der Sch. — ἀγωνίζηται, vor Gericht, wie noch 8, 68, 2:
τοὺς ἀγωνιζομένους καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ ὠγελεῖν. — ὃ τε δῆμος,
τὸν τε δῆμον ist nicht gesagt (Spr. 61, 6, 5), um die Verbindung mit θερα-
πέων zu verhüten. — μαλακίζηται, περὶ τὴν κρίσιν ἀμβλύτερος γίνηται
Plut. Alk. 19. vgl. zu 3, 40, 6. (Dr.) — θεραπεύων ὅτι indem es sich
ihm desshalb gefällig bewiese weil. — τινές 6, 43, 2. (Pp.) — ἀπέ-
τροπον lehnen sein Begehren ab. — ἀπέσπενδον, ἦγον ἀπερρίπτουν
μετὰ σπουδῆς. (Sch.) vgl. Kr. z. Her. 6, 109, 3. — ἐπιέντες anstiftend.
(Va.) „Nachgebraucht von Dion C. 203, 25“ (Bl.); bei Attikern sonst schwer-
lich so vorkommend, nur ähnlich ἐγκέλευστος Xen. An. 1, 3, 13. vgl. dort Kr. zu
7, 6, 41 lat. A. — ἔλεγον πλεῖν αὐτόν. Spr. 55, 3, 13 u. zu 1, 28, 3. —
ἀναγωγὴν, ἀγωγήν die besten Hsn. doch s. zu 4, 29, 1. 6, 30, 1. 32, 1,
Dem. 49, 6. 45. 53, 5 u. Pol. 1, 46, 7. 10. — ἐλθόντα heimgekehrt. zu
1, 117, 2. — ἐν. zu 4, 76, 3. — ἐκ. Spr. 68, 17, 7. — διαβολῆς. zu 6, 15, 1.

C. 30. § 1. ἐς τὴν. Spr. 50, 9, 9. — τοῖς πλοίοις, τοῖς μικροῖς, ἃ
δὴ καὶ λεπτά ἄλλοθι εἶπεν. (Sch.) zu 7, 40, 5. Entgegengesetzt den ναυσίν
2, 84, 1. 4, 116, 1. 6, 65, 3; den ὀκλάσιν 6, 30, 1. 44, 1. 7, 3. 23, 2. —
καὶ ὅση. Spr. 51, 13, 5. — ἄκρην Ἰαπυγίαν. Spr. 50, 7, 2. — τὸν Ἴό-
νιον. Spr. 43, 3, 2. vgl. 6, 34, 4. 104, 2. 7, 33, 3. (Pp.) — διαβαλοῦσιν,
διαπεραιωσομένοις. (Sch.) vgl. 6, 44, 1. Kr. z. Her. 9, 114.

§ 2. καὶ εἴ τινες. Spr. 60, 10, 1. — ἅμα ἔφ' ist auch mit καταβάν-
τες zu verbinden. (Kist.) — ὡς εἰπεῖν. Spr. 55, 1, 2 u. zu 1, 1, 2.

οἱ μὲν ἐπὶ
ἐταίρους
καὶ ὅλοι
μοῦμε
ρόντι κ
λον αὐ
ροῦση
οἱ δὲ
ἄπιστον
λεως δ
ἐκίνον
Ἐπίδαν
οὐκ ἐλλ
τοιαύτ
γοντα κ
ὠρητῆ

§
Kr. z.
κείων
jema
Begriff

C.
1, 18.
ἐψηγ
Herbst
4, 34,
ὡς ἐπ
führb
Der Sc
παρασ
— ἔλ
einer
bis
Mach
bleibt
müthe
sie w
präch
erste
Denn
wesen
ἐποίω
§
doch
40, 1:
zum
schlies
§

οἱ μὲν ἐπιχώριοι τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἕκαστοι προπέμποντες, οἱ μὲν
 ἑταίρους οἱ δὲ ἔγγενεῖς οἱ δὲ νείεις, καὶ μετ' ἐλλίδος τε ἅμα ἰόντες
 καὶ ὀλοφρομῶν, τὰ μὲν ὡς κτήσουτο, τοὺς δ' εἴ ποτε ὄφουτο, ἐνθυ-
 μούμενοι ὅσον πλοῦν ἐκ τῆς σφετέρας ἀπιστέλλοντο. καὶ ἐν τῷ πα-
 31 ρόντι καιρῷ, ὡς ἦδη ἐμελλον μετὰ κινδύνων ἀλλήλους ἀπολιπεῖν, μάλ-
 λον αὐτοὺς ἐσῆε τὰ δεινὰ ἢ ὅτε ἐψηφίζοντο πλεῖν· ὁμως δὲ τῇ πα-
 ρούσῃ ὥσμη, διὰ τὸ πλῆθος ἑκάστων ὦν ἐώρων, τῇ ὄψει ἀνεθάρσουν.
 οἱ δὲ ξένοι καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος κατὰ θέαν ἦκεν ὡς ἐπ' ἀξιοχρεων καὶ
 ἀπιστον διάνοιαν. παρασκευὴ γὰρ αὕτη πρώτη ἐκπλεύσασα μῶς πό-
 λεως δυνάμει Ἑλληνικῇ πολυτελεσιτάτη δὴ καὶ εὐπροπεσιτάτη τῶν ἐς
 2 ἑκείνον τὸν χρόνον ἐγένετο. ἀριθμῷ δὲ νεῶν καὶ ὀπλιτῶν καὶ ἡ ἐς 2
 Ἐπίδαυρον μετὰ Περικλέους καὶ ἡ αὕτη ἐς Ποτίδαιαν μετὰ Ἀγνωνος
 οὐκ ἐλάσσωσιν ἦν· τετρακίς γὰρ χίλιοι ὀπλιταὶ αὐτῶν Ἀθηναίων καὶ
 τριακόσιοι ἱππῆς καὶ τριῆρεις ἑκατὸν καὶ Λεσβίων καὶ Χίων πεντή-
 κοντα καὶ ξόμμαχοι ἔτι πολλοὶ ξυνέπλευσαν· ἀλλὰ ἐπὶ τε βραχεῖ πλῶ
 ὠρμήθησαν καὶ παρασκευῇ φάβῃ· οὗτος δὲ ὁ στόλος ὡς χρόνιός τε 3

§ 3. οἱ μὲν ἐπιχώριοι. Es entspricht οἱ δὲ ξένοι 6, 31, 1. (Abr.) vgl. Kr. z. Dion. p. 31. — καὶ — τε. Spr. 69, 32, 11. — τὰ μὲν, τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν. (Sch.) — ὡς ist an ἑλλίδος angefügt. — εἴ ποτε ὄφουτο ob sie jemals wiederssehen würden, an ὀλοφρομῶν anzuschliessen, was den Begriff der Ungewissheit mitenthält. (Ps.) — πλοῦν. Spr. 46, 5.

C. 31. § 1. μετὰ κινδύνων unter (bevorstehenden) Gefahren. zu 1, 18, 7 u. Kr. Stud. 2 S. 146. — αὐτοὺς ἐσῆε. Spr. 48, 11, 4. — ἢ ὅτε ἐψηφίζοντο πλεῖν, von Cobet Var. lectt. p. 291 verdächtigt, vertheidigt Herbst S. 54 ff. — ἑκάστων ist Neutrum. — τῇ ὄψει ἀνεθάρσουν, wie 4, 34, 1. vgl. 6, 49, 1. (Kr. z. Dion. p. 135.) — κατὰ θέαν. zu 5, 7, 2. — ὡς ἐπὶ — διάνοιαν um was nur eine bedeutende und nicht ausföhrbare Idee (vgl. zu 6, 11, 5) schien verwirklicht zu sehen. Der Sch.: μῶς ἢ τῆς ὑπολήψεως. — παρασκευὴ αὕτη ἐγένετο, αὕτη (ἢ παρασκευῆ) ἐγένετο παρασκευῆ. Spr. 61, 7. zu 1, 1, 2 u. 98, 2. — πρώτη — Ἑλληνικῇ nimmt Ps. zusammen: die zuerst aus Einem Staate mit einer griechischen Macht auszog. Besser St.: sie zuerst von allen bis auf diese Zeit zog aus Einer Stadt mit einer griechischen Macht am kostspieligsten und prächtigsten gerüstet aus. Doch bleibt πρώτη anstössig; ἢ πρώτη Dobree: die zuerst. Spr. 57, 5, 3. Ich vermuthe πολυτελεσιτάτη und ἐκπροπεσιτάτη als Dative und verbinde τῶν mit πρώτη: sie wurde, zeigte sich, in sofern sie mit der kostspieligsten und prächtigsten Hellenenmacht Eines Staates ausgezogen als die erste unter allen die bis zu dieser Zeit aufgestellt worden. Denn z. B. bei Salamis waren die Geschwader vieler Staaten vereinigt gewesen. Selten so erscheinen ἐς oder μέχρι bis beim Artikel. Her. 5, 114: ἐποίησιν ταῦτα καὶ τὸ μέχρι ἐμῶ.

§ 2. ἡ ἐς Ἐπίδαυρον 2, 56, 1. — ἡ αὕτη 2, 58, 1. — πολλοί. Und doch werden sie 2, 56, 1 nicht erwähnt. Vielleicht ἄλλοι. (Kr. Bruchst.) 2, 40, 1: καὶ ἐπὶ ἐν ἄλλοις. Pp. bezieht es auf τετρακίς — Ἀθηναίων. — ἐπὶ zum Behuf. Spr. 68, 41, 7. — παρασκευῆ ist nicht auch an ἐπὶ anzuschliessen. (Ba.)

§ 3. ὁ στόλος, ὠρμήθη denkt Hk. Dies passt aber hier nicht recht.

ἐσόμενος καὶ κατ' ἀμφοτέρα, οὐ ἂν δέη, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῶν ἀμα ἔξασ-
 τυθείς, τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλας δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ
 τῆς πόλεως ἐκπονηθέν, τοῦ μὲν δημοσίου δραχμὴν τῆς ἡμέρας τῶ
 ναύτη ἐκάστω διδόντος καὶ ναῦς παρασχόντος κενὰς ἐξήκοντα μὲν τα-
 χείας τεσσαράκοντα δὲ ὀπλιταγωγούς καὶ ὑπηρεσίας ταύταις τὰς κρα-
 τίστας, τῶν δὲ τριηράρχων ἐπιφορὰς τε πρὸς τῶν ἐκ δημοσίου μισθῶ
 διδόντων τοῖς θρανίταις τῶν ναυτῶν καὶ ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τὰλλα
 σημεῖοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι χρησαμένων, καὶ ἐς τὰ μακρότατα
 προθυμηθέντος ἐνὸς ἐκάστου ὅπως αὐτῶν τι εὐφροεπεία τε ἢ ναῦς
 μάλιστα προῖξει καὶ τῶν ταχυναντεῖν, τὸ δὲ πεζὸν καταλόγοις τε χρη-
 στοῖς ἐκκριθὲν καὶ ὀπλων καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα σκευῶν μεγάλῃ σπουδῇ

Die Rede scheint vielmehr durch Zwischengedanken anakolutisch geworden zu sein, gewissermassen aufgenommen § 6 καὶ ὁ στόλος. vgl. Thomas 1 S. 649 f. Zu χρόνιος heisst στόλος Expedition, zu ἔξαστυθείς Rüstung. Aehnlich στρατιὰ 1, 9, 3. — κατ' ἀμφοτέρα, für See- und Landunternehmungen. vgl. 7, 50, 2. — οὐ ἂν δέη *utra (ratione) opus ei fuisset* Ps.; wegen des Singulars und auch sonst unpassend; οὐ heisst hier wohl wo: je nachdem man irgendwo des Einen oder des Andern bedürfte. Pp. erklärt: quocunque opus est. — τὸ μὲν ναυτικόν. Dem entspricht τὸ δὲ πεζόν § 4. — ἐκπονηθέν. ἤγουν ἀπαρησθέν, μετὰ πορισμοῦ συσπείδεν. (Sch.) — δραχμὴν, sonst gew. nur drei Obolen. Böckh Staatsh. 1 S. 382. — ναύτη. Hier scheinen auch die Ruderer zu den ναύταις gerechnet zu werden. (Manso Sparta 2 S. 457 f.) — κενὰς, ohne Takelwerk u. dgl. was die Trierarchen zu beschaffen hatten. Böckh 1 S. 713. 720. Anders 1, 27, 3. — ὀπλιταγωγούς. Böckh 1 S. 386 ff. vgl. zu 1, 116, 1. — ὑπηρεσίαι sind ὁ κυβερνήτης, ὁ κελουσίης etc. vgl. m. Anm. zu Dem. 50, 7. (Dobree.) Thomas p. 658 f. 680 versteht die Matrosen, welche die Bedienung am Steuer, am Takelwerk, die Aufsicht über die Ruderer etc. gehabt, vgl. Poll. 1, 93 ff. Böckh 1 S. 386 f. vgl. zu 1, 143, 1. — τῶν δὲ für τῶν Hl., wie auch der Sch. las, bestätigt von zwei Hsn. — ἐπιφορὰς, ἐκ τῶν ἰδίων ἐπιδόσεις. (Sch.) Zuschüsse. vgl. Papes u. Passows Lex. u. Böckh Staatsh. 2 S. 634. — ἐκ δημοσίου, ohne Artikel wie ἐν δημοσίῳ 5, 48, 6, ἐν κοινῶ 1, 80, 3. (Pp.) vgl. zu 5, 50, 3. — οἱ θρανῖται μετὰ μακροτέρων κωπῶν ἐρέττοντες πλείονα κόπον ἔχουσι τῶν ἄλλων. διὰ τοῦτο τοῖσι μόνοις (?) ἐπιδόσεις ἐποιοῦντο οἱ τριηράρχοι, οὐχὶ δὲ πᾶσι τοῖς ἐρέταις. (Sch.) vgl. Böckh 1 S. 386. — τῶν ναυτῶν. Spr. 47, 9. — καὶ ταῖς und den übrigen. Spr. 69, 32, 2. — τὰλλα im Uebrigen. (Ps.) — σημεῖοις, σημεῖα λέγει τὰς ἔξωθεν καταγραφὰς τῶν τριήρων. (Sch.) Ar. Frösche 933: ἰππαλεκτρῶν σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν ἐνεγέγραπτο. (Bl.) Von den σημεῖοις, παρασήμοις, ἐπισήμοις, Abbildungen von Göttern, Heroen, Thieren etc., gleichsam Wappen der Schiffe, wurden diese benannt. Ruhnken de tutelis et ins. nav. p. 5 u. 42. — κατασκευαῖς Geräthschaften zur Ausstattung des Schiffes. vgl. zu 2, 97, 3. — χρησαμένων schafften sich an. zu 1, 6, 3. — ἐς τὰ μακρότατα, ἐπὶ τὸ πλείστον. (Sch.) aufs äusserste. (Hk.) Ungewöhnlich; über ἐς τὰ μέγιστα zu 4, 86, 4. — αὐτῶν τι man (jeder) selbst. zu 1, 40, 4.

§ 4. καταλόγοις χρηστοῖς durch gewissenhafte Aushebungen der Tüchtigsten. Dass es sonst dabei oft frevelhaft hergegangen rügt Ar. Ritter 1369 ff. u. Frieden 1179 f. Aehnlich der Sch.: ἀκριβέειν, ἀληθεύειν, βεβαιωσμένους. — ὀπλων — σπουδῇ, eine etwas ungewöhnliche Verbindung; etwas verschieden doch σπουδαῖ λόγων Eur. Hek. 132. — σκευῶν Anzug. (Ps.)

πρὸς ἀλ-
 γενέσθαι
 πείθειν
 οὐς πῦ-
 (δημοσι-
 ῆδη πῦ-
 δὲ ἰδιω-
 λῶκει κ-
 τοῦ ἐκ-
 ἐπὶ χρ-
 ἔμπορος
 πάντα
 ὄντως

vgl. 1,
 activ zu
 ἐκμύλλ-
 dem e
 ἐν φ. v.
 ἐκατόσ-
 ich ἐκ-
 Thoma
 jeden
 7, 69,
 Spr. 61
 Luc. p.
 einem
 σία M
 §
 1828
 15. D
 Art. D
 apposit
 Begriffe
 Dr. u
 verw
 hier de
 wie Xer
 ὀπλοῦν
 χωρὶς
 — χρ-
 — με-
 (Pp.) D
 Sache v
 § 6
 das E
 ternehm
 154, c
 Plutarch
 ἰναρβ-
 ἰναρβ-

πρὸς ἀλλήλους ἀμίλληθέν. Ξυνέβη δὲ πρὸς τε σφᾶς αὐτοὺς ἅμα ἔρον γενέσθαι, ᾧ τις ἕκαστος προσετάχθη, καὶ ἐς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἐπίδειξιν μᾶλλον εἰκασθῆναι τῆς δυνάμεως καὶ ἔξουσίας ἢ ἐπὶ πολεμίων παρασκευῆν. εἰ γὰρ τις ἐλογίζετο τὴν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν [δημοσίαν] καὶ τῶν στρατευομένων τὴν ἰδίαν, τῆς μὲν πόλεως ὅσα τε ἤδη προσετετέλεκε καὶ ἃ ἔχοντας τοὺς στρατηγούς ἀπέστελλεν, τῶν δὲ ἰδιωτῶν ἃ τε περὶ τὸ σῶμά τις καὶ τριήραρχος ἐς τὴν ναῦν ἀναλώκει καὶ ὅσα ἔτι ἐμελλεν ἀναλώσειν, χωρὶς δ' ἃ εἰκὸς ἦν καὶ ἄνευ τοῦ ἐκ τοῦ δημοσίου μισθοῦ πάντα τινὰ παρασκευάσασθαι ἐφόδιον ὡς ἐπὶ χρόνον στρατείαν, καὶ ὅσα ἐπὶ μεταβολῇ τις ἢ στρατιώτης ἢ ἔμπορος ἔχων ἐπλει, πολλὰ ἂν τάλαντα εὐρέθη ἐκ τῆς πόλεως τὰ πάντα ἔξαγόμενα. καὶ ὁ στόλος οὐχ ἦσσαν τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψει λαμπρότητι περιβόητος ἐγένετο ἢ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπήεσαν

vgl. 1, 130, 1. — ἀμίλληθέν. Dieser Ao. scheint bei den Attikern nur activ zu stehen, wie Plat. Ges. 968, b, Eur. Hik. 195, Hel. 165. 387, Kykl. 628, ἔξαμιλλήσασθαι Hel. 1471. — ᾧ τις ἕκαστος προσετάχθη in jedem Dinge dem ein jeder vorgesezt war. (Sch.) vgl. 7, 70, 3. (Pp.) Dort steht ἐν ᾧ, wie ich auch hier wünschte. Spr. 51, 13, 7. Dass man τις ἕκαστος wie ἕκαστός τις gesagt ist mir nicht erinnerlich. Zw. 7, 75, 5. Einstweilen halt' ich ἕκαστος für ein Glossem zu τις. Nicht übersetzt hat es Va. (Kr. Bruchst.) Thomas 1 S. 661 u. Küppers curae. critt. p. 24 wollen εἰς ἕκαστος. Allein jeder Einzelne passt hier nicht. vgl. 1, 77, 4. 2, 60, 3. 6, 31, 3. 41, 1. 7, 69, 2. 8, 89, 4. — ἐς τοὺς vor den, mit ἐπίδειξιν zu verbinden. vgl. Spr. 68, 21, 6. Luc. Traum 3: πρὸς τοὺς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν. (Fritzsche ad Luc. p. 240.) — εἰκάσθη ἐπίδειξις schien gleich einer Ausstellung, einem Schaugepränge. vgl. 1, 10, 3; mit εἶναι Xen. An. 1, 6, 1. — ἔξουσία Macht. zu 3, 45, 3.

§ 5. Δημοσίαν, was Va. nicht übersetzt, verdächtigt Kr. Rec. Jan. 1828 (Stud. 2 S. 137 vgl. 78); so auch Pp. vgl. Franke Quaestt. Aeschin. p. 15. Doch s. Spr. 50, 9, 8. Indess wäre dies bei Thuk. die einzige Stelle der Art. Denn 6, 46, 3 sind καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ Φοινικικῶν καὶ Ἑλληνίδων appositiv zu nehmen. vgl. 5, 77, 3. 8, 28, 4, auch an diesen Stellen zwei Begriffe. Thomas S. 662 will τὴν δημοσίαν. — προσετετέλεκε προτετέλεκε Dr. u. Reiske. Indess könnte dies wohl heissen: auf die Sache, den Zug, verwendet hatte. So, jedoch zw., προσαναλίσκειν Xen. An. 6, 2, 8, wie hier der Sch. erklärt. — τις ein Jeder. (Va.) — τριήραρχος collectiv, wie Xen. An. 7, 6, 7: θαρκεῖον ἕκαστος οἶσει τοῦ μηνὸς ὑμῶν, λοχαγὸς δὲ τὸ διπλοῦν, στρατηγὸς δὲ τὸ τετραπλοῦν. vgl. Kr. zu 3, 5, 7 u. Spr. 44, 1, 2. — χωρὶς ausserdem. zu 1, 61, 3. — τοῦ ἐκ τοῦ für τοῦ ἐκ die besten Hsn. — χρόνιον. zu 1, 12, 1. — στρατείαν. στρατιάν viele und einige gute Hsn. — μεταβολῇ, ἀνῆσεως δῆ. (Sch.) Umsatz. „Suppe zu Xen. Mem. 3, 7, 6.“ (Pp.) Das Substantiv scheint sonst so nicht vorzukommen. (Bl.) Ueber die Sache vgl. 7, 13, 3. — τὰ πάντα im Ganzen. Spr. 50, 11, 13 u. zu 1, 100, 1.

§ 6. τόλμης θάμβει, ἐπλήξιν παρασχὼν διὰ τὴν τόλμαν. (Sch.) durch das Erstaunliche, die staunenswürdige Kühnheit des Wagnisses, Unternehmens. Θάμβος von Thuk. nur hier, von Platon in dem poetischen Phädr. 254, c gebraucht, ist dichterisch; hin und wieder bei Spätern, besonders bei Plutarch, wie Cäs. 32: θάμβει τόλμης. — στρατιᾶς — ὑπερβολῇ, στρατιᾶς ὑπερβολῇ τούτων πρὸς οὓς ἐπήεσαν, Ueberlegenheit an Truppen über

ὑπερβολῇ, καὶ ὅτι μέγιστος ἤδη διάπλους ἀπὸ τῆς οἰκείας καὶ ἐπὶ μεγίστῃ ἐλπίδι τῶν μελλόντων πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐπεχειρήθη.

32 Ἐπειδὴ δὲ αἱ νῆες πλήρεις ἦσαν καὶ ἐσέκειτο πάντα ἤδη ὅσα ἔχοντες ἐμελλον ἀνάξεσθαι, τῇ μὲν σάλπιγγι σιωπῇ ὑπεσημάνθη, εὐχὰς δὲ τὰς νομιζομένας πρὸ τῆς ἀναγωγῆς οὐ κατὰ ταῦν ἐκάστην, ζυμπαντες δὲ ὑπὸ κήρυκος ἐποιοῦντο, κρατῆράς τε κεράσαντες παρ' ἅπαν τὸ στράτευμα καὶ ἐκπώμασι χροσοῖς τε καὶ ἄργυροῖς οἱ τε ἐπιβάται καὶ οἱ ἄρχοντες σπένδοντες. ζυμπεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς τῶν τε πολιτῶν καὶ εἴ τις ἄλλος εἴνεος παρῆν σφίσι. πωονίσαντες δὲ καὶ τελειώσαντες τὰς σπονδὰς ἀνήγοντο, καὶ ἐπὶ κέρως τὸ προῶτον ἐκπλεύσαντες ἄμυλλαν ἤδη μέχρι Αἰγίνης ἐποιοῦντο. καὶ οἱ μὲν ἐς Κέρκυραν, ἔνθα περ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν ζυμμάχων ζυνελέγετο, ἠμείνοντο ἀφικέσθαι.

3 Ἐς δὲ τὰς Συρακοῦσας ἠγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν τὰ περὶ τοῦ ἐπίπλου, οὐ μέντοι ἐπιστεύετο ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδέν, ἀλλὰ καὶ γενομένης ἐκκλησίας ἐλέχθησαν τοιοῦδε λόγοι ἀπὸ τε ἄλλων, τῶν μὲν πι-

die etc. zu 2, 65, 7. Spr. 51, 13, 4. vgl. Dem. 22, 52: τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποιήσατο ἐκείνων τῆς αὐτοῦ βδελυρίας. vgl. Kr. De auth. p. 26, 71 u. zu 3, 12, 2. — μέγιστος, οὐ χρόνου, ἀλλὰ τόπου. (Sch.) — ἤδη. δὴ Ba. u. Bk. vgl. jedoch 7, 55, 2. — ἐλπίδι τῶν μ., wie 8, 81, 2. vgl. zu 2, 89, 8. — πρὸς τὰ ὑπάρχοντα in Vergleich gegen das Gegenwärtige, nach Massgabe des Gegenwärtigen, mit Bezug entweder auf die Grösse der jetzigen Herrschaft der Athener oder auf die Zurüstungen die sie damals vor Augen hatten. (Hl.) Letzteres meinen Dr. u. A. Mir scheint ὑπάρχοντα nur die erstere Deutung zu gestatten, auch 6, 33, 3; μεῖζονα ἐλπίζαντες τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως. (Sch.) „Ueber πρὸς vgl. 5, 9, 3. u. 4, 39, 2.“ (Dr.) Spr. 68, 39, 5.

C. 32. § 1. ἐσέκειτο, ἐπετίθειτο. (Sch.) Ppf. Ps. zu ἐστίθεσθαι. Spr. 38, 5, 3. vgl. 52, 10, 11. Ueblicher ist freilich ἐπιτίθεσθαι, wiewohl bei Thuk. keiner dieser Ausdrücke weiter vorkommt. Doch findet sich ἐπιτίθεσθαι auch bei Xen. Hell. 4, 6, 20, wo Brodäus auch ἐπιτ. vermuthet, was Schneidern ohne Grund grundlos schien. — ὑπεσημάνθη. ὑπ- fast so v. a. προ-. (Abr.) — ὑπὸ κήρυκος, indem ein Herold die Worte vorsagte. (Hk.) vgl. Pflugk z. Eur. Alc. 737. (Pp.) Spr. 68, 43, 1. — οἱ ἄρχοντες die Officiere. Kr. Ind. zu Xen. An. in v. Diese Nominative bilden eine Apposition. Spr. 56, 9, 1 u. zu 1, 49, 3. — σπένδοντες. Aehnliches bei Arr. An. 1, 11, 6. 6, 3, 4. 19, 5 u. bei A.

§ 2. ὁ ἐκ τῆς γῆς, wegen der Beziehung auf die Flotte, den Standpunct des Betrachtenden. vgl. 7, 71, 1 u. Spr. 50, 8, 17. — καὶ εἴ τις. Spr. 60, 10, 1. vgl. zu 5, 3, 3. — σφίσι. zu 1, 20, 1. — ἐπὶ κέρως in langem Zuge. zu 2, 90, 3. vgl. 6, 50, 3 u. 8, 104, 1. — ἄμυλλαν ἐποιοῦντο wetteiferten im Schiffe. (Va.) τῶν τριήρων ἄμυλλαν γινομένην Her. 7, 44. τριήρων ἄμυλλαι Isokr. 9, 1, ἀνθαμύλλασθαι ἐς τὴν γῆν Xen. Hell. 6, 2, 28. (Bl.) — ἤδη demnächst. zu 2, 35, 3. vgl. 6, 51, 2.

§ 3. ἐπὶ. Spr. 68, 42, 1. — καὶ gehört nur zu γενομένης ἐκκλησίας: nachdem auch eine Volksversammlung gehalten worden. — τοιοῦδε, wie die folgenden des Hermokrates und Athenagoras. (Hk.) — ἐλέχθησαν — ἄλλων, gestellt als ob καὶ ἀπὸ Ἑρμοκράτους (ohne Verbum) folgen

στενόντι
ἐναντία
σαφῶς

ἐπίπλου
κοῦντο
ἀλλὰ
κινδυν
εἰδώς
στρατι
ζυμμά
μάλιστα
δλος κ
ὑπαρχ
νήσαν
λήσει
οὔτε γ
στόλι

solte.
für
— ὡ
wie,

C.

(Pp.)

Spr. 5

stützt.

werd

halte

Isokr.

vgl. L

§

erklär

πρόφ

gen

ber d

15, 5,

persón

bannte

6, 63,

Wah

23, an

§

u. Kr.

verbin

Stellu

καὶ γ

§

(Sch.)

4, 13

στενόντων τὰ περὶ τῆς στρατιᾶς τῆς τῶν Ἀθηναίων, τῶν δὲ τὰ ἐναντία λεγόντων, καὶ Ἐρμοκράτης ὁ Ἐρμιονος παρελθὼν αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἶδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε καὶ παρήγει τοιαύδε.

“Ἀπιστα μὲν ἴσως, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινές, δόξω ὑμῖν περὶ τοῦδ³³ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας λέγειν, καὶ γινώσκω ὅτι οἱ τὰ μὴ πιστὰ δοκοῦντα εἶναι ἢ λέγοντες ἢ ἀπαγγέλλοντες οὐ μόνον οὐ πείθουσιν ἀλλὰ καὶ ἄφρονες δοκοῦσιν εἶναι· ὅμως δὲ οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχῆσω κινδυνεύουσης τῆς πόλεως, πείθων γε ἑμαυτὸν σαφέστερόν τι ἐτέρου εἰδῶς λέγειν. Ἀθηναῖοι γὰρ ἐφ’ ἡμᾶς, ὁ πᾶν θαναμάζετε, πολλῆ² στρατιᾷ ὠρηγνῆται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζῇ, πρόφασιν μὲν Ἐγεσταιῶν ξυμμαχία καὶ Λεοντίων κατοικίσει, τὸ δὲ ἀληθὲς Σικελίας ἐπιθυμία, μάλιστα δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἡγούμενοι, εἰ ταύτην σχοῖεν, ὄρα³ δῖος καὶ τᾶλλα ἔξεν. ὡς οὖν ἐν τάχει παρισσομένων, ὄρατε ἀπὸ τῶν³ ὑπαρχόντων ὅτω τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτούς, καὶ μῆτε καταφρονήσαντες ἄφρακτοι ληφθήσεσθε μῆτε ἀπιστήσαντες τοῦ ἔξιμπαντος ἀμείλησете. εἰ δὲ τῷ καὶ πιστὰ, τὴν τόλμαν αὐτῶν καὶ δύναμιν μὴ ἐκπλαγῆ⁴ οὔτε γὰρ βλάπτειν ἡμᾶς πλείω οἷοί τ’ ἔσονται ἢ πύσχειν, οὐδ’ ὅτι μεγάλῳ στόλῳ ἐπέροχονται, ἀνωφελεῖς, ἀλλὰ πρὸς τε τοὺς ἄλλους Σικελιώτας

sollte. zu 1, 129, 1. — ἀπό. Spr. 52, 5, 1 u. vgl. zu 3, 36, 3. — στρατιᾶς für στρατίας die besten Hsn. zu 1, 3, 4. — παρελθὼν αὐτοῖς. zu 6, 15, 3. — ὡς οἰόμενος verbindet Pp. vgl. 7, 40, 2. Es heisst das ὡς dann eig. wie, mit der Haltung eines Mannes der. Nur ähnlich 4, 114, 4.

C. 33. § 1. τὰ περὶ τοῦ. Kr. zu Xen. An. 2, 5, 37. „vgl. 8, 14, 2.“ (Pp.) — περὶ — τῆς ἀληθείας. Spr. 47, 9, 19 u. zu 5, 77, 2. — ὅτι. Spr. 56, 7, 12. — λέγοντες, etwa als Vermuthungen, bloss auf Gründe gestützt. — οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχῆσω. Spr. 67, 8, 4. Der Sinn: ich werde nicht aus Furcht vor dem Vorwurfe der Unvernunft zurückhalten, schweigen. (Sch.) — πείθω ἑμαυτὸν ist häufig, wie Andok. 1, 70, Isokr. 5, 22, Dem. 5, 3, 19, 99, 23, 19, 24, 6, Aesch. 1, 45, Xen. Oek. 20, 15. vgl. Lex. Plat. u. πείθω. Spr. 52, 10, 9.

§ 2. πεζῇ Bk. aus einer Hs. für πεζικῇ. was Thom. M. für ποιητικώτερον erklärt und Bekker auch nach einer guten Hs. 7, 7, 2. 16, 1 geändert hat. — πρόφασιν vorgeblich. Spr. 46, 3, 5. zu 3, 111, 1. — ξυμμαχία wegen der Verbindung, κατοικίσει zur Wiederherstellung. (Ba.) Ueber den Da., der auch bei κατοικίσει eig. caussal ist: wegen, vgl. Spr. 48, 15, 5. Ueber dies Wort vgl. 6, 77, 1. So bezeichnet κατοικίσειν mit einem persönlichen Object das Ansiedeln, namentlich auch zurückgeführter Verbannter, wie 6, 48, 2. (79, 1.) 84, 2. ἐς τὴν ἑαυτῶν 6, 50, 3. ἐς τὴν οἰκίαν 6, 63, 3. Ggs. ἐξοικίσειν, ἀναστέτους ποιῆν 6, 76, 2. — τὸ δ’ ἀληθές in Wahrheit, bei Spätern öfter, wie Diod. 23, 2. Dion. Arch. 15, 9. Plut. Pyrrh. 23, am häufigsten bei Dion C. — σχοῖεν erlangt, unterworfen hätten.

§ 3. ὡς in der Voraussetzung dass, wie 4, 123, 4. Spr. 56, 12, 2 u. Kr. zu Xen. An. 1, 3, 6. — ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ist mit ἀμυνεῖσθε zu verbinden: wie ihr mit den vorhandenen Mitteln. vgl. zu 7, 76. „Die Stellung wie 3, 39, 1. (2.) 6. 36, 1.“ (Pp.) — κάλλιστα, ἡγὼν ἀνδρικότατα καὶ φρονιμώτατα. (Sch.) — ἄφρακτοι ungerüstet. vgl. 3, 39, 2.

§ 4. εἰ τῷ καὶ. zu 3, 46, 1. — πιστὰ, τὰ τῆς ἡθόδου τῶν Ἀθηναίων. (Sch.) δόξω λέγειν aus § 1 ergänzt Ps., zu entfernt: ἴσιν Ba. vgl. Spr. 43, 4, 13 u. 62, 1, 4. — πλείω. Spr. 46, 5, 5. vgl. zu 8, 66, 4. — ἀνωφελεῖς

πολὺ ἄμεινον — μᾶλλον γὰρ ἐθελήσουσιν ἐκπλαγέντες ἡμῖν ξυμμαχεῖν — καὶ ἦν ἄρα ἢ κατεργασώμεθα αὐτοὺς ἢ ἀπράκτους ὦν ἐφίενται ἀπίσωμεν — οὐ γὰρ δὴ μὴ τυχούσι γε ὦν προσδέχονται φοβούμην — κάλλιστον δὴ ἔργον ἡμῖν ξυμβήσεται καὶ οὐκ ἀνέλπιστον ἔμοιγε. ὀλίγοι γὰρ δὴ στόλοι μεγάλοι ἢ Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων πολὺ ἀπὸ τῆς ἐαυτῶν ἀπάραντες κατώρθωσαν. οὔτε γὰρ πλείους τῶν ἐνοικούντων καὶ ἀστρυγεϊτόνων ἔρχονται — πάντα γὰρ ὑπὸ δέους ξυνίσταται — ἦν τε δι' ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐν ἀλλοτρίᾳ γῆ σφαλῶσιν, τοῖς ἐπιβουλευθῆσιν ὄνομα, καὶ περὶ σφίσιν αὐτοῖς τὰ πλείω πταίσωσιν, ὅμως καταλείπουσιν. ὅπερ καὶ Ἀθηναῖοι αὐτοὶ οὗτοι, τοῦ Μήδου παρά λόγον πολλὰ σφαλέντος, ἐπὶ τῷ ὀνόματι ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἦε πρῆξήθησαν, καὶ ἡμῖν οὐκ ἀνέλπιστον τὸ τοιοῦτο ξυμβῆναι.“

- 34 “Θαροσῶντες οὖν τὰ τε αὐτοῦ παρυσκεναζώμεθα καὶ ἐς τοὺς Σικελοὺς πέμποντες τοὺς μὲν μᾶλλον βεβαιωσώμεθα, τοῖς δὲ φίλιαν καὶ ξυμμαχίαν ποιῶμεθα ποικίσθαι, ἐς τε τὴν ἄλλην Σικελίαν πέμπωμεν πρόσβεις, δηλοῦντες ὡς κοινὸς ὁ κίνδυνος, καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ἡ ξυμμαχίαν ποιῶμεθα ἡμῖν ἢ μὴ δέχονται Ἀθηναίους. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς Καρχηδόνα ἄμεινον εἶναι πέμψαι· οὐ γὰρ ἀνέλπιστον αὐτοῖς, ἀλλ' αἰεὶ διὰ φόβον εἰσὶ μὴ ποτε Ἀθηναῖοι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν πόλιν

schädlich, gefährlich. (Ba.) Aehnlich ξυμφορώτατοι u. ὠφέλιον 3, 95, 4, ὠφέλησαν 8, 66, 4. Unnöthig also ἀνωφελές. (Dobree.) vgl. zu 6, 84, 3. Ueber die μείωσις zu 2, 91, 3. — ἄμεινον als wenn sie mit geringer Macht kämen.

§ 5. ἦν ἄρα. Spr. 69, 8 A. — κατεργασώμεθα. zu 6, 11, 1. — ἀπράκτους activ, wie immer bei Thuk., an sechzehn Stellen. — γε gar. — ὦν προσδέχονται, τοῦ εἶέν ἡμᾶς. (Sch.) zu 4, 104, 2. — ἔργων für ἔργον mehrere gute Hsn. Doch ist diese Ausdrucksweise dem Th. wohl fremd. (Hk.) Indess s. zu 2, 42, 3. — ἀπάραντες. zu 5, 83, 4.

§ 6. ξυνίσταται. zu 4, 78, 5. vgl. 6, 37, 3, 7, 15, 1. (Bl.) — ἦν τε, entspricht dem οὔτε. Sonst so οὔτε — εἴ τε. zu 1, 35, 2. — αὐτοῖς. αὐτοὶ Kr. Stud. 2 S. 132. Der Sch.: αὐτὸς περὶ ἐαυτῷ πταίσας. vgl. zu 1, 69, 4. — τὰ. Spr. 50, 2, 8. — πταίσωσιν. πταίωσιν mehrere der besten Hsn. Ueber den Ausdruck zu 4, 18, 3. — ὅπερ als ob ἐπαθον folgen sollte. (Gd.) vgl. zu 4, 125, 1. — παρὰ λόγον, παρὰ δόξαν. (Sch.) wider Berechnung. vgl. 1, 65, 1. 140, 2. 2, 64, 2. 91, 3. 4. 26, 3. 53, 4. 65, 4. 7, 71, 6. Gzs. κατὰ λόγον 3, 39, 4. — ἐπὶ τῷ ὀνόματι auf den Namen, in Folge der Meinung. (Hl.) Dion C. 77, 9? Der blosser Da. 6, 80, 4.

C. 34. § 1. τὰ αὐτοῦ, ἦγον τὰ ἐν ἰψῷ τῷ τόπῳ. (Sch.) vgl. 2, 38. — βεβαιωσώμεθα, βεβαίους φίλους ποιήσωμεν. (Sch.) zu 4, 70, 3. — τοῖς δέ, τοῖς αὐτονόμοις 6, 88. (Pp.) — τὴν ἄλλην Σ. τὴν ὑπὸ Ἑλλήνων οἰκουμένην. (Sch.) τοῖς Σικελιώταις. (Pp.) — ξυμμαχίαν ποιῶμεθα für ξυμμαχίους αὐτοῖς ποιῶμεθα, ungewöhnlich. (Dr.) Thuk. schrieb wohl ξυμμαχίας π. vgl. zu 5, 79, 1. — ἡμῖν für ἡμῖν αὐτοῖς wie σφίσιν für σφίσιον αὐτοῖς. (Pp.) Spr. 51, 2, 1 u. Arndt De pron. refl. 2 p. 14. — δέχονται, οὐ Ἰταλιῶται aus Ἰταλίαν. (Hk.) Spr. 58, 4, 2.

§ 2. ἄμεινον. Spr. 49, 6. vgl. 6, 9, 1. — ἀνέλπιστον, ἄφοβον. (Sch.) zu 1, 1, 1. — δεῖα φόβον εἰσὶ, φοβούνται. (Sch.) vgl. 6, 59, 2. Her. 1,

ἐλθούσιν
ἐν πόλει
του τῶν
σὸν γὰρ
πορτῆ.
δεῦρο
τε νομ
θοισθε
ὅτι πλε
δυσὶν μ
γίαν, κ
ὁ ἀγῶν
πλήζαι
χωράς

206, 1
τά δε.
τῶν Ἀ
— ἐξ
Isokr.
3, 16.
7, 77.
verda
κρίτον
§
πᾶσι τ
Sprech
vgl 3,
nicht 1
6, 36.
§
καί ρ
εἶναι κ
hiezu
tikel.
ἐθελ
u. 6,
berei
wäre κ
περὶ τ
βυρρ
Sprach
καὶ πο
geschr
Präpos
Ge. ni
ἡμῶς
ders H
χωρά
(Sch.)
σάμιν

ἔλθωσιν, ὥστε τάχ' ἂν ἴσως νομισαντες, εἰ τάδε προήσονται, κἄν σφεῖς ἐν πόνῳ εἶναι, ἐθελήσειαν ἡμῖν ἤτοι κρύφα γε ἢ φανερώς ἢ ἐξ ἐνός γέ του τρόπου ἀμῦναι. δυνατοὶ δ' εἰσὶ μάλιστα τῶν νῦν, βουληθέντες· χρο-³ σὸν γὰρ καὶ ἄργυρον πλεῖστον κέκτηνται, ὅθεν ὃ τε πόλεμος καὶ τἄλλα εὐποροῦν. πέμπωμεν δὲ καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμόνα καὶ ἐς Κόρινθον, δεόμενοι δεῦρο κατὰ τάχος βοηθεῖν καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον κινεῖν. ὃ δὲ μάλιστα ἐγὼ τε νομίζω ἐπίκαιρον ἡμεῖς τε διὰ τὸ ξύνηδες ἦσυχον ἤμιστ' ἂν ὁξέως πεῖθοισθε, ὅμως εἰρήσεται. Σικελιώται γὰρ εἰ θέλομεν ξύμπαντες, εἰ δὲ μὴ, ὅτι πλεῖστοι μεθ' ἡμῶν, καθελκίσαντες ἅπαν τὸ ὑπάρχον ναυτικὸν μετὰ δυοῖν μηνῶν τροφῆς ἀπαντήσασιν Ἀθηναίους ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν Ἰαπωνίαν, καὶ δῆλον ποιῆσαι αὐτοῖς ὅτι οὐ περὶ τῆς Σικελίας πρότερον ἔσται ὁ ἄγων ἢ τοῦ ἐκείνους περαιωθῆναι τὸν Ἴόνιον, μάλιστ' ἂν αὐτοὺς ἐκπλήξωμεν καὶ ἐς λογισμὸν καταστήσωμεν ὅτι ὁρμώμεθα μὲν ἐκ φιλίας χώρας φύλακες — ὑποδέχεται γὰρ ἡμᾶς Τάρας — τὸ δὲ πέλαγος αὐτοῖς

206, 1: δὲ ἡσυχίης εἶναι. Spr. 68, 92, 2. — τάχ' ἂν ἴσως. zu 6, 10, 2. — τὰ δὲ, τὰ καθ' ἡμᾶς. (Sch.) — ἤτοι — γε. zu 2, 40, 2. — κρύφα. λάθρως τῶν Ἀθηναίων. (Sch.) Ueber das ausser bei Thuk. seltene Wort zu 1, 67, 2. — ἐξ ἄλλοις 8, 66, 2. ἐκ τοῦ τρόπου τούτου Isä. 2, 12. μηδ' ἐξ ἐνός τρόπου Isokr. 5, 3. Dem. 14, 10. Viel häufiger ἐκ παντὸς τρόπου. wie 6, 92, 3. Andok. 3, 16. Lys. 16, 1 etc. — του für τινός auch in der Stellung des Artikels, wie 7, 77, 6. Ar. Plut. 674. — ἐξ, wie 6, 92, 3. Das nächst vorhergehende ἢ verdächtigt Ba. und schon der Sch.: παρὰ γὰρ τὸ κρύφα ἢ φανερώς ἀπαμῦναι τρίτον οὐδὲν ἔστιν.

§ 3 ὅθεν — εὐποροῦν, καὶ ἐν πολέμῳ δύναμιν ἔχει μεγίστην καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις τὰ χρήματα. (Sch.) reichliche Mittel findet. Eine kühne Sprechweise. Personificirt wird der Krieg auch 1, 122, 1. 2, 36, 3. 6, 41, 2. vgl. 3, 82, 2: ὁ πόλεμος ὑψηλὸν τὴν εὐπορίαν βίαιος διδάσκαλος. — τὸν ἐκεῖ, nicht für ἐκεῖ τὸν, da der Krieg dort mehr nur rastete als beendigt war. vgl. 6, 36, 3. 73 u. 88, 9. — κινεῖν au-, aufzuregen. vgl. 6, 36, 2.

§ 4. τε — τε. vgl. zu 4, 36, 3 u. Xen. An. 2, 5, 41. — νομίζω ἐπίκαιρον. Spr. 55, 4, 4. — διὰ τὸ ξύνηδες ἦσυχον, διὰ τὸ σύνηδες ἡμῖν εἶναι τὸ ἡσυχάζειν. (Sch.) vgl. 6, 55, 4 u. zu 1, 37, 3. — πείθοισθε. Auch hiezu gehört ὁ. (Ps) — Σικελιώται wir Sikelioten, sonst mit dem Artikel. Spr. 50, 8, 4. — θέλομεν. vielleicht ἐθέλομεν. (Pp.) Spr. 40 unter ἐθέλω u. zu 2, 51, 3 — καθελκίσαντες, ins Meer, wie 2, 93, 2. 3, 94, 3 u. 6, 50, 3. vgl. zu 6, 44, 3. — δυοῖν μηνῶν. Spr. 47, 8, 1. — ὁξέως bereitwillig. zu 2, 11, 6. — περὶ τῆ Σικελία um, bei S. Passender wäre περὶ τῆς Σικελίας. (Dr.) Doch gebrauchte vielleicht auch die att. Prosa περὶ mit dem Dativ ähnlich. Plat. Prot. 314, a: ὅρα μὴ περὶ τοῖς φιλιότατοις κυβεύης καὶ κινδυνεύης. (Pp.) Allein dies ist sprüchwörtlich, aus der antiken Sprache erhalten. Aehnlich noch Aut. 2, 6: ἀνάγκη κινδυνεύοντα περὶ αὐτῶ καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτύν. vgl. zu 6, 9, 2. Indess hab' ich doch τῆς Σικελίας geschrieben. Denn die Sprache gestattet nicht mit der Ein Mal gesetzten Präposition zwei verschiedene Casus zu verbinden; und von ἄγων kann der Ge. nicht abhängen. vgl. Kr. z. Her. 4, 122. — ὁρμώμεθα μὲν. Man könnte ἡμῖς vermissen; aber dann müsste ἐκείνους δὲ τὸ πέλαγος folgen. (Ba.) Anders Kr. zu Xen. An. 3, 4, 41. vgl. besonders oben 3, 56, 2. — ἐκ φιλίας χώρας. τῶν Ταραντίνων. (Dr.) — φύλακες als Wächter für unser Land. (Sch.) Spr. 57, 3. Dem. 1, 28: οἱ ἐν ἡλικίᾳ τὴν τοῦ πολεμίου ἐμπειρίαν κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας γίνονται. (Bl.) — ὑποδέχεται. Spr. 53,

πολὺ περαιοῦσθαι μετὰ πάσης τῆς παρασκευῆς, χαλεπὸν δὲ διὰ πλοῦ μῆκος ἐν τάξει μεῖναι, καὶ ἡμῖν ἂν εὐεπίθετος εἴη βραδεία τε καὶ κατ' ὀλίγον προσπίπτουσα. εἰ δ' αὖ τῷ ταχυναυτοῦντι ἀθροωτέρω κονφίσαντες προσβάλοιν, εἰ μὲν κώπαις χορήσαντο, ἐπιδοίμεθ' ἂν κεκηγκόσω, εἰ δὲ μὴ δοκοίη, ἔστι καὶ ὑποχωρῆσαι ἡμῖν ἐς Τάραντα· οἱ δὲ μετ' ὀλίγων ἐφοδίων ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ περαιωθέντες ἀποροῖεν ἂν κατὰ χωρία ἐρῆμα, καὶ ἢ μένοντες πολιορκοῖντο ἂν ἢ πειρώμενοι παραπλεῖν τὴν τε ἄλλην παρασκευὴν ἀπολίποιν ἂν καὶ τὰ τῶν πόλεων οὐκ ἂν βέβαια ἔχοντες, εἰ ὑποδέξοιντο, ἀθυμοῖεν. ὥστ' ἔγωγε τοῦτω τῷ λογισμῷ ἡγοῦμαι ἀποκληρομένους αὐτοὺς οὐδ' ἂν ἀπᾶραι ἀπὸ Κερκύρας, ἀλλ' ἢ διαβουλευσαμένους καὶ κατασκοπαῖς χρωμένους, ὅποσοι τ' ἔσομεν καὶ ἐν ᾧ χωρίῳ, ἔξωσθῆναι ἂν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμῶνα, ἢ καταπλαγέντας τῷ ἀδοκῆτῳ καταλῦσαι ἂν τὸν πλοῦν, ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου

1, 6. vgl. 4, 95, 2. — πολὺ περαιοῦσθαι. Spr. 55, 3, 7. — διὰ πλοῦ μῆκος ohne Artikel, wie Plat. Rep. 444, e: ἐς ἀρετῆς κτήσιν. Symp. 196, b: περὶ ἀρετῆς ἔρωτος, vgl. Kr. z. Dion. p. 168. — εὐεπίθετος, ἐπιχειρήσιμος. (Sch.) εὐκόλος εἰς ἐπίθεσιν. (Thom. M.) — εἴη, ἢ παρασκευὴ. (Sch.) so v. a. ἢ δύναμις αὐτῶν. (Sch.) — βραδεία ist prädicativ mit προσπίπτουσα zu verbinden: langsam anfallend. (Hl.) Spr. 57, 5, 2. — κατ' ὀλίγον für κατὰ λόγον einige Hsn. u. der Sch.: οὐκ ἀθρόα, einem geringen Theile nach. zu 4, 10, 4.

§ 5. τῷ ταχυναυτοῦντι mit dem schnellsegelnden Theile der Flotte. (Ps.) Spr. 43, 4, 17. Das Wort hat auch Polyb. 1, 25, 3. — ἀθροωτέρω — κονφίσαντες, ἦτοι κώπαις ὅστις ἢ καταλιπόντες ὀπίσω τὴν [πάσαν] παρασκευὴν (Sch.) nachdem sie (die Schnellsegler) gelichtet, die gepäckartige Belastung auf Frachtschiffe gebracht. — εἰ μὲν. Zwei Bedingungssätze bei einem Nachsatze: wenn sie angriffen, so würden wir, falls sie. Spr. 54, 12, 8. — μὴ δοκοίη, ἐπιδοίεσθαι. (Ps.) Als Gegensatz würde man erwarten: εἰ δὲ ἰστίοις; aber dies und noch Anderes umfasst der gewählte Ausdruck. — καὶ ὑποχωρῆσαι wie anzugreifen so auch. — ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ, die sie nämlich κονφίσαντες erwarten würden (ὡς). — ἀποροῖεν ἂν, πῶν ἐπιτηδείων. (Sch.) — πολιορκοῖντο ἂν würden durch unsere auflauernden Schiffe von Zufuhr abgeschnitten werden. — παραπλεῖν, längs der italischen Küste. — τὴν ἄλλην. Spr. 50, 4, 11. — παρασκευὴν gepäckartige Belastung, Werkzeuge aller Art etc. wie 6, 37, 3. — τὰ τῶν — ἔχοντες, οὐκ εἰδότες βεβαίως εἰ αἱ πόλεις. (Sch.) zu 3, 82, 3. — ὑποδέξοιντο, αὐτοῖς. (Sch.) — ἀθυμοῖεν. Auch hiezu gehört das ἂν nach ἀπολίποιν. Spr. 69, 7, 4. Denn das nach οἶξ stehende hieher zu ziehen gestattet die Stellung schwerlich.

§ 6. τοῦτω τῷ λογισμῷ, mit Bezug auf ἐς λογισμὸν καταστήσαμεν § 4 gesagt, ist mit ἀποκληρομένους zu verbinden: durch diese Berechnung zurückgehalten. (Ps.) — ἀποκληρομένους für ἀποκλειόμενους Bekker. — ἔξωσθῆναι ἕως χειμῶν ἐπίπεσε sagt Appian. 1, 773. (Bl.) Her. 1, 31, 2: ἐκκληρόμενοι τῇ ὥρᾳ. exclusus Caes. b. g. 7, 11. (Arn.) — ἔξωσθῆναι ἂν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμῶνα sie würden durch den Zeitverlauf in den Winter gedrängt werden, unter den erwähnten Zögerungen würde sie der Winter überraschen. — τῷ ἀδοκῆτῳ. zu § 8. Ausser den dort angeführten Stellen hat Thuk. das Wort noch 6, 47, 2, 7, 29, 4, 43, 6, ἀδοκῆτος

τῶν σ
πρόφα
δ' ἂν
αἱ γν
προδ
μενοι
ἀμνο
νίων
μᾶλλο
οὐν, μ
τὸν π
8, 45,
die Tr
Gemein
ἀξιομα
§
würd
ἐπὶ τῷ
Wie ἐ
minati
θεσιᾶ
ρεῖον
ein.
Forme
We. 1
ποντα
zu 4,
— το
wir er
zu er
κινθ
fahr
Sch. d
Dass o
Bl. 41
ἐγγιν
chisch
nehme
lend.
§
δαρρη
δοκίω
οὐκ εἰ
gemä
— τα
von ἐ
den ur
Pp. im
τάλλα
στῆνα
1, 5.

τῶν στρατηγῶν, ὡς ἐγὼ ἀκούω, ἄκοντος ἡγουμένου καὶ ἀσμένου ἂν πρόφασιν λαβόντος, εἴ τι ἀξιοχρεῶν ἀφ' ἡμῶν ὄφθειη. ἀγγελλόμεθα δ' ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπὶ τὸ πλεῖον τῶν δ' ἀνθρώπων πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ αἱ γνώμαι ἴστανται καὶ τοὺς προεπιχειροῦντας ἢ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι προδηλοῦντας ὅτι ἀμνησθῆναι μᾶλλον πεφύβηται, ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι. ὅπερ ἂν νῦν Ἀθηναῖοι πάθοιεν. ἐπέρχονται γὰρ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀμνησθῆναι, δικαίως κατεγνωκότες ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθείρομεν· εἰ δ' ἴδοιεν παρὰ γνώμην τολμήσαντας, τῷ ἀδοκίτῳ μᾶλλον ἂν καταπλαγῆεν ἢ τῇ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς δυνάμει. πεῖθεσθε οὖν, μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, εἰ δὲ μή, ὅτι τάχιστα τᾶλλα ἐς τὸν πόλεμον ἐτοιμάζειν, καὶ παραστῆναι παντὶ τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς

8, 45, 5. 4, 17, 3. Sonst scheint es der att. Prosa fremd; öfter haben es die Tragiker u. die Spättern. — ἐγὼ, zu 6, 13, 1. — ἄκοντος. Spr. 57, 5, 2. Gemeint ist Nikias. (Sch.) — ἀξιοχρεῶν, ἀξιομαχον, βέβαιον, πιστὸν εἰς ἀξιομαχίαν. (Sch.) — ἀφ' ἡμῶν, wie 7, 13, 3. vgl. 4, 126, 5.

§ 7. ἀγγελλόμεθα ἂν ἐπὶ τὸ πλεῖον wir, unsere Rüstungen, würden vergrössert (rücksichtlich der Anzahl) berichtet werden. So ἐπὶ τὸ πλεῖον διηγησάμενος 6, 54, 1. vgl. Plat. Ges. 697, b: ἐπὶ πλεόν εἶπεν. Wie ἐπὶ πλεόν an diesen Stellen den Ac., so vertritt es an unserer den Nominativ des Prädicats. Mithin ist die Construction wie Eur. Hek. 591: ἀγγελλομένη μοι γενναῖος. Xen. Hell. 6, 4, 21: πρότερον ὄφθεις ἢ ἀγγελλομένη ὄρη πορεύοιτο. — εὖ οἶδ' ὅτι schliesst Bk. hier, § 8 u. 6, 38, 1 in Parenthesen ein. vgl. Xen. Hell. 6, 1, 4. Sogar dem Satze nachgestellt findet sich diese Formel Ar. The. 12, Lys. 154, (Frö. 601), Plut. 183. 838. 889. vgl. Wo. 1175, We. 1348. — πρὸς, zu 1, 140, 1: πρὸς τὰς ξυμφορὰς καὶ τὰς γνώμας τρέπονται. — ἴστανται richten sich, wie Segel nach dem Winde. (Ba.) vgl. zu 4, 56, 4. — προεπιχειροῦν findet sich erst bei Spättern wieder. (Bl.) — τοὺς — προδηλοῦντας die welche dem Angriffe zuvorkommen, wie wir es sollten, oder wenigstens doch den Angreifenden voraus zu erkennen geben. (Hl.) Ueber den Gedanken vgl. 4, 92, 5. — ἰσοκινδύνους, ἧτοι ἐν ὁμοίῳ κινδύνῳ καταστήσοντας ἢ ἰσοπαλεῖς. (Sch.) der Gefahr gewachsen meint Ba. Eig. ist doch wohl die erste Erklärung des Sch. die richtige, d. h. nicht in grösserer Gefahr schwebend als sie. Dass dies Wort sehr selten und nur von Dion C. nachgebraucht sei bemerkt Bl. 41, 55: ἀπ' ἀντιπάλου πλεονεξίας καὶ ἰσορροποῖ ἀλλήλοις καὶ ἰσοκινδύνοι ἐγίγνοντο. — ὅπερ, τὸ πεφύβησθαι. (Ba.) — δικαίως wollten einige griechische Erklärer zu ἐπέρχονται ziehen, also doch wohl als Epiphonem für sich nehmen. Spr. 66, 1, 8. — κατεγνωκότες uns abschätzig beurtheilend. (Ps.) Ungew. so.

§ 8. παρὰ γνώμην, παρὰ τὴν δόξαν αὐτῶν. (Sch.) — τολμήσαντας, θαρρήσαντας. (Sch.) Spr. 52, 1, 2 u. zu 2, 43, 1. — τῷ ἀδοκίτῳ, τῷ ἀπροδοκίτου ἡμᾶς αὐτοῖς ἀντιτάσθαι. (Sch.) vgl. § 6. 4, 36, 2. 5, 10, 7. „τῷ οὐκ εἰκότι 2, 89, 4.“ (Bl.) — τῇ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς die der Wirklichkeit gemässe. vgl. 6, 47, 2. — μάλιστα μὲν. Spr. 65, 5, 12 u. zu 1, 32, 1. — ταῦτα, τὸ ἀντιξομῆσαι ἐπὶ τοῖς Ἀθηναίοις. (Sch.) Es hängt aber wohl von ἐτοιμάζειν ab. Schömann Obs. p. 15 wollte ταῦτα mit πεῖθεσθε verbinden und τολμήσαντας expegetisch nehmen, wobei denn auch ἐτοιμάζειν mit Pp. imperativisch zu nehmen wäre. Doch steckt hier wohl ein Fehler. — τᾶλλα, was nöthig auch wenn sie ihnen nicht entgegen zögen. — παραστῆναι παντὶ es glaube Jeder, zu 4, 61, 2 u. über den Inf. Spr. 55, 1, 5. So auch Matth. Gr. § 546, b. Den Inf. von πεῖθεσθαι abhängen zu

ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δεικνυσθαι, τὸ δ' ἤδη, τὰς μετὰ φόβου παροικεὺς ἀσφαλεσιτάτας νομίσαντας, ὡς ἐπὶ κινδύνου πρᾶσσειν χορησιμώτατον ἂν ξυμβῆναι. οἱ δὲ ἄνδρες καὶ ἐπέρχονται καὶ ἐν πλῶ ἔῷ οἷδ' ὅτι ἤδη εἰσὶ καὶ ὅσον οὐπω πάρεσιν.“

35 Καὶ ὁ μὲν Ἑρμοκράτης τοσαῦτα εἶπεν, τῶν δὲ Συρακοσίων ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἐριδι ἦσαν, οἱ μὲν ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι οὐδ' ἀληθῆ ἔστιν ἃ λέγει, τοῖς δὲ, εἰ καὶ ἔλθοιεν, τί ἂν δράσειεν αὐτοὺς ὃ τι οὐκ ἂν μείζον ἀντιπάθοιεν. ἄλλοι δὲ καὶ πάνν καταφρονούντες ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. ὀλίγον δ' ἦν τὸ πιστεῦον τῷ Ἑρμοκράτῃ καὶ φοβούμενον τὸ μέλλον. παρελθὼν δ' αὐτοῖς Ἀθηναγόρας, ὃς δῆμον τε προστάτης ἦν καὶ ἐν τῷ παρόντι πιδανώτατος τοῖς πολλοῖς, ἔλεγε τοιαῦτα.

36 “Τοὺς μὲν Ἀθηναίους ὅστις μὴ βούλεται οὕτω κακῶς φρονῆσαι καὶ ὑποχωρίους ἡμῖν γενέσθαι ἐνθάδε ἐλθόντας, ἢ δειλὸς ἐστὶν ἢ τῇ πόλει οὐκ εὐνοῦς· τοὺς δ' ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα καὶ περιφόβους ἡμᾶς ποιούντας τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀξυκείας, εἰ μὴ οὐ-

lassen wäre zu hart. — καταφρονεῖν τοὺς, wie 8, 82, 1. Spr. 47, 24, 3. So noch Eur. Bacch. 503. (Matthiä.) — ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ in der Stärke der Gegenanstalten meint Hl. vgl. 2, 41, 1. 4, 67, 1. Allein ἀλκή fordert die Erklärung: in der Kraft der Handlungen, der Leistungen. Ueber die Stellung zu καὶ ἐν 1, 9, 3; über den Gedanken 2, 11, 3 u. Her. 7, 49, 3. — ἤδη sofort (vgl. 6, 80, 5. 90, 1. 91, 1. 93, 3) gehört zu πρᾶσσειν. — ὡς ἐπὶ κινδύνου wie bei obschwebender Gefahr. „Xen. ἱστορ. 4, 5: ἐπὶ κινδύνου κλαύουεν.“ (Bl.) Aehnlich ἐφ' ἡσυχίας Dem. 45, 14, öfter ἐπὶ σχολῆς u. A. vgl. Haase p. 64 s. — ξυμβῆναι. Plat. Rep. 329, d: καὶ γῆρας καὶ νεότης χαλεπῇ τῷ τοιοῦτῳ ξυμβαίνει. Spr. 56, 4, 4. — οἱ ἄνδρες, die Feinde. vgl. 5, 10, 5 u. zu 4, 27, 4. — ὅσον οὐπω. Spr. 67, 14, 4 u. zu 1, 36, 2.

C. 35. οἱ μὲν, ἐρίζοντες, ἐριστικῶς λέγοντες. (Pp.) Spr. 56, 9, 3. Noch härter Eur. Phön. 1462: ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, οἱ μὲν πατάξει πρόσθε Πολυκείην δορί. — τοῖς δὲ, εἰδοκεί schien ergänzt A. Ps., der οἱ δὲ vor-schlägt, ἦν ἔρις Abr. — αὐτοὺς, τοὺς Συρακοσίων, also für σφᾶς. (Pp.) zu 5, 32, 4. — ὃ τι, ὅταν Kr. Stud. 2 S. 132: ohne dass sie etwas Größeres als dies dagegen erlitten. Jenes hiesse: ohne dass sie dieses, dasselbe, gesteigert, in höherem Grade, dagegen erlitten. — ἐς γέλωτα. Ar. Wesp. 1260: κατ' ἐς γέλωτα τὸ πρᾶγμα ἔτρεψας. Her. 7, 105: Ἐξέρξης ἐς γέλωτα ἔτρεψε. (Bl.) — τὸ π. Spr. 50, 11, 1. — δῆμον προστάτης steht oft von dem bedeutendsten Demagogen, ohne ein Amt zu bezeichnen. zu 3, 70, 2. vgl. 3, 75, 2. 4, 46, 3. mit 3, 82, 1. 8, 89, 4. — πιδανώτατος τοῖς πολλοῖς, δυναμικὸς πιδεῖν τοὺς πολλοὺς. (Sch.) vgl. 3, 36, 5. 4, 21, 3.

C. 26. § 1. τοὺς μὲν Ἀ., wegen des Ggs. zu τοὺς δ' ἀγγέλλοντας dem Relativ vorangestellt. (Ba.) zu 6, 33, 3. Den Hexameter bemerkt Pp. Verse lassen sich bei allen Schriftstellern nachweisen, ohne Anstoss, wenn sie sich nicht als solche aufdrängen. — κακῶς φρονῆσαι auf thörichte Entschliessungen fallen. (Hl.) Spr. 53, 5, 2. — καὶ — γενέσθαι giebt an worin das κακῶς φρονῆσαι bestehe. Für καὶ wäre ὅστε üblicher. In familiärer Sprache wir ähnlich, z. B. ich bin nicht so thöricht und —. (Ba.) Doch weist das οὕτω wohl vielmehr auf die Rede des Hermokrates zurück: so thöricht werden hieher zu kommen und etc. — τόλμης. Spr. 47, 21. Der

ονται ἔνδηλοι εἶναι. οἱ γὰρ δεδιότες ἰδίᾳ τι βούλονται τὴν πόλιν ἐξ
 ἐκπληξιν καθιστάναι, ὅπως τῷ κοινῷ φόβῳ τὸ σφέτερον ἐπηλυγάζ-
 ζονται. καὶ νῦν αὐταὶ αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται οὐκ ἀπὸ ταυτο-
 μάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν οἷπερ αἰεὶ τάδε κινουσι ζυγκνέονται. ἡμεῖς δὲ ἦν
 εὖ βουλευσθε, οὐκ ἔξ ὧν οὔτοι ἀγγέλλουσι σκοποῦντες λογιέσθε τὰ
 εἰκότα, ἀλλ' ἔξ ὧν ἂν ἀνθρώποι δεινοὶ καὶ πολλῶν ἐμπειροὶ, ὥσπερ ἐγὼ
 Ἀθηναίους ἀξιώ, δράσειαν. οὐ γὰρ αὐτοὺς εἰκὸς Πελοποννησίους τε
 ὑπολιπόντας καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυμένους ἐπ'
 ἄλλον πόλεμον οὐκ ἐλάσσω ἐκόντας ἐλθεῖν, ἐπεὶ ἔγωγε ἀγαπᾶν οἴομαι
 αὐτοὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους ἐρχόμεθα, πόλεις τοσαῦται καὶ
 οὕτω μεγάλαι. εἰ δὲ δὴ, ὥσπερ λέγονται, ἔλθοιεν, ἱκανωτέραν ἡγοῦμαι
 Σικελίαν Πελοποννήσου διαπολεμηῆσαι ὅσω κατὰ πάντα ἄμεινον ἐξήρτυται,
 τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν αὐτὴν τῆς νῦν στρατιᾶς, ὡς φασιν, ἐπιούσης,
 καὶ εἰ δις τοσαύτη ἔλθοι, πολὺ κρείσσω εἶναι, οἷς γ' ἐπίσταμαι οὐθ'.

Gedanke ist burlesk: sie sind nicht tapfer, aber dumm; dem plebe-
 jischen Redner gemäss. Oder bezieht sich *τόλμης* auf die Keckheit mit einem
 solchen Gerichte das Volk einschüchtern zu wollen? — *ἐνδηλοὶ* rücksicht-
 lich ihrer selbstischen Zwecke. vgl. 4, 41, 3.

§ 2. *ἐς ἐκπληξιν καθιστάναι*, *ἐς φόβον ἐμβάλειν* [*ἐμβάλλειν*]. (Sch.)
 vgl. zu 4, 75, 2. — *τὸ σφέτερον* ihr Interesse oder ihre Gesinnung.
 Besser jedoch *τὸν σφέτερον* der Sch., Erotian u. Va. (Ba.) — *ἐπηλυγάζονται*,
ἐπικρύπτονται. (Sch.) beschatten, verdecken. Dr. u. Ruhnken z. Tim. p.
 117. — *καὶ νῦν*. zu 6, 17, 1. — *τοῦτο δύνανται* haben den Gehalt,
 es ist so viel daran. Sonst bezieht sich dieser Ausdruck regelmässig auf die
 Tendenz (Ind. Plat. u. Dem.), die hier durch *οἷπερ κινουσι* beiläufig angedeutet
 wird. vgl. Stallbaum z. Plat. Rep. p. 377, c. Zu *τοῦτο* ist der folgende Satz
 Epexegetem. Spr. 59, 1, 5. vgl. Kr. zu Xen. An. 3, 4, 34 u. Pp. z. Kyr. 1, 6, 19.
 — *ἀπὸ ταυτομάτου*, *ἐξ ἀλόγου συμπτώματος*. (Sch.) Spr. 68, 16, 11. Aesch.
 1, 127: *ἀνευδῆς ἢ ἀπὸ ταυτομάτου πλανᾶται γῆμη κατὰ τὴν πόλιν*. 2, 145:
γῆμη ἐστὶν ὅταν τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν αὐτόματον ἐκ μηδεμιᾶς προφάσεως λέγῃ
ἀνὰ ὡς γεγεννημένην πράξιν. (Bl.) — *ἐκ*. Spr. 68, 17, 9. Plat. Rep. 364, b:
δύναμις ἐκ θεῶν ποριζομένη. Anders Schömann z. Isä. p. 349. — *τάδε* un-
 sere Verhältnisse. — *ζυγκνέονται* sind gemacht, nämlich *αἱ ἀγγελίαι*.
 vgl. zu 1, 22, 3.

§ 3. *ἐξ ὧν*. zu 1, 1, 2. — *δεινοί, συνετοί, φρόνιμοι*. (Sch.) Aristot. *Ἠθ.*
μεγ. 1, 34: *τῆς δεινότητος καὶ τοῦ δεινοῦ (ἔστι) σκέρασθαι ἐκ τίνων ἂν ἕκαστον*
γενοῖτο τῶν πρακτῶν (πρακτέων?) καὶ τὰ ταῦτα πορίσασθαι. — *ὥσπερ ἀξιώ*,
δεινοὺς καὶ πολλῶν ἐμπειροὺς εἶναι, wenn nicht οἴονσπερ *ἀ. erg. δρᾶν* zu lesen
 ist. (Kr. Bruchst.) vgl. 3, 14. — *πολλῶν πολέμων* Lennep z. Phal. 35. Isokr.
 12, 90: *ἄνδρα δεινὸν καὶ πολλῶν ἐμπειρον*. (Bl.) — *καταλελυμένους ἀπὸ*
τοῦ καταλελυτότας. (Sch.) Ohne Object 1, 81, 2. 4, 18, 3. 5, 15, 2. 17, 3. 8.
 58, 5. Her. 7, 146: *καταλυόμενοι τὰς ἔχθρας*. vgl. eb. 6. — *ἐκείνους*, ein
 betontes sie. zu 5, 57, 2. vgl. zu 4, 37.

C. 37. § 1. *ὥσπερ λέγονται*. Spr. 55, 4, 2. — *διαπολεμηῆσαι*,
διενεγκεῖν τὸν πόλεμον, περιγενέσθαι διὰ τοῦ πολέμου. (Sch.) — *κατὰ πάντα*
 auch 5, 72, 2. 6, 49, 2. 7, 58, 4. 87, 6. — *ἄμεινον, τῆς Πελοποννήσου*. (Sch.)
 — *αὐτὴν* allein. Spr. 51, 6, 7. — *τῆς νῦν στρατιᾶς ἐπιούσης*. Ein
 Hyperbaton. (Ba.) zu 1, 11, 3. Der Ge. hängt von *κρείσσω* ab. (Va.) — *φα-*
σίην. zu 6, 17, 5. — *δις τοσαύτη* noch ein Mal so gross, wie Isokr.

ἵππους ἀκολουθήσοντας οὐδ' αὐτόθεν πορισθησομένους εἰ μὴ ὀλίγους
τινάς παρ' Ἐγεοταίων, οὐθ' ὀπλίτας ἰσοπληθεῖς τοῖς ἡμετέροις ἐπὶ
νεῶν γε ἐλθόντας· μέγα γὰρ τὸ καὶ αὐταῖς ταῖς ναυσὶ κοίφαις τοσοῦ-
τον πλοῦν δεῦρο κομισθῆναι, τὴν τε ἄλλην παρασκευὴν ὅσην δεῖ ἐπὶ
ἐπόλιν τοσηνδε πορισθῆναι, οὐκ ὀλίγην οὔσαν. ὥστε [παρὰ τοσοῦτον
γινώσκω] μόλις ἂν μοι δοκοῦσιν, εἰ πόλιν ἑτέραν τοσαύτην ὅσαι Συρά-
κουσαί εἰσιν ἔλθοιεν ἔχοντες καὶ ὄμορον οἰκήσαντες τὸν πόλεμον ποι-
οῖντο, οὐκ ἂν παντάπασι διαφθαρήναι, ἢ πού γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ
Σικελία — ξυστήσεται γάρ — στρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν ἰδρυθέντι καὶ ἐκ
σκηιδίων καὶ ἀναγκαίας παρασκευῆς οὐκ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων

4, 108, Plat. Ges. 677. Nur dichterisch ist *δὲς τόσος*, bei Dem. 24, 217 jetzt *δὲς ὅσος*. Sonst *ἕτερος τοσοῦτος*, das aber auch wie § 3 eben so gross, viel bedeuten kann. vgl. Kr. Stud. 2 S. 251. So *πολλάκις τοσοῦτος* Plat. Rep. p. 330, b.

§ 2. *οἷς* bezieht sich auf *στρατιᾶς*. Spr. 58, 4, 1. — *γε*. Spr. 69, 15, 1. vgl. 3, 39, 6, 4, 61, 1, 6, 79, 1, 8, 76, 5. — *ἵππους*. Die dreissig 6, 43, 2 sind nicht der Rede werth. — *οὐθ'* für *οὐδ'* Hk. — *αὐτόθεν*, *ἐκ τῆς Σικελίας*. (Sch.) — *ὀπλίτας, ἀκολουθήσοντας*. (Pp.) Das *οὐδὲ αὐτόθεν πορισθησομένους* ist gleichsam *διὰ μέσου*. — *ἰσοπληθεῖς*, ein nicht häufiges Wort. — *ἐλθόντας* abgegangen, da sie abgegangen sein werden. vgl. 4, 85, 4 E. (Pp.) — *καὶ αὐταῖς* sogar bloss mit. (Ps.) — *κούφαις* wenn sie unbepackt sind (Ps.), weiter nichts als die Schiffmannschaft führen. (Ds.) vgl. zu 1, 49, 4 u. 6, 34, 5. — *πλοῦν* wie 6, 30, 3. — *παρασκευὴν* erg. *κομισθῆναι* hier in passiver Bedeutung: es ist gross, schwer, dass sie transportirt werde. Abr. nahm *μέγα* — *κομισθῆναι* als Parenthese und liess *τὴν τε* — *οὔσαν* von *ἐπίσταμαι* abhängen, wogegen wenigstens *τε οὐκ* nicht spräche. vgl. zu 1, 5, 2.

§ 3. *ὥστε* ist mit *δοκοῦσιν* zu verbinden. (Sch.) — *παρὰ τοσοῦτον γινώσκω, παρὰ τοσοῦτον διαφέρωμι τοῖς τὰ ἕτερα διαγγέλλουσι*. (Sch.) Arn. erklärt: so sehr, so fest urtheile ich, und vergleiche *παρὰ τοσοῦτον νικηθεῖς*. Aber in solchen Formeln heisst doch *παρὰ* eig. um. Ich zweifle an der Richtigkeit der La. Die neuerdings gemachten Verbesserungsvorschläge sind unbrauchbar, auch von Velsens *δίχα γινώσκω*. — *ἑτέραν τοσαύτην*. zu § 1. — *ὄμορον*. *ὄμοροι* eine Hs., wie ich vermuthet hatte. vgl. 6, 2, 3. — *οἰκήσαντες*. zu 6, 2, 3. — *οὐκ ἂν παντάπασι διαφθαρήναι* völliger Vernichtung entgehen. (Ps.) — *ἦπου γε δὴ* geschweige denn. zu 1, 142, 1. — *πάσῃ*. zu 6, 21, 2. — *ξυστήσεται γάρ*, erg. *ἡ Σικελία*, nach Reiske und Ba. in Parenthese gesetzt. — *στρατοπέδῳ τε* und in einem Lager, angeschlossen an *ἐν πάσῃ πολεμίᾳ Σικελία*, beides dem *διαφθαρήναι* anzufügen. (Didot.) Der Dativ ist auch durch mit übersetzbar. Spr. 48, 15, 18; und so könnte auch *στρατοπέδῳ τε καὶ ἐξίοντες* verbunden werden. Spr. 59, 2, 3. — *ἐκ νεῶν ἰδρυθέντι* das von Schiffen aus errichtet ist; Andre: das aus Schiffen besteht. — *καὶ ἐκ* — *παρασκευῆς*. Dass dies nicht mit *ἐκ νεῶν*, sondern mit *ἐξίοντες* zu verbinden sei verräth die Wiederholung des *ἐκ*. — *σκηιδίων*, das Deminutiv (nur hier) verächtlich. — *ἀναγκαίας, οὐ τῆς ἐκ περιουσίας ἀλλὰ τῆς οὐδὲ ἀνάρκους*. (Sch.) nothdürftig. zu 5, 8, 2. — *παρασκευῆς*. vgl. 7, 55, 2 u. zu 4, 94, 1. — *ὑπό, εἰργόμενοι τῆς γῆς ὑπό*. (Sch.) vor, wie 7, 78, 4. (Pp.) Spr. 68, 43, 3. — *τὸ δὲ ξύμπαν*. Spr. 46, 3, 3. vgl. 1, 145, 3, 92, 3, 4, 63, 2. (zw. 64, 2.) Für *δέ* wird Haase hier, wie 7, 77, 7, *τέ* vermuthen. vgl. zu 3, 82, 5. — *οὐδ'*

ἰπέων ἔξιόντες. τὸ δὲ ξύμπαν οὐδ' ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγοῦμαι· τοσοῦτῳ τὴν ἡμετέραν παρασκευὴν κρείσσω νομίζω.“

“*Ἄλλὰ ταῦτα, ὡσπερ ἐγὼ λέγω, οἱ τε Ἀθηναῖοι γιννώσκοντες τὰ 38 σφέτερα αὐτῶν εὖ οἶδ' ὅτι σώζουσι καὶ ἐνθένδε ἄνδρες οὔτε ὄντα οὔτε ἂν γενόμενα λογοποιῶσιν, οὐς ἐγὼ οὐ νῦν προῶτον ἀλλ' αἰεὶ ἐπίσταμαι ἦτοι λόγοις γε τοιοῦτοδὲ καὶ ἔτι τούτων κακουργότεροις ἢ ἔργοις βουλομένους καταπλήξαντας τὸ ὑμέτερον πλήθος αὐτοὺς τῆς πόλεως ἄρχειν. καὶ 3 δέδοικα μέντοι μὴ ποτε πολλὰ πειρῶντες καὶ κατορθώσωσιν· ἡμεῖς δὲ κακοί, πρὶν ἐν τῷ παθεῖν ὤμειν, προφυλάξασθαι τε καὶ αἰσθόμενοι ἐπεξελεθεῖν. τοιγάρτοι δι' αὐτὰ ἡ πόλις ἡμῶν ὀλιγάκις μὲν ἡσυχάζει, στάσεις δὲ πολλὰς καὶ ἀγῶνας οὐ πρὸς τοὺς πολεμίους πλείονας ἢ πρὸς αὐτὴν ἀναιρεῖται, τυραννίδας δὲ ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους. ὣν ἐγὼ πειράσομαι, ἦν γε ὑμεῖς ἐθέλητε ἐπεσθαι, μὴ ποτε ἐφ' 3 ἡμῶν τι περιδεῖν γενέσθαι, ὑμᾶς μὲν τοὺς πολλοὺς πείθων, τοὺς δὲ τὰ τοιαῦτα μηχανωμένους κολάζων, μὴ μόνον αὐτοφώρους, χαλεπὸν γὰρ ἐπιτυγχάνειν, ἀλλὰ καὶ ὣν βούλονται μὲν δύνανται δ' οὐ— τὸν γὰρ ἐχθρὸν οὐχ ὧν δρᾶ μόνον ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας προαμύνεσθαι χρῆ, εἴπερ*

ἂν — ἡγοῦμαι, οὐδ' ἂν ἀποθῆναι αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν νομίζω δυνήσεσθαι. (Sch.) vgl. jedoch zu 6, 23, 2. syn. κατέχειν 3, 6, 2. Gegen diese Erklärung (Didots), meint Pp., spreche οὐχ ἐπὶ — ἔξιόντες, was schon diesen Gedanken enthalte. Indess macht das ἐπὶ πολὺ einen wesentlichen Unterschied und die Phrase kann die von dem Schol. gesuchte Bedeutung nicht haben.

C. 38. § 1. ταῦτα gehört bloss zu γιννώσκοντες, vgl. zu σωτήρα τε 5, 11, 2. — ἐνθένδε ἄνδρες, von der Gegenpartei, wie 6, 10, 1. — σώζουσι suchen (bloss) zu erhalten. — οὔτε ἂν γενόμενα, οὐχ οἷα τε γενέσθαι. (Sch.) Spr. 69, 7, 1. — λογοποιῶσιν, ψευδέσι λόγοις συντιθέασιν. (Sch.) Theophr. Char. 7: ἡ λογοποιία ἐστὶ σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων ὧν βούλονται ὁ λογοποιῶν. (Bl.) — αὐτοὺς selbst.

§ 2. καὶ — μέντοι. Spr. 69, 36 A. — δέ, γάρ, zu 1, 77, 2. (Pp.) — κακοί, διὰ κακίαν ἀδύνατοί ἐσμεν. (Sch.) ungeschickt Her. 6, 108, 2: τιμωρέειν οὐ κακοί. Soph. Oed. T. 545: μανθάνειν ἐγὼ κακὸς σοῦ. Spr. 55, 3, 3. — πρὶν ὤμειν, zu 6, 10, 3. Andre setzen vor ἡμεῖς ein Komma und denken ὤμειν zwei Mal. — ἐπεξελεθεῖν, αὐτοῖς. (Sch.) verfolgen. 3, 38, 1: ὁ παθὼν τῷ δράσαντι ἐπεξερχεται. — πολλὰς, πολλὰκις Kr. Bruchst. — τυραννίδας δέ, τυραννίδας τε Kr. Bruchst. — δυναστείας, ὀλίγων ἀνδρῶν 3, 62, 2. vgl. dort Kr.

§ 3. περιδεῖν γενέσθαι. Spr. 56, 6, 3 u. zu 1, 35, 3. — ἐφ' ἡμῶν zu unsrer Zeit. Spr. 68, 40, 4. — ὑμᾶς τοὺς πολλοὺς, τὸ ὑμέτερον πλήθος. (St.) Spr. 50, 8, 2. Dem. 8, 1: ὑμᾶς τοὺς πολλοὺς δεῖ ἂ τῇ πόλει νομίζετε συμπεθεῖν, ταῦτα καὶ ψηφίζεσθαι καὶ πράττειν. (Pp.) — αὐτοφώρους, ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνων. χαλεπὸν γὰρ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἔχειν αὐτοὺς. (Sch.) — ἐπιτυγχάνειν sie darauf zu betreffen. (Hl.) — καὶ ὧν hängt von κολάζων ab: für das was. (Sch.) Spr. 47, 21 u. zu 2, 74, 2. — τὸν ἐχθρὸν. Der Singular collectiv, wie noch 3, 40, 5. „Eur. Tem. 9: τὸ δὲ στρατηγεῖν τοῦτ' ἐγὼ κρίνω καλῶς, γινῶναι τὸν ἐχθρὸν ἢ μάλισθ' ἄλωσιμος.“ (Bl.) So auch bei Thuk. ὁ πολέμιος, zu 2, 41, 2. — ὧν δρᾶ — τῆς διανοίας προαμύνεσθαι im Voraus von — abwehren Passow; vielmehr: sich in Rücksicht auf (vgl. zu 1, 96, 1) — vorher hüten, synonym mit προφυλάττεσθαι, wie 3, 12, 2. — εἴτερο — προπεύσεται wenn anders auch wer sich

καὶ μὴ προφυλαξάμενός τις προπίσεται — τοὺς δ' αὖ ὀλίγους τὰ μὲν ἐλέγχων τὰ δὲ φυλάσσων, τὰ δὲ καὶ διδάσκων· μάλιστα γὰρ δοκῶ ἂν μοι οὕτως ἀποτρέπειν τῆς κακουργίας. καὶ δῆτα, ὁ πολλὰκις ἐσκευάμην, τί καὶ βούλεσθε, ὦ νεώτεροι; πότερον ἄρχειν ἤδη; ἀλλ' οὐκ ἔννομον· ὁ δὲ νόμος ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι ὑμᾶς μᾶλλον ἢ δυναμένους ἐτέθη ἀτιμάζειν. ἀλλὰ δὴ μὴ μετὰ πολλῶν ἰσονομεῖσθαι; καὶ πῶς 39δίκαιον τοὺς αὐτοὺς μὴ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι; φήσει τις δημοκρατίαν οὔτε ξυνετὸν οὔτ' ἴσον εἶναι, τοὺς δ' ἔχοντας τὰ χρήματα καὶ ἄρχειν ἄριστα βελτίστους. ἐγὼ δὲ φημι πρῶτα μὲν δῆμον ξύμπαν ὠνομάσθαι, ὀλιγαρχίαν δὲ μέρος, ἔπειτα φύλακας μὲν ἀρίστους εἶναι χρημάτων τοὺς πλουσίους, βουλευῶσαι δ' ἂν βέλτιστα τοὺς ξυνετούς, κρῖναι δ' ἂν ἀκούσαντας ἄριστα τοὺς πολλούς, καὶ ταῦτα ὁμοίως καὶ κατὰ 2μέρη καὶ ξύμπαντα ἐν δημοκρατίᾳ ἰσομοιεῖν. ὀλιγαρχία δὲ τῶν μὲν

nicht vorher gehütet hat vorher zu leiden erwarten muss, also synonym mit *ἐπίπερ καί*. (Va.) — *τοὺς ὀλίγους* die Oligarchen. Spr. 50, 4, 12. — *ἐλέγχων, ἤγουν φανερώς δεικνύων*. (Sch.) Ueber den doppelten Ac. Spr. 46, 11, 2. Plat. Lys. 222: *τοῦτό γε ὄψεσθε ἐξελέγξαι ἡμᾶς αὐτούς*. Dem. 45, 5: *οὗτος πάντα ἐξελεγχθήσεται*.

§ 4. *καὶ δῆτα*, angefangen als sollte ein affirmativer Satz folgen. vgl. Ar. Ach. 68, 142. Xen. Oek. 11, 4. Plat. Prot. 310. Euthyphr. 11 etc. Denn sonst müsste *δῆτα* nach *βούλεσθε* stehen. — *ὄ*. Spr. 51, 13, 13. — *τί καί*. Spr. 69, 32, 16. — *ὦ νεώτεροι*. Die jungen Adlichen waren in allen Zeiten die heftigsten Gegner der Macht und Interessen der Gemeinen. (Arn.) Denn was wären sie ohne Privilegien? — *ἤδη*, vor dem nach dem Gesetze erforderlichen Alter. 6, 12, 2: *νεώτερος ἐστὶ ὢν ἐς τὸ ἄρχειν*. (Bl.) — *ὁ νόμος, ὁ εἶργον τῆς ἀρχῆς τοὺς νεωτέρους*. (Sch.) — *δύνασθαι, ἄρχειν, διὰ τὴν ἡλικίαν*. (Sch.) — *ἀτιμάζειν* um zurückzusetzen, nicht auch von *ἐκ* regiert, sondern von *ἐτέθη*. (Ba.) Eben so hart als die Ergänzung des *τοῦ* oder *ἐκ τοῦ*. Reiske vermuthet *ἀτιμάζων*, wie in dem Sch. steht; ich: *ἐτέθη ἢ δυναμένους ἀτιμάζει*. — *ἀλλὰ* oder. Spr. 69, 4, 4. vgl. 1, 80, 3. — *ἰσονομεῖσθαι, ἰσότημοι εἶναι*. (Sch.) Das Wort scheint sonst nicht vorzukommen; doch *ἐξισονομεῖσθαι* bei Hesych. 1 p. 842. (Bl.) An schliesst sich dies noch an *τί καὶ βούλεσθε*; (Sch.) — *τοὺς αὐτούς, τοὺς ἴσους καὶ ὁμοίους, τοὺς ἐν ἴσῳ ὄντας*. (Hk.) Nämlich Bürger.

C. 39. § 1. *φήσει* kenn' ich in dieser Formel nur noch aus Jos. B. I. 3, 8, 5. Sonst *ἔρεῖ τις*. (Bl.) — *ξυνετόν*. zu 3, 37, 1. So schon Otaues bei Her. 3, 81, 1: *ὁμίλον ἀρχῆιον οὐδέν ἐστι ἀξυνετώτερον οὔτε ἕβριστώτερον*. — *οὔτ' ἴσον*, als Gleichheit der Ungleichen. Plin. Ep. 9, 5, 3: *nil est ipsa aequalitate inaequalius*. vgl. eb. 2, 12, 5. — *τὰ χρήματα* ist mir der Stellung wegen verdächtig. vgl. Spr. 52, 1, 2. — *ἄριστα βελτίστους* seien am besten zu regieren die geschicktesten. (Va.) Spr. 55, 3, 3. — *ξύμπαν* eine, die ganze Masse der Bürger. (Va.) vgl. 6, 89, 5. — *βουλευῶσαι*. Zusätze zu 3, 42, 5. — *κρῖναι*. Plin. Ep. 7, 17, 10: *Quibus singulis iudicii parum, omnibus plurimum*. Aristot. Pol. 3, 10, 5: *κρίνει ἄμεινον ὄχλος πολλὰ ἢ εἰς ὅσους οὖν*. *Ἐπι μᾶλλον ἀδιάφορον τὸ πᾶν, καθάπερ ὕδωρ τὸ πλεῖον, οὕτω καὶ τὸ πλῆθος τῶν ὀλίγων ἀδιαφορώτερον*. *τοῦ δὲ ἐνός ἐπ' ὀργῆς κρατηθέντος ἢ πνος ἐτέρου πάθους τοιοῦτον ἀναγκαῖον διεφθάρθαι τὴν κρίσιν*. — *ταῦτα* — *ἰσομοιεῖν* und diese Menschenklassen (Spr. 43, 4, 15) haben sowohl nach den einzelnen Theilen als im

κινδύνων τοῖς πολλοῖς μεταδίδωσιν, τῶν δ' ὠφελίμων οὐ πλεονεκτεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαν ἀφελομένη ἔχει· ἂ ὑμῶν οἷ τε δυνάμενοι καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται, ἀδύνατα ἐν μεγάλῃ πόλει κατασχεῖν. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὃ πάντων ἀξυνεταῖοι, εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες, ἢ ἀμαθέστατοί ἐστε ὧν ἐγὼ οἶδα Ἑλλήνων ἢ ἀδικώτατοι, εἰ εἰδότες τολμᾶτε· ἀλλ' ἦτοι μαθόντες γε ἢ μεταγνόντες τὸ τῆς πόλεως ξύμ-40 πασι κοινὸν αὐξέτε, ἡγησάμενοι τοῦτο μὲν ἂν καὶ ἴσον καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν [ἦπερ τὸ τῆς πόλεως πληθός] μετασχεῖν, εἰ δ' ἄλλα βουλήσεσθε, καὶ τοῦ παντός κινδυνεύσι στερηθῆναι· καὶ τῶν τοιῶν-2 δε ἀγγελῶν ὡς πρὸς αἰσθημένους καὶ μὴ ἐπιτρέφοντας ἀπαλλάγητε. ἢ γὰρ πόλις ἦδε, καὶ εἰ ἔρχονται Ἀθηναῖοι, ἀμνησῆται αὐτοὺς ἀξίως αὐτῆς, καὶ στρατηγὸς εἰσὶν ἡμῖν οἱ σκέφονται αὐτὰ· καὶ εἰ μὴ τι αὐτῶν ἀληθές ἐστιν, ὥσπερ οὐκ οἶμαι, οὐ πρὸς τὰς ὑμετέρας ἀγγε-

Ganzen in der Demokratie Gleichheit der Rechte. (Sch.) Ueber die Sache vgl. Her. 3, 80, 4. (Bl.) — μέρη. τὰ μέρη einige gute Hsn.

§ 2. καὶ ξύμπαν. Spr. 69, 32, 18. vgl. über ἀλλά ohne zugehöriges καὶ 69, 4, 3. — ἀφελομένη ἔχει. Spr. 56, 3, 6. — ἂ, τὸ πλεονεκτεῖν καὶ τὸ ξύμπαν ἀφελομένους ἔχειν. Ueber den Ac. Spr. 46, 6, 3 u. zu 5, 17, 1. — οἱ δυνάμενοι, οἱ ὀλιγαρχικοί. (Sch.) Sonst auch οἱ δυνατοί. Kr. zu Dion. p. 270. vgl. Spr. 52, 1, 2. — ἀδύνατα κατασχεῖν. Spr. 55, 3, 7 u. über den Ao. 53, 5, 2. — ἔτι καὶ νῦν bezieht sich dem Gedanken nach auf ἦτοι — αὐξέτε 6, 40, 1. (Hobbes u. Dobree.) Diesem Satze ist der nachfolgende εἰ μὴ — τολμᾶτε nach griechischer Weise coordinirt, da er ihm eigentlich subordinirt sein müsste: ἀλλ' ἐπιθεῖ — τολμᾶτε, ἐπὶ καὶ νῦν ἦτοι — Spr. 65, 10 A. u. zu ἡμῖν δέ 3, 10, 1. vgl. zu τίθειαι 1, 6, 4. — ἀξυνεταῖοι bezeichnet den Mangel an Geistesschärfe (zu 1, 75, 1), ἀμαθέστατοι den Mangel an Belehrung und Bildung, hier auch Unbelehrbarkeit. vgl. Buttman zu Plat. Men. 27. Im Folgenden würde die Concinnität etwa erfordern: εἰ μὲν μὴ μανθάνετε κ. σπ., ἀμαθέστατοί ἐστε, εἰ δὲ μανθάνετε (ἴστε καὶ ὅμως τολμᾶτε), ἀδικώτατοι. — κακὰ. Spr. 46, 6, 3. — σπεύδοντες. Spr. 56, 7, 5.

C. 40. § 1. μεταγνόντες mit Bezug auf ἀδικώτατοι: lasst ab von euren ungerechten Bestrebungen. — τὸ κοινόν, τὸ κοινῶς ὠφέλιμον. (Sch.) — ἡγησάμενοι. Spr. 53, 5, 2. vgl. 1, 39, 2. — τοῦτο μετασχεῖν. Spr. 47, 15, 1. Aufzulösen: τοῦτο δ' μετέσχομεν ἴσον καὶ πλέον ἐστίν. Spr. 57, 3, 7. Ueber den Ac. eb. 47, 15, 1; Ao. eb. 53, 5, 1. — οἱ ἀγαθοὶ epithetisch zu dem in ἡγησάμενοι liegenden ἐμεῖς (Spr. 50, 8, 3) als Subject des Infinitivs. Spr. 55, 2, 1. — ἦπερ τὸ τῆς πόλεως πληθός wird schon durch ἦπερ verdächtigt. Dial. Synt. 69, 36. Τὸ τῆς πόλεως πληθός hat Thuk. nie gesagt; anders 3, 47, 1. — τοῦ παντός, durch Verbannung. — κινδυνεύσαι. Man denke noch ἂν aus dem Vorigen. Spr. 69, 7, 4.

§ 2. τοιῶνδε 36, 1 f. — ὡς πρὸς, indem τῶν ἀγγελῶν ἀπαλλάγητε ein μὴ ἀπαγγέλητε, μὴ λέξητε enthält. — ἐπιτρέφοντας, die Nachrichten und was man durch sie zu erreichen strebt. — ἀπαλλάγητε lasset ab. Ar. Plut. 316: τῶν σωμαμάτων ἀπαλλαγέντες. (Dr.) — ἔρχονται. Spr. 53, 1, 8. Plat. Phädr. 241 f.: τὸν ποταμὸν τοῦτον διαβάς ἀπέρχομαι. vgl. Xen. An. 7, 1, 31. — στρατηγοί, πεντεκαίδεκα 6, 72, 2. — εἰ μὴ — ἐστίν, εἰ μὴ ἔρχονται Ἀθηναῖοι. (Sch. u. Hk.) vgl. § 3. Für μὴ τι erwartet Arn. μηδέν. Doch τὸ αὐτῶν heisst: Manches (Jedes) davon, wie 5, 26, 5. 6, 90, 3. 92, 1. vgl. 6, 47, 2. — οὐκ οἶμαι ich bezweifle dass sie kommen werden; οὐν für οὐκ Franz z. Lys. p. 258.

λιας καταπλαγεῖσα καὶ ἐλομένη ὑμᾶς ἄρχοντας ἀνθαίρετον δουλείαν ἐπιβαλεῖται, αὐτὴ δ' ἐφ' αὐτῆς σκοποῦσα τοὺς τε λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα δυναμένους κρινεῖ καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐλευθερίαν οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀκούειν ἀφαιρεθήσεται, ἐκ δὲ τοῦ ἔργῳ φυλασσομένη μὴ ἐπιτρέπιν πιράσεται σώζειν.“

41 Τοιαῦτα μὲν Ἀθηναγόρας εἶπεν, τῶν δὲ στρατηγῶν εἰς ἀναστάς ἄλλον μὲν οὐδένα ἔτι εἶασε παρελθεῖν, αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ παρόντα ἐλέξε τοιαῦδε. “διαβολὰς μὲν οὐ σῶφρον οὔτε λέγειν τινὰς ἐς ἀλλήλους οὔτε τοὺς ἀκούοντας ἀποδέχεσθαι, πρὸς δὲ τὰ ἐσαγγελλόμενα μᾶλλον ὁρᾶν, ὅπως εἰς τε ἕκαστος καὶ ἡ ξύμπασα πόλις καλῶς τοὺς ἐπιόντας παρασκευασόμεθα ἀμύνεσθαι. καὶ ἦν ἄρα μηδὲν δεήσει, οὐδεμίαν βλάβην τοῦ τε τὸ κοινὸν κοσμηθῆναι καὶ ἵπποις καὶ ὄπλοις καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς ὁ πόλεμος ἀγάλλεται — τὴν δὲ ἐπιμέλειαν καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἔξομεν — καὶ τῶν πρὸς τὰς πόλεις διαπομπῶν ἅμα ἐς τε κατασκοπὴν καὶ ἦν τι ἄλλο φαίνεται ἐπιτήδειον. τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμελήμεθα ἤδη καὶ ὅ τι ἂν αἰσθώμεθα ἐς ὑμᾶς οἴσομεν.“ καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ στρατηγοῦ διελύθησαν ἐκ τοῦ ξυλλόγου.

42 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἤδη ἐν τῇ Κερκύρα αὐτοὶ τε καὶ οἱ ξύμμαχοι ἅπαντες ἦσαν. καὶ πρῶτον μὲν ἐπεξέτασιν τοῦ στρατεύματος καὶ ξύν-

§ 3. αὐτή. Spr. 51, 2, 12. — ἐφ' αὐτῆς. Spr. 68, 40, 6. — ἀφ' ὑμῶν. zu 1, 37, 1; über die Nichtwiederholung des τοὺς Spr. 50, 9, 9 u. Kr. Stud. 2 S. 78. vgl. 3, 46, 2? — ὡς gehört zu ἔργα. Spr. 57, 3, 2. — ἔργα thatsächliche Versuche gegen eure Freiheit. — δυναμένους, ἴσα ἔργοις δύνασθαι. (Sch.) — ἐκ δὲ — ἐπιτρέπειν dadurch dass sie thatsächlich sich hütend euch nicht gewähren lässt, nicht gestattet eure Bestrebungen durchzusetzen. (Ps.) zu 1, 71, 1.

C. 41. § 1. οὐδένα εἶασε. Die Strategen hatten also die Leitung der Volksversammlung. — πρὸς in Bezug auf. (Va.) vgl. 3, 43, 3. 44, 3. 54, 1. 4, 126, 1. 6, 9, 3. — τινὰς. τινά möchte man erwarten. vgl. zu 3, 36, 4. — πρὸς auf. Plat. Ges. 693, b: πρὸς ταῦτα βλέποντα δὲ νομοθετεῖν.

§ 2. βλάβη τοῦ. Ähnlich ἐκατέρου ὠφελία 6, 17, 1. — δεήσει, ἀμύνεσθαι. — τοῦ τε. τοῦ γε Abr. τέ ist auf καὶ vor τῶν πρὸς zu beziehen. (Ds.) — ἀγάλλεται prunkt, kühn vom Kriege. vgl. zu 6, 34, 3. — τὴν δ' — ἔξομεν parenthetisch. (Ds.) Sonst stand nach ἀγάλλεται ein Punct und man verband also τῶν διαπομπῶν mit ἐπιμέλειαν. — Διαπομπῶν der Gesandtschaften nach verschiedenen Orten (vgl. 6, 34, 1), abhängig von βλάβη. Das Wort wird noch aus App. Bürgerkr. 5, 71 angeführt. — ἦν τι ἄλλο, ἐς ἄλλο τι ὁ ἄν. — τὰ δέ. Xen. Mem. 2, 9, 4: τὰ τοιαῦτα πάντα ἐπιμελεῖτο. Spr. 47, 11, 4. — ἐπιμεμελήμεθα ein seltenes Perf. Spr. § 40 unter μέλει. — ἐς ὑμᾶς οἴσομεν werden wir vor euch bringen, zur Berathung. Oder ἀνοίσομεν? zu 5, 28, 1. Verschieden ist doch „Aesch. Cho. 648: πρὸς οὐσπερ ἦκω καὶ γέρω καινοῦς λόγους.“ (Abr.) — διελύθησαν ἐκ schieden aus. Kr. z. Her. 8, 56.

C. 42. ἅπαντες vereinigt beide. — ἐπεξέτασιν eine zweite Musterung. (Ps.) Eine Nachmusterung, in Bezug auf frühere mit minderer Genauigkeit vorgenommene, vielleicht nur theilweise. Das Wort scheint sonst

ταξιν, ὡσπερ ἔμελλον ὀρμηθεῖσθαι τε καὶ στρατοπεδεύεσθαι, οἱ στρατηγοὶ ἐποίησαντο, καὶ τρία μέρη κείμεντες ἐν ἐκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλείοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐν ταῖς καταγωγαῖς, πρὸς τε τὰλλα εὐκοσμότεροι καὶ ὄρους ἄρχων ὦσι, κατὰ τέλη στρατηγῶν προστεταγμένοι. ἔπειτα δὲ προὔπεμψαν καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν τρεῖς ναῦς, εἰσομένους αἵτινες σφῶς τῶν πόλεων δέξονται. καὶ εἶρητο αὐταῖς προαπαντᾶν, ὅπως ἐπιστάμενοι καταπλέωσιν. μετὰ δὲ ταῦτα τοσῆδε ἤδη τῆ παρασκευῆ Ἀθη-43 ναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς Κερκύρας ἐς τὴν Σικελίαν ἐπεραιούντο, τριήρεσι μὲν ταῖς πάσαις τέσσαροι καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ δυοῖν Ῥοδίων πεντηκοντόροισιν — τούτων Ἀττικαὶ μὲν ἦσαν ἑκατὸν, ὧν αἱ μὲν ἐξήκοντα ταχεῖαι αἱ δ' ἄλλαι στρατιώτιδες, τὸ δὲ ἄλλο ναυτικὸν Χίων καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων — ὀπλίταις δὲ τοῖς ξύμμασιν ἑκατὸν καὶ πεντακισχίλοις — καὶ τούτων Ἀθηναίων μὲν αὐτῶν ἦσαν πεντακόσιοι μὲν καὶ χίλιοι ἐκ καταλόγου, ἑπτακόσιοι δὲ θῆτες ἐπιβάται τῶν κειῶν, ξύμμαχοι δὲ οἱ ἄλλοι ξυνεστράτευον, οἱ μὲν τῶν ὑπηκόων, οἱ δ' Ἀργείων, πεντακόσιοι, καὶ Μαντινέων καὶ μισθοφόρων, πενήκοντα καὶ διακόσιοι — τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν ὀδοθήκοντα καὶ τετρακόσιοις —

nicht vorzukommen. — ξύνταξιν Anordnung. — στρατοπεδεύεσθαι. στρατοπεδεύεσθαι Kr. Bruchst. vgl. jedoch Schneider zu Plat. Rep. 342, a. (Pp.) u. Herbst S. 17. — τρία μέρη in drei Theile. Spr. 46, 14. — ἐν für ἐν Reiske u. Valckenaer zu Her. 7, 49. — ἐκλήρωσαν loosten zu, wie üblich war. vgl. 6, 62, 1. 8, 30, 1. (Kr. z. Dion. p. 279.) — ἅμα πλείοντες für ἀναπλείοντες St. u. Valckenaer nach Va. Eine Gl. ὁμοῦ. — καταγωγαῖς Landungen. (Kuhn z. Poll. 1, 99.) — εὐκοσμότεροι, εὐτακίτεροι. (Sch.) — κατὰ τέλη. κατὰ τάξεις. (Sch.) zu 1, 48, 2. — προστεταγμένοι zuge-theilt. zu 5, 8, 3. — προαπαντᾶν, τῷ στόλῳ. (Sch.) vgl. 6, 46, 1 u. zu 4, 92, 5.

C. 43. § 1. τοσῆδε mit dem Artikel nach Spr. 57, 3, 5. Mit einer folgenden Apposition, wie τοσῆδε Her. 4, 195. vgl. dort Kr. u. zu 5, 49, 3. Aehnlich ὅδε oben 2, 9, 1. — ταῖς πάσαις. Spr. 50, 11, 13. — Ῥοδίων. Ῥοδίων eine Hs. u. eine verbessert. Doch Ῥοδίων ναῦς Memnon bei Phot. Bibl. 2 p. 224 col. 2. (Pp.) Indess sind bei den attischen Prosaikern die von Eigennamen gebildeten Adjectiva auf ἰος gew. dreier Endungen. vgl. Spr. 58, 1, 3. — αἱ μὲν, weil der Gegensatz αἱ ἄλλαι die Bestimmung giebt. Spr. 50, 4, 10. vgl. zu 1, 116, 1. — στρατιώτιδες, στρατιώτας τοὺς πελομαχῶσοντας ἄγουσαι. (Sch.) Auch ὀπλιταγωγοὶ 6, 31, 3. (Dr.) zu 1, 116, 1. — εἰσομένους. Ein zweiter Grund 6, 44, 4. 46, 1. (Pp.) — Χίων, ἦν ναυτικὸν Χίων.

§ 2. τούτων Ἀθηναίων ἦσαν unter diesen waren von den Athenern. — ἐκ καταλόγου. Böckh Staatsh. 1 S. 650. — θῆτες. Eb. vgl. S. 361. 387. 390. — ξύμμαχοι δὲ οἱ ἄλλοι ξυνεστράτευον, οἱ δὲ ἄλλοι οἱ ξυνεστράτευον ξύμμαχοι ἦσαν. Spr. 50, 11, 1. — τῶν ὑπηκόων aus der Zahl der Unterthanen, von ξύμμαχοι regiert. Spr. 47, 9. Eben so οἱ δὲ Ἀ. die Andern aus der Zahl der A. Nach ὑπηκόων ist wohl πενήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ διαχίλιοι ausgefallen. Denn es ist nicht wahrscheinlich dass Thuk. nur diese Zahl nicht erwähnt habe. — Μαντινῆς καὶ ἄλλοι Ἀργά-

καὶ τούτων Κρητῆς οἱ ὀγδοήκοντα ἦσαν — καὶ σφενδονήταις Ῥοδίων ἐπτακοσίοις καὶ Μεγαρεῦσι ψιλοῖς φηγάσιν ἑκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἰπ-
παγωγῶ μίᾳ, τριάκοντα ἀγούσῃ ἰππέας.

- 44 Τοσαύτη ἡ πρώτη παρασκευὴ πρὸς τὸν πόλεμον διέπλει, τούτοις δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀγούσαι ὀλκάδες μὲν τριάκοντα σιταγωγοί, καὶ τοὺς σιτοποιοὺς ἔχουσαι καὶ λιθολόγους καὶ τέκτονας καὶ ὅσα ἐς τευχισμὸν ἐργαλεῖα, πλοῖα δὲ ἑκατὸν, ἃ ἔξ ἀνάγκης μετὰ τῶν ὀλκάδων ξυνέπλει· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα καὶ ὀλκάδες ἑκούσιοι ξυνηκολούθουν τῇ στρατιᾷ ἐμπορίας ἕνεκα· ἃ τότε πάντα ἐκ τῆς Κερκύρας ξυνδιέβαλλε 2τὸν Ἰόνιον κόλπον. καὶ προσβαλοῦσα ἡ πᾶσα παρασκευὴ πρὸς τε ἄκρην Ἰαπωνίαν καὶ πρὸς Τάραντα καὶ ὡς ἕκαστοι εὐπόρησαν, παρεκομιζοντο τὴν Ἰταλίαν, τῶν μὲν πόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορᾶ οὐδὲ ἄσται, ὕδατι δὲ καὶ ὄρμῳ, Τάραντος δὲ καὶ Λοκρῶν οὐδὲ τούτοις, ἕως ἀφίκοντο ἐς Ῥήγιον, τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον. καὶ ἐνταῦθα ἤδη ἠθροίζοντο, καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς αὐτοὺς εἶσω οὐκ ἐδέχοντο, στρατόπεδόν τε κατεσκευάσαντο ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ, οὗ αὐτοῖς καὶ ἀγορὰν παρεῖχον καὶ τὰς ναῦς ἀνεκλύσαντες ἠσύχασαν. καὶ πρὸς [τε] τοὺς Ῥηγίνοὺς λόγους ἐποίησαντο, ἀξιοῦντες Χαλκιδέας ὄντας Χαλ-

δων μισθοφόροι 7, 57, 8. Ueber καὶ zu 1, 80, 2. — οἱ ὀγδοήκοντα. Spr. 50, 2, 8.

C. 44. § 1. τοσαύτη. Spr. 57, 3, 5. Aehnlich τοιαύτη 4, 77, 1. — τούτοις, auf die in παρασκευὴ gedachten Menschen bezogen. (Ba.) Spr. 58, 4, 1. vgl. zu 5, 8, 1. — ὀλκάδες, διέπλειον. Sonst steht nach διέπλει ein Punct, wobei auch hier ξυνηκολούθουν als Verbum (Hk.) oder ξυνέπλει zwei Mal zu denken wäre. — καὶ τοὺς αἱ τοὺς? — ἃ fehlt in zwei Hsn., was Dr. billigt. — ἐξ ἀνάγκης, wahrscheinlich Privatleuten gehörige, von Staatswegen dazu gepresste, ἡγαγκασμένα 6, 22, 2. (Dr.) — ἑκούσιος als Fe. findet sich etwa an einem Dutzend Stellen guter Attiker; einige weniger habe ich von ἑκουσία angemerkt. vgl. 7, 57, 7 u. 8, 27, 3. — ξυνδιέβαλλε, ξυνδιεπειραιώθη. (Sch.) In dieser Bedeutung wohl nur hier; über διαβάλλειν zu 6, 30, 1.

§ 2. ὡς ἕκαστοι εὐπόρησαν, durch καὶ an πρὸς Τάραντα angefügt. und andere anderswohin wie jegliche es bewerkstelligen konnten. (Va. u. St.) — εὐπόρησαν, προσβάλλειν. (Ds. u. Pp.) — παρεκομιζοντο, παραπλίοντες ἐκομιζοντο. (Sch.) Der Ac. wie bei παραπλῖν 6, 47, 2. — ἀγορᾶ, ἀγορὰν παρεχουσῶν. (Jacobs.) vgl. 4, 103, 3. 6, 50, 1. 2. Xen. An. 7, 2, 6. Arr. An. 2, 25, 4. — ἕως ἀφίκοντο ist auf οὐ δεχομένων zu beziehen.

§ 3. ἤδη sodann, demnächst, nach ἐνταῦθα 4, 35, 1. 7, 44, 1; nach οὕτως 5, 38, 2. 76, 2. 6, 48, 2. 49, 3, nach ἔπειτα 8, 46, 4. vgl. 1, 118, 1. 5, 81, 2 u. zu 6, 32, 2. — ἐδέχοντο, οἱ πολῖται, οἱ Ῥηγίνοι. — ἐν τῷ τῆς Ἀ. ἐν τῆς Ἀ. τῷ? vgl. 3, 81, 4. 96, 1. 5, 47, 13 bis vgl. 3, 70, 3; dagegen 3, 75, 2, vielleicht auch zu ändern. — ἱερῷ. zu 4, 90, 2. — παρεῖχον, οἱ Ῥηγίνοι ὀφλοῦσι. (Sch.) — ἀνεκλύσαντες, ἦγον ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν. (Sch.) vgl. 3, 89, 3. 6, 104, 3. 7, 1, 3 etc. u. zu 6, 34, 4. — πρὸς τε. Thuk., meint Arn., habe angefangen als solle § 4 folgen καὶ πρὸς τὰ πράγματα ἰσκόπων. Sauppe Epist. crit. p. 87 will πρὸς δε, an sich unpassend; auch müsste ein betonter Begriff vorhergehen, etwa καὶ πρὸς τοὺς Ῥηγίνοὺς δε. Eher möchte das τε mit zwei Hsn. zu streichen sein. — λόγους ἐποίησαντο unterhandelten, wie 2, 101, 1. 5, 41, 1.

κιδεῦσιν οὖσι Λιοντίνοις βοηθεῖν· οἱ δὲ οὐδὲ μεθ' ἐτέρων ἔφρασαν ἔ-
σεισθαι, ἀλλ' ὅ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰταλιώταις ξυνοκῆ, τοῦτο ποιή-
σιν. οἱ δὲ πρὸς τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πράγματα ἐσκόπουν ὅτι τρόπῳ
ἄριστῳ προσοίονται· καὶ τὰς πρόπλους ναῦς ἐκ τῆς Ἐγέστης ἄμα
προσέμενον, βουλόμενοι εἶδέναι περὶ τῶν χρημάτων εἰ ἔστιν ἃ ἔλεγον
ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ ἄγγελοι.

Τοῖς δὲ Συρακοσίοις ἐν τούτῳ πολλαχόθεν τε ἤδη καὶ ἀπὸ τῶν⁴⁵
κατασκόπων σαφῆ ἠγγέλλετο ὅτι ἐν Ῥηγίῳ αἱ νῆες εἰσιν καὶ ὡς ἐπὶ
τούτοις παρεσκευάζοντο πάσῃ τῇ γνώμῃ καὶ οὐκέτι ἠπίστουν. καὶ ἐς²
τε τοὺς Σικελούς περιέπεμπον, ἐνθα μὲν φύλακας, πρὸς δὲ τοὺς προέ-
σβεις, καὶ ἐς τὰ περιπόλια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρουράς ἐσεκόμεζον, τὰ τε
ἐν τῇ πόλει ὄπλων ἐξετάσει καὶ ἵππων ἐσκόπουν εἰ ἐντελῆ ἔστιν, καὶ
τάλλα ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ καὶ ὅσον οὐ παρόντι καθίσταντο.

Αἱ δ' ἐκ τῆς Ἐγέστης τρεῖς νῆες αἱ πρόπλοι παραγίνονται τοῖς⁴⁶
Ἀθηναίοις ἐς τὸ Ῥηγίον, ἀγγέλλουσαι ὅτι τάλλα μὲν οὐκ ἔστι χρή-
ματα ἃ ὑπέσχοντο, τριάκοντα δὲ τάλαντα μόνα φαίνεται. καὶ οἱ στρα-
τηγοὶ εὐθὺς ἐν ἀθρυμῇ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον ἀντεκροού-
κει καὶ οἱ Ῥηγίνοι οὐκ ἐθέλησαντες ξυστρατεύειν, οὓς πρῶτον ἤρξαντο
πεῖθειν καὶ εἰκὸς ἦν μάλιστα, Λιοντίνων τε ξυγγενεῖς ὄντας καὶ σφι-

§ 4. οὐδὲ μεθ' ἐτέρων, οὔτε μετὰ τῶν Ἀθηναίων οὔτε μετὰ τῶν Συ-
ρακοσίων. (Sch.) Spr. 24, 2, 2 u. zu 2, 67, 5. — πρὸς τὰ — προσοίονται
wie sie sich in Bezug auf die — benehmen sollten. vgl. 5, 105,
3 u. zu 4, 18, 2. — πρόπλους vorausgeschickte. vgl. Mor. zu Isokr.
Paneg. 26 § 92. (Pp.) Das Wort ist auch Xen. Hell. 5, 1, 27 wieder herzu-
stellen. Gemeint sind die 6, 42 erwähnten. vgl. 6, 46, 1. (Bl.) Dion C. 50, 9,
App. Bürg. 5, 85, 87. 98. ναῦς ἐπίπλους Pol. 1, 50, 6. — Ἰταλιώταις. Spr.
41, 9, 5. — περὶ. Spr. 61, 6, 4. — τῶν χρημάτων 6, 6, 4, 8, 2. — ἔστιν.
ἰπάρχει 6, 6, 4. (Pp.) vgl. 6, 46, 1. — ἔλεγον gesagt hatten, ὑπέσχοντο
6, 46, 1. zu παρεσκευάζοντο 2, 23, 1.

C. 45. § 1. ἀπό. zu 6, 28, 1. — σαφῆ. Soph. El. 1223: ἔκμαθ' εἰ σα-
φῆ λέγω. So wohl auch eb. 41: ὅπως ἂν εἰδὼς ἡμῖν ἀγγελίης σαφῆ. (Bl.) —
ὡς ἐπὶ τούτοις wie auf den Grund, in Folge dieser Thatsachen,
„in der Voraussetzung dass dieselben eingetreten seien. Aehnlich § 2.“ (Arn.)
vgl. 7, 73, 3 u. zu 1, 65, 1? — γνώμῃ Eifer. (Va.)

§ 2. ἐνθα, εἰς τινάς. (Sch.) ἐς τὰ Kr. Bruchst. Wenigstens wird ἐνθα
sonst so nicht leicht vorkommen. — πρὸς δὲ τοὺς an andere Sikeler aber.
Spr. 50, 1, 13. — περιπόλια für περίποια nur einige schlechte Hsn., doch
richtig. zu 3, 99. — ἐντελῆ im gehörigen Zustande. — ὡς ἐπὶ ταχεῖ,
ὡς ἐν συντόμῳ ἐσομένῳ. (Sch.) vgl. 4, 55, 2. Dion C. 51, 6: ὡς ἐπὶ ταχεῖ πο-
λέμῳ παρεσκευάζοντο. — ὅσον οὐ fast. zu 1, 36, 2.

C. 46. § 1. αἱ ἐκ die aus — zurückkehrenden, wie 8, 89, 1. zu 3, 5,
1. — αἱ πρόπλοι 6, 44, 4. — ἀντεκροούκει, παρὰ γνώμην ἀπηντήκει,
ἀποβεβήκει. (Sch.) Dem. 18, 198: ἀντεκροούσε τι καὶ γέγονεν οἶον οὐκ ἔδει. (Bl.)
Das uns hart klingende Perf. haben auch Plat. Phädr. 228, e, Dem. 21, 206,
33, 7, 37, 15. — καὶ οἱ Ῥηγίνοι, ἀντεκροούεσαν. (Va.) — οὐκ ἐθέλη-
σαντες. Spr. 50, 11, 3 u. 56, 10, 2. vgl. 6, 80, 2 u. zu 1, 2, 2. — ἤρξαντο
unternommen hatten. (Va.) — εἰκὸς ἦν, ξυστρατεύειν δηλονότι τοῖς Ἀθη-
ναίοις. (Sch.) πεῖθειν erg. Va., ich ἐθέλωσαι, ἐθέλειν.

200 σιν αὐτὴ ἐπιτηδείους. καὶ τῷ μὲν Νικίᾳ προσδεχομένῳ ἦν τὰ παρὰ τῶν Ἐγεσταίων, τοῖν δὲ ἑτέροις καὶ ἀλογώτερα. οἱ δὲ Ἐγεσταῖοι τοιόνδε τι ἐξέτεχνήσαντο τότε ὅτε οἱ πρῶτοι πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἦλθον αὐτοῖς ἐς τὴν κατασκοπὴν τῶν χρημάτων. ἐς τε τὸ ἐν Ἐρυνκίῳ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἀγαγόντες αὐτοὺς ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα, φιάλας τε καὶ οἰνοχόας καὶ θυμιατήρια καὶ ἄλλην κατασκευὴν οὐκ ὀλίγην, ἃ ὄντα ἀργυρῶ πολλῶ πλείω τὴν ὄψιν ἀπ' ὀλίγης δυνάμεως χρημάτων παρείχeto· καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν τὰ τε ἐξ αὐτῆς Ἐγέστης ἐκπώματα καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἐυλλέξαντες καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐγγύς πόλεων καὶ Φοινικικῶν καὶ Ἑλληνίδων αἰτησόμενοι ἐσέφερον ἐς τὰς ἐστιασίας ὡς οἰκεῖα ἕκαστοι. καὶ πάντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς αὐτοῖς χωρῶν καὶ πανταχοῦ πολλῶν φαινομένων μεγάλην τὴν ἐκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριῶν Ἀθηναίοις παρέιχεν, καὶ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας διεθρόησαν ὡς χρήματα πολλὰ ἴδοιεν.

Καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ τε ἀπατηθέντες καὶ τοὺς ἄλλους τότε πείσαντες, ἐπειδὴ διήλθεν ὁ λόγος ὅτι οὐκ εἶη ἐν τῇ Ἐγέστη τὰ χρήματα, 47 πολλὴν τὴν αἰτίαν εἶχον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν· οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐβουλευόντο, καὶ Νικίῳ μὲν ἦν γνώμη πλεῖν ἐπὶ Σελινούντα πάσῃ τῇ στρατιᾷ, ἐφ' ὅπερ μάλιστα ἐπέμφθησαν, καὶ ἦν μὲν παρέχουσι χρήματα παντὶ τῷ στρατεύματι Ἐγεσταῖοι, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι, εἰ δὲ μή, ταῖς ἐξήκοντα ναυσίν, ὅσας περ ἤτήσαντο, ἀξιοῦν

§ 2. Νικίᾳ 6, 22, 3. (Ds.) — προσδεχομένῳ ἦν. Spr. 48, 6, 4. vgl. 2, 60, 1 u. Kr. z. Arr. 1, 22, 1. — τὰ παρὰ τῶν Ἐ. das von Egesta her über das dort Befundene Gemeldete. zu 6, 22, 3. — τοῖν ἑτέροις, Ἀλκιβιάδῃ καὶ Λαμάχῳ. (Sch.) — καὶ ἀλογώτερα. ἐπι μᾶλλον παρὰ γνώμην. (Jacobs.) Ueber bei Spr. 69, 32, 18. — ἐτεχνήσαντο scheint sonst nicht vorzukommen. — τότε 6, 8, 1. (Ds.) — οἱ πρῶτοι πρ. 6, 6, 4. 8, 2. (Hk.) — αὐτοῖς ist zu fassen wie 6, 34, 2. Spr. 48, 9, 1. vgl. 3, 5, 3. — ἐς τε. Dem τε entspricht das καὶ vor ἰδίᾳ. (Pp.) — κατασκευὴ Geräthe. zu 2, 97, 3. vgl. Koraes zu Plut. Dion 15 (auch bei Schäfer). — πολλῶ — παρείχeto, ὀλίγα τῇ δυνάμει ὄντα μεγάλην παντασίαν παρείχε. (Sch.) — πλείω, τῆς δυνάμεως. (Jacobs.) — ἀπό bei. Spr. 68, 16, 7. vgl. 1, 49, 5. 5, 103, 1. — δυνάμεως Betrag. zu 5, 20, 3 u. 109.

§ 3. ξενίσεις. τραχὺ nach Poll. 6, 7 u. ein dem Thuk. eigenthümliches Wort. Lobeck z. Phryn. p. 351. — χρυσᾶ, ohne Artikel. zu 6, 31, 5. — αἰτησόμενοι. χρῆσόμενοι (liehen sich). τὸ δὲ αἰτήσαντες ἀντὶ τοῦ λαβόντες ἀνευ τοῦ μέλλειν ἀποδώσειν. (Sch.) Spr. 52, 10, 5. — ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ meistens theils. zu 1, 12, 1. — τοῖς ἐκ. Spr. 50, 8, 16. vgl. 6, 46, 1. — παρείχε, ταῦτα. Spr. 47, 4, 2. (Ds.) Wenn nicht παρέιχον zu lesen ist.

§ 4. διεθρόησαν verbreiteten das Gerücht, bei Thuk. nur noch 8, 91, 1. bei Xen. nur Hell. 1, 6, 4. Auch θροῦς ist nicht allgemein üblich, bei Thuk. 4, 66, 2. 5, 7, 1. 29, 2. 30, 1. 8, 79, 1. vgl. Lex. Xen. — διήλθεν ὁ λόγος. Kr. zu Xen. An. 1, 4, 7 lat. Ausg. — τὰ die verheissenen. — ὑπό. Plat. Apol. 38, c: ὄνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλευόμενων λοιδορεῖν τὴν πόλιν. (Jacobs.) Spr. 52, 3, 3. — πρὸς, wie 6, 47, 1. vgl. Spr. 68, 39, 5 u. Kr. zu Xen. An. 1, 3, 19.

C. 47. § 1. γνώμη zu 2, 12, 2. — ἐφ' ὅπερ wozu. zu 1, 59. Kr. z. Dion. p. LVI u. Stud. 2 S. 183. — ὄσας περ 6, 8, 1. (Ds.)

διδόναι αὐτοὺς τροφήν, καὶ παραμείναντας Σελιουντίους ἢ βία ἢ²
 ξυμβάσει διαλλάξαι αὐτοῖς, καὶ οὕτω, παραπλεύσαντας τὰς ἄλλας πό-
 λεις καὶ ἐπιδείξαντας μὲν τὴν δύναμιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως, δηλώ-
 σαντας δὲ τὴν ἐς τοὺς φίλους καὶ ξυμμάχους προθυμίαν, ἀποπλεῖν
 οἴκαδε, ἦν μὴ τι δι' ὀλίγου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδοκίτου ἢ Λιοντίους οἶοι
 τε ὧσιν ὠφελῆσαι ἢ τῶν ἄλλων τινὰ πόλεων προσαγαγέσθαι, καὶ τῇ
 πόλει δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν. Ἀλκιβιάδης δὲ οὐκ ἔφη⁴⁸
 χρῆναι τοσαύτην δυνάμει ἐκπλεύσαντας αἰσχυρῶς καὶ ἀπράκτως ἀπελ-
 θεῖν, ἀλλ' ἐς τε τὰς πόλεις ἐπικηρυκτέσθαι πλὴν Σελιουντίους καὶ
 Συρακουσῶν τὰς ἄλλας, καὶ πειρᾶσθαι καὶ τοὺς Σικελούς τοὺς μὲν
 ἀφιστάναι ἀπὸ τῶν Συρακοσίων τοὺς δὲ φίλους ποιεῖσθαι, ἵνα οἶτον
 καὶ στρατιὰν ἔχωσι, πρῶτον δὲ πείθειν Μεσσηνίους — ἐν πόρῳ γὰρ
 μάλιστα καὶ προσβολῇ εἶναι αὐτοὺς τῆς Σικελίας, καὶ λιμένα καὶ ἐ-
 φόρησιν τῇ στρατιᾷ ἱκανωτάτην εἶσεσθαι —· προσαγαγομένους δὲ
 τὰς πόλεις, εἰδότας μεθ' ὧν τις πολεμήσει, οὕτως ἤδη Συρακούσας
 καὶ Σελιουντίους ἐπιχειροῦν, ἦν μὴ οἱ μὲν Ἐγεσταίους ξυμβαίνωσιν, οἱ
 δὲ Λιοντίους ἐῶσι κατοικίξειν. Λάμαχος δὲ ἄντικρος ἔφη χρῆναι⁴⁹
 πλεῖν ἐπὶ Συρακούσας καὶ πρὸς τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην ποι-
 εῖσθαι, ἕως ἔτι ἀπαράσκευοὶ τ' εἰσὶ καὶ μάλιστα ἐκπεληγμένοι. τὸ
 γὰρ πρῶτον πᾶν στρατεύμα δεινότατον εἶναι ἦν δὲ χρονίση πρὶν ἐς

§ 2. παραμείναντας, τοὺς Ἀθηναίους. (Sch.) — αὐτοῖς, τοῖς Ἐγε-
 σταίοις. (Sch.) — παραπλεῖν. mit dem Ac. wie 6, 62, 2. 104, 3. 7, 56, 1. Spr.
 46, 6, 8. — ἐπιδείξαντες. vgl. 6, 11, 3. (Ds.) — δι' ὀλίγου, διὰ ταχέως.
 (Sch.) zu 1, 77, 4 u. 4, 95, 1. — ἀπὸ. zu 6, 34, 8. — τῇ πόλει gehört
 zu κινδυνεύειν. (Sch.) zu 6, 9, 3. — οἰκεῖα, im Gegensatze zu dem Vermö-
 gen der Egestäer. — κινδυνεύειν hängt gleichfalls noch von ἦν γνώμη
 ab. (Gö.)

C. 48. § 1. ἀπράκτως. ἀπράκτους Fp. u. Kr. Bruchst. vgl. 1, 111, 1.
 3, 113, 3. 4, 22, 3. 61, 5. 99, 5. 38, 5. 56, 5. 6, 85, 3. 86, 4. Spr. 57, 5.
 vgl. 59, 2, 3 u. zu ἀπαράσκευοι 3, 4, 1. Das Adv. gebraucht Thuk. sonst
 weder so noch überhaupt irgendwie. — ἐπικηρυκτέσθαι mit ἐς hat Thuk.
 nur hier; mit πρὸς bei einem persönlichen Object 4, 108, 3. 7, 49, 1. 8, 70,
 2; mit ὡς 7, 48, 3; häufiger mit dem Dativ. — τὰς ἄλλας würde man nach
 πόλεις erwarten; ähnlich nach πλὴν — steht τῶν ἄλλων 5, 17, 3, wie οἱ λοι-
 ποὶ nach ὅσοι μὴ — 5, 10, 10. (Bö.) — ἔχωσι, ἀπὸ τούτων τῶν πόλεων. (Sch.)
 οἱ Ἀθηναῖοι. — πείθειν. Spr. 53, 1, 7.

§ 2. πόρῳ, περαιώσει. (Sch.) zu 1, 120, 2. — προσβολῇ. zu 4, 1, 1.
 — ἐφόρησιν. ἐφόρησιν einige Hsn.; dieses: Ankerplatz dabei, scheint
 jedoch sonst nicht vorzukommen; jenes: Standort u. von demselben
 aus Angriffe gegen die Feinde zu unternehmen. zu 2, 89, 7. — με-
 θ' ὧν, τίνες ἔξουσι συμμάχους. (Sch.) — τις. zu 6, 10, 3. vgl. 3, 55, 2. —
 ἦδη. zu 6, 44, 3. — οἱ μὲν, die Selinuntier. Spr. 50, 1, 2. — Ἐγεσταίους
 ξυμβαίνωσιν sich mit den E. aussöhnten. vgl. 3, 52, 1. 4, 128, 4. 5,
 80, 1. 81, 1. 8, 98, 2. — κατοικίξειν, τοὺς Ἀθηναίους als Subject.

C. 49. § 1. ἄντικρος geradezu, zu πλεῖν gehörig. (Hl.) vgl. zu 2, 4,
 3. — τὴν μάχην die zu erwartende Schlacht. zu 3, 105, 4. vgl. 4,
 68, 5. 5, 65, 4. 8, 103, 2. — εἰσὶ, οἱ Συρακοῖοι. Spr. 58, 4, 2. — χρονί-
 ζειν noch 8, 16, 3 u. Plat. Phädr. p. 255, b; in der att. Prosa sonst wohl

ὄψιν ἐλθεῖν, τῇ γνώμῃ ἀναθαρσοῦντας ἀνθρώπους καὶ τῇ ὄψει κατα-
 2 φρονεῖν μᾶλλον. αἰγνίδιοι δὲ ἦν προσπέσωσιν, ἕως ἔτι περιδείξει προσ-
 3 δέχονται, μάλιστα ἂν σφᾶς περιγενέσθαι καὶ κατὰ πάντα ἂν αὐτοὺς
 4 ἐκφοβῆσαι, τῇ τε ὄψει — πλεῖστοι γὰρ ἂν νῦν φανῆναι — καὶ τῇ
 5 προσδοκίᾳ ὧν πείσονται, μάλιστα δ' ἂν τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς μάχης.
 6 εἰκὸς δὲ εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς πολλοὺς ἀποληφθῆναι ἕξω διὰ τὸ
 7 ἀπιστεῖν σφᾶς μὴ ἦξειν, καὶ ἐσκομιζομένον αὐτῶν τὴν στρατιάν οὐκ
 8 ἀπορήσειν χρημάτων, ἣν πρὸς τῇ πόλει κρατοῦσα καθέζειται. τοὺς τε
 9 ἄλλους Σικελιώτας οὕτως ἤδη μᾶλλον καὶ ἐκείνοις οὐ ἔπιμαχίσειν καὶ
 10 σφίσι προσεῖναι καὶ οὐ διαμελλήσειν περιοκοποῦντας ὁπότεροι κρατή-
 11 σουσιν. ναύσταθμον δὲ ἐπαναχωρήσαντας καὶ ἐφορμηθέντας Μέγαρα
 12 ἔφη χρῆναι ποιῆσθαι, ἃ ἦν ἐρῆμα, ἀπέχοντα Συρακουσῶν οὔτε πλοῦν
 13 πολὺν οὔτε ὁδόν.

nicht. — ἀνθρώπους würde ich lieber entbehren. Spr. 55, 2, 6. — καὶ τῇ
 ὄψει auch beim Anblick Va. u A. Allein dabei vermisst man ἐν. Kr.
 Spr. 48, 2, 6. (Pp.) Es wird also τῇ γνώμῃ καὶ τῇ ὄψει ἀναθαρσοῦντας zu
 verbinden sein. vgl. zu 4, 34, 1. Kr. z. Dion. p. 135. Indess könnte man τῇ
 ὄψει allenfalls dynamisch fassen: durch den Anblick verachten.

§ 2. αἰγνίδιοι. αἰγνίδιον die besten Hsn.; gegen den Sprachgebrauch.
 zu 4, 75, 3. Vielleicht verführte die falsche La dieser Stelle Spätere αἰγνί-
 9 διον adverbial zu gebrauchen. zu 4, 112, 1. vgl. App. Pun. 8, 97, Mak. 9,
 9, 5, Syr. 19, Plut. II. τῆς Ῥωμ. τύχης 10. Πολιτ. παραγγ. 12. Stob. 105, 62.
 — προσδέχονται, οἱ Συρακόσιοι. (Ps.) — σφᾶς. σφῆς Bekker, vielleicht
 weil der No. πλείστοι folgt. Auf ein singulares Subject bezogen steht σφᾶς
 10 öfter. zu 3, 111, 2. — κατὰ πάντα. zu 6, 37, 1. — αὐτοὺς, τοὺς Συρα-
 11 κουσίους. (Sch.) — πλεῖστοι. zu ἑτοιμασμένοι 6, 25, 3. vgl. zu οὐ σφῆς 4,
 114, 5. — μάλιστα — μάχης. ἀπὸ κοινού τὸ ἐκφοβῆσαι αὐτοὺς τῷ προσδο-
 12 κῆσαι αὐτίκα ἐν κινδύνῳ διαμαχήσεσθαι. (Sch.) — ἀποληφθῆναι. ἀπολει-
 13 φθῆναι einige Hsn., wofür eher ὑπολειφθῆναι zu erwarten wäre. (Pp.) Ueber
 jenes zu 2, 4, 4. Nicht nöthig ist κἂν ἐν für καὶ ἐν. vgl. Spr. 53, 1, 10 u.
 zu δουλεύσαι 1, 81, 2. — ἕξω verdächtigt Kr. Bruchst. Doch vgl. 1, 134, 2.
 Pp. will lieber ἐν τοῖς ἀγροῖς streichen. — μὴ. Spr. 67, 12, 3 u. zu 1, 10, 1.
 — ἐσκομιζομένων αὐτῶν während (wenn gleich Hl.) sie ihre
 Habe hinein brächten. vgl. 2, 18, 3. (Arn) Ich verbinde dies als dem
 καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς entsprechend mit dem Vorhergehenden (vgl. über die Ver-
 14 bindung Spr. 59, 2, 3), setze nach αὐτῶν ein Kolon und lese dann: τὴν στρα-
 15 τῶν δ' οὐκ —. (Kr. Bruchst.)

§ 3. ἦδη μᾶλλον. zu 1, 3, 2. — προσεῖναι würden sich zuwen-
 16 den, wie 1, 39, 3. 40, 4. 4, 85, 3. 6, 91, 4. Bestimmter und häufiger προσ-
 17 χωρεῖν. — περιοκοποῦντας. vgl. 4, 71, 1. — ἐφορμηθέντας nach dem
 18 sie sich dorthin, nach Megara, gewendet; ἐφορμηθέντας Schäfer Ind.
 ad Pors. Advers. p. 345, dem auch Pp. folgt, obschon er bemerkt dass Thuk.
 19 sonst nur den Ao. ὀρμίσασθαι gebraucht. Auch Arn. billigt in der dritten Ausg.
 20 ἐφορμισθέντας, da der Sinn sein müsse: Wenn sie von der Schaaustellung
 21 ihrer Macht vor Syrakus zurückgekehrt seien und ihre Schiffe ans
 22 Land gebracht hätten, müssten sie Megara zur Hauptstation der
 23 Flotte machen. — ἐρῆμα 6, 4, 2. (Hk.) — ἀπέχοντα — ὁδόν, οὔτε
 24 κατὰ γῆν οὔτε διὰ θαλάσσης πολὺ ἀπέχοντα. (Sch.) zu 6, 2, 6. — πολὺν. Kr.
 25 zu An. 4, 7, 14: ὄνοι πολλοὶ καὶ πρόβατα. Unten 6, 97, 2: οὔτε πλοῦν οὔτε
 26 ὁδὸν πολλὴν ἀπέχει.

Ἀμάχος μὲν ταῦτα εἰπὼν ὁμοῦ προσέθετο καὶ αὐτὸς τῇ Ἀλκι-50
 βιάδου γνώμῃ. μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης τῇ αὐτοῦ νῆϊ διαπλεύσας
 εἰς Μεσσήνην καὶ λόγους ποιησάμενος περὶ ξυμμαχίας πρὸς αὐτούς,
 ὡς οὐκ ἐπειθεῖν ἀλλ' ἀπεκρίναντο πόλει μὲν ἂν οὐ δέξασθαι, ἀγορὰν
 δ' ἔξω παρέξεν, ἀπέπλει εἰς τὸ Ῥήγιον. καὶ εὐθὺς ξυμπληρώσαντες²
 ἑξήκοντα ναῦς ἐκ πασῶν οἱ στρατηγοὶ καὶ τὰ ἐπιτήδεια λαβόντες πα-
 ρέπλειον εἰς Νάξον, τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐν Ῥηγίῳ καταλιπόντες καὶ
 ἓνα σφῶν αὐτῶν. Νάξιόν δὲ δεξαμένῳ τῇ πόλει παρέπλειον εἰς Κα-
 τάνην. καὶ ὡς αὐτούς οἱ Καταναῖοι οὐκ ἐδέχοντο — ἐνήσαν γὰρ αὐ-³
 τόθι ἄνδρες τὰ Συρακοσίων βουλόμενοι —, ἐκομίσθησαν ἐπὶ τὸν Τη-
 ρίαν ποταμὸν, καὶ αὐλισάμενοι τῇ ὕστραίᾳ ἐπὶ Συρακούσας ἔπλειον,
 ἐπὶ κέρως ἔχοντες τὰς ἄλλας ναῦς· δέκα δὲ τῶν νεῶν προὔπεμψαν
 εἰς τὸν μέγαν λιμένα πλεῦσαι τε καὶ κατασκεῦασθαι εἴ τι ναυτικόν
 ἐστὶ καθευκυσμένον, καὶ κηρῶσαι ἀπὸ τῶν νεῶν προσπλεύσαντας ὅτι
 Ἀθηναῖοι ἤκουσι Λεοντίωνος εἰς τὴν ἑαυτῶν κατοικιοῦντες κατὰ ξυμ-
 μαχίαν καὶ ξυγγένειαν· τοὺς οὖν ὄντας ἐν Συρακούσῃσι Λεοντίωνος
 ὡς παρὰ φίλους καὶ εὐεργέτας Ἀθηναίους ἀδειῶς ἀπίενα. ἐπεὶ δ' ἐ-
 κηρῶθη καὶ κατεσκεῦασαν τὴν τε πόλιν καὶ τοὺς λιμένας καὶ τὰ περὶ
 τὴν χώραν ἔξ ἧς αὐτοῖς ὁμοιωμένοις πολεμητέα ἦν, ἀπέπλευσαν πά-
 λιν εἰς Κατάνην. καὶ ἐκκλησίας γενομένης τὴν μὲν στρατιὰν οὐκ ἐδέ-⁵¹
 χοντο οἱ Καταναῖοι, τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἐσελθόντας ἐκέλευον εἴ τι
 βούλονται εἰπεῖν. καὶ λέγοντος τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει

C. 50. § 1. ὁμοῦς. Spr. 56, 13, 3 u. Schäfer z. Plut V p. 121. — προσέ-
 θετο stimmte bei. zu 1, 20, 4 u. 5, 62, 1. — καὶ vor αὐτός fehlt in den
 besten Hsn. — τῇ αὐτοῦ. Wohl sein eignes. vgl. 6, 60, 5. So hatte sein
 Vater eine Triere gestellt bei Herod. 8, 17 u. Plut. Alk. 1. (Bl.) — ἂν
 οὐ. Spr. 69, 7, 5. vgl. Aesch. Hik. 363, Soph. Oed. K. 951, Eur. Med. 575,
 Or. 691, Tro. 416, Ar. Frö. 96, Ly. 825, Plut. 501, Wo. 1384, Dem. 19, 9,
 Xen. An. 2, 3, 18.

§ 2. ξυμπληρώσαντες bezieht Bl. auf das Zusammenbringen aus
 den drei Abtheilungen 6, 42; aus der ganzen Zahl Va. — ἓνα. Welchen?
 wusste Thuk. wohl nicht.

§ 3. βουλόμενοι, φρονοῦντες. (Sch.) Ungewöhnlich. Dion C. 46, 32:
 τὰ τοῦ Ἀτιωνίου βουλόμενοι. vgl. zu 6, 74, 2. — ἐπὶ κέρως. zu 6, 32, 2.
 Hk. u. Bk. verbinden es mit ἔπλειον. Aber dann ist ἔχοντες nicht recht erklär-
 lich; hingegen ἐπὶ κέρως ἔχοντες hat seinen Gegensatz in προὔπεμψαν. — τὰς
 ἄλλας, πλην τῶν δέκα. (Sch.) Spr. 50, 4, 10. — τὸν μέγαν λιμένα, τῶν
 Συρακοσῶν θηρόν. (Sch.) — πλεῦσαι. Spr. 55, 3, 20 u. zu 6, 8, 2. —
 προσπλεύσαντας, πρὸς τὴν πόλιν. (Ps.) Erg. τοὺς ἐν ταῖς ναυσίν. — ἑαυ-
 τῶν, τῶν Λεοντιῶν. Spr. 51, 2, 6. — ξυμμαχίαν παλαιάν 3, 86, 2. —
 ξυγγένειαν wegen ξυμμαχίαν für das bei Thuk. übliche κατὰ τὸ ξυγγενές.
 zu 1, 6, 3.

§ 4. Ἀθηναίους für Ἀθηναίων eine schlechte Hs. u. Va. vgl. Kr. z.
 Di. n. p. 259. (Pp.) Spr. 68, 8. — τοὺς λιμένας, τὸν μέγαν (Reg. u. Συρα-
 κούσαι), τὸν ἑλάσσον 7, 32, 1. Trogiilorum portum erwähnt Liv. 25, 23. —
 πολεμητέα. Spr. 44, 4, 2 u. zu 1, 88.

C. 51. § 1. βούλονται. Spr. 65, 11, 3 u. Kr. zu Xen. An. 2, 1, 14 lat.

πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τετραμμένων οἱ στρατιῶται πηλίδα τινα ἐνφοδομημένην κακῶς ἔλαθον διελόντες καὶ ἐσελθόντες ἠγόραζον ἐς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Καταναίων οἱ μὲν τὰ τῶν Συρακοσίων φρονοῦντες, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα ἔνδον, εὐθύς περιειεῖς γενόμενοι ὑπεξῆλθον οὐ πολλοὶ τινες, οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηφίσαντό τε ξυμμαχίαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα ἐκέλευον ἐκ Ῥηγίου κομίζειν. μετὰ δὲ τοῦτο διαπλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸ Ῥήγιον πάσῃ ἤδη τῇ στρατιᾷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀφίκοντο, κατεσκευάζοντο τὸ στρατόπεδον.

52 Ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς ἐκ τε Καμαρίνης ὡς εἰ ἔλθοιεν, προσχωροῖεν ἂν καὶ ὅτι Συρακοσῖοι πληροῦσι ναυτικόν. ἀπάσῃ οὖν τῇ στρατιᾷ παρέπλευσαν πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρακοσούς· καὶ ὡς οὐδὲν εὔρον ναυτικόν πληρούμενον, παρεκομίζοντο αὐθις ἐπὶ Καμαρίνης καὶ σχόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐπικηροκύνοντο. οἱ δ' οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες σφίσι τὰ ὄρκια εἶναι μῖα νῆϊ καταπλεόντων Ἀθηναίων δέχεσθαι, ἣν μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμπωσι. ἄπρακτοι δὲ γενόμενοι ἀπέπλιον· καὶ ἀποβάντες κατὰ τι τῆς Συρακοσίας καὶ ἀρπαγὴν ποιησάμενοι καὶ τῶν Συρακοσίων ἱππέων βοηθησάντων καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐσκευδάσθαι ἐπιχειροῦσάντων ἀπεκομίσθησαν ἐς Κατάνην. καὶ καταλαμβάνουσι τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἤκουσαν ἐπὶ τε Ἀλκιβιάδην, ὡς κελεύουσας ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογία ὧν ἡ πόλις ἐνεκόλει, καὶ ἐπ' ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν τῶν μετ' αὐτοῦ, μεμνημένων περὶ

Ausg. — ἐνφοδομημένην, τῷ τείχει, eingesetzt. (Hl.) — κακῶς, ἀτίχως, σαθρῶς. (Sch.) — ἠγόραζον, ἐν τῇ ἀγορᾷ διετίριζον. (Sch.) Andere: kauften. vgl. Luc. Tox. 57. — ἐς τὴν πόλιν gehört zu ἐσελθόντες. Kr. z. Dion. p. 319.

§ 2. φρονοῦντες. zu 3, 68, 2. — τινες. zu 6, 94, 3, wo es vorangeht. — διαπλεύσαντες für πλεύσαντες aus einer guten Hs. Bekker. — πάσῃ ἤδη schon mit dem ganzen, nicht, wie 6, 50, 2, bloss mit einem Theile.

C. 52. § 1. ἐκ τε Καμαρίνης. Es folgt καὶ οὐ Συρακοσῖοι statt καὶ ἐκ Συρακοσῶν οὐ. (Pp.?) — πληροῦσι, ναυτῶν. (Sch.) — παρεκομίζοντο αὐθις schifften sie wiederum, wie auf dem Wege bis dahin, längs der Küste hin. (Hk.) — σχόντες. zu 1, 110, 2.

§ 2. τὰ ὄρκια der geschlossene Vertrag bestimme (vgl. zu 6, 19), wohl mit Bezug auf 4, 65, 2. Hk. bezieht die Stelle auf τὴν γενομένην ἐπὶ Λάχτιος ξυμμαχίαν 6, 6, 3. vgl. 3, 86. 6, 75, 2. 79, 1. 82, 1. — μῖα nur wenn sie mit Einem. (Ps.) vgl. 2, 7, 2. — καταπλεόντων. Spr. 47, 4, 2. — ἣν μὴ, πλείοσι δὲ μὴ, ἣν μὴ. — μεταπέμπωσι. Spr. 52, 10, 6 u. zu 1, 112, 1. — ἀπρακτοὶ. zu 1, 111, 1. — γενόμενοι, οἱ Ἀθηναῖοι. (Sch.) Der Ausdruck wie 2, 59, 1. 4, 89, 2. vgl. zu 3, 30, 1. — τι ein Punct, Ort, wie Xen. An. 1, 10, 16. 2. 4. 4. Spr. 43, 4, 2. — ἀρπαγὴν ποιησάμενοι, wie 7, 29, 2. — ποιησάμενοι καὶ βοηθησάντων. Spr. 56, 14, 2.

C. 53. § 1. ναῦν möchte man mit einer (schlechten) Hs. entfernt wünschen, da sonst in der Regel bloss ἡ Σαλαμινία gesagt wird. (Dr.) vgl. 6, 61, 4. u. die St. zu 3, 33, 1. ἡ Πάραλος ναῦς 8, 74, 1. — κελεύουσας, τοὺς ἐν τῇ Σαλαμινίᾳ πλείονας. (A. Ps.) Spr. 58, 4, 1. — μεμνημένων, αὐτῶν, auf τινὰς bezogen. — μεμνημένων περὶ (denunciert) τῶν μυστη-

τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβοῦντων, τῶν δὲ καὶ περὶ τῶν Ἑρμιῶν. οἷα γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ στρατιὰ ἀπέπλευσεν, οὐδὲν ἦσσαν ζήτησιν ἐποιῶντο τῶν περὶ τὰ μυστήρια καὶ τῶν περὶ τοὺς Ἑρμιᾶς δρασθέντων, καὶ οὐ δοκιμάζοντες τοὺς μηνυτὰς ἀλλὰ πάντα ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονηρῶν ἀνθρώπων πίστιν πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν Ξυλλαμβάνοντες κατέδουν, χρησιμώτερον ἡγούμενοι εἶναι βυβανίσαι τὸ πρᾶγμα καὶ εὐρεῖν ἢ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν τιὰ καὶ χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι αἰτιαθέντα ἀνέλεγκτον διαφυγεῖν. ἐπιστάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῇ τὴν Πεισιστράτου καὶ τῶν παιδῶν τυραννίδα χαλεπὴν τελευτῶσαν γενομένην καὶ πρὸς ἔτι οὐδ' ὑφ' ἑαυτῶν καὶ Ἀρμόδιου καταλυθεῖσαν ἀλλ' ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἐφοβεῖτο αἰεὶ καὶ πάντα ὑπόπτως ἐλάμβανεν.

Τὸ γὰρ Ἀριστογείτονος καὶ Ἀρμόδιου τόλμημα δι' ἐρωτικὴν Ξυν-54 τυχίαν ἐπεχειρήθη, ἣν ἐγὼ ἐπὶ πλέον διηγησάμενος ἀποφανῶ οὔτε τοὺς ἄλλους οὔτε αὐτοὺς Ἀθηναίους περὶ τῶν σφετέρων τυραννῶν οὐδὲ περὶ τοῦ γενομένου ἀκριβὲς οὐδὲν λέγοντας. Πεισιστράτου γὰρ γηραιῶ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι οὐχ Ἰππαρχος, ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλ' Ἰππίας πρεσβύτατος ὧν ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένου δὲ Ἀρμόδιου ὥρα ἡλικίας λαμπροῦ Ἀριστογείτων, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν, μέ-

ρίων da sie wegen der Mysterien angegeben waren. (Abr.) Eine Art Prolepsis. Spr. 61, 6, 4. — ἀσεβοῦντων mit einer Art Perfectbedeutung, wie ἀδικεῖν. Spr. 53, 1, 3. — τῶν δέ. Spr. 50, 1, 12. — καί. Spr. 69, 32, 15.

§ 2. οὐ δοκιμάζοντες, οὐ διακρίνοντες πότερον ψεύδονται ἢ ἀληθεύουσιν. (Sch.) — πάντα für πάντες die besten Hsn. — ὑπόπτως. ἀνυπόπτως Lindau; ὁμοίως πῶσι πιστεύοντες Sch. (Pp.) Mit Verdacht gegen die Denunciirten. — ἀποδεχόμενοι aufnehmend, deutend. (Pp.) Gehör gebend, darauf eingehend, wie 3, 3, 1. 6, 29, 2. 41, 1. vgl. 1, 44, 1. So 6, 53, 3: πάντε ὑπόπτως λαμβάνειν. — ἀνθρώπων πίστιν. Plat. Phädr. 275, a: διὰ πίστιν γραφῆς. Spr. 47, 7, 5.

§ 3. βυβανίσαι genau zu untersuchen. (Va.) — ἀνέλεγκτον ohne Untersuchung. (Ps.) ungeprüft: διὰ τὸ μὴ πιστεῦσαι τοῖς πονηροῖς μηνυταῖς τοὺς ἐν αἰτίᾳ γενομένους ἀπολύσαι ἀνεξέταστος. (Sch.) — ἀκοῇ, ἔξ ἀκοῆς. (Sch.) vgl. 6, 60, 1. 4, 126, 3. ἀκοῇ εἶδέναι 1, 4, 1. 6, 55, 1. 7, 87, 5. Ant. 5, 74. vgl. 75, νομίσαι Th. 4, 81, 2. — ὑφ' ἑαυτῶν, ὑπ' Ἀθηναίων κοινῇ. (Sch.) Spr. 58, 4. 1. — τελευτῶσαν zuletzt. Spr. 56, 8, 5. — ἐλάμβανεν, ἀπέδεγχο § 2. vgl. zu 3, 56, 2 u. Kr. Stud. 2 S. 238. Ueber die Sache z. Dion. p. 364 s.

C. 54. § 1. δι' ἐρωτικὴν Ξυντυχίαν, δι' ἐρωτος σύμβασιν. (Sch.) vgl. zu 1, 33, 1. — ἐπὶ πλέον διηγησάμενος, μακροτέρᾳ διηγήσει χρησάμενος. (Sch.) zu 6, 34, 7.

§ 2. γηραιῶν aus γηραιὸς ἐτελεύτησεν. Spr. 57, 3. Er starb 527 v. Ch. G. nach Clinton. — ἀκριβὲς οὐδέν. Kr. Stud. 1 S. 78. — ἔσχε erhielt. Spr. 53, 5, 2. — ὥρα gemäss der Zeit. — λαμπροῦ, ἐπιφανεστάτου. (Sch.) — ἀνὴρ τῶν ἀστῶν. Spr. 47, 9. vgl. 7, 43, 3. — μέσος, οὔτε ἐπιφανὲς οὔτε ἄδοξος. (Sch.) Plut. Cam. 25: τῶν μέσων κατὰ γένος πολιτῶν. (Bl.) Mit Bezug auf Vermögen versteht den Ausdruck Dr. vgl. Aristot. Pol. 4, 9, 10. 10, 4 u. Plut. Sol. 1: οὐσίαι καὶ δυνάμει μέσος τῶν πολιτῶν, οἰκίας δὲ πρώτης κατὰ γένος. wo doch mit auch politische Bedeutsamkeit in Anschlag

σος πολίτης, ξεραστής ὃν εἶχεν αὐτόν. πειραθεὶς δὲ ὁ Ἀρμόδιος ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ Πεισιστράτου καὶ οὐ πεισθεὶς καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. ὁ δὲ ξερωτικῶς περιαλγήσας καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἰππάρχου δύναμιν μὴ βία προσαγγίγεται αὐτὸν ἐπιβουλεύει εὐθὺς ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως κατὰλυσιν τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ἰππάρχος ὡς αὐθις πειράσας οὐδὲν μᾶλλον ἐπειθε τὸν Ἀρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δοῦν, ἐν τρόπῳ δὲ τι ἀφανεῖ ὡς οὐ διὰ τοῦτο δὴ παρεσκευάζετο προπηλακίων αὐτόν. οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθῆς ἦν ἐς τοὺς πολλούς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεστήσατο· καὶ ἐπιτήδευσαν ἐπὶ πλεῖστον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ξύνεσιν, καὶ Ἀθηναίους εἰκοστὴν μόνον πρᾶσσόμενοι τῶν γιγνομένων τὴν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς διεκόσμησαν καὶ τοὺς πολέμους διέφερον καὶ ἐς τὰ ἱερά

kommt. „Μέσος ἀνὴρ Μῆδος Her. 1, 107.“ (Bl.) — εἶχεν. Diog. L. 2, 75: ἔγω Λαῖδα, ἀλλ' οὐκ ἔχομαι. Ter. Andr. 1, 1, 58: quis Chrysidem habuit. (Wasse.) vgl. dort Ruhnken.

§ 3. πειραθεὶς, ξερωτικῆ πείραν δεξιόμενος. (Sch.) So πειρᾶν γυναῖκα, τὸ λόγους περὶ συνοσίας προσφέρειν, καὶ πειραθῆναι τὸ ἀκούσαι λόγους τοιούτους. Suid. vgl. Ruhnken zu Tim. p. 210. — ξερωτικῶς nach der Weise Verliebter. (Ps.) — περιαλγήσας, περιπαθῆς γεγρονώς. (Sch.) von heftigem Schmerz ergriffen. (Ps.) zu 4, 14, 2. — ἐπιβουλεύειν mit dem Ac. auch 3, 109, 3. 7, 51, 1. 8, 60, 1; „τινὶ θάνατον Her. 3. 122, 1. 8, 132, 1.“ (Bl.) vgl. Wytttenbach z. Jul. p. 185. — ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως, ὡς κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ δύναμιν ἦν γὰρ μέσος πολίτης. (Sch.) so weit er es seinem Range nach vermochte; über ὡς Spr. 69. 63, 6; über ἀπὸ 68, 16, 7. vgl. zu 1, 91, 4, über ἀξίωσις zu 1, 69, 2.

§ 4. τρόπῳ für τόπῳ Levesque u. Kr. Bruchst., da die Sache öffentlich geschah 6, 56, 1. zu 1, 8, 3. Nachahmend Dion C. 43, 13: ἐν τρόπῳ δὴ τι ἀφανεῖ ὑπέξῃρει. (Pp.) Plut. Arat. 52: ἐν ἀδῆλῳ τρόπῳ τοῦτο πράξαι. — ὡς οὐ διὰ τοῦτο, ὡς δὲ ἄλλην τινὰ αἰτίαν καὶ οὐ διὰ τὸ μὴ τινεῖν αὐτοῦ. (Sch.) — δὴ angeblich. Spr. 69, 17, 2. — προπηλακίων. zu 2, 18, 1. Soust gew. mit ὡς. Jacobs z. Ach. T. p. 413. — οὐδὲ γὰρ denn auch hier wollte er nicht offenbar ungerecht handeln, wie er auch nicht. — ἀνεπιφθόνως, οὐ μισπηδῶς. (Sch.) — κατεστήσατο, τὴν ἀρχὴν. (Hl.)

§ 3. ἐπὶ πλεῖστον hier von der Zeit. (Sch.) Spr. 43, 4, 8. zu 5, 46, 2. — δὴ zeigt an dass eine Vergleichung mit andern Tyrannen gemeint ist. zu 1, 4, 2. — τύραννοι οὗτοι als Tyrannen, von Tyrannen haben diese. Spr. 80, 11, 22. Her. 5, 20, 1: γυναῖκας ταύτας ἄπιτε. Der Sinn: keine andere Tyrannen haben so lange als diese. Doch gebrauchte man τύραννος wohl auch, wie βασιλεύς, ohne Artikel. vgl. Xen. Hier. 8, 10 u. Plat. Rep. 569, b? — ἀρετὴν, δικαιοσύνην. (Sch.) Diese kommt hier freilich vorzugsweise, aber doch nicht allein in Betracht. — τὴν εἰκοστὴν. Böckh Staatsh. 1 S. 444. — τῶν γιγνομένων vom Ertrage, z. B. des Ackerbaues. Dem. 18, 145: ἐξήγετο τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων οὐδέν. Xen. Mem. 2, 9, 4: σίτον ἢ ἐλαιον ἢ οἶνον ἢ ἔρια ἢ ἄλλο τι τῶν ἐν ἀγορῇ γινομένων χρησίμων (l. χρήσιμων) πρὸς τὸν βίον. vgl. Her. 1, 160, 2. — αὐτῶν von πόλεως regiert wäre nichtig, allenfalls passend nur αὐτοῖς; ich nehme es als Ge. des Preises: dafür, für diese gesteuerten Gelder. Spr. 47, 17, 3. — διέφερον, διήνον. (Sch.) führten durch. (Ba.) zu 1, 11, 2. — ἐς τὰ ἱερά, weil dabei ein vorhergehendes Hinbewegen zu den Tempeln vorschwebt. Lys. 6, 5: θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν. (Abr.) vgl. Schömann z. Isä. p. 314.

ἔθρον. τὰ δὲ ἄλλα αὐτῇ ἢ πόλις τοῖς πρὶν κειμένοις νόμοις ἐχοῖτο, 6
 πλὴν καθ' ὅσον αἰετινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι.
 καὶ ἄλλοι τε αὐτῶν ἤρξαν τὴν ἐνιασίαν Ἀθηναίους ἀρχὴν καὶ Πει-
 σίστρατος ὁ Ἰππίου τοῦ τυραννεύσαντος υἱός, τοῦ πάππου ἔχων τῦ-
 νομα, ὅς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀρχῶν ἀνέθηκε
 καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίῳ. καὶ τῷ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ προς-7
 ομοδομήσας ὑστερον ὁ δῆμος Ἀθηναίων μεῖζον μῆκος [τοῦ βωμοῦ] ἡ-
 φάνισε τοῦπίγραμμα· τοῦ δ' ἐν Πυθίῳ ἔτι καὶ νῦν δῆλόν ἐστιν ἀμ-
 δορεῖς γράμμασι λέγον τάδε·

μνημα τὸδ' ἦς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἰππίου υἱός

ἔθηκεν Ἀπόλλωνος Πυθίῳ ἐν τεμένει.

ὅτι δὲ προεσβύτατος ὢν Ἰππίος ἤρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ ἀκοῇ ἀκριβέστε-55
 ρον ἄλλων ἰσχυρίζομαι, γροίη δ' ἂν τις καὶ αὐτῷ τούτῳ· παῖδες γὰρ
 αὐτῷ μόνῳ φαίνονται τῶν γνησίων ἀδελφῶν γενόμενοι, ὡς ὁ τε βωμὸς
 σημαίνει καὶ ἡ στήλη ἢ περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας, ἢ ἐν τῇ Ἀθη-
 ναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα, ἐν ἣ Ἰησσαλοῦ μὲν οὐδ' Ἰππάρχου οὐδεὶς 2
 παῖς γέγραπται, Ἰππίου δὲ πέντε, οὐ αὐτῷ ἐκ Μυρσίνης τῆς Καλλίου
 τοῦ Ὑπερεχίδου θυγατρὸς ἐγένοντο· εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν προεσβύτατον
 πρῶτον γῆμα. καὶ ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ πρῶτος γέγραπται μετὰ τὸν
 πατέρα, οὐδὲ τοῦτο ἀπεικώτως διὰ τὸ προεβεύειν τε ἀπ' αὐτοῦ καὶ

§ 6. αὐτῇ im Gegensatz zu den Tyrannen: nicht diese sondern die
 Stadt selbst handhabte die Gesetze. Selfgovernment. — πλὴν κα-
 θ' ὅσον ausser in wiefern auch 6. 82, 2. 88, 1. (Bl.) — κειμένοις.
 Spr. 38, 5, 3. — τινὰ ἐπεμέλοντο εἶναι. Xen. Mem. 4, 7, 1: ἀνάγκης
 αὐτοὺς εἶναι ἐπεμελεῖτο. (Pp.) Eine sehr seltene Sprechweise. — ἐνιασίαν
 für ἐνιασίον die besten Hsn., obschon dies Adj. zweier Endungen ist 4, 117,
 1. 5, 1, 1. 15, 2; dreier Her. 4, 130, Eur. Hipp. 37, Hk. 407, Plat. Ges. 779,
 e u. Xen. Ag. 2, 1. — Ἀθηναίους. Spr. 47, 20, 2 u. zu 1, 93, 2. — ὅς
 verdächtigt Bekker; wohl richtig, wenn auch Πεισίστρατος sich an ἤρξαν an-
 schliessen könnte. Indess dabei würde man ὅς καὶ erwarten. — τῶν τῶν
 Πυθίῳ. Spr. 43, 3, 6. Plat. Gorg. 472, a: οὐ εἰσιν ἐν Πυθίῳ τοῦτο τὸ καλὸν
 ἀνάθημα. Schömann z. Isä. p. 311.

§ 7. τῷ μὲν ist mit προομοδομήσας zu verbinden. — τοῦ βωμοῦ
 würde man nicht vermissen. (Kr. Bruchst.) Nach Abr. es mit τοῦπίγραμμα zu
 verbinden widerstrebt die betonte Stellung. — δῆλόν ἐστι, τοῦπίγραμμα.

C. 55. § 4. προεσβύτατος von den Söhnen des Peisistratos. — ἰσχυ-
 ρίζομαι versichere, sonst gew. δυσχυρίζομαι. Plat. Rep. 533, a: ὅτι τοῦ-
 οὔτῳ πῖ ἰδεῖν ἰσχυριστόν. vgl. dort Schneider. — τούτῳ, τῷ ὀφθησομένῳ.
 (Sch.) zu 5, 71, 1. — μόνῳ, μόνον die besten Hsn., hier schwerlich zu
 rechtfertigen. — ἢ περὶ für περὶ Bekker. Kr. Stud. 2 S. 78. Doch könnte
 auch das erste ἢ gestrichen werden.

§ 2. οὐδέ. Spr. 69, 30 E. — Μυρσίνης. Μυρσίνης Pp. — ἦν. Spr.
 53, 2, 4. — αὐτῇ für πρώτῃ eine Variante u. Va.: in ipso titulari lapide. —
 ἀπεικώτως, ἀπεικώτως ist doch wohl nach Thom. M. u. Phav. zu lesen.
 vgl. 1, 73, 1. 2, 8, 1 u. 8, 68, 4. Ueber die Redeweise Spr. 66, 1, 8. —
 προεβεύειν, προεσβύτατος εἶναι. (Sch.) — ἀπ' αὐτοῦ nächst ihm, dem
 Peisistratos. (Ill.) — τυραννεύσαι Tyrann geworden sein. Spr. 53, 5, 2.

στρατανεύσαι. οὐ μὴν οὐδ' ἂν κατασχέιν μοι δοκεῖ ποτε Ἰππίας τὸ παροχρῆμα ῥαδίως τὴν τυρανίδα, εἰ Ἰππαρχος μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὦν ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ ἀβήμερόν καθίστατο· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πρότερον ξύνηθες τοῖς μὲν πολίταις φοβερὸν, ἐς δὲ τοὺς ἐπικούρους ἀκριβές, πολλῶ τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατεκράτησε, καὶ οὐχ ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὦν ἠπόρησεν ἐν ᾧ οὐ πρότερον ξυνεχῶς ὠμίληκει, τῇ ἀρχῇ. Ἰππαρχῷ δὲ ξυνέβη τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα καὶ τὴν δόξαν τῆς τυρανίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν.

56 Τὸν δ' οὖν Ἀρμόδιον ἀπαρηθέντα τὴν πείρασιν, ὥσπερ διανοεῖτο, προσηλάκισεν· ἀδελφὴν γὰρ αὐτοῦ κόρην, ἐπαγγελλαντες ἦκειν καινοῦν οἶσουςαν ἐν πομπῇ τινι, ἀπήλασαν, λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν εὐχρῆν διὰ τὸ μὴ ἀξίαν εἶναι. χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἀρμοδίου πολλῶ δὴ μάλλον δι' ἐκείνον καὶ ὁ Ἀριστογείτων παροξύνετο. καὶ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πρὸς τὸς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο, περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ μεγάλα, ἐν ἧ μόνον ἡμέρᾳ οὐχ ὑποπτον ἐγίνετο ἐν ὀπλοῖς τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν πέμψοντας

§ 3. οὐ μὴν οὐδέ. zu 2, 97, 5. — καθίστατο, ἄρχων. (Hk.) vgl. 8, 90, 2.

§ 4. καί vor διά entspricht dem καί vor οὐκ. (Hk.) — διὰ τὸ — ἀκριβές, διὰ τὸ ἐκ μακροῦ χρόνου τοῖς μὲν πολίταις συνήθειαν ἐμπεποιημένοι τοῦ φοβέσθαι αὐτόν, τοῖς δὲ δορυφόροις τοῦ φυλάττειν ἐπιμελῶς αὐτόν. (Sch.) Ueber das auch zu ἀκριβές gehöriḡe σύνηθες zu 6, 34, 4. — ἀκριβές versteht Va. von sorgsamer Haltung und Pflege; besser Hl. von strenger Zucht. Also Disciplin und pünctliche Subordination. — ἐπικούρους Trabanten, natürlich Soldtruppen. vgl. 6, 58, 2 u. Her. 4, 64. — τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς, τῇ περιουσίᾳ τῆς ἀσφαλείας. (Ba.) zu 3, 7, 2. Ueber den Artikel τῷ Spr. 50, 11, 4. — κατεκράτησε gewann die Oberhand über die Verschworenen. — ἐν ᾧ, ἐν πράγματι ᾧ, das ἐν an ἠπόρησεν, ᾧ an ὠμίληκει angefügt: er bewies sich nicht unentschieden und unsicher in der Herrschaft, wie in einer Sache mit der er nicht früher vertraut geworden. (Ps.) Spr. 51, 13, 7. Plat. Prot. 313, a: ὁ περὶ πλείονος ἡγῆ, τὴν ψυχὴν. vgl. dort Heindorf. Ueber ὁμίλειν vgl. 6, 70, 1 u. Her. 7, 214: τῇ χάρῃ πολλὰ ὁμίληκός. — τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ, διὰ τὴν συμπεσοῦσαν αὐτῷ δυστυχίαν. (Sch.) zu 4, 65, 4. — ὀνομασθέντα, ὀνομαστῶν γεγόμενον. (Sch.) Ueber den Ac. Spr. 55, 2, 7. vgl. 7, 57, 9. — τὴν δόξαν τῆς τυραννίδος den Ruf der von ihm geführten Tyrannis, ὑποληφθῆναι οὐ ἐπιράνησεν. (Sch.) — ἐς τὰ ἔπειτα in Bezug auf die folgenden Zeiten, in welchem Sinne ich doch ἐς τὸ ἔ. erwarte. vgl. 4, 18, 3, 64, 3. — προσλαβεῖν gewinnen. zu 6, 18, 7.

C. 56. § 1. δ' οὖν, zurückweisend auf 6, 54, 4. vgl. Kr. Stud. 2 S. 123. — ἀπαρηθέντα, ἀρησόμενον ὁμίλησαι τῷ περῶντι. (Sch.) nachdem er abgelehnt hatte. Den medialen Aorist hat von attischen Prosaikern nur Aesch. 2, 69, 3, 224. — πείρασιν, ein sehr seltenes Wort, noch aus Dion C. angeführt. — ὥσπερ. zu ὡς 6, 2, 4. — ἀδελφὴν — κόρην. Spr. 57, 1, 1. — ἐπαγγελλαντες, προστάξαντες. (Sch.) Subject ist Ἰππίας καὶ Ἰππαρχος. (Ba.) — καινοῦν. vgl. die Lex. unter καινήφορος u. Perizon. z. Ael. V. G. 11, 8. — τὴν εὐχρῆν. Spr. 46, 3, 2. vgl. 4, 93, 1.

§ 2. Παναθήναια. zu 5, 47, 12. — ἐν ὀπλοῖς, μετ' ἀσπίδος καὶ δόρατος 6, 58, 2. (Hudson.) — τὴν πομπὴν. Spr. 46, 5, 2. Ueber die Phrase Jacobitz zu Luk. Jup. Trag. 22. — πέμψοντας für πέμψαντας einige Hsn.

ἀθρόους γενέσθαι· καὶ ἔδει ἄρξαι μὲν αὐτούς, ξυνεπαμύννιν δὲ ἐνθῦς τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκείνους· ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομοκότες ἀσφαλείας ἕνεκα· ἤλιπον γὰρ καὶ τοὺς μὴ προειδότας, εἰ καὶ ὀποσοιοῦν τολμήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρηῆμα ἔχοντάς γε ὄπλα ἐθειλήσειν σφᾶς αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν. καὶ ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἔορτή, Ἰππίας μὲν δ' ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ μετὰ τῶν δορυφόρων διακόσμιε ὡς ἕκαστα ἔχοῦν τῆς πομπῆς προϊέναι, ὁ δὲ Ἀρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων ἔχοντες ἤδη τὰ ἐγχειρίδια ἐς τὸ ἔργον προήεσαν. καὶ ὡς εἰδόντες τινα τῶν ξυνομοτῶν σφίσι διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἰππία, ἦν δὲ πᾶσιν εὐπρόσθετος ὁ Ἰππίας, ἔδεισαν καὶ ἐνόμισαν μεμηνῶσθαι τε καὶ ὅσον οὐκ ἤδη ξυλληφθήσεσθαι. τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς καὶ δι' ὄνειρον πάντα ξυνομοτῶν ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναντο, προτιμωρήσεσθαι, καὶ ὡσπερ εἶχον ὄρησαν εἴσω τῶν πυλῶν, καὶ περιέτυχον τῷ Ἰππάρχῳ παρὰ τὸ Ἀεκόριον καλούμενον, καὶ ἐνθῦς ἀπειροσκέπτως προσπεσόντες καὶ ὡς ἂν μάλιστα δι' ὀργῆς ὁ μὲν ξρωτικῆς, ὁ δὲ ὑβρισμένους, ἔτυπτον καὶ ἀποκτείνουσι αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοὺς δορυφόρους τὸ αὐτῆκα διαφεύγει, ὁ Ἀριστογείτων, ξυνομομόντος τοῦ ὄχλου καὶ ὕστερον ληφθεὶς οὐ ῥαδίως διατέθη· Ἀρμόδιος δὲ αὐτοῦ παραχρηῆμα

§ 3. αὐτούς, Harmodios und Aristogeiton, betont wegen des Gegensatzes. Spr. 51, 6, 3. — ξυνεπαμύννιν, ein seltenes Wort, noch aus Aprian nachgewiesen. — τὰ πρὸς die Angriffe gegen; der Ac. τὰ hängt von ξυνεπαμύννιν ab. Spr. 46, 5, 4 u. zu 4, 85, 4. — ἐκείνους, τοὺς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ. (Ba.) — ἀσφαλείας. Je mehr Theilnehmer, desto eher findet sich ein Verräther. — ἕνεκα für οὐνεκα einige Hsn. Dass Thuk. gerade an dieser einen Stelle οὐνεκα geschrieben ist denn doch nicht wahrscheinlich, wenn gleich es jetzt noch an einzelnen Stellen attischer Prosaiker aufgenommen ist. — καὶ ὀποσοιοῦν wie viele, d. h. wie wenige, auch immer. Spr. 51, 15, 3 u. zu 1, 77, 2. — τολμήσειαν das Unternehmen angefangen hätten. zu 2, 43, 1.

C. 57. § 1. ἔξω, τῆς πόλεως. (Sch.) ἐν τῷ ἔξω K.?

§ 2. σφίσι. Spr. 48, 12, 5. — οἰκείως, φιλικῶς. (Sch.) — ὁ Ἰππίας ist wiederholt, damit man nicht auch hier *νῦν* als Subject denke. — τὸν λυπήσαντα, τὸν Ἰππαρχόν. (Sch.) — πάντα. Spr. 46, 5, 4. vgl. 6, 78, 4. — πρότερον προ- pleonastisch, wie Aehnliches öfter. zu 1, 23, 4 u. 29, 1. — προτιμωρήσεσθαι für προτιμωρήσασθαι die besten Hsn. Spr. 53, 7, 10 u. zu 1, 27, 2.

§ 3. ὡσπερ εἶχον stehenden Fusses. zu 3, 30, 1. — τῶν πυλῶν, des Dipylon. — παρὰ. περί Arn. u. eine Hs. vgl. jedoch 8, 102, 2 u. Spr. 68, 36, 3. — καὶ ἐνθῦς für ἐνθῦς eine Hs., ἐνθῦς δ' F. Ps. — ἀπειροσκέπτως. zu 4, 10, 1. — ὡς ἂν, περιπέσειν. Spr. 69, 7, 2 u. Kr. zu Xen. An. 5, 7, 22 lat. Ausg. — ὁ δὲ fñgt das Participle dem Ge. an. Spr. 59, 2, 3. — ὑβρισμένος weil beschimpft. — ὁ μὲν — ὁ Ἀριστογείτων. Spr. 50, 1, 11. vgl. 2, 29, 2. 7, 86, 2. 8, 42, 2. (Bö.) — οὐ ῥαδίως, χαλεπῶς, οὐκ ἐνκόλως ἀνρήθη. (Sch.) κακῶς Hesych. u. Phot. Aehnlich Diod. Excerpt. Peiresc. p. 557 Wess. u. Exc. Vat. p. 36, 25 Dind. vgl. Dion Chrys. 1 p. 468 R.: μηδὲ ῥαδίον γε θανάτου τυχεῖν. (Hertlein Ms.) — διετέθη, ἀνρήθη. (Sch.) wurde zugerichtet.

58 ἀπόλλυται. ἀγγελθέντος δὲ Ἰππία ἐς τὸν Κεραμεικόν, οὐκ ἐπὶ τὸ γενόμενον ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πομπέας τοὺς ὀπλίτας πρότερον ἢ αἰσθῆσθαι αὐτούς, ἀποθνήσκοντας, εὐθὺς ἐχώρησε, καὶ ἀδήλως τῇ ὄψει πλασάμενος πρὸς τὴν ξυμφορὰν ἐκέλευσεν αὐτούς, δείξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς αὐτὸ ἀνευ τῶν ὄπλων. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν οἰόμενοι τι εἶρεν αὐτόν, ὁ δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὄπλα ὑπολαβεῖν ἐξέλεγετο εὐθὺς οὓς ἐπηγιάτο καὶ εἴ τις εὐρέθη ἐγχειρίδιον ἔχων· μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εὐώθεσαν τὰς πομπὰς ποιεῖν.

59 Τοιοῦτόν μὲν τρόπον δι' ἐρωτικὴν λύπην ἢ τε ἀρχὴ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχορήμα περιδεοῦς Ἀρομίδω καὶ Ἀριστογείτονι ἐγένετο. τοῖς δ' Ἀθηναίοις χαλεπωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννὶς κατέστη, καὶ ὁ Ἰππίας διὰ φόβου ἤδη μᾶλλον ὢν τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς ἐκτενε καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἅμα διεσκοπεῖτο εἴ ποθεν ἀσφάλειάν τινα ὀρήη μεταβολῆς γενομένης ὑπάρχουσαν οἱ. Ἰππόκλου γοῦν τοῦ Λαμνακηνῶ τυράννου Αἰαντίδῃ τῷ παιδί θρυγατέρα ἑαυτοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην, Ἀθηναῖος ὢν Λαμνακηνῶ, ἔδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλεῖ Ἀσρεῖω δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα ἐν Λαμνακῷ ἐστὶν ἐπίγραμμα ἔχον τὸδε·

C. 58. § 1. ἀγγελθέντος. Spr. 47, 4, 4 u. zu 1, 74, 1. — τὸ γενόμενον, τὸν γενόμενον φόνον. (Sch.) — τοὺς πομπέας τοὺς ὀπλίτας die schwer bewaffneten Geleiter. Spr. 57, 1, 3. Πομπεύς scheint sonst nach Homer nicht vorzukommen. — πρότερον ἢ αἰσθῆσθαι. zu 1, 69, 4. vgl. 7, 63, 1. 8, 45, 5. — ἀδήλως, ὥστε ἀδήλος εἶναι. (Ba.) Spr. 66, 1, 9. — τῇ ὄψει gehört zu ἀδήλως; τὴν ὄψιν vermuthet Bl.; Arn. will τὴν ὄψιν zu πλασάμενος denken. Doch kann das Verbum auch ohne Object heissen: seine Haltung, sein Wesen verstellen. Dem. 45, 68: τοῖς πεπλασμένοις ὀκνήσειεν ἂν τις προσελθεῖν. mit dem Ggs. ἀπλῶς ὡς πεφύκασι βαδίζειν. — πρὸς τὴν ξυμφορὰν gehört nicht bloss zu πλασάμενος, sondern zu ἀδήλως πλασάμενος: unbemerkbar in seinen Zügen verstellte er sich bezüglich des Vorfalles, ἀσύγγητον τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν τηρήσας καὶ μὴ ὑπεμφαινόνσαν τεκμήριον τοῦ πάθους. (Sch.) — δείξας. zu 1, 87, 2.

§ 2. ἀνεχώρησαν gingen zurück von den Waffen. — ὑπολαβεῖν, ἐφαρπάσαι. (Sch.) — καὶ εἴ τις. zu 6, 32, 2. — μετὰ γὰρ denn nur mit. (Hl.) — ἀσπίδος. Spr. 44, 1, 7 u. zu 2, 70, 2. — ποιεῖν. πέμπειν eine Hs. u. d. Zeile, von Pp. gebilligt, da man ποιῆσαι erwarten würde.

C. 59. § 1. ἐκ τοῦ παραχορήμα περιδεοῦς wegen der plötzlich entstandenen Besorgniss dass sie verrathen seien. „vgl. 8, 1, 5.“ (Bl.)

§ 2. χαλεπωτέρα. vgl. Her. 6, 123. (Bl.) — διὰ φόβου ὢν. zu 6, 34, 2. — ἀσφάλειαν Sicherheit, Schutzmittel. (St.) Sicherheitsort. (Sch. u. Hl.) — μεταβολῆς γενομένης bei eingetretener Umwälzung. (St.)

§ 3. γοῦν. δ' ὄν Kr. Bruchst. Hertlein Ms. erklärt: dies, τὸ πρὸς τὰ ἔξω διασκοπεῖσθαι etc., lässt sich wenigstens daraus schliessen dass er etc. vgl. Ullrich Beitr. z. Krit. 2 S. 19. — παιδί. Spr. 47, 5, 4. — Ἀθηναῖος ὢν. So spricht der athenische Stolz sich öfter aus. Valckenaer z. Her. 7, 161. — αἰσθανόμενος — δύνασθαι. zu 5, 4, 5. — αὐτοῦς er und die Seinigen. Spr. 58, 4, 3 u. Kr. zu Xen. An. 1, 10, 4. — μέγα. Spr. 46, 5, 6. — ἐπίγραμμα, des Simonides nach Aristot. Rhet. 1, 9, 31. (Hudson.)

ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ
 Ἴππιον Ἀρχιδίκην ἤδε κέκυνθε κόνας,
 ἢ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ' οὔσα τυράννων
 παίδων τ' οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.
 τυραννέουσας δὲ εἶη τρία Ἴππιος ἔτι Ἀθηναίων καὶ πικραῖς ἐν τῷ
 τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀλκμαϊωνιδῶν τῶν φεγγόντων ἐχώ-
 ρει ὑπόσπονδος ἐς τε Σίγειον καὶ παρ' Αἰαντίδην ἐς Λάμψακον, ἐκεί-
 θεν δὲ ὡς βασιλέα Δαρεῖον, ὅθεν καὶ ὀρμώμενος ἐς Μαραθῶνα ὕστε-
 ρον ἔτει εἰκοστῷ, ἤδη γέρον ὢν, μετὰ Μήδων ἐστράτευσεν.

Ὡν ἐνθροούμενος ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων καὶ μιμησκομένους⁶⁰
 ὅσα ἀκοῇ περὶ αὐτῶν ἠπίστατο χαλεπὸς ἦν τότε καὶ ὑπόπτῃς ἐς τοὺς
 περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας, καὶ πάντα αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ
 ξυνωμοσίᾳ ὀλιγαρχικῇ καὶ τυραννικῇ πεποῦχθαι. καὶ ὡς αὐτῶν διὰ
 τὸ τοιοῦτον ὀργιζομένων πολλοὶ τε καὶ ἀξιόλογοι ἄνθρωποι ἤδη ἐν τῷ
 δεσμοτηρίῳ ἦσαν καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν
 ἐπεδίδουσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν τε καὶ πλείους ἔτι ξυλλαμβάνειν,
 ἐνταῦθα ἀναπέθεται εἰς τῶν δεδεμένων, ὅσπερ ἐδόκει αἰτιώτατος εἶναι,
 ὑπὸ τῶν ξυνδεσμοτῶν τινος εἶτε ἄρα καὶ τὰ ὄντα μηνῦσαι εἶτε καὶ
 οὔ· ἐπ' ἀμφότερα γὰρ εἰκάζεται, τὸ δὲ σαφὲς οὐδεὶς οὔτε τότε οὔτε

§ 4. τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ unter seinen Zeitgenossen. Spr. 47, 23, 13 u. 68, 40, 4. — Ἴππιον eine Tochter des Hippias. Dial. 47, 5, 4. — Ἀρχιδίκη wird der Name Dem. 44, 9 geschrieben. — ἀδελφῶν. Bekannt ist nur Einer, Peisistratos 6, 54, 6. (Hk.) — ἤρθη. Aesch. Ag. 575: ἢ κάρτα πρὸς γυναικὸς ἀρεσθαι κίερα. (Bl.)

§ 5. ἔτι, ἦγον μετὰ τὸν θόνον τοῦ Ἰππάρχου. (Sch.) — ὑπὸ Α. καὶ Α. Her. 5, 55 ff. — ὑπόσπονδος, τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. (Sch.) Die Bedingung Her. 5, 65, 4. — ἐς Σίγειον. vgl. Her. 5, 94 f. (Arn.)

C. 60. § 1. ὧν. zu 1, 42, 1. Hier wird 6, 53, 3 wieder aufgenommen. (Pr.) — ὁ δῆμος ὁ. Spr. 50, 8, 11. — μιμησκομένους auch [Plat.] Axioch. p. 368, a. Oester findet sich das Präsens u. Impf. in Compositen. — ὑπόπτῃς. Ael. v. G. 4, 18: ὑπόπτῃς ὢν ἐς πάντας ὁ Διονύσιος. (Dr.) Das Wort ist selten, im Chor Soph. Phil. 136; bei Xen. von Pferden. vgl. die Lex. — ἐς. zu 4, 51. — ἐπί. zu 6, 28, 2.

§ 2. τὸ τοιοῦτον. vgl. 6, 33, 6. — οὐκ ἐν παύλῃ, οὐδεμία ἀπόπανσις τοῦ συλλαμβάνειν τοὺς ἀνδρας καὶ ζήτησαι ποιεῖσθαι τῶν γενομένων. (Sch.) Die Ausdrucksweise ist mir sonst woher nicht erinnerlich, doch wohl erträglich. — ἐν παύλῃ. ἀνάπαντα Reiske und Toup. — ἐφαίνετο, τὸ πράγμα. Spr. 61, 5, 6 u. zu 1, 6, 4. 137, 4. — ἐπεδίδουσαν ἐς. vgl. die Lex. u. d. W. — πλείους. τὸ πλείους? da das vorige τό hart auch für den Inf. gelten würde und den blossen Infinitiv mit ἐπεδίδουσαν zu verbinden sprachwidrig wäre. — ἐνταῦθα. Spr. 65, 9, 1. vgl. Xen. An. 2, 6, 3. 3, 4, 25. — εἰς, der Redner Andokides — τινος, Namens Charmides nach Andok. 1, 48, Timaeos nach Plut. Alk. 21. — εἶτε ἄρα. Plat. Phäd. 70, c: σκεπώμεθα αὐτὸ τῆδε πῆρ, εἶτε ἄρα ἐν Αἴθου εἰδὼν αἰ ψυχαὶ εἶτε καὶ οὔ. — καί. Spr. 69, 32, 13. vgl. 5, 65, 3. — τὰ ist mir verdächtig. — οὔ, οὐκ ὄντα. — ἐπ' ἀμφότερα εἰκάζεται für beide Meinungen werden Vermuthungen aufgestellt. vgl. zu 1, 83, 2. So ἐπ' ἀμφότερα λέγεσθαι bei Her. 2, 125, 2. 3, 87. —

ἄσμενος ἔχει εἰπεῖν περὶ τῶν δρασανίων τὸ ἔργον. λέγων δὲ ἐπίσειν αὐτὸν ὡς χορή, εἰ μὴ καὶ δέδρακεν, αὐτὸν τε ἄδειαν ποιησάμενον σῶσαι καὶ τὴν πόλιν τῆς παρουσίας ὑποψίας παῦσαι· βεβαιοτέραν γὰρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι ὁμολογήσαντι μετ' ἀδείας ἢ ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ ὁ μὲν αὐτὸς τε καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατ' ἄλλων μηνύει τὸ τῶν Ἑρμιῶν· ὁ δὲ δῆμος [ὁ τῶν Ἀθηναίων] ἄσμενος λαβίων, ὡς ᾤετο, τὸ σαφές καὶ δεινὸν ποιοῦμενοι πρότερον, εἰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας σφῶν τῷ πλήθει μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μηνυτὴν εὐθὺς καὶ τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ ὅσων μὴ κατηγορήκει ἔλυσαν, τοὺς δὲ κατατιθαθέντας κρίσεις ποιήσαντες τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, ὅσοι ξυνηλέθησαν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγρόντες ἐπανείπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι. καὶ τούτῳ οἱ μὲν παθόντες ἄδηλον ἦν εἰ ἀδίκως ἐτετιμώρητο, ἢ μὲντοι ἄλλη πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς ὠφέλητο.

61 Περί δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐναγόντων τῶν ἐχθρῶν, οἵπερ καὶ πρὶν ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμβανον· καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Ἑρμιῶν ᾤοντο σαφές ἔχειν, πολὺ δὴ μᾶλλον καὶ τὰ μυστικά, ὧν ἐπαίτιος ἦν, μετὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ

οὔτε τότε, εἶχεν εἰπεῖν. Spr. 62, 4, 2 u. zu 1, 86, 2. — λέγων δὲ, ὁ συνδρασανίτης. (Sch.) durch die Vorstellung aber. — εἰ μὴ καὶ, ungewöhnliche Stellung für εἰ καὶ μὴ, wie eine Hs. hat. Dion. Arch. 8, 30: εἰ μὴ καὶ τσαῦτα. vgl. Schwebel z. Onosand. p. 22. (Bl.) vgl. zu 3, 46, 1. vgl. zu 2, 11, 4. — ἄδειαν ποιησάμενον nachdem er sich Strafflosigkeit verschafft hätte. (Ps.) die dem Angeber wenn er nicht trotz, gewährt wurde. Sluiter Lectt. And. p. 57. — παῦσαι τὰς ὑποψίας Xen. An. 2, 5, 2. (Bl.)

§ 3. μετ' ἀδείας, ἄδειαν ποιησάμενον. vgl. Fritzsche ad Luc. p. 138. — διὰ. Spr. 68, 22, 2. — ἐλθεῖν für ἐλθόντι als ob ἀσφαλιότερον vorherginge. Spr. 69, 30, 2 u. zu 4, 66, 2. vgl. 5, 53, 2. — τὸ τῶν Ἑ. den Vorfall mit den H., die Verstümmelung der H., wie 6, 61, 1. — ἄσμενος. ἀσμένως Kr. Stud. 2 S. 238. zu 3, 56, 2. Plut. Kleom. 35: τοῦτο ἀσμένως ἔλαβεν. — ὡς ᾤετο gehört zu τὸ σαφές. (Ba.) vgl. 6, 61, 1 u. Kr. zu Xen. An. 1, 6, 7. — ποιοῦμενοι, ἡγούμενοι. zu 1, 102, 3. Ueber den Plu. Spr. 58, 4, 1. vgl. 4, 106, 2. 6, 61, 2 u. Kr. De auth. p. 30 s.

§ 4. μὴ. Spr. 68, 4, 2. — ἐπανείπον, τοιείσαν ὑπέσχοντο καὶ ἐκήρυσαν. (Sch.) Sonst wo habe ich das Wort nicht gefunden. (Bl.) Das Pr. dazu ἐπαγαγοεύειν hat Ar. Vö. 1072: ἐπαγαγορεύεται, ἦν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Διαγόραν τὸν Μήλιον, λαμβάνειν τάλαντον. — ἀργύριον, ein Talent. — εἰ ἀδίκως ob sie nicht mit Unrecht. Spr. 65, 1, 8 u. Kr. zu Xen. An. 3, 2, 22 lat. Ausg. — ὠφέλητο. οὐ γὰρ ὑπόπιενον ἐπὶ ἀλλήλους. (Sch.)

C. 61. § 1. ἐναγόντων. zu 1, 67, 2. 8, 26, 1. — χαλεπῶς ἐλάμβανον nahmen es mit Gehässigkeit auf. zu 3, 56, 2 u. Stud. 2 S. 238. — σαφές. σαφῶς einige Hsn. — μετὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας unter denselben Beweggründen und unter, wegen, der Verschwörung; über λόγος zu 1, 102, 3; über μετὰ zu 1, 18, 7. vgl. 6, 28, 1: περικοπαὶ μετὰ παιδείας καὶ οἶνον γεγεννημένα. „Der Artikel mit Bezug auf die Erwähnung 6, 60, 1.“ (Hk.) — καὶ τῆς. κατὰ τῆς Küppers p. 24 s. Wenn etwas zu ändern wäre, so würde ich lieber καὶ streichen. — ἐπὶ τῷ

δῆμῳ ἀπ' ἐκείνου ἐδόκει παραθῆναι. καὶ γὰρ τις καὶ στρατιὰ Λακε-
 δαιμονίων οὐ πολλὴ ἔτυχε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν ᾧ περὶ ταῦτα
 ἐθορυβοῦντο, μέχρι Ἰσθμοῦ παρελθούσα, πρὸς Βοιωτοὺς τι πράσσον-
 τες. ἐδόκει οὖν ἐκείνου πράξαντος καὶ οὐ Βοιωτῶν ἕνεκα ἀπὸ ξυνθή-
 ματος ἦκειν, καὶ εἰ μὴ ἐφθασαν δὴ αὐτοὶ κατὰ τὸ μῆνυμα ξυλλα-
 βόντες τοὺς ἄνδρας, προδοθῆναι ἂν ἡ πόλις. καὶ τινα μίαν νύκτα καὶ
 κατέδαρθον ἐν Θησειῷ τῷ ἐν πόλει ἐν ὄπλοις. οἳ τε ξένοι τοῦ Ἀλκι-
 βιάδου οἳ ἐν Ἄργει κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπωπετεύθησαν τῷ δήμῳ
 ἐπιτίθεσθαι, καὶ τοὺς ὁμήρους τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κει-
 μένους οἳ Ἀθηναῖοι τότε παρέδωσαν τῷ Ἀργείων δήμῳ διὰ ταῦτα δια-
 χρήσασθαι. πανταχόθεν τε περιεστῆκει ὑποψία ἐς τὸν Ἀλκιβιάδην.
 ὥστε βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες ἀποκτεῖναι πέμποσιν οὕτως
 τὴν Σαλαμίνιαν ναῦν ἐς τὴν Σικελίαν ἐπὶ τε ἐκείνον καὶ ὧν περὶ ἄλ-
 λων ἐμεμήνυτο. εἶρητο δὲ προεπιεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν,
 ξυλλαμβάνειν δὲ μὴ, θεραπεύοντες τὸ τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ

δῆμῳ, ἐπὶ δῆμον καταλύσει 6, 28, 2. (Gb.) Ar. Ri. 236: ἐπὶ τῷ δήμῳ ξυνό-
 μνυτο. (Hertlein Ms.) Kr. z. Dion. p. 364 s. 15. — ἀπ' ἐκ. zu 1, 17, 1.

§ 2. καὶ γὰρ καὶ auch 4, 108, 3. 6, 103, 4. 8, 64, 2. Her. 6, 108, 1.
 7, 236, 1, Lys. 29, 9. 11, Plat. Prot. 314, a, 317, b, Xen. An. 2, 2, 15,
 Mem. 2, 1, 3, wo es zw., u. Dem. 19, 267. vgl. Spr. 69, 32, 21. — στρατιὰ
 Λ. Ueber die Furcht vor demselben Kr. z. Dion. p. 365. 383. — πρὸς Βοι-
 ωτοὺς τι πράσσοντες mit den Boeotern (gegen die Athener) irgend
 et was betreibend. (Va.) Aber was? und wie mit einem Heere? „So
 noch πράσσειν πρὸς τινα 3, 28, 2. 4, 68, 3. 74, 1. 103, 3. 114, 3.“ (Dr.) —
 ἀπὸ ξυνθήματος nach einer Verabredung. zu 4, 67, 5. — δῆ wahn-
 ten sie.

§ 3. τινα nicht: ungefähr, wie 3, 68, 2, sondern: eine nicht nä-
 her bestimmbare. Verschieden ist Soph. OT. 246 f. — κατέδαρθον sie
 schliefen dort wie in einem Alarmhause, um sogleich auf Erfordern ver-
 sammelt und bewaffnet ausrücken zu können. — ἐν πόλει. Spr. 50,
 2, 15. — ἐν ὄπλοις. Die Schilde und Speere waren, wie in einem Lager,
 auf einem freien Raume des τέμενος aufgestellt, während die Männer nahe zur
 Hand in einigen der heiligen Gebäude oder auf dem Boden ruhten. (Arn.) vgl.
 zu 1, 111, 1. — ὑπωπετεύθησαν. 3, 43, 1: ὑποπιτεύεται τις κέρδους ἕνεκα λέ-
 γων. — ἐπιτίθεσθαι Angriffe zu betreiben. Spr. 53, 1, 6. ἂν zuge-
 fügt wünscht Pp. Doch vgl. Spr. 53, 1, 6. — τοὺς ὁμήρους 5, 84, 1. —
 κειμένους. zu 5, 61, 3. — διαχρήσεσθαι die besten Hsn. — παντα-
 χόθεν, wegen des zu Athen verübten Unfuges, wegen Erscheinung der La-
 kedämonier, wegen der Nachrichten von Argos. (Ds.) — περιεστῆ ohne Ob-
 ject. zu 7, 70, 6. — ἐς ist an ὑποψία anzuschliessen. vgl. 6, 60, 1 u. zu 4,
 27, 3. Nicht für die Verbindung mit περιεστῆκηε spricht 7, 18, 4. vgl. zu 7, 70, 6.

§ 4. οὕτω. Spr. 56, 12, 4. — ναῦν. zu 6, 53, 1. — ἐπὶ ἐκείνον.
 Spr. 68, 42, 2. — ὧν περὶ, ἐπὶ τούτους περὶ ὧν. Spr. 51, 13, 5 u. 7. —
 θεραπεύοντες Sorge tragend für (vgl. 1, 19. 4, 67, 3. 5, 11, 2 u. 7,
 70, 3); der No. als ob εἰρήκεσαν vorherginge. Spr. 56, 9, 4. „vgl. 5, 70, 1.“
 (Arn.) — τό τε. Pp. zweifelt ob zu construiren sei θεραπεύοντες τὸ μὴ θορυ-
 βεῖν πρὸς — oder θεραπεύοντες μὴ θορυβεῖν τὸ πρὸς —. Im letzteren Falle
 wäre τὸ πρὸς τοὺς für τὰ ἐν τοῖς kaum erträglich; aber auch im erstern ist
 es unpassend. Also ist τὸ πρὸς τοὺς ἐν Σ. mit dem Sch. (?) für sich zu neh-

στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν, καὶ οὐχ ἥμισυ τοὺς Μαντινέας καὶ Ἀργεῖους βουλόμενοι παραμείναι, δι' ἐκείνου νομιζόντες πεισθῆναι σφᾶς ἔυστρατεύειν. καὶ ὁ μὲν ἔχων τὴν ἑαυτοῦ ναῦν καὶ οἱ ξυμβαβεβλημένοι ἀπέπλεον μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν Θουρίοις, οὐκέτι ξυνείποντο, ἀλλ' ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νῆος οὐ φανεροὶ ἦσαν, δεισαντες γὰρ ἐπὶ διαβολῇ ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ δ' ἐκ τῆς Σαλαμινίας τῶς μὲν ἐζήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ὡς δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ᾤχοντο ἀποπλέοντες. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ἤδη φυγὰς ὦν οὐ πολὺ ὕστερον ἐπὶ πλοίου ἐπερωιδίθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ τῆς Θουρίας· οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐρήμῃ δίκῃ θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ' ἐκείνου.

62 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τῇ Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύματος καὶ λαχὼν ἑκάτερος, ἔπλεον ξύμπαντι ἐπὶ Σελινοῦντος καὶ Ἐγέστης, βουλόμενοι μὲν εἰδέναι τὰ χρήματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι, κατασκέπασθαι δὲ καὶ τῶν Σελινουντιῶν τὰ πράγματα καὶ τὰ διάφορα μαθεῖν τὰ πρὸς Ἐγεσταίους, παραπλέοντες δ' ἐν ἀριστερᾷ τὴν Σικελίαν, τὸ μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρσηρικὸν κόλπον, ἔσχον ἐς Ἰμέραν, ἥπερ μόνῃ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς

men, das τό von *θεραπεύοντες* regiert: sie schonten das Verhältniss zu denen in S.; *τέ* steht hier als sollte *βουλόμενοι* nicht folgen. zu 5, 11, 2. — *πρὸς* gestrichen wäre die Rede bei Weitem üblicher. (Pp.) — *στρατιώτας τε* nehme ich als Apposition zu *τοὺς ἐν τῇ Σ.* zu 3, 92, 4. — *μὴ θορυβεῖν*, ὥστε μηδὲνα θόρυβον συλληφθέντος τοῦ Ἀλκιβιάδου μήτε ἀπὸ τῶν Ἀπικῶν στρατιωτῶν ἀγανακτούντων γενέσθαι μήτε ἀπὸ τῶν πολεμιῶν καταγρονησάντων. (Sch.) Spr. 61, 6, 9. vgl. 7, 70, 3. — *σφᾶς. σφίσι* Lindau, Kr. Rec. 1828 (Stud. 2. S. 132) u. Dobree. Gd. verdächtigt *πεισθῆναι σφᾶς*, was in zwei Hsn. fehlt. vgl. auch Arndt de pron. refl. 1 p. 34.

§ 5. οὐ φανεροὶ verschwunden, wie nur noch [Dem.] 49, 19. (Bl.) vgl. *ἀγανίζειν*. — *τό*, was wie sie wussten ihnen bevorstand. vgl. zu 2, 53, 2. Philem. 83, 1: *ἀν δὲν ἦς τὸ μανθάνειν, ἀνεπικούρητον σεαυτοῦ τὸν βίον λήσει ποιῶν*. — *ἐπὶ διαβολῇ, προδεδιαβεβλημένοι*. (Sch.) Pp. meint ἐπὶ könne hier nicht nach heissen. Warum nicht wie unser auf? Andok. 1, 30: *σωθῆναι ἐπὶ τιαύτῃ αἰτίᾳ*.

§ 6. οἱ ἐκ. zu 6, 46, 3. — *τέως μὲν*. zu 5, 71. — *πλοίου, φορηγικῶν* 6, 88, 10. — *Θουρία* ist wohl hier nicht das Gebiet, welches 7, 35, 1 ἢ *Θουρίας γῆ* heisst, sondern die Stadt, die nach Steph. Byz. *Θουρία* (auch auf einer Münze), *Θούριον* und *Θούριον* genannt wurde. vgl. 6, 104, 2. (Arn.) — *ἐρήμῃ δίκῃ ἐστὶν ὅταν μὴ παρόντων ἀμφοτέρων τῶν προσόντων ὁ δικαστὴς τὴν ψήφον ἐνέγκῃ κατὰ τοῦ ἀπόντος*. Bekker Anecd. 1 p. 245. Contumacialverfahren.

C. 62. § 1. *λαχῶν*. zu 6, 42. — *ἐκάτερος*. Spr. 56, 9, 2. — *ξύμπαντι* für *ξὺν παντί* Kr. vgl. 3, 95, 1. Das *ξὺν* scheint Thuk. so nie hinzugefügt zu haben. — *τὰ χρήματα*, die dreissig Talente 6, 46, 1. — *τὰ διάφορα* 6, 6, 2.

§ 2. *ἐν ἀριστερᾷ. λαβόντες* ist 7, 1, 1 zugefügt. — *τὴν Σικελίαν*. τῆς Σικελίας Reiske, was mit *μέρος* zu verbinden wäre, dies noch von παρα-

Σικελία
ζοντο
Ἐγεί
τες τῆ
αὐτοῖ
ἐς Κα
δὲ εἰδ
ους κα
δοῦπο
καὶ ἐς
τεῖ πέ
λαῖτιν

ἐπὶ Σ
κείνου
προσδ
ἐκάστ
ἐκείνο
ἐλθόν

πλεῖν
eb. 6,
χοιτο
§ 5
ἐπιθ

verl
Kr. z
geme
Spr.

Ertra
κελ
82, 1
— τ

die S
nur
erst
τε is
58,
ἐκασ
besti

thet
Arn.
Küst
43,
von

Σικελίας Ἑλλάς πόλις ἐστίν· καὶ ὡς οὐκ ἐδέχοντο αὐτούς, παρεκομίζοντο. καὶ ἐν τῷ παραλίῳ αἰρουῶσιν Ὑκκαρον, πόλισμα Σικανικὸν μὲν Ἐγεσταίοις δὲ πολέμιον· ἦν δὲ παραθαλασσίδιον. καὶ ἀνδραποδίσαντες τὴν πόλιν, παρέδωσαν Ἐγεσταίοις, παρεγένοντο γὰρ αὐτῶν ἱππῆς, αὐτοὶ δὲ πάλιν τῷ μὲν περὶ εἰς ἔχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν ἕως ἀφίκοντο ἐς Κατάνην, αἱ δὲ νῆες περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγουσαι. Νικίας δὲ εὐθύς ἐξ Ὑκκάρων ἐπὶ Ἐγέστης παραπλεύσας καὶ ἄλλα χρηματίσας καὶ λαβῶν τάλαντα τριάκοντα παρῆν ἐς τὸ στρατεύμα· καὶ τὰνδράποδα ἀπέδωσαν καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν ἑκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ ἐς τῶν Σικελῶν τοὺς ξυμμάχους περιέπλευσαν, στρατιὰν κελεύοντες πέμπειν· τῇ τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἦλθον ἐπὶ Ὑβλαν τὴν Γελεῶτιν, πολεμίαν οὖσαν, καὶ οὐχ εἶλον. καὶ τὸ θῆρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγεγραμμένου χειμῶνος εὐθύς τὴν ἐφοδὸν οἱ Ἀθηναῖοι⁶³ ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπ' ἐκείνους ἴοντες. ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν πρῶτον φόβον καὶ τὴν προσδοκίαν οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ εὐθύς ἐπέκειντο, κατὰ τε [τὴν] ἡμέραν ἐκάστην προῖδον ἀνεθάρσουν μᾶλλον καὶ ἐπειδὴ πλείοντες τὰ τε ἐπ'² ἐκεῖνα τῆς Σικελίας πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνοντο καὶ πρὸς τὴν Ὑβλαν ἐλθόντες καὶ πειράσαντες οὐχ εἶλον βίᾳ, ἔτι πλέον κατεφρόνησαν καὶ

πλεῖν regiert. — Ἑλλάς πόλις auch Her. 5, 93, 7, 22, 115. Ἑλλάς γλώσσα eb. 6, 98, 2, 8, 135, 2, 9, 16, 1. (Lex. Her.) Bei Xen. u. A. Ἑλληνίς. — ἐδέχοντο, οἱ Ἰμεραῖοι. (Sch.) Spr. 58, 4, 1. vgl. 50, 5, 3.

§ 3. παραθαλασσίδιος wird noch aus Dion C. 54, 9 angeführt; über ἐπιθαλασσίδιος mehrere Stellen hier bei Abr. — αὐτῶν. Spr. 47, 9.

§ 4. εὐθύς, bevor sie nach Katane zogen. (Dobree.) — χρηματίσειν verhandeln. zu 1, 87, 4. — παρῆναι ἐς noch 6, 88, 10, 5, 70, 1. (Gö.) Kr. zu Xen. An. 1, 1, 2. — ἀπέδωσαν lieferten sie ab, damit sie zum gemeinsamen Vortheil verkauft würden? vgl. 7, 83, 2. (Arn.) ἀπέδωγον Bk. Spr. 52, 10, 6. Erg. οἱ Ἀθηναῖοι. — ἐγένοντο es kamen heraus als Ertrag. Kr. zu Xen. An. 5, 3, 4. Ueber den Plu. zu 1, 58, 1. — ἐς τῶν Σικελῶν τοὺς für ἐς τοὺς τῶν Σικελῶν Kr. Rec. 1828 (Stud. 2 S. 132). vgl. 7, 32, 1 u. Spr. 47, 9, 19. Ueber den Ge. zu 5, 67, 3. So nie eingeschoben. — τῇ ἡμισείᾳ τῆς. Spr. 47, 28, 9.

C. 63. § 1. ὡς ἴοντες erg. παρεσκευάζοντο. vgl. zu 5, 62, 2. Ueber die Stellung Kr. z. Dion. p. 25. — πρὸς, κατὰ. (Ba.) Diese Erklärung passt nur zu προσδοκίαν; πρὸς τὸν πρῶτον φόβον wird wohl heissen: auf die erste Furcht, d. h. mit Benutzung derselben. vgl. 6, 49, 1. — τὴν nach τε ist mir verdächtig. vgl. 2, 85, 3. κατ' ἔτος ἑκάστον 1, 56, 1, 2, 31, 3, 3, 58, 3, 4, 66, 1. Verdächtig ist 2, 42, 2. Wo Thuk. sonst den Artikel bei ἑκάστος zufügt (1, 22, 2, 3, 50, 3, 82, 2, 5, 47, 3, 49, 2, 6, 34, 3) ist eine bestimmte Hinweisung sichtbar.

§ 2. πλείοντες τὰ wie πλεῖν τὴν θάλασσαν. Spr. 46, 6, 3. Pp. vermuthet παραπλεύσας, Reiske wollte ἐς τε τὰ für τὰ τε, Dobree τε ἐς τὰπεκίνα, Arn. τότε ἐς τὰπεκίνα. — τὰ ἐπ' ἐκεῖνα die jenseitigen Gegenden, Küsten. „Her. 3, 115: θάλασσά ἐστι τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς Κέρωρης.“ (Bl.) Spr. 43, 4, 3 u. Kr. zu Xen. An. 5, 4, 3 lat. Ausg. — πολὺ ἀπὸ weit entfernt von. vgl. 6, 68, 3. — πειράσαντες. zu 1, 61, 3. — ἐπειδὴ für ἐπειδὴ γὰρ

ἤξιον τοὺς στρατηγούς, οἷον δὴ ὄχλος φιλεῖ θαρσύνειν ποιεῖν, ἄγειν
 3 σφῶς ἐπὶ Κατάνην, ἐπιτήδην οὐκ ἐκείνοι ἐφ' ἑαυτοὺς ἔρχονται. ἱππῆς
 τε προσελαύνοντες αἰεὶ κατὰ σκοποὶ τῶν Συρακοσίων πρὸς τὸ στρατεύμα
 τῶν Ἀθηναίων ἐφύβριζον ἄλλα τε καὶ εἰ ξυνοικήσοντες σφίσι αὐτοῖς
 μᾶλλον ἤκοιεν ἐν τῇ ἀλλοτριᾷ ἢ Λειοντίνοισι ἐς τὴν οἰκίαν κατοικισθῆ-
 64 τε. ἂ γινώσκοντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ βουλόμενοι αὐ-
 τοὺς ἄγειν πανδημεὶ ἐκ τῆς πολέως οὐ πλεῖστον, αὐτοὶ δὲ ταῖς κω-
 σὶν ἐν τοσοῦτῳ ὑπὸ νύκτα παραπλεύσαντες στρατόπεδον καταλαβεῖν
 2 ἐν ἐπιτηδείῳ καθ' ἡσυχίαν, εἰδότες οὐκ ἀν' ὁμοίως δυνήθεντες [καὶ]
 εἰ ἐκ τῶν κωσίων πρὸς παρεσκευασμένους ἐκβιάζοντο ἢ κατὰ γῆν ἴοντες
 γνωσθεῖσαν — τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς τοὺς σφῶν καὶ τὸν ὄχλον τῶν
 Συρακοσίων τοὺς ἱππέας, πολλοὺς ὄντας, σφίσι δ' οὐ παρόντων ἱπ-
 3 ἱππέων οὐ βλάπονται ἄξια λόγου· ἐδίδασκον δ' αὐτοὺς περὶ τοῦ πρὸς
 τῷ Ὀλυμπιεῶ χωρίου, ὅπερ καὶ κατέλαβον, Συρακοσίων φυγάδες οἱ
 ξυγκείμενοι — τοιόνδε τι οὖν πρὸς ἂ ἐβούλοντο οἱ στρατηγοὶ μηχι-
 4 νῶνται. πέμπουσιν ἀνδρᾶ σφίσι μὲν πιστόν, τοῖς δὲ τῶν Συρακοσίων
 στρατηγοῖς τῇ δοκῆσει οὐκ ἤσσαν ἐπιτηδείων· ἦν δὲ Καταναῖος ὁ
 ἀνῆρ καὶ ὑπ' ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κατάνης ἦκειν ἔφη ὧν ἐκείνοι τὰ ὀνό-

die besten Hsn. — οὐκ ἐκείνοι. Spr. 67, 10, 1. Ueber die Pron. Arndt De pron. refl. 1 p. 44. 47.

§ 3. τῶν Συρ. Ueber die Entfernung des Ge. von ἱππῆς, eine beson-
 ders bei Thuk. häufige Weise, vgl. Reg. u. Genitiv 2, f u. Kr. z. Dion. p. 120. —
 ἐφύβριζεν kömmt (zufällig) sonst in der att. Prosa wohl nicht vor. —
 καὶ εἰ. καὶ ἐφύβριζον εἰ d. h. ἐφύβριζοντες ἔλεγον, ἡρώτων εἰ. Spr. 59, 2, 4.
 — αὐτοῖς. αὐτοὶ Bk. doch s. Kr. z. Dion. p. 340. vgl. 1, 19. (Pp.) Spr. 51,
 2, 7.

C. 64. § 1. ἄγειν, ποιῆσαι προσελθεῖν. (Sch.) — ἐν τοσοῦτῳ, nicht ἐν
 τούτῳ, weil angedeutet wird: hinreichende Zeit zu gewinnen um in der-
 selben. Doch ist diese Formel sehr selten, zw. bei Xen. Kyr. 2, 2, 4. —
 ἐπιτηδείῳ. zu 2, 81, 3. vgl. 6, 66, 1.

§ 2. ἄν. Spr. 54, 6, 6. — δυνήθεντες, στρατόπεδον καταλαβεῖν. (Sch.)
 Spr. 56, 7, 5. — καὶ εἰ ἐκ. εἰ ἐκ oder ἢ εἰ ἐκ Reiske; καὶ ignoriren der
 Sch. und Va. — γνωσθεῖσαν. Spr. 30, 9, 2 u. zu 1, 38, 1. — τοὺς ψι-
 λοὺς καὶ τὸν ὄχλον sind die Objectsaec. (Sch.) — τοὺς vor σφῶν ist hier
 gegen den sonstigen Gebrauch des Thuk. hinzugefügt. zu 1, 25, 2. Auch
 passt es nicht recht. Spr. 50, 8, 11. — Συρακοσίων hängt von τοὺς ἱππέας
 ab. (Sch.) — δ' οὐ παρόντων. Spr. 56, 14, 2. — βλάπτειν, abhängig von
 einem aus εἰδότες vorschwebenden ἐνόμιζον. vgl. Reg. u. Ergänzung u. Spr.
 65, 11, 7. — ἄν. Spr. 69, 7, 3. — οὕτω δέ, auf die § 1 angegebene Weise
 aber glaubten sie. (Hl.) — ὄθεν kurz für ὄθεν ἐπιχειροῦντες. — βλάπον-
 ται passiv, wie 1, 81, 2. Spr. 39, 11 A. — ἄξια. zu 6, 33, 4.

§ 3. αὐτοῖς, τοὺς στρατηγούς. (Sch.) — τοιόνδε τι. zu 3, 97, 1. —
 οὖν. Spr. 69, 52, 3 u. zu 3, 95, 1. — πρὸς ἂ, πρὸς ταῦτα ἂ in Bezug auf
 das was, πρὸς τὸ καταλαβεῖν στρατόπεδον. (Sch.) vgl. zu 6, 11, 4. — οἱ
 στρατηγοὶ schon § 1, der Zwischensätze wegen wiederholt.

§ 4. τῇ δοκῆσει dem Anschein nach; ein der gew. Prosa fremdes
 Wort. zu 2, 35, 2. Der Da. wie 3, 45, 1. — ἐπιτηδείων. zu 1, 60, 2. —

ματα ἐγγίνωσκον καὶ ἠπίσταντο ἐν τῇ πόλει ἔτι ὑπολοίπους ὄντας τῶν σφίσι εὐνόων. ἔλεγε δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἀλλίεσθαι ἀπὸ τῶν ὀπλων ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰ βούλονται ἐκείνοι πανδημεὶ ἐν ἡμέρᾳ ῥητῆ ἅμα ἔω ἐπὶ τὸ στρατεύμα ἐλθεῖν, αὐτοὶ μὲν ἀποκλήσειν αὐτοὺς παρὰ σφίσι καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν, ἐκείνους δὲ ῥαδίως τὸ στρατεύμα προσβαλόντας τῷ σταυρώματι αἰρήσειν· εἶναι δὲ ταῦτα τοὺς Ξυνδράσοντας πολλοὺς Καταναίων, καὶ ἠτοιμάσθαι ἤδη, ἀφ' ὧν αὐτὸς ἤκειν.

Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Συρακοσίων, μετὰ τοῦ καὶ ἐς τὰ ἄλλα⁶⁵ θαρσεῖν καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ καὶ ἄνευ τούτων εἶναι [παρεσκευάσθαι] ἐπὶ Κατάνην, ἐπίστευσάν τε τῷ ἀνθρώπῳ πολλῷ ἀπερισκεπτότερον καὶ εὐθὺς ἡμέρων Ξυνθέμενοι ἢ παρέσονται ἀπέστειλαν αὐτόν, καὶ² αὐτοὶ — ἤδη γὰρ καὶ τῶν Ξυμμάχων Σελινόντιοι καὶ ἄλλοι τινὲς παρῆσαν — προεῖπον πανδημεὶ πάσῃ ἐξιέναι Συρακοσίους. ἐπεὶ δὲ ἐτοῖμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἦν καὶ αἱ ἡμέραι ἐν αἷς Ξυνθέμεντο ἤξειν ἐγγὺς ἦσαν, πορευόμενοι ἐπὶ Κατάνης ἠύλισσαν ἐπὶ τῷ Συρμαίθῳ ποταμῷ ἐν τῇ Λεοντίνῃ. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὡς ἤσθητον αὐ³ τοὺς προσιόντας, ἀναλαβόντες τὸ τε στρατεύμα ἅπαν τὸ ἑαυτῶν καὶ ὅσοι Σικελῶν αὐτοῖς ἢ ἄλλος τις προσεληλύθει καὶ ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ πλοῖα, ὑπὸ νύκτα ἐπλεον ἐπὶ τὰς Συρακοῦσας. καὶ⁴

ἠπίσταντο, αὐτοὺς, nach griechischer Weise für οὗς aus ὧν. Spr. 60, 6, 2. — εὐνόων für εὐνων. Die aufgelösten Formen sind auch in der att. Prosa nicht selten. Lob. z. Phryn. p. 142.

§ 5. ἀπὸ τῶν ὀπλων entfernt von den Waffen, dem Lager. zu 1, 111, 1. — ἐκείνοι, οἱ Συρακοῖοι. (Sch.) — ἐν ἡ. ῥητῆ. zu 4, 76, 3. — αὐτοὶ sie, die Katanäer; über den No. zu 6, 25, 3. — αὐτοὺς für τοὺς die besten Hsn. — παρὰ σφίσι, in der Stadt. (Hl.) — τὸ στρατεύμα verdächtigen Bl. u. Pp. — τῷ σταυρώματι. Andere u. gute Hsn. τῷ στρατεύματι. Dies selbst ein Glossem gab zu der Verbesserung σταυρώματι den Anlass. vgl. 6, 100, 2. (Thomas 2 S. 32.) Arn. billigt στρατεύματι und will vorher τὸ στρατεύμα streichen. vgl. 6, 63, 3. — αἰρήσειν würden überwältigen. — ταῦτα τοὺς. Spr. 50, 10, 1 und hier Pp. — Ξυνδράων scheint in der att. Prosa sonst nicht vorzukommen. — ἠτοιμάσθαι, ταῦτα. zu 1, 46, 1. vgl. 7, 62, 1. — ἀφ' ὧν auf τοὺς Ξυνδράσοντας bezogen. Der Satz vorher steht διὰ μέσον. vgl. zu 1, 102, 2 u. 6, 68, 4. — ἤκειν. Spr. 55, 4, 9.

C. 65. § 1. μετὰ τοῦ ausserdem dass. (Ba.) wie Dem. 5, 5. — εἰ εἶναι ἐν διανοίᾳ, διανοεῖσθαι. (Sch.) Sonst woher kenn' ich die Phrase nicht. (Bl.) — παρεσκευάσθαι verdächtigen Acacius u. Dobree, wie auch ich es schon längst als Glossem von ἠτοιμάσθαι 6, 64, 5 angemerkt. Haase p. 57 will es nach θαρσεῖν stellen. — ἀπερισκεπτότερον als es ohne die Zuversicht und das Vorhaben der Fall gewesen wäre. (Hl. u. Ba.)

§ 2. ἤδη γὰρ giebt den Grund an warum alle Syrakosier ausziehen konnten, indem die Selinuntier als Besatzung zurückblieben. — ἄλλοι 6, 67, 3. (Pp.) — ἐτοῖμα αὐτοῖς würde man vor ἦν erwarten. (Ba.) — τὰ. zu 6, 29, 1. — αἱ ἡμέραι, weil den Marsch mitgerechnet mehrere Tage erfordert wurden. (Gö.)

§ 3. ὅσοι, πάντας ὅσοι. Spr. 51, 13, 2. — ἢ ἄλλος τις. ἢ εἰ ἄλλος τις würden wir erwarten. zu 4, 128, 3. — πλοῖα. zu 6, 30, 1.

οἱ τε Ἀθηναῖοι ἅμα ἔω ἐξέβανον ἐς τὸ κατὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον ὡς τὸ στρατόπεδον καταληψόμενοι, καὶ οἱ ἱππῆς οἱ Συρακοσίων πρῶτοι προσελάσαντες ἐς τὴν Κατάνην καὶ αἰσθόμενοι ὅτι τὸ στράτευμα ἅπαν ἀνήκται ἀποστρέψαντες ἀγγέλλουσι τοῖς πεζοῖς, καὶ ἑμπαντες ἤδη ββάποτρεπόμενοι ἐβोधθον ἐπὶ τὴν πόλιν. ἐν τούτῳ δ' οἱ Ἀθηναῖοι, μακρᾶς οὐσῆς τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς, καθ' ἥσυχίαν καθίσαν τὸ στράτευμα ἐς χωρίον ἐπιτήδειον καὶ ἐν ᾧ μάχης τε ἄρξιν ἐμελλον ὅποτε βούλωιντο καὶ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων ἤμιστ' ἄν αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν· τῇ μὲν γὰρ ταχία τε καὶ οἰκία εἶργον καὶ δένδρα καὶ λίμνη, παρὰ δὲ τὸ κρημηνοί. καὶ τὰ ἐγγὺς δένδρα κόψαντες καὶ κατενεγκόντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν παρὰ τε τὰς ναῦς σταίρωμα ἐπήξαν καὶ ἐπὶ τῷ Δάσκωι ἔρμα τε, ἧ εὐεφοδώτατον ἦν τοῖς πολεμίοις, λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις διὰ ταχέων ὠρθωσαν καὶ τὴν πτοῦ Ἀνάπου γέφυραν ἔλυσαν. παρασκευαζόμενον δὲ ἐκ μὲν τῆς πόλεως οὐδεὶς ἔξιὼν ἐκώλυν, πρῶτοι δὲ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων προσεβोधθησαν, ἔπειτα δὲ ὕστερον καὶ τὸ πεζὸν ἅπαν ξυνελέγη. καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγὺς τοῦ στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων τὸ πρῶτον,

§ 4. ἐς τό für ἐς τόν eine Hs. Zu diesem τόπον zu ergänzen verbietet der Sprachgebrauch (Spr. 43, 3, 2); μέγαν λιμένα mit einigen Hsn. u. Va. hinzugefügt würde mit ἐκβαίνειν nicht stimmen. Das Neu. so 6, 66, 1. 75, 1. vgl. 6, 64, 3: περὶ τοῦ πρὸς τῷ Ὀλυμπιεῖῳ χωρίου. (Dr.) Spr. 43, 4, 2 u. 50, 5, 12. — τό vor στρατόπεδον ist aus den besten Hsn. hinzugefügt. Es weist auf 6, 64, 1 zurück. (Benedict.) vgl. jedoch zu 2, 81, 3. — ἀνήκται, ἀνέπλευσαν. (Sch.) — ἤδη. zu 6, 44, 3. — ἀποτρεπόμενοι. ἀποτραπόμενοι eine (schlechte) Hs.

C. 66. § 1. αὐτοῖς, τοῖς Συρακοσίοις. (Hl.) — καθίσαν. καθίσαν vermuthet hier u. 7, 82, 3 Götting Accentfl. S. 48, was ich so nicht gebraucht wüsste. vgl. Spr. § 40 unter ἴζω. — ἐπιτήδειον, ἀρμόδιον ἐνστρατοπεδεύσασθαι. (Sch.) — ἄρξιν ἐμελλον anfangen konnten. (Va.) — ἄν λυπήσειν. vgl. zu 2, 80, 5 u. Kr. zu Xen. An. 2, 3, 18. — τῇ μὲν. Spr. 50, 4, 16. — παρὰ δὲ τό neben einer andern Strecke; über die Stellung Spr. 50, 4, 14. „vgl. 3, 61, 1. 82, 7.“ (Arn.)

§ 2. ἔρμα τε. ἔρμα τε Kr. Bruchst. — εὐεφοδώτατον. εφοδώτατον die besten Hsn. Aber dies kann wohl so wenig als ἀνοδος, κάθοδος, πάροδος Adjectiv sein. (Didot.) Daher vermuthet Bk. εδοδώτατον. Dass dies oder εὐεφοδώτατον keinesweges widersinnig sei, wie Abresch meint, zeigt Xen. Hell. 6, 5, 24, wo ebenfalls dem δυσμεβολώτατος das folgende εὐπροσώδατος nicht widerspricht. Der Superlativ sagt hier viel weniger als der Positiv: noch am leichtesten zugänglich. (Hertlein Ms.) Mehrfachen Bedenken unterliegt was man für εφοδώτατον anführt, wie Polyän 1, 49, 3, wo ἐπὶ vor τῶν ausgefallen ist, vgl. Xen. An. 3, 4, 41, oder gar εφορμος 3, 76. — λογάδην, ἐπιλέκτους. (Sch.) zu 4, 4, 1. vgl. Spr. 50, 8, 19.

§ 3. παρασκευαζόμενων, αὐτῶν. Spr. 47, 4, 2. — οὐδεὶς für οὐθίς nur einige schlechte Hsn. — ἐκώλυν. ἐκώλυε τὸ πρῶτον? Wenigstens ist so etwas zu denken. — προσεβोधθησαν zogen dahin. vgl. 2, 25, 3. 4, 8, 24, 3. 55, 1. — ἔπειτα δ' ὕστερον sodann später. zu 2, 9, 1. — ἀντιπροϋέναι dürfte nicht oft vorkommen; andre Hsn. ἀντιπροσῆσαν. Lex. Xen.

ἔπειτα δέ, ὡς οὐκ ἀντιπροήεσαν αὐτοῖς, ἀναχωρήσαντες καὶ διαβάντες τὴν Ἐλωρινὴν ὁδὸν ἠλλίσαντο.

Τῇ δ' ὑστεραία οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι παρεσκευάζοντο ὡς⁶⁷ ἔς μάχην καὶ ξυνετάξαντο ὡδε. δεξιὸν μὲν κέρας Ἀργεῖοι εἶχον καὶ Μαντινῆς, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μέσον, τὸ δὲ ἄλλο οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι. καὶ τὸ μὲν ἡμῖν αὐτοῖς τοῦ στρατεύματος ἐν τῷ πρόσθεν ἦν, τετα-³ γμένον ἐπὶ ὀκτώ, τὸ δὲ ἡμῖν ἐπὶ ταῖς εὐναῖς ἐν πλαισίῳ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ τοῦτο τεταγμένον· οἷς εἶρητο, ἧ ἂν τοῦ στρατεύματός τι πορῆ μάλιστα, ἐφορῶντας παραγίγνεσθαι. καὶ τοὺς σκενοφόρους ἐντὸς τούτων τῶν ἐπιτάκτων ἐποίησαντο. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἔταξαν τοὺς μὲν ὀπλίτας³ ἑφ' ἑκκαίδεκα, ὄντας πανδημεὶ Συρακοσίους καὶ ὅσοι ξύμμαχοι παρῆσαν — ἐβοήθησαν δὲ αὐτοῖς Σελινόντιοι μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ Γελφῶν ἱππῆς, τὸ ξύμπαν ἔς διακοσίους, καὶ Καμαριναίων ἱππῆς ὅσον εἴκοσι καὶ τοξόται ὡς πενήκοντα — τοὺς δὲ ἱππέας ἐπετάξαντο⁴ ἐπὶ τῷ δεξιῷ, οὐκ ἔλασσον ὄντας ἢ διακοσίους καὶ χίλιους, παρὰ δ' αὐτοῦς καὶ τοὺς ἀκοντιστάς. μέλλουσι δὲ τοῖς Ἀθηναίοις προτέροις ἐπιχειρήσειν ὁ Νικίας κατὰ τε ἔθνη, ἐπιπαριῶν ἕκαστα, καὶ ξύμπασι τοιάδε παρεκελεύετο.

“Πολλῇ μὲν παρανέσει ὧ ἄνδρες τί δεῖ χοῦσθαι, οἱ πάρεσμεν⁶⁸ ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀγῶνα; αὐτῇ γὰρ ἡ παρασκευὴ ἰκανώτερα μοι δοκεῖ εἶναι θάρσος παρασχεῖν ἢ καλῶς λεχθέντες λόγοι μετὰ ἀσθενεὺς στρα-

C. 67. § 1. δεξιὸν κέρας steht gewöhnlicher mit dem Artikel als ohne ihn, wie noch 2, 90, 1. 4, 93, 4. 5, 67, 3. vgl. Spr. 50, 2, 13. Nie ohne ihn erscheint bei Thuk. εὐώνυμον κέρας. ausser prädicativ 5, 67, 1. — τὸ ἄλλο die übrige Schlachtlinie. zu 3, 107, 4.

§ 2. ἐν τῷ πρόσθεν vorn, eine Strecke voraus, wie 7, 78, 3. 81, 3. — ἦν. Hier ist ein Komma gesetzt nach Fritzsche Quaest. Luc. p. 83. — ἐπὶ ὀκτώ. zu 4, 94, 1. vgl. zu 4, 93, 4. — ἐπὶ ταῖς εὐναῖς am Lager Va., bei dem Schifflager Hl. — ἐν πλαισίῳ, ἐν σχήματι τετραγώνῳ. (Sch.) vgl. Kr. zu Xen. An. 3, 2, 36 lat. Ausg. — καὶ τοῦτο gleichfalls. (Va.) vgl. 7, 57, 8 u. Spr. 51, 7, 12. — οἷς. Spr. 58, 4, 1. — μάλιστα verband schon Va. mit πορῆ, nicht mit ἐφορῶντας. — ἐφορῶντας im Auge habend. Kr. zu Xen. An. 6, 1, 14. — ἐντὸς ἐποίησαντο stellten sie in die Mitte des πλαισίου. vgl. zu 2, 83, 4. Ueber dies Verfahren Kr. z. Xen. An. 3, 3, 36. „vgl. oben 4, 123, 2.“ (Arn.) — τῶν ἐπιτάκτων, τῶν ὀπισθεν ἐπιτεταγμένων παρὰ ταῖς εὐναῖς. (Sch.) Betont ist nach einigen guten Handschriften: die meisten ἐπιτακτῶν. vgl. Lobeck Parall. p. 491.

§ 3. πανδημεὶ Σ. die S. mit der gesammten kriegsfähigen Volksmasse. vgl. 6, 68, 2 u. Clinton Fasti Hell. p. 417, g. — μάλιστα mit der grössten Anzahl. — τὸ ξύμπαν die Gesamtmasse der Selinuntier und Geloer.

§ 4. ἐπετάξαντο stellten sie nach dem andern Theile der Linie auf: nach, aber nicht hinter sondern neben. — προτέροις. Spr. 57, 5, 3. — κατὰ ἔθνη. Spr. 60, 8, 4. — ἐπιπαριῶν zu den Abtheilungen längs denselben gehend. zu 4, 94, 2.

C. 68. § 1. οἷ da wir, aber auf ein vorschwebendes ἡμῶς bezüglich. — τὸν αὐτὸν im Gegensatze zu den verschiedenen Völkerschaften. (Ba.) — καλῶς. vgl. 5, 69, 3.

ετοπέδον. ὅπου γὰρ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς καὶ Ἀθηναῖοι καὶ νησιω-
τῶν οἱ πρῶτοί ἐσμεν, πῶς οὐ χρὴ μετὰ τοιῶνδε καὶ τοσῶνδε ξυμμά-
χων πάντα τινὰ μεγάλην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχειν, ἄλλως τε καὶ
πρὸς ἄνδρας πανδημί τε ἀμυνομένους καὶ οὐκ ἀπολέκτους ὥσπερ καὶ
ἡμᾶς, καὶ πρὸς ἔτι Σικελιώτας, οἱ ὑπερφρονοῦσι μὲν ἡμᾶς ὑπομενοῦσι
3δ' οὐ, διὰ τὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς τέλμης ἦσσω ἔχειν. παραστήτω δέ
τινι καὶ τότε, πολὺ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν εἶναι καὶ πρὸς γῆ
οὐδεμιᾶ φίλια, ἦντινα μὴ αὐτοὶ μαχόμενοι κτήσεσθε. καὶ τοῦναντίον
ὑπομιμνήσκω ὑμᾶς ἢ οἱ πολέμιοι σφίσιν αὐτοῖς εὖ οἶδ' ὅτι παρακα-
λέονται· οἱ μὲν γὰρ ὅτι περὶ πατρίδος ἔσται ὁ ἀγών, ἐγὼ δὲ ὅτι οὐκ
ἐν πατρίδι, ἔξ ἧς κρατεῖν δεῖ ἢ μὴ ῥαδίως ἀποχωρεῖν· οἱ γὰρ ἱππῆς
πολλοὶ ἐπικίσονται. τῆς τε οὖν ἡμετέρας αὐτῶν ἀξίας μνησθέντες
ἐπέλθετε τοῖς ἐναντίοις προθύμως καὶ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην καὶ ἀ-
πορίαν φοβερωτέραν ἡγησάμενοι τῶν πολεμίων.“

69 Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα παρακαλενοῦσάμενος ἐπῆγε τὸ στρατόπεδον
εὐθύς, οἱ δὲ Συρακόσιοι ἀπροσδόκητοι μὲν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἦσαν
ὡς ἤδη μαχόμενοι, καὶ τινες αὐτοῖς ἐγγὺς τῆς πόλεως οὔσης καὶ
ἀπεληλύθεισαν· οἱ δὲ καὶ διὰ σπουδῆς προσβοηθοῦντες δρόμῳ ὑστέ-

§ 2. πάντα τινά. Spr. 51, 16, 11 u. zu 3, 13, 6. — πρὸς ἄνδρας.
Vor schwebt ἰόντας auf πάντα τινά bezogen. Spr. 69, 5 A. u. zu 7, 75, 6. —
πανδημί, also nicht mit erlesener Mannschaft, οὐκ ἀπολέκτους. (Bl.) — ἀ-
μυνομένους. ἀμυνομένοις könnte man vermuthen; doch vgl. Spr. 53, 1, 6.
— ὥσπερ καὶ ἡμᾶς. Spr. 62, 4, 3. vgl. 1, 69, 4 u. über καὶ Spr. 69, 32,
13. — ὑπερφρονοῦσιν ἡμᾶς. Spr. 47, 23, 1. vgl. 3, 39, 5.

§ 3. παραστήτω, δεδόχθω. (Sch.) zu 4, 61, 2. — πολὺ. zu 6, 63, 2.
— τῆς ἡμετέρας αὐτῶν. Spr. 51, 2, 10. Reflexiv ausschliessend, wie gew.,
z. B. 6, 83, 2, 88, 7? (Arndt De pron. refl. 1 p. 8.) — εἶναι, αὐτῶν, ἡμᾶς.
(Va.) — ἦντινα μὴ wofern ihr nicht ein solches. (St.) Spr. 67, 4, 2.
— ὑπομιμνήσκω ohne ἐγώ, weil hier der Ggs. noch nicht gedacht wird,
wie 3, 56, 2. vgl. zu 6, 34, 4. — σφίσιν αὐτοῖς. zu 4, 25, 6.

§ 4. οἱ μὲν γάρ, παρακαλέονται. Spr. 69, 14, 5. — πατρίδος ohne
Artikel, wie 6, 69, 4, 7, 61, 1. Spr. 50, 3, 8. — οὐκ ἐν πατρίδι so viel
als ἐν πολείμῳ. Spr. 67, 1, 4. Kr. Stud. 2 S. 176. ἐν οὐ πατρίδι Dobree. In-
dess ähnlich findet sich οὐκ ἐν καιρῷ, οὐκ εἰς μακρὰν etc. Spr. 67, 10, 4. —
ἔξ streicht Reiske. — ἔξ ἧς gehört dem Gedanken nach, für den κρατεῖν δεῖ
ἢ gleichsam διὰ μέσου stehen, zu ἀποχωρεῖν. (St.) vgl. zu 6, 64, 5. — πολ-
λοὶ. Spr. 50, 11, 1. — ἡγησάμενοι ist mit μνησθέντες verbunden und ἐ-
πέλθετε zwischengestellt. vgl. 4, 90, 2, 6, 83, 1 u. zu 1, 19. Ueber den Ao.
Spr. 53, 5, 2. — τῶν, ἢ τοῦς. Spr. 47, 27, 1.

C. 69. § 1. ἐπῆγε, κατὰ τῶν πολεμίων δηλονότι. (Sch.) — ἀπροσδό-
κητος activ auch 2, 33, 3, 93, 3, 4, 72, 2, 7, 29, 2, 39, 2; passiv 2, 5, 2,
61, 3, 91, 3, 3, 39, 4, 4, 103, 4, 7, 46, 8, 23, 2. Die Verbindung mit ὡς
und dem Particip kenn' ich sonst woher nicht. — καὶ τινες — καὶ. Spr.
69, 32, 20 u. zu 1, 75, 2. — ἀπεληλύθεισαν für ἐπεληλύθεισαν Ps. Reiske
u. zwei Hsn. — οἱ δὲ beziehen der Sch. u. A. auf τινές: diese aber, also,
was schon das καὶ nicht gestattet. vgl. Spr. 50, 1, 4 u. 69, 32, 15. Diesen
Gedanken gäbe οἱ δὲ, was Va. vielleicht hatte. Allein es ist gar wohl denk-
bar dass einige (τινές) ganz fortgegangen, Andere auch (οἱ δὲ καὶ) bloss

ρίζον μὲν, ὡς δὲ ἕκαστός πη τοῖς πλείοσι προσμύξειεν καθίσταντο. οὐκ γὰρ δὴ προθυμία ἔλλειπεις ἦσαν οὐδὲ τόλμη οὐτ' ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ οὐτ' ἐν ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρεία οὐχ ἦσσαν ἐς ὅσον ἡ ἐπιστήμη ἀντέχει, τῷ δὲ ἔλλείποντι αὐτῆς καὶ τὴν βούλησιν ἀκούτες προὔδιδον. ὅμως δὲ οὐκ ἂν οἰόμενοι σφίσι τοὺς Ἀθηναίους προ-³τέρους ἐπείθειν καὶ διὰ τάχους ἀναγκαζόμενοι ἀμύνασθαι ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα εὐθὺς ἀντεπήγουν. καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἑκατέρων οἱ τε λιθοβόλοι καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται προὔμαχοντο καὶ τροπὰς οἷας εἰκὸς ψιλοὺς ἀλλήλων ἐποίουν· ἔπειτα δὲ μάντις τε σφάγια προὔφερον τὰ νομιζόμενα καὶ σαλπικταὶ ἔξυνον ἐπώτρυνον τοῖς ὀπλίταις, οἱ δ' ἐχώρουν, Συρακόσιοι μὲν περὶ τε πατρίδος μαχοῦμενοι καὶ τῆς ἰδίας ἕκαστος τὸ μὲν αὐτίκα σωτηρίας τὸ δὲ μέλλον ἐλευθερίας, τῶν δ' ἐναντίων Ἀθηναῖοι μὲν περὶ τε τῆς ἀλλοτριᾶς οἰκείαν σχεῖν καὶ τὴν οἰκείαν μὴ βλάψαι ἠσώμενοι, Ἀργεῖοι δὲ καὶ τῶν ἑυμμάχων οἷς αὐτόνομοι ἔυγκτήσασθαι τε ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἦλθον καὶ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι πατρίδα νικήσαντες πάλιν ἐπιδεῖν· τὸ δ' ὑπήκοον τῶν ἑυμμά-

weit entfernt waren, so dass sie sich zwar verspäteten, aber doch noch eintreten konnten.

§ 2. ἔλλειπεις, ἦγον ἦτιους τῶν Ἀθηναίων. (Sch.) vgl. 4, 63, 1. — οὐχ ἦσσαν. Wäre hier ἦσαν zu denken, so müsste etwa folgen: ταύτης oder τῆς ἐπιστήμης δὲ τῷ ἔλλείποντι. Demnach ist zu verbinden οὐχ ἦσσαν (ὄντες) — τῷ ἔλλείποντι προὔδιδον; μὲν aber und δὲ stehen in zusammenhängender Construction. Spr. 69, 16, 4. — ὅσον ἀντέχει so weit vorhielt, ausreichte. — ἐπιστήμη, πολεμική. (Sch.) — τῷ ἔλλείποντι, τῇ ἔλλείψει. (Sch.) vgl. zu 5, 97. — τὴν βούλησιν προὔδιδον verriethen ihren Willen, leisteten nicht ihm Entsprechendes. Ein kühner Ausdruck (παράκεινθονενυμῖνοι). „vgl. jedoch Schömann z. Plut. Kleom. 38.“ (Pp.) — ἄκοντες bei βούλησιν bildet ein Oxytonon. (Ba.)

§ 3. ὅμως δὲ weist zurück auf ἀπροσδόκητοι μὲν, das hier durch οὐκ ἂν — ἐπείθειν erneuert wird. Denn ὅμως nach Spr. 56, 13, 3 zu erklären dürfte das δὲ nicht gestatten. — λιθοβόλοι, οἱ ἐκ χειρὸς τοῖς λίθοις βάλλοντες Diod. 17, 68: die aus freier Hand Steine werfen. vgl. Arrian Takt. p. 12. 93 u. Kr. zu Xen. An. 5, 2, 14. — εἰκὸς, ποιεῖν aus ἐποίουν. Spr. 55, 4, 11. „vgl. 4, 26, 2.“ (Bö.) — ἀλλήλων. Spr. 47, 9, 5. — σφάγια προὔφερον, ἐμπροσθεν τῆς στρατῆς ἐσφαγιάζοντο. (Sch.) — τὰ νομιζόμενα, τὰ καὶ ἔθος νόμιμον γινόμενα. (Sch.) — ἔξυνον ἐπώτρυνον, παρῶρων πρὸς τὸ ἑυμμίξαι. (Sch.) Die ganze Redensart (mit dem Da.) ist ungewöhnlich. (Bl.) Verschieden ist Od. χ, 152. ἔξυνος eben so 3, 107, 3. 5, 70. 71, 1.

§ 4. τῆς ἰδίας. Ueber die Stellung zu 2, 44, 1. — τὸ αὐτίκα. Spr. 50, 5, 13. vgl. 4, 107, 1. — τὸ δὲ. ἐς δὲ τὸ? So ἐς τὸ μέλλον 3, 44, 2. 48. Wo bloss τὸ μέλλον? — περὶ τῆς α., μαχοῦμενοι. (Matth. § 589, γ.) — σχεῖν. Spr. 61, 6, 9 u. zu 5, 69, 1. — ἠσώμενοι, διὰ τοῦ ἡτήθηναί. (Sch.) Spr. 53, 1, 3.

§ 5. ἔυγκτήσασθαι ist an μαχοῦμενοι § 4 anzuschliessen. Spr. 55, 13, 16. — ἐκείνοις, τοῖς Ἀθηναίοις. (Sch.) — ἐφ' ἃ. zu 6, 9, 3. — ἐπιδεῖν. vgl. 7, 61, 1. — τὸ ὑπήκοον. Spr. 43, 4, 17. So auch Dion C. 47, 22. Herodi. 1, 2, 8: γὰρ πῶς αἰεὶ τὸ ὑπήκοον ἦλθον τῆς τοῦ ἀρχοντος γνώμης

χων μέγιστον μὲν περὶ τῆς αὐτίκα ἀνεκπίστου σωτηρίας, ἣν μὴ κρα-
τῶσι, τὸ πρόθυμον εἶχον, ἔπειτα δὲ ἐν παρέργῳ καὶ εἴ τι ἄλλο ξυγκα-
70ταστρεψαμένοι ῥῆον αὐτοῖς ὑπακούσεται. γενομένης δ' ἐν χερσὶ τῆς
μάχης ἐπὶ πολὺ ἀντίεχον ἀλλήλοις, καὶ ξυνέβη βροντάς τε ἅμα τινὰς
γενέσθαι καὶ ἀστραπὰς καὶ ὕδωρ πολὺ, ὥστε τοῖς μὲν πρῶτον μαχο-
μένοις καὶ ἐλάχιστα πολέμῳ ὀμιληκόσι καὶ τοῦτο ξυνεπιλαβέσθαι τοῦ
2 φόβου, τοῖς δ' ἐμπειροτέροις τὰ μὲν γινόμενα καὶ ὥρα ἔτους περαι-
νεσθαι δοκεῖν, τοὺς δὲ ἀνθεστῶτας πολὺ μείζω ἐκπληξιν μὴ νικωμέ-
ρους παρέχειν. ὠσαμένων δὲ τῶν Ἀργείων πρῶτον τὸ εὐώνυμον κέρας
τῶν Συρακοσίων καὶ μετ' αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων τὸ κατὰ σφᾶς αἰ-
τοὺς παρερρήγνυτο ἤδη καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν Συρακοσίων καὶ
3 ἔς φρυγὴν κατέστη. καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν οὐκ ἐδίωξαν οἱ Ἀθηναῖοι —
οἱ γὰρ ἐπιπῆς τῶν Συρακοσίων πολλοὶ ὄντες καὶ ἀήσθητοι εἶργον καὶ
ἐσβαλόντες ἔς τοὺς ὀπίστας αὐτῶν εἴ τινας προδιώκοντας ἴδουεν, ἀνέ-
στελλον — ἐπακολουθήσαντες δὲ ἀθροοὶ ὅσον ἀσφαλῶς εἶχε πάλιν ἐπα-
4 νεχώρουν καὶ τροπαῖον ἴστασαν. οἱ δὲ Συρακοσῖοι ἀθροισθέντες ἔς
τὴν Ἐλωρινὴν ὁδὸν καὶ ὡς ἐκ τῶν παρόντων ξυνταξάμενοι ἔς τε τὸ
Ὀλυμπιεῖον ὁμῶς σφῶν αὐτῶν παρέπεμψαν φυλακὴν, δεισάντες μὴ
οἱ Ἀθηναῖοι τῶν χρημάτων ἢ ἣν αὐτόθι κινήσωσι, καὶ οἱ λοιποὶ

βιοῦν. — μέγιστον. Spr. 57, 10, 12 u. zu 1, 143, 1. — τὸ πρόθυμον
εἶχειν auch Eur. Iph. T. 989, παρέχουσαι 4, 85, 2. (Bl.) — καὶ εἰ, καὶ περὶ
τούτου τὸ πρόθυμον εἶχον εἰ. — ξυγκαταστρεψαμένοις wenn sie, die
Bundesgenossen, ihnen, den Athenern, hätten unterwerfen helfen. (Ba.)
ξυγκαταστρεψαμένοι eine Hs. — ὑπακούσεται. τὸ ὑπήκουον als Subject zu
nehmen ist für unthunlich erklärt worden, weil vorher die Plurale κρατῶσι und
εἶχον gesetzt seien; allein s. 7, 34, 2: ὁ πέλος, ἐκατέρωθεν προσβεβηθηκότις,
— παρείτακτο. Aehnliches bei Pp. 4, 1 p. 96. (Hertlein Ms.) ὑπακουσθήσεται
abnete Ds. Der Sch.: ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι πρότερον τῶν συναγωνισαμένων ἀρ-
χοιεν. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ῥαδίως ὑπακούουσεντα. Bō. will ὑπακούειν ἔσται.

C. 70. § 1. ἐν χερσὶ, ἐκ χειρὸς μαχομένων μετὰ τὸ παύσασθαι τοὺς λι-
θοβόλους καὶ τοὺς σφενδονήτας. (Sch.) — ὕδωρ. Spr. 61, 4, 4. — ὀμιλη-
κόσι. πλείστα πολέμοις ὀμιλεῖν auch Plut. Luc. 28. (Pp.) zu 6, 55, 4. — ξυνε-
πιλαβέσθαι, αἰτιῶν τοῦ φόβου γενέσθαι. (Sch.) Wohl eig.: Theil nehmen
an, nämlich befördernd. Mit einem persönlichen Subject 1, 115, 2. 3, 74, 1.
8, 26, 1. 92, 6 u. zu 3, 36, 2. Arn. vergleicht Milton Parad. lost 6, 656: their
armour help'd their harm.

§ 2. ὥρα ἔτους der Jahreszeit gemäss; anders 2, 52, 1. — δο-
κεῖν hängt der Fügung nach von ὥστε, dem Sinne nach von ξυνέβη ab. —
σφᾶς. Spr. 51, 2, 6. — παρερρήγνυτο. zu 5, 73, 1. — τὸ κατὰ die ent-
gegen Stehenden. Kr. zu Xen. 1, 8, 21. — κατέστη. zu 4, 68, 1.

§ 3. ἐπὶ πολὺ. zu 5, 73, 5. — αὐτῶν, τῶν Ἀθηναίων. (Sch.) — προ-
διώκειν vorwärts verfolgen „auch Xen. An. 3, 3, 10. Selten.“ (Bl.)
— ἀνέστελλον trieben sie zurück. zu 3, 98, 1. — ὅσον so weit als,
wie Xen. An. 3, 3, 15. — ἴστασαν. zu 5, 74, 1.

§ 4. ἐκ τῶν παρόντων. Spr. 68, 17, 10 u. zu 3, 29, 2. Mit ὡς noch
4, 17, 1. vgl. zu 2, 3, 3. — ὁμῶς, obgleich besiegt. (Bl. u. Arn.) zu 5, 61, 1.
— σφῶν αὐτῶν aus ihrer eigenen Mitte. Spr. 47, 9. — τῶν χρημά-
των. Spr. 47, 15, 3. — κινήσωσι angegriffen. zu 1, 143, 1.

ἐπανέ-
χθησαν,
πύλαι
σπόν-
ἐξήκου-
ἀπέθ-
πολεμ-
καὶ τὸ
ἂν ἱππ-
μάχου-
δὲ ἀμ-
λεῶν
ὑπακού-
σονται
Κ
τάνην
θάνα-
Ἔρμα-
πόλεμ-
τε κα-
τῶν
λειφ-

Xen.
damit
vgl. 2
δόμοι
§
Hafen
sich
log.
Xen.
zu 4,
(
zu 3,
ἐν
mit
2.
gen
τῶ π
wie
2: π
(Sch.)
λω σ
Vig.

ἐπιανεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς μὲν τὸ ἱερὸν οὐκ ἤλθον, Ξυγκομισάντες δὲ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς καὶ ἐπὶ πύρον ἐπιθέντες ἠύλισαντο αὐτοῦ. τῇ δ' ὕστεραία τοῖς μὲν Συρακοσίοις ἀπέδωσαν ὑποσπόνδους τοὺς νεκροὺς — ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν Ξυμμάχων περὶ ἑξήκοντα καὶ διακοσίους — τῶν δὲ σφετέρων τὰ ὄσα Ξυνέλεξαν — ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν Ξυμμάχων ὡς πενήκοντα — καὶ τὰ τῶν πολεμίων σκῦλα ἔχοντες ἀπέπλευσαν ἐς Κατάνην· χειμῶν τε γὰρ ἦν καὶ τὸν πόλεμον αὐτόθεν ποιῆσθαι οὐπω ἐδόκει δυνατὸν εἶναι, πρὶν ἂν ἰπέας τε μεταπέμψωσιν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτόθεν Ξυμμάχων ἀγείρωσιν, ὅπως μὴ παντάπασιν ἵπποκρατῶνται, καὶ χρήματα δὲ ἅμα αὐτόθεν τε Ξυλλέξωνται καὶ παρ' Ἀθηναίων ἔλθῃ, τῶν τε πόλεων τινὰς προσαγάγωνται, ἃς ἤλπιζον μετὰ τὴν μάχην μᾶλλον σφῶν ὑπακούσεσθαι, (καὶ) τὰ τε ἄλλα καὶ σῖτον καὶ ὄσων δέοι παρασκευάσωνται ὡς ἐς τὸ ἔα ἐπιχειρήσοντες ταῖς Συρακοσίαις.

Καὶ οἱ μὲν ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Νάξον καὶ Κατάνην διαχειμάσοντες, Συρακοσίοι δὲ τοὺς σφετέροὺς αὐτῶν νεκροὺς θάψαντες ἐκκλησίαν ἐποιοῦν. καὶ παρελθὼν αὐτοῖς Ἐρμοκράτης ὁ Ἐρμοῦνος, ἀνὴρ καὶ ἐς τᾶλλα ξύνεσιν οὐδενὸς λειπόμενος καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμπειρία τε ἱκανὸς γενόμενος καὶ ἀνδρία ἐπιφανής, ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγεννημένῳ ἐνδιδόναί· τὴν μὲν γὰρ γνώμην αὐτῶν οὐχ ἠσώσθαι, τὴν δὲ ἀταξίαν βλάψαι. οὐ μέντοι τοσοῦτον γε λειψθῆναι ὅσον εἰκὸς εἶναι, ἄλλως τε (καὶ) τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων

C. 71. § 1. Ξυγκομισάντες. Eben so Plut. Ag. 19, *συνενεγκεῖν* Xen. An. 6, 2, 9. (Dr.) vgl. Lyk. 45. — *περὶ*. Spr. 60, 8, 4. — *ξυνέλεξαν*, damit sie nach Athen zurückgebracht (im Kerameikos) bestattet würden. (Dr.) vgl. 2, 34, 3. (Hk.) Aesch. Ag. 423: *ἀντὶ φωτῶν τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἐκάστου δόμου ἀφικνεῖται*. (Bö.)

§ 2. αὐτόθεν (das erste): vom Olympieion oder von dem grossen Hafen aus. (Hk.) — *μεταπέμψωσιν*. zu 1, 112, 1. — *ἵπποκρατεῖν* findet sich noch bei Spättern; das Passiv vielleicht noch bei Synesios. (Bl.) *Ἀναλογ δημοκρατεῖσθαι*. — *καὶ* — *δέ*. zu 1, 132, 4. — *ἐλθῃ, χρήματα*. Kr. zu Xen. An. 4, 8, 24. — *καὶ τὰ* für *τὰ* Kr. — *καὶ ὄσων*. zu 3, 2, 1. — *ἐς*. zu 4, 89, 1.

C. 72. § 1. Κατάνην καὶ Νάξον sollte eig. stehen. vgl. 6, 74, 1 u. 2. zu 3, 29, 1. (Pp.) — *ἐποιοῦν*. zu 1, 67, 2. — *αὐτοῖς*. zu 6, 15, 3. — *ξύνεσιν*. vgl. Her. 7, 86: *ἤλανον καμήλους ταχυτῆτα οὐ λειπομένης ἵππων*. mit der Var. *ταχυτῆτι*. — *οὐδενὸς λειπόμενος*. Spr. 47, 19 u. zu 1, 10, 2. — *οὐκ εἶα*. Spr. 67, 4, 2. vgl. 1, 127, 2. — *τῷ γεγεννημένῳ* wegen des Geschehenen. Spr. 48, 15, 5. vgl. zu 3, 98, 4 u. Her. 1, 118: *τῷ πεπονημένῳ ἔκαμον μεγάλας*. — *ἐνδιδόναί* sich schwach zeigen, wie 7, 66, 3. vgl. zu 2, 12, 1.

§ 2. ἠσώσθαι. Spr. 65, 11, 7. 8, 66, 3: *ἠσώωντο ταῖς γνώμαις*. „2, 87, 2: *τῆς γνώμης τὸ μὴ κατὰ κράτος νικηθέν*.“ (Bl.) — *λειψθῆναι, ἠτηθῆναι*. (Sch.) — *ὄσων, λειψθῆναι*. Spr. 55, 4, 11. — *εἶναι*. Spr. 55, 4, 9. — *ἄλλως τε*. Bei Thuk. sonst immer vollständig *ἄλλως τε καί*. (Hk.) vgl. Herm. z. Vig. 232 u. Butt. zu Plat. Men. 20. (Pp.) *καί*, was ich mit Haase p. 113 für

ἐμπειρία, ιδιότηας, ὡς εἰπεῖν, χειροτέχναις, ἀνταγωνισαμένους. μέγα δὲ βλάψαι καὶ τὸ πλῆθος τῶν στρατηγῶν καὶ τὴν πολυαρχίαν — ἦσαν γὰρ πεντεκαίδεκα οἱ στρατηγοὶ αὐτοῖς — τῶν τε πολλῶν τὴν ἀξύντακτον ἀναρχίαν. ἦν δὲ ὀλίγοι τε στρατηγοὶ γέγονται ἐμπειροὶ καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ παρασκευάσασσι τὸ ὀπλιτικόν, οἷς τε ὄπλα μὴ ἔστιν ἐκπορῶζοντες, ὅπως ὡς πλεῖστοι ἔσονται, καὶ τῇ ἄλλῃ μελέτῃ προσαναγκάζοντες, [ἔφη] κατὰ τὸ εἰκὸς κρατήσῃν σφᾶς τῶν ἐναντίων, ἀνδρίας μὲν σφίσιν ὑπαρχούσης, εὐταξίας δ' ἐς τὰ ἔργα προσγενομένης· ἐπιδώσειν γὰρ ἀμφοτέρω αὐτά, τὴν μὲν μετὰ κινδύνων μελετωμένην, τὴν δ' εὐφυχίαν αὐτὴν ἑαυτῆς μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης θαρσαλευτέραν ἔσεσθαι. τοὺς τε στρατηγοὺς καὶ ὀλίγους καὶ αὐτοκράτορας χορῆναι ἐλέσθαι καὶ ὁμόσαι αὐτοῖς τὸ ὄρκιον ἢ μὴν εἰάσειν ἄρχην ὅπῃ ἂν ἐπίστωνται· οὕτω γὰρ ἂν τε κρύπτεσθαι δεῖ μᾶλλον ἂν στέγεσθαι καὶ τᾶλλα κατὰ κόσμον καὶ ἀπροφασίστως πατρασκευασθῆναι. καὶ οἱ Συρακόσιοι αὐτοῦ ἀκούσαντες ἐψηφίσαντό τε πάντα ὡς ἐκέλευε καὶ στρατηγὸν αὐτὸν τε εἶλοντο τὸν Ἐρμοκράτην καὶ Ἡρακλείδην τὸν Λυσιμάχου καὶ Σικανὸν τὸν Ἐξημέστου, τούτους τρεῖς, καὶ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ ἐς τὴν Λακεδαιμόνα πρέσβεις ἀπέ-

nothwendig halte, hat eine Hs. u. eine unter der Zeile. — ἐμπειρία ist mit πρώτως zu verbinden. (Sch.) — ὡς εἰπεῖν fast möchte man sagen, zu χειροτέχναις gehörig, zu 1, 4, 2. — χειροτέχναις für χειροτέχναις St. u. eine Hs. corr.: als Laien gegen Soldaten von Handwerk. „vgl. Dion C. 50, 16.“ (Bl.) — πεντεκαίδεκα οἱ. Spr. 50, 11, 4. — οἱ. vgl. § 4 u. zu τῶν. 5, 59, 5. — ἀξύντακτον ἀναρχίαν der Ordnung und Subordination sich entziehende Zügellosigkeit.

§ 3. προσαναγκάζειν mit dem Da. ist sehr selten. (Bl.) — ἔφη, durch die betonte Stellung verdächtig, möcht' ich streichen. — προσγενομένης wenn sie würde hinzugekommen sein, verbunden mit ὑπαρχούσης da sie vorhanden sei. Spr. 56, 14, 1.

§ 4. αὐτά. Spr. 58, 3, 5. — τὴν μὲν, τὴν εὐταξίαν. (Sch.) vgl. 4, 84, 3. — μετὰ κινδύνων. zu 1, 18, 7. — εὐφυχίαν für ἀνδρίαν wie in ähnlicher Weise ἀμαθίς für ἀπαιδείτους Dem. 20, 119. — αὐτὴν ἑαυτῆς. Spr. 51, 2, 12; über den Ge. Spr. 49, 3. — μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης, μετὰ τοῦ πεποιδίμου τῇ ἐπιστήμῃ. (Sch.) Veget. 1: scientia rei bellicae nutrit audaciam. Nemo facere metuit quod se bene fecisse confidit. (Ac.) vgl. 2, 40, 4 E. ? — ἔσεσθαι statt ἔσομένην. Aehnlich Her. 6, 134, 1: Μιλτιάδῃ εἰθεῖν ἐς λόγους γυναῖκα, εὐδσαν μὲν Παρίην γένος, οὖνομα δὲ οἱ εἶναι Τιμοῦν. Etwas verschieden die Stellen oben zu 4, 3, 3. Gleichartig die Uebergänge vom Particip. z. Indicativ. vgl. Kr. z. Her. 6, 134, 1. Spr. 59, 2, 5 u. Dal. Synt. eb. A. 4. — τοὺς στρατηγούς. Der Artikel wie § 2 aus: οἱ στρατηγοὶ ὀλίγοι αἰροῦνται. — τό den üblichen. (Arn.) Aber das war er offenbar nicht. Also: folgenden. Spr. 50, 2, 7. — ὄρκιον, im Sing. bei Attikern selten. Kr. z. Her. 1, 141, 3. — ὅπῃ auf welche Weise, so gut als. — δεῖ. δεῖν Kr. Bruchst. — στέγεσθαι so ist mehr poetisch. In demselben Gedanken Xen. An. 5, 9, 18: εἴ τι δεῖοι λανθάνειν μᾶλλον ἂν κρύπτεσθαι. — ἀπροφασίστως. zu 2, 6, 3.

C. 76. ἐκέλευε. zu 1, 72, 2. — τούτους τρεῖς nur diese drei, im

στειλαν, ὅπως Ξυμμαχία τε αὐτοῖς παραγένηται καὶ τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον βεβαίωτερον πείθωσι ποιῆσθαι ἐκ τοῦ προφανοῦς ὑπὲρ σφῶν τοὺς Λακεδαιμονίους, ἵνα ἢ ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀπαγάγωσιν αὐτοὺς ἢ πρὸς τὸ ἐν Σικελίᾳ στρατεύμα ἦσσαν ὠφέλιαν ἄλλην ἐπιπέμπωσιν.

Τὸ δ' ἐν τῇ Κατάνῃ στρατεύμα τῶν Ἀθηναίων ἐπλευσεν εὐθὺς 74 ἐπὶ Μεσσήνην ὡς προδοθησομένην. καὶ ἃ μὲν ἐπράσσετο οὐκ ἐγένετο. Ἀλικυβιάδης γὰρ ὄτ' ἀπήει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἤδη μετὰπεμπτος, ἐπιστάμενος ὅτι φεύξοιτο, μὴνύει τοῖς τῶν Συρακοσίων φίλοις τοῖς ἐν τῇ Μεσσήνῃ Ξυνωδῶς τὸ μέλλον· οἱ δὲ τοὺς τε ἄνδρας διέφθειραν πρότερον, καὶ τότε στασιάζοντες καὶ ἐν ὅπλοις ὄντες ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους οἱ ταῦτα βουλόμενοι. ἡμέρας δὲ μείναντες περὶ τρεῖς καὶ δέκα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐχειμάζοντο καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκ εἶχον καὶ προὐχώρει οὐδέν, ἀπελθόντες ἐς Νάξον καὶ σταύρωμα περὶ τὸ στρατόπεδον ποιησάμενοι αὐτοῦ διεχείμαζον· καὶ τριήρη ἀπέστειλαν ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ τε χορήματα καὶ ἵππεις, ὅπως ἅμα τῷ ἦρι παραγένωνται.

Ἐτείχιζον δὲ καὶ οἱ Συρακοῖοι ἐν τῷ χειμῶνι πρὸς τε τῇ πόλει, 75 τὸν Τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι, τείχος παρὰ πᾶν τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπόλας ὄρων, ὅπως μὴ δι' ἐλάσσονος εὐαποτείχιστοι ὦσιν, ἦν ἄρα

Gegensätze zu den funfzehn 6, 72, 2. — Ξυμμαχία Bundestruppen. (Ps.) Xen. Hell. 4, 8, 24: Ξυμμαχίαν ἐπεμπον Ἐναγούα. 6, 1, 13: ἱκανὴν πέμπειν συμμαχίαν ὡς ἐμοὶ πολέμην. — τὸν πόλεμον. zu 6, 34, 3. — βεβαίωτερον entschiedener, vgl. 6, 91, 5. 8, 24, 4; vom Frieden 4, 19, 2. 6, 36, 3. Unten σαγίστερον, γανερῶτερον ποιῆσθαι (zu 6, 88, 9), das ἐκ τοῦ προφανοῦς mit umfassend. — ἐκ τοῦ προφανοῦς. Spr. 43, 4, 5 u. zu 3, 43, 2. — ἀπαγάγωσιν, wie 1, 109, 1. So ἀποσπᾶν Xen. Hell. 1, 3, 17. — ὠφέλιαν Hülfsstruppen. vgl. 1, 26, 1, 6, 80, 1. 88, 9. 93, 2, wo synonym τιμωρία. Sonst so nicht üblich. — ἐπιπέμπειν noch dazu schicken, nachsenden, wie 7, 15, 1. Spr. 68, 46, 17.

C. 74. § 1. ἃ μὲν ἐπράσσετο, τὰ τῆς προδοσίας δηλονότι. (Sch.) Dem entspricht ἡμέρας δὲ § 2. (Arn.) — τὸ μέλλον den Anschlag Messene durch Verrath zu erobern. (Ps.)

§ 2. τοὺς ἄνδρας, τοὺς ὑπόπιους ὡς προδιδόντας. (Sch.) — πρότερον vor der Ausführung. — ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι. zu 5, 46, 4. — οἱ ταῦτα βουλόμενοι, οἱ μὴ βουλόμενοι δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους. (Sch.) Ueber den Plural ταῦτα Spr. 44, 4, 3; über den Ausdruck 2, 79, 2. 4, 78, 3. Oder auch οἱ τῶν Συρακοσίων βουλόμενοι. vgl. 6, 30, 3. Ueber die Verbindung dieses Subjects mit dem umfassenderen στασιάζοντες Spr. 56, 9, 1. Oder ist nach στασιάζοντες ein Komma zu setzen? Jetzt halt' ich καὶ τότε für eingefälscht. — περὶ. Spr. 68, 4, 2. — προὐχώρει οὐδέν zu 6, 18, 5. — Θραύκας vor καὶ σταύρωμα ist schon von Fr. Ps. verdächtigt; ἀθράκτας vermuthet Thomas 2 S. 14 f.

C. 75. § 1. ἐντὸς in die Ringmauer, diese um ihn fortziehend. zu 5, 2, 2. — ποιησάμενοι. Kr. Bruchst. — παρὰ — ὄρων längs der ganzen nach Epipolä zu gelegenen Strecke. (Va.) vgl. 6, 97, 4. 101, 1 u. zu 2, 55, 1. — δι' ἐλάσσονος bei einem geringe-

σφάλλονται, καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον καὶ ἐν τῷ Ὀλυμπίῳ ἄλλο· καὶ τὴν θάλασσαν προσσταύρωσαν πανταχῆ ἢ ἀποβάσεις ἦσαν. καὶ τοὺς Ἀθηναίους εἰδότες ἐν τῇ Νάξῳ χεϊμάζοντας ἐστράτευσαν πανδημεὶ ἐπὶ τὴν Κατάνην, καὶ τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον καὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων οκηρὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐμπρόσαντες ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. καὶ πυνθανόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἐς τὴν Καμάριαν κατὰ τὴν ἐπὶ Λάχηςτος γενομένην ξυμμαχίαν προσβέεσθαι, εἴ πως προσαγάγοντο αὐτούς, ἀντεπροσβέοντο καὶ αὐτοί· ἦσαν γὰρ ὑποπτοὶ αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως σφίσι μὴ ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἃ ἐπεμψαν, ἐς τε τὸ λοιπὸν μὴ οὐκέτι βούλονται ἀμύνειν, ὁρῶντες τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῇ μάχῃ εὐπράξαντας, προσχωρῶσι δ' αὐτοῖς κατὰ τὴν προτέραν φιλίαν πεισθέντες. ἀφικόμενον οὖν ἐκ μὲν Συρακουσῶν Ἐρμοκράτους καὶ ἄλλων ἐς τὴν Καμάριαν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἀθηναίων Εὐφῆμον μεθ' ἑτέρων, ὁ Ἐρμοκράτης ἐυλόγου γενομένου τῶν Καμαριναίων βουλόμενος προδιαβαλεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἔλεγε τοιαύδε.

- 76 “Ὁὐ τὴν παροῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, ὃ Καμαριναῖοι μὴ αὐτὴν καταπλαγήτε δεισαντες ἐπροσβενεσάμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς μέλλοντας ἀπ' αὐτῶν λόγους, πρὶν τι καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, μὴ ὑμᾶς πελίσσωσιν. ἤκουσι γὰρ ἐς τὴν Σικελίαν προφάσει μὲν ἢ πυνθάνεσθε, ἁδιανοία δὲ ἦν πάντες ὑπονοοῦμεν· καὶ μοι δοκοῦσιν οὐ Λεοντίνους

gen Raume, Umfange. vgl. 7, 4, 5 u. zu 2, 29, 3. — τὰ Μέγαρα, ἐτείχιον. vgl. Reg. u. Verbum. — φρούριον, ὥστε εἶναι φρούριον. (Pp.) vgl. zu 2, 32. — προσσταύρωσαν. zu 4, 9, 1. — πανταχῆ, ausgenommen doch 6, 97, 1. (Pp.) — ἀποβάσεις Landungsplätze. vgl. 4, 8, 5, 13, 1.

§ 2. ἐπὶ Λάχηςτος, ἀντὶ τοῦ ἀρχοντος Λάχηςτος. (Sch.) zu 6, 6, 3. Ueber die Sache vgl. 3, 86, 2. (Hk.) — εἰ. Spr. 65, 1, 10. — ἀντιπροσβενεσθαι, ein seltenes Wort. vgl. Pape. (?) — καὶ αὐτοί. zu 5, 6, 3.

§ 3. τὴν πρώτην 6, 67, 3. — πέμψαι ἃ ἐπεμψαν. Kr. z. Her. 2, 49, 1. — μὴ οὐκέτι. Spr. 54, 8, 9 u. 10. vgl. zu 2, 13, 1. — ἐν τῇ μάχῃ verdächtigt Kr. Bruchst. — προσχωρῶσι. ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ. (Sch.) — κατὰ ist mit προσχωρῶσι zu verbinden. — ἐυλόγου. zu 2, 22, 1.

C. 76. § 1. δύναμιν hängt von δεισαντες ab. Spr. 61, 6, 6. Einmal an diese Fügung gewöhnt behielt man sie auch bei wenn das Verbum nach dem abhängigen Satze folgt, wie 2, 62, 1. Ar. Plut. 56: σὺ σαντὸν ὅστις εἰ φράσον. vgl. Wolken 961. 1115 u. Frösche 907. — ἀπ' αὐτῶν ist mit λόγους zu verbinden. (Ba.) ἀπὸ κοινοῦ τὸ δεισαντες, ἵνα ἢ δεισαντες τὴν τῶν Ἀθηναίων περὶ τοὺς λόγους δεινότητα. (Sch.) — καὶ ἡμῶν auch von uns, wie von ihnen. Das πρὶν — ἀκοῦσαι meint Ba. nach Va. u. A., müsse erst nach μὴ gedacht werden. Indess man kann dieser Härte entgegen: die von ihnen noch bevor ihr auch uns angehört vorzutragenden Worte. Aber μέλλοντας ist anstössig und wohl zu streichen. Denn mit μέλλοντας haben wir einen Ausdruck dem Aehnliches ich nicht nachzuweisen wüsste. Ueber τοὺς ἀπ' αὐτῶν λόγους vgl. zu 1, 37, 1. — προφάσει. zu 3, 111, 1. vgl. 6, 79, 2. — διανοία, νόω Her. 2, 100, 2. (Pp.) — ἦν, ohne Assimilation. Spr. 51, 10, 1 u. zu 1, 50, 1.

βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ' ἡμῶς μᾶλλον ἔξοικίσαι. οὐ γὰρ δὴ εὐλογον τὰς μὲν ἐκεῖ πόλεις ἀναστάτους ποιεῖν, τὰς δὲ ἐνθάδε κατοικίζειν, καὶ Λεοντίνων μὲν, Χαλκιδέων, ὄντων κατὰ τὸ ξυγγενὲς κήρεισθαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ὧν οἶδε ἄποικοι εἶσι, δουλωσαμένους ἔχειν. τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ ἐκεῖνά τε ἔσχον καὶ τὰ ἐνθάδε νῦν περιῶνται³ ἡγεμόνες γὰρ γενόμενοι ἐκόντων τῶν τε Ἰώνων καὶ ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἦσαν ξύμμαχοι ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου τιμωρία, τοὺς μὲν λειποστρατίαν, τοὺς δ' ἐπ' ἀλλήλους στρατεύειν, τοῖς δ' ὡς ἐκάστοις τινὰ [εἶχον] αἰτίαν εὐπρεπῆ ἐπενεγκόντες κατεστρέψαντο. καὶ οὐ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἄρα οὔτε οὔτοι τῶν Ἑλλήνων οὐθ' οἱ Ἕλληνες τῆς ἑαυτῶν τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν, περὶ δὲ οἱ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκεῖνῳ καταδουλώσεως, οἱ δ' ἐπὶ δεσπότου μεταβολῇ οὐκ ἀξυνετωτέρου κακοξυνετω-

§ 2. εὐλογον Raison, Consequenz. zu 4, 61, 5. vgl. 6, 84, 3. 85, 1. — τὰς ἐκεῖ πόλεις, wie Aegina, Skione. — δουλωσαμένους. Spr. 62, 10, 1. Ueber das Wort zu 1, 98, 2. — ἔχειν. Spr. 56, 3, 6. vgl. 1, 29, 3. 6, 39, 2 mit 4, 113, 2.

§ 3. ἰδέα, τρόπος, διανοία. (Sch.) Kr. z. Her. 6, 100, 1. — ἐκεῖνα die Herrschaft im eigentlichen Hellas. vgl. zu 1, 144, 5. — ἔσχον. Spr. 53, 2, 1 u. Reg. u. ἔχειν. — περιῶνται, σκεῖν. Spr. 55, 4, 11. — ἐκόντων τῶν, wie 1, 96, 1. Spr. 50, 11, 1. — καὶ ὅσοι und aller die sonst. Spr. 51, 13, 5. vgl. zu 6, 71, 2 E. 88, 7. vgl. 1, 95, 1. — ἀπὸ σφῶν ἦσαν, ἄποικοι ἦσαν αὐτῶν. (Sch.) vgl. 2, 15, 3 u. 7, 57, 4. (Pp. u. Arn.) zu 6, 4, 5. Dabei aber vermisst man die Erwähnung der nicht stammverwandten Bundesgenossen; vielleicht ἄλλοι σφῶν ἦσαν. (Kr. Bruchst.) vgl. jedoch 6, 82, 3. (Hk.) Dagegen 6, 77, 1. Anstössig bleibt auch der Ausdruck ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἦσαν ξύμμαχοι. — σφῶν, τῶν Ἀθηναίων. — ξύμμαχοι gehört zu ὅσοι: so viel Verbündete als? (Ps.) — λειποστρατίαν für λιποστρατίαν einige Hsn. vgl. zu 1, 99, 1. — ὡς scheinbar, angeblich. Spr. 69, 63, 4. — τοὺς μὲν hängt, wie τοὺς δέ, von κατεστρέψαντο ab und zu ἐπενεγκόντες ist αὐτοῖς zu denken. (Ps.) — ἐπ' ἀλλήλους, wie die Samier und Milesier 1, 115. (Pp.) — στρατεύειν hängt wie λειποστρατίαν von ἐπενεγκόντες ab, oder vielmehr von αἰτίαν ἐπενεγκόντες, so viel als αἰτιασάμενοι. Spr. 50, 6, 6. Ein ähnlicher Wechsel 6, 80, 5. — τοῖς δ' für τοὺς δέ, da hier ὡς ἐκάστοις einwirkt. (Abr.) vgl. 6, 77, 2 u. Kr. z. Dion. p. 119. Ueber die Sache 1, 99. — εἶχον, ἐπιφέρειν aus ἐπενεγκόντες. Doch dürfte es zu streichen sein. (Kr. Bruchst.) zu 1, 3, 4. — εὐπρεπῆ, πιθανήν. (Sch.) zu 1, 37, 3.

§ 4. ἄρα ist ähnlich gestellt Lyk. 78: ὄρεδιον ἔσται παρ' ὑμῖν ἄρα μεγάλη ἀδικεῖν. — τῶν τῆς τῶν? vgl. 6, 83, 2. — περὶ ist ungewöhnlich hart von καταδουλώσεως getrennt; ohne Anstoss wenn δὲ τῆς folgte. Nicht vergleichbar 2, 44, 1. Angefangen ist als sollte (ohne ἐπὶ) μεταβολῆς folgen. Concinner wäre ἀλλ' οἱ μὲν περὶ τῆς σφίσι μὴ ἐκεῖνῳ δέ. — οἱ μὲν —, Ἀθηναῖοι μὲν περὶ τοῦ ἑαυτοῖς ἀλλὰ μὴ τῷ Μήδῳ καταδουλωθῆναι τοὺς Ἕλληνας. (Sch.) — σφίσιν. Spr. 48, 12, 4. — καταδουλώσεως passt nur zu σφίσιν, bei ἐκεῖνῳ schwebt καταδουλώσθαι vor. vgl. jedoch Plat. Ges. 776, d: ἐλάττω ἢ Ἡρακλειῶτων δουλεία τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως ἔξιν ἂν ἔχοι. Ueber das Wort noch zu 3, 10, 2; bei Thuk. auch 5, 27, 2. 7, 66, 2; sonst selten. — οἱ δ' —, οἱ δ' ἄλλοι Ἕλληνες ὑπὲρ τοῦ μεταλλάξαι δεσπότην. (Sch.) μεταβολῆ heißt hier das Erlangen durch Wechsel. vgl. zu 6, 18, 8. Plut. Timol. 12: μετ' ἐλλίδων χρησίων καὶ φιλανθρωπῶν ὑποσχέσεων εἰς μεταβολὴν δεσπότου καινοῦ πειρασθέντες. (Kr. z. Dion. p. LV.) — οὐκ ἀξυνετωτέρου

77τέρον δέ. ἀλλ' οὐ γὰρ δὴ τὴν τῶν Ἀθηναίων ἐγκατηγορήτοιν οὖσαν πόλιν νῦν ἤκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν ὅσα ἀδικεῖ, πολὺ δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι ὅτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν τ' ἐκεῖ Ἑλλήνων ὡς ἐδουλώθησαν, οὐκ ἀμύνοντες σφίσι αὐτοῖς, καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς ταυτὰ παρόντα σοφίσματα, Λεοντίνων τε ξυγγενῶν κατοικήσεις καὶ Ἐγεσταιῶν ξυμμάχων ἐπικουρίας, οὐ ξυστραφέντες βουλομένα προθυμότερον δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν οὐδ' Ἑλλησπόντιοι καὶ νησιῶται, οἱ δεσπότην ἢ Μῆδον ἢ ἓνα γέ τινα αἰεὶ μεταβάλλοντες δουλοῦνται, ἀλλὰ Λωρῆς ἐλευθέρου ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες, ἢ μένομεν ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν, εἰδότες ὅτι ταύτῃ μόνον ἄλωτοί ἐσμεν καὶ ὀρώντες αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος τροπομένους ὥστε τοὺς μὲν λόγοις ἡμῶν διστάναι, τοὺς δὲ ξυμμάχων ἐλπίδι ἐκπολεμοῦν πρὸς ἀλλήλους, τοῖς δὲ ὡς ἐκάστοις τι προσηγῆς λέγοντες δύνανται κακοουργεῖν; καὶ οἰόμεθα

nicht unkluger für verschmittzer; eine Litotes. vgl. zu ἀξέμφορον 2, 91, 3. — κακοξυνεωτέρου, πανουργότερου. (Sch.) schlaue zum Unglück der Bundesgenossen Hl. Ein der Paronomasie und des nachhaltigen Eindrucks halber gebildetes Wort.

C. 77. § 1. ἀλλ' οὐ γὰρ δὴ ἤκομεν doch wir sind ja gewiss nicht gekommen, indem ἀλλά das Vorhergehende beseitigt, γὰρ den Uebergang zu etwas Anderem begründet. Spr. 69, 14, 4. — ἐν εἰδόσιν. zu 1, 69, 3. — παραδείγματα τῶν warnende Beispiele (zu 3, 39, 3) an den; eine Anticipation. Spr. 61, 6, 4. — ἐκεῖ. ἐκεῖσε die besten Hsn., was doch erst bei Spätern für ἐκεῖ üblich ist. Markland zu Max. Tyr. 4, 5 und dagegen Lobeck z. Phryn. p. 44. (Kr. z. Dion. p. 199.) Bei Attikern wird überhaupt ἐκεῖσε für ἐκεῖ nicht zu dulden sein. — σφίσι αὐτοῖς. zu 4, 25, 6. vgl. 6, 68, 3 u. 7, 44, 4. — ταυτὰ für ταῦτα einige Hsn. vgl. jedoch Plut. Alex. 74: ταῦτα ἐκεῖνα σοφίσματα τῶν Ἀριστοτέλους. Timol. 12: ταῦτα πάλιν ἦκειν πρὸς αὐτοὺς σοφίσματα καὶ δειλάσματα. — παρόντα, ungefähr als ob ὀρώντες statt ἔχοντες παραδείγματα vorherginge. (Kr. z. Dion. p. 199.) — σοφίσματα Vorspiegelungen. (Hl.) — κατοικήσεις, ἐπικουρίας. Der Plural weil die Gattungen von Sophismen zu bezeichnen sind. (Ba.) Dinge wie —. Ueber κατοικήσεις zu 6, 23, 2. — Ἐγεσταιῶν ἐπικουρίας. Spr. 47, 7, 5. — ξυστραφέντες sonst in militärischem Sinne, hier allgemein von Verbindung, ἦγον συνταχθέντες. (Sch.) vgl. 6, 91, 1. vgl. Pass. Lex. Eindringlicher wird die Rede, wenn wir hier einen etwas anakolutischen Uebergang zur Frage annehmen. — τάδε. Spr. 61, 7, 6. vgl. Kr. z. Dion. p. 22. — εἰσὶν. Spr. 63, 6. — μεταβάλλοντες δουλοῦνται durch Wechsel erhaltend sich in Knechtschaft bringen lassen. (Ba.) vgl. zu 6 18, 8 u. Stallbaum zu Plat. Phädr. 241, a: μεταβαλὼν ἄλλον ἄρχοντα. — Δαριῆς. zu 1, 124, 1.

§ 2. μένομεν. Spr. 53, 1, 9. — ταύτῃ, τῷ κατὰ πόλεις δηλονότι λεγόμεναι ἰδίᾳ ἕκαστοι. (Sch.) — εἶδος Art von Politik, wie 8, 56, 2. Ar. Plut. 347: ἐπ' ἄλλ' εἶδος τρέπεσθε. (Bl.) vgl. zu 3, 62, 2. — διστάναι trennen, verfeinden. zu 4, 61, 1 u. 8, 96, 3. — τοῖς δὲ für τοὺς δὲ, dem nächsten ὡς ἐκάστοις assimiliert, wie dieses dem λέγοντες angefügt ist, wo wir ὡς ἐκάστοις mit κακοργεῖν verbunden erwarten würden. Aehnlich A. Ps.: τοῖς δὲ λέγοντες τι προσηγῆς, ὡς ἐκάστοις λέγειν δύνανται, κακοργεῖν. vgl. zu 6, 77, 3. Spr. 60, 5, 2 u. Kr. de auth. An. p. 28. — προσηγῆς Verlocken-

τοῦ ἄποθεν ξυνοίκου προαπολλυμένον οὐ καὶ ἐς αὐτόν τινα ἤξειν τὸ δεινόν, πρὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον τὸν πάσχοντα καθ' αὐτὸν δυστυχεῖν.“

“Καὶ εἴ τῳ ἄρα παρέστηκε τὸν μὲν Συρακοσίον, ἑαυτὸν δ' οὐ⁷⁸ πολέμιον εἶναι τῷ Ἀθηναίῳ καὶ δεινόν ἡγεῖται ὑπὲρ γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν, ἐνθυμηθήτω οὐ περὶ τῆς ἐμῆς μᾶλλον, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἅμα ἐν τῇ ἐμῇ μαχοῦμενος, τοσοῦτω δὲ καὶ ἀσφαλέστερον ὅσῳ οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ, ἔχων δὲ ξύμμαχον ἐμὲ καὶ οὐκ ἐρημὸς ἀγωνιέται· τὸν τε Ἀθηναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακοσίου ἔχθραν κολάσασθαι, τῇ δ' ἐμῇ προσφάσει τὴν ἐκείνου φιλίαν οὐχ ἦσσαν βεβαιώσασθαι βούλεσθαι. εἴ τε τις φρονεῖ μὲν ἢ καὶ φοβεῖται — ἀμ-

des, sonst in der att. Prosa wohl nirgends. — ἀποθεν. zu 4, 120, 2. — ξυνοίκου. Spr. 44, 1, 2 u. 6. — ἐς in das Gebiet. — αὐτόν τινα. zu 6, 31, 3. Auffallend bei einer Präposition. Man könnte αὐτόν τινα oder ξειν εἶνε ἐς vermuthen. vgl. 4, 10, 3: τὸν πολέμιον δεινότερον ἔξομεν. 6, 23, 2: πάντα πολέμια ἔξοσαν. Doch ist αὐτός τις zu selten, um darüber abzusprechen. — ἤξειν. 1, 120, 2: καὶ μέχρι σφῶν τὸ δεινὸν προελθεῖν. (Bl.) — πρὸ αὐτοῦ vor ihm. (Va.) Ueber die Stellung vor τὸν Spr. 50, 10, 1. — καθ' αὐτόν für sich, allein. (Ps.) Aristot. Eth. Nik. 9, 9, 3: οὐδαίς ἔλοιθ' ἂν καθ' αὐτόν τὰ πάντ' ἔχειν ἀγαθὰ. (Arn.)

C. 78. § 1. παρέστηκε gew. mit δόξα oder wenigstens mit τοῦτο (ὡς κατηγορῶ) Lys. 12, 62; doch auch impersonal, wie Thuk. 6, 34, 8 u. Plat. Phäd. p. 58, e. (Heindorf.) Mit τόδε und dem Inf. 6, 68, 3; impersonal mit ὡς und dem Indicativ 4, 61, 2. 95, 1. — τὸν Συρακοσίον. Spr. 44, 1, 4. vgl. § 2. 6, 84, 3 mit 4, 64, 2 u. Kr. z. Dion. p. 229. — οὐ. Spr. 67, 10, 2. — τῆς ἐμῆς erg. χώρας, nur mittelbar πόλεως. — ἐν ἴσῳ gleichmässig. vgl. 4, 133, 2, 53, 3. 60, 4. 61, 3. 4, 65, 4. 6, 87, 3; über δέ Spr. 49, 2, 6. Mit δέ jedoch ungewöhnlich. vgl. Men. Stob. 97, 2. Ueber die Ergänzung des Spr. 68, 9. — μαχοῦμενος. zu ἐπιθύμηται 1, 120, 4. — ὅσῳ. Spr. 51, 10, 5 u. zu 4, 68, 2. — οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ, ἔχων δὲ ξύμμαχον ἐμὲ ἀγωνιέται er wird ohne dass ich vorher vernichtet bin, sondern indem er mich zum Verbündeten hat, kämpfen. (Va.) Ueber die Verbindung ungleichartiger Participia Spr. 56, 14, 2. Es ist als ob da stände ὄντος δὲ ξυμμάχου αὐτῷ. — ἐμοῦ, τοῦ Συρακοσίου δηλονότι. (Sch.) Das ich gebraucht der Gesandte als Repräsentant des Staates. So ἐμός § 2 u. 3. vgl. zu 1, 137, 4. — καὶ οὐκ ἐρημον und zwar einen nicht allein stehenden, sondern noch von andern Verbündeten unterstützten. (Benedict.) Andre Hsn. ἐρημος. vgl. 3, 11, 1.

§ 2. τὸν τε, ἐνθυμηθήτω τε τὸν. (Va.) — τὴν τοῦ Συρακοσίου ἐχθραν die Feindschaft der Syrakosier gegen die Athener und deren Verbündete unter den Sikelioten. — κολάσασθαι, regiert von ἐνθυμηθήτω, in sofern dies ein νομιζέτω enthält. Ein ähnlicher Uebergang vom Particip zum Inf. 4, 27, 2. vgl. 6, 12, 1. Ueber das Medium Pp. zu Xen. Kyr. 1, 2, 7. (Pp.) — τῇ ἐμῇ προσφάσει unter dem Vorwande dass es mir gelte. (Ps.) — ἐκείνον bezieht sich auf das in ἐνθυμηθήτω liegende Subject. — φιλίαν. δουλείαν Reiske und Didot. — οὐχ. οὐς eine Anzahl guter Hsn. — οὐχ ἦσσαν. Spr. 67, 1, 2 u. zu 4, 8, 1. — βεβαιώσασθαι sich, für sich befestigen, um ihre Symmachie zu vergrössern. zu 4, 70, 3. Also nur egoistische Bestrebungen nicht Interesse für die verbündeten Sikelioten. Pp. u. Dobree vermuthen βιάσασθαι. Ueber Haases Meinung s. man ihn selbst p. 93 ff. — εἴ τε. Spr. 69, 25, 2. — φρονεῖ, τοῖς Συρακοσίοις, ὁμοῦ δὲ δέ

φότερα γὰρ τάδε πάσχει τὰ μείζω — διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρακούσας
κακωθῆναι μὲν, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται, περιγενέσθαι δὲ ἔνεκα
τῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως βούλησιν ἐλπίζει·
σου γὰρ οἷόν τε ἅμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης τὸν αὐτὸν ὁμοίως
ταμίαν γενέσθαι. καὶ εἰ γνώμη ἀμάρτοι, τοῖς αὐτοῦ κακοῖς ὀλοφυρ-
θεῖς τάχ' ἂν ἴσως καὶ τοῖς ἔμοις ἀγαθοῖς ποτε βουληθεῖη ἀνθις φθο-
νῆσαι. ἀδύνατον δὲ προεμένω καὶ μὴ τοὺς αὐτοὺς κινδύνους, οὐ περὶ
τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ περὶ τῶν ἔργων, ἐθελήσαντι προσλαβεῖν· λόγῳ
μὲν γὰρ τὴν ἡμετέραν δύναμιν σώζοι ἂν τις, ἔργῳ δὲ τὴν αὐτοῦ σω-
τηρίαν. καὶ μάλιστα εἰκὸς ἦν ὑμᾶς, ὃ Καμαριναῖοι, ὁμόρους ὄντας
καὶ τὰ δεύτερα κινδυνεύοντας, προοραῖσθαι αὐτὰ καὶ μὴ μαλακῶς,
ὡσπερ νῦν, ξυμμαχεῖν, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἰόντας, ἅπερ, εἰ
ἐξ τῆν Καμαριναίαν πρῶτον ἀφίκοντο οἱ Ἀθηναῖοι, δεόμενοι ἂν ἐπε-
καλεῖσθε, ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ νῦν παρακλενομένους, ὅπως μη-

δοικεν αὐτῶν τὸ μέγεθος. (Sch.) — τὰ δὲ, beneidet und gefürchtet zu werden.
(Sch.) — διὰ αὐτά, zu 1, 2, 1. — τὰ μείζω, οἱ μείζους. (Sch.) Spr. 42,
4, 16. — σωφρονισθῶμεν, ταπεινωθῶμεν. (Sch.) zu 3, 65, 2. — περι-
γενέσθαι, σωθῆναι. (Sch.) zu 5, 111, 2. — οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως,
οὐ δυνατῶν ἀνθρώποις. (Sch.) was nicht im Bereich menschlicher
Macht liegt, ihr nicht erreichbar ist. — βούλησιν ἐλπίζει hofft die
Erreichung eines Wunsches. vgl. Lobeck Parall. p. 535. „vgl. 3, 39, 3:
ἐλπίσαντες ἐλάσσω τῆς βουλήσεως.“ (Bl.)

§ 3. τῆς τύχης, ἧγουν τῆς ἐκβάσεως τῶν πραγμάτων. (Sch.) — ταμίαν.
vgl. zu 6, 18, 3; αὐτοκράτωρ 4, 64, 1. II. 8, 84: Ζεὺς, ὅστι ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο
τέτυκται. (Bl.) Die Begierde nämlich kann man auf etwas hinlenken, den Aus-
gang aber nicht beherrschen. — γνώμη, γνώμης? vgl. 1, 33, 3. 6, 92, 1.
Aber so auch neben σαλῆναι γνώμης 4, 28, 4, γνώμη 4, 18, 1. (Pp.) So δια-
φρεσθῆναι τῆ προνοίᾳ Pol. 11, 17, 1, τοῖς λογισμοῖς 16, 2, 5. vgl. Kr. z. Her.
1, 207, 5. 7, 9, 4 u. z. Arr. 1, 18, 7. Der Sch.: εἰ ὄν ἐπιθυμεί, τούτων δια-
μάρτοι δυστυχίας. — ὀλοφυρθεῖς nehmen Enekel und Ba. medial, wenn
gleich Thuk. 2, 46. 7, 30, 3. 8, 81, 2 ὀλοφύρασθαι formirt. (Pp.) Für die
passive Bedeutung spricht wohl auch der Dativ. — τάχ' ἂν ἴσως. zu 6,
10, 2. — ἀδύνατον dass er mich wieder in beneidenswerthen Umständen
sehe (Pp.) und vorkommenden Falls von mir Schutz erhalte. — προεμένω
wenn er mich jetzt Preis gegeben. zu 1, 120, 2. — οὐ περὶ — ἔργων.
διὰ μέσου κείται, ὡς ἄξιον ὄν ἀναδέχασθαι κινδύνους οὐ πρὸς τὰ ὀνόματα ἀπο-
βλέποντας ἀλλὰ πρὸς τὰ ἔργα. (Sch.) Es schwebt bei περὶ wohl ein ἀγωνίζο-
μένους, διαφερομένους vor. vgl. 4, 63, 3. Doch genügt auch ὄντας ergänzt,
bezogen auf κινδύνους. So κινδυνεύειν περὶ πῶς 1, 33, 1. 6, 9, 3. 18, 2. —
ὀνομάτων, erklärt durch λόγῳ μὲν γάρ. (Sch.) — προσλαβεῖν sich zu-
ziehen. zu 4, 61, 1. — σωτηρίαν σώζειν, wie conservare salutem populi
Romani Cic. fam. 11, 7. (Bl.) Doch pikanter.

§ 4. ἦν. Spr. 53, 2, 7. Doch kann es sich auch die schon früher
anzustellende Erwägung beziehen: es ist recht, wie ihr bedenken musstet.
— τὰ δεύτερα, μεθ' ἡμᾶς εἰθύς. (Sch.) vgl. zu πάντα 6, 57, 2. — αὐτοὺς
— γαίνεσθαι. Die Wortfolge ist: αὐτοὺς δὲ (ὑμᾶς) μᾶλλον γαίνεσθαι παρα-
κλενομένους ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ νῦν ἅπερ, εἰ οἱ Ἀθηναῖοι πρῶτον ἀφίκοντο
ἐς τὴν Καμαριναίαν, δεόμενοι ἂν ἐπεκαλεῖσθε. (Fr. Ps.) — ἅπερ für ἅπερ ἂν
die besten Hsn. Ueber den Ac. Spr. 47, 16, 7 u. zu 1, 32, 1 E. — ἐκ τοῦ
ὁμοίου gleichmässig. vgl. 6, 87, 5 u. zu 1, 143, 3. — ὅπως dass näm-

δὲν ἐνδύσομεν, φαίνεσθαι. ἀλλ' οὐθ' ἡμεῖς νῦν γέ πω οὐθ' οἱ ἄλλοι ἐπὶ ταῦτα ὄρηθησθε."

"Διὰ τὴν ἴσως τὸ δίκαιον πρὸς τε ἡμᾶς καὶ πρὸς τοὺς ἐπιόντας⁷⁹ θεραπεύετε, λέγοντες ἔνυμμάχιαν εἶναι ὑμῖν πρὸς Ἀθηναίους· ἦν γε οὐκ ἐπὶ τοῖς φίλοις ἐποιήσασθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν ἦν τις ἐφ' ὑμᾶς ἔη, καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων καὶ μὴ αὐτοὶ ὥσπερ νῦν τοὺς πέλας ἀδικῶσιν, ἐπεὶ οὐδ' οἱ Ῥηγῖνοι, ὄντες Χαλκιδῆς, Χαλκιδικῆας ὄντας Λεοντίωνος, ἐθέλουσι ἔνυκατομίζειν. καὶ δεινὸν εἰ ἐκείνοις μὲν τὸ ἔργον τοῦ καλοῦ δικαιοῦματος ὑποπτεύοντες ἀλόγως σωφρονούσιν, ἡμεῖς δ' εὐλόγῳ προφάσει τοὺς μὲν φῦσει πολεμίους βούλεσθε ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ἐπιμύλλον φῦσει ἔνυγενεῖς μετὰ τῶν ἐχθίστων διαφθεῖραι. ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀμύνειν δὲ καὶ μὴ φοβεῖσθαι τὴν παρασκευὴν αὐτῶν· οὐ γὰρ ἦν ἡμεῖς ἔνυστῶμεν πάντες, δεινὴ ἐστίν, ἀλλ' ἦν, ὅπερ οὗτοι σπεύδουσι, τὰναντία διαστῶμεν, ἐπεὶ οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς μόνους ἐλθόντες καὶ μάχῃ περιγενόμενοι ἐπραξαν ἢ ἐβούλοντο,

lich. (Pp.) — ὅπως μὴ δὲν ἐνδύσομεν, μὴ μαλακίεσθαι. (Sch.) vgl. 3, 60, 7, 66, 3. — ἐπὶ ταῦτα, τὰ εἰρημένα, τοιούτοις τὸ λόγῳ μὲν βοηθεῖν καὶ συμμχεῖν τοῖς Συρακοσίοις, ἔργῳ δὲ ἐναντῶ. (Sch.) — ὄρηθησθε habt Anstalt gemacht. vgl. 6, 9, 3, 33, 2.

C. 79. § 1. τὸ δίκαιον θεραπεύετε, προβλήματα χρήσεσθε τῷ δικαίῳ δῆθεν, ἀξιοῦντες ὁμοίως ἡμῖν τε καὶ τοῖς Ἀθηναίοις προσφέρεσθαι. (Sch.) vgl. 3, 56, 2. — ἦν γε. zu 6, 37, 2. — ἐπὶ τοῖς, κατὰ τῶν. (Sch.) zur Benachtheilung der. Spr. 68, 41, 7. — τῶν ἐχθρῶν steht des Gegensatzes wegen vor ἦν πρ. vgl. 1, 10, 2. (Pp.) 6, 18, 4 u. zu 4, 85, 3. vgl. Xen. An. 2, 4, 6, 4, 3, 6, 6, 2, 15. Spr. 54, 17, 7. — ἦν für den Fall dass. — βοηθεῖν hängt von ἔνυμμάχιαν ἐποιήσασθε ab. Spr. 50, 6, 6. vgl. zu 1, 44, 1. — ὑπ' ἄλλων, λείπει τὸ ἐπιόντων ἀδικῶνται. (Sch.) Das Passiv ist aus dem Activ zu ergänzen, hier freilich hart. vgl. 6, 88, 6? (Kr. Rec. 1820.) Vielleicht ist ἀδικῶνται ausgefallen. — τοὺς πέλας Andere. zu 1, 32, 1. — ἐπεὶ, was daraus hervorgeht dass. — οἱ Ῥηγῖνοι 6, 44, 3 f. — ἔνυκατομίζειν, ἦγον τοῖς Ἀθηναίοις. (Sch.)

§ 2. τὸ ἔργον den Gehalt, den wirklichen Grund. vgl. Lobeck Parall. p. 526. — δικαιοῦματος Rechtsforderung, Rechtsgrund. zu 1, 41, 1. καλὸν δὲ δικαίωμα τὸ γάσκειν διὰ τὸ ἔνυγενεῖς τοῖς Χαλκιδικεῦσι βοηθεῖν. (Sch.) — ὑποπτεύοντες durchschauend. — ἀλόγως, ἀντὶ τοῦ παρὰ λόγον. (Sch.) Ohne Reason. (Arn.) vgl. 2, 65, 6. 5, 104. 6, 84, 3. 8, 27, 2. Also anders als man es nach ihrer Abstammung erwarten sollte. „Neben σωφρονεῖν ein Oxymoron.“ (Ba.) — εὐλόγῳ προφάσει, διὰ πρόφασιν πιθανῆν. (Sch.) zu 6, 8, 3. 76, 2. Der plausible, bloss scheinbare Grund ist die Berufung auf die Bundesgenossenschaft mit Athen; ein Gegensatz liegt weniger in den Gedanken als in den Worten ἀλόγως und εὐλογος. — δὲ ἐπι. δὲ π? Ueber τι μύλλον zu 1, 13, 1. 4, 21, 4. — ἐπιμύλλον, weil beide Dorier sind und zugleich Bewohner derselben Insel. (Ds.) — ἀμύνειν δὲ. δίκαιον δὲ ἀμύνειν ἡμῖν, τοῖς φῦσει ἔνυγενεῖσιν. (Ps.) vgl. 6, 80, 1. — μὴ φοβεῖσθαι, als ob εἰκός statt δίκαιον vorherginge. (Ba.) Aehnlich χρῆ aus οὐκ ἐνδέχεται 1, 142, 4. — ἔνυστῶμεν. zu 6, 21, 1. 33, 6, 7, 33, 2. vgl. 6, 85, 3. — ὅπερ σπεύδουσι. zu 6, 10, 2. — τὰναντία umgekehrt. vgl. 3, 67, 3. 7, 48, 4 u. Spr. 46, 3, 3. — διαστῶμεν. zu 4, 61, 1. — ἐπεὶ bezeichnet den Grund des οὐ δεινὴ ἐστίν. — ἐβούλοντο für ἠβούλοντο eine Hs. zu 2, 2, 8.

80 ἀπῆλθον δὲ διὰ τάχους, ὥστε οὐκ ἀθρόους γε ὄντας εἰκὸς ἀθρυμῆν, ἵεναι δὲ ἐς τὴν ξυμμαχίαν προθυμότερον, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ Πελοποννήσου παρεσομένης ὠφελίας, οἱ τῶνδε κρείσσους εἰσὶ τὸ παρὰ πᾶν τὰ πολέμια· καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προμήθειαν δοκεῖν τῷ ἡμῖν μὲν ἴσην εἶναι ὑμῖν δὲ ἀσφαλῆ, τὸ μηδετέροις δὴ ὡς καὶ ἀμφοτέρων ὄντας ξυμμάχους βοηθεῖν. οὐ γὰρ ἔργῳ ἴσον ὥσπερ τῷ δικαιομάτι ζῆσθιν. εἰ γὰρ δι' ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαντας ὅ τε παθῶν σφαλῆσεται καὶ ὁ κρατῶν περιέσται, τί ἄλλο ἢ τῇ αὐτῇ ἀπουσίᾳ τοῖς μὲν οὐκ ἡμῖνυτε σωθῆναι, τοὺς δὲ οὐκ ἐκωλύσατε κακοῦς γενέσθαι; καίτοι κάλλιον τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἅμα ξυγγενέσι προσθεμένους τὴν τε κοινὴν ὠφελίαν τῇ Σικελίᾳ φυλάξαι καὶ τοὺς Ἀθηναίους φίλους δὴ ζῶντας μὴ ἔασι ἀμαρτεῖν. ξυνελόντες τε λέγομεν οἱ Συρακόσιοι ἐκιδάσκειν μὲν οὐδὲν ἔργον εἶναι σαφῶς οὔτε ὑμᾶς οὔτε τοὺς ἄλλους περὶ ὧν αὐτοὶ οὐδὲν χεῖρον γινώσκετε· δεόμεθα δέ, καὶ μαρτυρούμεθα

C. 80. § 1. ὄντας, ἡμᾶς. (Sch.) — ἵεναι ἐς. zu 5, 36, 2. vgl. zu 3, 91, 1. — ὠφελίας. zu 6, 73. — οἱ, Πελοποννήσιοι. So Μέγαρο οἱ 6, 94, 1. Κύπρος οἱ Her. 5, 49, 4. vgl. Böckh Inscr. 1 p. 109, a. Spr. 53, 4, 1. — παρὰ πᾶν schreib' ich wegen 5, 68, 3 getrennt. Ueber die Zufügung des τό, das doch 6, 18, 8 fehlt, vgl. Keil Pass. Lex. u. παράπαν. — τὰ πολέμια. zu 4, 80, 2. — καὶ μὴ, καὶ εἰκὸς μὴ. (Dr.) — τὴν verdächtigt Dobree. vgl. 6, 16, 3. — προμήθειαν oder προμηθίαν für προθυμίαν die besten Hsn. Den Artikel verdächtigt auch Ba. Allein man erkläre: jene bekannte d. h. vielfach angepriesene Vorsicht der Neutralität. — δοκεῖν τῷ für δοκεῖν, τῷ Dr. u. Reiske, regiert von εἰκὸς. — δὴ angeblich. Spr. 69, 17, 2. — καὶ ἀμφοτέρους. Spr. 69, 32, 18 u. Kr. zu Xen. An. 5, 5, 22. — τὸ βοηθεῖν ist Apposition zu ἐκείνην τὴν προμήθειαν. zu 1, 32, 3. — ὥσπερ τῷ δικαιομάτι, ὥσπερ λεγόμενον δικαιομανὲς ἔσθιν. (Sch.)

§ 2. δι' ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαντας, διὰ τὸ ὑμᾶς μηδετέροις συμμαχεῖν. (Sch.) zu 6, 46, 1. — ὁ παθῶν, ὁ Συρακούσιος; ὁ κρατῶν, ὁ Ἀθηναῖος. (Sch.) Ueber das Präsens Spr. 53, 1, 3. — περιέσται, κρατήσει. (Sch.) — τί ἄλλο ἢ. Spr. 62, 3, 7. vgl. Reg. u. ἄλλος. — ἀπουσία, ἐκποδῶν ἀμφοτέροις σιάντες. (Sch.) Ggs. παρουσία 6, 86, 2. — τοῖς μὲν. Der Plural, da ὁ παθῶν wie ὁ κρατῶν collectiv ist. — ἡμῖνυτε. Die Aoriste anticipiren die Zukunft, wie sonst gewöhnlich das Perfect. Spr. 53, 3, 4. vgl. 1, 140, 5. — σωθῆναι. Der Infinitiv ist abnorm gebraucht, weil ἡμῖνυτε den Begriff: ihr habt bewirkt einschliesst. Spr. 53, 3, 11. — κακοῦς γενέσθαι, wie unten ἀμαρτεῖν mit Bezug auf τοὺς πέλας ἀδικεῖν § 1. Als τὸ δίκαιον θεραπεύοντες eb. müsstet ihr doch eure Freunde von einer Ungerechtigkeit abhalten. Höhnender Sarkasmus. — προσθεμένους dass ihr verbunden mit. vgl. 5, 62, 1 u. zu 3, 11, 3. — τὴν κοινὴν ὠφελίαν, τὴν ἐλευθερίαν τῶν Σικελιωτῶν. (Sch.) — φίλους δὴ ὄντας, προσασίζομένους εἶναι φίλους. (Sch.) Richtig wenn ὑμᾶς zu προσασίζομένους als Subject gedacht wird: die euren Vorgeben nach.

§ 3. ξυνελόντες zusammenfassend. zu 1, 70, 5. — λέγομεν οἱ. Spr. 50, 8, 3. — οὐδὲν ἔργον, οὐ χελευδὸν εἶναι. (Sch.) Lex. Xen. u. ἔργον 20. Arn. erklärt mit Ba. u. Ds.: nichts fördernd. vgl. Her. 3, 127: ἔνθα σοφίης δέει, βίης ἔργον οὐδέν. Das würde τοῦ ἐκιδάσκειν erfordern. — δεόμεθα δέ. Concinner aber unkräftig wäre δεῖσθαι δέ. „Als Object schwebt vor: zu glauben dass, ὅτι.“ (Abr.) Bl. erklärt: wir bedienen uns der

ἄμα, εἰ μὴ πείσομεν, ὅτι ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων ἀεὶ πολε-
 μίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Λωριῆς Λωριέων, καὶ εἰ καταστρέ-
 φονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς μὲν ὑμετέροις γνώμαις κρατήσουσι, τῷ
 δ' αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται, καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τιμὰ ἄθλον
 ἢ τὸν τὴν νίκην παρασχόντα λήφονται· καὶ εἰ αὖ ἡμεῖς περιεσόμεθα,
 τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμορίαν ὑρέξετε. σκοπεῖτες
 οὖν καὶ αἰρεῖσθε ἤδη ἢ τὴν αὐτίκα ἀκινδύνως δουλείαν ἢ κἂν περι-
 γενόμενοι μεθ' ἡμῶν τοῦσδε τε μὴ αἰσχροῦς δεσπότας λαβεῖν καὶ τὴν
 πρὸς ἡμᾶς ἔχθραν, μὴ ἂν βραχεῖαν γενομένην, διαφρυγῆν."

Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἐφομοκράτης εἶπεν, ὁ δ' Εὐφρημος ὁ τῶν Ἀθη-81
 ναίων προεβεντής μετ' αὐτὸν τοιάδε.

"Ἀρμικόμεθα μὲν ἐπὶ τῆς πρότερον οὔσης ξυμμαχίας ἀνανεώσει,82
 τοῦ δὲ Συρακοσίου καθαλαμμένου ἀνάγκη καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς εἰπεῖν
 ὡς εἰκότως ἔχομεν. τὸ μὲν οὖν μέγιστον μαρτύριον αὐτὸς εἶπεν, ὅτι
 οἱ Ἴωνες ἀεὶ ποτε πολέμιοι τοῖς Λωριεῦσιν εἰσιν. ἔχει δὲ καὶ οὕτως.2
 ἡμεῖς γάρ, Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις, Λωριεῦσι καὶ πλείοσιν οὔσι
 καὶ παροικοῦσιν, ἐσκεπράμεθα ὅτω τρόπῳ ἥμιστα αὐτῶν ὑπακουσόμεθα,

Bitten. vgl. 3, 59, 2. — εἰ μὴ πείσομεν wenn wir euch nicht durch
 Gründe überzeugen sollten. — Λωριέων. Um dies mit Λωριῆς näher
 zu verbinden, ist ὑπό nicht wiederholt. (Ba.) Spr. 57, 10, 4.

§ 4. τῷ αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται, τιμῆς καὶ δόξης αὐτοὶ μόνοι
 τεύξονται. (Sch.) vgl. zu 6, 33, 6. τιμηθήσομαι, was Thomas M. p. 852. (349
 Ritschl) missbilligt, steht noch Dem. 19, 223; allgemein üblich ist dafür bei
 den Attikern τιμήσομαι; dies auch oben 2, 87, 5. — ἄθλον, οἷον ἐπινίκιον.
 (Sch.) vgl. Kr. zu Xen. An. 3, 1, 21. — τῆς αἰτίας für die Verschul-
 dung, dadurch dass ihr uns nicht unterstützt habt. — τῶν der bestan-
 denen. Spr. 50, 2, 1.

§ 5. τὴν ἀκινδύνως δουλείαν ist um so eher erträglich, weil das
 Substantiv ein Verbale ist. Spr. 50, 8, 8 u. zu 1, 122, 3. vgl. Lex. Plat. u.
 ἀληθῶς. — ἢ κἂν λαβεῖν oder wählet (αἰρεῖσθε) möglicher Weise
 (ἂν) auch zu erhalten. (Arn.) Ueber den Inf. zu στρατεύειν 6, 76, 3. Bei-
 spiele des Inf. bei αἰρεῖσθαι 3, 59, 3. Xen. Ag. 2, 16. Mem. 2, 1, 13: πεί-
 θουσι ἐλεῖσθαι δουλεύειν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν τοῖς κρείττοσιν. — τὴν πρὸς ἡμᾶς
 ἔχθραν das feindselige Verhältniss mit uns. „vgl. 2, 45, 1. 5, 105,
 1. [?] Dem. 6, 3: συμβουλεύειν διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες." (Pp.)
 — μὴ ἂν. Spr. 67, 8, 3.

C. 81. ὁ Εὐφρημος ὁ. Spr. 50, 7, 8. vgl. 5, 46, 4 u. Kr. De auth. p. 61.

C. 82. § 1. ἐπὶ τῆς. Spr. 47, 9, 19. vgl. Reg. u. Genitiv 2, f. — ἀνα-
 νέωσις wird noch aus Polyb. u. Diod. nachgewiesen. — περὶ τῆς ἀρχῆς.
 Anticipation. Spr. 61, 6, 4. — μέγιστον. κατὰ τὸ μέγιστον ὑποσιεῖται χρεῖ.
 (Sch.) Für die gewöhnliche Interpunction spricht 1, 73, 3: τεκμηρίον μέγι-
 στον. (Sch.) — εἶπεν 6, 80, 3. — ἀεὶ ποτε immerdar. zu 1, 13, 3. —
 ἔχει δὲ καὶ für καὶ ἔχει δέ. (Ba.) Aufs Folgende kann es nicht füglich ge-
 hen; vielmehr: er hat es gesagt und es verhält sich auch so. Kr. zu
 Xen. An. 3, 1, 31.

§ 2. πλείοσιν als wir. (Va.) — ἥμιστα. ἥμιστ' ἂν mehrere u. einige
 der besten Hsn., vielleicht aus § 3. (Pp.) — αἰτῶν pleonastisch, wie αὐτῶ
 4, 93, 2. Der Ge. nach dem Dativ, da ὑπακοίειν beide Casus regiert. (Kr.)

καὶ μετὰ τὰ Μηδικὰ ναῦς κτησάμενοι τῆς μὲν Λακεδαιμονίων ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἀπηλλάγημεν, οὐδὲν προσήκον μᾶλλον τι ἐκείνους ἡμῶν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐκείνοις ἐπιτάσσειν, πλὴν καθ' ὅσον ἐν τῷ παρόντι μείζον εἰσχυρον, αὐτοὶ δὲ τῶν ὑπὸ βασιλεῖ πρότερον ὄντων ἡγεμόνες καταστάντες οἰκοῦμεν, νομίσαντες ἡμιστ' ἂν ὑπὸ Πελοποννησίοις οὕτως εἶναι, δύναμιν ἔχοντες ἢ ἀμυνόμεθα, καὶ ὡς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν οὐδὲ ἐδίκως καταστρεψάμενοι τοὺς τε Ἴωνας καὶ νησιώτας, οὓς ξυγγενεῖς φασιν ὄντας ἡμᾶς Συρακόσιοι δεδουλωσθαι. ἦλθον γὰρ ἐπὶ τὴν μητροπόλιν ἐφ' ἡμᾶς μετὰ τοῦ Μήδου καὶ οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστάντες τὰ οἰκῆα φθεῖραι, ὥσπερ ἡμεῖς ἐκλιπόντες τὴν πόλιν, δουλείαν δὲ Σαυτοὶ τε ἐβούλοντο καὶ ἡμῶν τὸ αὐτὸ ἐπενεγκεῖν. ἀνθ' ὧν ἄξιοι τε ὄντες ἅμα ἀρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστον [τε] καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ διότι καὶ τῷ Μήδῳ ἐτοίμως τοῦτο δρῶντες οὗτοι ἡμᾶς ἔβλαπτον, ἅμα δὲ τῆς πρὸς Πελοποννησίους ἰσχύος ὀρεγόμενοι. καὶ οὐ καλλιεπούμεθα ὡς ἢ τὸν βάρβαρον μόνου καθελόντες εἰκότως ἀρχόμεν, ἢ ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε μᾶλλον ἢ τῶν ξυμπάντων τε καὶ τῇ ἡμετέρᾳ αὐτῶν κινδυνεύσαντες.

z. Dion. p. 98.) — μετὰ τὰ Μηδικὰ gehört zu ἀπηλλάγημεν. (Va.) — οὐδὲν προσήκον, wie 6, 84, 1. vgl. zu 3, 40, 4 u. Spr. 56, 9, 5. — μᾶλλον τι ist mit ἐπιτάσσειν zu verbinden, aber nicht als Object (Hk.), was jenes nicht sein kann, dieses nicht nöthig hat: Befehle geben. Spr. 53, 1, 2. vgl. 1, 140, 4. — πλὴν καθ' ὅσον. zu 6, 54, 6.

§ 3. ὄντων, Ἑλλήνων. (Sch.) — καταστάντες geworden, wie 1, 75, 1. vgl. zu 1, 6, 3. — οἰκοῦμεν leben. (Arn.) Spr. 52, 1, 1. οὐκ ἀδικούμεν Reiske. — ἀμυνόμεθα. ἀμύνεσθαι die besten Hsn. Spr. 53, 7, 3. — ἐς τὸ ἀκριβὲς, ἀκριβῶς. (Ba.) ὡς für ἐς Kr. Bruchst. Der Sch.: ὡς ἀληθῶς εἰπεῖν. So nachahmend Dion C. 46, 35. 51, 22: ὡς ἀκριβὲς εἰπεῖν. Spr. 55, 1, 2. — φασιν 6, 76, 3.

§ 4. ἐπὶ τὴν μητροπόλιν ἐφ' ἡμᾶς. Spr. 68, 6 A. u. Kr. z. Dion. p. 259 u. Herbst p. 31 f. — δουλείαν. δουλείην mit Reiske wäre üblicher. Denn nur von Substantivirungen, wie τοῦτο, ταῦτα, ὁ, ἄ, τί, findet sich ein Ac. bei βούλεσθαι öfter. vgl. Herbst p. 32 f. — τὸ αὐτὸ, τὴν δουλείαν. Spr. 58, 3, 7.

C. 83. § 1. ἄξιοι τε ὄντες. Diesem entspricht ἅμα δὲ — ὀρεγόμενοι, der zweite Grund. (Ps.) Ueber τε — δὲ Spr. 69, 16, 6; über die Stellung des ἀρχομεν hier u. § 2 zu 6, 68, 4. — τε vor καὶ streicht Kr. — διότι καὶ. Spr. 69, 32, 17. vgl. 4, 62, 3. 6, 87, 2. 89, 3. — τῷ Μήδῳ gehört zu δρῶντες. (Va.) Spr. 46, 12, 3. vgl. Plat. Ges. p. 713, d: οἷον δρῶμεν τοῖς ποιμνίοισι. Bei δρῶν selten. — τοῦτο, τὸ βλάπτειν. — οὗτοι, οἱ τε Ἴωνες καὶ νησιῶται. — τῆς die erforderliche. (Pp.)

§ 2. οὐ καλλιεπούμεθα für οὐκ ἄλλο ἐπούμεθα einige Hsn. Jenes bei Plat. Apol. p. 17, b und Hipparch. p. 225, c.; ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων Ar. Thesm. 49. 60. (Valcken, diatr. p. 291.) κεκαλλιεπημένοι λόγοι Plat. Apol. 17, b. vgl. Aristot. Rhet. 3, 2. Doch steht es an unserer Stelle nicht vom Schmuck der Rede sondern von Beschönigung. vgl. 5, 89, 1: μετ' ὀνομάτων καλῶν ἐπεξερχόμεθα. (Kr. z. Dion. p. 165.) — μόνου. Kr. Hist. phil. Stud. S. 85. (Pp.) Kr. z. Dion. p. 175. — καθελόντες. zu 5, 89. — εἰκότως der Natur der Sache gemäss. — ἐπ' ἐλευθερίᾳ. Spr. 68, 41, 7. vgl. 1, 121, 4. —

πάσι δὲ ἀνεπίφθονον τὴν προσήκουσαν σωτηρίαν ἐκπορίζεσθαι. καὶ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἔνεκα καὶ ἐνθάδε παρόντες ὀρῶμεν καὶ ὑμῖν ταῦτα ξυμφέροντα. ἀποφαίνομεν δὲ ἐξ ὧν οἶδε τε διαβάλλουσι καὶ ὑμεῖς μάλιστα ἐπὶ τὸ φοβερώτερον ὑπονοεῖτε, εἰδότες τοὺς περιδεῶς ὑποτιτενόντάς τι λόγον μὲν ἡδονῇ τὸ παραντίκα τεροπομένους, τῇ δ' ἐγχειρήσει ὕστερον τὰ ξυμφέροντα πρᾶσσοντας. τὴν τε γὰρ ἐκεῖ ἀρχὴν εἰρήκαμεν διὰ δέος ἔχειν καὶ τὰ ἐνθάδε διὰ τὸ αὐτὸ ἦκειν μετὰ τῶν φίλων ἀσφαλῶς καταστησόμενοι, καὶ οὐ δουλωσόμενοι, μὴ παθεῖν δὲ μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες.

„Υπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐδὲν προσῆκον ὑμῶν κηδόμεθα, γνοὺς⁸⁴ ὅτι σωζομένων ὑμῶν καὶ διὰ τὸ μὴ ἀσθενεῖς ὑμᾶς ὄντας ἀντέχειν Συρακοσίοις ἦσσαν ἂν τούτων πεμψάντων τινὰ δύναμιν Πελοποννησίοις ἡμεῖς βλαπτοίμεθα. καὶ ἐν τούτῳ προσήκετε ἡδῆ ἡμῖν τὰ μέγιστα. διότι καὶ τοὺς Λεοντίνοὺς εὐλόγον κατοικίσειν, μὴ ὑπήκους

τῶνδε, der Ioner etc. (Sch.) — ἀνεπίφθονον. zu 1, 75, 2. — τὴν προσήκουσαν seine eigene (St.), eig. die ihm zustehende, gebührende. vgl. 4, 92, 6. — καὶ νῦν. zu 6, 17, 1. — ταῦτα, τὸ ἡμᾶς παρῆναι. Ueber den Plural Spr. 44, 4, 3. (Pp.) Der Sch.: ταῦτά ἐστιν ἡ διαβολὴ κατ' ἡμῶν λέγουσι Συρακοσίοι. ταῦτά Ba. u. eine Hs. Vielleicht schrieb Th. καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν ταῦτά, wie auch Bl. vorschlägt, bemerkend dass mehrere Hsn. ἡμῖν für ὑμῖν haben.

§ 3. ἀποφαίνομεν, τοῦτο. (St.) — ἐπὶ τὸ φοβερώτερον zu grös- sern Schreckbildern als es der Wirklichkeit gemäss ist. zu 1, 10, 4 u. 6, 34, 7. „So ἐπὶ τὸ φοβερώτερον ἀγγέλλεσθαι Dion. Arch. 1, 57. Dion C. 47, 24.“ (Bl.) u. 41, 6. ἐπὶ τὸ μείζον 41, 21. — ὑπονοεῖτε. δειλιᾶτε ἐξ ὑπονοίας. (Sch.) — εἰδότες schliesst sich an ἀποφαίνομεν an. (St.) — λόγον μὲν —, καὶ ἐν τῷ παρόντι ἐπὶ τῶν τεχνῶν λόγων ψυχαγωγῆθῶσαν, ὅμως ὕστερον ἀκριβῶς ἐξετάζουσι καὶ ἀναλογίζονται ἕκαστα ὑπὲρ τοῦ τὰ ξυμφέροντα πρᾶξιν. (Sch.) — τεροπομένους, wie ihr an der lockenden Darstellung des Hermokrates einstweilen Behagen finden möget. — τῇ ἐγχειρήσει mit der That, wenn sie zum Werke schreiten. Bei Attikern scheint das Wort sonst nicht vorzukommen. — ἐκεῖ, im eigentlichen Hellas. — εἰρήκαμεν 6, 82, 2 oder 83, 1. (Pp.) An der ersten Stelle. — δέος λέγει τὸ περὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας. ταύτης γὰρ ὀρεγόμενοι ὤρμησαν ἐπὶ τὸ ἀρχιν. (Sch.) Th. schrieb wohl διὰ δέους. zu 6, 34, 2. — διὰ τὸ αὐτὸ aus demselben Grunde. Der Sch. ergänzt δέος, was aber hier wiederholt sein würde. — καταστησόμενοι. vgl. 6, 85, 3 u. zu 4, 107, 1. — τοῦτο, τὸ δουλωθῆναι.

C. 84. § 1. οὐδὲν προσῆκον, ἡμᾶς ὑμῶν κηδεσθαι. (Pp.) vgl. zu 2, 46. — διὰ τὸ ἀντέχειν wird durch καὶ mit σωζομένων ὑμῶν verbunden: bei eurer Rettung und deshalb weil ihr widersteht. Spr. 59, 2, 3. — ἦσσαν ἂν denkt Ps. so wohl zu πεμψάντων als zu βλαπτοίμεθα; doch kann jenes gefasst werden: dadurch dass sie schicken, eig. wenn sie geschickt haben würden. (Pp.) τουτέστιν οὐ πεμψάντων οὐκ ἂν βλαπτοίμεθα. (Sch.)

§ 2. προσήκετε gehöret ihr an, interessirt ihr. (Ps.) — τὰ μέγιστα aufs höchste, mit Bezug auf οὐδὲν προσῆκον. Spr. 46, 5, 4 u. 7. vgl. zu 1, 19. Phal. Br. 68: τὰ μέγιστα ὄκτειρον αὐτόν, ἐρησθεῖν ἂν. Doch ist die Phrase ungewöhnlich; von Verwandtschaft οἱ μάλιστα προσήκοντες Her.

ὡσπερ τοὺς ξυγγενεῖς αὐτῶν τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ἀλλ' ὡς δυνατωτάτους, ἵνα ἐκ τῆς σφετέρους ὄμοροι ὄντες τοῖσδε ὑπὲρ ἡμῶν λυπηροὶ ᾦσαν. 3τὰ μὲν γὰρ ἐκεῖ καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦμεν πρὸς τοὺς πολεμίους, καὶ ὁ Χαλκιδεύς, ὃν ἀλόγως ἡμᾶς φησι δουλωσαμένους τοὺς ἐνθάδε ἑλευθεροῦν, ξύμφορος ἡμῖν ἀπαράσκευος ὢν καὶ χρήματα μόνον φέρων, τὰ δὲ ἐνθάδε καὶ Λεοντῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι οἱ μάλιστα αὐτονομούμενοι. 85 ἀνδρὶ δὲ τυράνῳ ἢ πόλει ἀρχὴν ἐχούσῃ οὐδὲν ἄλογον ὅ τι ξυμφέρων οὐδ' οἰκείον ὅ τι μὴ πιστόν· πρὸς ἕκαστα δὲ δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον μετὰ καιροῦ γίνεσθαι. καὶ ἡμᾶς τοῦτο ὠφελεῖ ἐνθάδε, οὐκ ἦν τοὺς φίλους κακῶσωμεν, ἀλλ' ἦν οἱ ἐχθροὶ διὰ τὴν τῶν φίλων ῥώμην ἀδύνατοι ᾦσαν. ἀπιστεῖν δὲ οὐ χρὴ· καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους ὡς ἕκαστοι χρήσιμοι ἐξηγοῦμεθα, Χίους μὲν καὶ Μηθρυναίους νεῶν παροχῇ αὐτονόμους, τοὺς δὲ πολλοὺς χρημάτων βιαίτερον φορᾶ, ἄλλους δὲ καὶ πάντ' ἑλευθέρως ξυμμαχοῦντας, καίπερ νησιώτας ὄντας καὶ ἐπληπτοὺς, διότι ἐν χωρίοις ἐπικαίροις εἰσὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον. 3ώστε καὶ τὰνθάδε εἰκὸς πρὸς τὸ λυσιτελοῦν καί, ὃ λέγομεν, ἐς Συρα-

3, 24. — μὴ ὑπὲρκόους. μὴ ὡς ὑπὲρκόους. (A. Ps.) — ὡσπερ τοὺς, ὡσπερ εἰσὶν οἱ. (A. Ps.) Spr. 62, 4, 3 u. zu 1, 69, 4. — τοῖσδε, τοῖς Συρακοσίοις. (Ps.)

§ 3. τὰ ἐκεῖ, πρὸς τὸν ἐκεῖ πόλεμον. (Sch.) Eig. in Bezug auf die dortigen Verhältnisse. — καὶ αὐτοὶ schon selbst. (Ba.) — ὁ Χαλκιδεύς. zu 6, 78, 1. — ἀλόγως ohne Raison, d. h. hier ohne Consequenz. Mit Bezug auf οὐκ εὐλογον 6, 76, 2. vgl. zu 6, 79, 2. — φησί, Ἑρμοκράτης. Spr. 53, 1, 2. — ξύμφορος, persönlich, wie χρήσιμος 6, 85, 2, ὠφέλιμος 4, 44, 1, κρείττων 3, 37, 3. vgl. Spr. 61, 5, 8 u. zu 6, 33, 4. — ἀπαράσκευος ὢν, namentlich ohne Flotte. — αὐτονομούμενοι erg. ξύμφοροι ἡμῖν εἰσιν.

C. 85. § 1. οὐδὲν ἄλογον hier wieder in Bezug auf politische Klugheit im Allgemeinen zu denken. Ueber die Sache Kr. z. Dion. p. 326. — οἰκείον angehörig, mit Anspielung auf die Verwandtschaft der Chalkidier. (Bl.) — πρὸς ἕκαστα für πρὸς ἕκαστους nach Ds. Allein so würde doch πρὸς hier befremden; also doch wohl: in Bezug auf jegliche Vorkommnisse. — μετὰ καιροῦ, ἐν καιρῷ, ἀρμοτιόμενον τοῖς παροῦσι καιροῖς. (Sch.) nach den Umständen. vgl. 8, 27, 2 u. zu 1, 36, 2. — τοῦτο, ἦν. Der Satz mit ἦν enthält das durch τοῦτο angekündigte Subject des ὠφελεῖ. Spr. 60, 10, 1.

§ 2. τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους. τοῖς ἐκεῖ ξυμμάχοις die besten Hsn., was Pp. aufgenommen, weil ἐξηγείσθε sowohl des Da. (3, 55, 2) als des Ac. empfänglich sei. Wegen des Ac. in der Apposition zu hart. Ueber die Verbindung zu 1, 71, 4. — ὡς ἕκαστοι χρήσιμοι, ὡς χρήσιμοι ἡμῖν ἕκαστους ἐξηγείσθαι. vgl. zu 6, 84, 3. — νεῶν παροχῇ, ναυσὶ καὶ οὐ φόρῳ ὑπέχοι 7, 57, 4. Der Ausdruck findet sich sonst so nirgends. vgl. Palm z. Pass. Lex. u. παροχή. Ueber die Sache Kr. z. Dion. p. 331. 335. — χρημάτων βιαιότερον φορᾶ, χρήματα πρᾶσσόμενοι ἄκοντας. (Sch.) Βιαιότερον gehört zu ἐξηγοῦμεθα. — ἄλλους, wie die Zakynthier und Kephallenier 7, 57, 6. (Hk.) wohl auch die Aegineten 2, 27 und Kytherier 4, 54. — ἑλευθέρως in einem freien, unabhängigen Verhältnisse. Eine Hs. ἑλευθέρως. „vgl. 7, 63, 3: κοινωνοὶ μόνον ἑλευθέρως ἡμῖν τῆς ἀρχῆς ὄντες.“ (Pp.) vgl. 6, 78, 4. Ueber die Sache Kr. Stud. 1 S. 193.

§ 3. ὃ λέγομεν wie gesagt. vgl. 6, 83, 3 u. Spr. 51, 13, 13. — ἐς

κοσίους δέος καθίστασθαι. ἀρχῆς γὰρ ἐφίενται ὑμῶν καὶ βούλονται ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ξυστήσαντες ὑμᾶς ὑπόπτῳ βία ἢ καὶ κατ' ἐρημίαν, ἀπράκτων ἡμῶν ἀπελθόντων, αὐτοὶ ἄρξαι τῆς Σικελίας. ἀνάγκη δέ, ἢ ξυστήτε πρὸς αὐτούς· οὔτε γὰρ ἡμῖν ἐπιέσται ἰσχυρὸς τοσαύτη ἐς ἐν ξυστάσῃ εὐμεταχείριστος, οὐδ' οἷδ' ἀσθενεῖς ἀν' ἡμῶν μὴ παρόντων πρὸς ὑμᾶς εἶεν."

"Καὶ ὅτω ταῦτα μὴ δοκεῖ, αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλέγχει. τὸ γὰρ πρό-86 τερον ἡμᾶς ἐπηγάγεσθε οὐκ ἄλλον τινὰ προσείοντες φόβον ἢ, εἰ περιουσιόμεθα ὑμᾶς ὑπὸ Συρακοσίοις γενέσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν. καὶ νῦν οὐ δίκαιον, ὥπερ καὶ ἡμᾶς ἤξιοῦτε λόγῳ πείθειν, τῷ αὐτῷ ἀπιστεῖν, οὐδ' ὅτι δυνάμει μείζονι πρὸς τὴν τῶνδε ἰσχυρὴν πάρεσμεν ὑποπτεύεσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖσδε ἀπιστεῖν. ἡμεῖς μὲν γε οὔτε ἐμμεῖναι δυνατοὶ μὴ μεθ' ὑμῶν, εἴ τε καὶ γενόμενοι κακοὶ κατεργασαίμεθα, ἀδύνατοι κατασχεῖν διὰ μῆκος τε πλοῦ καὶ ἀπορία φηλακῆς πόλειων μεγάλων καὶ τῇ παρασκευῇ ἡπειρωτίδων· οἷδε δὲ οὐ

Σ. δέος als Schreckmittel (3, 45, 3) gegen die S., welche, selbst bedroht, die Athener der 6, 83, 3. 84, 1 f. u. 86, 1 erwähnten Furcht enthaben; δέος ἐς wie φόβος ἐς Xen. An. 1, 2, 18. Pp. lässt δέος noch von πρὸς abhängen und erklärt mit Ba.: propter metum de Syracusanis, aus mehreren Gründen unzulässig. — ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὑπόπτῳ auf den Grund, unter dem Vorwande unserer Verdächtigkeit, dass unsere Absichten gefährlich seien. (Sch. u. Va.) zu 4, 87, 2. vgl. zu 6, 86, 4. — ξυστήσαντες. zu 6, 16, 6. — βία ἢ καὶ κατ' ἐρημίαν verbindet Hk. mit ἀπελθόντων. Der Sch.: ἦτοι βία κρατήσαντες ὑμῶν ἢ μόνους ἀπολαβόντες ἡμῶν ἀπράκτων ἀπελθόντων. — κατ' ἐρημίαν wegen Mangels an Bundesgenossen, Isolirung. vgl. 1, 71, 4. — ἄρξαι. Spr. 53, 5, 2 u. zu 5, 91, 2. — ἀνάγκη, τὸ ἄρξαι τοὺς Συρακοσίους τῆς ὅλης Σικελίας. (Sch.) — ξυστήτε πρὸς. zu 1, 1, 1. — ἐς ἐν ξυστάσῃ, ἀθρόα. (Sch.) — εὐμεταχείριστος leicht zu behandeln und zu bewältigen. (Ac.) vgl. Plut. Pomp. 20 u. Dion. Arch. 8, 6. (Bl.) Ggs. δυσμεταχείριστος Her. 7, 236, 2. (Arn.)

C. 86. § 1. μῆ. Spr. 67, 4, 2. — ἐλέγχει, αὐτόν. (Ps.) — τὸ γὰρ πρότερον 3, 86, 1. (Ds.) — προσείοντες, προσποιούντες, ἐπανατινόμενοι. (Sch.) An sich unbestimmt: vorschütteln; ob zum Schrecken oder zum Locken ergiebt der hinzugefügte Begriff oder der Zusammenhang. Belege bei Ruhnke z. Tim. p. 137 u. den Erkl. zu u. St. „Ael. V. G. 12, 23: γυνὰ τὰ ξίγη καὶ τὰ δόρατα προσείοντες, ὥσπερ οὖν ἢ φοβῆσαι δυνάμενοι ἢ τρωᾶσαι.“ (Dr.) Eur. Herk. 1218: τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις γόνον. (Bl.) vgl. zu 5, 17, 2. — περιουσιόμεθα γενέσθαι. zu 1, 35, 3. — ὅτι, weil bei ἢ noch τοῖτον vorschwebt. Ueber die Stellung des ὅτι. Spr. 65, 1, 5 u. Kr. zu Xen. An. 1, 6, 2. — μείζονι als τὸ πρότερον. Andere verbinden μείζονι πρὸς nach Spr. 49, 2, 8; gegen § 2: μείζονι τῆς ἡμετέρας παρουσίας. — ὑποπτεύεσθαι mit Argwohn betrachtet werden. vgl. 4, 86, 2. 6, 87, 1. 92, 1.

§ 2. ἡμεῖς, ἐσμὲν. Spr. 62, 1, 5. — μὲν γε. zu 1, 40, 3. — ἐμμεῖναι, ἐν τῇ Σικελίᾳ. — μὴ μεθ' ὑμῶν ohne eure Hülfe. vgl. zu 3, 62, 3. Soph. Aj. 951: οὐκ ἂν τὰδ' ἔστη μὴ θεῶν μέτα. Spr. 67, 9 u. zu 4, 87, 3. — εἴ τε. zu 3, 28, 1. — γενόμενοι κακοὶ, mit Bezug auf 6, 80, 2. — διὰ μῆκος πλοῦ. zu 6, 34, 4. — ἀπορία — ἡπειρωτίδων, οὐ δυνάμενοι φηλατικῶν πόλειων μεγάλων καὶ παρασκευῆν ἡπειρωτικῆν παρεσκευασμένας, τοῖτ' ἐστιν ἰππεῖαι καὶ πεζῶ ἰσχυρούσας, αὐτοὶ ναυτικοὶ ὄντες. (Sch.) 1, 35, 4: ναυτικῆς καὶ

στρατοπέδῳ πόλει δὲ μείζονι τῆς ἡμετέρας παρουσίας ἐποικοῦντες ὑμῖν αἰεὶ τε ἐπιβουλεύουσι καὶ ὅταν καιρὸν λάβωσιν ἐκάστον, οὐκ ἀνιάσιν
 3— ἔδειξαν δὲ καὶ ἄλλα ἤδη καὶ τὰ ἐς Λειοντίους — καὶ νῦν τολμῶ-
 σιν ἐπὶ τοὺς ταῦτα κωλύοντας καὶ ἀνέχοντας τὴν Σικελίαν μέχρι τοῦδε
 μὴ ὑπ' αὐτοὺς εἶναι παρακαλεῖν ὑμᾶς ὡς ἀναισθήτους. πολὺ δὲ ἐπὶ
 ἀληθεστέραν γε σωτηρίαν ἡμεῖς ἀντιπαρακαλοῦμεν, δεόμενοι τὴν ὑπάρ-
 4χουσαν ἀπ' ἀλλήλων ἀμφοτέροις μὴ προδιδόναι, νομίσει τε τοῖσδε
 μὲν καὶ ἄνευ ξυμμάχων αἰεὶ ἐφ' ὑμᾶς ἐτοιμῆν διὰ τὸ πλῆθος εἶναι
 ὁδόν, ὑμῖν δ' οὐ πολλάκις παρασχῆσει μετὰ τούτῳ ἐπικουρίας ἀμύ-
 νασθαι· ἢν εἰ τῷ ὑπόπτῳ ἢ ἄπρακτον ἐάσετε ἀπελθεῖν ἢ καὶ σφα-
 λῆσαν, ἔτι βουλήσεσθε καὶ πολλοστὸν μόριον αὐτῆς ἰδεῖν, ὅτε οὐδὲν
 87ἔτι περανεῖ παραγενόμενον ὑμῖν. ἀλλὰ μήτε ἡμεῖς ὧ Καμαρωῶσι
 ταῖς τῶνδε διαβολαῖς ἀναπειθεσθε μήτε οἱ ἄλλοι· εἰρήκαμεν δ' ὑμῖν
 πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ ὧν ὑποπτευόμεθα καὶ ἔτι ἐν κεφαλαίοις
 2ὑπομνήσαντες ἀξιόσομεν πείθειν. φραμὲν γὰρ ἄρχειν μὲν τῶν ἐκεῖ,
 ἵνα μὴ ὑπακούωμεν ἄλλου, ἔλευθεροῦν δὲ τὰ ἐνθάδε, ὅπως μὴ ὑπ'
 αὐτῶν βλαπτώμεθα, πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι πράσσειν, διότι καὶ πολλὰ

οὐκ ἡπειρωτικός τῆς ξυμμαχίας δεδομένης. (Dr.) Ueber den Da. neben einer Präposition zu 5, 111, 3. — πόλει — παρουσίας sondern mit einer Stadt die grösser ist als unsere anwesende Macht. (Sch. u. A. Ps.) Ein freilich harter Ausdruck. vgl. 4, 126, 2. — ἐποικοῦντες, ἐφεδρεύοντες. (Sch.) vgl. 7, 27, 2. Eine ungew. Bedeutung. — αἰεὶ τε. Es entspricht καὶ νῦν. (Bk.) — ἐκάστον zu irgend einem Unternehmen. (Abr.) — ἀνιάσιν. zu 4, 123, 2. Oder erg. τὸν καιρὸν?

§ 3. ἔδειξαν ἄλλα ist gesagt wie ἔδειξαν δείγματα ἄλλα andre Proben. — τὰ ἐς ihr Verfahren gegen; ἐς ähnlich 2, 42, 2 u. zu 2, 65, 1. 68, 5. — ἀνέχοντας, κωλύοντας Bekker Anecd. p. 400. (Pp.) Wohl eig. aufrecht erhaltend. (St.) — ὑπ' αὐτοὺς εἶναι. Spr. 68, 45, 2. vgl. Herbst S. 27 f. — ἀναισθήτους. zu 1, 69, 3. — πολὺ. Spr. 49, 7, 7. vgl. 1, 35, 2. Kr. zu Xen. An. 3, 1, 22 lat. A. u. Heindorf zu Plat. Phäd. 136. — τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ' ἀλλήλων die uns und euch von einander stattfindende, kommende, Rettung. vgl. 4, 126, 5.

§ 4. παρασχῆσειν es werde euch verstatet sein. zu 1, 120, 3. — τῷ ὑπόπτῳ mit Bezug auf ὑποπτεύεσθαι § 1. vgl. 6, 89, 1. Ueber den Da. zu 6, 72, 1. — ἔτι, ποτέ. (Sch.) vgl. Xen. Kyr. 4, 2, 10. (Pp.) So Thuk. 5, 103, 1. vgl. Seidler zu Eur. El. 636. — πολλοστὸν μόριον für πολλοσημόριον die besten Hsn. Dies haben erst Spätere. S. die Lex.

C. 87. § 1. ἀναπειθεσθε. zu 1, 84, 2. — οἱ ἄλλοι, ἀναπειθεσθων. — πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Spr. 50, 11, 11. Isokr. 15, 50: ἀκροῦσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. vgl. Her. 8, 82, 9, 89, 1, Plat. Apol. 17. 20. 33, Lyk. 32, Dem. 23, 137. 32, 26. 39, 3. 45, 4. So schon (ohne Artikel) Il. ω. 407, Od. λ. 507, ρ. 122. Vereinzelt Soph. Tr. 453, εἰπέ πᾶν τάληθές. vgl. Her. 6, 69, 4. Plat. Symp. 217. — περὶ ὧν, περὶ τούτων ἄ. Spr. 51, 13, 7. — ἀξιόσομεν πείθειν wir werden den Anspruch machen, erwarten, euch dadurch zu überreden. vgl. 4, 58 u. 7, 15, 2.

§ 2. ἄλλου. zu 4, 92, 2. — πολλὰ πράσσειν deutet hier milder die den Athenern oft vorgerückte πολυπραγμοσύνη an. vgl. § 3; über den Ausdruck Ar. Frösche 328. 749, Frie. 1058, Her. 5, 33 u. Valckenaer zu Eur. Hipp. 785.

φυλασσόμεθα, ξύμμαχοι δὲ καὶ νῦν καὶ πρότερον τοῖς ἐνθάδε ὑμῶν ἀδικουμένοις οὐκ ἄκλιτοι παρακληθέντες δὲ ἦκειν. καὶ ὑμεῖς μὴθ' ὡς³ δικασταὶ γενόμενοι τῶν ἡμῖν ποιουμένων μὴθ' ὡς σωφρονισταί, ὁ χαλεπὸν ἤδη, ἀποτρέπειν πειρᾶσθε, καθ' ὅσον δέ τι ὑμῖν τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης καὶ τρόπου τὸ αὐτὸ ξυμφέροι, τούτω ἀπολαβόντες χρῆσασθε, καὶ νομίζατε μὴ πάντας ἐν ἴσῳ βλάπτειν αὐτά, πολὺ δὲ πλείους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὠφελεῖν. ἐν παντὶ γὰρ πᾶς χωρῶ, κἀν⁴ τῷ μὴ ὑπάρχομεν, ὃ τε οἰόμενος ἀδικήσεσθαι καὶ ὁ ἐπιβουλεύων διὰ τὸ ἐτοίμην ὑπεῖναι ἐλπίδα τῷ μὲν ἀντιτυχεῖν ἐπικουρίας ἀφ' ἡμῶν, τῷ δέ, εἰ ἤξομεν, μὴ ἀδεεῖς εἶναι κινδυνεύειν, ἀμφοτέροι ἀναγκάζονται ὁ μὲν ἄκων σωφρονεῖν, ὁ δ' ἀπραγμόνως σώζεσθαι. ταύτην οὖν τήν⁵ κοινὴν τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῖν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν μὴ ἀπό-

„Eur. Hik. 576: πρόσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας ἢ τε σὴ πόλις. τοίγαρ πονοῦσα πολλὰ πόλλ' εὐδαιμονεῖ.“ (Ac.) — πολλὰ φυλασσόμεθα vor Vielem uns hüten (müssen). (St.) vgl. 4, 11, 3. 61, 4. 6, 11, 5. 40, 3. (Dr.) πολλοὺς φοβεῖσθαι. (Sch.) — ὑμῶν. Spr. 47, 9, 11. vgl. 4, 125, 3. 5, 64, 2, zu 4, 126, 6 u. zu 4, 111, 2. — οὐκ ἄκλιτοι παρακληθέντες δέ. Lobeck z. Soph. Aj. 239 u. Haase p. 59. vgl. 7, 44, 6.

§ 3. τῶν ποιουμένων. zu 3, 77, 2. — σωφρονισταί. zu 3, 65, 2. — ὁ χαλεπὸν ἤδη gehört zu ἀποτρέπειν. (Sch.) — πολυπραγμοσύνης. πολυπραγμοῦν λέγει τὸ πολλοῖς ἐπιχειρεῖν καὶ πολλαῶν. (Sch.) ad multas res aggressionem earumque actionem Gell. N. A. 11, 16. (Ac.) — τὸ αὐτὸ bezieht sich auf τὴ: in sofern euch gewisse Richtungen unserer Vielgeschäftigkeit und zugleich (τὸ αὐτό, idem zu 4, 17, 1) unseres Charakters, aus denen jene hervorgehen, zuträglich sind. — τούτω τοῦτο? Kr. z. Dion. p. 119. — ἀπολαβόντες ausheben, herausnehmen. (Ba.) Plat. Rep. 392, e: ἀπολαβὸν μέρος τι πειράσσομαι σοι ἐν τούτῳ δηλώσαι ὃ βούλομαι. vgl. Lex. Plat. (Kr.) vgl. 4, 70, 5. (Bl.) Gemeint ist die bereitwillige Unterstützung Anderer. (Pp.) Oder vielmehr ganz unbestimmt, doch vorzugsweise, das § 4 Gesagte. — αὐτά diese Richtungen unsrer πολυπραγμοσύνης, bezogen auf τὴ. Spr. 58, 4, 5.

§ 4. πᾶς, der Paronomasie wegen eingeschoben. Kr. zu Xen. An. 5, 6, 2. — κἀν für καὶ Kr., nicht übel, da durch καὶ eine Steigerung zutritt. (Pp.) — ὑπάρχομεν wir sind zur Hand. (Arn.) vgl. 2, 5, 2. Gedacht wird dabei im Gegensatz ihre dermalige Anwesenheit in Sikilien. — ἀδικήσεσθαι. zu 5, 56, 2. — ὑπεῖναι subesse mit der Vorstellung des Verborgenen, vielleicht auch dessen worauf man sich stützt. (Ba.) vgl. Pass. Lex. — ἐλπίδα Erwartung (προσδέχεσθαι Sch.), Hoffnung zu ἀντιτυχεῖν, Furcht zu κινδυνεύειν. (Abr.) vgl. zu 1, 1, 1 u. 7, 61, 1. — ἀντιτυχεῖν. ἀντι gegen die Feinde. An Ersatz für die Beeinträchtigung des Gegners denkt Hk. Ueber den Inf. Spr. 50, 6, 6. — μὴ ἀδεεῖς εἶναι κινδυνεύειν in Gefahr zu schweben nicht ohne Sorge (nicht unbedroht) zu sein, so dass εἶναι von κινδυνεύειν abhängt, nicht umgekehrt. Reiske und Dobree vermutheten ἀδεεῖς. Dieser verglich Dem. 16, 22: οὐ γὰρ ἔγωγ' ἀδεεῖς τοῦθ' ὑπολαμβάνω τῇ πόλει. Κινδυνεύειν könnte wohl ein Glossem sein. Der Plural scheint mir, wenn auch ὁ μὲν, ὁ δέ sich auf ganze Classen beziehen, in einer solchen Verbindung doch sehr hart. Martins Hs. hat von neuerer Hand ἀδεῆ; ἀδεῖ wäre leichter. — ἀναγκάζονται heisst zu σώζεσθαι finden sich veranlasst, in die Lage versetzt. zu 4, 25, 1. — ὁ μὲν der letztere. Spr. 50, 1, 2. — ἀπραγμόνως, χωρὶς πόνου. (Sch.)

§ 5. τῷ τε. Man würde τε τῷ erwarten. (Arn.) Man kann auflösen:

σησθε, ἀλλ' ἕξισώσαντες τοῖς ἄλλοις μεθ' ἡμῶν τοῖς Συρακοσίοις, ἀντὶ τοῦ ἀεὶ φυλάσσεσθαι αὐτούς, καὶ ἀντεπιβουλεῦσαι ποτε ἐκ τοῦ ὁμοίου μεταλάβετε.“

88 Τοιαῦτα δὲ ὁ Εὐφρημος εἶπεν. οἱ δὲ Καμαριναῖοι ἐπιπόνθεσαν τοῖόνδε. τοῖς μὲν Ἀθηναίοις εὖνοι ἦσαν, πλὴν καθ' ὅσον [εἰ] τὴν Σικελίαν ᾔοντο αὐτούς δουλώσεσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις αἰεὶ κατὰ τὸ ὄμοιον διάφοροι· δεδιότες δ' οὐχ ἦσσαν τοὺς Συρακοσίους, ἐγγυὸς ὄντας, μὴ καὶ ἄνευ σφῶν περιγένοινται, τό τε πρῶτον αὐτοῖς τοὺς ὀλίγους ἰππέας ἐπιμνησθαι καὶ τὸ λοιπὸν ἐδόκει αὐτοῖς ὑποργεῖν μὲν τοῖς Συρακοσίοις μᾶλλον ἔργῳ, ὡς ἂν δύνωνται μετριώτατα, ἐν δὲ τῷ παρόντι ἵνα μὴδὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἔλασσον δοκῶσι νείμει, ἐπειδὴ καὶ ἐπικρατέστεροι τῇ μάχῃ ἐγένοντο, λόγῳ ἀποκρίνασθαι ἴσα ἀμφοτέροις. καὶ οὕτω βουλευσάμενοι ἀπεκρίναντο, ἐπειδὴ τυγχάνει ἀμφοτέροις, οὔσι ξυμμάχοις σφῶν, πρὸς ἀλλήλους πόλεμος ὢν, εὐορκον δοκεῖν εἶναι σφίσι ἐν τῷ παρόντι μὴδ' ἑτέροις ἀμύνειν. καὶ οἱ πρόεσβεις ἑκατέρων ἀπῆλθον.

4 Καὶ οἱ μὲν Συρακοῖοι τὰ καθ' ἑαυτούς ἐξηρτύοντο ἐς τὸν πόλεμον, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατοπεδευμένοι τὰ πρὸς τοὺς Σι-

ἢ κοινῇ τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῖν πάρεστιν. Spr. 50, 12, 1. — τῷ δεομένῳ jedem der ihrer bedarf. (Ps.) vgl. zu 5, 38, 1. — ἕξισώσαντες, ἕξισωθέντες καὶ ὁμοιωθέντες. (Sch.) Soph. El. 1194: μητοὶ δ' οὐδὲν ἕξισοί. (Abr.) vgl. Lobeck zu Soph. Aj. 268 p. 196 u. dagegen Reisig Conjectt. p. 152. — ἀντεπιβουλεῦσαι. τὸ προσπιβουλεῦσαι fñgt Kr. Bruchst. hinzu, so dass ἀντεπιβουλεῦσαι noch zu ἀντὶ τοῦ zu ziehen wäre. vgl. 1, 33, 4 u. 3, 12, 2. Nicht fehlen kann der Artikel. — ἐκ τοῦ ὁμοίου. zu 1, 143, 3. — μεταλάβετε nehmt tauschend an. Isokr. 7, 71: ἀντὶ τῆς πολιτείας τῆς οὕτω πολλὰ καὶ καλὰ διαπεπραγμένης ἐῖραν ἡμᾶς πείθω μεταλαβεῖν. Plat. Prot. 355: ἄλλο ὄνομα μετλήγειν, ἀντὶ τῆς ἡδονῆς τὸ ἀγαθόν. vgl. Pol. 6, 57, 9.

C. 88. § 1. δέ. zu 1, 43, 2. — ἐπιπόνθεσαν, κατὰ ψυχὴν διετέθησαν. (Sch.) — τοῖόνδε. zu 4, 67, 2. vgl. 5, 74, 1. — εἰ streicht Reiske. vgl. 6, 54, 6. 82, 2. Verschieden ist καθ' ὅσον εἰ 5, 76, 2. (Pp.) Es ist wohl aus dem πλὴν εἰ des Sch. entstanden. (Bk.) — κατὰ τὸ ὄμοιον. vgl. 1, 15, 2. 3, 5, 69, 2. solito inter accolat odio Tac. H. 5, 1. (Pp.)

§ 2. δεδιότες τοὺς Σ. μή. Spr. 61, 6, 5 u. zu 4, 1, 1. — τοὺς ὀλίγους die 6, 67, 3 erwähnt den wenigen. (Ps.) καὶ τοξότας wird ausgefallen sein. (Kr. Bruchst.) — μᾶλλον als den Athenern. — ἔργῳ, ὡς. ἔργῳ δ' ὡς Kr. Bruchst. So Va. ἔργῳ, ὡς δ' ἂν Abr. Mit Bl. ἔργῳ ohne δέ zum Folgenden zu ziehen ist unstatthalt. — δοκῶσι νείμει für δοκῶσαν εἶναι Dr. u. Valckenaer ad Eur. fragm. p. 77. Plat. Gorg. 492, c: πῶς οὐκ ἂν ἄθλιοι γεγονότες εἴησαν μὴδὲν πλέον νέμοντες τοῖς ἡίοις τοῖς αὐτῶν ἢ τοῖς ἐχθροῖς; (Bl.) Auch δοκῶσαν εὖνοι vermuthen Dr. u. Dobree. — ἐπικρατέστεροι, ein seltenes Wort, auch von Th. weiter nicht gebraucht, bei Dion C. öfter, auch 75, 6. — λόγῳ im Gegensatze zu ἔργῳ.

§ 3. μὴδ' ἑτέροις für μὴδετέροις einige Hsn. — δοκεῖν. δοκεῖ die besten Hsn.

§ 4. ἐν τῇ Νάξῳ 6, 74, 2. — τὰ πρὸς die Verhandlungen mit. Spr. 50, 5, 12. — τὰ καθ' ἑαυτούς. vgl. 1, 82, 2. (Bl.) — προσχωρησονται. zu 1, 82, 5.

κελοῦς ἐπρασσον, ὅπως αὐτοῖς ὡς πλείστοι προσχωρησονται. καὶ οἷς μὲν πρὸς τὰ πεδία μᾶλλον τῶν Σικελῶν, ὑπήκοοι ὄντες τῶν Συρακοσίων, οὐ πολλοὶ ἀφεστήκεσαν· τῶν δὲ τὴν μεσόγειαν ἐχόντων αὐτόνομοι οὕσαι καὶ πρότερον αἰεὶ αἰ οἰκῆσεις εὐθύς, πλην ὀλίγοι, μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἦσαν, καὶ οἷτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι καὶ εἰσὶν οἱ καὶ χορήματα. ἐπὶ δὲ τοὺς μὴ προσχωροῦντας οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύοντες τοὺς μὲν προσηνάγκαζον, τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Συρακοσίων φρουρούς τε πεμπόντων καὶ βοηθούτων, ἀπεκωλύοντο. τὸν τε χεμῶνα μεθορμισάμενοι ἐκ τῆς Νάξου ἐς τὴν Κατάνην καὶ τὸ στρατόπεδον ὃ κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Συρακοσίων αὐθις ἀνορθώσαντες διεκέλιμαζον. καὶ ἐπεμψαν μὲν ἐς Καρχηδόνα τριήρη περὶ φιλίας, εἰ δύναντό τι ὠφελείσθαι, ἐπεμψαν δὲ καὶ ἐς Τυρσηλίαν, ἔστιν ὡν πόλειαν ἐπαγγελλομένων καὶ αὐτῶν ξυμπολεμεῖν. περὶ ἠγγελλον δὲ καὶ τοῖς Σικελοῖς καὶ ἐς τὴν Ἐγεσταν πέμψαντες ἐκέλευον ἵππους σφίσι ὡς πλείστους πέμπειν, καὶ τᾶλλα ἐς τὸν περιτειχισμὸν, πλινθία καὶ σίδηρον, ἠτοίμαζον, καὶ ὅσα ἔδει, ὡς ἅμα τῷ ἦρι ἐξόμενοι τοῦ πολέμου.

Οἱ δ' ἐς τὴν Κόρινθον καὶ Λακεδαίμονα τῶν Συρακοσίων ἀποσταλέντες πρέσβεις τοὺς τε Ἰταλιώτας ἅμα παραπλέοντες ἐπειρῶντο πείθειν μὴ περιορᾶν τὰ γινόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ἐκείνοις ὁμοίως ἐπιβουλεύόμενα, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ Κορίνθῳ ἐγένοντο, λόγους ἐποιοῦντο ἀξιοῦντες σφίσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς βοηθεῖν. καὶ οἱ Κορινθιοὶ, εὐθύς ψηφισάμενοι αὐτοὶ πρῶτοι ὥστε πάση προθυμίᾳ ἀμύνειν, καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα ξυναπέστελλον αὐτοῖς πρέσβεις, ὅπως καὶ ἐκείνους ξυναπαπέθοικεν τὸν τε αὐτοῦ πόλεμον σαφέστερον ποιῆσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐς τὴν Σικελίαν ὠφελίαν τινὰ πέμπειν.

§ 5. οἱ πρὸς τὰ πεδία die nach den Ebenen zu wohnenden. Kr. zu Xen. An. 1, 2, 25. — μᾶλλον, ἢ ἐν τῇ μεσογείᾳ καὶ τοῖς ὄρειοις. (Pp.) vgl. 7, 79, 3. Aehnlich zu deuten ist wohl μάλιστα Xen. An. 4, 8, 24. — οὐ πολλοὶ für οἱ πολλοὶ Canter. — μεσόγειαν für μεσόγειαν Martins Hs., gemäss dem Gebrauche des Th. vgl. 1, 100, 3. 120, 2. 3, 102, 1. 3, 95, 3. 7, 80, 3. — καὶ πρότερον schon früher. vgl. 8, 83, 1. — αἰεὶ αἰ für das blossе αἰ Bk. — οἰκῆσεις Wohnstätten, wie 1, 6, 1. — ὀλίγοι. ὀλίγοι wäre doch gefügiger. — μετὰ. zu 4, 125, 1. — εἰσὶν οἱ. Spr. 61, 5, 1.

§ 6. τοὺς δὲ καὶ, προσαναγκάζειν. Spr. 55, 4, 11 u. Kr. z. Dion. p. 118. — ἀπεκωλύοντο für ἀπεκώλων Döderlein, Bekker u. Dobree.

§ 7. ἔστιν ὡν. Spr. 61, 5, 3. — καὶ αὐτῶν sogar selbst, aus freien Stücken. — ἐκέλευον ist vielleicht zu streichen. zu περιγγελλοσάει 1, 116, 1. — καὶ ὅσα und was sonst noch. zu 3, 2, 1. 6, 71, 2. 76, 3. — ἔδει, ἠτοίμαζεν. — ἐξόμενοι. zu 1, 49, 6.

§ 8. ἀποσταλέντες 6, 73. — ἐπιβουλεύόμενα gegen sie angestiftet werde. Spr. 52, 4, 5. „vgl. 3, 96, 2.“ (Bl.)

§ 9. ὥστε, wie 5, 17, 3. 8, 79, 1. vgl. 7, 49, 1. 8, 20, 2. 63, 2. — ἐκείνους, τοὺς Λακεδαιμονίους. Spr. 58, 4, 1. — τὸν αὐτοῦ πόλεμον. zu 6, 34, 3. — σαφέστερον, ἐπιφανέστερον. (Sch) γανερῶτερον 6, 91, 4. vgl. 105, 1 u. zu 6, 73.

10 καὶ οἱ τε ἐκ τῆς Κορίνθου πρόσβεις παρήσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα
καὶ Ἀλκιβιάδης μετὰ τῶν Ξυμφυγάδων, περαιωθεὶς τότε εὐθύς ἐπὶ
πλοίου φορηγικοῦ ἐκ τῆς Θουρίας ἐς Κυλλήνην τῆς Ἠλείας πρῶτον,
ἔπειτα ὕστερον ἐς τὴν Λακεδαίμονα αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων μετα-
11 τῶν Μαντινικῶν πράξιν. καὶ ξυνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμο-
νίων τοὺς τε Κορινθίους καὶ τοὺς Συρακοσίους τὰ αὐτὰ καὶ τὸν Ἀλ-
κιβιάδην δεομένους πείθειν τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ διανοουμένων
τῶν τε ἐφόρων καὶ τῶν ἐν τέλει ὄντων πρόσβεις πέμπειν ἐς Συρα-
κούσας κωλύοντας μὴ ξυμβαίνειν Ἀθηναίους, βοηθεῖν δὲ οὐ προθύμων
ὄντων παρελθῶν ὁ Ἀλκιβιάδης παρώξυνε τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ
ἐξώρμησε λέγων τοιάδε.

89 “*Ἀναγκαῖον περὶ τῆς ἐμῆς διαβολῆς πρῶτον ἐς ὑμᾶς εἰπεῖν, ἵνα
μὴ χεῖρον τὰ κοινὰ τῷ ὑπόπτῳ μου ἀκροάσῃσθε. τῶν δὲ ἐμῶν προ-
γόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν κατὰ τι ἐγκλημα ἀπειπόντων αὐτὸς ἐγὼ
πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεοράπευον ὑμᾶς ἄλλα τε καὶ περὶ τὴν ἐκ Πύλου
2 ξυμφοράν. καὶ διατελοῦντός μου προθύμου ὑμεῖς πρὸς Ἀθηναίους
καταλασσομένοι τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐχθροῖς δύναμιν, δι' ἐκείνων πράξαν-
τες, ἐμοὶ δὲ ἀτιμίαν περιέθετε. καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ὑπ' ἐμοῦ πρὸς
τε τὰ Μαντινέων καὶ Ἀργείων τραπομένου καὶ ὅσα ἄλλα ἠγναντιούμην*

§ 10. τότε εὐθύς 6, 61, 6. (Hk.) vgl. zu 1, 101, 2. — ἔπειτα ὕστε-
ρον. zu 6, 66, 3. — ὑπόσπονδος unter Ausbedingung sicheren Ge-
leitens. (Hl.) Spr. 57, 5, 4. — περὶ τῶν. Spr. 68, 31, 1. Xen. An. 1, 6, 6:
τοῦτο πράξω περὶ Ὀρόνιον. — τῶν Μαντινικῶν, τοῦ Μαντινικοῦ πολέμου
5, 26, 3. vgl. 5, 43, 3. 61 ff. 6, 16, 6. 17, 1.

§ 11. τὰ αὐτὰ gehört sowohl zu δεομένους vgl. zu 6, 78, 4, als zu πεί-
θειν vgl. zu 4, 22, 1. — καὶ τῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν. (Ba.) Spr. 69, 32, 2.
vgl. Reg. καὶ 1 A. — ἐν τέλει Obrigkeiten. zu 1, 10, 6. — κωλύοντας
für κωλύοντας die besten Hsn.: als hindernde. vgl. 7, 25, 7 u. Kr. zu Xen.
An. 4, 5, 8. — παρώξυνε reizte sie gegen die Athener an; ἐξώρμησε trieb
sie zu einem Unternehmen an. (Ba.) vgl. 1, 67, 3. 84, 2.

C. 89. § 1. τῆς ἐμῆς διαβολῆς meiner persönlichen Verun-
glimpfung. (Hl.) zu Lakedämon. vgl. 6, 88, 10. (Ds.) vgl. 6, 90, 1 u. Spr.
47, 7, 8. — ἐς ὑμᾶς. Spr. 68, 21, 6. — χεῖρον, wie οὐδὲν χεῖρον εἰδότες
2, 43, 1. vgl. 6, 80, 3. 89, 5. — τὰ κοινὰ das über die Staatsinteres-
sen zu Sagende. — τῷ ὑπόπτῳ μου, ἤγονν διὰ τὸ ὑποπίσειν (ἐμᾶς) με.
(Sch.) vgl. zu 6, 85, 3. — δὲ ἐμῶν für δ' ἡμῶν Va. u. Reiske bei Abr. p.
649. Unpassend ist δέ (Ps.) und ἡμῶν hätte eine unregelmässige Stellung.
Spr. 47, 9, 12. vgl. Dial. Synt. 47, 9, 5. — προξενίαν. zu 5, 43, 2. —
ἀναλαμβάνων, ἀναλαμβάνειν ἐπιθυμῶν. (Ac. Ps.) Spr. 53, 1, 6. — ἄλλα
ist Ac., von ἐθεοράπευον regiert. Spr. 46, 11, 2. — τὴν ἐκ Π. Spr. 50, 8, 17
u. zu 3, 102, 2. vgl. 7, 31, 1.

§ 2. διατελοῦντος ohne ὄντος: διατελῶ πρόθυμος (ὢν). Spr. 56, 5, 4
u. zu 1, 34, 2. — τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς, dem Nikias und Laches 5, 43, 2.
(Ds.) — περιέθετε. zu 4, 87, 4. Antiph. 5, 18: ὄνειδος ἐμοὶ περιέθεσαν.
Her. 3, 81, 2: τούτοις περιέθεμεν τὸ κράτος. vgl. 1, 129, 2. 142, 3: τὴν ἐλευ-
θερίην ὑμῖν περιέθημι. vgl. Thuk. 8, 43, 4. — τὰ Μαντινέων die Inte-
ressen, die Partei der M. Spr. 47, 5, 10. — ὅσα ἄλλα. Spr. 51, 10, 10.

ὑμῖν ἐβλάπτεσθε· καὶ νῦν, εἴ τις καὶ τότε ἐν τῷ πάσχειν οὐκ εἰκότως ὠργίζετό μοι, μετὰ τοῦ ἀληθοῦς σκοπῶν ἀναπειθέσθω· ἢ εἴ τις, διότι καὶ τῷ δήμῳ προσεκείμεν μᾶλλον, χεῖρω με ἐνόμιζε, μηδ' οὕτως ἡγήσεται ὀρθῶς ἄχθεσθαι. τοῖς γὰρ τυράννοις αἰεὶ ποτε διάφοροί ἐσμεν, πᾶν δὲ τὸ ἐναντιούμενον τῷ δυναστεύοντι δῆμος ὠνόμασται· καὶ ἀπ' ἐκείνου ξυμπαρέμεινεν ἡ προστασία ἡμῖν τοῦ πλήθους. ἅμα δὲ τῆς πόλεως δημοκρατουμένης τὰ πολλὰ ἀνάγκη ἦν τοῖς παροῦσιν ἐπεσθαι. τῆς δὲ ὑπαρχούσης ἀκολασίας ἐπειρωμένα μετριώτεροι ἐς τὰ πολιτικὰ εἶναι. ἄλλοι δ' ἦσαν καὶ ἐπὶ τῶν πάλαι καὶ νῦν οἱ ἐπὶ τὰ πονηρότερα ἐξῆγον τὸν ὄχλον, ὅπερ καὶ ἐμὲ ἐξήλασαν. ἡμεῖς δὲ τοῦ ξύμπαντος προσέστημεν, δικαιοῦντες ἐν ᾧ σχήματι μεγίστη ἡ πόλις ἐτύγγανε καὶ ἐλευθερωτάτη οὔσα καὶ ὅπερ ἐδέξατό τις, τοῦτο ξυδιασώζειν, ἐπεὶ δημοκρατίαν γε καὶ ἐγγνώσκομεν οἱ φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον, ὅσῳ καὶ λοιδορήσαιμι. ἀλλὰ περὶ ὁμο-

vgl. 46, 5, 4. Die Verbindung: ihr erlittet Schaden sowohl dadurch dass ich mich den Interessen der M. und A. zuwendete als darin worin ich sonst euch widerstrebte. (Ba.) Ueber καὶ Spr. 59, 2, 4. — ἀλλὰ, wie 5, 53 ff. (Ds.) — εἴ τις καὶ. zu 3, 46, 1. 6, 33, 4. — οὐκ εἰκότως unbilliger Weise, mit ὠργίζετο zu verbinden. (St.) Ueber οὐκ Spr. 67, 4, 1. — μετὰ τοῦ ἀληθοῦς, in sofern er meine Gründe euch zu zürnen als gewichtig anerkennt. — ἀναπειθέσθω, μειπειθέσθω. (Sch.) So auch an einigen Stellen bei Platon. (Bl.)

§ 3. διότι καὶ, nicht bloss weil ich euch schadete, sondern auch weil. (Pp.) zu 6, 83, 1. — τῷ δήμῳ προσεκείμεν, τὰ τοῦ δήμου ἐφρόνον. (Sch.) vgl. 8, 89, 3 mit 7, 50, 4 u. 1, 93, 5. „So ἀνδρὶ Her. 6, 61, 2. τῷ ὁμίῳ Dion. C. 254, 36.“ (Bl.) Gemeint ist nicht bloss die athenische sondern auch die argeische Demokratie. (Ds.) — μᾶλλον als dem aristokratischen Princip und den Interessen aristokratischer Staaten. — μηδ' οὕτως auch aus diesem Grunde nicht. vgl. Kr. zu Xen. An. 4, 8, 3. — ἐσμέν, ich und meine Familie, die Alkmäoniden, mit Bezug auf deren Antheil an Vertreibung der Pisistratiden. — πᾶν τό. Spr. 50, 4, 1. — τῷ δυναστεύοντι ist Neutrum. (Bl.) also auch auf Oligarchie beziehbar. Spr. 43, 4, 17. — ἀπ' ἐκείνου, von jenem Tyrannenhasse. — προστασία. zu 2, 80, 3. — ἡμῖν den Alkmäoniden. (Ds.) — ὅπερ, namentlich Androkles 8, 65, 2. (Thirlwall.)

§ 4. τοῖς παροῦσιν ἐπεσθαι sich den bestehenden Verhältnissen zu fügen. (Va.) — τῆς ὑπαρχούσης ἀκολασίας μετριώτεροι gemässigter als die herrschende Zügellosigkeit der athenischen Demokratie es mit sich brachte. (Ba.) zu 4, 61, 3. — ἄλλοι, unstreitig Demagogen. — ἐπὶ τῶν πάλαι im Zeitalter der Vorfahren. (Ps.) Spr. 68, 40, 4. — ἐξῆγον, zu 3, 45, 3.

§ 5. τοῦ ξύμπαντος dem ganzen Staate (Ps.), im Gegensatz zu einzelnen Factionen. „vgl. 6, 39, 1.“ (Arn.) — δικαιοῦντες. Kr. z. Her. 1, 89, 1. — ἐν ᾧ — καὶ ὅπερ. Hier αὐτό für ὅπερ zu sagen (Spr. 60, 6, 2) war, weil der correlate demonstrative Satz erst folgt, nicht wohl zulässig. vgl. Spr. eb. A. 4 u. 2, 43, 3. — ὅπερ ἐδέξατό τις σχῆμα, τοῦτ' ἐσιν ἦντινα πολιτίαν παρέλαβεν. (Sch.) vgl. Arr. An. 1, 9, 3. — φρονοῦντές τι. zu 5, 7, 2. — οὐδενὸς — λοιδορήσαιμι. Pp. ergänzt γιγνώσκομι zu ἂν und ein ἂν zu λοιδορήσαιμι: dürfte wohl ich nicht minder als irgend wer einsehen, je mehr ich schmähen könnte, d. h. je gerechteren Grund ich zu schmähen habe. Die Lücke, welche schon St. anerkannte, füllt der

λογουμένης ἀνοίας οὐδὲν ἂν καινὸν λέγοιτο· καὶ τὸ μεθιστάναι αὐτὴν οὐκ ἔδοκει ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι ὑμῶν πολεμίων προσκαθημένων.“

- 90 “Καὶ τὰ μὲν ἐς τὰς ἐμὰς διαβολὰς τοιαῦτα ξυνέβη· περὶ δὲ ὧν ὑμῖν τε βουλευτέον καὶ ἐμοί, εἴ τι πλέον οἶδα, ἐσηγητέον, μάθετε ἤδη. ἐπλεύσαμεν ἐς Σικελίαν πρῶτον μὲν, εἰ δυναίμεθα, Σικελιώτας καταστρεφόμενοι, μετὰ δ' ἐκείνους αὖθις καὶ Ἰταλιώτας, ἔπειτα καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ αὐτῶν ἀποπειράσοντες. εἰ δὲ προχωρήσειε ταῦτα ἢ πάντα ἢ καὶ τὰ πλείω, ἤδη τῇ Πελοποννήσῳ ἐμέλλομεν ἐπιχειρήσειν, κομίσαντες ξύμπασαν μὲν τὴν ἐκεῖθεν προσγενομένην δύναμιν τῶν Ἑλλήνων, πολλοὺς δὲ βαρβάρους μισθωσάμενοι καὶ Ἰβήρας καὶ ἄλλους τῶν ἐκεῖ ὁμολογουμένως νῦν βαρβάρων μαχιμωτάτους, τριήρεις τε πρὸς ταῖς ἡμετέρας πολλὰς ναυπηγησάμενοι, ἐχούσης τῆς Ἰταλίας ξύλα ἀφθονα, αἷς τὴν Πελοπόννησον πέριξ πολιορκούντες καὶ τῷ περὶ ἅμα ἐκ γῆς ἐφορμαῖς τῶν πόλεων τὰς μὲν βίᾳ λαβόντες τὰς δ' ἐντειχισάμενοι, ῥαδίως ἠλπίζομεν καταπολεμήσειν καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ ξύμπαντος Ἑλληνικοῦ ἄρξειν. χρήματα δὲ καὶ

Sch. mit αὐτὸς ἂν ἐγὼ οὐδενὸς χεῖρον λοιδορήσαιμι αὐτὴν, ὅσω καὶ μέγιστα ὑπ' αὐτῆς ἠδίκημα. Va.: ipse quo majore injuria affectus sum, eo magis vitupero. Vielleicht ist bloss ἠδίκημα ausgefallen. Kr. Stud. 2 S. 184 f. Ueber οὐδενὸς χεῖρον. Spr. 47, 27, 3. — ὁμολογουμένην ἀνοίαν τὴν δημοκρατίαν λέγει. (Sch.) — καὶ τό. καίτοι τό Kr. Bruchst. Arn. glaubt diesen Satz an δικαιούντες — ξυνδιασώζειν anschliessen zu können. — μεθιστάνα, umwandeln, wie 8, 66, 1.

C. 90. § 1. ἐμὰς gegen mich. zu 6, 89, 1. — τι πλέον οἶδα. zu 5, 29, 3. vgl. 6, 91, 1. — ἐσηγητέον ist anzugeben. zu 3, 20, 1. — αὖθις demnächst. vgl. 6, 94, 2. Kr. z. Dion. p. 293 s. 26. vgl. zu 5, 36, 1. — τῆς ἀρχῆς, Sardinien, Corsika und vielleicht einige ihnen unterworfenen Städte Afrikas. (Arn.) — καὶ αὐτῶν und sie selbst, im Gegensatz zu den ihnen Unterwürfigen, ἀρχῆ. (Sch.) zu 5, 69, 1. καὶ Λιβύων oder καὶ Αἰγυπτίων Reiske. Ueber die Sache Böckh Staatsh. 1 S. 402 Anm.

§ 2. ἢ καὶ oder auch nur. Spr. 69, 32, 19. — ἤδη. zu 6, 34, 8. — ἐπιχειρήσειν. vgl. zu 4, 122, 1. — ἄλλους, Kelten, nach O. Müller Etrusker 1 S. 154. (Gö.) — βαρβάρων verdächtig Bk. Indess ὁμολογουμένως νῦν zu μαχιμωτάτους zu beziehen finde ich eben nicht hart, da das βαρβάρων, nur eine Nebenbestimmung dieses Wortes, mit gesenkter Betonung zu sprechen ist. — μαχιμωτάτους. μαχιμωτῶν eine (schlechte) Hs. u. Pp.

§ 3. αἷς für οἷς Bk. nach Dr. u. Reiske. Vielleicht ist es zu streichen, da sonst nach τριήρεις für τέ wohl δέ, wie nur eine Hs. hat, stehen würde. (Kr. Bruchst.) — καὶ vor τῷ verbindet πολιορκούντες und λαβόντες. — πέριξ. 2, 7, 3: πέριξ τὴν Πελοπόννησον καταπολεμῆν. — πολιορκούντες von einer Blockade, wie Her. 8, 28. — ἐκ γῆς ἐφορμαῖς Angriffe von der Landseite. (Dr.) Spr. 50, 8, 19. Das von Thuk. sonst nicht gebrauchte und überhaupt seltene Wort hat doch schon Homer Od. 22, 130: μία δ' οἷη γίγνεται ἐφορμή. (Bl.) — ἐντειχισάμενοι, περιτειχισάντες ἢ φρούρια ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἐπιτειχισάντες· ὃ καὶ μάλλον. (Sch.) Richtiger wohl das Erstere. Circumvallare Va. u. A. — καταπολεμήσειν, αὐτὴν. vgl. 2, 7, 3. — καὶ τοῦ ξύμπαντος. vgl. zu 6, 18, 5. 39, 2 u. 7, 28, 2. mit dem Artikel 3, 68, 3. — τοῦ Ἑλληνικοῦ. Spr. 43, 4, 17 u. Reg. u. Ἑλληνικός. — ὥστε εὐπρόωτε-

οἶτον, ὥστε εὐπορώτερον γίνεσθαι τι αὐτῶν, αὐτὰ τὰ προσγεγόμενα ἐκείθεν χωρία ἔμελλε διαρκῆ ἄνευ τῆς ἐνθῆνδε προσόδου παρέξιν.“

“Τοιαῦτα μὲν περὶ τοῦ νῦν οἰχομένου στόλου παρὰ τοῦ τὰ ἀκρι-91 βέστατα εἰδότης ὡς διανοήθημιν ἀκηκόατε· καὶ ὅσοι ὑπόλοιποι στρατηγοί, ἦν δόνωνται, ὁμοίως αὐτὰ πράξουσιν. ὡς δέ, εἰ μὴ βοηθήσετε, οὐ περιέσται τάκει, μάθετε ἤδη. Σικελιωταὶ γὰρ ἀπειρότεροι μὲν εἰσιν, ὅμως δ' ἂν ξυστραφέντες ἀθρόοι καὶ νῦν ἔτι περιγένοιντο. Συρακόσιοι δὲ μόνον μάχῃ τε ἤδη πανδημεὶ ἠσσημένοι καὶ ναυσὶν ἅμα καταειργόμενοι ἀδύνατοι ἔσονται τῇ νῦν Ἀθηναίων ἐκεῖ παρασκευῇ ἀντίσχειν. καὶ εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία καὶ εὐθύς καὶ Ἰταλία· καὶ ὃν ἄρτι κίνδυνον ἐκείθεν προεῖπον, οὐκ ἂν διὰ μακροῦ ὑμῖν ἐπιπέσοι. ὥστε μὴ περὶ τῆς Σικελίας τις οἰέσθω μόνον βουλευεῖν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς Πελοποννήσου, εἰ μὴ ποιήσετε τάδε ἐν τάχει, στρατιάν τε ἐπὶ νεῶν πέμψετε τοιαύτην ἐκείσε οἵτινες ἀντιρέται κομισθέντες καὶ ὀπλιτεύσουσιν εὐθύς, καὶ ὁ τῆς στρατιᾶς ἔτι χρησιμώτερον εἶναι νομίζω, ἄνδρα Σπαρτιάτην ἄρχοντα, ὡς ἂν τοὺς τε παρόντας ξυντάξῃ καὶ τοὺς μὴ θέλοντας προσαναγκάσῃ· οὕτω γὰρ οἱ τε ὑπάρχοντες ὑμῖν φίλοι θαρσήσουσι μᾶλλον καὶ οἱ ἐνδοιάζοντες ἀδέεστερον προσίασιν. καὶ τὰ ἐνθάδε χρῆ ἅμα φανερώτερον

ρον γίνεσθαι damit leichter ausgeführt würde. (Va.) vgl. 6, 92, 1. — εὐπόρωσ auch 8, 36, 1. vgl. Pass. Lex. u. εἰπορος g. E. — τι αὐτῶν jeder dieser Pläne. vgl. 6, 92, 1 u. zu 6, 40, 2. — τὰ προσγεγόμενα ἐκείθεν χωρία für τὰ ἐκεῖ προσγεγόμενα χωρία ἐκείθεν. Spr. 50, 8, 14.

C. 91. § 1. τὰ ἀκριβέστατα. Ohne Artikel § 5. vgl. 6, 93, 1. S. jedoch zu 1, 19. — ὅσοι οἱ? Es waren ja doch nur zwei; ὡς οἱ Reiske u. eine Hs. — οὐ περιέσται, οὐ σωθήσεται. (Sch.) — ἀπ. μὲν εἰσίν, ὅμως δέ für καίπερ ἀπ. ὅμως. Kr. zu Xen. An. 6, 3, 30. — ξυστραφέντες. zu 6, 77, 1.

§ 2. ἀντίσχειν für ἀντισχεῖν Kr. zu 1, 7, 2. — ἔχεται wird eingenommen werden Va. Im Präsens liegt das Unausbleibliche. Spr. 53, 1, 8 u. zu 1, 121, 3. — κίνδυνον ἐκείθεν Gefahr die von dorthier droht. (Va.) Spr. 50, 8, 19. — διὰ μακροῦ. zu 6, 15, 3.

§ 3. ὥστε μὴ οἰέσθω. Spr. 65, 3, 1. vgl. 7, 63, 3. — βουλευεῖν. Zus. zu 3, 42, 5. — εἰ μὴ bezieht sich auf den im Vorhergehenden nur enthaltenen Gedanken: der bedroht sein wird. — πέμψετε, epexegetisch zu τάδε ποιήσετε. (Pp.) Spr. 59, 1, 5. — οἵτινες. Spr. 58, 4, 1. vgl. 3, 4, 4 u. Kr. zu Xen. An. 4, 1, 20. — ἀντιρέται. zu 1, 10, 6. — καὶ ὀπλιτεύσουσιν nicht bloss als Ruderer sondern auch als Hopliten dienen können. Spr. 53, 7, 8. — τῆς στρατιᾶς als das Heer dessen Absendung ich eben empfohlen habe. — ὡς ἂν. Spr. 54, 8, 4. Doch erwartete ich in dieser Verbindung ὅς ohne ἂν mit dem Indicativ des Futurs. Spr. 53, 7, 7. vgl. Kr. Stud. 2 S. 185. — τοὺς παρόντας die sich zum Dienste gestellt haben werden. — ξυντάξῃ organisire. (Arn.) — θέλοντας, παρῖναι. (Ps.)

§ 4. ἐνδοιάζοντες. zu 1, 122, 3. — τά. zu 6, 84, 3. — ἐκπολεμεῖν Krieg anfangen, so dass ἐκ steht wie unser aus in ausschlagen für zuerst schlagen. Verschieden wäre da Xen. Hell. 5, 4, 20, wo es verfeinden

ἐκπολεμῆν, ἵνα Συρακόσιοί τε νομίζοντες ὑμᾶς ἐπιμελεῖσθαι μᾶλλον ἀντέχωσι καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς ἑαυτῶν ἦσσαν ἄλλην ἐπικουρίαν πέμπωσιν. *τειχίζειν δὲ χορῆ Δακέλειαν τῆς Ἀττικῆς, ὅπερ Ἀθηναῖοι μάλιστα αἰεὶ φοβοῦνται καὶ μόνου αὐτοῦ νομίζουσι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐ διαπεπειρᾶσθαι. βεβαιοτάτα δ' ἂν τις οὕτω τοὺς πολεμίους βλάβῃ, εἰ ἢ μάλιστα δεδιότας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο, ταῦτα σαφῶς πυνθανόμενος ἐπιφέρει· εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀκριβέστατα ἐκάστοις τὰ σφέτερα αὐτῶν βδεινὰ ἐπισταμένους φοβεῖσθαι. ἢ δ' ἐν τῇ ἐπιτειχίσει αὐτοὶ ὠφελούμενοι τοὺς ἐναντίους κωλύσετε, πολλὰ παρὶς τὰ μέγιστα κεφαλαιώσω. οἷς τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκευάσται, τὰ πολλὰ πρὸς ὑμᾶς τὰ μὲν ληφθέντα τὰ δ' αὐτόματα ἦξει· καὶ τὰς τοῦ Λαυρίου τῶν ἀργυρείων μετᾶλλων προσόδους καὶ ὅσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαστηρίων νῦν ὠφελούνται, εὐθὺς ἀποστερησονται, μάλιστα δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ξυμμάχων προσόδου, ἣσσαν διαφορομένης, οἱ τὰ παρ' ὑμῶν νομισαντες ἤδη κατὰ κράτος πολεμῆσθαι ὀλιγορήσουσιν.*"

92 „Γίγνεσθαι δὲ τι αὐτῶν καὶ ἐν τάχει καὶ προθυμότερον ἐν ὑμῖν ἔστιν ὢ Δακεδαίμονιοι, ἐπεὶ ὡς γε δυνατὰ — καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθαι οἴμαι γνώμης — πάντ' ἑαυτῶν καὶ χείρων οὐδενὶ ἀξιώ δοκεῖν ὑμῶν εἶναι, εἰ τῇ ἔμμαντοῦ μετὰ τῶν πολεμωτάτων φιλόπολις ποτε δοκῶν εἶναι νῦν ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι, οὐδὲ ὑποπτέυσθαι μου ἐξ τῆν φυγα-

heissen soll. vgl. zu 8, 57, 1. Reiske bei Abr. will *πολεμῆν* oder *ἐπιπολεμῆν*. — *ἐπιμελεῖσθαι*, *σφῶν* oder für die Sache. vgl. 7, 39, 2.

§ 5. *Δακέλειαν* 7, 19, 2. — *τῆς Ἀττικῆς*. Spr. 47, 5, 5. — *μόνου* — *διαπεπειρᾶσθαι* dieses Bedrängniss, glauben sie, sei das einzige von den im Kriege vorkommenden was sie nicht erfahren, durchgemacht, hätten. (St.) — *αὐτοῦ*. Spr. 60, 6, 2. — *ἐπιφέρειν δουλείαν* *πυρί* 3, 56, 2, *τιμωρίαν* Plat. Ges. 943, d. (Bl.) — *βεβαιοτάτα*. zu 4, 62, 2.

§ 6. ἢ gehört zu *ὠφελούμενοι*. vgl. § 6. Spr. 51, 9, 2 u. 52, 4, 8. — *ἐπιτειχίσει*. zu 1, 122, 1. — *κωλύσετε, ὠφελείσθαι*. (Ps.) Spr. 55, 4, 11 u. Kr. z. Dion. p. 118. — *οἷς κατεσκευάσται* womit ausgestattet ist. (St.) vgl. 8, 24, 3 u. Kr. zu Xen. An. 1, 9, 19. — *ἦξει*, namentlich Sklaven. vgl. 7, 27, 4. (Ds.) — *ἀπὸ γῆς*. Böckh Staatsh. 1 S. 416. — *δικαστηρίων, πολεμίων αὐτοῖς ἰδρυμένων ἐν τῇ χώρᾳ καὶ σχολῆν οὐ παρεχόντων δικάζεσθαι*. (Sch.) Die Sache ist bedenklich und man könnte *ἐργαστηρίων* vermuthen. vgl. jedoch Böckh eb. 1 S. 461. — *μάλιστα δὲ, ἀποστερησονται* oder *βλαφθήσονται* A. Ps., der denn das Folgende als absoluten Genitiv nimmt. Richtiger nimmt Hertlein einen Wechsel der Construction an. Spr. 47, 13, 10. „vgl. Eur. Tro. 375 f.“ (Bl.) — *διαφορομένης, πεμπομένης, διηλεκτικῶς φερομένης*. (Sch.) Eine sonst nicht nachgewiesene Bedeutung. Arn. erklärt: nach Athen hinüberbringen, wofür Bl. 6, 100, 3 vergleicht. Ueber die Sache Böckh 1 S. 520. — *τά*. zu 3, 6, 2. — *ἦδη* endlich, mit Bezug auf früher Gewünschtes, wie 8, 2, 3. 46, 4. vgl. 5, 80, 1 u. zu 6, 44, 3. — *πολεμῆσθαι*. Spr. 52, 3, 4. — *ὀλιγορήσουσιν, τοῦ φέρειν τοὺς φόρους* aus *προσόδου* oder (mit Ps.) *τῶν Ἀθηναίων*.

C. 92. § 1. *ἐν ὑμῖν*. Spr. 68, 12, 6. — *καὶ οὐχ* — *γνώμης*, nach *θαροῦ* erwartet, steht hier um das *δυνατὰ* zu urgiren. — *τῇ ἔμμαντοῦ*. Spr. 43, 3, 4. — *ἐγκρατῶς, καρτερῶς*. (Sch.) Selten so; *πολεμῆν ἐγκρατῶς* App. 1, 93 u. 96. (Bl.) *ἀντέχεσθαι* Plut. C. Gracch. 11. vgl. oben 1, 76, 1. — *οὐδέ*,

δικὴν προθυμίαν τὸν λόγον. φυγὰς τε γὰρ εἰμι τῆς τῶν ἔξελασάντων
 πονηρίας καὶ οὐ τῆς ὑμετέρας, ἣν πεῖθησθέ μοι, ὠφελίας· καὶ πο-
 λεμιώτεροι οὐχ οἱ τοὺς πολεμίους που βλάψαντες ὑμεῖς ἢ οἱ τοὺς
 φίλους ἀναγκάσαντες πολεμίους γενέσθαι. τὸ τε φιλόπολι οὐκ ἐν ᾧ
 ἀδικοῦμαι ἔχω, ἀλλ' ἐν ᾧ ἀσφαλῶς ἐπολιτεύθην. οὐδ' ἐπὶ πατρίδα
 οὐσαν ἐτι ἡγοῦμαι νῦν ἵεναι, πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν οὐκ οὐσαν ἀνακτᾶ-
 σθαι. καὶ φιλόπολις οὗτος ὀρθῶς, οὐχ ὅς ἂν τὴν ἑαυτοῦ ἀδίκως
 ἀπολέσας μὴ ἐπὶ ἧ, ἀλλ' ὅς ἂν ἐκ παντὸς τρόπου διὰ τὸ ἐπιθυμῆν
 πειραθῆ ἑαυτὴν ἀναλαβεῖν. οὕτως ἐμοὶ γε ἀξιῶ ὑμᾶς καὶ ἐς κίνδυνον
 καὶ ἐς ταλαιπωρίαν πᾶσαν ἀδεῶς χρῆσθαι ᾧ Λακεδαιμόνιοι, γνόντας
 τοῦτον δὴ τὸν ὑφ' ἀπάντων προβαλλόμενον λόγον, ὡς εἰ πολέμιός γε
 ὢν σφόδρα ἐβλαπτον, κἂν φίλος ὢν ἱκανῶς ὠφελίῃν, ὅσῳ τὰ μὲν
 Ἀθηναίων οἶδα τὰ δ' ὑμέτερα ἤκαζον· καὶ αὐτοὺς νῦν νομίσαντας

ἀξιῶ. (A. Ps.) — μου gehört zu λόγον. Spr. 47, 9, 15. — ἐς in Bezug
 auf, als läge eben nur sie zum Grunde. vgl. zu 5, 75, 2. — φυγαδικός
 findet sich erst bei Spätern wieder.

§ 2. φυγὰς τῆς ὑμετέρας ὠφελείας, τοῦτ' ἔστιν οὐ φεύγω τὸ ὠφελεῖν
 ὑμᾶς. (Sch.) Eine ähnliche Dilogie 3, 13, 2. Der Ge. bei φυγὰς auch 8, 6,
 1. Eu. Med. 706: Κρέων μ' ἐλαίνει φυγάδα γῆς Κορινθίας. Plat. Alk. β, 142,
 a: φυγάδες τῆς πόλεως εἰσιν. Ar. Au. 3, 22, 4: φυγὰς τῆς αἰτοῦ ἀρχῆς πλα-
 νώμενος. vgl. Plut. Ant. 69. γῆς φυγαί II. τοῦ πρώτου ψυχροῦ. 20. — τί ent-
 spricht dem καὶ vor πολεμιώτεροι. Denn καὶ οὐ kann einem τί nicht ent-
 sprechen. — οἱ βλάψαντες ὑμεῖς, ungewöhnliche Stellung, durch den Ggs.
 veranlasst. Spr. 50, 8, 2. — ἢ οἱ. Eig. musste für ἢ οἱ folgen ἀλλ' οἱ oder
 καὶ οἱ τοὺς π. βλ., ἐμεῖς, οὐ πολεμιώτεροι ἢ gesagt werden. vgl. 4, 62, 1. (Pp.)
 Der-Gedanke: οὐχ οὕτως ὑμᾶς ἡγοῦμαι πολεμίους ὡς Ἀθηναίους. ὑμεῖς μὲν
 γὰρ εἴ τι ἐβλάψατε, ἐχθροὶ ὄντες ἐλυπήσατε, οἱ δ' Ἀθηναῖοι φίλον ὄντα κατη-
 νάγκασαν ἐχθρὸν γενέσθαι. (Sch.) — τοὺς φίλους für τὸν φίλον, andeutend
 dass sie auch an Andern so gethan. — ἐν ᾧ, νῦν ἦνικα. (Sch.) wo, auch die
 Zeit mit andeutend. vgl. 7, 29, 4. vgl. zu 3, 39, 2. Ueber ἀδικοῦμαι 53, 1,
 3. — ἀλλ' ἐν ᾧ, ἀλλὰ τότε εἶχον ὅτε. Spr. 62, 4, 2. — ἐπολιτεύθην, activ
 wie Lys. 26, 5, Isokr. 5, 5, 7, 15. (Pp.) Aesch. 2, 176, Dem. 18, 207, passiv
 Xen. Mem. 4, 4, 16, Plat. Ges. 693, e.

§ 3. ἐπὶ πατρίδα οὐσαν, ἐπὶ γῆν ἣ πατρίς ἔστιν. — ἀπολέσας
 amissa patria Just. 6, 1, 7. (Bl.) — ἐκ παντὸς τρόπου. zu 6, 34, 2. —
 ἐπιθυμῆν, αὐτῆς. (Va.)

§ 4. οὕτως σο, demnach, wie 1, 76, 2. (Pp.) — ἐμοὶ γε. ἐμοὶ τε
 Bk. gegen die Hsn. Es entspräche καὶ αὐτοῦς § 5. Jenes ist zu erklären:
 mir wenigstens, wenn auch nicht allen Verbannten. — τοῦτον wird wohl
 hier das Folgende bezeichnen (vgl. 6, 55, 1 u. zu 5, 71, 1); denn wo es
 das Bekannte, Berühmte bedeutet pflegt es nachzustehen. Spr. 51, 7, 7.
 Auch wäre dann δὴ wohl nicht statthaft. — προβαλλόμενον ist wohl eig.
 vom Verhalten der Waffen (Kr. zu Xen. An. 1, 2, 17) übertragen. vgl. Spr.
 52, 10, 11. vgl. 1, 73, 2? 5, 16, 4? — ὡς εἰ ἐβλαπτον. Es steht die Er-
 wähnung des vorliegenden Falles statt des allgemeinen Gedankens ὡς ὅστις ἂν
 βλάβῃ — ὠφελίῃ. — σφόδρα. Man könnte σφοδρά vermuthen, wie μεγάλα
 βλάπτειν üblich ist; doch ähnlich μάλιστα βλάπτειν Isokr. 10, 7, Xen. Hell. 1,
 6, 9, μᾶλλον ὠφελεῖν Isokr. 15, 47, μάλιστα ὠφελεῖν Eur. Rhes. 626, πλεόν,
 πλείστον ὠφελεῖν Eur. Andr. 679. 681 u. Tem. 4. — ὅσῳ. Spr. 51, 10, 5 u.
 zu 1, 68, 2. — ἤκαζον mit Bezug auf die Verstecktheit der Lakedämonier:
 nur vermuthete, errieth, und euch dennoch schadete. vgl. 2, 54, 8.

περὶ μεγίστων δὴ τῶν διαφερόντων βουλευέσθαι μὴ ἀποκνεῖν τὴν ἐς τὴν Σικελίαν τε καὶ ἐς τὴν Ἀιτικὴν στρατείαν, ἵνα τὰ τε ἐκεῖ βραχεῖ μορῶν ξυμπαραγενόμενοι μεγάλα σώσῃτε καὶ Ἀθηναίων τὴν τε οὖσαν καὶ τὴν μέλλουσαν δύναμιν καθέλῃτε, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοὶ τε ἀσφαλῶς οἰκῆτε καὶ τῆς ἀπάσης Ἑλλάδος ἐκούσης καὶ οὐ βίᾳ κατ' εὐνοίαν δὲ ἡγήσθε.“

93 Ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διανοοίμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρατεύειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, μέλλοντες δ' ἔτι καὶ περιορῶμενοι, πολλῶ μᾶλλον ἐπερρώσθησαν διδάξαντος ταῦτα ἕκαστον αὐτοῦ καὶ νομίσαντες παρὰ τοῦ σαφέστατου εἰδότες ἀκηχομένοι· ὥστε τῇ ἐπιτιχίσει τῆς Δακελείας προσεῖχον ἤδη τὸν νοῦν καὶ τὸ παρῶν τε καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ πέμπειν τινὰ τιμωρίαν. καὶ Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδου προστάξαντες ἄρχοντα τοῖς Συρακοσίοις ἐκέλευον μετ' ἐκείνων καὶ τῶν Κορινθίων βουλευόμενοι ποιεῖν ὅπῃ ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα καὶ τάχιστα τις ὠφέλεια ἦξει τοῖς ἐκεί. ὁ δὲ δύο μὲν νῆας τοῖς Κορινθίοις ἤδη ἐκέλευεν οἱ πέμπειν ἐς Ἀσίην, τὰς δὲ λοιπὰς παρασκευάζεσθαι ὅσας διανοοῦνται πέμπειν, καὶ ὅταν καιρὸς ᾗ, ἐτοίμας εἶναι πλεῖν. ταῦτα δὲ ξυνθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακεδαίμονος.

4 Ἀρίκειο δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς Σικελίας τριήρης τῶν Ἀθηναίων ἦν ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐπὶ τε χρήματά τε καὶ ἰππέας. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες ἐψηφίσαντο τὴν τε τροφὴν πέμπειν τῇ στρατιᾷ καὶ

§ 5. διαφερόντων fragliche Interessen, wie 1, 70, 1. — μὴ ἀποκνεῖν, ἀξιώ aus § 4. Ueber den Ac. zu 3, 20, 2. — ἵνα — σώσῃτε damit ihr die dortige Macht, mit einem geringen Theile der eurigen zur Hülfe gekommen, (als) eine grosse rettet. Pp. nimmt μεγάλα proleptisch nach Spr. 57, 4, 2. Doch ist das verschieden; gut übersetzt er: gross erhalten. — καθέλῃτε. zu 1, 4, 1. — οἰκῆτε. zu 6, 82, 3. — ἐκούσης — δέ. zu 6, 87, 2 E. — ἡγήσθε für ἡγήσασθε zwei Hsn. u. die Ald. u. Bas.

C. 93. § 1. μέλλοντες zögernd. (St.) — περιορῶμενοι abwartend. (Va.) vgl. 6, 103, 2. 4, 73, 1. 7, 33, 2. — ἐπερρώσθησαν wurden ermuthigt. vgl. 3, 6, 1. 4, 36, 2. 7, 2, 3. 7, 3. 17, 2. 8, 89, 1. 106, 4. (Kr. z. Dion. p. 271.) — διδάξαντος αὐτοῦ καὶ νομίσαντες. Spr. 56, 14, 2 u. zu 1, 65, 1.

§ 2. πέμπειν, διανοοῦντο aus προσεῖχον τὸν νοῦν. (Hk.) Oder der Da. τοῖς ἐν τῇ Σ. hängt von προσεῖχον τὸν νοῦν ab und der Infinitiv ist nach Spr. 61, 6, 8 zu erklären. (Arn.) — τιμωρίαν, βοήθειαν. (Sch.) zu 1, 25, 1. — προστάξαντες. zu 3, 26, 1. — τοῖς Συρακοσίοις für die S. Spr. 47, 20, 2. — μετ' ἐκείνων καὶ τῶν Κ. mit den Gesandten der Syrakosier und Korinthier die zu Sparta anwesend waren. (Hk.) vgl. 6, 88, 8 ff. (Pp.) — ὅπῃ. zu 1, 65, 2. — ἐκ τῶν παρόντων. zu 3, 29, 2. — μάλιστα. κάλλιστα eine gute Hs.

§ 3. πέμπειν könnte fehlen; doch vgl. Kr. z. Dion. p. 33. — ἀνεχώρουν, die Gesandten der Korinthier und Syrakosier. (Hk.) ἀπεχώρουν Pp.

§ 4. ἡ, die 6, 74, 2 abgeschickte. (Pp.) — τὴν τε τροφὴν die Verpflegungsgelder. (Ds.) So immer bei Thuk., σιτηρίσιον findet sich erst

τοὺς ἰπ
τῶ πολ
"Α
τῇ Σικ
γάρων
πρότε
ἀποβά
Συρακο
τες ἐπ
οἶτον
λοῖς κ
ἐπὶ τὰ
μενοι π
καὶ προ
τῶν τε
καταλα
καὶ δικ
σθησμο
κοσια.
Το
μέχρι
Ἀργείο
τῶν Λ
πέντε κ
ὑστερον
θροάντ
Κ
πέας ἡ
Xen. An
zurück
C.
- οὐς.
§ 2
vgl. 6,
vgl. 6,
§ 1
vgl. 6,
lichen.
zu Xen.
C.
son. Sp
169. —
nicht
einige H
C.

τοὺς ἰππέας. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα καὶ ἑβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὄν Θουκυδίδης Ξυγγραψεν.

Ἄμα δὲ τῷ ἦρι εὐθύς ἀρχομένου τοῦ ἐπιγυμνομένου θέρους οἱ ἐνθά τῇ Σικελίᾳ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς Κατάνης παρέπλευσαν ἐπὶ Μεγάρων τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ, οὓς ἐπὶ Γέλωνος τοῦ τυράννου, ὡσπερ καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀναστήσαντες Συρακοῖοι αὐτοὶ ἔχουσι τὴν γῆν. ἀποβάντες δὲ ἐδήλωσαν τοὺς τε ἀγροὺς καὶ ἐλθόντες ἐπὶ ἔρουμά τι τῶνα Συρακοσίων καὶ οὐχ ἐλόντες αὐθις καὶ πέζῃ καὶ ναυσὶ παρακομισθέντες ἐπὶ τὸν Τηρίαν ποταμὸν τό τε πεδίον ἀναβάντες ἐδήρουν καὶ τὸν σίτον ἐνεπίμπρασαν, καὶ τῶν Συρακοσίων περιτχόντες τισὶν οὐ πολλοῖς καὶ ἀποκτείναντες τε τινὰς καὶ τροπαῖον στήσαντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ ἀποπλεύσαντες ἐς Κατάνην, ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι πάσῃ τῇ στρατιᾷ ἐχώρουν ἐπὶ Κεντόριπα, Σικελῶν πόλισμα, καὶ προσαγαγόμενοι ὁμολογία ἀπήεσαν, πιμπράντες ἅμα τὸν σίτον τῶν τε Ἰηησαίων καὶ τῶν Ὑβλαίων. καὶ ἀφικόμενοι ἐς Κατάνην καταλαμβάνουσι τοὺς τε ἰππέας ἤκοντας ἐκ τῶν Ἀθηναίων πενήκοντα καὶ διακοσίους ἄνευ τῶν ἵππων μετὰ σκευῆς, ὡς αὐτόθεν ἵππων πορισθησομένων καὶ ἵπποτοξότας τριάκοντα καὶ τύλαντα ἀργυρίου τριακόσια.

Τοῦ δ' αὐτοῦ ἦρος καὶ ἐπ' Ἄγορος στρατεύσαντες Λακεδαιμόνιοι⁹⁵ μέχρι μὲν Κλεωνῶν ἦλθον, σεισμοῦ δὲ γενομένου ἀπεχώρησαν. καὶ Ἀρχεῖοι μετὰ ταῦτα ἐσβαλόντες ἐς τὴν Θυρεᾶτιν, ὄμορον οὖσαν, λείαν τῶν Λακεδαιμονίων πολλὴν ἔλαβον, ἣ ἐπράθη τάλαντων οὐκ ἔλασσον πέντε καὶ εἴκοσιν. καὶ ὁ Θεσπιῶν δῆμος ἐν τῷ αὐτῷ θέρει, οὐ πολὺ ὕστερον, ἐπιθέμενος τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν οὐ κατέσχευεν, ἀλλὰ βοηθησάντων Θηβαίων οἱ μὲν Ξυελήφθησαν οἱ δ' ἐξέπεσον Ἀθηναῖζε.

Καὶ οἱ Συρακοῖοι τοῦ αὐτοῦ θέρους, ὡς ἐπύθοντο τοὺς τε ἰππέας ἤκοντας τοῖς Ἀθηναίοις καὶ μέλλοντας ἤδη ἐπὶ σφῶς ἵεναι, νο-

Xen. An. 5, 10, 4, *στιαρχία* erst bei Aristoteles. Der Artikel weist auf 6, 74, 2 zurück.

C. 94. § 1. τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ könnte Glossem sein. (Kr. Bruchst.) — οὓς. zu 6, 80, 1. — πρότερον 6, 4, 2. vgl. 49, 3. (Hk.)

§ 2. τοὺς τε für τε τοὺς Ba. In einigen Hsn. fehlt τε. — ἔρουμά τι. vgl. 6, 75, 1. (Arn.) — αὐθις. zu 6, 90, 1. — Τηρίαν für Τηρεῖαν Hk. vgl. 6, 50, 3. — τό. τὸ τοῦ Τηρίου. (Pp.) zu 3, 98, 2.

§ 3. τισὶν οὐ πολλοῖς, wie 7, 1, 4 u. 8, 70, 2. (Pp.) Spr. 51, 16, 4. vgl. 6, 51, 2. — τοὺς ἰππέας. vgl. 6, 93, 4. (Pp.) — τῶν den erforderlichen. vgl. Xen. An. 7, 2, 8 u. Her. 4, 133, 2. — σκευῆς Reitzzeug. Kr. zu Xen. An. 3, 3, 19. — τριακόσια. Böckh Staatsh. 2 S. 47.

C. 95. σεισμοῦ. zu 3, 89, 1. — λείαν. Kr. De auth. p. 29. — ἔλασσον. Spr. 49, 2, 3. — τὰς ἀρχὰς die (höhern) Staatsämter. Kr. z. Dion. 269. — οὐ κατέσχευεν bemächtigte sich derselben nicht oder erlangte nicht was es wollte. (St.) vgl. 7, 66, 2. (Arn.) — Θηβαίων für Ἀθηναίων einige Hsn. vgl. 4, 133, 1. — ἐξέπεσον, ἐξεληθόντες ἔφυγον. (Sch.)

C. 96. § 1. μέλλοντας, τοὺς Ἀθηναίους. (Hk.) — ἐπύθους gleich, in-

μισαντες, εὐν μὴ τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, χωρίου ἀποκρήμνου τε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένου, οὐκ ἂν ῥαδίως σφᾶς, οὐδ' εἰ κρατοῖντο μάχῃ, ἀποτειχισθῆναι, δικνοῦντο τὰς προσβάσεις αὐτῶν φυλάσσειν, ὅπως μὴ κατὰ ταῦτα λάθωσι σφᾶς ἀναβάντες οἱ πολέμοι· οὐ γὰρ ἂν ἄλλη γε αὐτοὺς δυνηθῆναι. ἐξήρτηται γὰρ τὸ ἄλλο χωρίον καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινές τ' ἐστὶ καὶ ἐπιφανές πᾶν εἶσω· καὶ ὠνόμασται ὑπὸ τῶν Συρακοσίων διὰ τὸ ἐπιπολλῆς τοῦ ἄλλου εἶναι Ἐπιπολαί. καὶ οἱ μὲν ἐξελθόντες πανδημίᾳ ἐς τὸν λειωῖνα παρὰ τὸν Ἀναπον ποταμὸν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ — ἐτύγχανον γὰρ αὐτοῖς καὶ οἱ περὶ τὸν Ἐρμοκράτην στρατηγοὶ ἄρτι παρλιηφότες τὴν ἀρχήν — ἐξέτασιν τε ὄπλων ἐποιοῦντο καὶ ἐξακοσίους λογάδας τῶν ὀπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον, ὧν ἤρχε Διόμιλος, φρυγᾶς ἐξ Ἀνδρου, ὅπως τῶν τε Ἐπιπολῶν εἴησαν φυλάκες καὶ ἦν ἐς ἄλλο τι δέη, 97ταχύ ξυνεσιῶτες παραγίγνονται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταύτης τῆς νυκτὸς τῇ ἐπιγυμνομένη ἡμέρᾳ ἐξητάζοντο, καὶ ἔλαθον αὐτοὺς παντὶ ἤδη τῷ στρατεύματι ἐκ τῆς Κατάνης σχόντες κατὰ τὸν Λέοντα καλούμενον, ὃς ἀπέχει τῶν Ἐπιπολῶν ἐξ ἧ' ἐπὶ σταδίου, καὶ τοὺς πεζοὺς ἀποσιβᾶσαντες, ταῖς τε ναυσὶν ἐς τὴν Θάϊνον καθορμωσάμενοι· ἐστὶ δὲ χερ-

dem der Betrachter als aus der Stadt kommend gedacht wird. vgl. 4, 118, 4. 7, 23, 3. 8, 90, 4 u. Ar. Frö. 136: ἄλλ' ὁ πλοῦς πολὺς. εὐθὺς γὰρ ἐπὶ λίμνῃ μεγάλην ἦξαι πᾶν ἄβυσσον. — σφᾶς, τοὺς Συρακοσίους. (Sch.) Auch hier hätte Bk. σφεῖς vermuthen können. (Pp.) zu 3, 111, 2. — προσβάσεις, ἐφόδους. (Sch.) vgl. 7, 45, 1. — αὐτῶν, τῶν Ἐπιπολῶν. (Ps.) — ταῦτα für ταύτας die besten Hsn vgl. 2, 69.

§ 2. δυνηθῆναι, ἐνόμιζον aus διανοοῦντο. vgl. 4, 3, 2. (Ps.) Spr. 65, 11, 7. Ueber die Ergänzung des ἀναβῆναι. Spr. 55, 4, 11. — ἐξήρτηται, ἐψηλόν ἔσται καὶ κορυμῶδες. (Sch.) Die Erklärung passt nur auf ἐξήρται. (Kr. Bruchst.) Der Sinn aber wird sein: die übrige Gegend schliesst sich an die steilen Anhöhen von Epipolä an, so dass sie von ihnen beherrscht wird. Bl. vergleicht Plut. Ant. 46: τὰ μεγάλα πεδία τῶν λόγων τοῦτων ἐξήρτηται, was doch hier, wie Sulla 20, einen Ge. bei sich hat. — ἐπικλινές abgedacht. (Va.) — εἶσω nach innen zu. (Va.) ἔσωθεν 5, 10, 2, mit geändertem Standpuncte. (Pp.) — ἐπιπολλῆς ἐπάνω Möris, oberhalb, ist bei den ältern Schriftstellern Adverbium. Lob. z. Phryn. p. 126 s.

§ 3. παρὰ τὸν. τὸν παρὰ τὸν Kr. Bruchst. Die Präposition mit ἐπιποῶντο zu verbinden würde wegen der Parenthese hart sein; auch bedarf der vorhergehende Artikel einer Bestimmung. — τὸν Ἀναπον π., ἀπέχοντα τῆς πόλεως δέκα σταδίου Plut. Dion. 27. — οἱ περὶ τὸν 6, 73. — ἐξέτασιν ὀπλων. zu 4, 74, 3. — ἐξακοσίους für ἐπτακοσίους Va. u. A. Ps. vgl. 6, 97, 3. 7, 43, 4. — τῶν τε Ἐ. — καὶ ἦν ἐς ἅ. τι. Spr. 59, 2, 4. vgl. 4, 69, 3. 128, 3. 6, 32, 2. — ταχύ gehört zu παραγίγνονται. (Sch.) — ξυνεσιῶτες, διὰ τὸ ξυνεσιῶναι. (Sch.) über den Ausdruck Kr. zu Xen. An. 7, 6, 26. — παραγίγνονται neben εἴησαν. Spr 54, 8, 3 u. zu 3, 22, 5.

C. 97. § 1. τῇ, ἢ τῇ Pp., οἱ Συρακοῖοι zu ἐξητάζοντο ergänzend. Dies billigend will von Velsen p. 22 ss. nach ἐξητάζοντο noch ἀνήγοντο einschleichen. Ich glaube τῇ — καὶ aus einem Glossem entstanden. Dobree wollte ἀνήγοντο für ἐξητάζοντο. — ταῖς τε. ταῖς δὲ Kr. Bruchst. vgl. jedoch 4, 23, 1. 7, 1, 5. 41, 2. (Pp.)

σόνησος
πόλεως
στρατῶν
ἡούχα
φθάνει
νοὺς ἐκ
οἱ τε ἅ
κόσιοι
οὐκ ἔλα
τρόπω α
πολαῖς
τῶν ἄλλ
στήσαντ
πρὸς τῇ
αὐτοῖς,
ἐπ' ἀκρ
εἴη αὐτ
καὶ τοῖς

Ko
κόσιοι κ
θηναῖοι
παρ' Ἐ
παντες
σαντες ἔ
ναῖοι, ἴν
πληξῆν τ

§ 3.
Das ἐν h
6, 2, 6.

§ 3.
men. —
halten z
geht auf
τρόπω, in
§ 4.
7, 23, 1.
— ὄρωρ.
Güter, Ge
hiemlich se
C. 98.
Rs. hinzuge
§ 2.
Ds. vermut
mauer, h
Artikel ist

σόνησος μὲν ἐν στενῷ προὔχουσα ἐς τὸ πέλαγος, τῆς δὲ Συρακοσίων πόλεως οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλὴν ἀπέχει. καὶ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ Θάψῳ διασταυρωσάμενος τὸν ἰσθμὸν ἠσύχαζεν· ὁ δὲ περὶ ἐχώρει εὐθὺς δρόμῳ πρὸς τὰς Ἐπιπολάς καὶ φθάσει ἀναβάς κατὰ τὸν Εὐρύηλον πρὶν τοὺς Συρακοσίους αἰσθημένους ἐκ τοῦ λειμῶνος καὶ τῆς ἐξετάσεως παραγενέσθαι. ἐβοήθουν δὲ οἱ τε ἄλλοι, ὡς ἕκαστος τάχους εἶχεν, καὶ οἱ περὶ τὸν Διόμιλον ἑξακόσιοι· στάδιοι δὲ πρὶν προσμῖξαι ἐκ τοῦ λειμῶνος ἐγίνοντο αὐτοῖς οὐκ ἔλασσαν ἢ πέντε καὶ εἴκοσι. προσπεσόντες οὖν αὐτοῖς τοιοῦτω τρόπῳ ἀτακτότερον καὶ μάχῃ κηθέντες οἱ Συρακοῖοι ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν· καὶ ὁ τε Διόμιλος ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων ὡς τριακόσιοι. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖόν τε στήσαντες καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀποδόντες τοῖς Συρακοσίοις, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὑστεραία ἐπικαταβάντες, ὡς οὐκ ἐπεξήσαν αὐτοῖς, ἐπαναχωρήσαντες φρούριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ ὑποδόμησαν, ἐπ' ἄκροις τοῖς κρημνοῖς τῶν Ἐπιπολῶν, ὁρῶν πρὸς τὰ Μέγαρα, ὅπως εἶη αὐτοῖς, ὅποτε προΐειν ἢ μαχοῦμενοι ἢ τειχιούντες, τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς χρήμασι ἀποθήκη.

Καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον αὐτοῖς ἦλθον ἐκ τε Ἐγέστης ἱππῆς τρια-98
κόσιοι καὶ Σικελῶν καὶ Ναξίων καὶ ἄλλων τινῶν ὡς ἑκατόν· καὶ Ἀθηναίων ὑπῆρχον πενήκοντα καὶ διακόσιοι, οἷς ἵππους τοὺς μὲν παρ' Ἐγεσταίων καὶ Καταναίων ἔλαβον τοὺς δ' ἐπρίαντο, καὶ ξύμπαντες πενήκοντα καὶ ἑξακόσιοι ἱππῆς ξυελέγησαν. καὶ καταστῆσαντες ἐν τῷ Λαβδάλῳ φυλακὴν ἐχώρουν πρὸς τὴν Συκὴν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα περὶ καθεζόμενοι ἐτείχισαν τὸν κύκλον διὰ τάχους. καὶ ἐκπλήξιν τοῖς Συρακοσίοις παρέσχον τῷ τάχει τῆς οἰκοδομίας· καὶ ἐ-

§ 2. ἐν στενῷ ἰσθμῷ eben so 4, 113, 2. (Pp.) vgl. 4, 120, 3. (Hk.) Das ἐν heisst hier wohl: an. — προὔχουσα, wie 7, 4, 4. — πλοῦν. zu 6, 2, 6.

§ 3. τάχους. Spr. 47, 10, 5. — προσμῖξαι erkläre ich: herankommen. — ἐκ τοῦ λ. verbinde ich mit ἐγίνοντο. — ἐγίνοντο αὐτοῖς sie hatten zurückzulegen. (Hl.) vgl. 6, 99, 1. 101, 1. — αὐτοῖς, das zweite, geht auf die Athener, die schon bei προσμῖξαι vorschwebten. — τοιοῦτω τρόπῳ, in Eile und Verwirrung.

§ 4. ὑποσπόνδους. zu 1, 63, 3. — ἐπικαταβάντες. zu 4, 11, 1. vgl. 7, 23, 1. — ἄκροις ob: den äussersten oder höchsten, ist ungewiss. — ὁρῶν. zu 6, 75, 1. — προΐειν für προσίειν Fr. Ps. — χρήμασιν Güter, Gelder und Waaren. zu 3, 74, 2. — ἀποθήκην Niederlage, ein ziemlich seltenes, bei Attikern sonst wohl nicht vorkommendes Wort.

C. 98. § 1. ξύμπαντες. zu 1, 107, 4. — ἱππῆς ist nach Va. u. einer Hs. hinzugefügt.

§ 2. ἵνα περ. zu 4, 48, 5. — ἐτείχισαν vom Anfangen? Spr. 53, 5, 1. Ds. vermuthet ἐτείχιζον. — τὸν κύκλον die kreisförmige Belagerungsmauer, hier um Syke. (Didot.) vgl. 6, 99, 1. 3. 101, 1. 102, 1. 2. 3. Der Artikel ist hier deiktisch: die welche eben aufgeführt wurde. Arn.

3πέξελθόντες μάχην διενουῶντο ποιῆσθαι καὶ μὴ περιορᾶν. καὶ ἤδη ἀντιπαρτασσομένων ἀλλήλοις οἱ τῶν Συρακοσίων στρατηγοὶ ὡς ἐώρων σφίσι τὸ στρατεύμα διεσπασμένον τε καὶ οὐ φράδιως ξυντασσομένον, ἀνήγαγον πάλιν ἐς τὴν πόλιν πλὴν μέρους τινὸς τῶν ἰππέων· οὗτοι δὲ ὑπομένοντες ἐκώλων τοὺς Ἀθηναίους λιθοφορεῖν τε καὶ ἀποσιδνασθαι μακροτέραν. καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία τῶν ὀπλιτῶν καὶ οἱ ἰππῆς μετ' αὐτῶν πάντες ἐτρέφαντο τοὺς τῶν Συρακοσίων ἰππέας προσβαλόντες, καὶ ἀπέκτεινάν τε τινὰς καὶ τροπαῖον τῆς ἰππομαχίας ἔστησαν.

- 99 Καὶ τῇ ὑστέρᾳ οἱ μὲν ἐτειχίζον τῶν Ἀθηναίων τὸ πρὸς βορέαν τοῦ κύκλου τεῖχος, οἱ δὲ λιθους καὶ ξύλα ξυμφοροῦντες παρέβαλλον ἐπὶ τὸν Τρωγίλον καλούμενον, αἰεὶ ἤπερ βραχύτερον ἐγίγνετο αὐτοῖς ἐκ τοῦ μεγάλου λυμένος ἐπὶ τὴν ἐτέραν θάλασσαν τὸ ἀποτείχισμα. οἱ δὲ Συρακοσίοι οὐχ ἤμισα Ἑρμοκράτους τῶν στρατηγῶν ἐσηγησαμένον μάχαις μὲν πανδημεὶ πρὸς Ἀθηναίους οὐκέτι ἐβούλοντο διακινδυνεύειν, ὑποτείχιζεν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ἢ ἐκείνοι ἐμελλον ἀἄξεν τὸ τεῖχος, καὶ εἰ φθάσειαν, ἀποκλήσεις γίγνεσθαι, καὶ ἅμα καὶ

denkt an ein kreisförmiges Werk vielleicht in der Mitte der Circumvallation. — μὴ περιορᾶν, τὴν οἰκοδομίαν.

§ 3. ἀντιπαρτασσομένων gehört zu ἐώρων, nicht zu ἤγαγον. — φράδιως, wie 7, 3, 2.

§ 4. λιθοφορεῖν scheint sonst nicht vorzukommen. — ἀποσιδνασθαι, bei Thuk. so nur hier; σκεδάνυσθαι 2, 102, 3. vgl. Spr. 40 u. σκεδάννυμι. — μακροτέραν. Spr. 43, 3, 8. Für den seltenen Comparativ vergleiche Pp. Aristid. 1 p. 273: μακροτέραν ἀπογίγνεσθαι. Der Superlativ Xen. An. 7, 8, 20. — φυλὴ μία, ἐν τάγμα ἀπὸ φυλῆς μίας. (Sch.) Nach den bürgerlichen Stämmen wurden auch die Soldaten abgetheilt. vgl. Her. 6, 111, 1. Plut. Arist. 5. (Sigon. De rep. Ath. 5.) — τῆς ἰππομαχίας. Spr. 47, 7, 3. vgl. zu 2, 82.

C. 99. § 1. τοῦ κύκλου könnte von τὸ πρὸς βορέαν abhängen: die nördlich von der Circumvallation gelegene Mauer (zu 2, 96, 4); allein es kann auch partitiv stehen: von der Circumvallation die gegen Norden gelegene Mauer, was die Stellung nicht hindert. vgl. Ullrich Beitr. z. Krit. S. 23 f. — ξύλα, zu Thürmen? (Bl.) zu einem Pfahlwerk (vallum) vor der Mauer? (Pp.) — παρέβαλλον warfen neben einander, in einer Reihe. (Hl.) vgl. 7, 2, 5. 5, 1. Zw. 2, 77, 2. So παρώρυσσον 6, 101, 1. Mehrere und gute Hsn. παρέβαλον, erklärlich wie ἐτειχίσαν 6, 98, 2. — ἐπὶ τὸν Τρωγίλον bezieht sich auch auf ἐτειχίζον. (Arn.) — καλούμενον αἰεὶ, ἤπερ interpungiren Bk. u. Pp. — ἐγίγνετο, ἐμελλεν ἔσεσθαι. (Sch.) zu 6, 97, 3. — ἀποτείχισμα. zu 1, 64, 1. 3, 94, 2. vgl. Ullrich Beitr. z. Krit. 3 S. 23.

§ 2. Ἑρμοκράτους τῶν στρατηγῶν da von den Strategen Hermokrates. Spr. 47, 9, 1. — ὑποτείχιζεν. οἱ Συρακοσίοι ὄρθιον τεῖχος διὰ μέσον τοῦ ἰσθμῶδους ὑποτείχιζον, κώλυμα ἐσόμενον τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ δύρασθαι διατειχίσαι. (Sch.) ἐγκάρσιον τεῖχος § 4.

§ 3. καὶ εἰ. γὰν εἰ Dobree. — φθάσειαν, ὑποτείχισαντες. (A. Ps.) Arn. ergänzt ἐδόκουν. Pp. denkt: τὸ τεῖχος ἀγαγόντες οἱ Ἀθηναῖοι und zu ἀποκλήσεις: σφῶν, τῶν Συρακοσίων. — ἀποκλήσεις noch 4, 85, 2 u. bei Spätern. — γίγνεσθαι erg. ἄμεινον ἐδόκει εἶναι dass gemacht würden.

ἐν τούτῳ
φθάνειν
δὲ ἂν π
χίζον
τοῦ κύκ
κόπτοντ
τῶν Ἀθ
λιμένα,
κατὰ γῆ
Ἐπι
ρώθη κ
οὐκ ἤλθ
μάχωντ
Συρακό
χώρησα
τὴν πόλ
τηρήσαι
βρία κ
σταυρο
δας κα

— ἐπι
in dieser
Nicht vor
πίνας, αἰ
ἐδόκει αἰ
φθάνειν
μίζον aus
Pallisa
die Feind
— ἀν. R
§ 4.
Localität
schreibt
ταῖς Συρα
C. 10
100, 3.
62, 2, 4.
6, 3. vgl.
ρακόσιον
Rudera de
von of ab
τηρήσαν
— τοὺς
nommen
vor dem
oxytonirt.
(Ds?) zu
III.

ἐν τούτῳ εἰ ἐπιβοηθοῖεν, μέρος ἀντιπέμπειν αὐτοῖς τῆς στρατίας καὶ φθάνειν ἂν τοῖς σταυροῖς προκαταλαμβάνοντες τὰς ἐφόδους, ἐκείνους δὲ ἂν πανομένους τοῦ ἔργου πάντας ἂν πρὸς σφᾶς τρέπεσθαι. ἐτεί-
 χιζον οὖν ἐξεληθόντες ἀπὸ τῆς σφετέρως πόλεως ἀρξάμενοι, κάτωθεν τοῦ κύκλου τῶν Ἀθηναίων ἐγκύρσιον τείχος ἄγοντες, τὰς τε ἐλάας ἐκκόπτοντες τοῦ τεμένους καὶ πύργους ξυλίλους καθιστάντες. αἱ δὲ νῆες τῶν Ἀθηναίων οὐπω ἐκ τῆς Θάψου περιπεπλεύκεσαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, ἀλλ' ἔτι οἱ Συρακοῖοι ἐκράτουν τῶν περὶ τὴν θάλασσαν, κατὰ γῆν δ' ἐκ τῆς Θάψου οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἐπιτήδεια ἐπήγοντο.

Ἐπειδὴ δὲ τοῖς Συρακοῖοις ἀρκούντως ἐδόκει ἔχειν ὅσα τε ἔσταν-100
 ρώθη καὶ ὄκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὺς οὐκ ἤλθον καλύσοντες, φοβούμενοι μὴ σφίσι δίχα γιγνομένοις ἔαον μάχωνται, καὶ ἅμα τὴν καθ' αὐτοὺς περιτείχισιν ἐπειγόμενοι, οἱ μὲν Συρακοῖοι φυλὴν μίαν καταλιπόντες φύλακα τοῦ οἰκοδομήματος ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς τε ὄχετοὺς αὐτῶν, οὓς ἐς τὴν πόλιν ὑπονομηδὸν ποτοῦ ὕδατος ἡγμένοι ἦσαν, διέφθειραν, καὶ τηρήσαντες τοὺς τε ἄλλους Συρακοῖους κατὰ σκηναῖς ὄντας ἐν μεσημβρίᾳ καὶ τινες καὶ ἐς τὴν πόλιν ἀποκεχωρηκότας καὶ τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι ἀμελῶς φυλάσσοντας, τριακοσίους μὲν σφῶν αὐτῶν λογάδας καὶ τῶν ψιλῶν τινες ἐκλεκτοὺς ὀπλισμένους προὔταξαν θεῖν δρό-

— ἐπιβοηθοῖεν, οἱ Ἀθηναῖοι. — ἀντιπέμπειν entgegenschicken, in dieser Bedeutung nicht üblich. Auch giebt es kein ἀντιέναι, ἀντιέρχεται. Nicht vor kommt freilich ἀντιπέμπειν, wohl aber die analogen Wörter ἀντιπίναι, ἀντιπέχεσθαι. — αὐτοὺς. αὐτοῖς Bk., αὐτοῖ Arn., jetzt zweifelnd. Aber ἐδόκει αὐτοὺς ἀντιπέμπειν ist vielleicht richtig. Kr. zu Xen. An. 1, 10, 17. — φθάνειν ἂν. φθάνειν αὐτοῖ eine gute Hs. Abhängig von ἐδίκουν oder ἐνόμιζον aus ἐδόκει. Spr. 65, 11, 7 u. zu 4, 3, 3. — τοῖς σταυροῖς mit ihren Pallisaden. — τὰς ἐφόδους, τὰ βάσιμα. (Sch.) die Stellen an denen die Feinde sie leicht angreifen könnten. (Arn.) vgl. zu 1, 6, 1. — ἂν — ἂν. Reg. u. ἂν F.

§ 4. κάτωθεν τοῦ unterhalb der. Spr. 66, 3, 4. vgl. 3, 63, 2. Die Localität ist sehr zweifelhaft. — τοῦ τεμένους, des Apollon Temenites. Gross schreibt es Gd. vgl. Steph. Byz.: Τέμενος τῆς Σικελίας ὑπὸ τὰς Ἐππολὰς πρὸς ταῖς Συρακοῦσαις. Dagegen spricht hier der Artikel.

C. 100. § 1. τοῦ ὑποτειχίσματος, des 6, 99, 2 erwähnten. vgl. 6, 100, 3. — ὅσα τε als ob folgen sollte καὶ ὅσα ὄκοδομήθη. — δίχα. Spr. 62, 2, 4. vgl. zu 1, 64, 1. — τὴν περιτείχισιν ἐπειγόμενοι. Spr. 46, 6, 3. vgl. zu 3, 2, 2. — οἱ μὲν fängt den Nachsatz an. (Va. u. Ps.) — Συρακοῖοι las Va. nicht. — ὑπονομηδόν, διὰ ὑπονόμων καὶ σωλήνων. (Sch.) Rudera der Wasserleitung sind noch vorhanden. — ποτοῦ ὕδατος hängt von οἱ ab, in sofern dies die ὄχετοὺς vertritt. Spr. 47, 9, 5. vgl. eb. 8, 4. — τηρήσαντες — ὄντας. vgl. 1, 134, 2. 2, 83, 2. 8, 108, 3 u. Spr. 56, 7, 2. — τοὺς ἄλλους Σ. von der zurückgelassenen φυλὴ die übrigen ausgenommen τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι. (Arn.) — σταύρωμα Verpallisadirung vor dem ὑποτειχίσμα; σταυροὶ 6, 99, 3. (Arn.) — ἐκλεκτός erscheint überall oxytonirt. (Lob. Parall. p. 495.) — ὀπλισμένους schwer bewaffnet. (Ds?) zu 4, 9, 1. — θεῖν δρόμῳ. zu 3, 111, 1. Ueber den Infinitiv Spr.

2μω ἔξαπναίως πρὸς τὸ ὑποτείχισμα, ἢ δ' ἄλλη στρατιὰ δίχα, ἢ μὲν μετὰ τοῦ ἑτέρου στρατηγοῦ πρὸς τὴν πόλιν, εἰ ἐπιβοηθοῖεν, ἐχώρουν, ἢ δὲ μετὰ τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸ σταύρωμα τὸ παρὰ τὴν πυλίδα. καὶ προσβαλόντες οἱ τριακόσιοι αἰροῦσι τὸ σταύρωμα· καὶ οἱ φύλακες αὐτὸ ἐκλιπόντες κατέφυγον εἰς τὸ προτείχισμα τὸ περὶ τὸν Τεμενίτην. καὶ αὐτοῖς ξυνεσέπεισον οἱ διώκοντες καὶ ἐντὸς γενόμενοι βία ἐξεκρούσθησαν πάλιν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, καὶ τῶν Ἀργείων τινὲς αὐτόθι καὶ τῶν Ἀθηναίων οὐ πολλοὶ διεφθάρησαν. καὶ ἐπαναχωρήσασα ἡ πᾶσα στρατιὰ τὴν τε ὑποτείχισιν καθείλον καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν καὶ διεφθάρησαν τοὺς σταυροὺς πυρ' ἑαυτοῦς καὶ τροπαῖον ἔστησαν.

101 Τῇ δ' ὕστεραιᾷ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἐτείχιζον οἱ Ἀθηναῖοι τὸν κρημνὸν τὸν ὑπὲρ τοῦ ἔλους, ὃς τῶν Ἐπιπολῶν ταύτῃ πρὸς τὸν μέγαν λιμένα ὄρᾳ καὶ ἤπερ αὐτοῖς βραχύτατον ἐγίγνετο καταβάσι διὰ τοῦ ὀμαλοῦ καὶ τοῦ ἔλους εἰς τὸν λιμένα τὸ περιτείχισμα. καὶ οἱ Συρακοῖσιοι ἐν τούτῳ ἐξεληθόντες καὶ αὐτοὶ ἀπεσταύρουν αὐθις ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως διὰ μέσον τοῦ ἔλους· καὶ τάφρον ἅμα παρώρουσον, ὅπως μὴ οἶόν τε ἢ τοῖς Ἀθηναίοις μέχρι τῆς θαλάσσης ἀποτείχισαι.

201 δ' ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν αὐτοῖς ἐξείρογαστο, ἐπιχειροῦσιν αὐθις τῷ τῶν Συρακοσίων σταυρώματι καὶ τάφρῳ, τὰς μὲν καὺς κελεύσαντες περιπλεῦσαι ἐκ τῆς Θάψου εἰς τὸν μέγαν λιμένα τὸν τῶν Συρακοσίων, αὐτοὶ δὲ περὶ ὄρθρον καταβάντες ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν εἰς τὸ ὀμαλὸν καὶ διὰ τοῦ ἔλους, ἢ πηλωδες ἦν καὶ στεριφώτατον, θύρας καὶ ξύλα πλατέα ἐπιθέντες καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδίσαντες, αἰροῦσιν ἅμα ἔω τὸ τε σταύρωμα πλὴν ὀλίγου καὶ τὴν τάφρον, καὶ ὕστερον

55, 3, 20. vgl. Xen. An. 6, 3, 11: (τάξιν) τὴν μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἐπέτρεψεν ἐφέπεσθαι, τὴν δ' ἐπὶ τῷ μίσῳ ἐχώρισεν ἐπισθαι.

§ 2. ἐπιβοηθοῖεν, οἱ ἐκ τῆς πόλεως. — τὴν die den der Localität Kundigen bekannte. zu 3, 98, 2. — τὸ προτείχισμα. vgl. 6, 75, 1.

§ 3. ἐντὸς γίνεσθαι auch Xen. An. 1, 10, 3. — τῶν Ἀ. τινὲς, die zugleich mit den 300 eingedrungen sein möchten. (Eng.) — τὴν ὑποτείχισιν das οἰκοδόμημα § 4 oder ἐγκύριον τείχος 6, 99, 4. (Didot.)

C. 101. § 1. ἀπὸ τοῦ κύκλου heisst wohl: von dem schon fertigen Theile der Belagerungsmauer aus. (Arn.) Wenn hier nicht ursprünglich ein Eigennamen stand. Anders Ullrich Beitr. z. Krit. 3 S. 23. — τῶν Ἐπιπολῶν hängt von ταύτῃ ab. — ὄρᾳ. zu 6, 75, 1. — καὶ ist Ba. anstössig. — ἤπερ — ἐγίγνετο. zu 6, 97, 3. Ueber das Relativ Spr. 60, 6, 4. — τοῦ ἔλους, τῆς Ἀνσιμελίας λιμνης καλουμένης 7, 53, 2. (Leake.) — αὐθις, nachdem es niedergedrungen war 6, 100, 3. (Ds.) — παρώρουσον. zu 6, 99, 4.

§ 2. τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν das an dem Felsen hin aufgeführte Werk? bis nach dem Felsen Arn. — αὐθις, wie 6, 100, 2. — τὸν τῶν Συρακοσίων ist wegen der Erwähnung von Thapsos hinzugefügt. — ὄρθρον. zu 3, 112, 2. — διὰ τοῦ ἔλους ist mit ἐπιθέντες zu verbinden. (Va.) Nicht sehr hart. — ἢ πηλωδες wo es, die Localität, sumpfig war. Spr. 43, 4, 13. vgl. 7, 84, 3. — διαβαδίζειν findet sich (zufällig) erst bei Spättern wieder. — καὶ ὕστερον καὶ τὸ für καὶ τὸ eine Hs. u. Va.

καὶ το ὑπολειφθὲν εἶλον. καὶ μάχη ἐγένετο καὶ ἐν αὐτῇ ἐνίκων οἷς Ἀθηναῖοι· καὶ τῶν Συρακοσίων οἱ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχοντες πρὸς τὴν πόλιν ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ παρὰ τὸν ποταμὸν. καὶ αὐτοὺς βουλόμενοι ἀποκλῆσασθαι τῆς διαβάσεως οἱ τῶν Ἀθηναίων τριακόσιοι λογάδες δρόμῳ ἠπείλοντο πρὸς τὴν γέφυραν. δεισαντες δὲ οἱ Συρακοσίοι — ἦσαν γὰρ καὶ τῶν ἐπιπέων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ ἐνταῦθα — ὁμοσε χωροῦσι τοῖς τριακοσίοις τούτοις, καὶ τρέπουσὶ τε αὐτοὺς καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων· καὶ προσπεσόντων αὐτῶν ξυνεφοβήθη καὶ ἡ πρώτη φυλὴ τοῦ κέρως. ἰδὼν δὲ ὁ Ἀάμαχος παρεβοήθει ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου τοῦ ἐαντῶν μετὰ τόξοτῶν τε οὐ πολλῶν καὶ τοὺς Ἀργείους παραλαβὼν, καὶ ἐπιδιαβάς τάφρον τιὰ καὶ μονωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων ἀποθνήσκει αὐτός τε καὶ πέντε ἢ ἕξ τῶν μετ' αὐτοῦ. καὶ τούτους μὲν οἱ Συρακοσίοι εὐθὺς κατὰ τάχος φθάνουσιν ἀρπάζσαντες πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸ ἀσφαλές, αὐτοὶ δὲ ἐπιόντος ἤδη καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων ἀπεχώρουσιν. ἐν τούτῳ δὲ οἱ πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν τὸ πρῶτον καταφυγόντες ὡς ἐώρων ταῦτα γινόμενα, αὐτοὶ τε πάλιν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀναθαρσῆσαντες ἀντετάξαντο πρὸς τοὺς κατὰ σφᾶς Ἀθηναίους, καὶ μέρος τι αὐτῶν πέμπουσιν ἐπὶ τὸν κύκλον τὸν ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἠγούμενοι ἐρημίον αἰρήσειν. καὶ τὸ μὲν δεκάπλεθρον προτείχισμα αὐτῶν αἰροῦσιν καὶ διεπόρθησαν, αὐτὸν δὲ τὸν κύκλον Νικίας διεκόλυσεν — ἔννεγε γὰρ ἐν αὐτῷ δι' ἀσθένειαν ὑπολειμμένος· — τὰς γὰρ μηχανὰς καὶ ξύλα ὅσα πρὸ τοῦ τείχους ἦν καταβεβλημένα, ἐμπροῆσαι τοὺς ὑπηρέτας ἐκέλευσεν, ὡς ἔγνω ἀδυνάτους ἐσομένους ἐρημίᾳ ἀν-

§ 3. ἐν vor αὐτῇ ist Pp. anstössig. Gew. ist freilich nur μάχη ενίκων. Doch eben so Xen. Hell. 1, 7, 9: οὐκ ἀνελόμενοι τοὺς νικήσαντας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ. Aehnlich oben 6, 75, 3: ἐν τῇ μάχῃ εὖ πράξαι. Eine gute Hs. hat ἐν αὐτῇ nicht. — ἔφυγον. ἔφυγον eine Hs. — παρὰ längs. (Bd.)

§ 4. ἐσβάλλουσι. zu 2, 100, 3. — ξυνεφοβήθη. Ein seltenes Wort, von Dion C. nachgebraucht. (Bl.) — φυλὴ für φυλακή Dr. cohors Va.

§ 5. ἐαντῶν. Spr. 58, 4, 3. vgl. 4, 29, 3. 5, 71, 3. 7, 3, 3. 53, 1 u. Kr. zu Xen. An. 3, 4, 41. — μετὰ — καὶ παραλαβὼν. Spr. 59, 2, 3 u. zu 1, 26, 3. — ἐπιδιαβαίνειν heisst: nach Jemand übergehen, im Ggs. zu διαβαίνειν Her. 4, 122. 6, 70, 1 u. (mit dem Da.) Xen. Hell. 5, 3, 4; hier jedoch wohl wie Arr. An. 2, 11, 2: „gegen die Feinde übergehen.“ (Abr.) — μονωθεὶς. Her. 6, 45: μετ' ὀλίγων ξυμμάχων μεμονωμένος. (Abr.) — ἐς τὸ ἀσφαλές auch 4, 126, 6.

C. 102. § 1. αὐτῶν ist partitiv von οἱ καταφυγόντες regiert. (Ps.) — κατὰ. vgl. 6, 70, 2. 4, 134, 1 u. zu 1, 48, 3. — αὐτῶν für αὐτῶν Bk., suorum Va. — τὸν κύκλον 6, 98, 2. 99, 1. (Didot.)

§ 2. τὸ μὲν gehört eigentlich nur zu προτείχισμα: τὸ μὲν προτείχισμα δεκάπλεθρον ὄν. — αἰροῦσιν καὶ διεπόρθησαν. Kr. De auth. p. 59 s. — διεκόλυσεν, αἰρεθῆναι καὶ διαπορθῆθῆναι. (Ba.) Spr. 53, 4, 11 u. Kr. z. Dion. p. 118. — ἐρημίᾳ wegen Entblössung; δι' ἐρημίαν ohne ἀνδρῶν 8, 71, 2. vgl. Kr. zu Arr. 5, 17, 5. Der Ge. wie bei ἐρημία. So ἐν ἐρημίᾳ φίλων Xen. Mem. 2, 2, 14. vgl. Pass. Lex. u. ἐρημία.

βδρῶν ἄλλω τρόπῳ περιγενέσθαι. καὶ ξυνέβη οὕτως· οὐ γὰρ ἔτι προσῆλθον οἱ Συρακοῖοι διὰ τὸ πῶρ, ἀλλ' ἀπεχώρουν πάλιν. καὶ γὰρ πρὸς τε τὸν κύκλον βοήθεια ἤδη κάτωθεν τῶν Ἀθηναίων ἀποδιωξάντων τοὺς ἐκεῖ ἐπαγγίει, καὶ αἱ νῆες ἀμ' αὐτῶν ἐκ τῆς Θάψου, ὡσπερ εἶρητο, κατέπλεον ἐς τὸν μέγαν λιμένα. ἃ ὄρῶντες οἱ ἄνωθεν κατὰ τάχος ἀπήεσαν καὶ ἡ ξύμπασα στρατιὰ τῶν Συρακοσίων ἐς τὴν πόλιν, νομίσαντες μὴ ἂν ἔτι ἀπὸ τῆς παρουσίας σφίσι δυνάμεως ἱκανοὶ γενέσθαι κολῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν.

- 103 Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖον ἔστησαν, καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδωκαν τοῖς Συρακοσίοις καὶ τοὺς μετὰ Λαμάχου καὶ αὐτὸν ἐκομίσαντο. καὶ παρόντος ἤδη σφίσι παντὸς τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ πεζοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν καὶ τοῦ κρημνώδους ἀρξάμενοι ἀπετείχιζον μέχρι τῆς θαλάσσης τείχει διπλῶ τοὺς Συρακοσίους. τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ ἐσήγετο ἐκ τῆς Ἰταλίας πανταχόθεν. ἦλθον δὲ καὶ τῶν Σικελῶν πολλοὶ ξύμμαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, οἱ πρότερον περιεωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρσηνίας νῆες πεντηκόντοροι τρεῖς, καὶ τὰλλα προύχωροι αὐτοῖς ἐς ἐλπίδας. καὶ γὰρ οἱ Συρακοῖοι πολέμῳ μὲν οὐκέτι ἐνόμιζον ἂν περιγενέσθαι, ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὠφελία οὐδέμια ἦκεν, τοὺς δὲ λόγους ἔν τε σφίσι αὐτοῖς ἐποιῶντο ξυμβατικούς καὶ πρὸς τὸν Νικίαν· οὗτος γὰρ δὴ μόνος εἶχε Λαμάχου τεθνεῶτος τὴν ἀρχήν. καὶ κύρωσις μὲν οὐδέμια ἐγίγνετο, οἷα δὲ εἰκὸς ἀνθρώπων ἀπορούντων καὶ μᾶλλον ἢ πρὶν πολιορκουμένων, πολλὰ ἐλέγετο πρὸς τε ἐκείνων καὶ πλείω ἔτι κατὰ τὴν πόλιν. καὶ γὰρ τινα καὶ ὑποψίαν ὑπὸ τῶν παρόντων κακῶν ἐς ἀλλήλους εἶχον, καὶ τοὺς στρατηγούς τε ἐφ' ὧν αὐτοῖς ταῦτα ξυνέβη ἔπαισαν, ὡς ἡ δυστυχία ἢ προδοσία τῇ ἐκείνων βλαπτόμενοι, καὶ ἄλλους ἀνθελίοντο, Ἡρακλείδην καὶ Εὐκλεία καὶ Τελλίαν.

§ 3. ξυνέβη οὕτως dieses hatte die gehoffte Wirkung. (Hl.) περιγενέσθαι ergänzt Va.: ut servaretur. — καὶ γὰρ. Spr. 69, 32, 21. — ἀποδιωξάντων. ἀποδιωξόντων viele u. gute Hsn., womit das ἀπο — nicht recht stimmt. zu 3, 108, 2.

§ 4. εἶρητο geheissen war 6, 101, 2. (Pp.) vgl. 4, 111, 2. 5, 10, 7. 8, 32, 1; öfter mit hinzugefügtem Dativ. — οἱ ἄνωθεν, ἄνωθεν οἱ ἄνω. Spr. 50, 8, 15. — ἀπήεσαν. ἐπήεσαν die besten Hsn. Ueber die Stellung Kr. z. Dion. p. 25. — μή. Spr. 67, 7, 4. — ἀπό. zu 1, 91, 4.

G. 103. § 1. καὶ αὐτόν verdächtig Kr. Bruchst. vgl. jedoch zu 4, 78, 4. — τείχει διπλῶ 7, 2, 4. vgl. 3, 21, 1.

§ 2. περιεωρῶντο. zu 6, 93, 1. — ἐς ἐλπίδας so dass sie Hoffnungen fassten. (Ps.) Ein ungewöhnlicher Ausdruck; ἐς ἐλπίδας καθίστη 8, 81, 2. — ὠφελία. zu 6, 73.

§ 3. τοὺς λόγους. Spr. 50, 11, 1. — ἐν σφίσι αὐτοῖς. zu 6, 77, 1. — ξυμβατικούς. zu 8, 71, 1. — κύρωσις, βεβαιώσις. (Sch.) Ein seltenes Wort. vgl. Passows Lex. — οἷα δέ, erg. λέγεσθαι. vgl. zu 4, 26, 2. 6, 69, 3.

§ 4. ὑπό. Spr. 68, 43, 3. — ἐς. zu 6, 61, 3. — τέ entspricht dem καὶ vor ἄλλους.

Ἐν δὲ τούτῳ Γύλιππος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Κορίνθου 104
 θου νῆες περὶ Λευκάδα ἤδη ἦσαν, βουλόμενοι ἐς τὴν Σικελίαν διὰ
 τάχους βοηθῆσαι. καὶ ὡς αὐτοῖς αἱ ἀγγελίαι ἐφοίτων δεῖναι καὶ
 πᾶσαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐψευσμένοι ὡς ἤδη παντελῶς ἀποτετεχισμένοι αἱ
 Συράκουσαι εἶσιν, τῆς μὲν Σικελίας οὐκέτι ἐλπίδα οὐδεμίαν εἶχεν ὁ
 Γύλιππος, τὴν δὲ Ἰταλίαν βουλόμενος περιποιῆσαι αὐτὸς μὲν καὶ Πυ-
 θῆν ὁ Κορίνθιος ναυσὶ δυοῖν μὲν Λακωνικαῖν δυοῖν δὲ Κορινθίαν
 ὅτι τάχιστα ἐπεραιώθησαν τὸν Ἴονιον ἐς Τάραντα, οἱ δὲ Κορίνθιοι
 πρὸς ταῖς σφετέραις δέκα Λευκαδίας δύο καὶ Ἀμπρακιώτιδας τρεῖς
 προσπληρώσαντες ὕστερον ἔμελλον πλεύσεσθαι. καὶ ὁ μὲν Γύλιππος
 ἐκ τοῦ Τάραντος ἐς τὴν Θουρίαν πρῶτον πρεσβευσάμενος καὶ τὴν τοῦ
 πατρὸς ἀνανεωσάμενος πολιτείαν καὶ οὐ δυνάμενος αὐτοὺς προσαγαγέ-
 σθαι ἄρας παρέπλει τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἀρπασθεῖς ὑπ' ἀνέμου κατὰ τὸν
 Τεριναῖον κόλπον, ὃς ἐκπνεῖ ταύτῃ μέγας κατὰ βορείαν ἑστηκώς, ἀπο-
 φέρεται ἐς τὸ πέλαγος, καὶ πάλιν χεμισθεῖς ἐς τὰ μάλιστα τῷ Τά-
 ραντι προσμίσγει. καὶ τὰς ναῦς ὅσαι ἐπόνθησαν ὑπὸ τοῦ χεμιῶνος
 ἀνελκυσάσας ἐπισκευάζεν. ὁ δὲ Νικίας πυθόμενος αὐτὸν προσπλέοντα
 ὑπερεῖδε τὸ πλῆθος τῶν ναῶν, ὅπερ καὶ οἱ Θούριοι ἔπαθον, καὶ λη-
 στικώτερον ἔδοξε παρεσκευασμένους πλεῖν, καὶ οὐδεμίαν φυλακὴν πω
 ἐποιεῖτο.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ θέρους καὶ Λακεδαι- 105
 μόνιοι ἐς τὸ Ἄργος ἐσέβαλον αὐτοὶ τε καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τῆς γῆς
 τὴν πολλὴν ἐδήλωσαν, καὶ Ἀθηναῖοι Ἄργείοις τριάκοντα ναυσὶν ἐβοή-

C. 104. § 1. αἱ ἀπὸ τῆς K. νῆες 6, 98, 3. — αἱ ἀγγελίαι. Spr. 50, 11, 1. — ἐφοίτων. Von einer einzelnen Nachricht ἤλθε 1, 61, 1. 3, 33, 1; ἀφικνεῖτο 3, 33, 1. 5, 64, 1. 8, 15, 1; παραγίγνεται 8, 41, 1; φοιτῶσιν ἀγγελίαι u. Ae. bei Benseler zu Passows Lex. — ἐπὶ τὸ αὐτό zu derselben Aufgabe. vgl. 1, 79, 2. Der Sch.: ψευδεῖς μὲν σύμφωνοι δέ. — τῆς Σικελίας ἐλπίδα. Spr. 47, 7, 6. vgl. Reg. u. ἐλπίς.

§ 2. περιποιῆσαι, σῶσαι. (Sch.) zu 2, 25, 2. — πρὸς ταῖς — προσπληρώσαντες. Aehnlich προσπληροῦν ἐν 7, 34, 1. (Pp.)

§ 3. πρεσβευσάμενος, πρεσβευτῆς ὡν αὐτός. (Sch.) zu 1, 31, 3. — πολιτείαν wird wegen ποτέ heißen: Leben als Bürger, mit dem Bürgerrechte. — παρέπλει τὴν. zu 6, 47, 2. — ἀρπασθεῖς für ἀναρπασθεῖς viele und gute Hsn. So Eur. Ky. 109: ἀνέμων θύελλα δεῖρό μ' ἤρπασαν βίαι. vgl. Aesch. Ag. 613. (Bl.) Dagegen ἀναρπάξασα θύελλα ὄσφρ τῆ Ἥρας gegenüber. (Arn.) — Τεριναῖον. Ταραντίνον Pp. Gō. hält κατὰ τὸν T. κόλπον für ein Glossem. — ἐκπνεῖ herweht. — μέγας. Spr. 57, 5, 1. — κατὰ βορείαν ἑστηκώς im Norden stehend, d. h. dauernd aus dem Norden kommend. Arr. An. 6, 21, 1: οἱ ἐτήσιοι ἀνεμοὶ τῆ Ἥρας ἐκείνη κατὰ νότον μάλιστα ἀνεμον ἴστανται. — προσμίσγει, ἐλλιμενίζει. (Sch.) Nicht ganz genau. vgl. 7, 70, 2.

§ 4. ὑπερεῖδε, κατεφρόνησε. (Sch.) zu 5, 6, 3. — τὸ πλῆθος. zu 4, 10, 4. — ληστικώτερον. zu 1, 4, 1. — παρεσκευασμένους, τοὺς μετὰ Γυλίππου. Spr. 58, 4, 1 u. zu 1, 110, 2.

C. 105. § 1. ἐς τὸ Ἀ. in das Gebiet von A. wie § 3. zu 5, 56, 1.

20 θῆσαν, ἀπὲρ τὰς σπονδὰς φανερώτατα τὰς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους αὐτοῖς ἔλυσαν. πρότερον μὲν γὰρ ληστειῆς ἐκ Πύλου καὶ περὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μᾶλλον ἢ ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀποβαίνοντες μετὰ τε Ἀργείων καὶ Μαντινέων Ξυνεπολέμονν, καὶ πολλάκις Ἀργείων κελύοντων ὅσον σχόντας μόνον ξὺν ὅπλοις ἐς τὴν Λακωνικὴν καὶ τὸ ἐλάχιστον μετὰ σφῶν δηρώσαντας ἀπελθεῖν οὐκ ἤθελον. τότε δὲ Πυθοδώρον καὶ Λαισποδίον καὶ Δημαράτον ἀρχόντων ἀποβάντες ἐς Ἐπίδαυρον τὴν Αἰμιρᾶν καὶ Πρασιάς καὶ ὅσα ἄλλα ἐδήλωσαν τῆς γῆς καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤδη εὐπροφάσιτον μᾶλλον τὴν αἰτίαν ἐς τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀμύνεσθαι ἐποίησαν. ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ Ἄργους ταῖς ναοὶ καὶ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Ἀργεῖοι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλιασίαν τῆς τε γῆς αὐτῶν ἕτεμον καὶ ἀπέκτεινάν τινας, καὶ ἀπῆλθον ἐπ' οἴκου.

— τῆς γῆς τὴν πολλήν. Spr. 47, 28, 9. vgl. 2, 56, 2. 8, 3, 1. — τὰς πρὸς für πρὸς eine gute Hs. Ueber die Sache Kr. z. Dion. S. 351, 7.

§ 2. Ξυνεπολέμονν für ἐπολέμονν eine gute Hs. Ueber die Verbindung συν — μετὰ vgl. 8, 13, 1. 24, 5. 28, 1 u. Sintenis zu Plut. Cat. 9. (Pp.) — ὅσον eben? ist dem μόνον synonym, wie 8, 92, 9 u. in ὅσον οὐ. vgl. Arr. An. 4, 6, 2. Ueber ὅσα zu 1, 111, 1. — καὶ τὸ ἐλάχιστον. Spr. 69, 32, 19.

§ 3. Πρασιάς für Πρασίαν Va. u. eine gute Hs. So 2, 56, 3. 7, 18, 4 und von dem attischen Orte 8, 95, 1. Doch findet sich bei Andern auch der Singular. (Pp.) — ὅσα ἄλλα. ἄλλα ἅπτα dieselbe Hs. Doch kann auch jenes von ἐς abhängen. (Pp.) — εὐπροφάσιτον, εὐέφορον. (Sch.) wohl, füglich vorzuschützend Ba. — ἐς τοὺς Ἀ. vgl. 1, 66.

Druckfehler sind bis jetzt ausser einigen abgesprungenen Zeichen oben, wie S. 24 Z. 11 ον für ὄν, 45, 11 u. 131, 3 αἰται für αἰται, nur folgende bemerkt worden:

Im Text: 24, 4 l. 26 f. 6. 102, 10 setze man ein Kolon statt des Punctes.

In den Anmerkungen: 5, 6 l. ἀντ. 5, 3 v. u. streiche man § 6 u. stelle die Zeile in § 4 vor μάλιστα. 10, 7 v. u. l. ἐμοί Kr., wie. 78, 8 f. v. u. betone man παρακινδύνευσιν. 112, 7 l. ε, u für ου. 114, 8 v. u. (Bl.) nach ἴσους ausgefallen.

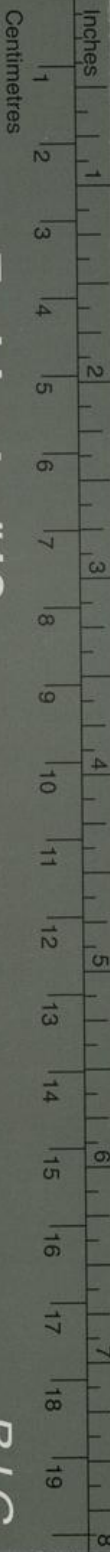
Zu 5, 47, 7 war auch τῆς γῆς zu verdächtigen.

Grauskala #13

B.I.G.

- A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Farbkarte #13

B.I.G.

